مجموعه معاهدات دولت علیه ایران
با دول خارجه

(۱۳۲۶۰)

طهران مطبعهٔ فاروس

مجموعه معاهدات دولت علیه ایران
با دول خارجه

(۰۱۳۲۶۰)

طهران مطبعهٔ فاروس

RECUEIL DES TRAITÉS

DE L'EMPIRE PERSAN

AVEC

LES PAYS ETRANGERS

PAR MOTAMEN-ol-MOLK

1908

Typo-Lithog. „PHAROS", Téhéran.

بسم الله الرحمن الرحیم

چندسال قبل مرحوم مبرور علیین مکان مشیر الدوله طاب ثراه باین بنده امر فرمودند که عهدنامه هائی که مابین دولت علیه بادول متحابه انعقاد یافته است جمع آوری کرده مجموعه معاهداتی مدون وبطبع برسد که هم مأمورین دولت که درجادهٔ دیپلوماسی سالکند بتوانند به مقتضای وظیفه خود رفتار وهم حکام ولایات و مباشرین دولتی که هرروزه با قونسولهای خارجه طرف میشوند از تعهدات و حقوق دولت علیه مطلع واز رفتاریکه باید با تبعهٔ خارجه منظور دارند مسبوق شوند که بی اطلاعی آنها هرروزه تولید مشکلات وموجب تضییع حقوق دولتی نشود بعد از زحمات زیاد عهدنامه جات بدست آمد ولی چند فقره از آنها که ملاحظه شد این بنده دیدم که اگر نسخه فارسی اصل بطبع برسد باید برای هریك حاشیه مفصلی نوشته شود تا اینکه مقصود معلوم شود زیراکه نسخه اصل فارسی ترجمه نسخه السنه خارجه است واین ترجمه اغلب غلط وناصحیح ومطلب کنك ونا مفهوم است بدین لحاظ صلاح دوین دیدم که تمام عهدنا مجات مجدداً ترجمه بشود تاتعهداتیکه دولت با سایر دول متحابه کرده است واضح و بواسطهٔ بعضی الفاظ غیر صحیح که در ترجمه اصل نوشته شده است تر تکالیف دولت افزوده نشود هر چند که میدانم بعضی ها ایراد خواهند کرد که اصل عهد نامه سند است نه نسخه که بعد تصحیح میشود و اگر در اصل عهدنامه بعضی الفاظ غیر صحیح ذکرشده است دولت مجبور است که آنها را رعایت کند در جواب عرض می کنم که

اولا درچند عهدنامه بطور صریح قید شده است که در صورت تردید وتشکیك نسخه فرانسوی العباره محل اعتبار است

ثانیاً چند عهد نامه دیکر است که اصلا بزبان فرانسه نوشته ومبادله شده است بطوریکه درین دو فقره عهدنامه مجبور هستیم که معنی نسخه فرانسوی العباره را رعایت کنیم وتا ترجمهٔ صحیحی در دست نداشته باشیم این مسئله غیرمقدور وحقوق دولت علیه نسبت بخارجه محفوظ نخواهد ماند

اما درسایر عهدنامجات که خارج از این دوشق فوقند بازهم ترجمه ثانوی لازم است زیرا که ترجمه اصل طوریست که مطلب کنك ونامفهوم است وبعضی الفاظ هم که در لسان فارسی موجود نبوده است عین لفظ فرانسوی یا انکلیسی استعمال شده بدون اینکه معنی آن تصریح شود در ترجمه که درین کتاب شده است همان مطلب نسخه اصل را روشن تر و واضح تر نوشته و بعضی الفاظ را توضیح وتصریح کرده ایم بطوریکه فهم کلام آسان تر وحتی المقدور جای ابهام وتردیدی باقی نیست که موجب تولید اشکالات شود

این بود دلایلی که این بنده را بر ترجمه عهد نامجات مصمم نمود اما یك مطلب دیکر لازم است برای خوانندکان محترم توضیح شود برای اینکه بی جهة مورد ایراد نشویم و آن این است که درین قبیل موارد که اندك اشتباه در ترجمه موجب تضییع حقوق دولت است باید ترجمه حتی المقدور تحت اللفظ باشد و بدین سبب بدیهی است که مطلب از سلاست دور خواهد افتاد کلیة در تعریف وتوضیح حقوق وتکالیفی که ما بین دو طرف وقوع می یابد عبارت پردازی و اظهار فصاحت و بلاغت جیز غلطی است زیرا که استعمال الفاظ

صفحه

فهرست معاهدات دولت علیه با دول ذیل

آرژانتین	بیست ویکم ربیع الثانی	۱۳۲۰	عهدنامهٔ تجارتی ومودت وحکمیت ضمیمه	۱
آلمان	پانزدهم ربیع الثانی	۱۲۹۰	عهدنامهٔ تجارتی و سیر سفاین	۱
اتازونی	پانزدهم ربیع الثانی	۱۲۷۳	عهدنامهٔ تجارتی	۱۵
اسپانیا	بیست و یکم محرم	۱۲۵۸	عهدنامهٔ تجارتی	۲۱
ایضاً	هشتم ذیقعده	۱۲۸۶	عهدنامهٔ تجارتی	۲۷
اطریش	بیست و دویم رمضان	۱۲۷۳	عهدنامهٔ تجارتی و سیر سفاین	۳۰
انکلیس	چهارم مارس	۱۸۵۷	عهدنامهٔ صلح	۴۱
ایضاً	هفدهم دسامبر	۱۸۶۲	قرار داد تلگرافی . . . . . ضمیمه	۵
ایضاً	چهارم رجب	۱۲۷۲	قرار داد تلگرافی هند واروپا . . ضمیمه	۷
ایضاً	بیستم ذی حجه	۱۲۸۴	قرارنامهٔ تلگرافی هند و اروپا	۵۰
ایضاً	دویم دسامبر	۱۸۷۲	قرارنامهٔ تلگرافی هند و اروپا	۵۳
ایضاً	دویم مارس	۱۸۸۲	قرارنامه منع برده فروشی	۶۴
ایضاً	شوال	۱۳۰۴	قرارنامهٔ تلگرافی هند و اروپا	۶۷
ایضاً	شوال	۱۳۰۴	قرار نامهٔ تلگرافی	۶۷
ایضاً	ششم جمادی الثانی	۱۳۰۹	قرار نامه تلگرافی	۶۸
ایضاً	ششم جمادی الثانی	۱۳۰۹	قرار نامه تلگرافی	۶۹
ایضاً	سلخ ربیع الثانی	۱۳۱۹	قرارنامهٔ تلگرافی (طهران کاشان بلوچستان)	۷۰
ایضاً	نهم فوریه	۱۹۰۳	قرار نامهٔ گمرکی	۷۸
اوروگه	بیست و سیم صفر	۱۳۲۱	عهدنامهٔ تجارتی و حکمیت	۸۷
ایطالیا	ربیع الثانی	۱۲۷۹	عهدنامهٔ تجارتی	۹۲
برزیل	بیستم ربیع الاول	۱۳۲۱	عهدنامهٔ تجارتی وحکمیت	۱۰۰
بلژیك	سلخ زولیه	۱۸۵۷	عهدنامهٔ تجارتی	۱۰۴
تونیز	دهم ژانویه	۱۸۹۰	قرار داد حوالهٔ پستی . . . . ضمیمه	۱۶
دانمارك	سلخ نوامبر	۱۸۵۷	عهدنامهٔ تجارتی	۱۱۱
روس	پنجم شعبان	۱۲۴۳	عهدنامهٔ صلح ترکمانچائی	۱۱۶
ایضاً	پنجم شعبان	۱۲۴۳	عهدنامهٔ تجارتی ترکمانچائی	۱۲۹
ایضاً	پنجم شعبان	۱۲۴۳	قرار داد تشریفات	۱۳۷
ایضاً	بیست وهشتم جمادی الثانی	۱۲۶۰	قرار داد تذکره	۱۴۲
ایضاً	سلخ صفر	۱۲۹۸	قرار داد تلگرافی جکشلر و استراباد . . .	۱۴۳

مترادف محض عدم تکرار کلام یا حذف بعضی کلمات وتوسل بایجاز وکنایات که در سایر جاها موجب تزیین کلام است در چنین موردی مورث ابهام وبالاخره مایه تخفیف حقوق وتوسیع تکالیف یا بالعکس است مطلب باید بطور ساده وروشن نوشته شود واگرهم درضمن لازم آید که چندین دفعه رجوع بلفظی شود ازتکرار ان نباید اجتناب کرد ولو اینکه مخالف قوانین فصاحت باشد جملاترا باید طوری ترتیب داد که مطلب مفصل را خواننده بمجرد قرائت درك نماید ولو اینکه این ترتیب منافی قواعد سلاست باشد ماهم بدین جهة بعضی ملاحظات ادبیاتیرا کنار گذارده فقط متوجه اصل مسئله که تفهیم معنی است شده ایم امااینکه باین مقصد نایل شده‌ایم یانه تصدیق ان راجع به خوانندگان محترم است که اگر غلط یاخطائی درترجمه یابند این‌مسئله‌را هم درنظر خواهند داشت که برای اغلب الفاظ علمی هنوز درزبان فارسی لغات معینی که ازیك مجمع عالمه ناشی یاباصطلاح واستعمال قبولیت عامه پیدا کرده وداخل درزبان شده باشد نداریم هرکسی که کتابیرا ازلسان خارجه ترجمه یا تالیف کرده برای الفاظ علمی بسلیقه خودش لغاتی احداث کرده است که اغلب با مستحدثات سایرین مطابقت ندارد

ماهم بهمین علت حتی المقدور ازلغات جدید الاحداث احتراز کرده واستعمال نکرده‌ایم مگر درمواقعیکه محض رعایت صحت معنی مجبور بان‌شده‌ایم معهذا نمیتوان ادعا کردکه این کتاب خالی از غلط است زیرا که درنسخه اولی هرکتابی یاسهوا یادرموقع‌طبع بعضی اغلاط داخل میشود که باید درطبع ثانوی تصحیح شود باوجوداین امیدواریم که این مجموعه برای مقصودیکه مرحوم مشیرالدوله طاب ثراه درنظر داشتند نافع افتاده ودرنزد خوانندگان محترم پسندیده درآید

شکر میکنم خداوند متعال را که در عهدی موفق به ترتیب این مجموعه شدیم که در پیشگاه مقدس خسرو عصر یعنی اعلیحضرت قدر قدرت فلك رفعت شهنشاه جمجاه اسلامیان پناه **محمد علی شاه قاجار** ایدالله تعالی ایام سلطنته حفظ حقوق دولت از نخستین وظایف نوکری وصیانت منافع مملکت ازاولین شرایط خدمتگذاری است و فقط تشویقی که برای بنده میسر بود همانا مکنونات ذات مقدس ملوکانه است که به تأییدات کریمانه تدوین این کتاب را بصورت انجام رسانید

(مؤتمن‌الملك)

Tableau des traités intervenus entre la Perse et les pays suivants

				Page
Allemagne	*11 Juin*	1873	Traité. Commerce et navigation . . .	1
Angleterre	*4 Mars*	1857	Traité de paix	41
„	*17 Déc.*	1862	Convention télégraphique	*Sup.* 5
„	*23 Nov.*	1865	Convention télégraphique	*Sup.* 7
„	*2 Avril*	1868	Convention télégraphique	50
„	*2 Déc.*	1872	Convention télégraphique	53
„	*2 Mars*	1882	Convention. Traite des noirs	64
„	*3 Juil.*	1887	Convention télégraphique	67
„	*3 Juil.*	1887	Convention télégraphique	67
„	*7 Janv.*	1892	Convention télégraphique	68
„	*7 Janv.*	1892	Convention télégraphipue	69
„	*16 Août*	1901	Conventiun télégraphique	70
„	*9 Fév.*	1903	Convention douanière	78
Argentine	*28 Juil.*	1902	Traité. Commerce et arbitrage . .	*Sup.* 1
Autriche-Hongrie	*17 Mai*	1857	Traité. Commerce et navigation . . .	30
Belgique	*31 Juil.*	1857	Traité. Commerce	104
Bresil	*16 Juin*	1903	Traité. Commerce et arbitrage . . .	100
Chili	*30 Mars*	1903	Traité. Commerce	187
Danemark	*30 Nov.*	1857	Traité. Commerce	111
Espagne	*4 Mars*	1842	Traité. Commerce	21
„	*9 Fév.*	1870	Traité. Commerce	27
Etats-Unis	*13 Déc.*	1856	Traité. Commerce	15
France	*12 Juil.*	1855	Traité. Commerce	234
„	*9 Avril*	1884	Convention postale	239
Grèce	$^{16}/_{28}$ *Oct.*	1861	Traité. Commerce et navigation . . .	253
Italie	*24 Sept.*	1862	Traité. Commerce	92
Kelat	*1 Sept.*	1871	Convention. Délimitation de frontière	*Sup.* 18
„	*24 Déc.*	1895	Convention. Délimitation de frontière	*Sup.* 21
Mexique	*14 Mai*	1902	Traité. Commerce et arbitrage	244
Norvège	*17 Nov.*	1857	Traité. Commerce	176
Pays-Bas	*3 Juil.*	1857	Traité. Commerce	248
Russie	$^{10}/_{22}$ *Fev.*	1828	Traité de Turkomantchaï (paix) . . .	116
„	$^{10}/_{22}$ *Fev.*	1828	Traité de Turkomantchaï (commerce) .	129

				صفحه
روس	بیست ودوم محرم الحرام	۱۲۹۹	قرار داد حدود خراسان و آخال . . .	۱۴۷
ایضاً	شوال المکرم	۱۳۰۳	قرارداد تلکرافی	۱۵۳
ایضاً	بیست و پنجم رمضان	۱۳۰۸	قرار داد تلکرافی سیم سرخس	۱۵۴
ایضاً	شوال	۱۳۰۸	قرار داد تلکرافی	۱۵۷
ایضاً	بیست و پنجم ربیع‌الاول	۱۳۰۹	قرار داد تلکرافی	۱۵۸
ایضاً	بیست و سیم ذیقعده	۱۳۱۰	قرار نامهٔ فیروزه وحصار	۱۵۸
ایضاً	یاز دهم ربیع‌الاول	۱۳۱۱	قرارنامه تلکرافی آستارا	۱۶۴
ایضاً	بیست وششم رجب	۱۳۱۹	قرار نامه گمرکی	۱۶۶
ایضاً	هجدهم فوریه	۱۹۰۵	قرار داد امانت پستی	۱۷۴
سوئد	سلخ ربیع الاول	۱۲۷۴	عهد نامه تجارتی	۱۷۶
سویس	بیست وهشتم جمادی الاولی	۱۲۹۰	عهد نامه تجارتی	۱۸۱
شیلی	سلخ ذی حجه	۱۳۲۰	عهد نامه تجارتی	۱۸۷
عثمانی	شوال	۱۰۴۹	عهد نامه سرحدی (سلطان مراد رابع) .	۱۹۲
ایضاً	شعبان	۱۱۵۹	عهد نامه صلح و سرحدی (نادرشاه) . .	۱۹۴
ایضاً	نوزدهم ذی قعده	۱۲۳۸	عهد نامه اولی ارضروم (صلح تجار تسرحد)	۱۹۶
ایضاً	شانزدهم جمادی الثانی	۱۲۶۳	عهد نامه ثانی ارضروم (سرحد) . . .	۲۰۰
ایضاً	هفدهم جمادی الثانی	۱۲۸۰	قرار نامه تلکرافی	۲۰۴
ایضاً	ششم ذی حجه	۱۲۸۰	قرار داد تلکرافی	۲۰۷
ایضاً	ششم رجب	۱۲۸۱	قرار داد تلکرافی	۲۰۸
ایضاً	بیست وچهارم ربیع‌الثانی	۱۲۸۶	قرار داد استاتوکوی سرحد	۲۰۹
ایضاً	شانزدهم شوال	۱۲۸۷	قرارداد حمل جنایز	۲۱۱
ایضاً	بیست ویکم ذی قعده	۱۲۹۲	قرار داد توتون و تمباکو و نمك	۲۱۲
ایضاً	بیست ویکم ذی قعده	۱۲۹۲	مقاوله نامه (محاکمات وتذکر وتبعیت حقوق کاپرداز وغیره)	۲۱۶
ایضاً	توز دهم محرم	۱۳۰۰	قرار نامه تلکرافی	۲۲۲
ایضاً	۲۸ اوت / ۸ ستامبر	۱۸۹۰	قرار داد نامه پستی	۲۲۵
ایضاً	سوم مارس	۱۹۰۲	قرارداد امانات پستی . . . . . ضمیمه	۲۷
فرانسه	بیست وهفتم شوال	۱۲۷۱	عهد نامه تجارتی	۲۳۴
ایضاً	نهم آوریل	۱۸۸۴	قرار داد حوالجات پستی	۲۳۹
کلات	پانزدهم رجب	۱۲۸۸	قرار داد سرحدی . . . . . ضمیمه	۱۸
ایضاً	نهم رجب	۱۳۱۲	قرار داد سرحدی . . . . . ضمیمه	۲۱
مکزیك	پنجم صفر	۱۳۲۰	عهد نامه تجارتی وحکمیت	۲۴۴
هولاند	سوم ژوئیه	۱۸۵۷	عهدنامه تجارتی	۲۴۸
یونان	بیست وچهارم ربیع‌الثانی	۱۲۷۸	عهد نامه تجارتی وسیر سفاین	۲۵۳

				Page
Russie	$^{16}/_{28}$ *Fev.*	1828	Procès-Verbal de Turkomantchaï (Cérémonial)	137
”	*3 Juillet*	1844	Arrangement. Passeport	142
”	$^{19}/_{31}$ *Janv.*	1881	Convention télégraphique	143
”	$^{9}/_{21}$ *Dec.*	1881	Convention. Frontière d'Akhal-Khorassan	147
”	*9 Juil.*	1886	Convention télégraphique	153
”	*22 Avr.*	1891	Convention télégraphique	154
”	*14 Mai*	1891	Convention télégraphique	157
”	*17 Oct.*	1891	Convention télégraphique	158
”	*27 Mai*	1893	Convention (échange de territoirs) . .	158
”	*16 Oct.*	1893	Convention télégraphique	161
”	*27 Oct.*	1901	Convention douanière	166
”	*18 Fév.*	1905	Convention. (Colis-postaux)	174
Suède	*17 Nov.*	1857	Traité. Commerce	176
Suisse	*23 Juil.*	1873	Traité. Commerce	181
Tunisie	*10 Janv.*	1890	Convention (Mandat poste)	*Sup.* 16
Turquie	*16 Sept.*	1639	Traité. (Frontière)	192
”	*Janv.*	1716	Traité. (Paix et frontière)	194
”	*28 Juil.*	1823	1er Traité d'Erzéroum (Paix, commerce et frontière)	196
”	$^{19}/_{31}$ *Mai*	1847	2me Traié d'Erzéroum (frontière et autres)	200
”	*28 Nov.*	1863	Convention télégraphique	204
”	*Mai*	1864	Convention télégraphique	207
”	*Déc.*	1864	Convention télégraphique	208
”	*3 Août*	1869	Convention. Statuquo (frontière)	209
”	*Janv.*	1871	Convention. (tranport des cadavres) . .	211
”	*20 Déc.*	1875	Convention. (Tombac et sel)	212
”	*20 Déc.*	1875	Convention. Juridiction consulaire, procès commerce, nationalité, etc.	216
”	*1er Déc.*	1882	Convention télégraphique	222
”	27 Août / 8 Sept.	1890	Convention postale	225
”	*3 Mars*	1902	Procès-verbal (Colis-postal)	*Sup.* 27
Uruguay	*19 Mai*	1903	Traité. Commerce et arbitrage	87

TRAITÉ

d'Amitié de Commerce et de Navigation entre la Perse et l'Allemagne

conclu à St.-Petersbourg le 11 juin 1873
et le 15 Rabiol-Sani 1290 de l'Hégire.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I.— Amitié.

Art. II. — Agents diplomatiques; reception et privilèges.

Art. III.— Nomination des Consuls; reception et privilèges. Inviolabilité du domicile Consulaire—Actes défendus aux Agents diplomatiques et aux Consuls — Consuls Commerçants.

Art. IV.—Commerce et Navigation.

Art. V. — Stipulations concernant la condition des sujets des deux Pays dans les Etats respectifs ainsi que leur sécurité et protection-Passeport.

Art. VI.— Traitement accordé aux sujets respectifs dans les deux Pays; leur commerce et les droits qu'ils possèdent. Cas de commerce intérieur.

Art. VII. — Droits exigibles des marchandises respectives.

Art. VIII.— Commerce maritime.

Art. IX.— Batiments de commerce et droits qu'ils doivent acquitter.

Art. X.— Stipulations relatives au naufrage et au sauvetage.

Art. XI.— Inviolabilité du domicile

Art. XII.— Contrats et autres engagements des sujets respectifs. Légalisation des billets de créance, lettres de change et autres documents; conditions y relatives.—Traitement accordé aux sujets Persans en Allemagne.

Art. XIII.— Juridiction civile.

Art. XIV.— Faillite et banqueroute.

Art. XV.— Biens des sujets décédés dans les Etats respectifs.

Art. XVI.— Juridiction criminelle.

Art. XVII.— Naturalisation.

Art. XVIII.— Cas de geurre de l'un des deux Etats avec une puissance tièrce — Concours accordé à la Perse en cas de difficulté avec un autre Pays.

Art. XIX.— durée du Traité et sa modification.

عهدنامهٔ مودت وتجارت

وسیر سفاین مابین ایران وآلمان
بتاریخ ۱۵ ربیع الثانی ۱۲۹۰ مطابق
۱۱ ژون ۱۸۷۳

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت

فصل دوم — مأمورین سیاسی و پذیرائی وامتیازات مشار الیهم

فصل سوم — قونسولهای دولتین وپذیرائی و امتیازات ایشان — مصونیت قونسولگری — اعمالیکه مأمورین سیاسی وقونسولهای طرفین از آن ممنوع هستند — شرایط راجعه به قونسولهائیکه به تجارت اشتغال میورزند

فصل چهارم — تجارت وسیر سفاین

فصل پنجم — شرایط راجعه به اتباع دولتین وحفظ وحمایت آنها — تذکره

فصل ششم — حقوق وامتیازات اتباع دولتین درممالك یکدیگر — تجارت داخلی

فصل هفتم — حقوقیکه برمال‌التجارهٔ طرفین تعلق میگیرد

فصل هشتم — تجارت بحری

فصل نهم — درباب سفاین دولتین وحقوقیکه از آنها دریافت میشود

فصل دهم — شکست وغرق کشتی

فصل یازدهم — مصونیت مأوای تبعه آلمانی

فصل دوازدهم — کنترات و تعهدات اتباع دولتین — تصدیق تمسکات وبروات وسایر اسناد وشروط راجعه باین مسئله — رفتاریکه در آلمان نسبت باتباع ایران باید منظور شود

فصل سیزدهم — محاکمات

فصل چهاردهم — افلاس و ورشکستی

فصل پانزدهم — ترکه اتباع طرفین

فصل شانزدهم — محاکمات جنایی

فصل هفدهم — تابعیت

فصل هجدهم — وقوع جنك مابین یکی از دولتین با دولت ثالثی — معاونت دولت آلمان بایران درصورت وقوع اختلاف با دولت دیگری

فصل نوزدهم — در باب مدت عهد نامه و شروطیکه راجع به تغییر مدلول آن شده است

Art. XX.— Application du Traité au Grand-Duché de Luxembourg.

Art. XXI. Execution du Traité et sa ratification.

Acte Additionnel—Minimum de la durée du Traité.

Au nom de Dieu clément et miséricordieux

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne d'une part, et **Sa Majesté**, dont le soleil est l'étendard, le Sacré, l'Auguste le Grand Monarque, le Souverain absolu et l'Empereur des Empereurs de tous les États de Perse, d'autre part.

L'un et l'autre également et sincèrement désireux de resserrer les rapports d'amitié entre l'Empire d'Allemagne et l'Empire Persan, sont convenus de reviser les Traités éxistants et de les remplacer par un nouveau Traité d'Amitié, de Commerce et de Navigation réciproquement avantageux et utile aux sujets des Hautes Puissances Contractantes.

A cet effet ont nommés pour leurs Plénipotentiaires:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, son Altesse Sérénissime, Monseigneur le Prince Henri VII. Reuss, Lieutenant-Général et son Aide-de-Camp Général, son Ambassadeur Extraordinaire et Plénipotentiaire etc.;

Et **Sa Majesté le Schahinschah** de Perse, Son Excellence Mirza Abdulrahim Khan, Saïd-ol-Molk, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, etc,;

Et les deux plénipotentiaires, s'étant réunis à St.-Pétersbourg,

فصل بیستم — اجرای مدلول این عهد نامه درمورد کران دوشه لوکسامبور

فصل بیست و یکم — اجرای عهد نامه و تصدیق آن

قرارداد منضمه — حد اقل مدت عهدنامه

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت خورشید رأیت اقدس همایون خسرو معظم سلطان بالاستقلال و شاهنشاه کل ممالك ایران و اعلیحضرت امپراطور آلمان

بالسویه و ازصمیم قلب مایل هستند که روابط دوستی را مابین مملکتین آلمان وایران مستحکم نمایند لهذا متفق براین شدند که عهد نامجات موجوده را جرح وتعدیل نموده و بجای انها عهدنامهٔ جدید مودت وتجارت وسیر سفاینی که بالمقابله برای اتباع دولتین معظمتین معاهدتین مفید وسودمند بوده باشد برقرار نمایند

و برای حصول این مقصود وکلای مختار خود را ازاین قرار معین نمودند

اعلیحضرت امپراطور آلمان حضرت اشرف پرنس هاری هفتم رئس لیوتنان جنرال و جنرال اجودان وسفیر فوق‌العاده ومختارخود وغیره

واعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب میرزا عبدالرحیم خان ساعد الملك وزیر مختار و ایلچی مخصوص خود وغیره

و بعداز اینکه وکلای مختار مزبور در

ayant échangé leurs pleins pouvoirs, et les ayant trouvés en bonne et due forme, sont convenus des Articles suivants:

Art. I. Il y aura comme par le passé amitié sincère et bonne intelligence entre les États et les sujets des Hautes Parties Contractantes.

Art. II. Les Ambassadeurs, Ministres Plénipotentiaires ou autres Agents Diplomatiques respectifs seront reçus et traités réciproquement, eux et tout le personnel de leurs missions, comme sont reçus dans les pays respectifs les Ambassdeurs, Ministres Plénipotentiaires ou autres Agents diplomatiques des nations les plus favorisées, et ils y juiront, de tout point, des mêmes honneurs, prérogatives et immunités.

Art. III. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs, et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre leurs sujets, les Hautes Parties Contractantes se réservent la faculté de nommer chacune 3 Consuls dans les États respecifs.

Les Consuls d'Allemagne résideront à Tèhéran, à Tauris et à Bander-Bouchir.

Les Consuls de Perse résideront en Allemagne partout où se trouvent des Consuls d'une puissance étrangére.

Cos Consules des Hautes Puissances Contractantes jouiront réciproquement, tant pour leur personne et l'éxercice de leurs fonctions que pour leurs maisons, les employés de leurs Consulats et les personnes attachées à leur service, des mêmes honneurs et des mêmes pri-

بطرسبورغ اجلاس نموده واختیار نامهای خود را مبادله کرده و شرایط صحت را در آن یافتند در فصول ذیل متفق‌الرأی شدند

فصل اول —— دوستی خالصانه ومناسبات حسنه مابین دول واتباع طرفین معظمتین معاهدتین کما فی‌السابق برقرار خواهد بود

فصل دوم —— سفرای کبار و وزرای مختار وسایر مأمورین سیاسی طرفین ونیز کسانیکه جزء مأموریت آنها هستند درمملکتین مانند سفرای کبار ووزرای مختار ومأمورین سیاسی دول کاملةالوداد پذیرفته شده وبا آنها نیز ازهمان قرار رفتار خواهد شد، و بدون کسر ونقصان ازهمان احترامات وامتیازات ومعافیات بهره مند خواهند بود

فصل سوم —— طرفین معظمین محض حمایت تجارت وتبعه خود و برای تسهیل روابط حسنه ومنصفانه مابین آنها حق دارند که هریك سه قونسول درممالك یکدیگر معین نمایند

قونسولهای آلمان درطهران وتبریز وبندر ابوشهر اقامت داشته وقونسولهای ایران درآلمان درهر محلی که قونسول یکی از دول خارجه بوده باشد مقیم خواهند بود

قونسولهای دولتین معظمتین معاهدتین چه برای شخص خودشان وچه بجهة اجرای وظایف مأموریت ونیز از حیث منازل و مستخدمین قونسولگری وکسانیکه جزء مأموریت ایشان هستند بالمقابله ازهمان احترامات وامتیازات بهره یاب

vilèges dont jouissent et jouiront à l'avenir les Agents Consulaires de la nation la plus favorisée.

En cas de désordres publics, il devra être accordé aux Consuls, sur leur demande, une sauve-garde chargée d'assurer l'inviolabilité du domicile Consulaire.

Les Agents Diplomatiques et Consuls d'Allemagne et réciproquement les Agents Diplomatiques et Consuls de l'Empire Persan, ne devront pas protéger, ni en secret ni publiquement, aucun sujet persan et réciproquement aucun sujet Allemand qui ne serait pas employé effectivement par leur Missions ou par les Consuls Généraux, Consuls, Vice Consuls ou Agents Consulaires respectifs.

Il est bien entendu que si un des Agents Consulaires de l'une des Hautes Parties Contractantes s'engageait dans les affaires commerciales sur le territoire de l'autre Puissance, il serait soumis à cet égard aux mêmes lois et aux mêmes usages auxquels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce.

Art. IV. Les sujets de chacune des Parties Contractantes jouiront dans les territoires de l'autre des mêmes droits, privilèges, immunités et exemptions dont jouissent actuellement ou jouiront à l'avenir, en matière de commerce et de navigation, les sujets de la nation la plus favorisée.

Art. V. Les sujets des deux Hautes-Parties Contractantes pourront parcourir en pleine liberté les territoires respectifs et les traverser pour se rendre dans les pays voisins, sans qu'ils en soient empéchés

خواهند بود که قونسولهای دول کاملةالوداد فعلا منتفع بوده یا درآتیه خواهند بود

درصورت بروز اغتشاش عمومی باید برحسب اظهار قونسول مستحفظ برای استقرار مصونیت مأوای ایشان داده شود

مأمورین سیاسی وقونسولهای آلمان وهمچنین مأمورین سیاسی وقونسولهای ایران نه برخفا ونه برملا هیچیك ازرعایای ایران وآلمان را که فی‌الحقیقه مستخدم سفارت یا جنرال قونسول یا قونسول یا ویس قونسول ویاوکلای قونسولگری نبوده باشد حمایت نخواهند کرد

مقرراست که اگر یکی ازمأمورین قونسولی یکی ازدولتین معظمتین معاهدتین درخاك دیگری معاملات تجارتی نماید ازاین حیث مطیع همان قوانین ورسوم خواهد بود که هموطنان همکار او میباشند

فصل چهارم —— اتباع هریك ازطرفین معاهدین درخاك دیگری ازهمان حقوق وامتیازات ومعافیات واستثنا آت منتفع خواهند بود که اتباع دول کاملةالوداد ازحیث تجارت وسیر سفاین فعلا متمتع بوده یا بعد ها میشوند

فصل پنجم —— اتباع طرفین معظمین معاهدین میتوانند به آزادی کامل درخاك ممالك یکدیگر سیر نموده و بجهة عزیمت بدول همجوار از آنجا ها عبور نمایند، بدون اینکه دراین باب

par les autorités locales qui, de leur côté, mettront la plus vive sollicitude à les préserver de tout désagrément, en veillant continuellement à leur sûreté personnelle, en les traitant avec tous les égards possibles, afin qu'ils n'éprouvent ni dommage, ni entrave ou vexation quelconque dans leur voyage, et en les munissant, à cet effet, de sauf-conduits, firmans ou autres documents.

Art. VI. Les sujets des Hautes Parties Contractantes qui, en leur qualité de marchands, commerçants ou voyageurs, se rendraient sur les territoires respectifs pour leurs affaires, y seront accueuillis et traités, dès leur entrée jusqu'à leur sortie, avec les mêmes égards et sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

En conséquence les sujets des Hautes Parties Contractantes pourront, soit par terre, soit par mer, librement importer dans les pays respectifs, en exporter ou y transporter des marchandises et éxercer le commerce dans toute l'étendue de leurs États, conformément aux réglements et aux lois en vigueur dans les pays respectifs; y louer des maisons, des magasins, et des boutiques pour leurs affaires et ils ne seront soumis, sous aucun nom ou prétexte, à un impôt quelconque auquel ne seraient point soumis les sujets des nations les plus favorisées.

Il est bien entendu que si la Haute Cour d'Iran accordait aux sujets d'une nation étrangère le droit d'acquérir et de posséder en Perse des terres, maisons, magasins ou autres immeubles, ce même droit

تمانعی ازطرف کارگذاران ولایتی ظاهر شود ، بلکه کارگذاران مزبور سعی واهتمام کامل خواهند نمود که موسی الیهم را ازهرگونه زحمات محفوظ دارند . وازاین جهة همیشه مواظب امنیت شخص آنها بوده ونسبت به آنها باکمال احترام رفتار خواهند کرد برای اینکه هیچگونه ضرر ومانع یا تعدی درمسافرت روی ندهد . وبرای حصول این مقصود تأمین نامهٔ (سف کندوی) وفرامین و وسایر احکامات بانها خواهند داد

فصل ششم —— اتباع طرفین معظمین معاهدین ازقبیل کسبه وتجار ومسافر که برای کارهای خود بخاك ممالك یکدیگر میروند از حین ورود الی خروج باهمان احتراماتیکه درمورد اتباع دول کاملةالوداد مرعی است پذیرفته شده و نسبت بانها نیز ازهمان قرار رفتار خواهد شد

بناً علیهذا اتباع طرفین معظمین معاهدین میتوانند چه از راه خشکی چه از راه دریا بطور آزادی مال‌التجاره به مملکتین وارد واز آنجا خارج نموده یا در آنجا حمل ونقل نمایند . وهمچنین میتوانند درتمام نقاط ممالك یکدیگر موافق قواعد وقوانین جاریهٔ مملکتی بتجارت اشتغال ورزیده و خانه ومغازه ودکان برای کارهای خود اجاره نمایند . وهرگونه مالیاتی که ازاتباع دول کاملةالوداد دریافت نمیشود بهیچ اسم و عنوان برآنها نیز تعلق نخواهد گرفت

مقرر است که اگر دولت علیهٔ ایران حق تحصیل و تملیك اراضی و مغازه وسایر اشیاء غیر

sera aussi accordé aux sujets de l'Empire d'Allemagne.

Les marchands des deux nations qui voudraient faire le commerce intérieur dans les deux pays seront soumis quant à ce commerce, aux lois du pays où ce commerce se fait.

Art. VII. Les sujets de l'Empire Allemand, qui importeraient des marchandises en Perse ou en exporteraient seront traités, à l'égard des droits de douane, sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

Pareillement les sujets Persans qui importeraient des marchandises en Allemagne ou en exporteraient seront traités à l'égard des droits de douane et impôts sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

Art. VIII. Il sera permis aux bâtiments de commerce de chacune des Hautes Parties Contractantes, soit chargés, soit sur lest, de fréquenter librement dans les États respectifs, toutes les baies et rivières ainsi que tous les ports, rades, et ancrages ouverts par le Gouvernement territorial au commorce maritime. Cette liberté comprandra pour les navires et les sujets des Hautes Parties Contractantes la faculté de faire le commerce d'importation et d'exportation dans la même étendue que les navires et les sujets des nations les plus favorisées, ainsi que la faculté de se livrer à toutes les opérations commerciales dont l'éxercice est permis, en vertu des lois en vigueur, dans les pays respectifs; les bâtiments de commerce et les sujets respectifs

منوله را درایران باتباع یکی ازدول خارجه بدهد این حق نیز باتباع دولت آلمان داده خواهد شد

تجار دولتین که بخواهند در مملکتین تجارت داخلی اشتغال ورزند از حیث این شغل مطیع قوانین مملکتی خواهند بود که درآنجا تجارت می نمایند

فصل هفتم —— ازحیث حقوق گمرکی باتباع دول آلمان که مال‌التجاره بخاك ایران وارد نموده واز آنجا خارج مینمایند همانطور رفتار خواهد شد که با تبعهٔ دول کاملةالوداد منظوراست

وهمچنین ازحیث حقوق گمرکی ومالیاتی نسبت به تبعهٔ ایران که مال‌التجاره بخاك آلمان وارد کرده یا از آنجا خارج مینمایند همانطور رفتار خواهد شد که با اتباع دول کاملةالوداد رفتار میشود

فصل هشتم —— سفاین تجارتی هریك ازطرفین معظمین معاهدین اعم از اینکه خالی یا حامل محمولات بوده باشند مأذون هستند که بطور آزادی درممالك یکدیگر درتمام شاخ آبه ها (۱) ورود خانه ها وبنادر ومراسی ولنگرگاه هائی که دولت آنجا برای تجارت بحری مفتوح کرده باشد رفت و آمد نمایند واین آزادی متضمن اینست که اتباع وسفاین طرفین معظمین معاهدین حق خواهند داشت که تجارت واردی وصادری را بهمان درجه که تبعهٔ دول کاملةالوداد مجاز هستند نمایند . وهمچنین حق خواهند داشت که بهر قسم اعمال تجارتی که قوانین جاریهٔ هریك از مملکتین مجاز داند اشتغال ورزند

(۱) خلیج های کوچك

seront, en tout point, traités à cet égard sur le même pied que les navires et les sujets des nations les plus favorisées.

Art. IX. Les bâtiments de l'une des Hautes Parties Contractantes qui arrivent, soit sur l'est, soit chargés, de quelque pays que se soit, dans les ports de l'autre seront traités, tant à leur entrée qu'à leur sortie, sur le même pied que les bâtiments des nations les plus favorisées par rapports aux droits de port, de tonnage, de fanaux et de pilotage, ainsi qu'à tout autre droit ou charge, de quelque espèce ou dénomination que ce soit, revenant à la couronne, aux villes ou à des établissements particuliers quelconques.

Art. X. Relativement aux cas de naufrage, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à prendre les dispositions nécessaires pour qu'il soit voué au sauvetage de leurs navires respectifs échoués sur les côtes de l'une ou de l'autre, ainsi qu'à des personnes et des objets de tout genre qui se trouveront à leur bord, les mêmes soins qu'en pareille circonstance seraient apportés au sauvetage des bâtiments de la nation la plus favorisée. Elles s'engagent également à veiller à ce que les débris du navire naufragé, les papiers du bord, les espèces, effets ustensiles et autres objets de valeur soient mis sous bonne garde, ainsi que cela se pratique à l'égard des navires naufragés des Puissances les plus favorisées; à ce qu'il soit donné connaissance du fait au Gouvernement intéressé par l'organe de son Consul ou Agent commercial le plus

ازاین حیث با کشتیهای تجارتی واتباع طرفین ازهر جهت همانطور رفتار خواهد شد که با سفاین وتبعهٔ دول کاملةالوداد منظور است

فصل نهم —— ازهر مملکتی که سفاین یکی از طرفین معظمین معاهدین به بنادر دیگری ورود نماید اعم از اینکه خالی یا حامل محمولات بوده باشد در ورود و خروج ازحیث حقوق بندری و تناز (۱) و روشنائی و راهنمائی وازحیث سایر حقوق وعوارض ازهرقبیل وبهر اسمی که بوده باشد که عاید سلطنت یا شهرها یا تأسیات خصوصی میشود همانطور رفتار خواهد شد که باسفاین دول کاملةالوداد معمول است

فصل دهم —— ازبابت شکست و غرق کشتی طرفین معظمین معاهدین متعهد میشوند که ترتیبات لازمه را برقرار نمایند برای اینکه همان دقت و اهتمامیکه در استخلاص سفاین دول کاملة الوداد منظور است همان اهتمامات نیز در استخلاص کشتیهای دولتین که در سواحل یکدیگر شکست معیوب یا بگل نشسته باشد وهمچنین دراستخلاص اشخاص وهر نوع اشیائیکه در آن است بعمل آید

و علاوهٔ بر این تعهد مینمایند که باقی ماندهٔ سفاین مستغرقه و اسناد راجعهٔ بکشتی و تخواه و اسباب آلات و سایر اشیأ نفیسه را مواظبت نمایند که بطور صحیح حفظ شود بهمان طور که در مورد سفاین مستغرقه دول کاملة الوداد معمول است و نیز متقبل میشوند که مراتب را بتوسط نزدیکترین قونسول یا مأمور تجارتی یا بهر وسیله دیگر

(۱) حقوقیکه راجع به ظرفیت کشتی است

rapproché ou par tout autre voie en mettant le tout à sa disposition, de la manière la plus convenable; et enfin à ce que tous les objets sauvés ou bien le prix de leur vente, dans le cas où celle-ci aurait dû s'effectuer, soit fidèlement remis aux propriétaires ou à leur fondés de pouvoir ou bien à défaut des uns et des autres à la charge du Consul ou Agent du Gouvernement intéressé.

Art. XI. Les officiers, employés ou sujets de la Haute Cour d'Iran ne pourront entrer de force dans le domicile d'un Allemand, ni dans ses magasins ou boutiques; en cas de nécessité il faudra en prévenir l'Agent Diplomatique ou le Consul duquel cet individu relèvera, et toute perquisition domiciliaire ne pourra se faire qu'en présence des Commissaires Délégués par le dit Agent ou Consul. Dans les localités ou il n'y a pas d'Agent ou Consul les sujets de l'Empire d'Allemagne seront traités, à cet égard, sur le même pied que le sont les sujets des nations les plus favorisées dans les endroits où il n'y a pas d'Agent ou Consul de leur Gouvernement.

Art. XII. Tous les contrats et autres engagements des sujets des Hautes Parties Contractantes, par rapport aux affaires de commerce, seront fidèlement maintenus et protégés avec la plus grande exactitude par les Gouvernements respectifs.

Pour mieux veiller à la sûrete des sujets des États de l'Empire d'Allemagne en Perse, les billets de créance, lettres de change et lettres de garantie ainsi que tous

باطلاع اولیای دولت مربوطه رسانیده وتمام اشیاء را برای تسلیم به دولت مزبوره بطور صحیح و مناسب حاضر نمایند

ونیز متعهد میشوند که اشیاء مستخلصه ودر صورتیکه فروش آنها لازم شده باشد قیمت آنرا بدون کم وزیاد بصاحبان آنها یا بوکیل ایشان و در صورت فقدان موسی الیهم بحفاظت قونسول یا مأمور دولت مربوطه واگذار نمایند

فصل یازدهم —— صاحبمنصبان و مستخدمین واتباع دولت علیهٔ ایران نباید بمنف داخل منزل یا مغازه یا دکاکین شخص آلمانی بشوند. درصورت لزوم باید مأمور سیاسی یا قونسولی را که این شخص درتحت مرجعیت او است قبل از وقت مطلع سازند. وهیچ گونه تفحصات در منزل تبعهٔ آلمانی جایز نخواهد بود مگر باحضور اشخاصی که ازطرف مأمور سیاسی یا قونسول معین میشوند

درمحلی که مأمور یا قونسول نبوده باشد با اتباع ممالک آلمان ازاین حیث همانطور رفتار خواهد شد که نسبت باتباع دول کاملة الوداد در جائیکه مأمور یا قونسول ندارند رفتار میشود

فصل دوازدهم —— دولتین معاهدتین تمام کنترات وسایر تعهدات اتباع طرفین را که راجع بامور تجارتی است بدون کم وکسر برقرار داشته ودرحفظ مدلول آنها کمال دقت را منظور خواهند داشت

محض تکمیل امنیت اتباع ممالک آلمان درایران تمسکات و بروات و ضمانت نامه و همچنین تمام

les contrats faits par des sujets des Hautes Parties Contractantes relativement à des affaires de commerce, devront être signés par le Divan-Khané et à défaut de celui-ci par l'autorité locale compétente, et dans les endroits où y aurait un Consul d'Allemagne, aussi par ce dernier, afin qu'en cas de qulque différend on puisse faire les recherches nécessaires et décider ces affaires litigieuses conformèment à la justice.

En conséquence celui qui sans être muni des documents ainsi légalisés, voudrait intenter un procès à un sujet Allemand, en ne produisant d'autres preuves que les déclarations d'un témoin, ne sera point écouté quant à sa demande, à moins que celle-ci ne soit reconnue valable par le dit sujet Allemand.

L'Empire d'allemagne veillera également à le sûreté des sujets Persans en Allemagne conformément aux lois et aux usages établis, et les traitera à cet égard sur le pied des nations les plus favorisées.

Art. XIII. Toutes les contestations ou disputes et tous les procès qui s'élèveraient entre des Allemands en Perse seront examinés et jugés par les Représentants respectifs près la Haute Cour d'Iran, ou par les Consuls desquels ils relèveront ou les plus rapprochés de leur domicile conformément aux lois de leur pays, sans que l'autorité locale y puisse opposer le moindre empêchement ou la moindre difficulté.

Les procès contestations et disputes qui s'élèveraient en Perse entre des Allemands et des sujets appartenant à d'autres nations étrangères, se-

کنزات های راجعهٔ بامور تجارتی که مابین اتباع طرفین معظمین معاهدین بسته شده است باید بامضای دیوانخانه و درصورت عدم آن بامضای حکومت محلی که مرجع این قبیل امور است و در نقاطی که قونسول آلمان اقامت دارد بامضای مشار الیه نیز برسد. بجهة اینکه درصورت وقوع اختلاف رسیدگی وتحقیقات لازمه بعمل آمده و امور متنازع فیها بروفق عدالت قطع وفصل شود

علیهذا اگر شخصی این قبیل اسناد مصدقه دردست نداشته بخواهد به تبعهٔ آلمانی انشاء دعوی نماید درحالتیکه بغیر از اظهارات شاهد دلیل دیگری اقامه نکند مسموع نخواهد بود مگر اینکه تبعهٔ آلمانی این استدعای اورا صحیح داند

دولت آلمان نیز حفظ امنیت رعایای ایران را در آلمان موافق قوانین ورسوم جاریه نموده وازاین حیث باآنها همانطور رفتار خواهد کرد که نسبت باتباع دول کاملةالوداد معمول است

فصل سیزدهم —— تمام منازعات و مشاجرات ومرافعاتیکه درایران مابین آلمانی ها بوقوع میرسد بتوسط نمایندگان آنها در دربار دولت علیهٔ ایران یابتوسط قونسولی که این اشخاص درتحت مرجعیت او هستند یابتوسط نزدیکترین قونسول محل اقامت آنها ومطابق قوانین ممالک خودشان رسیدگی وقطع وفصل خواهد شد بدون اینکه حکومت محل اندك ممانعت یامختصر اشکالی نماید

منازعات ومرافعات ومشاجرات واقعهٔ در ایران مابین آلمانی ها واتباع ممالک خارجه فقط

ront jugés exclusivement par l'intermédiaire de leur Agents ou Consuls.

Toutes les contestations ou disputes et tous les procès qui s'élèveraient en Perse entre les sujets des deux Hautes Parties Contractantes, seront jugés devant les tribunaux Persans, mais ces différends et procès ne pourront être décidés ou jugés qu'en présence et avec l'intervention du Représentant ou du Consul Allemand, ou, au nom de Celui-ci, en présence du Drogman qui sera désigné à cet effet, le tout conformément aux lois et aux coutumes du pays.

Le procès, une fois terminé par la sentence du juge compétent. ne pourra plus être repris une seconde fois; mais si la nécessité exigeait la revision du jugement prononcé, celle-ci ne pourra se faire, qu'avec l'avis du Représentant ou Consul duquel les sujets Allemands dont il s'agira, relèvent, ou au nom de cet Agant, en présence du Drogman respectif, et seulement devant une des Cours Suprêmes de Contrôle et de Cassation qui siègent à Téhéran, à Tauris ou à Isphahan.

En réciprocité de ces engagements, les sujets de la Haute Cour d'Iran jouiront dans les États de l'Empire d'Allemagne, pour leurs intérêts et leurs droits acquis, en cas de contestations, de la pleine protection des lois et des tribunaux de ces États de la même manière que les sujets nationaux et ceux des autres Puissances étrangères; et les Représentants Consuls et Agents de la Haute Cour d'Iran y jouiront, quant à une intervention de leur part en faveur de leurs nationaux, auprès des autorités de ces États,

بتوسط مأمورین یا قونسول های آنها محاکمه و فیصل خواهد شد

تمام منازعات ومشاجرات و مرافعات واقعهٔ درایران مابین اتباع دولتین معظمتین درمحاکم ایرانی قضاوت وقطع خواهد شد ولی قطع وفصل اختلافات ومرافعات مزبوره جایز نخواهد بود مگر باحضور وبادخالت نماینده یا قونسول آلمان و یادرحضور "درگانی" که ازطرف آنها برای این امر معین شده است وطی مواد تماماً موافق قوانین وعادات مملکتی خواهد بود

بعداز آنکه مرافعه بواسطهٔ صدور حکم قاضی که مرجعیت(۱)داشته باشدختم شد مجدداً رسیدگی ممکن نخواهد بود ولی اگر تجدید رسیدگی صورت لزوم پیدا نمود باید باطلاع نماینده یا قونسولی که آلمانی های مزبور درتحت مرجعیت او هستند و یا درحضور درگانی که ازطرف مشار الیه مأموراست درپکی ازمحاکمات اعم وتمیز (۲) که درطهران و تبریز واصفهان منعقد است وقوع یابد

درازای این تعهدات دردولت آلمان هم رعایای ایران از حیث حقوق و منافع مکتسبه خودشان درصورت وقوع اختلاف مانند رعایای آلمان واتباع سایر دول درتحت حمایت و قوانین محاکمات مملکت مزبوره خواهند بود. اما درباب همراهی که نمایندگان وقونسول ها و وکلای قونسولگری دولت علیهٔ ایران بخواهند درنزدکار

(۱) مقصود از مرجعیت این است که آن کسیکه بمرافعه رسیدگی میکند این حق را داشته باشد اگر حاکمی بامری رسیدگی نماید که راجع باو نیست میگویند که حاکم مزبور برای آن امر مرجعیت ندارد

(۲) گویا مقصود دیوانخانه باشد

de la faculté qui y est accordée aux Agents Diplomatiques et Consuls des nations les plus favorisées

Art. XIV. Si un sujet de l'une des deux Hautes Parties Contractantes, résidant dans les domaines de l'autre, se déclare en état de faillite ou fait banqueroute, on dressera l'inventaire de tous ses biens, de ses effets et de ses comptes actifs et passifs, pour en faire la liquidation requise et la juste répartition entre ses créanciers.

En cas qu'un Allemand résidant ou se trouvant en Perse, se déclare en état de faillite, la procédure susmentionnée ne sera effectuée que de l'avis et par l'intervention du Représentant ou Consul respectif, résidant à l'endroit le plus rapproché du lieu de séjour du banqueroutier.

Si un sujet Persan fait faillite en Allemagne, il sera accordé dans la procédure de faillite au Représentant ou Consul Persan, le même droit d'intervention dont jouissent en pareil cas, les Représentants ou Consuls de la nation la plus favorisée.

Sur la demande faite par les créanciers, les Agents Diplomatiques ou Consulaires respectifs des Puissances Contractantes, provoqueront les recherches nécessaires pour constater si le failli n'a pas laissé dans sa patrie des biens qui pourraient satisfaire à leurs réclamations.

Art. XV. En cas de décès de l'un de leurs sujets respectifs sur le territoire de l'une ou de l'autre des Hautes Parties Contractantes, sa succession sera remise intégralement à la famille ou aux associés du défunt, s'il en a. Si le défunt n'avait ni parents ni associés, sa

کذاران دول آلمان ازهموطنان خود نمایند مشارالیهم ازهمان حقوق که مأمورین سیاسی وقونسول های دول کاملةالوداد دارا هستند بهره مند خواهند بود

فصل چهاردهم —— اگر تبعهٔ یکی از طرفین معظمین معاهدین که مقیم در مستملکات دیگری است اظهار ورشکستی نموده (فایت) یامفلس شود صورتی ازاموال واشیاء و قروض ومطالبات او برداشته خواهد شد بجهة اینکه قروض ودارائی بطور صحیح معین شده مابین طلبکاران عادلانه تقسیم شود

درصورتیکه شخصی ازاتباع آلمان که درایران بوده یا در آنجا اقامت دارد ورشکست شود (فایت) ترتیبات فوق الذکر باید بااطلاع ومداخلهٔ نماینده یا قونسولی که مقیم نزدیکترین نقطه محل توقف شخص ورشکست مقیم است بعمل آید

هرگاه تبعهٔ ایرانی در آلمان ورشکست (فایت) شود نماینده وقونسول ایرانی درمسئلهٔ مداخلهٔ ایشان درترتیبات راجعه به ورشکستی همان حق داده خواهد شد که نماینده وقونسولهای دول کاملةالوداد داده شده است

مأمورین سیاسی ومأمورین قونسولی طرفین معاهدین برحسب اظهار طلبکاران موجبات تجسات را بعمل خواهند آورد برای اینکه معلوم نمایند که شخص ورشکست در وطن خود بعضی اموال که کفایت مطالبات طلبکاران را بنماید باقی گذارده است یا نه

فصل پانزدهم —— درموقع فوت یکی ازتبعهٔ دولتین معظمتین معاهدتین در خاک مملکت دیگری متروکات او بالتمام بخانواده یاشرکاء متوفی درصورت وجود داده خواهد شد اگر شخص

succession dans les pays des Hautes Parties Contractantes, sera remise intégralement à la garde des Agents ou des Consuls respectifs pour que ceux-ci en fassent l'usage convenable, conformément aux lois et coutumes de leurs pays.

Art. XVI. Quant aux affaires de la juridiction criminelle, dans lesquelles seraient compromis des sujets Allemands en Perse ou des sujets persans en Allemagne, elles seront jugées dans les États respectifs suivant le mode qui y est adopté à l'égard de la nation la plus favorisée.

Art. XVII. Le Gouvernement Impérial d'Allemagne s'engage à n'accorder à aucun sujet Persan des lettres de naturalisation qu'à la condition expresse du consentement préalable du Gouvernement Persan. Le Gouvernement Persan s'engage aussi de son côté à n'accorder des lettres de naturalisation à aucun sujet du dit Empire Allemand, sans le consentement préalable du gouvernement de celui-ci.

Art. XVIII. En cas de guerre de l'une des Puissances Contractantes avec une autre puissance, il ne sera porté pour cette seule cause, atteinte, préjudice ou altération à la bonne intelligence et à l'amitié sincère qui doivent éxister à jamais entre les Hautes-Puissances Contractantes.

Pour le cas où la Perse serait impliquée dans un différend avec une autre puissance, le gouvernement d'Allemagne se déclare prêt à employer sur la demande du gouvernement de **Sa Majesté Impériale le Schah**, ses bons offices pour contribuer à applanir le différend.

متوفی اقوام وشریك نداشته باشد متروکات او در ممالك طرفین معظمین بالتمام بحفاظت مأمورین یا قونسولهای طرفین وا گذار خواهد شد بجهة اینکه مشار الیهم موافق قوانین وعادات مملکتی خود بمصرف مقتضیه برسانند

فصل شانزدهم —— اما در باب محاکمهٔ امور متعلقهٔ بجرم وجنایت (کریم) که اتباع آلمان درایران واتباع ایران در آلمان به آن متهم شده باشند قضاوت وقطع اینگونه مسائل درممالك طرفین بطوری خواهد شد که بادول کاملةالوداد معمول است

فصل هفدهم —— دولت آلمان متعهد میشود که بهیچ تبعهٔ ایرانی تذکرهٔ تابعیت ندهد مگر بشرط صریح اینکه قبل ازوقت رضایت دولت ایران تحصیل شده باشد. ودولت ایران هم ازطرف دیگر متعهد میشود که قبل ازتحصیل رضایت دولت آلمان به تبعهٔ او تذکرهٔ تابعیت ندهد

فصل هیجدهم —— درصورت وقوع جنك مابین یکی ازدولتین معاهدتین بایکدولت دیگر فقط بدین جهة نباید برحسن مناسبات و دوستی صادقانهٔ که باید دائماً مابین دولتین معظمتین معاهدتین برقرار باشد خلل و زیان وتغییری وارد آید

در صورتیکه مابین دولت ایران ودولت دیگری اختلافی واقع شود دولت آلمان اظهار میدارد که حاضر است که بموجب اظهار دولت **اعلیحضرت شاهنشاه ایران** بجهة معاونت دررفع اختلاف اهتمامات دوستانهٔ خود را بعمل آورد

Art. XIX. Le présent Traité restera en vigueur à dater du jour de sa signature jurqu'à l'expiration de 12 mois après que l'une des Hautes Parties Contractantes aura annoncé à l'autre, l'intention d'en faire cesser ses effets.

Toutefois les deux Hautes Parties Contractantes se réservent la faculté d'introduire d'un commun accord, dans le présent traité, toutes modifications qui ne seraient point en opposition avec son esprit ou ses principes et dont l'utilité serait démontrée par l'expérience.

Art. XX. Les dispositions du présent traité sont applicables également au Grand Duché de Luxembourg, tant qu'il sera compris dans le système de Douane et d'impôts Allemand.

Art. XXI. Les Gouverneurs, commandants, douaniers, officiers et autres employés des Hautes Puissances Contractantes, seront chargés de remplir les stipulations de ce traité avec toute l'éxactitude possible et sans y porter la moindre atteinte.

Le présent traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à St. - Pétersbourg dans l'espace de 3 mois ou plus tôt, si faire se peut.

En fois de quoi, les Plénipotentiaires respectifs les Hautes Parties Contractantes ont signé le présent traité, et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Fait à St.-Pétersbourg le 11 Juin 1873, en 4 expéditions dont deux en Français et deux en Persan.

Le 15 Rabi-ol-Sani l'an 1290 de Hedjri.

(L. S.) H. VII P. Reusse

(L. S.) Abdulrahim

فصل نوزدهم —— این عهدنامه از روز امضای آن الی دوازده ماه پس ازاینکه یکی ازطرفین معظمین فسخ آنرا بدیگری اعلام نمود مرعی ومجری خواهد بود

ولی دولتین معظمتین حق دارند که بطور مرضی الطرفین در این عهد نامه تغییراتی دهند که باحقیقت واصول آن مخالفت نداشته وفایدهٔ آن ازروی تجربه ثابت شده باشد

فصل بیستم —— تا مدتیکه کراندوشهٔ لوکسامبور جزو هیئت گمرکی ومالیاتی آلمان محسوب شود مفاد و شرایط این عهد نامه در مورد آن معمول خواهد بود

فصل بیست ویکم —— حکام وسرکردکان وگمرکچیان وصاحبمنصبان وسایر کارکذاران طرفین معظمین معاهدین مأمور خواهند بود که شرایط این عهد نامه را باکمال دقت بموقع اجری گذارند بدون اینکه اندك خللی برآن وارد آورند

این عهدنامهٔ تصدیق شده ومبادلهٔ تصدیق نامجات درظرف سه ماه وحتی الامکان زود تر در پطرزبورغ مبادله خواهد گردید

علیهذا وکلای مختار طرفین معظمین معاهدین این عهد نامه را امضی نموده و آنرا بمهر خود ممهور داشته

بچهار نسخه یعنی دونسخه بزبان فرانسه و دونسخه بزبان فارسی دربطرزبورغ ۱۱ ژون سنه ۱۸۷۳ مطابق ۱۵ ربیع الثانیه سنه ۱۲۹۰ هجری نوشته شد

(امضی) وس

(امضی) عبد الرحیم

Acte additionnel au traité d'amitié, de commerce et de navigation, conclu entre l'Allemagne et la Perse-Signé à Berlin, le 6 Juin 1873.

Un traité d'amitié, de commerce et de navigation ayant été conclu à St.-Pétersbourg, entre **Sa Majesté l'Empereur** d'Allemagne, roi de Prusse, d'une part et **Sa Majesté l'Empereur** de Perse, d'autre part, traité dont larticle 19 porte;

(Le présent traité restera en vigeur à dater du jour de sa signature jusqu'à l'expiration de 12 mois après que l'une des Hautes Parties Contractantes aura annoncé à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets. Toutefois les deux Hautes Parties Contractantes, se réservent la faculté d'introduire d'un commun accord, dans le présent traité, toutes les modifications quine seraient point en opposition avec son esprit ou ses principes et dont l'utilité serait montrée par l'expérience.)

Et les Hautes Parties Contractantes ayant l'intention de donner à ce traité une durée de 10 ans au moins, les soussignés sont convenus à déclarer que leurs gouvernements respectifs, s'engagent à ne pas éxercer le droit de dénoncer le traité susmentionné pendant les 10 ans qui suivront l'échange des ratifications de ce traité. En foi de quoi, les soussignés ont dressé le présent acte additionnel dont les ratifications seront échangées en même temps que les ratifications du traité précité et l'ont signé en double expédition.

Fait à Berlin le 6 Juin 1873.

(L. S.) De Bismarck

(L. S.) Mirza Hussein Khan

قرارداد منضمه بعهد نامهٔ مودت وتجارت وسیر سفاینی که مابین آلمان وایران منعقد شده و دربرلن بتاریخ ٦ ژوئن ۱۸۷۳ امضا گردیده است

چون عهد نامهٔ مودت وتجارت وسیر سفاینی مابین اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت امپراطور آلمان وپادشاه پروس دربطرسبورغ منعقد شده بود که فصل ۱۹ آن ازقرار ذیل است

(این عهد نامه ازروز امضای آن الی دوازده ماه پس از آنکه یکی ازطرفین معظمین فسخ آنرا بدیگری اعلام نمود مجری ومرعی خواهد بود ولی دولتین معظمتین حق دارند که بطور مرضی الطرفین دراین عهد نامه تغییراتی دهند که باحقیقت واصول آن مخالفت نداشته وفایدهٔ آن ازروی تجربه ثابت شده باشد)

و چون مقصود طرفین معظمین معاهدین این است که مدت این عهدنامه را اقلا ده ساله قرار دهند لهذا امضی کنندکان ذیل متفق الرأی شده واظهار میدارند که دولتین معظمتین آنها متعهد میشوند که حقی را که درفسخ این عهد نامه دارند الی ده سال پس از مبادله تصدیق نامجات بموقع اجری نگذارند. بناء علیهذا امضا کنندکان ذیل این قرارداد منضمه را بدو نسخه نوشته وامضی نمودند ومبادلهٔ تصدیق آن بامبادلهٔ تصدیق عهد نامهٔ فوق الذکر بعمل خواهد آمد

دربرلن ٦ ژوئن سنه ۱۸۷۳

(امضی) دوبیس مارك

(امضی) میرزا حسین خان

TREATY

of Friendship and Commerce between Persia and the United States

Signed at Constantinople the 13th december 1856 and the 15th of Rabios-Sani 1273

Ratifications exchanged at Constantinople, 13th June 1857

TABLE OF CONTENTS

Art. I. Good understanding

Art. II. Reception and treatment of diplomatic Agents.

Art. III. Protection of subjects and citizens—Right to import and export all kind of produce and manufactures— Internal commerce.

Art. IV. Duties on merchandize.

Art. V.— Civil and criminal jurisdiction.

Art. VI.— Effects of deceased subjects or citizens.

Art. VII.— Appointment of diplomatic Agents and Consuls; Consular privileges— Persian subjects not to be protected by the diplomatic Agents or Consuls— Trading Consuls— Limitation of domestics employed by United States diplomatic and consular Agents.

Art. VIII.— Duration of Treaty.

In the nam eof God, the Clement the Merciful

The **President** of the United States of North America and **His Majesty**, as exalted as the planet Saturn; the Sovereign to whom the Sun serves as a Standard; whose splendor and magnificence are equal to that of the Skies; the Sublime Sovereign, the Monarch wose Armies are as numerous as the Stars; whose greatness calls to mind that of Djemshid; whose magnificence equals that of Darius, the Heir of the Crown and throne of Kayanians, the Sublime **Emperor** of all Persia; being both equally and sincerly

عهد نامهٔ مودت وتجارت

مابین ایران و اتازونی امریکا

بتاریخ ۱۵ ربیع الثانی ۱۲۷۳ مطابق ۱۳ دسامبر ۱۸۵۶ میلادی منعقد وتصدیق نامجات در ۱۳ ژوئن ۱۸۵۷ میلادی مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت

فصل دوم — مأمورین سیاسی وپیرائی و امتیازات مشار الیهم

فصل سوم — درباب اتباع طرفین وحمایت وحقوق موسی الیهم ومال‌التجاره که وارد وصادر مینمایند — تجارت داخلی

فصل چهارم — حقوقیکه بر مال التجاره طرفین تعلق میگیرد

فصل پنجم — محاکمات

فصل ششم — ترکه اتباع دولتین

فصل هفتم — قونسولهای دولتین وامتیازات ایشان — اعمالیکه مأمورین سیاسی وقونسولهای دولتین از آن ممنوع هستند — تجارت قونسولهای طرفین — تحدید خدمهٔ مأمورین سیاسی و قونسولهای اتازونی

فصل هشتم — مدت عهد نامهٔ

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت کیوان رفعت خورشید رأیت فلك رتبت کردون حشمت اقدس همایون خسرو اعظم خدیو انجم حشم جمشید جاه داراب دستگاه وارث تاج وتخت کیان شاهنشاه اعظم بالاستقلال کل ممالك ایران و رئیس جمهوری دول مجتمعه امریکای شمالی که هردو بالسویه و از صمیم قلب مایل هستند که روابط دوستی را مابین

desirous of establishing relations of friendship between the two Governments, which they wish to strengthen by a Treaty of Friendship and Commerce, reciprocally advantageous and useful to the Citizens and Subjects of the two high Contracting parties, have for this purpose named for their Plenipotentiaries:—

The **President** of the United States of North America, Caroll Spence, Minister Resident of the United States near thd Sublime Porte; and **His Majesty** the **Emperor** of all Persia, His Excellency Eminul-Mulk, Farrokh Khan, Ambassador of **His Imperial Majesty** the **Shah**, decorated with the portrait of the **Shah**, with the great cordon blue, and bearer of the girdle of the diamonds etc. etc. etc.

And the said Plenipotentiaries having exchanged their full powers, which were found to be in proper order and due form, have agreed upon the following Articles.

Article I. There shall be hereafter a sincere and constant good understanding between the Government and citizens of the United States of North America and the Persian Empire, and all Persian subjects.

Article II. The ambassadors or diplomatic agents whom it may please either of the two high Contracting Parties to send and maintain near the other, shall be received and treated, they and all those composing their Missions, as the ambassadors and diplomatic agents of the most favored nations are received and treated in the two respective countries; and they shall enjoy there in all respects the same

دو دولت برقرار داشته و آنرا بوسیلهٔ عهد نامهٔ مودت وتجارت که بالمقابله بجهة اتباع طرفین معظمین معاهدین مفید وسودمند باشد مستحکم نمایند لهذا وکلاء مختار خود را برای حصول این مقصود از قرار ذیل معین نمودند

از طرف رئیس جمهوری دول مجتمعهٔ امریکای شمالی (کارُل اِس پنس) وزیر مقیم اتازونی امریکا در دربار دولت علیهٔ عثمانی وازطرف اعلیحضرت شاهنشاه کل ممالك ایران جناب فرخ خان امین‌الملك سفیر کبیر اعلیحضرت شاهنشاه ایران دارای تمثال همایونی و حمایل آب وکمر مرصع وغیره وغیر وغیره

وبعد از اینکه وکلاء مختار مزبور اختیار نامه های خود را مبادله کرده وآنرا موافق قاعده و مرتب بترتیبات شایسته یافتند درمفاد فصول ذیل متفق‌الرأی شدند

فصل اول —— ازاین ببعد دوستی صادقانه ومناسبات حسنه مابین دولت واتباع ممالك مجتمعه امریکای شمالی وممالك ایران و تمام اتباع آن برقرار خواهد بود

فصل دوم —— سفرای کبار یا مأمورین سیاسی که هریك از دولتین معظمتین معاهدتین بنزد دیگری فرستاده ومقیم نماید خود وتمام کسانیکه هیئت سفارت ازآنها مرکب است مانند سفرای کبار ومأمورین سیاسی دول کاملة الوداد درمملکتین پذیرفته شده وبا آنها نیز از هما نقرار رفتار خواهد شد وازهر جهت ازهمان امتیازات ومعافیات بهریاب خواهند بود

prerogatives and immunities.

Article III. The citizens and subjects of the two high Contracting Parties, travellers, merchants, manufacturers and others, who may reside in the territory of either country, shall be respected and efficiently protected by the authorities of the country, and their agents, and treated in all respects as the subjects and citizens of the most favored nations.

They may reciprocally bring by land or by sea into either Country, and export from it, all kinds of merchandises, and products and sell, exchange or buy, and transport, them to all places in the territories of either of the high Contracting Parties.

It being howver, understood that the merchants of either nation who shall engage in the internal commerce of either country shall be governed, in respect to such commerce, by the laws of the contry in which such commerce is carried on, and in case either of the high contracting Powers, shall hereafter grant other privileges concerning such internal commerce to the citizens or subjects of other Governements, the same, shall be equally granted to the merchant of either nation engaged in such internal commerce within the territories of the other.

Article IV. The merchandise imported or exported by the respective citizens or subjects of the two high Contracting Parties shall not pay in either country, on their arrival or departure, other duties than those wich are charged in either

فصل سوم —— اتباع طرفین معظمین معاهدین ازقبیل مسافر وتاجر وصنعتکر وغیره که درخاك یکدیگر مقیم بوده باشند موقع احترام واقع شده وکاملا درحفظ وحراست کارکذاران مملکتی ومأمورین خودشان خواهند بود. ورفتار نسبت بانها ازهرجهت مانند رفتار باتباع دول کاملةالوداد خواهد بود

مومی الیهم میتوانند ازراه خشکی و دریا هرقبیل مال‌التجاره ومحصول به مملکتین آورده وازآنجا خارج کنند وبه خرید وفروش ومعاوضه رسانیده وبهر محل خاك مملکتین که بخواهند حمل نمایند

ولی مقرر است که تجار هریك ازدولتین که تجارت داخلهٔ مملکت دیکری اشتغال ورزند از حیث این تجارت مطیع قوانین همان مملکت خواهند بود که درآنجا تجارت مینمایند. ودرصورتیکه یکی ازمملکتین معاهدتین ازاین ببعد امتیازات دیکری درخصوص چنین تجارت داخله باتباع سایر دول بدهد همین امتیازات بالسویه بتجار طرف مقابل که درخاك مملکت او مشغول تجارت داخله هستند داده خواهد شد

فصل چهارم —— در مملکتین از مال‌التجارهٔ که اتباع طرفین معظمین معاهدین داخل وخارج مینمایند بغیراز حقوقیکه برمال‌التجاره وارده وصادره اتباع دول کاملةالوداد تعلق میگیرد در

of the countries on the merchandise or products imported or exported by the merchants and subjects of the most favored nations, and no exceptional tax, under any name or pretext whatever, shall be collected on them in either of the two countries.

Article V. All suits and disputes arising in Persia between Persian Subjects and Citizens of the United States, shall be carried before the Persian tribunal to wich such matters are usually referred, at the place where a consul or agent of the United States may reside, and shall be discussed and decided according to equity in the presence of an employé of the Consul or Agent of the United States.

All suits and disputes which may arise in the Empire of Persia between citizens of the United States, shall be referred entirely for trial and for adjucation to the Consul or Agent of the United States residing in the province wherein such suits and disputes may have arisen, or in the province nearest to it, who shall decide them according to the laws of the United States.

All suits and disputes occuring in Persia between citizens of the United States and the subjects of other foreign powers, shall be tried and adjucated by the intermediation of their respective Consuls or Agents.

In the United States, Persian subjects, in all disputes arising between themselves or between them & sitizens of the United States or foreigners shall be judged according to the rules adopted in the United States respecting the subjects of the most

موقع ورود وخروج چیز دیکری نباید دریافت شود. ودرهیچیك ازمملکتین بهیچ اسم ورسم و عنوان هیچ نوع حقوق فوق‌العادهٔ ازاین قبیل مال‌التجاره مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— تمام مرافعات ومنازعات واقعهٔ درایران مابین اتباع ایران وتبعهٔ اتازونی به محکمهٔ ایران که معمولا مرجع اینکونه مسائل است درمحل که قونسول یا مأمور اتازونی اقامت داشته باشد رجوع خواهد شد وکفتکو وحکم آن از روی انصاف ودرحضور کماشتهٔ قونسول یا مأمور اتازونی بعمل خواهد آمد

تمام منازعات ومرافعاتیکه درممالك ایران مابین اتباع اتازونی به وقوع میرسد کلا برای محاکمه وفیصل به قونسول یا مأمور اتازونی که در ایالت محل وقوع مرافعه یا در نزدیکترین ایالت اقامت دارد رجوع خواهد شد. ومشار الیه موافق قوانین اتازونی حکم خواهد داد

تمام مرافعات ومنازعات واقعهٔ درایران مابین تبعهٔ اتازونی واتباع دول خارجه بتوسط قونسولهای آنها محاکمه وقطع خواهد شد

دراتازونی منازعات واقعهٔ مابین ایرانی ها یا مابین ایرانی وتبعهٔ اتازونی ویا مابین ایرانی و خارجه موافق قواعدیکه دراتازونی درمورد اتباع دول کاملةالوداد معمول است محاکمه خواهد شد

favored nations.

Persian subjects residing in the United States and the citizens of the United States residing in Persia, shall when charged with criminal offences, be tried and judged in Persia and in the United States in the same manner as are the subjects and citizens of the most favored nations residing in either of the above mentioned countries.

Article VI. In case of a citizen or subject of either of the contracting parties dying within the territories of the other, his effects shall be delivered up integrally to the family or partners in business of the deceased; and in case he has no relations or partners, his effects in either country shall be delivered up to the Consul or Agent of the nation of which the deceased was a subject or citizen, so that he may dispose of them in accordance with the laws of his country.

Article VII. For the protection of their citizens or subjects and their commerce respectively, and in order to facilitate good and equitable relations between the citizens and subjects of the two countries, the two high Contracting parties reserve the right to maintain a Diplomatic Agent at either seat of Government and to name each three Consuls in either country; those of the United States shall reside at Teheran, Bender-Bushir and Tauris, those of Persia at Washington, New-York and New Orleans.

The Consuls of the high Contracting Parties shall reciprocally enjoy in the territories of the other, where

درصورتیکه اتباع ایرانی مقیم اتازونی وتبعهٔ اتازونی مقیم ایران متهم به جنایت شوند (کریم) دراین دومملکت رسیدگی ومحاکمه هانطور خواهد بود که درمورد اتباع دول کاملةالوداد مقیمین این دو مملکت معمول است

فصل ششم —— درصورتیکه تبعهٔ یکی ازطرفین معاهدین درخاك دیگری وفات کند اشیاء او بالتمام بخانواده یا شرکاء او تسلیم خواهد شد و درصورتیکه متوفی اقوام یا شریك نداشته باشد اشیاء او درهریك ازمملکتین بقونسول یا به مأمور دولت متبوعهٔ او تسلیم میشود بجهة اینکه مشارالیه موافق قوانین مملکت خود درمورد آن اقدام نماید

فصل هفتم —— طرفین محض حمایت تجارت واتباع خود وبرای تسهیل روابط حسنه ومنصفانه مابین ایشان حق خواهند داشت که مأمور سیاسی درپای تخت جانبین مقیم نموده و هریك سه قونسول درمملکت دیگری معین نماید

قونسولهای اتازونی درطهران وبندرابوشهر ودرتبریز مقیم بوده وقونسولهای ایران درواشنگتن نیویورك ونیواورل آن اقامت خواهند داشت

قونسولهای طرفین معظمین معاهدین درخاك یکدیگر که محل اقامت خواهد بود از احترامات و

their residences shall be established, the respects, privileges and immunities granted in either country to the Consuls of the most favored nations.

The Diplomatic Agents or Consuls of the United States shall not protect, secretly or publicly, the subjects of the Persian Gouvernment and they shall never suffer a departure from the principles here laid down and agreed to by mutual consent.

And it is further understood that if any of those Consuls shall engage in trade, they shall be subjected to the same laws and usages to which private individuals of their nation engaged in commercial pursuits in the same place are subjected.

And it is also understood by the high Contracting Parties that the Diplomatic and Consular Agents of the United States shall not employ a greater number of domestics than is allowed by treaty to those of Russia residing in Persia.

Article VIII. And the High Contracting Parties agree that the present treaty of friendship and commerce, cemented by the sincere good feeling and the confidence which exists between the Governments of the United States and Persia, shall be in force for the term of ten years from the exchange of its ratification; and if, before the expiration of the first ten years neither of the High Contracting Parties shall have announced, by official notification to the other, its intention to arrest the operation of the said Treaty, it shall remain binding for one year beyond that time, and so on until the expiration of twelve months,

امتیازات ومعافیاتیکه بقونسلهای دول کاملةالوداد داده شده است بالمقابله بهره مند خواهند شد

مأمورین سیاسی وقونسولهای اتازونی نه برخفا ونه برملا ازاتباع ایرانی حمایت نخواهند کرد و از اصولی که مرضی الطرفین و در این جا قید است تخلف نخواهند ورزید

وعلاوه براین مقرر است که اگر هریك از قونسولها بتجارت اشتغال ورزد مطیع همان قوانین ورسومی خواهد بود که افراد اتباع دولت متبوعه او که درهمانجا شغل تجارت دارند مطیع هستند

ونیز مابین طرفین معاهدین مقرر است که عدهٔ نوکرهای مأمورین سیاسی وقونسولی اتازونی بیش از آن نخواهدبود که مأمورین سیاسی وقونسولی روس مقیمین ایران برحسب عهدنامه مجاز هستند

فصل هشتم —— طرفین معظمین معاهدین براین متفق شدند که این عهدنامهٔ مودت وتجارت که بواسطهٔ دوستی صادقانه واطمینان حاصلهٔ بین الدولتین استحکام یافته است ازروز مبادلهٔ تصدیق نامجات آن الی مدت ده سال معمول ومجری باشد

وهرگاه قبل از انقضای ده سال اول هیچیك از طرفین معظمین معاهدین رسماً فسخ آنرا بدیگری اعلام ننمایند این عهدنامه الی یکسال بعد ازمدت ده سال هم مرعی وبرقرار خواهد ماند وهمچنین اجرای آن الی مدت دوازده ماه بعد

which will follow a similar notification, whaterver the time may be at which it may take place: and the Plenipotentiaries of the two high contracting parties further agree to exchange ratifications of their respective Governements at Constantinople in the space of six months, or earlier, if practicable.

In faith of which the respective Plenipotentiaries of the two high Contracting parties have signed the present Treaty and have attached their seals to it.

Done in Duplicate in Persian and English the thirteenth day of December eighteen hundred and fifty-six and of Hejireh the fifteenth day of the moon of Rabiul Sany one thousand ten hundred and seventy three, at Constantinople.

(L. S.) Carrol Spence

(L. S.) Eminul Mulk Farrokh Khan

TRAITÉ

d'Amitié et de Commerce entre la Perse et l'Espagne - signé

à Constantinople le 4 Mars 1842 et le 21 Moharram 1258.

Ratifications échangées le 13 Novembre 1850

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. — Amitié.

Art. II. — Stipulations concernant les sujets respectifs et leur commerce ainsi que leur sécurité et protection.

Art. III. — Condition relatives aux marchands et voyageurs—Droits exigibles des marchandises.

Art. IV—Agents Commerciaux: lieux de résidence.

Art.V.—Juridiction—Faillite—Biens des sujets décédés.

Art. VI.— Cas de guerre avec une Puissance tièrce.

Art. VII.—Ratifications—Durée du Traité.

از اعلام درهر زمانیکه این اعلام بوقوع رسد واجب خواهد بود

ونیز وکلاء مختار دولتین معظمتین معاهدتین براین متفق شدندکه تصدیق نامجات دولتین متبوعتین خود را درظرف شش ماه ودرصورت امکان زودتر دراسلامبول مبادله نمایند

علیهذا وکلاء مختار طرفین معظمین معاهدین این عهد نامه را امضی نموده وبمهر خود ممهورداشتند

نخستین بزبان فارسی وانکلیسی در اسلامبول

۱۳ دسامبر سنه ۱۸۵۶ میلادی مطابق ۱۵ ربیع الثانیه سنه ۱۲۷۳ هجری

(امضی) کارل اس پنس

(امضی) فرخ خان امین الملك

عهد نامهٔ مودت

وتجارت مابین ایران واسپانیا

بتاریخ ۲۱ محرم ۱۲۵۸ هجری مطابق ٤ مارس ۱۸٤۲ تصدیق نامجات در ۱۳ نوامبر ۱۸۵۰ میلادی مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت

فصل دوم — شرایط راجعه باتباع طرفین وتجارت وحفظ وحمایت موسی الیهم

فصل سوم — درباب مسافر وتجار دولتین — حقوقیکه برمال التجاره تعلق میگیرد

فصل چهارم — وکلای تجارتی ومحل اقامت ایشان

فصل پنجم — محاکمات — افلاس وورشکستی — ترکهٔ اتباع دولتین

فصل ششم — وقوع جنك بادولت ثالث

فصل هفتم — تصدیق عهدنامه ومدت آن

Au nom de Dieu Tout Puissant

Les Hautes Cours d'Iran et d'Espagne désirant offrir à tous leurs sujets en général et aux négociants en particulier les avantages qui peuvent résulter par l'extension et l'augmentation de l'industrie et du commerce, dont l'encouragement et l'excitation est l'une des plus importantes affaires d'un État, ont jugé que rien ne pouvait procurer ces grands avantages comme la conclusion des traités qui les consignent.

En concéquence Elles ont résolu, d'un commun accord, qu'il y ait désormais, entre les dites deux Puissances Contractantes et leurs sujets respectifs, amitié et des communications mutuelles, par le moyen d'un traité d'amitié et de commerce basé sur des principes de justice et d'équité et pour atteindre ce but important, **Sa Majesté**, aussi élevé que le soleil, aussi resplendissant que le jour, la fleur des Monarques du temps, le Successeur du trône et de la Couronne des Sultans Kéyaniens, le maitre des vastes provinces de l,Iran, l'Ombre de Dieu sur la terre, le refuge de l'islamisme et des vrais croyants; **Mohammed Schah Ghadjar**, (que Dieu perpétue son règne] a nommé pour son Plénipotentiaire, le très excellent Seigneur Mirza Djaffar Khan, son Ministre intime, inspecteur en chef du génie des armées persanes, son Ambassadeur et Ministre Plénipotentiaire auprés la Sublime Porte Ottomane, décoré du portrait de **S. M. le Schah**, chevalier de première classe de l'ordre du Lion et du

بنام خداوند قادر متعال

چون دولت علیهٔ ایران ودولت بهیهٔ اسپانیول مایل هستند که کافةً به عموم رعیت ومخصوصاً بتجار مملکتین منافع وفوائدی اعطا نمایند که ازترقی و توسعهٔ صنعت وتجارت که ترغیب وتشویق آن یکی ازمسائل مهمهٔ دولتی است مترتب میشود چنین یافتند که بغیر از انعقاد عهد نامه که متضمن آن منافع باشد مقدمهٔ دیگری مفید تر نخواهد بود

لهذا علی السویه مناسب دیدند که من بعد مابین دولتین معاهدتین واتباع آنها بوسیلهٔ عهدنامهٔ مودت و تجارت که مبنی برعدالت وانصاف است اساس دوستی وارتباط برقرار باشد وبرای انجام این مرام اعلیحضرت فلك رفعت شمس برج جلالت نخبهٔ سلاطین زمان وارث تاج وتخت کیان صاحب اختیار ممالك وسیع المسالك ایران ظل الله فی الارضین کهف الاسلام والمسلمین السلطان ابن السلطان ابن السلطان والخاقان ابن الخاقان ابن الخاقان محمد شاه قاجار ابدالله تعالی ایام سلطنته عالیجاه مقرب الخاقان میرزا جعفر خان وزیر مختوس مهندس باشی عساکر منصوره ایلچی مخصوص دولت علیهٔ ایران در دربار دولت عثمانیه دارای تمثال همایون و نشان اول شیر وخورشید مرتبهٔ ودرجایل افتخار نیز وسرخ ونشان درجهٔ اول

Soleil, de Sertipi, des deux grands cordons rouge-vert et rouge de Perse, du Nichan Iftikhar de la Sublime Porte etc. etc. etc.

Sa Majesté la pleine Lune de la grandeur, le brillant Soleil de la Royauté, le bouton d'une fleur naissante du jardin de la gloire, la très Majestueuse et très magnifique **Reine** des Espagnes, **Dona Isabelle** seconde [que Dieu perpétue son règne] et en son nom **Auguste** et pendant sa minorité, le Régent du Royaume, Don Baldoméro Espartero, Duc de la Victoire et de Morella, a nommé pour son Plénipotentiaire, Monsieur le chevalier Don Antoine Lopez de Cordora, commandeur de l'Ordre Royal d'Espagne très distingué de Charles III, de l'Ordre américain d'Isabelle la Catholique, de ceux du Christ de Portugal, du Sauveur de la Grèce, du St. Sépulcre de Jérusalem et décoré de la première classe du Nichan Iftikhar de l'Empire Ottoman, membre du Conseil de **Sa Majesté Catholique**, son secrétaire effectif et son Ministre résident près la Sublime Porte, etc. etc. etc.

Lesquels après avoir exhibé leurs pleins pouvoirs et les avoir trouvés en bonne et due forme, ont stipulé le présent traité, conçu dans les sept articles suivants.

Art. I. A dater de ce jour et à perpétuité, il y aura amitié parfaite et une constante bonne intelligence entre les États et les sujets de la Haute Cour d'Iran et les États et les sujets de la Haute Cour d'Espagne.

Art. II. Les sujets des Hautes Cours Contractantes pourront dé-

افتخار دولت علیهٔ عثمانی وغیره وغیره وغیره را بسمت وزیر مختاری خود معین فرمودند

وبدر منیر ابهت وآفتاب درخشان سلطنت شکوفهٔ تونهال بوستان جلالت السلطان دنا ابزا بل ثانی ابدالله تعالی ایام سلطنتها وبنام مبارك ایشان (دن بال دومرو اسپارترو دوك دولا ویکتو را ادمورلا) که درایام صغر سن اعلیحضرت ملکه نایب السلطنهٔ مملکت هستند از طرف خود مسیو (آن تی لپز دوکردورا) دارای نشان محترم شارل سوم و نشان ایزابل لاکاتولیك ونشان کریست دولت پرتوکال ونشان سور دولت یونان و نشان سن سپولکر بیت المقدس و نشان افتخار دولت عثمانی ازدرجهٔ اول وعضو دارالشورای اعلیحضرت کاتولیك . منشی خاص پادشاهی ووزیر مختار دولت مشار الیها دروباب عالی وغیره را بوزیر مختاری خود معین کردند

ومشار الیها بعد از اینکه اختیار نامه های خود را ارائه داشته وآنرا موافق قاعده ومرتب برتیبات شایسته یافتند این عهد نامه را که متضمن هفت فصل ذیل است برقرار نمودند

فصل اول —— بعدالیوم مابین ممالك واتباع ایران وممالك اسپانی ورعایای آن مودت کامله ومناسبات حسنه ثابته مؤبداً برقرار خواهد بود

فصل دوم —— رعایای دولتین معظمتین معاهدتین از این ببعد میتوانند درکمال آزادی

sormais parcourir en pleine liberté leurs possessions respectives, y exercer le commerce, louer des maisons, des magasins et des boutiques pour leurs affaires, sans qu'ils en soient, sous aucun motif ni prétexte, empêchés par les autorités locales, qui, de leur côté, mettront la plus attentive sollicitude à les préserver de tout désagrément, en veillant continuellement sur leur tranquillité et en leur prodiguant les plus grands égards et le meilleur traitement afin qu'il n'éprouvent dommage, entrave ou vexation d'aucune espèce dans leurs personnes. Ils obtiendront sans délai et sans obstacle les ordres et les passeports dont ils auraient besoin.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Cours qui, en qualité de marchands, commerçants ou voyageurs, se rendraient dans leurs possessions respectives, y seront accueillis et traités, dès leur arrivée jusqu'à leur départ, avec la distinction convenable, et ils ne seront jamais soumis à aucun impôt ou tout autre taxe sous aucun prétexte.

Les trafiquants qui importeraient ou exporteraient des denrées dans leurs États respectifs payeront les mêmes droits de douane et autres impôts y relatifs d'après l'usage et la forme observée envers les sujets des nations les plus favorisées.

Art. IV. Pour mieux assurer la tranquillité et la confiance de leurs sujets respectifs établis ou voyageurs dans le territoire de chacune d'elles, les deux Hautes Puissances Contractantes se réservent la faculté de nommer deux agents

در مستملکات طرفین عبور و مرور نموده و در آنجاها بتجارت اشتغال ورزیده وخانه و مغازه ودکان بجهة کارهای خود اجاره نمایند ، بدون اینکه بهیچ بهانه وعذری ازطرف کارکذاران محلی ممانعتی رخ دهد ، بلکه کارکذاران مزبورسعی واهتمام کامل خواهند نمود که موسی الیهم را از هرگونه زحمت محفوظ دارند واز این جهة همیشه مواظب آسایش آنها بوده ونسبت به موسی الیهم نهایت احترام و بهترین رفتار را منظور خواهند داشت که هیچگونه ضرر یا اذیت یا اشکالی برآنها وارد نیاید ، وبلا تأخیر وممانعت تذکره واحکامیکه لازم میشود بانها خواهند داد

فصل سوم —— رعایای دولتین معظمتین ازقبیل کسبه وتاجر ومسافر که بمستملکات یکدیکر میروند از زمان ورود الی خروج با احترامات مقتضیه پذیرفته شده و مورد رفتار شایسته خواهند بود وهیچوقت محل تحمیل هیچگونه مالیات وحقوق دیکری بهیچ اسم ورسم نخواهند بود

تجاریکه مال التجاره بممالك طرفین داخل و از آنجا خارج مینمایند حقوق کمرکی وسایر عوارض متعلقه را ازهمان قرار وبه همان ترتیب ورسومی که در بارهٔ اتباع دول کاملة الوداد منظور است تأدیه خواهند کرد

فصل چهارم —— محض تکمیل آسایش واطمینان رعایائی که درخاك ممالك یکدیکر مسافر یا مقیم میشوند دولتین معظمتین حق خواهند داشت که هریك دونفر وکیل تجارتی درمملکت دیکری

commerciaux qui résideront dans les endroits les plus à portée pour protéger les dits sujets et y veiller sur le bien être de leurs personnes et de leurs intérêts.

La Haute Cour d'Iran permettra qu'un agent commercial de la part du Gouvernement Espagnol soit placé dans la capitale de Téhéran et un autre à Tauris.

La Haute Cour d'Espagne consentira également à ce que un agent commercial soit placé dans la Capitale de Madrid et un autre à Barcelone ou, au lieu de ce dernier port, dans tel autre port Espagnol qui serait préféré.

Art. V. Toutes les fois que des contestations, disputes, ou procès s'élèveraient entre les sujets des deux Hautes Parties contractantes touchant leurs intérêts de commerce ou de tout autre genre, la cause ne pourra pas être décidée, ni jugée, qu'avec l'avis et l'intervention de l'agent commercial ou, au nom de celui-ci, qu'en présence du drogman de son Gouvernement, le tout conformément aux lois et aux coutumes du pays.

Si un des sujets des deux Hautes Cours se déclare en état de faillite ou fait banqueroute, on procédera à l'examen de tous ses biens, de ses effets et de ses comptes, pour en faire la liquidation requise et la juste répartition au prorata, entre ses créanciers, qui devront à la fin de tous ces actes remettre ses obligations après en avoir reçu le montant qui leur revient.

En cas de décès d'un de leurs sujets, tout ce qui lui appartien-

معین نمایند. مشار الیهما درمحلی که بجهة حمایت و حراست اتباع طرفین وحفظ منافع آنها بهتر دست رس باشد مقیم خواهند بود

دولت علیهٔ ایران اجازه خواهد داد که یکنفر وکیل تجارتی ازطرف دولت اسپانیا درطهران ووکیل دیگری درتبریز برقرار شود

ودولت فخیمهٔ اسپانیاهم قبول خواهدکرد که یکنفر وکیل تجارتی درپای تخت خود که مادرید است و وکیل دیگری در بارسلن یا عوض این بندر دریك بندر دیگر مرجعی منصوب شود

فصل پنجم —— هرگاه مابین رعایای طرفین معظمین مرافعه ومنازعه ومشاجره بظهور رسد که راجع بمنافع تجارتی یا بمنافع دیگری بوده باشد محاکمه وقطع آن جایز نخواهد بود مگر باطلاع وبادخالت وکیل تجارتی یا باحضور درکان دولت اسپانیا که ازطرف مشار الیه معین میشود بعمل آید وطی این مواد تماماً موافق قوانین و عادات مملکتی خواهد بود

اگر شخصی از اتباع دربارین معظمین اظهار ورشکستی نموده (فایت) یا مفلس شود تمام اموال واشیاء وحسابهای او رسیدگی خواهد شد برای اینکه دارائی وقروض اورا بطور صحیح معین کرده و ازروی حقانیت وتناسب مابین طلبکاران بقسیم شود ومومی‌الیهم پس ازتمام این ترتیبات باید اسناد مطالبات را بعداز اخذسهمی که بانها میرسد مسترد دارند

درصورت فوت یکی از رعایای طرفین تمام اشیاء او بحفاظت مأمور تجارتی واگذار خواهد شد

drait sera remis à la charge de l'agent commercial pour que celui-ci, après avoir acquitté les dettes du défunt, s'il y en avait, en fasse l'usage convenable, conformément aux lois et coutumes de son pays.

Art. VI. En cas de guerre entre l'une des deux Hautes Puissances contractantes avec une autre, il ne sera porté, pour cette seule cause, atteinte, préjudice ou altération à la bonne intelligence et à l'amitié ferme et sincère qui doivent exister à jamais entre les deux Hautes Cours d'Iran et d'Espagne.

Art. VII. Le présent traité d'amitié et de commerce, sera, Dieu aidant, fidèlement observé et maintenu de part et d'autre à perpétuité, sans qu'il soit porté aucune atteinte ni contravention à son contenu, et les Plénipotentiaires des deux Hautes Cours contractantes s'engagent à échanger les ratifications Impériales à Constantinople, dans l'espase de cinq mois ou plus tôt, si faire se peut.

Conclusion.

Les sept articles précédents, ayant été stipulés et consentis réciproquement, les deux Plénipotentiaires mentionnés, ont conclu le présent traité, dressé en deux copies signées et scellées chacune en leur langue respective et ont échangé entre eux l'instrument authenique analogue.

Fait à Constantinople le quatrième jour du mois de Mars 1842 et de l'Hégire le 21 Moharrem 1258.

(L. S.) Mirza Djaffar

(L. S.) Antonio Lopez de Cordora

بجهة اینکه مشار الیه چنانچه متوفی قرضی داشته باشد آنرا تأدیه کرده و مابقی را موافق قوانین ورسوم مملکت خود بمصرف مقتضی برساند

فصل ششم —— درصورت وقوع جنك مابین یکی ازدولتین معاهدتین ویك دولت دیگری فقط بدین سبب برمناسبات حسنه ومودت صادقانه وثابتیکه باید ابداً مابین دربارین ایران و اسپانیا برقرار باشد خلل وزیان وتغییری وارد نخواهد آمد

فصل هفتم —— این عهدنامهٔ مودت و تجارت بعون‌الله تعالی بدون کم و کسر رعایت شده وطرفین آن را ابدالدهر برقرار خواهند داشت بدون اینکه خلل یا مخالفتی بر مدلول آن وارد آید و وکلای مختار دولتین معظمتین معاهدتین قول میدهند که تصدیقنامجات سلاطین خودشان را درظرف پنجماه و درصورت امکان زودتر دراسلامبول مبادله نمایند

(خاتمه)

پس از آنکه هفت فصل فوق مقرر و مرضی‌الطرفین گردید وکلای مختار مذکور این عهد نامه را که در دونسخه بفارسی و اسپانیولی نوشته شدهٔ وبامضی ومهر آنها رسیده بود منعقد داشته ونسختین اصل را که یك مضمون بود مابین خود مبادله کردند

دراسلامبول چهارم ماه مارس سنه ۱۸۴۲ مطابق ۲۱ محرم سنه ۱۲۵۸

(امضی) میرزا جعفر

(امضی) آنتونیو لوپز دوکوردورا

TRAITÉ

d'Amitié et de Commerce entre la Perse et l'Espagne

Signé à Londres le 9 Février 1870
et le 8 Zilgada 1286

Ratifications échangées à Londres le 18 Juin 1872

TABLE DES MATIÈRES

Art. I.— Confirmation du traité de 1842

Art. II.— Création d'un nouveau consulat en plus du nombre fixé par le traité de 1842

Art. III. — Droit reservé quant'à l'augmentation du nombre des Consuls.

Art. IV.— Texte obligatoire en cas de doute.

Art V.— Ratifications.

Au nom de Dieu tout Puissant

Son Altesse le Régent du Royaume d'Espagne et **Sa Majesté le Schah** de Perse également animés du désir de resserrer les rapports d'amitié heureusement établis entre les deux Etats par le traité conclu le quatre Mars 1842 et de l'Hegire le 21 Moharrem 1258, dont la mise en vigueur a été retardée par des causes indépendantes de la volonté des deux Hautes Parties contractantes, et de contribuer à l'établissement et au développement du commerce entre les deux Pays, ont résolu de stipuler et conclure le présent traité et ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Son Altesse le Régent du Royaume d'Espagne, Don Manuel Rancès y villa Nuéva, grand croix de l'ordre royal et distingué de Charles III d'Espagne, chevalier de première classe de l'ordre civil espagnol de la Bienfaisance, grand croix de

عهد نامهٔ مودت وتجارت

مابین ایران و اسپانیا

بتاریخ ۸ ذیقعده ۱۲۸۶
مطابق ۹ فوریه ۱۸۷۰ درلندن منعقد و تصدیق
نامجات درلندن بتاریخ ۱۸ ژون ۱۸۷۲
مبادله شد

فهرست مندرجات

فصل او — برقراری و ابقای عهد نامه ۱۲۵۸ هجری و ۱۸۴۲ میلادی
فصل دوم — احداث قونسولگری جدید علاوه برعدهٔ عهدنامه ۱۲۵۸
فصل سوم — حقیکه دولتین درباب احداث قونسولگری علاوه برعدهٔ عهد نامه حاضره دارند
فصل چهارم — نسخهٔ که درصورت تردید وتشکیل معتبر است
فصل پنجم — تصدیق عهدنامه

بنام خداوند قادر متعال

چون اعلیحضرت پادشاه ایران و حضرت اشرف نایب‌السلطنه مملکت اسپانیا بالسویه مایل هستند که روابط مودت و موالاتیکه بوسیلهٔ عقد عهدنامهٔ چهارم مارس سنه ۱۸۴۲ مطابق ۲۱ محرم سنه ۱۲۵۸ بسعادت مابین دولتین برقرار شده است مشید و مستحکم کرده و درتأسیس و توسعهٔ مناسبات وروابط تجارتی مساعدت وهمراهی نمایند. وچون اجرای عهد نامه مزبور ببعضی جهات که خارج ازاختیار طرفین بود بعهدهٔ تعویق افتاد تصمیم عزم نمودند که این عهدنامه را برقرار و منعقد دارند. و وکلای مختار خود را باین قسم معین نمودند

ازطرف حضرت اشرف نایب‌السلطنهٔ اسپانی (دن مانوئل‌رانسس ای ویلانوا) دارای نشان شارل سوم ازدرجهٔ اول وشوالیهٔ کلاس اول نشان بین فزانس اسپانیا ونشان کرکوار کیر از درجهٔ

l'ordre Pontifical de Saint Grégoire-le-Grand, chevalier de première classe de l'Ordre Royal de l'Aigle rouge de Prusse, grand-croix des ordres royaux de Frédéric et q'Albert le Valeureux de Saxe-Royale, grand croix des ordres grands ducaux de Philippe le Magnanime de Hesse Darmstadt, du faucon blanc de Saxe Weimar, de la Couronne de Vandalie Mecklembourg Schwerein et de l'ordre ducal d'Adolphe de Nassau, ancien membre du Cortès, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire d'Espagne prés **Sa Majesté la Reine** du Royaume Uni de la Grande Bretagne et d'Irlande.

Sa Majesté le Schah de Perse Hadji Scheikh Mohsen Khan, Général de division dans l'armée persane, grand cordon de l'Ordre Impérial militaire du Lion et de Soleil, grand officier de l'Ordre Impérial et chevaler de l'ordre Impérial du Mérite de Perse chevalier de première classe de l'Ordre Royal de l'Aigle rouge de Prusse, grand cordon de l'ordre Royal militaire de Léopold de Belgique, du Nichan de Tunis, de l'ordre de Santa Rosa de la République de Honduras et de Vénézuéla, grand officier de l'ordre du Danebrog de Danemark, commandeur de l'Ordre Impériai de Saint Stanislas de Russie en diamants, commandeur de l'ordre Impérial du Médjidié de Turquie, de l'Ordre Royal de S. S. Maurice et Lazare d'Italie, de l'Ordre Royal du Saint Sauveur de Grèce, officier de l'Ordre Impérial de la Légion d'honneur de France, etc. Ministre Résident de Perse près **Sa**

اول وعقاب قرمز پروس ازدرجهٔ اول و نشان فردریك و آلبر لوالور وی ساکس ازدرجهٔ اول ونشان کراندوکال فیلیپ لماکنانیم حس دارمشتاد وفکن بلان ساکس‌وایمار و واندالی مکلم بورك شورین و آدلف دوناسو ازاجزاء سابق کرتس وزیر مختار وایلچی مخصوص اسپانیا در دربار اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند

وازطرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران حاجی شیخ محسن خان مرتیب اول دارای نشان شیر و خورشید ازدرجهٔ اول ونشان درجهٔ دوم استحقاق ایران ودرجهٔ اول عقاب قرمز پروس ودرجهٔ اول نشان نظامی لئوپلد بلجیك ودرجهٔ اول نشان تونیزی ودرجهٔ اول سانتارزای جمهوری هوندوراس و وتزوئلا ودرجهٔ دوم نشان دن برك دانمارك و درجهٔ اول سن استانیسلاس روس مکلل بالماس و درجهٔ سوم نشان مجدیهٔ عثمانی وسن مریس و سن لازار ایطالی وسن سور یونان و نشان درجهٔ چهارم لژیون دونور فرانسه وزیر مقیم ایران

Majesté la Reine des Royaumes Unis de la grande Bretagne et d'Irlande.

Lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs et les avoir trouvés en bonne et due forme ont convenu des articles suivants:

Art. I. Les stipulations contenues dans le traité conclu entre le Royaume d'Espagne et d'Iran le 4 Mars 1842, de l'Hégire 21 Moharrem 1258 sont expressément ratifiées par le présent traité dont elles devront être considérées comme parties intégrantes.

Art. II. Dans l'intérêt des deux pays, et pour donner plus de facilité au développement du commerce, il est convenu que le Gouvernement Espagnol pourra établir un consul soit au port de Bender Boushir, soit dans tout autre port du golfe persique, à son choix, et réciproquement le Gouvernement persan pourra établir un consul à Cadix ou dans le port espagnol qu'il choisira à cet effet. La représentation consulaire restera donc établie de la part de l'Espagne à Téhéran, Tauris, Bender Bouschire ou le port désigné par le gouvernement espagnol, et de la part de la Perse, à Madrid, Barcelonne, Cadix ou le port choisi par le Gouvernement de **Sa Majesté le Schah-**

Art. III. La volonté des deux Hautes Parties contractantes étant d'accorder réciproquement au commerce respectif les avantages des nations les plus favorisées, il est stipulé, dès à présent, que, dans le cas où les intérêts du commerce éxigeraient à l'avenir l'augmentation du nombre des agents consulaires stipulé dans

دردوبار اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند

پس از آنکه مشار الیهما اختیار نامهای خودرا ارائه داشته و شرایط صحت را در آن یافتند در فصولی ذیل متفق شدند

فصل اول —— مواد وفصول عهدنامهٔ که در ٤ مارس سنه ۱۷٤۲ یعنی ۲۱ محرم سنه ۱۲۵۸ مابین مملکتین اسپانیا وایران سمت انعقاد یافته‌است بوسیلهٔ همین عهد نامه کاملا تصدیق شده و جزو متمم آن محسوب خواهد شد

فصل دوم —— بجهة صلاح مملکتین و برای تسهیل ترقی تجارت چنین قرار شد که دولت اسپانیا میتواند دربندر ابوشهر یا در هر نقطهٔ از خلیج فارس که اختیار کند قونسولی برقرار نماید، وهمچنین دولت علیهٔ ایران میتواند یکنفر قونسول درشهر کادیکس یا بندر دیگر اسپانیارا که برای این مقصود اختیار کند مأمور نماید

بنأ علیهذا قونسولهای اسپانیا در طهران و تبریز وبندر بوشهر یا بندریکه دولت مزبوره معین مینماید برقرار بوده وقونسولهای ایران درمادرید وبارسلون وکادیکس یابندریکه بتوسط دولت علیه منتخب شود منصوب خواهند بود

فصل سوم —— چون میل طرفین معظمین معاهدین براین است که تجارت مملکتین بالمقابله فواید دول کاملة الوداد داده شود لهذا از حالا شرط میشود که اگر در آتیه برای منافع تجارتی چنین لازم شد که عدهٔ قونسولها

le présent traité, elles s'entendront afin de pourvoir à la satisfaction du nouveau besoin démontré par l'expérience.

Art. IV. Le présent traité sera rédigé en espagnol et en persan et chacun des plénipotentiaires conservera l'instrument authentique correspondant, revêtu des formalités d'usage; une double traduction en sera faite en langue française, et les plénipotentiaires après l'avoir reconnue conforme y apposeront également leur signature et leur cachet, conservant chacun d'eux un exemplaire dont le texte fera autorité en cas de doute.

Art. V. Le Présent traité sera ratifié et les ratifications seront échangées à Londres par les légations respectives, le plus tôt que faire se pourra.

En foi de quoi les plénipotentiaires susnommés l'ont signé et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Londres le 9 Février de l'an de grâce 1870 et de l'Hégire le 8 Zighadé 1286.

(L. S.) Firmada. M. Rancès y villa-Nueva.

(L. S.) Hadji Scheikh Mohsen-Khan.

پیش از آن باشد که دراین عهدنامه معین است طرفین معظمین درتدارك مقتضیات جدیدی که ازتجربه حاصل شده است قراری فیمابین خواهند داد

فصل چهارم —— این عهد نامه بزبان اسپانیول وفارسی نوشته خواهد شد و هریك از وزرای مختار طرفین نسخهٔ اصل متعلق بخود را که بترتیبات معموله نگاشته شده باشد ضبط خواهد کرد، دوترجمه از آن بزبان فرانسه شده و بعد از اینکه وکلای مختار طرفین هردو را تصدیق مطابق با اصل نمودند بامضی ومهر خود خواهند رسانید، وهرکدام یك نسخهٔ از آنرا ضبط خواهد کرد که درصورت تردید وتشکیك محل اعتبار است

فصل پنجم —— این عهد نامهٔ تصدیق شده ونصدیقنامجات درلندن بتوسط سفارتخانهای طرفین هرچه زودتر مبادله خواهد شد

علیهذا وزرای مختار فوق‌الذکر این عهدنامه را امضی کرده وبمهر خود ممهور داشتند

درلندن ۹ ماه فوریه سال نیکوفال ۱۸۷۰ مطابق ۸ ذیقعده سنه ۱۲۸٦

(امضی) فیر مادا رانسس ایویل لانواوا

(امضی) حاجی شیخ محسن خان

TRAITÉ
d'Amitié, de Commerce et de Navigation entre la Perse et l'Autriche-Hongrie-signé
à Paris 17 Mai, 1857 et le 22 Ramazan 1273 de l'Hégire
Ratifications échangées à Paris le 13 Novembre 1857

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. — Amitié.
Art. II. — Agents Diplomatiques; réception et priviléges.

عهد نامهٔ مودت وتجارت
وسیرسفاین مابین ایران واطریش
بتاریخ ۲۲ رمضان ۱۲۷۳ مطابق ۱۷ مه ۱۸۵۷
منعقد ودر ۱۳ نوامبر ۱۸۵۷ تصدیق نامجات آن مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت
فصل دوم — مأمورین سیاسی وپذیرائی و امتیازات مشار الیهم

Art. III.— Stipulations concernant les sujets respectifs, leur protection et sécurité—Passeports.

Art. IV— Traitement accordé aux sujets des deux Pays dans les Etats respectifs; droits qu'ils possèdent et commerce qu'ils peuvent pratiquer; impôt— Droit reservés aux sujets Autrichiens relativement à l'acquisition des terres et autres.—Commerce interieur.—Inviolabilité du domicile et condition y relatives.

Art.V.— Droits de douanes.

Art. VI.—Stipulation en faveur des des Etats faisant partie de la Confédération Germanique.

Art. VII.— Actes défendus aux Agents diplomatiques et consulaires concernant la protection des sujets respectifs; reserve au profit de l'Autriche

Art. VIII.— Contrats et autres engagements des sujets respectifs. Légalisation des billets de créance, lettre de changes et autres documents et conditions y relatives—Traitement accordé aux sujets Persans en Autriche.

Art. IX.Juridiction civile—Revision des jugements.

Art. X.— Faillite et banqueroute.

Art. XI.— Procédure relative aux biens des sujets décédés.

Art. XII.— Juridiction criminelle.

Art. XIII. — Cas de guerre avec une Puissance tièrce.

Art. XIV.— Durée du traité; ratifications.

Au nom de Dieu Clément et Miséricordieux

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, **Roi** Hongrie et de Bohême, du Royaume Lombardo-Vénitien et Dalmatie, Croatie, et-Slavonie, Galicie et Lodomerie, Illyrie, Roi de Jérusalem, Achiduc d'Autriche, etc.

Et **Sa Majesté Auguste** et très Sacré dont le soleil est l'étandard, le **Grand Roi des Rois** et le Souverain absolu de tous les Etats d'Iran.

فصل سوم — شرایط راجعه باتباع طرفین وحفظ وحمایت آنها — تذکره

فصل چهارم — درباب حقوق و تجارت اتباع طرفین ومالیاتیکه از مومی الیهم دریافت میتوان کرد — شرط راجع به تملیك ضیاع وعقار وغیره — تجارت داخلی — مصونیت مأوای تبعهٔ اطریش

فصل پنجم — حقوق گمرکی

فصل ششم — شرایط راجعه باتباع دول متحده ژرمانی

فصل هفتم — درباب عدم حمایت مأمورین طرفین ازتبعهٔ دولتین — حقیکه ازاین بابت برای دولت اطریش محفوظ است

فصل هشتم — کنترات و سایر تعهدات تبعهٔ دولتین — تصدیق تمسکات و بروات وغیره وشروط راجعه به آن — رفتاریکه باتبعهٔ ایران دراطریش منظور میشود

فصل نهم — محاکمات وتجدید رسیدگی

فصل دهم — ورشکستی وافلاس

فصل یازدهم — ترکهٔ تبعهٔ دولتین

فصل دوازدهم — محاکمات جنایتی

فصل سیزدهم — وقوع جنك بادولت ثالث

فصل چهاردهم — تصدیق عهدنامه ومدت آن

بسم الله الرحمن الرحیم

اعلیحضرت خورشید رأیت اقدس همایون شاهنشاه معظم وسلطان بالاستقلال کل ممالك ایران واعلیحضرت امپراطور اطریش پادشاه مجارستان وبهم ومملکت لمبارد وونیسین ودالماسی وکروآسی واسلاونی وکالیسی ولودومری وایلیری و پادشاه بیت‌المقدس وآرشیدوك اطریش وغیره وغیره

L'un et l'autre également et sincèrement désireux d'établir des rapports d'amitié entre les deux Etats, ont voulu les consolider par un traité d'amitié et de cnmmerce et de navigation, réciproquement avantageux et utiles aux sujets des deux Hautes Puissances Contractantes.

A cet effet ont nommé pour leurs Plénipotentieires'

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, le Sieur Josephe Alexandre, Baron de Hübner, Grand Croix de l'Ordre Impérial de Léopold et de l'Ordre Impérial de la Couronne de fer, son conseiller intime actuel et Son Ambassadeur près **Sa Majesté l'Emercur** des Français.

Et **Sa Majesté le Schahinschah** de Perse, le très illustre favori du Roi, Farrokh Khan, Eminol-Molk, Son Ambassadeur Extraordinaire, décoré du portrait Royal avec le Cordon Bleu et porteur de la ceinture en diamants etc. etc. etc.

Et les deux Pléniporentiaires s'étant réunis à Paris, ayant échangé leurs pleins pouvoirs et les ayant trouvés en bonnes et due forme, sont convenus des articles suivants.

Art. I. A dater de ce jour, il y aura amitié sincère et bonne intelligence entre les Etats et les sujets de la Haute Cour d'Autriche et les Etats et les sujets de la Haute Cour d'Iran.

Art. II. Les envoyés ou agents diplomatiques qu'il plairait à chacune des deux Hautes Puissances contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre, y seront reçus et traités, eux et tout

که بالسویه و ازصمیم قلب مایلند که روابط دوستی وموالات را مابین دولتین برقرار نمایند خواستند که بوسیلهٔ عقد عهدنامهٔ مودت وتجارت وسیر سفاینی که برای اتباع دولتین معاهدتین بالمقابله مفید وسودمند بوده باشد این رشتهٔ دوستی را پیوسته مستحکم نمایند

لهذا وکلای مختار خودرا از قرار ذیل معین کردند

اعلیحضرت امپراطور اطریش (لسیور ژزف آلکساندر بارون دو هوبنر) دارای نشان امپراطوری لئوپلد ازدرجهٔ اول ونشان امپراطوری کورن دفر ازدرجهٔ اول (کنسیه اتیم آکتوئل) وسفیر کبیر خود دردربار اعلیحضرت امپراطور فرانسه ها

واعلیحضرت شاهنشاه ایران مقرب الخاقان فرخ خان امین‌الملك سفیر کبیر فوق‌العاده دارای نشان تمثال همایون باحمایل آبی وکمر مکلل بالماس وغیره وغیره

پس از آنکه این وکلای مختار مزبور در پاریس اجلاس کرده واختیار نامهای خودرا مبادله نموده وشرایط صحت را در آن یافتند درفصول ذیل متفق‌الرأی شدند

فصل اول — ازتاریخ امروز ببعد مابین ممالك ورعایای اطریش وممالك ورعایای ایران دوستی صادقانه ومناسبات حسنه برقرار خواهد بود

فصل دوم — مأمورین و وکلای سیاسی که هریك از دولتین معظمتین معاهدتین بخواهد به دربار دیگری فرستاده و مقیم نماید خود و تمام

le personnel da la mission, comme sont reçus et traités par cet Etat les envoyés ou agents diplomatiques des autres Puissances amies les plus favorisées et ils y jouiront de tout point des mêmes honneurs, immunités et privilèges.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties contractantes pourront désormais parcourir en pleine liberté les territoires respectifs et les traverser pour se rendre dans les pays voisins, sans qu'ils en soient empêchés par les autorités locales qui, de leurs côtés, mettront la plus vive sollicitude à les préserver de tout désagrément, en veillant continuellement à leur sûreté personnelle, en les traitant avec tous les égards possibles afin qu'ils n'éprouvent ni demmagés, ni entraves, ou vexations quelconques dans leur voyage, et en les munissant à cet effet de sauf-conduits, firmans ou autres documents.

Art. IV. Les sujets des deux Hautes Cours qui, en leur qualité de marchands, commerçants, ou voyageurs, se rendraient sur les territoires respectifs pour leurs affaires, y seront accueillis et traités, dès leur entrée jusqu'à leur sortie, avec les mêmes égards et sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

En conséquence les sujets des deux Hautes parties contractantes pourront, soit par terre, soit par mer, librement importer dans les pays respectifs, en exporter ou y transporter des marchandises, et exercer le commerce dans toute l'étendue des deux Empires, confor-

اجزاء سفارتی آنها درممالك طرفین مانند سفراء ومأمورین سیاسی دول متحابهٔ کاملةالوداد پذیرفته شده وبا آنها ازهمان قرار رفتار خواهد شد ، واز هرحیث دارای همان احترامات ومعافیات وامتیازات خواهند بود

فصل سوم —— اتباع دولتین معظمتین

معاهدتین من بعد میتوانند درکمال آزادی درخاك ممالك یکدیگر سیر نموده و ازآنجا بعزم ورود بممالك همجوار عبور نمایند بدون اینکه از طرف کارگذاران محل ممانعتی رخ دهد بلکه کارگذاران مزبوره کمال سعی واهتمام را منظور خواهند داشت که مومی الیهم ازهرگونه مزاحمت مصون باشند و از این جهة همیشه مواظب امنیت شخص آنها بوده ونسبت بانها باکمال احترام رفتار خواهند کرد برای اینکه مورد هیچگونه ضرر و تعدی و تعرض واقع نشوند وبرای این مقصود بانها تامین نامه (تذکره) وفرامین و سایر احکامات را خواهند داد

فصل چهارم —— اتباع دولتین معظمتین

ازقبیل کسبه وتجار و مسافر که بجهة امور خود بمملکت یکدیگر میروند ازحین ورود الی خروج بالمساوات با همان احتراماتیکه در بارهٔ اتباع دول کاملةالوداد منظور است پذیرفته شده ونسبت بانها نیز ازهمان قرار رفتار خواهد شد

بنأ علیهذا اتباع دولتین معظمتین معاهدتین میتوانند چه از راه خشکی وچه ازراه دریا درکمال آزادی مال‌التجاره بممالك یکدیگر وارد واز آنجا خارج یا درآنجا حمل ونقل نمایند ونیز میتوانند

mément aux règlements et aux lois en vigueur dans les pays respectifs; y louer des maisons, des magasins et des boutiques pour leurs affaires; et il ne seront soumis, sous aucun nom ou prétexte, à un impôt quelconque auquel ne seraient point soumis les sujets des nations les plus favorisées.

Il est bien entendu que si la Haute Cour d'Iran accordait aux sujets d'une nation étrangere le droit d'acquérir et de posséder en Perse des terres, magasins ou autres immeubles, ce même droit serait accordé aux sujets autrichiens en Perse.

Les marchands des deux pays qui voudraient faire le commerce intérieur dans les deux pays, seront soumis, quant à ce commerce, aux lois du pays où ce commerce se fait.

Les officiers, employés ou sujets de la Haute Cour d'Iran ne pourront entrer de force dans le domicile d'un sujet autrichien, ni dans ses magasins ou boutiques et, en cas de nécessité, il faudra en prévenir l'agent diplomaiique ou le consul Autrichien là ou il y en a, et toute perquisition domiciliaire ne pourra se faire qu'en présence des commissaires délégués par le dit Agent ou Consul.

Dans les localités ou il n'y a pas d'agent ou consul d'Autriche, les sujets de cette Puissance seront traités, à cet égard, sur le même pied que le sont les sujets des nations les plus favorisées dans les endroits où il n'y a pas d'agent ou consul de leurs Gouvernements.

Art. V. Les sujets Autrichiens qui importeraient des marchandises

درتمام خاك ممالك طرفین موافق قواعد و قوانین جاریه بتجارت اشتغال ورزیده وبجهة امور خودشان خانه ومغازه ودکان اجاره نمایند ، ومالیاتی که بر ذمهٔ اتباع دول کاملةالوداد قرار نمیگیرد بهیچ اسم ورسم ازمومی الیهم مطالبه نخواهد شد

ومقرر است که اگر دولت علیهٔ ایران حق تحصیل وتملیك اراضی خانه ومغازه وسایر اشیاء غیر منقوله را درایران باتباع یکی از دول خارجه بدهد این حق نیز باتباع دولت اطریش در ایران داده خواهد شد

تجار مملکتین که بخواهند درهردو مملکت تجارت داخله نمایند ازحیث این عمل مطیع قوانین مملکتی خواهند بود که محل تجارت است

صاحبمنصبان ومأمورین ورعایای دولت علیه ایران نباید عنفاً داخل منزل یا مغازه یادکان تبعهٔ اطریش شوند درصورت لزوم باید مأمور سیاسی ودرهرجائی که قونسول اطریش بوده باشد مشار الیه را قبل ازوقت مطلع سازند . وهرگونه تفحصات باید باحضور کاشتکانی که ازطرف مأمور سیاسی یا قونسول معین میشوند بعمل آید

درمحلی که مأمور یا قونسول اطریش نبوده باشد ازاین بابت رفتار نسبت باتباع اطریشی مانند رفتار باتباع دول کاملة الوداد خواهد بود درمحلی که مأمور یا قونسول ندارند

فصل پنجم —— باتباع اطریش که مال‌التجاره بمملکت ایران وارد کرده یا از آنجا

en Perse ou en exporteraient seront traités, à l'égard des droits de douane sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

Pareillement les sujets Persans qui importeraient des marchandises dans les Etats de l'Empire d'Autriche ou en exporteraient seront traités, à l'égard des droits de douane et impôts sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

Art. VI. En considération de l'union intime et des relations particulières qui existent entre l'Autriche et les autres Etats appartenant à la Confédération Germanique, **Sa Majesté l'Empereur** et **Sa Majesté le Schahinschah** sont convenus que les sujets des dits Etats Allemands devront jouir en Perse de tous les droits et avantages que le présent Traité assure au commerce et aux sujets Autrichiens, à condition, toutefois, que les Gouvernements des susdits Etats d'Allemagne s'engagent, dans l'espace de trois années à dater du jour de la ratification du présent Traité, à admettre, à leur tour, le commerce et les sujets de la Perse à la jouissance des mêmes droits et avantages qui leur sont accordés en Autriche.

Art. VII. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre les sujets des deux Etats, les deux Hautes Parties Contractantes se réservent la faculté de nommer chacune trois Consuls.

Les Consuls d'Autriche résideront à Téhéran, Tabriz et dans un

خارج مینمایند از حیث حقوق گمرکی بالمساوات همانطور رفتار خواهد شد که نسبت باتباع دول کاملةالوداد منظور است

همچنین با اتباع ایرانی که مال‌التجاره بممالك اطریش وارد کرده یا از آنجا خارج مینمایند از حیث حقوق گمرکی و مالیات بالمساوات همان رفتار خواهد شد که با اتباع دول کاملةالوداد معمول است

فصل ششم —— نظر باتحاد باطنی وروابط خاصی که مابین اطریش وسایر دول متحدهٔ ژرمانیا حاصل است اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت امپراطور اطریش بالاتفاق براین شدند که اتباع دول مذکورهٔ باید درایران از تمام حقوق ومنافعی که بموجب این عهدنامه به تجارت واتباع اطریش داده شده‌است بهریاب باشند. بشرط اینکه درظرف سه سال ازروز مبادلهٔ این عهدنامه دول مذکورهٔ آلمان هم متقبل شوند که تجارت و اتباع ایراز همان حقوق ومنافع را دهند که دراطریش منظور است

فصل هفتم —— دولتین معظمتین معاهدتین محض حمایت تجارت واتباع خود وبرای تسهیل روابط حسنه ومنصفانه مابین آنها حق خواهند داشت که هریك سه نفرقونسول مأمورنمایند محل اقامت قونسولهای اطریش درطهران و

port situé dans le golfe Persique et désigné plus tard.

Les Consuls de Perse résideront à Vienne, Trieste et Venise.

Les Consuls des deux pays jouiront, tant pour leur personne et l'exercice de leurs fonctions, que pour leurs maisons, les employés de leurs Consulats et les personnes attachées à leur service, des mêmes honneurs et des mêmes privilèges dont jouissent les Consuls du même rang et les Agents-commerciaux des nations les plus favorisées.

En cas de désordres publics, il devra être accordé aux Consuls, sur leur demande, une sauve-garde chargée d'assurer l'inviolabilité du domicile consulaire.

Les Agents diplomatiques et Consuls d'Autriche ne devront pas protéger, ni en secret ni publiquement, aucun sujet Persan qui ne serait pas employé par la Mission Impériale et par les Consuls Généraux, Consuls, vice-Consuls, ou Agents consulaires de l'Autriche; mais, si le Gouvernement persan accordait à une autre puissance étrangère un pareil droit, le même droit sera aussi accordé à l'Autriche, et dans ce cas, comme pour tout autre, cette puissance jouira des mêmes privilèges que ceux accordés à la nation la plus favorisée.

Il est bien entendu que si un des Agents consulaires de l'Autriche en Perse s'engageait dans des affaires commerciales, il serait soumis, en ce qui concerne son commerce, aux mêmes lois et usages que les particuliers de sa nation.

تبریز ویکی ازبنادر خلیج فارس که بعد معین میشود

واقامتگاه قونسولهای ایران دروینه وتریست و ونیز خواهد بود

قونسولهای دولتین چه برای شخص خود وچه برای اجرای اعمال راجعهٔ بمأموریت و نیز ازحیث منازل واجزای قونسولگری و اشخاصیکه جزو مأموریت آنها هستند همان احترامات و امتیازات را دارا خواهند بود که دربارهٔ قونسولهای هم رتبه ووکلای تجارتی دول کاملةالوداد منظوراست

در موقع اغتشاش عمومی برحسب اظهار قونسول باید مستحفظ برای مصونیت قونسولگری داده شود

وکلای سیاسی وقونسولهای اطریش چه برخفا و چه برملا ازهیچیك از تبعهٔ ایرانی که مستخدم سفارت یاجنرال قونسول وقونسول وویس‌قونسول ووکلای قونسولگری اطریش نبوده باشد حمایت نخواهند کرد. ولی اگر دولت ایران چنین حقی بیکی ازدول خارجه بدهد همین حق نیز باید بدولت اطریش داده شود. ودراین مورد مثل سایر موارد دولت اطریش دارای همان امتیازاتی خواهد بود که بدول کاملةالوداد داده میشود

مقرر است که اگر یکی ازمأمورین قونسولی دولت اطریش درایران بامور تجارتی اشتغال ورزد از حیث این تجارت مطیع همان قوانین و رسومی خواهد بود که افراد رعایای دولت متبوعهٔ او هستند

Art. VIII. Tous les contrats et autres engagements des sujets des deux Hautes Cours par rapport aux affaires de Commerce seront fidèlement maintenus et protégés avec la plus grande exactitude par les gouvernements respectifs.

Pour mieux veiller à la sûreté des sujets autrichiens en Perse, les billets de créance, lettres de change et lettres de garantie, ainsi que tous les contrats faits par les sujets des deux Hautes Parties contractantes relativement à des affaires de commerce, devront être signés par le divan-khané et à défaut de celui-ci, par l'autorité locale compétente, et dans les endroits ou il y aurait un consul autrichien, aussi par ce dernier, afin, qu'en cas de quelque différend, on puisse faire les recherches nécessaires et décider les affaires litigieuses conformément à la justice.

En conséquence, celui qui sans être muni des documents ainsi légalisés, voudrait intenter un procès à un sujet Autrichien, en ne produisant pas d'autre preuve que les déclarations d'un témoin, ne sera point écouté quant à sa demande, à moins que celle-ci ne soit reconnue valable par le sujet autrichien.

La Haute Cour d'Autriche promet également de veiller à la sûreté des sujets Persans dans ses États, conformément aux lois et usages établis, et de les traiter à cet égard sur le pied des nations les plus favorisées.

Art. IX. Toutes les contestations ou disputes et tous les procès qui s'élèveraient entre des sujets autrichiens en Perse seront exa-

فصل هشتم —— تمام کنترات و سایر تعهدات رعایای طرفین را که راجع بامور تجارتی است دولتین معاهدتین بدون کم وکسر برقرار داشته ودر رعایت آن کمال دقت را مرعی خواهند داشت

محض تکمیل حفظ امنیت رعایای اطریش در ایران تمسکات وبرواة وضمانت نامه وکنتراتهای راجعه بامور تجارتی که مابین رعایای دولتین معظمتین منعقد میشود باید بامضای دیوانخانه و درصورت عدم آن بامضای حکومت محل که مرجع این قبیل امور است وکذالك درمحلی که قونسول اطریش بوده باشد بامضای مشار الیه هم برسد بجهة اینکه درصورت وقوع اختلاف رسیدگی وتحقیقات لازمه بعمل آمده وامور متنازع فیها بروفق عدالت قطع شود

بناً علیهذا اگرشخصی اسناد مصدقهٔ فوق را دردست نداشته نخواهد به تبعهٔ اطریش انشا دعوی نماید درحالتیکه بغیر اظهارات شهود دلیل دیگری اقامه نکند مسموع نخواهد شد مگر اینکه تبعهٔ اطریش این چنین استدعارا صحیح داند

دولت فخیمهٔ اطریش نیز وعده میدهد که حفظ امنیت رعایای ایران را درممالك خود موافق قوانین ورسوم جاریه نموده وازاین حیث باآنها مانند اتباع دول کاملةالوداد رفتار نماید

فصل نهم —— تمام منازعات ومشاجرات ومرافعاتی که مابین اتباع اطریش درایران بوقوع

minés et jugés par le Représentant de **Sa Majesté l'Empereur** à la Haute-Cour d'Iran ou par le Consul autrichien de leur résidence ou de l'endroit le plus rapproché, conformément aux lois autrichiennes, sans que l'autorité locale y puisse opposer le moindre empêchement ou la moindre difficulté.

Les procès, contestations et disputes qui s'élèveraient en Perse entre les Autrichiens et des sujets appartenant à d'autres nations étrangères, seront jugés exclusivement par l'intérmédiaire de leurs Agents ou Consuls.

Toutes les contestations ou disputes et tous les procès qui s'élèveront en Perse entre les sujets des deux Hautes Puissances Contractantes, seront jugés devant les tribunaux persans, mais ces différends et procès ne pourront être décidés qu'en présence et avec l'intervention du Représentant ou consul Impérial ou, au nom de celui-ci, en présence du Drogman Autrichien, le tout conformément aux lois et aux coutumes du Pays.

Le procès, une fois terminé par la sentence du juge compétent, ne pourra plus être repris une seconde fois, mais si la nécessité exigeait la révision du jugement prononcé, celle-ci ne pourra se faire qu'avec l'avis du Représentant ou Consul d'Autriche ou, au nom de celui-ci, en présence du Drogman autrichien et que devant une des Cours suprêmes de Contrôle et de Cassation, qui siègent à Téhéran, à Tabriz ou Ispahan.

En réciprocité de ces engage-

میرسد بتوسط نمایندهٔ اعلیحضرت امپراطور دردربار ایران یا قونسول اطریشی محل اقامت آنها یا قونسولی که درنزدیکترین محل است و مطابق قوانین اطریش رسیدگی وقطع و فصل خواهد شد، بدون اینکه حکومت محل ادنك ممانعت یامختصر اشکالی بنماید

منازعات ومشاجرات و مرافعات واقعه در ایران مابین اتباع اطریش و اتباع ممالك خارجه فقط بتوسط مأمورین یاقونسولهای آنها محاکمه خواهد شد

تمام منازعات و مشاجرات و مرافعاتی که در ایران مابین اتباع دولتین معظمتین بوقوع میرسد در محاکم ایرانی محاکمه خواهد شد، ولی قطع و فصل این اختلافات ومنازعات بدون حضور ودخالت نماینده یاقونسول اطریش ویا بدون حضور درکانی که ازطرف مشار الیه مأمور باشد جایز نخواهد بود وطی این مواد تماماً موافق قوانین وعادات مملکتی بعمل خواهد آمد

بعد از اینکه مرافعه بموجب حکم قاضی که مرجعیت (۱) داشته باشد ختم شد مجدداً رسیدگی امکان نخواهد داشت ولی اگر تجدید رسیدگی لزوماً اقتضا نمود باید باطلاع نماینده یا قونسول اطریش یا درحضور درکانی که از طرف ایشان مأمور میشود در یکی از محاکمات اعلای تمیز و تفتیش (۲) که درطهران وتبریز ودر اصفهان برقرار است صورت وقوع پیدا نماید

درازای این تعهدات رعایای دولت علیهٔ ایران

(۱) رجوع شود به صفحهٔ ۹
(۲) گویامقصود دیوانخانه است

ments, les sujets de la Haute Cour d'Iran jouiront en Autriche, pour leurs intérêts et leurs droits acquis, en cas de contestations, de la pleine protection des lois et des tribunaux Autrichiens, de la même manière que les sujets nationaux et ceux d'autre Puissances étrangères; et la Haute Cour d'Autriche accorde aux Représentants, Consuls et Agents de la Haute Cour d'Iran, quant aux interventions de leur part en faveur de leurs nationaux auprès des autorités Impériales, la même faculté dont jouissent en Autriche les Agents diplomatiques et Consuls des nations les plus favorisées.

Art. X. Si un sujet de l'une des deux Hautes Cours résidant dans les domaines de l'autre se déclare en état de faillite ou fait banqueroute, on dressera l'inventaire de tous ses biens, de ses effets, de ses comptes actifs et passifs, pour en faire la liquidation requise et la juste répartition au prorata entre ses créanciers qui devront, à la fin de cette procédure, restituer les titres de leurs créances après eu avoir reçu la somme proportionnelle qui leur revient.

Cette procédure ne pourra avoir lieu à l'égard d'un sujet autrichien en Perse que de l'avis et sous l'intervention du Représentant ou Consul d'Autriche, et celui-ci, sur la demande, faite par les créanciers, n'hésitera pas de provoquer ies recherches nécessaires pour constater si le failli n'a pas laissé dans sa patrie des biens qui pourraient satisfaire à leurs réclamations.

Si un sujet Persan en Autriche

هم در اطریش از حیث منافع وحقوق مکتسبهٔ خود درصورت اختلاف درتحت حمایت قوانین و محاکمات دولت اطریش خواهند بود بهمان قسم که رعایای اطریش واتباع سایر دول هستند

درباب همراهی که نمایندگان و قونسول و مأمورین دولت علیهٔ ایران بخواهند درنزد کارگذاران دولت اطریش ازهموطنان خودشان بنمایند دولت فخیمهٔ اطریش بمشار الیهم همان حق را میدهد که مأمورین سیاسی و قونسولهای دول کاملةالوداد دارا هستند

فصل دهم —— اگر تبعهٔ یکی از دولتین معظمتین که مقیم درممالک دیگری است اظهار ورشکستی نموده (فایت) یامفلس شود صورتی از اموال واشیاء وقروض ومطالبات او برداشته خواهد شد برای اینکه قروض ودارائی اوبطور صحیح معین ومابین طلبکاران ازروی تناسب تقسیم شود، وموسی الیهم باید پس از ترتیبات مذکوره اسناد مطالبات خود را بعد از اخذ قسمت متناسبه که بانها میرسد مسترد دارند

این ترتیبات دربارهٔ تبعهٔ اطریش مقیم ایران مجری نخواهد بود مگر با اطلاع وبامداخلهٔ نماینده یا قونسولی اطریش، ومشار الیه برحسب اظهار طلبکاران باید تجسسات لازمه را بعمل آورده معلوم نماید که شخص ورشکست دروطن خود بعضی اموال که کفایت مطالبات طلبکاران بنماید باقی گذارده است یا نه

اگر تبعهٔ ایرانی دراطریش اظهار ورشکستی

se déclare en faillite ou fait banqueroute, la Haute Cour d'Autriche accorde aux Représentants, Consuls et Agents de la Haute Cour d'Iran, quant à une intervention de leur part, en faveur de ce sujet persan, la même faculté dont jouiraient éventuellement en Autriche les Agents diplomatiques et Consuls des nations les plus favorisées.

Art. XI. En cas de décès de l'un de leurs sujets respectifs sur le territoire de l'un ou de l'autre État, sa succession sera remise intégralement à la garde de l'Agent ou du Consul de la nation du sujet décédé, pour que celui-ci en fasse l'usage convenable conformément aux lois et coutumes de son pays.

Art. XII. Les affaires de la juridiction criminelle, dans lesquelles seraient compromis des sujets autrichiens en Perse ou des sujets persans en Autriche, seront jugées dans les deux pays suivant le mode adopté à l'égard de la nation la plus favorisée.

Art. XIII. En cas de guerre de l'une des deux Parties Contractantes avec une autre puissance, il ne sera porté, pour cette seule cause, atteinte, préjudice ou altération à la bonne intelligence et à l'amitié sincère qui doivent exister à jamais entre les Hautes Cours d'Autriche et d'Iran.

Art. XIV. Le présent traité restera en vigueur pendant vingt cinq années à compter du jour de l'échange des ratifications et au delà de ce terme jusqu'à l'expiration de douze mois après que l'une des Hautes Parties contractantes aura

نموده (فایت) یامفلس شود دولت فخیمهٔ اطریش بنمایندگان وقونسولها ووکلای قونسولگری دولت علیهٔ ایران درخصوص همراهی مشار الیهم از تبعهٔ ایرانی همان حقوق را میدهد که مأمورین سیاسی و قونسولهای دول کاملةالوداد دراطریش دارا میشوند

فصل یازدهم —— درصورت فوت تبعهٔ یکی از دولتین درخاک مملکت دیگری متروکات او تماماً بحفاظت مأمورین یا قونسول دولت متبوعه متوفی تسلیم خواهد شد بجهة اینکه مشار الیه موافق قوانین وعادات مملکتی خود بتصرف مقتضیه برساند

فصل دوازدهم —— درصورتیکه اتباع اطریش درایران وتبعهٔ ایران دراطریش آلایشی درمسائل جرم وجنایت (کریم) پیدا نمودند در مملکتین این گونه امور بطوری محاکمه خواهد شد که درمورد دول کاملةالوداد معمول است

فصل سیزدهم —— درصورت وقوع جنگ مابین یکی ازدولتین معاهدتین بایک دولت ثالثی فقط بدین جهة نباید باتحاد ودوستی صادقانه که باید ابداً مابین دولتین معظمتین اطریش وایران برقرار باشد تغییر وخلل وزیانی وارد آید

فصل چهاردهم —— این عهد نامه از روز مبادله تصدیقنامجات الی بیست وپنج سال مجری خواهد بود واز آن ببعد مدت دوازده ماه هم پس

annoncé à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets.

Les Gouverneurs commandants, douaniers, officiers et autres employés des deux Hautes Puissances contractantes seront chargés d'en remplir les stipulations avec toute l'exactitude possible et sans y porter la moindre atteinte.

Les ratifications de **Leurs Majestés** les deux Augustes Souverains seront échangées à Paris ou à Constantinople dans l'espace de six mois, ou plus tôt, si faire se peut.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties contractantes ont signé le présent traité et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Fait à Paris, en double expédition, en français et en persan, le dix septième jour du mois de Mai de l'an du Christ, mil huit cent cinquante sept et le vingt deuxième du mois de Ramazan de l'Hégire l'année mil deux cent soixante et treize.

(L. S.) Hübner.

(L. S.) Farrokh-Khan.

TREATY

of peace

between Great Britain and Persia

Signed at Paris 4th March 1857

Ratifications exchanged at Bagdad

2nd May 1857

TABLE OF CONTENTS

Art. I. Peace and Friendship.

Art. II. Evacuation of Persian Territory.

Art. III. Release of Prisoners of war.

Art. IV. Amnesty.

Art. V. Withdrawal of Persian troops from Herat and Affghanistan, etc.

از انکه یکی ازطرفین فسخ آنرا بدیگری اعلام نمود مرعی وبقوت خود باقی خواهد ماند

بحکام وسرکردکان وکمرکیان و صاحبمنصبان وسایر کارکذاران مملکتین قدغن خواهد شد که مواد وفصول عهدنامه‌را باکمال دقت وسعی اجرا داشته ووجهاً من‌الوجوه خلل رصدآن جایز ندانند

تصدیق نامجات اعلیحضرت قویشوکتین در پاریس یا دراسلامبول درظرف شش‌ماه و حتی‌الامکان زودتر بعمل خواهد آمد

علیهذا وکلای مختار دولتین معظمتین معاهدتین این عهدنامه‌را امضی نموده وبمهر خود ممهور داشتند

نسخهٔ در پاریس بزبان فرانسه و فارسی بتاریخ ۱۷ ماه مه سال تیکوفال ۱۸۵۷ میلادی

مطابق ۲۲ ماه رمضان ۱۲۷۳ هجری

(امضی) هوبنر

(امضی) فرخ خان

عهد نامه

صلح مابین ایران و انکلیس

در چهارم مارس ۱۸۵۷ امضی شده و

تصدیق نامجات در دوم مه ۱۸۵۷

مبادله کردید

فهرست مندرجات

فصل اول — صلح ومودت

فصل دوم — تخلیهٔ خاك ایران

فصل سوم — رها کردن اسرا جنکی

فصل چهارم — عفو نامه

فصل پنجم — تخلیهٔ هرات و افغانستان

Art. VI. Relinquishment of Persian claims to sovereignty over Herat and Affghanistan. Non interference of Persia in affairs of Affghanistan; recognition by Persia of independence of Herat and Affghanistan — Friendly offices of British Government in differences between Persia and countries of Herat and Affghanistan; British influence to be used to prevent differences between Persia and Affghanistan.

Art. VII. Course to be pursued in event of violation of Persian territory by Affghans.

Art. VIII. Mutual release of Persian and Affghan prisoners; etc.

Art. IX. Appointment of consular officers, most favoured nation treatment; subjects and trade, most favoured nation treatment.

Art. X. Persian apology; reception of British Minister at Teheran.

Art. XI. Claims of British subjects against Persian Government. Claims of Persian and other subjects under British protection against Persian Government.

Art. XII. Conditional renunciation by British Government of protection to Persian subjects not employed in British mission or in British Consulate. Most favoured nation treatment.

Art. XIII. Slave trade in Persian Gulf; renewal of agreement of August, 1851.

Art. XIV. Cessation of hostilities, withdrawal of British troops from Persian Territory. Supplies.

In the Name of God the almighty, the all merciful

Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain & Ireland & **His Majesty** whose standard is the sun, the Sacred, the August, the great Monarch, the absolute **King of Kings** of all the States of Persia, being both equally and sincerely animated by a desire to put a stop to

فصل ششم — ترك دعاوی سلطنتی برهرات وافغانستان — عدم مداخلهٔ ایران درامووافغانستان — استقلال هرات وافغانستان — اهتمامات دوستانهٔ انکلیس درصورت بروز اشکالات مابین مملکت ایران وممالك هرات وافغانستان — اهتمامات دولت انکلیس درمنع بروز اشکالات مابین ایران وممالك افغانستان

فصل هفتم — اقداماتی که در صورت تجاوز سرحد ایران بعمل میاید

فصل هشتم — در باب رها کردن اسرای طرفین

فصل نهم — قونسولهای دولتین — حقوق دول کاملة الوداد — تتبعه و تجارت طرفین — حقوق دول کاملة الوداد

فصل دهم — معذرت — پذیرائی وزیر مختار انکلیس درطهران

فصل یازدهم — دعاوی تبعهٔ انکلیس بر دولت ایران — دعاوی تبعهٔ ایران بردولت علیه — دعاوی اشخاصیکه درتحت حمایت انکلیس بوده بردولت ایران داوند

فصل دوازدهم — شرایط راجعه بعدم حمایت دولت انکلیس ازاشخاصیکه مستخدم سفارت وقونسولکری نیستند — حقوق دول کاملة الوداد

فصل سیزدهم — تجارت غلام و کنیز در خلیج فارس — تجدید قرارداد ۱۸۵۱

فصل چهاردهم — ترك مخاصمه — برداشتن عساکر انکلیس از خاك ایران — آذوقه

بنام خداوند قادر متعال

چون اعلیحضرت خورشید رأیت اقدس همایون سلطان معظم شاهنشاه بالاستقلال کل ممالك ایران واعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعه بریطانیای کبیر وایرلاند بالسویه وازصمیم قلب مایلند که

the evils of a war which is contrary to their friendly wishes and dispositions, and to reestablish on a solid basis the relations of amity which had so long existed between the two exalted states, by means of a peace calculated for their mutual advantage and benefit, have appointed as their Plenipotentiaries, for carrying into effect this desired object, the following; that's to say:

Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, the Rt. Honorable Henry Richard Charles Baron Cowley, a Peer of the United Kingdom, a member of **Her Majesty's** most Honorable Privy Council. K. C. cross of the most Honorable ordor of the Bath, **Her Majesty's** Ambassador Extraordinary and Plenipotentiarie to **His Majesty the Emperor** of the French etc. etc. etc. and **His Majesty the Shah** of Persia, His Excellency the Abode of Greatness, the favorite of the King, Ferokh Khan Ameenoulmolk, the Great Ambassador of the Mighty States of Persia, the Possessor of the Royal Portrait and the Blue-Cordon, the bearer of the Diamond studded Girdle etc. etc. who having exhibited and exchanged their full powers and found them to be in due form have agreed upon and concluded the following articles.

Art. I. From the day of the exchange of the ratifications of the present Treaty, there shall be perpetual peace and friendship between **Her Majesty the Queen** of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, on the one part, and **His Majesty the Shah** of Persia on the other, as

بر صدمات جنگی که مغایر ومنافی میل ونیات دوستانهٔ ایشان است نهایی داده و روابط مودت قدیمه را بوسیلهٔ صلحی که مفید ونافع حال طرفین باشد مجدداً برپایه واساسی محکم استوار نمایند برای حصول این مقصود وکلای مختار خودرا از قرار ذیل معین داشتند

از طرف اعلیحضرت ملکهٔ ممالک مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند ، شرافت مآب هنری ویچارد چارلس بارن کولی از اعاظم ممالک مجتمعه واز اعضای دارالشورای مخصوص سلطنتی ، دارای نشان باشرف حمام ازدرجهٔ اول و سفیر کبیر فوق‌العاده دردربار اعلیحضرت امپراطور فرانسه ها وغیره وغیره و ازطرف اعلیحضرت شاه ایران جناب جلالتمآب مقرب‌الخاقان فرخ خان امین‌الملك سفیر کبیر دولت علیهٔ ایران دارای تمثال همایونی وحمایل آبی وکمر مرصع وغیره وغیره وپس از آنکه مشار الیهما اختیار نامه های خودرا فیمابین ارائه ومبادله نموده وآنرا مرتب بترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل را متفقاً منعقد داشتند

فصل اول —— ازروز مبادلهٔ تصدیقنامجات همین عهدنامه مابین اعلیحضرت پادشاه ایران و اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر

like wise between their respective successors dominions and subjests.

Art. II. Peace being happily concluded between their said **Majestes**, it is hereby agreed that the forces of **Her Majesty the Queen** shall evacuate the Persian territory, subject to conditions and stipulations hereafter specified.

Art. III. The High Contracting Parties stipulate that all prisoners taken during the war by either belligerent shall be immediately liberated.

Art. IV. **His Majesty the Shah** of Persia engages, immediately on the exchange of the ratifications of this treaty, to publish a full and complete amnesty, absolving all Persian subjects who may have in any way been compromised by their intercourse with the British forces during the war, from any responsibility for their conduct in that respect, so that no persons, of what ever degree, shall be exposed to vexation, persecution or punishment on that account.

Art. V. **His Majesty the Shah** of Persia engages further to take immediate measures for withdrawing from the Territory and City of Herat, and from every other part of Affghanistan, the Persian troops and Authorities now stationed therein; such withdrawal to be effected within 3 months from the date of the exchange of the ratifications of this treaty.

Art. VI. **His Majesty the Shah** of Persia agrees to relinquish all claims to sovereignty over the territory and city of Herat and the

و ایرلاندونیز مابین اخلاف وممالك ورعایای طرفین مودت وصلح دائمی برقرار خواهد بود

فصل دوم —— ازآنجائیکه بسعادت و میمنت مابین اعلیحضرتین معظمتین صلح برقرار گردید بموجب این فصل مقرر است که عساکر اعلیحضرت ملکهٔ خاك ایران را بشرایط ذیل تخلیه نمایند

فصل سوم —— دولتین معظمتین معاهدتین شرط مینمایند که تمام اسرائی که درمدت جنك از طرفین دستگیر شده‌اند فوراً رها شوند

فصل چهارم —— اعلیحضرت پادشاه ایران تعهد مینمایند که به مجرد مبادلهٔ تصدیقنامجات این‌عهدنامه‌فوراً عفونامهٔ کامل‌اعلام‌نموده وبموجب آن تمام‌رعایای ایران‌را که‌بواسطهٔ مناسبات ومراودات خود درمدت‌جنك باعساکر انگلیس بهرنوعیکه متهم شده‌و آلایشی پیداکرده باشند ازمسئولیت‌رفتارخود معفو دارند بطوریکه هیچکس ازهرطبقهٔ که بوده باشد مورد هیچگونه زحمت واذیت وسیاست واقع نشود

فصل پنجم —— بعلاوه اعلیحضرت پادشاه ایران متعهد میشوند که اقدامات فوری بعمل آورند برای اینکه از خاك وشهر هرات و تمام نقاط افغانستان عساکر و مأمورین ایران را که فعلا درآنجاها هستند بیرون آورند این تخلیه درظرف سه ماه ازتاریخ مبادلهٔ تصدیق نامجات عهدنامهٔ حاضره صورت وقوع پیدا خواهد نمود

فصل ششم —— اعلیحضرت پادشاه ایران قبول میفرمایند که ازهرنوع ادعا به سلطنت

countries of Affghanistan, and never to demand from the chiefs of Herat, or of the countries of Affghanistan, any marks of obedience, such as the coinage, or "Khotbeh,, or tribute, **His Majesty** further engages to abstain hereafter from all inteference with the internal affairs of Affghanistan. **His Majesty** promises to recognise the independance of Herat, and of the whole of Affghanistan, and never to attempt to interfere with the independance of those States.

In case of differences arising between the Government of Persia and the Countries of Herat and Affghanistan, the Persian Government engages to refer them for adjustement to the friendly offices of the British Government, and not to take up arms unless those friendly offices fail of effect. The British Government, on their part, engage at all times to exert, their influence with the states of Affghanistan, to prevent any cause of umbrage being given by them, or by any of them, to the Persian Government; and the British Government, when appealed to by the Persian Government, in the event of difficulties arising, will use their best endeavours to compose such differences in a manner just and honorable to Persia.

Art. VII. In case of any violation of the Persian frontier by any of the States referred to above the Persian Government shall have the right, if due satisfaction is not given, to undertake military operations for the repression and punishment of His aggressors; but it is dis-

شهر وخاك هرات وممالك افغانستان صرف نظر نموده وهیچوقت ازرؤسای هرات وممالك افغانستان هیچگونه علامت اطاعت ازقبیل سکه وخطبه یا باج مطالبه نمایند

ونیز اعلیحضرت پادشاه ایران متعهد میشوند که من بعد از هرگونه مداخله در امورات داخلهٔ افغانستان احتراز کنند. و قول میدهند که هرات وتمام افغانستان را مستقل شناخته و هرگز درصدد اخلال استقلال این ولایات برنیایند

در صورتیکه اختلافی مابین دولت ایران و ممالك هرات و افغانستان بظهور رسد دولت ایران تعهد میکند که اصلاح آنرا باهتمامات دوستانهٔ دولت دولت انگلیس رجوع نموده و قوای جبریه بکار نبرد مگر آنکه اهتمامات دوستانه مثمر ثمری نشود ازطرف دیگر دولت انگلیس تعهد میکند که درتمام مواقع نفوذ خودرا نسبت بممالك افغانستان بکار برده ونگذارد که ازطرف ممالك مزبوره بایکی از آنها هیچگونه اسباب رنجش وکدورتی برای دولت ایران ایجاد شود. هرگاه دولت ایران در موقع حدوث اشکالات بدولت انگلیس مراجعه نمود دولت مشار الیها نهایت سعی وکوشش را خواهد کرد که اینگونه اختلافات را موافق حق و مطابق شرف دولت ایران اصلاح نماید

فصل هفتم —— هرگاه ازطرف یکی از ممالك مزبوره فوق بحدود ایران تجاوزی شد چنانچه استرضای شایسته بعمل نیامد دولت ایران حق خواهد داشت که اقدامات نظامی برای منع وسیاست متهاجمین بکار برد. ولی صریحاً مقرراست

tinctly understood and agreed to, that any military force of the **Shah** which may cross the frontier for the above mentioned purpose, shall retire within its own territory, as soon as its object is accomplished, and that the exercise of the above mentioned right is not to be made a pretext for the permanent occupation by Persia or for the annexation to the Persian Dominions of any town or portion of the said States.

Art. VIII. The Persian Government engages to set at liberty without ransom, immediately after the exchange of the ratifications of this treaty, all prisoners taken during the operations of the Persian troops in Affghanistan, and all Affghans who may be detained either as hostages or as captives on political grounds in any part of the Persian Dominions shall, in like manner, be set free, provided that the Affghans, on their part set at liberty without ransom, the Persian prisoners and captives who are in the power of the Affghans.

Commissioners on the part of the two Contracting powers shall, if necessary, be named to carry out the provisions of this article.

Art. IX. The High Contracting parties engage that, in the establishment of Consuls General, Consuls, vice-Consuls, and consular agents, each shall be placed in the Dominions of the other on the footing of the most favoured nation, and that the treatment of their respective subjects, and the trade, shall also, in every respect, be placed on

که هر قدر از قوای نظامی اعلیحضرت شاهنشاه که بدین عزم ازسرحد تجاوز نمود به مجرد اینکه نایل بمقصود گردید بخاك خود مراجعت خواهد کرد. ونیز مقرر است که دولت ایران نباید حق فوق‌الذکر را وسیله قرار داده و شهر یاقطعهٔ از ممالك مزبوره را دائماً تصرف یا بممالك خود منضم نماید

فصل هشتم —— دولت ایران تعهد میکند که فوراً پس از مبادلهٔ تصدیقنامجات این عهد نامه تمام اسرائی که درمدت عملیات جنگی عساکر ایران درافغانستان دستگیر شده اند بدون اخذ فدیه آزاد نماید، وتمام افاغنه که بطور گروی یا به دلایل پولتیکی درهرنقطه از نقاط ایران که توقیف شده باشند بهمانطور آزاد خواهند شد، مشروطه باینکه افغانها هم بدون اخذ فدیه هرمحبوس واسیر ایرانی که درید قدرت آنها باشد آزاد کنند

درصورت لزوم ازطرف دولتین معاهدتین مأمور بجهة اجرای مدلول این فصل معین خواهد شد

فصل نهم —— طرفین معظمین معاهدین تعهد میکنند که در نصب و استقرار قونسول جنرالها و قونسولها وویس قونسولها و وکلای قونسولگری هریك از آنها درخاك دیگری حالت دول کاملةالوداد را داشته وچنانچه نسبت باتباع وتجارت دول کاملةالوداد منظور است از هرجهت

the footing of the treatment of the subject and commerce. of the most favoured Nation.

Art. X. Immediately after the ratifications of this treaty have been exchanged, the British Mission shall return to Teheran, when the Persian Government agrees to receive it with the apologies and ceremonies specified in the separate note signed this day by the Plenipotentiaries of the High Contracting Parties.

Art. XI. The Persian Government engages, within 3 months after the return of the British Mission to Teheran, to appoint a commissioner, who in conjunction with a commissioner to be appointed by the British Government, shall examine into and decide upon the pecuniary claims of all British subjects upon the Government of Persia, and shall pay such of those claims as may be pronounced just, either in one sum or by instalments, within a period not exceeding one year from the date of the award of the commissioners; and the same commissioners shall examine into and decide upon the claims on the Persian Government, of all Persian subjects, or the subjects of other powers, who, up to the period of the departure of the British Mission from Teheran, were under British protection which they have not since renounced.

Art. XII. Saving the provision in the latter part of the preceding article, the British Government will renounce the right of protecting hereafter any Persian subject not actually in the employment of the Bri-

هانطور بارعایا وتجارت یکدیکر نیز رفتار نمایند

فصل دهم —— بمجرد مبادلهٔ تصدیق ناجات این عهدنامهٔ سفارت انکلیس بطهران مراجعت خواهد کرد ، ودولت ایران قبول مینماید که سفارت مرکور را با معذرت وتشریفات معینه که وکلای مختار طرفین معظمین امروز درنوشتهٔ جداکانه امضی نموده اند بپذیرد

فصل یازدهم —— دولت ایران تعهد میکند که درظرف سه ماه بعد ازمراجعت سفارت انکلیس بطهران مأموری معین نماید که باتفاق مأموریکه دولت انکلیس معین میکند بدعاوی تقدیمه رعایای انکلیس بردولت ایران رسیدکی کرده وقطع نمایند ونیز تعهد مینماید که هریك ازاین دعاوی که بتصدیق مأمورین رسیده باشد درظرف مدتیکه بیش از یکسال از تاریخ صدور حکم نباشد در یکدفعه یا باقساط تأدیه نمایند هر تبعهٔ ایرانی یا رعایای سایر دول که تا زمان حرکت سفارت انکلیس از طهران درتحت حمایت انکلیس بوده و از آن ببعد ترك آنرا نموده اند دعاوی وادعائی بردولت علیه داشته باشند مأمورین مزبور بان هم رسیدکی کرده و حکم خواهند داد

فصل دوازدهم —— باستثنای شرط مقیدهٔ در قسمت آخر فصل اخیر دولت انکلیس درآتیه ازحق حمایت رعایای ایران که فی‌الحقیقة در خدمت سفارت انکلیس وجنرال قونسولها وویس

tish Mission, or of British Consul Generals, Consuls, vice-consuls or consular agents, provided that no such right is accorded to, or exercised by any other Foreign powers; but in this, as in all other respects, the British Government requires and the Persian Government engages that the same priviledges and immunities shall in Persia be conferred upon and shall be enjoyed by the British Government its servants and its subjects and that the same respect and consideration shall be shown for them and shall be enjoyed by them, as are conferred and enjoyed by and shown to the most favoured foreign government, its servants and its subjects.

Art. XIII. The High Contracting parties hereby renew the agreement entered into by them on the month of August, 1851 (1267), for the supression of the slave trade in the Persian Gulf, and engage further that the said agreement shall continue in force after the date at which it expires, that is, after the month of august, 1862, for the further space of 10 years, and for so-long afterwards as neither of the High Contracting parties shall, by a former declaration, annul it: each declaration not to take effect until one year after it is made.

Art. XIV. Immediately on the exchange of the ratifications of this treaty, the British troops will desist from all acts of hostility against Persia; and the British Government engages, further, that, as soon as the stipulations in regard to the evacuation, by the Per-

قونسولها یاوکلای قونسولکری نباشند صرف نظر خواهد نمود مشروط باینکه چنین حقی بهیچ یك ازسایر دول خارجه داده نشود وهیچیك از آنها هم چنین حقی را معمول ندارند . ولیکن دراین مورد مثل سایر موارد دولت انکلیس لازم دارد ودولت ایران هم تعهد میکند که همان امتیازات ومعافیات و احترام وتوجهی که درایران نسبت بسایر دول خارجهٔ کاملةالوداد ونوکرها ورعایای آنها داده شده ومعمول است همان امتیازات ومعافیات واحترام و توجه نیز دربارهٔ دولت انکلیس ونوکرها ورعایای آن داده شده ومنظور شود

فصل سیزدهم —— دولتین معظمتین معاهدتین قراردادی را که بتاریخ ماه اوت ۱۸۵۱ (شوال ۱۲۶۷) درباب منع تجارت برده فروشی در خلیج فارس منعقد داشته اند بموجب همین فصل تجدید مینمایند . وعلاوه برآن متعهد میشوند که قرار مزبور را بعداز انقضی مدت آن یعنی بعد از ماه اوت ۱۸۶۲ برای مدت ده سال دیکر هم در حال ابقا بگذارند . واز این تاریخ به بعد هم تا یکی ازطرفین معاهدین درخصوص بطلان آن بدیکری اعلامی ننماید قرارداد مذکور بقوت خود باقی خواهد ماند . واثر اعلام هم یکسال پس از تاریخ آن صورت وقوع خواهد پذیرفت

فصل چهاردهم —— بلافاصله پس از مبادلهٔ تصدیقنامجات این عهدنامهٔ عساکر انکلیس ازهرکونه اقدام خصمانه دست خواهند کشید . و دولت انکلیس علاوه براین تعهد مینماید که بمحض

sian troops, of Herat and the Affghan territories, as well as in regard to the reception of the British Mission at Teheran, shall have been carried into full effect, the British troops shall, without delay, be withdrawn from all ports, places, and Islands belonging to Persia; but the British Government engages that, during this interval nothing shall be designedly done by the commanders of the British troops to weaken the allegiance of the Persian subjects towards the **Shah**, which allegiance it is, on the contrary, their earnest desire to confirm; and, further, the British Government engages that, as far as possible, the subjects of Persia shall be secured against inconvenience from the presence of the British troops, and that all supplies which may be required for the use of those troops, and which the Persian Government engages to direct its authorities to assist them in procuring, shall be paid for at the fair market value, by the British Commissariat, immediately on delivery.

Art. XV. The present treaty shall be ratified, and the ratifications exchanged at Baghdad in the space of 3 months, or sooner if possible.

To witness wehereof the respective plenipotentiaries have signed the same and have affixed thereto the seal of their arms.

Done at Paris in quadruplicate the 4 th day of March in the year of our Lord, 1857.

(L. S.) Amine-ol-Molk.

(L. S.) ,, Cowley.

اینکه شرایط راجعهٔ به تخلیهٔ هرات وحدود افغانستان از عساکر ایران ونیز شرایط راجعه بپذیرفتن سفارت انکلیس درطهران کاملا بموقع اجرا گذاشته شد عساکر خود را بدون تأخیر از تمام بنادر ونقاط وجزایر متعلقهٔ بایران بردارد.

ودولت انکلیس متعهد میشود که درظرف اینمدت سرکردکان عساکر او عمداً هیچ اقدامی ننماید که سبب ضعف اطاعت اتباع ایران نسبت باعلیحضرت شاهنشاه بشود، زیراکه بالعکس دولت انکلیس جداً مایل است که این اطاعت را مستحکم نماید

و دولت انکلیس متعهد میشود که رعایای ایران را اززحمت حضور عساکر انکلیس حتی‌الامکان محفوظ دارد ومتقبل میشود که نظارتخانه نظامی انکلیس قیمت آذوقه که برای عساکر مزبوره لازم میشود به نرخ عادله بازار به محض تسلیم آنادا نماید ودولت ایران هم تعهد نموده وبتأموزین خود حکم خواهد دادکه درتهیهٔ آذوقه معاونت وهمراهی نمایند

فصل پانزدهم — این عهدنامهٔ تصدیق شده ودربغداد درظرف سه ماه ودرصورت امکان زودتر تصدیقنامجات مبادله خواهد گردید

علیهذا وکلای مختار طرفین این عهدنامه را امضی کرده وبمهر خود ممهور داشتند

درپاریس بتاریخ چهارم ماه مارس سنه ۱۸۵۷ بچهار نسخه نوشته شد

(امضی) امین الملك

(امضی) کولی

CONVENTION (1)

between Great Britain and Persia for extending and securing Telegraphic Communication between Europe and India-signed,

at Tehran 2nd April 1868 and 20th Zihadja 1284

Ratifications exchanged at Teheran August, 25, 1868

TABLE OF CONTENTS

Art. I.—Construction and working of a Line of Telegraph between Guadar and a point between Jask and Bender-Abbas

Art. II.—Facilities to be afforded by Persian Government for its maintenance and protection; 3000 tomans to be paid by English Government to Persian Government annually for leave to lay down line on Persian costs and places.

Art. III.— Duration of Convention.

Art. IV.— Ratifications.

Her **Majesty the Queen** of the United Kingdom of great Britain and Irland, and His **Majesty the King** of all the Kingdoms of Persia, being desirous to extend and secure the means of Telegraphic communication between Europe and India, have resolved to conclude a convention for that purpose, and have named as their Plenipotentiaries, that is to say:

Her **Majesty the Queen** of the United Kingdom of great Britain and Ireland, Charles Alison, Esquire companion of Her most Honorable order of the Bath, Her Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at the court of Persia; and His **Majesty the King** of all the Kingdoms of Persia, His Excellency

(1) See suplement, conventions of 1863 and 1865

قرار نامه

مابین ایران وانکلیس

در باب توسیع وصیانت وسائل مخابرات تلگرافی هند و اروپا

درطهران بتاریخ ۲۰ ذیحجه ۱۲۸۴ مطابق دوم آوریل ۱۸۶۸ امضا شده و تصدیقنامجات در ۲۵ اوت ۱۸۶۸ درطهران مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — امتداد خط تلگراف ازگوادار الی نقطهٔ بین جاشك وبندر عباس

فصل دوم — مساعدت و همراهی دولت ایران درتسهیل احداث سیم ونگاهداری و حفظ آن — تأدیهٔ مبلغ سالیانه سه هزار تومان از بابت اجازهٔ امتداد سیم در سواحل و اماکن متعلقهٔ بایران

فصل سوم — مدت این قرارنامه

فصل چهارم — تصدیق این قرارنامه

چون مکنون خاطر اعلیحضرت پادشاه کل ممالك ایران واعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند این است که وسایل مخابرات تلگرافی بین اروپ وهندوستان را توسعه داده واسباب حفظ وصیانت آنرا فراهم کنند تصمیم عزم نمودند که برای حصول این مقصود قرار نامه منعقد دارند لهذا وکلای مختار خودرا ازقرار ذیل مأمور فرمودند

از طرف اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند (شارلس آلیزن اسکوایر) دارای نشان درجهٔ سوم حمام وزیر مختار و ایلچی مخصوص در دربار ایران

وازطرف اعلیحضرت پادشاه کل ممالك ایران

(۱) قرار دادهای ۱۸۶۳ و ۱۸۶۵ در آخر این کتاب مندرج است

Mirza Saeed Khan, His minister for foreign affairs, possessor of the order of the Royal Portrait, adorned with diamonds, and of the blue cordon, and bearer of the pearled tassel and rod, adorned with diamonds, possessor of the order of the first Serteep, with its special cordons, and bearer of the order of St Ann of the first class, adorned with diamonds, and of the order of the Mejidiah of the first class, and of the first order of the Iron crown, and the first order of Leopold, and the first order of Danebrog, and the first order of St Maurice and Lazare, and the first order of the Saviour of greece, and the order of the Polar Star of Sweden, and the second order of the Legion of honour, and the first order of the Osmanieh, and the first order of the White-Eagle, with the blue cordon;

And the aforsaid distinguished Representatives, after meeting in the capital of Tehran, and perusing and exchanging their letters of full power, and finding them in due order, have concluded the following articles:—

Art. I. In order to provide against any possible accident to the Persian gulf cable, it is agreed between the high contracting Governments of England and Persia, that the British Government shall make arrangements with regard to the construction and efficient working of a line of telegraph between Guadar and a point between Jask and Bender-Abbas.

Art. II. The Persian Govern-

جناب میرزا سعید خان وزیر امور خارجه دارای نشان تمثال همایونی مکلل بالماس و حمایل آبی و دارای شمسهٔ مروارید وعصای مرصع ونشان سرتیپی اول باحمایل مخصوص آن ودارای نشان سنت آن ازدرجهٔ اول مکلل بالماس ودرجهٔ اول نشان مجیدیه ودرجهٔ اول نشان تاج آهنین ودرجهٔ اول لئوپلد ودن برك وسنت مریس ولازار وسن سور یونان واتوال بلر سوِد ونشان درجهٔ دوم لزیون دنور ودرجهٔ اول نشان عثمانیه ودرجهٔ اول عقاب سفید با حمایل آبی

و نمایندگان محترم مزبور پس از آنکه در دارلخلافهٔ طهران اجلاس کرده واختیار نامه های خودرا بدقت ملاحظه وفیمابین مبادله نموده وآنرا مرتب به ترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل را منعقد داشتند

فصل اول —— محض اینکه درصورت حدوث سانحه وآسیب به سیم تحت‌البحری خلیج فارس در مخابرات تلگرافی تعطیلی بوقوع نرسد مابین دولتین معظمتین مقرر گردید که دولت انگلیس ترتیبات وقراری خواهد داد که یك خط تلگراف از گوادار الی نقطهٔ مابین جاشك وبندر عباس احداث وبطور صحیح دائر شود

فصل دوم —— برای تسهیل احداث

ment will employ, as far as possible, their good offices and authority for facilitating its construction, maintenance and protection; and the English Government will pay annually to the Persian Government the sum of three thousand tomans for leave to lay down the line of Telegraph on those costs and places which are under the Sovereignty of Persia, the payment of the above sum being made from the day on which the work of laying the wires is commenced.

Art. III. The present convention shall remain in force for twenty years.

Art. IV. The present convention shall be ratified, and the ratifications exchanged at Tehran within five months, or sooner if practicable.

Done at Tehran on the second day of April, Anno domini one thousand eight hundred and sixty eight

(L. S.) C. Alison

(L. S.) Mirza Saeed Khan

این سیم‌وحفظ نگاهداری‌وحفظ آن‌دولت ایران‌مساعی جمیله واقتدار خودرا حتی‌المقدور معمول ومنظور خواهد داشت

و دولت انگلیس از بابت اجازهٔ امتداد سیم تلگراف درسواحل واماکنی که درتحت ملکیت و تسلط ایران است هرساله مبلغ سه هزارتومان بدولت علیه خواهد پرداخت ومبلغ مزبور ازروزیکه شروع بکشیدن این سیم میشود تأدیه خواهد شد

فصل سوم —— این قرارنامه برای‌مدت بیست سال مرعی ومجری میباشد

فصل چهارم —— این قرار نامهٔ تصدیق شده وتصدیقنامجات آن درظرف پنجماه وحتی‌الامکان زودتر درطهران مبادله خواهد گردید

درطهران بتاریخ دوم آوریل سنه ۱۸۶۸ میلادی (بیستم ذی حجه ۱۲۸٤) نگاشته شد

(امضی) آلیزن

(امضی) میرزا سعید خان

CONVENTION

Between Great Britain and Persia,

for continuing the System of Telegraphic communication between Europe and India through Persia

Signed à Tehran 2nd December 1872

Ratifications exchanged at Tehran, March 31, 1873

TABLE OF CONTENTS

Art. I. English Government to erect a third wire between Tehran and Bushire, and to substitute iron standards for wooden poles.

Persian Government to pay in ten annual instalments the sum of 10,000 tomans. Assistance to be afforded by Persian Government.

Art. II. Telegraph Employés to be under special protection of Persian local authorities.

Art. III. Continued use of first and second wires for local and international messages.

Art. IV. How the three wires are to be appropriated First wire to be used for local traffic, and second and third wires for International traffic.

Art. V. First wire to be worked by Persian Employés, and second and third wires by British Employés in separate rooms.

Art. VI. As to working of wires in case of breakage or contact.

Art. VII. Revenue derived from local traffic on Persian wire to belong to Persia. Meaning of Local Traffic.

Art. VIII. Transit Traffic between Julfa and Bushire; all claims to revenue renounced by Persian Government for the annual payment of 12,000 toumans or of 2 francs per twenty words. Revenue from Transit Traffic between Julfa and Bushire to be divided between English

قرار نامه

مابین ایران وانکلیس

درباب ابقای ترتیبات راجعه بمخابرات مابین

هند واروپا ازخاك ایران

در ۲ دسامبر ۱۸۷۲ امضی شده وتصدیقنامجات

بتاریخ ۳۱ مارس ۱۸۷۳ مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — امتداد سیم ثالث از طهران به بوشهر و نصب ستونهای آهنی بجای تیر های چوبی — وجوهی که دولت علیه از بابت مخارج سیم جدید باید بپردازد — همراهی و مساعدت دولت ایران درانجام این عمل

فصل دوم — حمایت و صیانت کارکذاران دولت علیهٔ ایران ازاجزاء تلکرافخانه

فصل سوم — ابقای ترتیبات سابقه در باب استعمال رشته های اول ودوم الی زمان اتمام سیم ثالث

فصل چهارم — ترتیب استعمال رشته های ثلاثه

فصل پنجم — اختصاص سیم اول به اجزاء ایرانی وسیم های دوم وسوم باجزاء انکلیسی — تهیهٔ اطاقهای جداکانه برای اجزاء ایرانی وانکلیسی

فصل ششم — ترتیب استعمال رشته های ثلاثه درحالت اتصال وقطع سیم

فصل هفتم — در باب عایدات مخابرات داخلی سیم ایران — توضیح درباب مخابرات داخلی

فصل هشتم — مخابرات ترانزیتی مابین جلفا و بوشهر و حقوق دولت ایران براین قبیل مخابرات — عواید ترانزیتی مابین جلفا وبوشهر — مخابرات بین‌المللی که مبدأ ومنتهی الیه آن درایران است

Government and Indo-European Company. International Messages originating or terminating in Persia, payments to be made by British to Persian Government. British Government to decide which are terminal or which transit messages. Persian Government to oppose at International Telegraph Conference any alteration in transit or terminal rates.

Art. IX. British Administration responsible for correctness of International messages and adjustment of accounts, and to collect payments for messages. Registration and sealing by Persian Government of International messages originating in Persia. International messages terminating in Persia to be delivered by Persian officials; receipts to be given to British Administration.

Access of Persian Administration to English offices and records. Meaning of international messages.

Art. X. Maintenance. etc of Line, and apointment and payment of guards to remain in the hands of English Director and Staff. Persia to contribut 1,000 tomans annualy.

Art. XI. Duties of inspectors and line guards. Punishments of offenders for wilful damage to line. Complaint etc, by English officers to be attended to by governors of districts.

Art. XII. Persian Government to pay for any wilful damage to line.

Art. XIII. Testing the lines; Persian officials to obey orders of English director.

Art. XIV. Debt due by Persian Government to English Government on account of erection of first and second wires, how to be paid, Reservation in favour of Indo-European Telegraph Company. Punctual payment of instalments by Indo-European Telegraph Company. Liabilities of Indo-European Telegraph Company towards Persia.

Art. XV. Articls required by English Staff to be admitted into Persia free of duty.

ووجوهی که ازاین بابت دولت انکلیس بدولت علیه میپردازد — تفکیك وتشخیص مخابرات طرمینال وترانزیتی — تعهد دولت علیه درباب قیمت مخابرات طرمینال وترانزیتی

فصل نهم — مسئولیت ادارهٔ انکلیس درباب مخابرهٔ صحیح تلکرافات بین‌المللی وتسویهٔ حساب و ترتیب وصول قیمت مخابرات بین‌المللی — درباب مخابرات بین‌المللی که مبدأ ومنتهی الیه آن درایران است و ترتیبات راجعه باین قبیل تلکرافات — درباب رجوع ادارهٔ ایران بادارهٔ انکلیسی ودفاتر آن — توضیح درباب تلکرافات بین‌المللی

فصل دهم — نگاهداری و مرمت سیم و تعیین مستحفظین وادای حقوق آنها ومبلغی که دولت ایران هرساله ازاین بابت میپردازد

فصل یازدهم — تکالیف ناظرین ومستحفظین سیم — تنبیه مرتکبین درصورت ضرر عمدی بسیم تلکراف — تکالیف حکام محلی در صورت شکایت واظهارات صاحبمنصبان انکلیس

فصل دوازدهم — ضرر عمدی و تأدیهٔ خسارت وارده

فصل سیزدهم — امتحان سیم — تکالیف تلکرافچیان ایرانی

فصل چهاردهم — قرض دولت ایران بدولت انکلیس ازبابت احداث سیم اول ودوم — ترتیب تأدیهٔ آن — حقی که دربارهٔ کمپانی هند و اروپا منظور شده است — دقت کمپانی هند واروپا در رساندن اقساط — حقوق دولت ایران از بابت امتیازاتی که به کمپانی هند واروپا داده است

فصل پانزدهم — معافیت اسباب و آلات تلکرافی ازحقوق گمرکی

Art. XVI. Application of convention to Tehran Khanekeen lines.

Art. XVII. Setthement of disagreements.

Art. XVIII. Duration of Convention until 1st January, 1895, when the whole line is to be handed over to Persian Government.

Art.XIX. Right of British Gover. nment to hand over the line at an earlier date.

Art. XX. Ratifications

Her Mejesty the Queen of the United Kingdom of great Britain and Ireland, and **His Majesty** the King of all the Kingdoms of Persia being desirous to continue the system of telegraphic communication between Europe and India, through Persia, already established in virtue of previous Treaties, have resolved that a convention for that purpose shall be concluded, wherefore **Their Mejesties** have named as their Plenipotentiaries.

Her Majesty the Queen of the United Kingdom of great Britain and Ireland, Ronald Ferguson Thomson, Esquire, her charge d'Afiairs at the Court of Persia; and

His Majesty the King of all the Kingdoms of Persia, His Excellency Meerza Saeed Khan, his Minister for Toreign Affairs, etc.;

And the afore said distinquished Representatives, after meeting in the capital of Teheran, and perusing and exchanging their full powers,

فصل شانزدهم — اجرای مدلول این قرارنامه درمورد سیم طهران الی خانقین

فصل هفدهم — تسویهٔ اختلافات

فصل هجدهم — مدت قرارنامه وتسلیم خط تلگراف بدولت علیه

فصل نوزدهم — اختیار دولت انگلیس در تسلیم خط تلگراف قبل ازانقضای مدت قرارنامه

فصل بیستم — تصدیق قرارنامه

چون اعلیحضرت پادشاه کل ممالك ایران و اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر و ایرلاند مایل هستند که ترتیباتی کهبرای مخابرات مابین هند واروپا ازخاك ایران بمدلول عهد نامجات سابقه مقرر شده‌است کما فی‌السابق درحال ابقا باشد تصمیم عزم نمودند که برای حصول این مقصود قرارنامهٔ منعقد شود لهذا وکلای مختار خود را بتفصیل ذیل معین داشتند

اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند (رانالد فرگوزن تمسن) شارژ دافر دردربار دولت علیهٔ ایران را مأمور

و اعلیحضرت پادشاه کل ممالك ایران جناب میرزا سعید خان وزیر امور خارجه و غیره را معین داشتند

وپس از آنکه نمایندگان محترم مزبور درطهران اجلاس واختیار نامهای خود را مبادله وبطور دقت

which were found in good and due form, have agreed upon and concluded the following Articles:

Art. I. To expedite and facilitate the transmission of international messages, the English Government will, at its own expense, and under the superintendence of its own officers, erect a third wire, in addition to the two already in operation between Tehran and Bushire, and will also substitute iron standards for the existing wooden poles. The English Government agrees to substitute the above iron standards at the rate of 500 annually. And the Persian Government engages to pay in 10 annual instalments the sum of 10,000 tomans to the English Government towards defraying the expenditure incurred on these iron posts.

During this work, the Persian Government engages itself to render to the superintending officers every assistance in its power of wihch they may stand in need.

Art. II. Whereas all British subjects in Persia are entitled to the protection of the Persian Government, under the operation of Article XII of the Treaty of Paris, of 4 th March, 1857, it is now provided that the British employés of the Telegraph Department, being charged with public duties, shall be everywhere placed under the special protection of the local authorities, who shall furnish guards when necessary, and otherwise assure their personal safety.

Art. III. Until the completion of the third wire provided for by

ملاحظه نموده وشرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را قبول ومنعقد داشتند

فصل اول —— محض تسریع و تسهیل مخابرات بین‌المللی دولت انگلیس علاوه بردورشتهٔ که فعلا مابین دارالخلافهٔ طهران وبندر ابوشهردایراست یك سیم ثالثی بنظارت صاحبمنصبان خود کشیده و اخراجات آنرا خود آن دولت متحمل خواهدشد ونیز بجای تیر های چوبی موجوده ستون آهنی نصب خواهد نمود

دولت انگلیس قبول مینماید که این ستونهای آهنی را ازقرار سالی پانصد عدد نصب کند و دولت ایران متعهد میشود که درعوض مخارج این ستونهای آهنی مبلغ ده هزارتومان بده قسط سالیانه بدولت انگلیس تأدیه نماید

دولت ایران نیز تعهد میکند که درمدت انجام این امر درحق صاحبمنصبانی که نظارت این کار را دارند حتی‌المقدور معاونت لازمه‌را منظورداود

فصل دوم —— چون بموجب فصل دوازدهم عهدنامهٔ پاریس مورخهٔ چهارم مارس ۱۸۵۷ دولت ایران باید از تبعهٔ انگلیس در ایران حمایت نماید و چون مستخدمین انگلیسی ادارهٔ تلگرافخانه مشغول خدمات مملکتی میباشند لهذا ازحالا شرط میشود که مشار الیهم درهرجا درتحت حفظ وحمایت مخصوص کارگذاران محلی خواهند بود وکارگذاران مزبور درصورت لزوم مستحفظ برای آنها داده وبانواع دیگر اسباب امنیت شخصی ایشان را فراهم خواهند نمود

فصل سوم —— الی زمان اتمام سیم ثالث که بموجب فصل اول مقرر است تخصیص سیم اول

the above Article I, the appropriation of the existing first and second Wires for local and international messages shall remain as at present viz. as regulated by Article VIII of the convention of the 23rd November 1865.

Art. IV. After the completion of the third wire, notice of which will be given to the Persian Government by the Director of the English Staff, the appropriation of the three wires shall be as follows:

The first wire, viz. the one set up originally in 1864, shall be used for local traffic, while the second and third wires shall be used for international traffic, with the exceptions hereinafter specified in Article VI.

Art. V. To prevent any confusion in the working of the different wires, the first wire shall be worked by Persian Government employés, and the second and third wires by English Government employés, separate rooms being provided by the Persian Government for the said English and Persian employes, in telegraph offices considered suitable by both Administrations.

Art. VI. (a.) Should the first wire be broken at any time, one of the others shall be temporarily lent for Persian Correspondence, until communication by the first wire is restored, provided always that both the second and third wires are at the time in good working order throughout their length, and free from contact.

(b.) Should the first wire be in contact with either the scond or

ودوم برای مخابرات داخل وبین‌المللی بترتیب حالیه برقرار خواهد ماند یعنی بروفق فصل هشتم قرارداد ۲۳ نوامبر سنه ۱۸۶۵ رفتار خواهد شد (۱)

فصل چهارم —— پس ازکشیدن سیم ثالث که اتمام آن بتوسط رئیس اجزاء انکلیسی بدولت علیهٔ ایران اعلام میشود رشته های ثلاثه ازقرار ذیل تخصیص خواهند یافت

سیم اول یعنی رشتهٔ که بدواً در سنهٔ ۱۸۶٤ کشیده شده است برای مخابرات داخل بکار برده شده ورشته های دوم و سوم باستثنای آنچه در فصل ششم ذکر میشود برای مخابرات بین‌المللی خواهد بود

فصل پنجم —— محض اینکه درکارکردن رشته های مختلفه هیچگونه اغتشاشی بظهور نرسد تلگرافچیان دولت ایران با سیم اول وتلگرافچیان دولت انکلیس با سیم دوم وسوم مخابره خواهند نمود ودولت ایران برای تلگرافچیان انکلیسی و ایرانی اطاقهای جداگانه درتلگرافخانهائیکه هر دو اداره مناسب دانند تهیه خواهد کرد

فصل ششم —— هرگاه سیم اول قطع شود یکی ازرشته های دیگر الی زمانیکه سیم اول بحالت مخابره بازگشت کند موقتاً برای مخابرات ایرانی عاریه داده خواهد شد بشرط اینکه درهمان وقت رشته های ثانی وثالث هردو درتمام امتداد خط بخوبی درکار وفارغ ازاتصال باشد

اگر سیم اول با سیم ثانی یا باسیم ثالث اتصال

(۱) این قرارداد در آخر کتاب مندرج است

third wire while the remaining wire is clear, the wire in contact with the first wire shall be insulated, to allow free working by the Persian employés on the first wire until the contact is removed.

(c.) Should the first wire be in contact with the second or third while the remaining one is interrupted or should both second and third wires be interrupted, or should all three wires at any time be in contact, the resultant single line shall be used by the English and Persian Administrations in the respective proportions of two-thirds to one-third of the day, the exact hours to be fixed by mutual agreement between the English and Persian Directors.

Art. VII. The revenue derived from the local traffic on the Persian wire shall belong entirely to the Persian Government.

By local treffic are meant messages originating at one Persian station and terminating at another Pesian station.

Art. VIII. The Persian Government having already made an arrangement with the Indo-European Telegraph Company regarding the revenue derived from Indo-European traffic, the English Government will abide by that agreement as far as they are concerned; that is to say, she Persian Government, in consideration of a fixed annual payment by the said Company of either 12,000 tomans, or of 2 francs per message of 20 words, renounces all claims to any portiou of the revenue from transit traffic

یافته و فقط یك سیم بی عیب باقی ماندهٔ باشد آن سیمی که باسیم اولی اتصال دارد منفرد (۱) خواهد شد بجهة اینکه تا هنگام رفع اتصال اجزای ایرانی بتوانند با رشتهٔ اول مخابره نمایند

چنانچه سیم اول با سیم ثانی یا با سیم ثالث اتصال یافته وسیم باقی مانده معیوب شوند یا اینکه رشته های دوم وسوم هردو معیوب شوند یا هرسه سیم یکوقتی با یکدیگر درحال اتصال باشند در این سه صورت اداره های انکلیسی وایرانی ازقرار دو ثلث و یك ثلث روز با رشتهٔ واحده که قابل استعمال است مخابره خواهند نمود رؤسای انکلیسی وایرانی قرار ساعتهای مخابره را بطور مرضی‌الطرفین خواهند داد

فصل هفتم —— عایدات مخابرات داخلی سیم ایران بالتمام متعلق بدولت علیه خواهد بود مقصود ازمخابرات داخلی مخابراتی است که مبدأ آن درتلگرافخانهٔ ایران ومنتهی الیه آنهم درتلگرافخانهٔ دیگر ایران است

فصل هشتم —— چون دولت علیه در خصوص عایدات مخابراتی هندوستان واروپا باکمپانی هند واروپ قبل ازوقت قراری داده است دولت انکلیس این قرارداد را الی حدیکه بخود آن دولت راجع است قبول مینماید یعنی دولت علیهٔ ایران نظر بمبلغ معینی که هرساله ازکمپانی مزبور دریافت میکند و آن عبارت از دوازده هزارتومان یا دو فرانك برای تحریر هربیست کلمه است ازتمام حقوقیکه بواسطهٔ

(۱) یعنی دوسر سیم دوم را از ماشین خارج کنند یا اینکه سیم دوم را در دوتلگرافخانه که نقطهٔ اتصال در عرض مسافت آن واقع شده باشد ازماشین خارج کنند

over the line from Julfa (on the Russian frontiers) to Bushire.

This revenue shall therefore be divided between the English Government and the Indo-European Company in such manner as they themselves may decide, and the accounts batween them shall be settled without the intervention of the Persian Government.

As regards international messages originating or terminating in Persia, the Persian Government agrees to cede to the English Government for a term of three years the entire Persian terminal tax on such messages, in conssideration of a fixed annual payment of 2,000 tomans, to be paid to Persia by the English Government.

After the three years, the Persian Government shall be free either to accept an annual payment calculated on the basis of two-thirds of the average terminal receipts, or to claim two-thirds of the receipts of all bona-fide terminal messages.

The Persian Government agrees to leave it to the sense of justice of the English Government to decide which are bona fiide terminal messages, and which are to be considered as transit messages, being forwarded to Persia evidently for the purpose of being retransmitted to other countries.

During the time this Tretay remains in force, the Persian Government engages itself to oppose at the International Telegraph Conferences any alteration in the present trsnsit and terminal rates, un-

عبور از جلفا (سرحد روس) الی بوشهر بر تلگرافات ترانزیتی دارد صرف نظر کرده وازعواید آن چیزی مطالبه نخواهد نمود

علیهذا دولت انگلیس وکمپانی هند واروپا عایدات مزبوره را بهر طوریکه مابین خود قرار دهند تقسیم نموده و محاسبات را بدون مداخله دولت ایران تفریغ خواهند کرد

درخصوص مخابرات بین‌المللی که مبدأ یا منتهی الیه آن درایران است دولت علیه متعهد میشود که مدت سه سال حقوق طرمینال (۱) این قبیل مخابرات را بدولت انگلیس واگذار نماید و دولت انگلیس هرساله مبلغ دوهزار تومان بدولت ایران کارسازی خواهد کرد پس ازانقضای مدت سه سال دولت ایران مختار خواهد بود که هرساله مبلغی که ازقرار دوثلث عواید متوسطهٔ مخابرات طرمینال محسوب میشود دریافت دارد یا اینکه دوثلث عایدات مخابرات طرمینال حقیقی را مطالبه کند

دولت ایران قبول مینماید که تفکیک تلگرافات را بحسن عدالت دولت انگلیس رجوع نماید برای اینکه معلوم شود کدام یك طرمینال حقیقی است وکدام یك که باایران مخابره شده وحال اینکه مطمئناً برای ارسال بممالك خارجه است باید ترانزیتی محسوب داشت

مادامیکه این عهدنامه بقوت خود باقی است دولت علیهٔ ایران تعهد میکند که درکنفرانس های تلگرافی بین‌المللی به تغییر نرخ مخابرات ترانزیتی و طرمینال راضی نشده اعتراض نماید مگر اینکه

(۱) یعنی حقوقیکه برتلگرافات بین‌المللی تعلق میگیرد بواسطهٔ اینکه ازسرحد الی یکی ازنقاط ایران که مبدأ یامقصد تلگراف است باسیم واقعه درخاك ایران مخابره میشود

less a previons agreement with the English Government shall have been made.

Art. IX. The English Administration being responsible for the correct transmission of all international messages, and for the adjustment of the accounts, will collect the payments for these messages according to the rates of the prevailing Internationale Telegraph Convention.

All international messages originating in Persia shall, before transmissiou, be registered and sealed by officials appointed by the Persian Government.

International messages terminating and Persia shall be delivered to the addresses through the agency of the same officials, who shall be bound to give receipts for such messages to the English Administration.

The Persian Administration shall at all times have free access to the English offices, and to all records connected with international traffic.

International messages are those which pass over the wires of more than one State.

Art, X. The maintenance of the line, including repairs, and the appointment, control, and payment of the line guards, shall remain in the hands of the English director and staff.

As a contribution towards the expenditure under this head, the Persian Government will pay to the English director the sum of 1,000 tomans annually, this amount be-

قبل ازوقت با دولت انگلیس قراری داده شده باشد

فصل نهم —— چون ادارهٔ انگلیس در خصوص مخابرهٔ صحیح تلگرافات بین‌المللی و تسویهٔ محاسبات مسئول میباشند لهذا همیشه قیمت این مخابرات را ازروی مأخذ قرارداد تلگرافی بین‌المللی آن زمان وصول خواهد کرد

صاحبمنصبانی که ازطرف دولت ایران معین میشوند تمام مخابرات بین‌المللی را که از ایران صادر میشود قبل از ارسال ثبت ومهر خواهند نمود

مخابرات بین‌المللی که منتهی الیه آن درایران است بتوسط همین مأمورین بصاحبان آن داده خواهد شد ومأمورین مزبور مجبور هستند که برای این قبیل مخابرات بادارهٔ انگلیس قبض رسید دهند ادارهٔ تلگرافی ایران همه وقت میتواند به تلگراف خانهای انگلیس بیاید و نیز میتواند دفاتر راجعه به مخابرات بین‌المللی را ملاحظه نماید

مخابرات بین‌المللی آنهائی است که اقلا ازسیم دومملکت عبور نماید

فصل دهم —— نگاهداری سیم ومرمت آن وهمچنین تعیین مستحفظین وریاست آنها ونیز ادای حقوق مومی الیهم راجع به رئیس وصاحبمنصبان انگلیسی میباشد

دولت ایران برای همراهی با این مخارج سالی مبلغ هزارتومان برئیس انگلیسی خواهد داد واین

ing deducted from the royalty due to Persia by the Indo-European Telegraph Company, as hereinbefore described in Article VIII,

Art. XI. The duties of the telegraph inspectors and line guards are strictly confined to repairing and maintaining the line.

If the line be wilfully damaged, the Persian Government will take the most stringent measures to oblige the local authorities to apprehend and punish the offenders.

The Governors of districts will be accordingly instructed to pay prompt attention to all complaints and communications made to by the English officers.

Art. XII. In case of any wilful damage to the line, the expense of repairing the same shall be defrayed by the Persian Government.

Art. XIII. To enable the English director to have a perfect knowledge of the state of the wires and offices, and tehereby to provide for their general officiency and the rapid removal of any impediment to telegraphic communication, the orders and regulations issued by him regarding the connections within the offices, and the times and manner of testing the lines, shall be strictly obeyed by the Persian telegraph officers and signallers.

Art. XIV. It having been ascertained that the debt owed by the Persian Government to the English Government on account of materials and erection of the second wire, together with some items connected with the erection of the first wire and the payment of line

مبلغ ازوجهی که کمپانی هند واروپا باید بروفق فصل هشتم بدولت ایران بدهد موضوع میشود

فصل یازدهم —— تکالیف ناظمین تلکراف ومستحفظین سیم فقط مرمت ونگاهداری آن است اگر عمداً ضرری بسیم وارد آید دولت علیه اقدامات مؤثره ومجدانه نموده وکارگذاران محلی را مجبور خواهد کرد که مقصرین را دستگیر کرده تنبیه نمایند علیهذا بحکام ولایات دستورالعمل داده خواهدشد که در مواد شکایات واظهارات صاحبمنصبان انکلیس توجه مخصوصی منظور دارند

فصل داوزدهم —— در صورت ضرر عمدی بسیم تلکراف مخارج تعمیر آن بر عهدهٔ دولت علیهٔ ایران است

فصل سیزدهم —— محض اینکه رئیس انکلیسی ازوضع رشتهای سیم و تلکرافخانها کاملا مستحضر بوده وبدینواسطه لوازم صحت آنرا فراهم ونیز دردفع موانع مخابرات اقدامات سریعه نماید صاحبمنصبان وتلکرافچیان ایرانی باید احکام و قواعدی را که رئیس مزبور در خصوص اتصال سیم درتلکرافخانها وموقع وطرز امتحان آن صادر میکند اکیداً اطاعت نمایند

فصل چهاردهم —— چون محقق شده است که در ۳۱ دسامبر سنه ۱۸۶۹ قرض دولت ایران بدولت انکلیس ازبابت مخارج احداث و لوازمات سیم دوم وازجهة چند فقرات راجع باحداث سیم اول ونیز ازبابت مواجب مستحفظین مبلغ یکصدو

guards, amounted on the 31st December, 1869, to 115. 079 tomans 8 krans or 47. 247 l. sterling, the English Government agrees to accept payment without interest, in the course of 24 years, in 24 equal instalments, of the same from the Indo-European Telegraph Company.

Should the aforesaid Indo-European Telegraph Company wish to pay the amount in question sooner it is at liberty to do so.

The English Government shall notify without delay to the Persian Government any instance of failure on the part of the Indo-European Telegraph Company in paying the periodical instalments, and will then hold the Persian Government responsible for any portion of the debt remaining impaid.

Nothing in this Article is to be considered to invalidate any claim on the Indo-European Telegraph Comapny, which the Persian Government holds in virtue of the concessions granted to the said Company.

Art. XV. All articles required by the English staff from abroad for the service of the line shall be exempt from costum or other duties in Persia.

Art. XVI. This convention applies specially to the Tehran-Bushire section, but shall apply equally to the Tehran Khanekeen section, should the English director at any time deem it expedient to resume charge of that portion of the Persian telegraph.

In such case the tariff of the Tehran-Khanekeen section, and the

پانزده هزار و هفتاد و نه تومان وهشت هزار دینار یعنی چهل و هفت هزارو دویست و چهل هفت لیرهٔ انکلیسی است دولت انکلیس قبول مینماید که این مبلغ را بدون مرابحه در بیست و چهار سال به بیست و چهار قسط متساوی از کمپانی هند واروپا دریافت دارد

در صورتیکه کمپانی مذکور مایل باشد مختار است که مبلغ مزبور را زودتر تأدیه نماید

درصورتیکه ازطرف کمپانی هند واروپا کوتاهی درتأدیه اقساط سالیانه بعمل آید دولت انکلیس آنرا بلا درنگ بدولت ایران اعلام کرده و از آن ببعد دولت علیه را درخصوص قرض باقی مانده مسئول خواهد دانست

این فصل بهیچوجه بر حقوقی که دولت علیهٔ ایران بموجب امتیازاتیکه به کمپانی هند و اروپا داده وتحصیل نموده است خللی وارد نمی آورد

فصل پانزدهم —— اسبابیکه ادارهٔ انکلیس برای دائر داشتن این خط از خارجه لازم داشته باشد از رسوم گمرکی وسایر حقوق معاف خواهد بود

فصل شانزدهم —— این قرارنامه مخصوصاً راجع بسیم طهران الی ابوشهر است ولی اگر رئیس انکلیسی مصلحت دانست که رشتهٔ سیم طهران الی خانقین را هم مجدداً برعهده گیرد این

method of account, shall be settled by a special arrangement between the English and Persian Administrations.

Art. XVII. Any disagreement arising between the telegraph employés of the two Government shall be referred for decision to the Persian Ministr for Foreing affairs and the British Representative at Tehran.

Art. XVIII. This Convention shall take effect from the day on which its ratifications are exchanged, and shall remain in force until the 1-st of January, 1895, on which date the English staff shall make over the whole line, in whatever condition it may be at the time, including iron posts and third wire, to the Persian Government, and shall then cease to have any further connection with the Persian telegraph.

Art. XIX. After th· erection to the third wire it shall be competent for the English Government, at any time before the expiry of this Convention, on giving six months notice, to hand over the line in its existing condition to the Persian Government, and to withdraw its officers and employés from the country, ceasing from that date to have any further connection with the Persian telegraph.

Art. XX. The ratifications of the present Convention shall be exchanged at Tehran within five months, or sooner if practicable.

Done at Tehran in Quadruplicate, this 2-nd day of the month of Decembre, in the year of Our Lord, 1872.

(L. S.) Ronald F. Thomson.

(L. S.) Meerza Saeed Khan.

قرارنامه درمورد آن خط هم مجری بوده و در این صورت تعرفهٔ خط طهران الی خانقین وطرز محاسبات آن مابین ادارات انگلیسی و ایرانی قرار مخصوصی داده خواهد شد

فصل هفدهم —— هرگونه اختلافانیکه مابین اجزاء تلگرافی دولتین بروز مینماید بوزیر امور خارجهٔ ایران ونمایندهٔ دولت انگلیس درطهران رجوع خواهد شد که درمورد آن حکم دهند

فصل هجدهم —— این قرار نامه از روز مبادلهٔ تصدیقنامجات مجری بوده و الی غرهٔ ماه ژانویه سنه ۱۸۹۵ برقرار خواهد بود

دراین تاریخ اجزاء انگلیسی تمام خط سیم را درهرحالتیکه بوده باشد بانضمام ستونهای آهنی و رشتهٔ ثالث بدولت ایران واگذار کرده وپس از آن هیچگونه مداخله درتلگراف ایران نخواهند داشت

فصل نوزدهم —— پس از احداث سیم ثالث دولت انگلیس مختار است که وقتاً من‌الاوقات قبل از انقضای مدت این قرار نامه بشرط اینکه شش ماه قبل اعلام کرده باشد خط سیم را بهمان حالتیکه هست بدولت ایران واگذار نموده و صاحبمنصبان واجزاء خط را ازمملکت ایران برداشته و از آن تاریخ ببعد در تلگراف ایران بهیچوجه مدخلیتی نداشته باشد

فصل بیستم —— تصدیق نامجات این قرار نامه درظرف پنجماه ودرصورت امکان زودتر درطهران مبادله خواهد شد

درطهران دوم دسامبر ۱۸۷۲ بچهار نسخه نگاشته شد

(امضی) رانالد تم سن

(امضی) میرزا سعید خان

CONVENTION
Between Persia and Great Britain,
for the suppression of the Traffic in Slaves—
signed, at Tehran 2nd March, 1882,
Ratifications exchanged at Tehran
14th June, 1882

TABLE OF CONTENTS

Art. I. Permission to British Cruizers to visit and detain Persian merchant-vessels. Persons provided with Government passports not to be molested under certain circumstances.

Art. II. British officers to be present at adjudication of captured vessels. Disposal of condemned vessels and slaves found on board.

Art. III. Persians engaging in Slave Traffic by sea to be severely punished. Slaves imported to be manumitted and protected.

Art. IV. Agreement of August, 1851, cancelled.

In the name of God the almighty, all merciful.

Her **Majesty the Queen** of the United Kingdom of Great-Britain and Ireland, Empress of India and His **Majesty the Shah** of Persia, being mutually animated by a sincere desire to co-operate for the extinction of the barbarous traffic in slaves, have resolved to conclude a Convention for the purpose of attaining this object, and have named as their Plenipotentiaries, that is to say:

قرار نامه
مابین ایران وانگلیس
در باب ترك عمل برده فروشی
درطهران بتاریخ دوم مارس ۱۸۸۲ امضی شده
ودر ١٤ ژوئن ۱۸۸۲ مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — درباب جهازات جنگی انگلیس وحقی که درمعاینهٔ سفاین تجارتی ایران دارند — عدم تعرض دربعضی مواقع باشخاصی که دارای تذکرهٔ دولتی هستند

فصل دوم — حضور صاحبمنصبان انگلیس درموقع استنطاق — سفاین محکومه و عبید هائی که در آن یافت شده است

فصل سوم — درباب اشخاصیکه از راه دریا تجارت عبید میکنند — ترتیبات راجعه به عبید هائی که بعداز اجرای این قرارنامه بایران وارد کرده‌اند

فصل چهارم — ابطال قرارداد شهر اوت ۱۸۵۱

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران واعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعهٔ بریطانیای کبیر و ایرلاند و امپراطریس هندوستان از صمیم قلب مایل هستند که درباب ترك عمل برده فروشی معاونت وهمراهی کرده باشند تصمیم عزم نمودند که برای حصول این مقصود قرار نامه منعقد شود لهذا وکلای مختار خود را به تفصیل ذیل معین داشتند

Her **Majesty the Queen** of the United Kingdom of Great-Britain and Ireland, Empress of India, Ronald Ferguson Thomson, Esquire, Her Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at the court of Persia, and His **Majesty the Shah** of Persia, his Excellency Mirza Saeed Khan, his Minister for Foreign affairs;

Who, after having communicated to each other their full powers, found in good and due form, have agreed upon and concluded the following articles:

Art. I. In order to prevent the chance of negro slaves, male and female, being imported into Persia, British cruizers shall be permitted to visit and detain merchant-vessels under the Persian flag, or belonging to Persian subjects, which may be engaged in, or which there may be reasonable grounds for suspecting to be or to have been engaged during the voyage on which they are met, in carrying slaves; and if any such slaves are found on board, shall be taken before the nearest Persian authorities for trial.

But no person whatever who, being furnished with a Government passport, countersigned by a British Resident or Consul, may have gone from Persia to visit the places of pilgrimage, shall when returning, be interfered with, provided such person be not accompanied by more negroes, either male or female, than the number mentioned in his original pass. The presence of any such additional negro or negroes shall be prima facie evidence of an attempt Traffic in Slaves.

از طرف اعلیحضرت ملکهٔ ممالک مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند و امپراطریس هندوستان (رانالد فرگوزن تم سن اسکوایر) وزیر مختار و ایلچی مخصوص در دربار دولت علیه و از طرف اعلیحضرت پادشاه ایران جناب میرزا سعید خان وزیر امور خارجه

مشار الیها بعدازاینکه وکالت نامهای خود را مبادله کرده وشرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را منعقد داشتند

فصل اول —— محض منع حمل غلام و وکنیز سیاه بمملکت ایران جهازات سیّار انگلیس (کروازر) مأذون خواهند بود که سفاین تجارتی را که درتحت بیرق ایران یا متعلق باتباع ایران بوده وحامل غلام وکنیزند برای تفحص معاینه کرده ونگاهدارند وجهازات سیّار انگلیسی همین حق را خواهند داشت در مورد سفاینی که بدلیل موجه مظنونند که درهمان مسافرت که تلاقی شده است حامل عبید هستند یا اینکه عبید حمل کرده اند و اگر چنین عبیدی یافت شود سفاین تجارتی مزبوره با هرچه در آن است برای رسیدگی نزد کارگذاران ایران بنزدیکترین محل حرکت داده خواهد شد

ولی اشخاصیکه بزیارت مشرف شده وتذکرهٔ دولتی که بامضای بالیوز یا قونسول انگلیس رسیده در دست داشته باشند در موقع مراجعت مورد هیچگونه تعرض نخواهند بود بشرط اینکه مومی الیهم بیش ازعده که درتذکرهٔ آنها قید است غلام وکنیز همراه نداشته باشند واگر عدهٔ سیاه زیادتر بوده باشد همین فقره دلیل واضحی براقدام درتجارت عبید محسوب خواهد شد

Art. II. If any merchant-vessel under the Persian flag be captured by a British cruizer and taken into a Persian port for adjudication, it shall be the officer of the British cruizer making the capture or some duly authorized officer of the British Government who shall be present at such adjudication.

In the event of the captured merchant-vessel being condemned and sold, the proceeds of such sale shall go to the Persian Government, and all slaves found on board such vessel shall be handed over to the British authorities.

Art. III. His **Majesty the Shah** of Persia agrees to punish severely all Persian subjects or foreigners amenable to Persian jurisdiction who may be found engaging in Slave Traffic by sea.

And to manumit and guarantee the safety and proper treatment of all slaves illegally imported, that is to say, imported by sea into His **Majesty's** dominions after the signature of the present Convention.

Art. IV. The present convention shall come into operation on the 1st May, 1882. After the convention shall have been brought into operation, article XIII. of the Treaty between Great Britain and Persia, signed at Paris on the 4th March, 1857, by which the agreement entered into by great Britain and Persia in August 1851, was renewed, shall be considered as cancelled, except as to any proceeding that may have already been taken or commenced in virtue thereof.

Art. V. The ratifications of the

فصل دوم —— اگر سفینهٔ تجارتی که دارای بیرق ایران است گرفتار شده و برای تحقیق حمل به بندر ایران شود باید صاحبمنصب همان جهازیکه سفینهٔ را گرفتار کرده است یا صاحبمنصب دیگر دولت انگلیس که مأمور باین امر باشد در موقع تحقیق حضور بهمرساند

در صورتیکه سفینهٔ تجارتی که گرفتار شده است محکوم و فروخته شود حاصل فروش آن متعلق بدولت علیهٔ ایران بوده و عبیدی که در آن است بمأمورین دولت انگلیس تسلیم خواهد شد

فصل سوم —— اعلیحضرت شاهنشاه ایران قبول میفرمایند که هر تبعهٔ ایرانی یا تبعهٔ خارجه محکوم بمحاکمات ایرانی که معلوم شود از راه دریا تجارت عبید میکنند بطور سخت تنبیه نماید

و نیز قبول میفرماید که تمام غلام وکنیز هائی را که برخلاف قانون یعنی بعد از امضای این قرارنامه از راه دریا بمملکت ایران وارد کرده اند آزاد کرده وقسمی نمایند که اسباب امنیت فراهم وبطور صحیح با آنها رفتار شود

فصل چهارم —— این قرار داد از اول ماه مه سنهٔ ۱۸۸۲ مجری خواهد بود و پس از برقراری واجرای آن فصل هشتم عهد نامهٔ چهارم مارس ۱۸۵۷ که در پاریس منعقد و بموجب فصل مزبور قرار داد سنهٔ ۱۸۵۱ مابین انگلیس وایران تجدید شده است منسوخ و از درجهٔ اعتبار ساقط خواهدشد باستثناء هرگونه ترتیباتیکه بموجب مدلول فصل فوق بعمل آمده یادردست اقداماست

فصل پنجم —— تصدیق نامجات این قرار

present Convention shall be exchanged at Tehran within five months, or sooner if praticable.

Done at Tehran, in quadruplicate, this 2nd day of the month of March, in the year of our Lord 1882.

(L. S.) Ronald F. Thomson.
(L. S.) Mirza Saeed Khan.

AGREEMENT

between

the Persian and British Governments

to prolong the Convention of 2nd April, 1868.

Signed at Tehran 3rd July, 1887.

It is hereby agreed between the Undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, that the Convention signed at Tehran on the 2nd April, 1868, for extending and securing telegraphic communication between Europe and India, shall remain in force until the 31st January, 1905.

Done at Tehran, this 3rd day of July 1887.

(L. S.) A. Nicolson.
Her Britannic Majesty's Chargé d'Affaires.
(L. S.) Persian Minister for Foreign affairs

AGREEMENT

between

the Persian and British Governments

to prolong the Convention of 2nd December 1872—

Signed at Tehran 3rd July, 1887.

It is hereby agreed between the Undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments,

نامه در ظرف پنجماه و حتی الامکان زودتر در طهران مبادله خواهد شد

در طهران مورخهٔ ۲ ماه مارس سنهٔ ۱۸۸۲ بچهار نسخه نگاشته شد

(امضی) رانالدتم سن
(امضی) میرزا سعید خان

قرار داد

مابین دولتین ایران و انکلیس

درباب امتداد مدت قرار نامه ۲ آوریل ۱۸۶۸ درطهران بتاریخ ۳ ژوئیه ۱۸۸۷ امضی شد.

بموجب این نوشته مابین امضی کنندکان ذیل که از طرف دولتین مطبوعتین خود مامور بدین امر بودند مقرر کردید که قرار نامهٔ که بتاریخ ۲ شهر آوریل ۱۸۶۸ درباب توسعه وحفظ وسائل مخابرات تلکرافی هند واروپا منعقد شده است الی ۳۱ شهر ژانویه ۱۹۰۵ مرعی وبقوهٔ خود باقی ماند در طهران ۳ ژوئیه سنهٔ ۱۸۸۷ (شهر شوال ۱۳۰٤)

(امضی) نیکل سن شارژدافر اعلیحضرت پادشاه بریطانیا
(امضی) وزیر امور خارجه دولت علیه ایران

قرار داد

مابین دولتین ایران و انکلیس
درباب امتداد مدت قرار نامهٔ ۲ دسامبر ۱۸۷۲
در طهران بتاریخ ۳ ژوئیه ۱۸۸۷
(شهر شوال ۱۳۰٤)

بموجب این نوشته مابین امضی کنندکان ذیل که از طرف دولتین مطبوعتین خود مأمور بدین امر بودند مقرر کردید که قرار نامهٔ که درباب ابقای

that the Convention signed at Tehran on the 2nd December, 1872. for continuing the system of Telegraphic communication between Europe and India through Persia, shall remain in force until the 31st January, 1905,

Done at Tehran, this 3rd day of July, 1887.

(L. S.) A. Nicolson.
Her Britannic Majesty's Chargé d'Affaires.
(L. S.) Persian Minister for Foreign affairs.

AGREEMENT

Between

the Persian and British Governments

to prolong the Convention of 2nd April, 1868.

Signed at Tehran 7th January 1892.

It is hereby agreed between the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, that the convention signed at Tehran on the second day of April one thousand eight hundred and sixty eight for extending and securing telegraphic communication between Europe and India shall remain in force until the thirty first of January, one thousand nine hundred and twenty five.

Done at Tehran this seventh day of January one thousand eight hundred and ninety two, being equivalent to the sixth day of Jemadi-as-Sani, one thousand three hundred and nine.

(L. S.) Franck C. Lascelles
(L. S.) Eminos-Soltan

ترتیبات راجعهٔ بمخابرات تلکرافی هند و اروپ از راه ایران بتاریخ ۲ دسامبر ۱۸۷۲ منعقد شده‌است الی ۳۱ ژانویه سنهٔ ۱۹۰۵ مرعی وبقوهٔ خود باقی ماند

درطهران بتاریخ ۳ ژوئیه ۱۸۸۷ (شهر شوال ۱۳۰٤)

(امضی) نیکل سن شارژ دافر اعلیحضرت ملکه
(امضی) وزیر امور خارجهٔ ایران

قرارداد

مابین دولتین ایران وانکلیس
درباب امتداد مدت قرارنامهٔ ۲ آوریل ۱۸۶۸
در طهران بتاریخ ۷ ژانویه ۱۸۹۲
(مطابق ٦ جمادی‌الثانی ۱۳۰۹)

بموجب این نوشته مابین امضی کنندکان ذیل که ازطرف دولتین متبوعتین خود مأمور بدین امر بودند مقرر کردید که قرارنامهٔ که بتاریخ ۲ شهر آوریل ۱۸۶۸ در باب توسعه و حفظ وسائل مخابرات تلکرافی هند واروپا منعقد شده است الی ۳۱ ژانویه سنه ۱۹۲۵ مرعی وبقوه خود باقی ماند

در طهران ۷ ژانویه ۱۸۹۲ مطابق ششم جمادی‌الثانیه ۱۳۰۹ قلمی کردید

(امضی) فرانك لسلس
(امضی) امین السلطان

AGREEMENT

Between

the Persian and British Governments

to prolong the Convention of 2nd December, 1872.

Signed at Tehran 7th January, 1892.

It is hereby agreed between the undersigned duly authorized thereto by their respective Governments that the convention signed at Tehran on the second of December one thousand eight hundred and seventy two for continuing the system of telegraphic communication between Europe and India through Persia shall remain in force until the thirty first of January one thousand nine hundred and twenty five.

Done at Tehran this seventh day of January, one thousand eight hundred and ninety two, being equivalent to the sixth day of Jemadi-as-Sani, one thousand three hundred and nine.

(L. S.) Franck C. Lascelles.

(L. S.) Emin-os-Soltan.

قرارداد

مابین دولتین ایران وانکلیس

درباب امتداد مدت قرارنامه ۲ دسامبر ۱۸۷۲

در طهران بتاریخ ۷ ژانویه ۱۸۹۲ مطابق

٦ جمادی‌الثانی ۱۳۰۹

بموجب این نوشته مابین امضی کنندکان ذیل که ازطرف دولتین متبوعتین خود مأمور بدین امر بودند مقرر گردید که قرارنامهٔ که در باب ابقای ترتیبات راجعه بمخابرات تلگرافی هند واروپ از راه ایران بتاریخ ۲ دسامبر ۱۸۷۲ منعقد شده‌است الی ۳۱ ژانویه سنه ۱۹۲۵ مرعی و بقوه خود باقی ماند

در طهران بتاریخ ۳ ژوئیه ۱۸۸۷ مطابق ٦ جمادی‌الثانیه ۱۳۰۹ نگاشته شد

(امضی) فرانك لسلس

(امضی) امین السلطان

CONVENTION

between Persia and Great Britain

for the construction of a line of Telegraph

BETWEEN

Tehran and Baloutchistan frontier.

Signed at Tajrisch in the neighbourhood of Tehran 16-th August, 1901

TABLE OF CONTENTS

Art. I. Persian Government to construct a three wire line between Tehran and Baloutchistan frontier, via Yezd and Kirman.

Art. II. Line to be constructed by Indo-European Telegraph Staff, British Government advancing Persian Government salaries and allowances.

Art. III. British Government to procure Persian Government all posts wire insulators etc. and to arrange for the carriage, receiving payments from Persian Government. Account to be certified by Persian Telegraph Department and by English Government.

Art. IV. Persian Government toleave use and transit traffic of Line to Indo-European Telegraph Department. Rental to be paid to Persian Government.

Art. V. Maintenance, etc. of Line, and appointment and control of guards to remain in the hands of British Director and Staff, cost being defrayed by British Government. Guards to be Persian subjects-Duties of inspectors and line guards.

Art. VI. Principal offices of British electricians and inspectors to be situated in towns or large villages, and pending arrangements one such office to exist between Kirman and Indian frontier-Line and officials to be under special protection of Persian Government-English officials to inform Persian authorities when proceeding on inspection in dangerous

قرارداد

تلگرافی مابین دولت ایران

و بریطانیای کبیر

در باب احداث خط تلگراف مابین طهران

و سرحد بلوچستان

در تجریش ۱٦ اوت ۱۹۰۱ مطابق

سلخ ربیع الثانی ۱۳۱۹ امضی شده

فهرست مندرجات

فصل اول — احداث خط تلگراف سه سیمه از طهران به سرحد بلوچستان

فصل دوم — نظارت اجزاً تلگراف خانه هند و اروپا در انجام این امر — تأدیهٔ مواجب وحقوق اشخاصیکه در اینکار مستخدم هستند

فصل سوم — تحصیل ستون و سیم ومقره وغیره وحمل اشیاء به اماکن لازمه — وجوهی که دولت علیه از این بابت میدهد — تصدیق صورت مخارج

فصل چهارم — درباب استعمال خط تلگراف و عایدات ترانزیتی آن — وجوهی که هرساله از این بابت بدولت علیه پرداخته میشود

فصل پنجم — نگاهداری سیم و مرمت آن و تعین مستحفظین وغیره — تأدیهٔ مخارجیکه از این بابت میشود — تابعیت مستحفظین

فصل ششم — تلگرافخانهای عمده و محل وقوع آن — شرطی که درباب تلگرافخانهٔ واقعه مابین کرمان وسرحد بلوچستان شده است حفظ و حراست صاحبمنصبان خط تلگراف — سرکشی صاحبمنصبان به محال خطرناك و اقداماتی

districts—Escort to be provided—Telegraph stations to be constructed according to plans approved by Persian Government, and in towns Telegraph stations to be rented.

Art. VII. Line to have three wires—How the three wires are to be appropriated. First wire to be used for local traffic, and second and third wire for Indo-European traffic.

Art. VIII. Revenue derived from local traffic to belong to Persia—Meaning of local traffic.

Art. IX. International messages originating or terminating in Persia—Payments to be made by British to Persian Government—Transit traffic on the line; arrangements of convention of 1872 to remain as at present—State messages between Government of India and British Minister at Tehran to be sent half rate.

Art. X. Indo-European Department to place an additional wire along existing line between Tehran and Kashan—Expenses to be borne by Persian Government.

Art. XI. Articles 6, 8, 9, 11, 13, 15 and 17 of Telegraph Convention of 1872 to apply to this line.

Art. XII. Convention to last until 1st January 1925 or for such longer period as debt due by Persia for construction of Line remains unpaid—Right of British Government to hand the line at an earlier date—Ratifications.

که باید بعمل آید — ترتیباتی که در باب تلگرافخانها منظور است

فصل هفتم — عدهٔ سیم تلگراف — ترتیب استعمال آن

فصل هشتم — عایدات مخابرات داخلی — توضیح درباب مخابرات داخلی

فصل نهم — تلگرافات بین المللی که مبدأ و منتهی الیه آن در ایران است — وجوهی که دولت انکلیس از این بابت تأدیه میکند — تلگرافات ترانزیتی — تخفیف قیمت مخابراتیکه مابین حکومت هندوستان و وزیرمختار انکلیس مقیم طهران رد و بدل میشود

فصل دهم — امتداد سیم جدید مابین طهران و کاشان — تأدیهٔ مخارج آن

فصل یازدهم — اجرای فصول ٦ و ٨ و ٩ و ١١ و ١٣ و ١٥ و ١٧ قرار نامه ١٨٧٢ در مورد این خط

فصل دوازدهم — مدت این قرار نامه وحق که برای دولت انکلیس منظور شده است — تصدیق قرار نامه

His **Majesty** the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, Emperor of India, and His **Majesty** the King of all the Kingdoms of Persia, being desirous to extend the system of telegraphic communication between Europe and India through Persia, already established in vritue of provious treaties, have resolved that a convention for that purpose shall be concluded, wherefore their **Majesties** have named as their Plenipotentiaries:

چون مکنون خاطر اعلیحضرت پادشاه ایران واعلیحضرت پادشاه ممالک مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند وامپراطور هندوستان این است که درتوسعهٔ ترتیباتی که بجهة مخابرات تلگرافی هند و اروپا بموجب عهدنامجات سابقه برقرار است مساعدت

His **Majesty** the King of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, Emperor of India, Sir Arthur Henry Hardinge, Knight Commander of the most Distinguished Order of St Michael and St George, Companion of the most Honorable Order of the Bath, His Envoy Extraordinary and minister Plenipotentiary to the court of Persia.

And His **Majesty** the King of all the Kingdoms of Persia, His Excellency Mirza Nasrullah Khan Mushur-ed-Dowleh, His Minister for Foreign affairs, Bearer of the Order of the lion and the Sun of the first class with green Ribond, Possessor of the order of royal Portrait of His Late **Majesty** Naser-eddin Shah, Possessor of the Order of Royal Portrait of His Present **Majesty** Muzaffereddin Shah of the First class, and of the Blue cordon, Bearer of the Order of the White Eagle and of the First class of the Osmanieh adorned with Diamonds, and of the First Order of Leopold (of Austria) and of the First Order of Leopold (of Belgium) and of the Order of St Alexander adorned with diamonds etc.

And the aforesaid distinguished Representatives, after meeting at Tajrisch, in the neighbourhood of the capital of Tehran, and perusing and exchanging their full powers, which were found in good

وهمراهی نمایند تصمیم عزم نمودند که برای حصول این مقصود قراونامهٔ منعقد شود وکلای مختار خود را بتفصیل ذیل معین داشتند

ازطرف اعلیحضرت پادشاه ممالک مجتمعهٔ بریطانیای کبیر وایرلاند و امپراطور هندوستان سر آرتور هاردینك وزیر مختار و ایلچی مخصوص در دربار ایران دارای نشان محترم سن میشل و سن ژرژ ازدرجهٔ دوم و نشان ذیشرف حمام از درجهٔ سوم

وازطرف اعلیحضرت پادشاه ممالك ایران جناب میرزا نصرالله خان مشیرالدوله وزیر امور خارجه دارای نشان درجهٔ اول شیر و خورشید با حمایل سبز وتمثال همایون اعلیحضرت ناصرالدین شاه و تمثال اعلیحضرت مظفرالدین شاه ازدرجهٔ اول و حمایل آبی ونشان عقاب سفید روسی ودرجهٔ اول نشان عثمانیه مکلل بالماس و نشان لئوپلد اطریش ولئوپلد بلجیك ازدرجهٔ اول و سنت الکساندر بلنارستان مکلل بالماس وغیره

و پس از آنکه نمایندگان محترم مزبور در تجریش که از حوالی دارالخلافهٔ طهران است اجلاس کرده و اختیار نامهای یکدیگر را بدقت

and due form, have agreed upon and concluded the following articles:

Art. I. With a view of securing uninterrupted communication between Europe and India it is agreed that in addition to the present line of telegraph from Tehran to Bushire and submarine cable thence to India already established in virtue of previous. Treaties, a three wire line of telegraph shall be connstructed by the the Persian Government from Kashan to the Baluchestan frontier, via Yezd and Kirman, traversing, wherever possible, inhabited districts.

Art. II. In order that the line of telegraph may be constructed in a complete and effective manner the Persian Government agrees that it shall be built under the direction and supervision of the British Telegraph staff now controlling the International line in Persia, the British Government advancing to the Persian Government the salaries and allowances of the men actually employed on the work.

Art. III The British Government agrees to procure for the Persian Government at a reasonable price all the posts wire insulators etc. that may be requisite for this work and to arrange for the carriage of the stores to the sites required, receiving payment for the same without interest as hereinafter provided. An account of the expenses incurred for this purpose, and certified, in so for as they have been incurred in Persia, by the Persian telegraph Department, and in so for as they have been incurred

ملاحظه وفیمابین مبادله نموده و آنرا موافق قاعده ومرتب بترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل را قبول ومنعقد داشتند

فصل اول —— محض عدم تعطیل مخابرات تلگرافی مابین هند واروپا چنین مقرر گردید که علاوه برخط تلگرافی که بموجب عهدنامجات سابقه مابین طهران و بوشهر و از آنجا بتوسط سیم بحری الی هندوستان برقرار است دولت علیهٔ ایران یك خط تلگراف سه سیمه ازکاشان الی سرحد بلوچستان کشیده وآنرا ازراه کرمان ویزد و حتی‌المقدور ازمحال معمور عبور دهد

فصل دوم —— بملاحظهٔ اینکه خط تلگراف بطور کامل وکافی کشیده شود دولت ایران قبول مینماید که امر احداث آن درتحت ریاست ونظارت اجزاء انکلیسی تلگراف که حال خط بین‌المللی را درایران اداره مینمایند صورت وقوع پذیرد دولت انکلیس مواجب و جیرهٔ اشخاصی را که فی‌الحقیقه دراین کار مشغول باشند بدولت ایران مساعده خواهد داد

فصل سوم —— دولت انکلیس قبول مینماید که آنچه تیر وسیم ومقره وغیره برای اینکار لازم باشد بقیمت عادله برای دولت علیه تحصیل نموده وقرار حمل اشیاء را به اماکن لازمه داده و پول خود را از این بابت بدون مرابحه وبطوریکه ذکر میشود دریافت نماید صورت مخارجی که ازاین بابت میشود تصدیق وهرچه زودتر بدولت ایران داده خواهد شد باین ترتیب که آنچه درایران خرج شده

outside Persia, by the British Government shall be submitted as early as possible to the Persian Government.

Art. IV. The Persian Government agrees to leave the use and the transit revenue of the line which is its property when complete to the Indo European Telegraph Department, at a rental of 4 (four) per cent on the capital expended on its construction including cost of material—three quarters of such rental to be retained by the British Government to recoup them for the advances made and one quarter subject to a minimum of 25,000 francs to be paid annualy to the Persian Government in two half yearly instalments. It is understood that should the Persian Government's quarter share of the rental exceed 25,000 francs such excess shall belong to the Persian Treasury.

Art. V. The maintenance of the line including repairs and the appointment control and payment of the line guards who must be Persian subjects, shall remain in the hands of the British Director and staff, the cost being defrayed by the British Government: The duties of the Telegraph inspectors and line guards are strictly confined to repairing and maintaining the line.

Art. VI. The principal offices constituting the permanent residences of the British electricians and inspectors, shall be situated in towns or large villages, but pending further arrangements to be agreed upon between the two Governments,

بتصدیق ادارهٔ تلگرافی ایران ومخارجی که درخارج ایران میشود بتصدیق دولت انکلیس خواهد رسید

فصل چهارم —— دولت ایران قبول مینماید که پس از اتمام این خط که متعلق بدولت علیه است استعمال وعایدات ترانزیتی آنرا بادارهٔ تلگرافی هند واروپا واگذار کند و در عوض هر ساله مبلغیکه عبارت از صد چهار مخارج ساخت و مصالح آن باشد دریافت دارد دولت انکلیس سه ربع ازاین مبلغ سالیانه را در عوض وجوهی که بالمساعده تأدیه کرده است نگاهداشته و ربع دیگر آنرا که کمتر از بیست وپنج هزار فرانك نخواهد بود بدو قسط شش ماهه بدولت علیه خواهد پرداخت مقرر است که اگر ربعی که سهم دولت ایران میباشد زیاده از بیست و پنج هزار فرانك شود این چنین فاضل هم متعلق بخزانهٔ دولت علیه خواهد بود

فصل پنجم —— نگاهداری سیم ومرمت آن و همچنین تعیین مستحفظین که باید تبعهٔ ایران باشند و نیز ریاست و ادای حقوق مومی الیهم راجع برئیس و اجزاء انکلیسی بوده و مخارج بر ذمهٔ دولت انکلیس است

تکالیف ناظرین و مستحفظین فقط محدود به تعمیر و نگاهداری خط تلگراف است

فصل ششم —— تلگرافخانهای عمده که محل توقف دائمی ناظمین و الکتریسین های انکلیسی است باید درشهرها یا دهات بزرك واقع شوند و مادامیکه قرار ثانوی فیمابین دولتین داده

there shall only be one such office between Kirman and the Indian Frontier.

The protection of the line and of the officials whether Persian or British employed on it, shall be the special duty of the Persian Government and should the English officials wish to proceed on inspections in districts proclaimed as dangerous by the Persian Government they shall inform the nearest local authority in order that they may be provided with an escort.

The telegraph stations shall be built according to plans approved by the Persian Government, and in towns the houses to be used as such stations shall wherevere posible, be rented.

Art. VII. The line will be of three wires, one wire will be used by the Persian Telegraph administration for its local work and the remaining two wires will be for international traffic as provided in Articles IV V and VI of the 1872 Convention.

Art. VIII. The revenue derived from the local traffic on the Persian wire shall belong entirely to the Persian Government. By Local traffic is meant messages originating at one Persian station and terminating at another Persian station.

Art. IX. As regards international messages originating or terminating in Persia the Persian Government shall receive two thirds of the receipts of all bona fide terminal messages.

And as regards transit messa-

نشده است فقط یك تلگرافخانهٔ عمده مابین کرمان وسرحد هندوستان خواهد بود

حفظ وحراست خط تلگراف و مأمورین چه ایرانی وچه انگلیسی از تکالیف مخصوصهٔ دولت ایران میباشد هر گاه مأمورین انگلیس بخواهند برای سرکشی به محلی روند که آنجا را دولت ایران اعلام کرده باشد که خطر ناك است در اینصورت باید بکارگذاران نزدیکترین محل اطلاع دهند که مستحفظ همراه آنها نماید

تلگرافخانها از قرار نقشهائیکه بتصدیق دولت علیه رسیده باشد ساخته شده و در شهرها خانهائیرا که تلگرافخانه میکنند در هرجا که ممکن باشد باید اجاره شود

فصل هفتم —— این خط سه سیم خواهد داشت یك سیم آنرا ادارهٔ تلگراف ایرانی برای مخابرات داخلی استعمال کرده و دو سیم دیگر آن برای مخابرات بین المللی خواهد بود به قسمیکه در فصول ٤ و ٥ و ٦ قرار نامه ۱۸۷۲ ذکر شده است

فصل هشتم —— عوایدیکه از مخابرات داخلی سیم ایران حاصل میشود کلیهٔ متعلق بدولت علیه خواهد بود مقصود از مخابرات داخلی تلگرافاتی است که مبدأ آن در یك تلگرافخانهٔ ایران و منتهی الیه آنهم دریك تلگرافخانهٔ دیگر ایران است.

فصل نهم —— در خصوص مخابرات بین المللی که مبدأ یا منتهی الیه آن در ایران است دو ثلث عایدات مخابرات طرمینال (۱) حقیقی بدولت علیه خواهد رسید

(۱) رجوع شود بپوارهٔ صفحه

ges, as this line is merely an alternative one to that now existing between Tehran and Bushire, the arrangement already made as detailed in Article VIII of the 1872 Convention will remain as at present.

State telegrams passing between the Government of India and the British Minister at Tehran shall be sent at half rates.

Art. X. In view of the erection of the new line and of the increase of telegraph stations in Eastern Persia and in order to facilitate intercourse with them the Indo European Department shall place an additional wire along the existing line between Tehran and Kashan and the expenses of procuring transporting and putting up this wire will be borne by the Persian Government in the manner provided by Articles 2 and 4 of this Convention.

Art. XI. The following articles of the telegraph Convention of 1872 shall apply to this line viz articles 6. 8. 9. 11. 13. 15. and 17.

Art. XII. This convention shall remain in force until the 1st January 1925 or for such longer period as the debt due by Persia for the construction of the line remains impaid and at such date it may if necessary be renewed or revised, but it shall be competent for the British Government at any time before the expiry of this Convention on giving six months notice, to hand over the line in its existing condition to the Persian Government and to withdraw its officers and

اما در خصوص مخابرات تراتزیتی چون این خط فقط خط یدکی برای تلگراف موجودهٔ مابین طهران و بوشهر میباشد لهذا قراریکه در فصل هشتم قرار نامهٔ ۱۸۷۲ مشروحاً ذکر شده است مرعی و بقوهٔ خود باقی خواهد ماند

ازتلگرافات دولتی که مابین حکومت هندوستان و وزیر مختار انگلیس مقیم طهران مخابره میشود نصف قیمت مطالبه خواهد شد

فصل دهم —— نظر باحداث خط جدید وازدیاد تلگرافخانه درطرف شرقی ایران و محض تسهیل مخابرات با تلگرافخانهای مزبور ادارهٔ تلگرافی هند واروپا یك سیم جدیدی بسیمهای موجوده مابین طهران وکاشان اضافه خواهد کرد ومخارج تهیه وحمل ونقل و کشیدن سیم مزبور بطوریکه درفصل دوم وچهارم این قرار داد ذکر شده است برعهدهٔ دولت علیه میباشد

فصل یازدهم —— فصول ششم و هشتم ونهم ویازدهم وسیزدهم ویانزدهم وهفدهم قرارداد سنهٔ ۱۸۷۲ درمورد این خط مجری ومرعی است

فصل دوازدهم —— این قرار نامه الی غرهٔ زانویه سنهٔ ۱۹۲۵ وپس ازاین تاریخ الی‌مدتی که قرض دولت علیه ازبابت کشیدن این خط پرداخته نشده است مرعی و مجری خواهد بود ودرموقع انقضای مدت درصورت لزوم ممکن است که آنرا جرح و تعدیل یا تجدید نمود ولی دولت انگلیس مختار است که وقتاً من‌الاوقات قبل از مدت انقضای این قرارنامه بشرط اینکه شش‌ماه قبل اعلام کرده باشد خط تلگراف را درهمان حالتی که هست بدولت ایران تسلیم نموده وصاحبمنصبان و اجزاء

employés from the country, ceasing from that date to have any further connection with this Persian Telegraph. But in this case the Persian Government shall be free from any further payment on account of the construction of the line.

The ratifications of the present convention shall be exchanged at Tehran within five months or sooner if practicable.

Done at Tajrish in quadruplicate this sixteenth day of the month of August in the year of our Lord one thousand nine hundred and one.

(L. S.) Arthur H. Hardinge

خود را ازمملکت ایران برداشته واز آن تاریخ ببعد
هیچگونه مدخلیتی با این خط تلگراف ایران نداشته
باشد ودراین صورت دولت ایران دیگر از بابت
احداث این خط چیزی مدیون نخواهد بود

تصدیقنامجات این قرارنامه درظرف پنجماه
ودرصورت امکان زودتر درطهران مبادله خواهدشد

دوتجریش ۱۶ ماه اوت سنهٔ ۱۹۰۱ بچهار
نسخه نوشته شد سلخ ربیع الثانی ۱۳۱۹

(امضی) آرسر هار دینك
(امضی) نصرالله

CONVENTION
Douanière
Entre la Perse et la Grande Bretagne
Signée à Téhéran
Le 9 février 1903

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Tarifs applicables aux marchandises Britanniques importées et aux marchandises Persanes exportées par les sujets Britanniques.

Art. II. Droits à payer par les marchandises d'origine Britannique importées en Perse; exception—Stipulations en faveur des sujetsrespectifs ainsi que pour les importations de l'un des deux Etats dans l'autre -- Cas où une colonie Britannique cesserait d'accorder aux importations Persanes les droits de la nation la plus favorisée — Tarif applicable dans le Royaume-Uni aux produit Persans Exportés en destination de ce pays — Cas où le Royaume-Uni viendrait à établir sur les produits Persans énumérés dans le tarif B, des droits supérieurs à ceux du dit tarif — Réglement douanier du Royaume-Uni concernant les produits prohibés et les droits de sortie.

Art. III. Abolition du droit de sortie de 5 %; exceptions — Liberté d'exportation des marchandises des deux Pays dans les Etats respectifs; exceptions.

Art. IV. Suppression des taxes de Rahdari et l'engagement y relatif: exceptions en faveur de certaines routes: manière dont la taxe devra être fixée pour ces sortes de routes et l'époque à laquelle elle pourra être appliquée.

Art. V. Suppression du systéme de fermage et institution des bureaux de douane gouvernementale — Mesures à prendre pour la securité et la préservation des marchandises dans les bureaux de douane; responsabilité du gouverne-

قرارنامهٔ گمرکی
مابین ایران وانکلستان
در نهم فوریه ۱۹۰۳ امضی شده

فهرست مندرجات

فصل اول — تعرفهٔ حقوق گمرکی مال‌التجارهٔ انکلیس که تجار آن دولت بایران وارد میکنند — تعرفهٔ حقوق گمرکی مال‌التجارهٔ ایران که تجار انکلیس خارج مینمایند

فصل دوم — حقوق گمرکی مال التجارهٔ انکلیس که وارد بایران میشود — اتباع دولتین وشروط راجعه بامتعه طرفین — حق ددلت علیه درصورت امتناع یکی از مستملکات انکلیس از ایفای حقوق دول کاملةالوداد نسبت بامتعهٔ ایران — تعرفهٔ دولت انکلیس که راجع به مال‌التجارهٔ ایران است — حق دولت علیه درصورت ازدیاد حقوق گمرکی امتعهٔ ایران درانکلستان — نظامنامهٔ گمرکی انکلیس که به امتعهٔ ممنوعه و حقوق صادره راجع است

فصل سوم — متروك داشتن حقوق صد پنج صادره در ایران — امتعه که استثنائاً باید حقوق صادره را بپردازد — آزادی تجارت بین المملکتین وشرایطی که بامتعهٔ ممنوعه راجع است

فصل چهارم — متروك داشتن حقوق راهداری و تعهد دولت علیه ازاین بابت — راه هائی که استثنائاً باید حقوق راهداری پرداخته شود — ترتیبات راجعه بتعیین حقوق راهداری این قبیل معابر وزمان شروع باخذ آن

فصل پنجم — متروك داشتن رسم اجاره گمرکات و ایجاد گمرکخانهٔ دولتی — حفظ وصیانت مال التجاره ومسئولیت دولت علیه ازاین بابت — احداث مخازن وغیره — انبار کردن مال التجاره — نظامنامهٔ گمرکی وترتیب نگارش آن —

Sa **Majesté** le Shah de Perse et Sa **Majesté** le Roi de grande Bretagne et d'Irlande, Empereur des Indes, animés du même désir de consolider les rapports commerciaux entre les deux pays amis, ont jugé opportun de modifier et de compléter les dispositons établies par le deuxième alinéa de l'article IX du traité Anglo-Persan de Paris du 4 Mars 1857 et ont nommé à cet effet pour leurs Plenipotentiaires, Savoir:

Sa **Majesté** le Shah de Perse, Son Premier Ministre l'Atabek-i-Aazame, Ali Asghar Khan Amines Sultan, et le Sieur Joseph Naus, Ministre d'Etat, Administrateur général des Douanes et des Postes:

Et Sa **Majesté** le Roi de la grande Bretagne et d'Irlande, Emepreur des Indes, Son Envoyé Extrordinaire ment Persan sous ce rapport — Magasins et installations — Entreposage — Réglement Général; manière dont il devra être établi et questions qu'il devra fixer — Procédure applicable aux marchandises à l'entrée ou à la sortie du Royaume-Uni; stipulations en faveur des sujets Persans.

Art. VI. Espèce de monnaie admise en paiement des droits d'entrée dans le Royaume-Uni — Valeur du batman et du Kran Persans — Cas de la hausse et de la baisse du Kran.

Art. VII. Applications de la déclaration à toutes les frontières — Ratifications.

چو اعلیحضرت پادشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه بریطانیای کبیر وایرلاند وامپراطور هندوستان مایل باستحکام روابط ومناسبات تجارتی بین دو دولت دوست میباشند چنین صلاح دیدند که شرایط بند دوم فصل نهم عهد نامهٔ که در ٤ مارس ۱۸۵۷ مابین انکلیس و ایران در پاریس منعقد شده است تغییر داده وتکمیل نمایند برای حصول این مقصود وکلای مختار خود را ازاین قرار معین نمودند

از طرف اعلیحضرت پادشاه ایران میرزا علی اصغر خان امین‌السلطان اتابیك اعظم و مسیو ژزف نز وزیر دارالشوری ورئیس کل گمرکات وپست

وازطرف اعلحضرت پادشاه بریطانیای کبیر و ایرلاند و امپراطور هندوستان (سر آرسر هاردینك) وزیر مختار و ایلچی مخصوص مسائلی که در نظامنامه باید معین شود — ترتیباتی که در انکلستان در مورد ورود وخروج مال التجاره معمول است و حقوق که از این بابت برای اتباع دولت علیه منظور شده است

فصل ششم — مسکوکی که در انکلستان در موقع تأدیهٔ حقوق وارده قبول میشود — وزن من وقیمت قران ایران — تنزل وترقی مظنه قران

فصل هفتم — اجرای این قرار نامه وغیره در تمام سرحدات — تصدیق قرار نامه

et Ministre Plénipotentiaire près la Cour de Perse, Sir Arthur Hardinge, Chevalier de l'ordre de Saint Michel et de Saint Georges; lesquels dûment autorisés à cet effet sont convenus de ce qui suit.

Art. I. Les marchandises d'origine Britannique importées en Perse par les Sujets Britanniques et pareillement les productions de la Perse exportées par les sujets Britanniques seront soumises aux droits de douane fixés par les tarifs détaillés A et C. annexés à la présente déclaration.

Article II. Les marchandises d'origine Britannique importées en Perse (voir article I.) seront soumises au paiement des droits de douane conformément au tarif A, une fois pour toutes à leur entrée en Perse et ne seront assujeties ensuite au paiement d'aucun autre droit de douane ou d'autres charges, sauf celles prévues par l'article V de la présente déclaration. Il est formellement stipulé que les sujets et les importations Britanniques en Perse ainsi que les sujets et les importations Persans dans l'Empire Britannique continueront à jouir sous tous les rapports du régime de la nation la plus favorisée; il est entendu qu'une colonie Britannique, ayant un régime douanier spécial, qui cesserait d'accorder aux importations Persanes le traitement de la nation la plus favorisée, n'aurait plus le droit de réclamer ce même traitement pour ses importations en Perse.

Les produits Persans exportés en destination du Royaume-Uni

در دربار ایران دارای نشان درجهٔ دوم (سن میشل) و (سن ژارژ) و مشار الیهما که بطور صحیح و شایسته مأمور بدین امر بودند فصول ذیل را برقرار داشتند

فصل اول —— از مال‌التجارهٔ انکلیسی که رعایای انمملکت وارد مینمایند و نیز از امتعهٔ ایران که رعایای انکلیس خارج میکنند حقوق گمرکی مطابق تعرفهای (آ) و (ث) که منتضم باین قرار نامه است دریافت خواهد شد

فصل دوم —— مال التجاره وارده انکلیس (رجوع بفصل اوّل شود) در موقع ورود حقوق گمرکیرا موافق تعرفه (آ) فقط یکدفعه تادیه کرده و پس از آن مورد تحمیل هیچگونه حقوق گمرکی و سایر عوارض نخواهد بود مگر عوارضی که در فصل پنجم این قرارنامه ذکر شده است و اینمسئله صریحاً مشروط است که در مورد اتباع و واردات بریطانیا در ایران ونیز در مادهٔ تبعه و واردات ایران در بریطانیا کما فی السابق از هربابت حقوق دول کاملة الوداد منظور خواهد بود ومسلّم است که هرگاه یکی از مستملکات بریطانیا که ترتیب گمرکی مخصوص از خود داشته باشد نسبت بواردات ایرانی حقوق دولت کاملة الوداد را معمول ندارد در اینصورت حق نخواهد داشت که برای واردات خود بمملکت ایران چنین حقوقی را مطالبه کند

paieront les droits de douane à leur entrée dans ce Royaume conformément au tarif général en vigueur, sous la réserve que ces importations bénéficieront toujours du traitement de la nation la plus favorisée. Dans le cas où le Royaume-Uni viendrait à établir dans son tarif général, sans un accord préalable avec la Perse, sur les produits Persans énumérés dans le tarif B, applicable aux importations Persanes en Russie (et annexé ad-memorandum à la présente déclaration), des droits autres que ceux qui existent actuellement dans le tarif général précité, et superieurs aux droits inscrits dans le dit tarif B, la Perse aurait la faculté d'imposer à son tour des droits proportionnels aux provenances de même espèce du Royaume-Uni. Une convention spéciale serait négociée dans ce but; à défaut d'entente la présente déclaration deviendrait nulle et les deux Parties se trouveront de nouveau sous le régime antérieur consacré par l'Article IX. du traité de Paris.

Les réglements èdictés ou à édicter pour les produits prohibés à l'importation dans le Royaume Uni, et aussi pour les droits de sortie du Royaume Uni, seront applicables au trafic Persan en ce Royaume.

Art. III. Le droit de sortie de 5% existant jusqu'à présent en Perse, sur les marchandises et produits exportés, est totalement aboli, à l'exception des droits de sortie établis par le tarif C sur les produits y dénommés.

امتعهٔ ایرانی که بممالك مجتمعه (۱) حمل میشود در موقع ورود حقوق گمرکیرا موافق تعرفهٔ عمومی معمولهٔ آندولت تأدیه خواهد کرد مشروط بر اینکه همیشه حقوق دوں کاملةالوداد در مورد این امتعه منظور شود

هرگاه ممالك مجتمعه قبل ازرضایت دولت علیه برای امتعهٔ ایران که درتعرفهٔ (ب) مذکوراست (این تعرفه بعنوان یادداشت منتضم باین قرارنامه است) حقوقی در تعرفهٔ عمومی خود منظوردارد که با حقوق حالیه مخالف و ازحقوق تعرفهٔ (ب) که راجع به مال التجاره وارده ایران بروسیه است زیادتر باشد درانصورت دولت ایران حق خواهد داشت که ازهمان رقم امتعهٔ ممالك مجتمعه بهمان میزان حقوق گمرکی دریافت نماید و دراین باب مابین دولتین قرار نامهٔ مخصوصی منعقد خواهد گردید و اگر قراری داده نشد طرفین مجدداً بمدلول فصل نهم عهدنامهٔ پاریس باز گشت خواهند کرد

نظامنامهٔ که درممالك مجتمعه درباب منع دخول امتعه و درباب حقوق صادره آن دولت گذارده شده یا میشود درمورد تجارت ایران مرعی ومجری میباشد

فصل سوم —— حقوق صادرهٔ صد پنج

که تا بحال درموقع خروج مال التجاره و امتعه درایران معمول بود بکلی موقوف ومتروك است باستثنای بعضی امتعهٔ که موافق تعرفهٔ (ث) درموقع خروج حقوق گمرکی را خواهد پرداخت

(۱) انگلستان واکس وایرلاند

Les marchandises Britanniques et Persanes pourront aux conditions du présent Arrangement être librement exportées de l'un dans l'autre des deux Etats, sous la réserve bien entendu des interdictions ou prohibitions déja établies ou à établir par chacune des deux Hautes Parties contractantes, soit dans un interêt de sécurité ou de préservation sociale, soit pour empêcher éventuellement l'exportation de produits du sol qu'il serait momentanément nécésséire de réserver afin d'assurer l'alimentation publique.

Art. IV. Le Gouvernement Persian prend l'engagement de supprimer toutes les taxes de rahdari perçues actuellement pour l'entretien des routes de caravanes et de ne pas permettre l'établissement d'autres taxes de routes ou de barrière ailleurs que sur les voies carrossables comportant des travaux d'art dont la concession a déjà été accordée ou serait accordée par firmans speciaux. Les taux des taxes à percevoir dans ce cas par le concessionaire seraient fixés par le Gouvernement Persan, qui en donnera connaissance à le Légation de Sa **Majesté** Britannique, ces taxes ne devant pas dépasser par farsakh celle de la route Resht-Téhéran; la perception ne pourrait commencer qu'après l'achèvement de la route ou du moins de ses principaux tronçons entre des localités inportantes et ne dépassant en aucun cas pour les marchandises Britanniques les taux prélevés des marchandises d'une autre provenance.

مال التجارهٔ انگلیس وایران را موافق شروط این قرارداد میتوان به آزادی ازهریك ازمملکتین خارج و بمملکت دیگری داخل نمود مگر درصورتیکه طرفین معظمتین در این باب منع و قدغنی کرده باشند یامن بعد بنمایند اعم از اینکه این منع وقدغن محض حفظ وامنیت عموم بوده باشد ویا بجهة عدم خروج محصولات ارضی که نگاه داشتن آن برای امر معیشت عموم موقتاً لازم میشود

فصل چهارم —— دولت ایران تعهد میکند که کلیه حقوقی که باسم راهداری و محض نگاهداری راه های کاروان بالفعل اخذ میشود موقوف نماید ودرهیچ جا نگذارد حقوقی راجع براه دریافت شود مگر درراه های عرابه رو که درآن عملیات صناعیه بکار برده شده و امتیاز آن برحسب فرامین مخصوصه داده شده یا میشود ودراینصورت هم حقوقی را که صاحب امتیاز دریافت مینماید دولت ایران معین کرده وباطلاع سفارت انکلیس خواهد رسانید

این قبیل حقوق برای هرفرسنگی نباید بیش ازآن باشد که درراه رشت الی طهران گرفته میشود

وقبل ازاتمام راه یا اقلا قبل ازاتمام قسمتهای عمده که مابین محال معتبر واقع است اخذ حقوق جایز نیست و بهیچوجه مقدار آن در مورد مال التجارهٔ انکلیس بیش ازآن نخواهد بود که ازسایرین دریافت میشود

Art. V. Le système de fermage pour la perception des droits de douanes en Perse devant être aboli à jamais, sera remplacé à toutes les frontières du Royaume par l'institution de bureaux de douane gouvernementale organisés et administrés de manière à assurer aux commerçants l'égalité des perceptions et un bon traitement de leurs marchandises.

Le Gouvernement Persan prendra toutes les mesures nécéssaires pour assurer d'une manière générale la sécurité des marchandises, durant leur séjour dans les bureanx de la douane et il assume la responsabilité directe de l'intègrité et de la bonne conservation des marchandises qui seront déposées dans les magasins des bureaux de la douane.

En conséquence, le Gouvernement Persan s'engage à faire construire aussitôt que possible et en tout cas pas plus tard que cela est indiqué ci-dessous, dans la clause A de cet article, daus les bureaux designés à cet effet par un règlement prévu ci-après, des magasins dûment cloturés et assez vastes pour yassurer l'emmagasinage des quantités de marchandises habituellement importées; dans tous les autres bureaux il devra être établi des installations convenables, en rapport avec les besoins du trafic de passage. Les commerçants Britanniques jouiront dans les conditions fixées par le même règlement, du droit d'entrepôt pendant douze mois à dater du jour de l'arrivée des marchandises, sans payer aucuns droits ni taxes pour la mise en entrepôt. Un ré-

فصل پنجم —— چون رسم اجارهٔ گمرکات دولت ایران بالمره متروك وموقوف است درتمام سرحدات مملکت گمرکخانهٔ دولتی تأسیس ودرتحت نظم و ترتیب خواهد آمد بطوریکه ازتمام تجار بالسویه حقوق گمرکی دریافت و درمورد مال التجارهٔ آنها سعی بلیغ و توجهی کامل منظور شود

دولت علیهٔ ایران هر نوع تدبیرات و اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد که مال التجاره درمدت توقف درگمرکخانها بطور صحیح مصون ومحفوظ باشد ودرصورت عدم محافظت صحیح وکم وکسر مال التجاره که درانبارهای گمرکخانه وضع شده است مسئولیت آن بلا تعلل برعهدهٔ دولت علیه خواهد بود

بنا بر این دولت ایران متعهد میشود که درگمرکخانهائیکه اسامی آن درنظامنامهٔ مذکورهٔ ذیل معین شده است مگازنهای (۱) محصور صحیح بنا کند که وسعت آن کفایت مال‌التجارهٔ واردهٔ معموله‌را بنماید این مگازنها حتی‌الامکان زودتر ساخته خواهد شد و درحال دیرتر از مدتی که دربند نمره (۱) این فصل معین شده است نخواهد بود درسایر گمرکخانها جاهای مناسب تهیه خواهد شد بطوریکه کفایت حاجت مال‌التجارهٔ وارده وصادره را بنماید

تجار انگلیسی بشروطیکه دراین نظامنامه معین است حق خواهند داشت که مال‌التجارهٔ خودرا بدون تأدیهٔ حقوق مدت یکسال از تاریخ ورود آن درمخزن گمرکی وضع نمایند

(۱) مخزن

glement général arreté par l'Administration des douanes et pour lequel il sera établi un accord avec la Legation d'Angleterre à Téhéran, fixera le plustôt possible après la mise en vigueur de la présente convention:

A) la classification des bureaux de douane et leurs attributions, les points des frontières de terre et de mer et les chemins ouverts pour l'importation et l'exportation des marchandises, ainsi que l'organisation des magasins des bureaux de la douane et la fixation des termes indiquant l'inauguration des opérations de ces bureaux et magasins;

b) Les formalités à observer par le commerce pour l'importation et l'exportation des marchandises;

c) le régime de l'entrepôt applicable aux marchandises Britanniques, pendant douze mois à partir de leur arrivée dans un des bureaux ouverts à ce trafic;

d) les paiements à imposer au commerce pour le séjour des marchandises dans les magasins de la douane ou pour tous autres services rendus par la douane aux commerçants;

e) la procedure douanière concernant la vérification des marchandises frappées de droits spécifiques et l'évaluation de celles imposées ad valorem, ainsi que les amendes applicables au cas de fraude ou de violation des formalités et règles établies. Pour ce qui concerne la procédure douanière applicable aux marchaadises à l'entrée ou à la sortie du Royaume-Uni, les

ادارهٔ گمرکات یك نظامنامهٔ عمومی بارضایت سفارت انکلیس نگاشته و ازتاریخ این قرارداد ببعد هرچه زودتر مطالب ذیل را معین خواهد کرد

(۱) تعیین اقسام گمرکخانها و امور راجعهٔ به آن ونقاط سرحدی چه ازخشکی و چه ازطرف دریا که ازآنجاها مال التجاره میتوان داخل و خارج نمود ونیز تعیین راه هائی که برای تجارت وارده وصادره مفتوح است وکذالك ترتیب وتشکیل مخازن گمرکخانها وموعد دائر شدن گمرکخانه ومخازن مزبوره

(۲) ترتیباتی که درورود وصدور مال التجاره باید مرعی ومنظور شود

(۳) قواعد راجعه بانبار که درمورد مال التجاره انگلیسی مدت دوازده ماه ازتاریخ ورود آن بگمرکخانهائی که دارای انبار است باید مرعی ومجری شود

(۴) وجوهی که از بابت توقف در مخازن واز جهت معیت و مساعدتی که ادارهٔ گمرك دربارهٔ تجار کرده است برمال‌التجاره تعلق میگیرد

(۵) ترتیبات گمرکی راجع بتمیزی کردن مال التجارهٔ که حقوق گمرکی را بوزن وتعداد ومقدار تأدیه میکند ونیز ترتیبات راجعهٔ بتقویم مال التجاره که حقوق آن ازروی قیمت دریافت میشود وکذالك ترتیبات راجعهٔ بجریمه که درصورت تقلب یا عدم اجرای قواعد گمرکی تعلق میگیرد

sujets Persans seront soumis aux lois édictées ou à édicter dans le dit Royaume sans que les dispositions de celles-ci puissent, de quelque manière que ce soit, consacrer à l'égard du commerce des sujets Persans, des dispositions moins favorables que celles qui sont applicables aux commerçants des pays jouissant du traitement de la nation la plus favorisée.

Art. VI. L'acquittement des droits d'entrée dans le Royaume Uni sera effectué en monnaies y admises pour le paiement des taxes douaniéres.

Pour l'application des tarifs A et C le batman Persan, dit de Tauris, sera calculé à 640 miscales Persans équivalant à 2.97 Kilogrammes Français; et les 100 Krans Persans seront calculés à l'équivalent en monnaie Anglaise de 48 francs Français en momaie d'or.

Dans le cas ou le change du Kran par rapport au franc viendrait à baisser de plus de 10 % et se maintiendrait tel plus d'un mois, le Gouvernement Persan aurait la faculté, aprés la constation du fait par les principales banques et notification préalable à la Légation de Sa **Majesté** Britannique, de hausser proportionellement les taux des droits spécifiques inscrits dans les tarifs A et C. La notification relativement à l'élévation des droits devra être faite par le Gouvernement Persan à la Légation d'Angleterre à Téhéran au moins deux semaines avant que cette élévation soit appliquée.

Pour le cas d'une hausse dans

اما درباب ترتیباتی که در ممالك مجتمعه در موقع دخول و خروج مال‌التجاره باید مجری شود از این حیث رعایای ایران مطیع قوانین حالیه وآتیه آن دولت میباشند بشرط اینکه مدلول آن در مورد تجارت ایران سخت‌تر از آن نباشد که نسبت بتجار دول کاملة‌الوداد منظور است

فصل ششم —— در ممالك مجتمعه تأدیهٔ حقوق گمرکی مال التجارهٔ وارده بپولی خواهد بود که برای ادای حقوق گمرکی آن مملکت معمول است

برای اجرای تعرفهای (آ) و (ث) من ایران که معروف بمن تبریز است از قرار ششصد وچهل مثقال ایران یعنی دوکیلوگرام ونودوهفت صدم کیلوگرام فرانسه محسوب شده و صدقران ایران مطابق پول انکلیسی خواهد بود که معادل چهل‌وهشت فرانك پول طلای فرانسه است

هرگاه مظنهٔ قران بالنسبه بپول فرانك بیشتر از صدی ده تنزل کرده و متجاوز از یکماه در این حالت تخفیف باقی ماند دولت ایران در صورتیکه مراتب را بتصدیق بانکهای عمدهٔ طهران رسانیده و قبل از وقت بسفارت انکلیس اعلام نمود حق خواهد داشت که در تعرفه های (ث) و (آ) حقوقی را که ازروی وزن و تعداد و مقدار دریافت میکند بهمان میزان زیاد نماید واعلامی که درباب ازدیاد حقوق گمرکی بسفارت انکلیس در طهران میشود باید اقلا دوهفته قبل ازشروع باخذ آن بوقوع برسد

درصورتیکه مظنهٔ قیمت قران بالنسبه بفرانك

le cours du Kran dépassant 10 % et se maintenant tel durant plus d'un mois, le Gouvernement Britannique aura le droit de demander l'abaissement proportionnel des tarifs A et C et le Gouvernement Persan serait tenu d'accorder le dit abaissement.

Art VII. Le Gouvernement Persan s'engage à appliquer à toutes les frontiéres du Royaume les dispositions de la présente convention ainsi que les tarifs A et C avec les modifications prévues par l'article VI.

La présente Déclaration dont, en cas de contestation, le texte Français prévaudra, sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Téhéran: elle sera promulgée par les deux Hauts Gouvernements et entrera en vigueur à la date qui sera fixée d'un commun accord.
Fait double en français et en persan, le 9 fevrier 1903.

(L.S.) Arthur Harding
(L.S.) Naus

متجاوز ازصدی ده ترقی کرده و زیاده ازیکماه در این حال ترقی بماند دولت انکلیس حق خواهد داشت که بهمان میزان تخفیفی درحقوق گمرکی تعرفهٔ (آ) و (ث) مطالبه کند و دولت ایران مجبور است که این تخفیف را قبول نماید

فصل هفتم —— دولت ایران متعهد میشود که مفاد و شرایط این قرار داد را با تعرفهٔ (آ) و (ث) و تغییراتی که در فصل ششم منظور است در تمام نقاط سرحدی بموقع اجرا گذارد

این قرارنامه تصدیق شده وتصدیق نامجات درطهران مبادله خواهد شد و دولتین معظمتین مدلول آنرا اعلام وازتاریخی که بطور مرضی الطرفین معین میشود مفاد آنرا بموقع اجرا خواهند گذارد و در صورت اختلاف نسخهٔ فرانسوی معتبر شمرده خواهد شد

نسختین بفرانسه و فارسی ۹ ماه فوریه ۱۹۰۳

امضی (آرسَر هاردینك)
امضی (نز)

TRAITÉ

D'AMITIÉ ET DE

Commerce entre la Perse et la Répulique d'Uruguay

Signé à Montévidéo le 19 Mai 1903:
23 du mois de Safar 1321

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Paix et amitié

Art. II. Agents Diplomatiques; réception et privilèges—Agents Consulaires; privilèges et lieux de résidence; exéquatur

Art. III. Condition des sujets respectifs

Art. IV. Commerce des deux Pays; Stipulations concernant les droits exigibles et les marchandises prohibées.

Art. V. Cas de différend entre les deux Pays; manière de le résoúdre.

Art. VI. Durée du traité.

Art. VII. Texte obligatoire en cas de doute.

Art. VIII. Ratifications.

Son Excellence **le Président** de la République Orientale de l'Uruguay et **Sa Majesté Impériale Mozaffer-ed-Dine, Schahinschah** de Perse, également animés du désir d'établir et de développer des relations d'amitié et de commerce entre leurs pays respectifs ont décidé de conclure un traité à cet effet et nommé pour leurs Plénipotentiaires savoir:

عهدنامه

مودت وتجارت

مابین ایران وجمهوری اوروگه

در من توی داو بتاریخ نوزدهم مه مطابق

۲۳ صفر ۱۳۲۱ امضی شده

فهرست مندرجات

فصل اوّل — صلح و مؤدت

فصل دوم — درباب مأمورین سیاسی و پذیرائی مشار الیهم و امتیازات آنها

در باب مأمورین قونسولگری وامتیازات و محل اقامت و تصدیق مأموریت آنها

فصل سوّم — تبعهٔ دولتین

فصل چهارم — تجارت مملکتین — شرایطی که درباب حقوق متعلّق باتمه طرفین و مال التجارهٔ ممنوعه قید شده است

فصل پنجم — درباب وقوع اختلاف مابین مملکتین و ترتیب حل آن

فصل ششم — مدت عهدنامه

فصل هفتم — نسخهٔ که در صورت تردید و تشکیك معتبر شمرده میشود

فصل هشتم — تصدیق عهدنامه

چون جناب رئیس جمهوری شرقی اوروگه

و اعلیحضرت مظفر الدین شاهنشاه

ممالك ایران مایل باستقرار و استحکام روابط مؤدت وتجارت مابین دولتین هستند چنین صلاح دیدند که برای حصول این مقصود عهد نامهٔ منعقد شود ووزراً مختار خود را بتفصیل ذیل معین داشتند

Son Excellence **le président** de la République Orientale de l'Uruguay, le Docteur José Romeu, son Ministre, Secrétaire d'État au Département des Relations Extérieures.

Sa Majesté Impériale le Schahinschah, le Général Isaac Khan, Mofakham-ed-Dovleh, son Aide-de-Camp général et son Ambassadeur Extraordinaire auprès de la République Orientale d'Uruguay.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Art. I. Il y aura paix perpétuelle et amitié invariable entre la République Orientale d'Uruguay et **Sa Majesté Impériale le Schahinschah** de Perse, ses héritiers et successeurs et entre leurs citoyens et sujets respectifs.

Art. II. Le Gouvernement de la République Orientale de l'Uruguay et **Sa Majesté Impériale le Schahinschah** de Perse auront le droit de nommer des agents diplomatiques, Consuls généraux, Consuls, Vices-Consuls et Agents Consulaires qui résideront respectivement dans la Capitale et les principales villes des deux pays où de pareils agents étrangers sont admis à résider et jouiront des mêmes droits, privilèges, faveurs, immunités et exemptions qui sont ou seront accordés aux agents diplomatiques ou Consulaires des Puissances les plus favorisées.

Les Consuls généraux, Consuls, Vices-Consuls et Agents Consulaires sont tenus, avant d'entrer en exercice de leurs fonctions, d'obtenir,

از طرف جناب رئیس جمهوری شرقی اوروگه وزیر امور خارجهٔ ایشان دکتر ژوزه مه

و از طرف اعلیحضرت امپراطوری شاهنشاه ممالك ایران اسحق خان مفخم الدوله جنرال اجودان و سفیر کبیر در جمهوری شرقی اوروگه

پس از اینکه وزراء مختار مزبور اختیار نامه های خود را ارائه داشته و شرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را برقرار داشتند

فصل اول — بعد الایام فیما بین جمهوری شرقی اوروگه و اعلیحضرت شاهنشاه ایران و وراث و اخلاف آن اعلیحضرت و نیز مابین اتباع طرفین دوام صلح و ثبات دوستی برقرار خواهد بود

فصل دوم — دولت جمهوری شرقی اوروگه و اعلیحضرت شاهنشاه ممالك ایران حق خواهند داشت که مأمورین سیاسی و جنرال قونسول وقونسول و ویس قونسول و وکلای قونسول گری برای اقامت درپای تخت مملکتین و شهر های معتبری که چنین مأمورین خارجه مجاز باقامت هستند منصوب نمایند مشار الیهم از تمام حقوق وامتیازات و معافیات و مساعدت و مهربانیهائیکه دربارهٔ مأمورین سیاسی و قونسولگری دول کاملة الوداد منظور شده و میشود بهرباب خواهند بود

جنرال قونسولها وقونسولها وویس قونسولها ووکلای قونسولگری قبل از شروع باجرای

dans la manière usuelle, l'exequatur du Gouvernement du Pays où ils auront à les remplir.

Art. III. Les citoyens ou sujets de chacun des deux Hautes Parties Contractantes jouiront pour leurs personnes et pour leurs biens, dans toute l'etendue du territoire de l'autre, des mêmes droits, libertés, faveurs et immunités dont jouissent et jouiront les citoyens ou sujets des nations les plus favorisées.

Art. IV. Il y aura liberté réciproque de commerce entre la République Orientale de l'Uruguay et la Perse.

Les marchandises de chacun des deux Pays pourront entrer librement dans le territoire de l'autre, conformément aux lois de celui-ci, et ni l'une ni l'autre des deux Hautes Parties Contractantes, n'imposera sur les produits provenant du sol et de l'industrie de l'autre partie, d'autres ni de plus hauts droits d'importation, consommation, entreposage, réexportation ou transit que ceux qui sont ou seront

مأموریت خود باید بطریق معمول ازدولتی که در آنجا منصوب هستند تحصیل تصدیق نامهٔ مأموریت خود را بنمایند

فصل سوم —— اتباع طرفین معظمتین معاهدتین چه برای شخص خود و چه برای اموال خود در تمام نقاط خاك یکدیکر از همان حقوق و آزادی و مساعدات ومهربانی ومعافیات بهرمند خواهند بود که اتباع دول کاملة الوداد دارا بوده و من بعد ها دارا میشوند

فصل چهارم —— مابین جمهوری شرقی اروگه و دولت ایران آزادی تجارت بالمقابله برقرار خواهد بود

مال التجارهٔ هریك از جانبین را میتوان به ازادی و موافق قوانین طرف مقابل بخاك او وارد نمود وطرفین معظمتین ازهرنوع محصولات و امتعهٔ ارضی و صنعتی یکدیکر همان حقوق واردی ومصرفی (۱) وانبارداری وعودی (۲) وعبوری (۳) را دریافت خواهند کرد که از همان قسم امتعهٔ دول کاملة الوداد مطالبه مینمایند وعلاوه برآن حقوقی درمملکتین مطالبه نخواهد شد

(۱) مقصود ازاین حقوق یکنوع مالیات است که ذیلا توضیح میشود مأخذ تأدیهٔ مالیات این است که هرکس عایدش بیشتر است باید بالمناسبه مالیات بیشتر دهد ولی چون دولت نمیداند که عاید هرشخص بچه مقدار است لهذا درهرموقع که علامت ثروت درنزد شخصی مشاهده میشود از آن قرینه دولت مالیات مطالبه‌میکند یکی از علائم ثروت مخارج است پس هروقت که شخص برای استعمال یا بجهت مصرف کردن شیئی مبلغی مخارج نماید باید حقوقی دهد که آنرا حقوق مصرفی نامند زیرا که مأخذ آن همان مبلغی است که برای مصرف کردن مال‌التجاره خرج میشود لیکن مشتری یامصرف‌کن مال التجاره ملتفت تأدیهٔ این حقوق نیست بدین جهت که چون دولت ازمواقع معاملات وابتیاعات مردم بی اطلاع است این حقوق مصرفی را قبل از وقت از تاجر مال‌التجاره دریافت میکند بدین مقصود که تاجر این مبلغ را برقیمت افزوده و از مشتری درموقع خریداری مسترد دارد بطوریکه اکر برای ابتیاع شیئی مبلغی دهیم یك قسمت از آن مبلغ را بعنوان مالیات‌مصرفی تادیه کرده‌ایم

(۲) در بعضی ممالك اکر مال‌التجاره را که وارد کرده اند بخواهند مجددا بخارج عودت دهند در موقع خروج یکنوع حقوق صادری مطالبه میشود که آنرا حقوق عودی نامند

(۳) حقوق ترانزیتی هم کفته شده است یعنی حقوقی که تأدیه میشود بجهت اینکه مال التجاره را از مملکت عبور دهند بدون اینکه آن مال‌التجاره یا قسمتی از آن در مملکت مصرف یا بفروش رسد

imposés sur les mêmes produits de la Nation la plus favorisée. Pareillement aucune prohibition d'importation ou d'exportation de quelque article que ce soit, ne sera imposée au commerce réciproque des Hautes Parties contractantes, à moins qu'elle ne soit également appliquée à toutes les Nations, sauf pour des motifs spéciaux sanitaires ou pour empêcher, soit la propagation d'épizooties, soit la destruction des récoltes ou bien en vue d'événements de guerre.

Art. V. S'il surgissait entre les deux Hautes Parties contractantes un différend qui ne put être réglé par la voie diplomatique, les Hautes Parties contractantes, conviennent d'en soumettre la solution à l'arbitrage d'une puissance amie proposée et acceptée de commun accord.

Art. VI. Ce traité entrera en vigueur deux mois après l'échange des ratifications. Dans le cas où aucune des deux Hautes Parties contractantes n'aurait dénoncé ce Traité il demeurera en vigueur et ne cessera de produire ses effets qu'à la fin d'une année à partir du jour où l'une des Hautes Parties contractantes aurait annoncé son intention d'en faire cesser les effets.

Art. VII. Le présent Traité sera rédigé en deux exemplaires dans chacune des langues espagnole, persane et française.

S'il surgissait une différence dans l'interprétation du Traité elle sera décidée de conformité avec le texte français, lequel sera obligatoire pour les deux Gouvernements.

Art. VIII. Le présent traité

وهیچ نوعی مانعی بر ورود و صدور مال التجاره یکدیکر از هرقسمی که بوده باشد نخواهد کذاشت مکر اینکه همین ممانعت درمورد تمام دول منظور شود ویا اینکه محض حفظ صحت و برای منع امراض حیوانات و وقایع محصول از خرابی ویا در موقع اتفاقات جنکی بوده باشد

فصل پنجم —— طرفین معظمتین معاهدتین متفق بر این شدند که اکر اختلافی مابین آنها وقوع یابد که تسویهٔ آن بتوسط مأمورین سیاسی ممکن نشود حل آنرا بحکمیت یکی از دول متحابه که بتوسط دولتین معین شده و مرضی الطرفین باشد رجوع نمایند

فصل ششم —— این عهدنامه دوماه پس از مبادله تصدیق ناعجات بموقع اجری کذارده شده و دائم‌الاجری خواهد بود مکراینکه یکی از طرفین فسخ آنرا رسماً بدیکری اعلان نماید و دراین صورت هم بطلان این عهد نامه فقط یکسال بعد از اعلام رسمی بوقوع میرسد

فصل هفتم —— این عهد نامه درهریکی از زبان اسپانیول و فارسی و فرانسه بدو نسخه نوشته خواهد شد و اکر اختلافی در تعبیر آن بظهور رسید موافق نسخهٔ فرانسوی که معتبراست رفع اختلاف خواهد شد

فصل هشتم —— این عهد نامه موافق

sera ratifié par Son Excellence **le Président** de la République de l'Uruguay et par **Sa Majesté Impériale le Schahinschah** d'accord avec leurs législations respectives et les ratifications seront échangées aussitôt que possible.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs cachets respectifs.

Fait à Montévidéo le dix-neuf du mois de Mai de l'année mil-neuf-cent-trois et le vingt-trois du mois de Safar mil-trois-cent-vingt et un de l'Hegire.

(L. S.) José Romeu

(L. S.) Gal Isaac Khan
Mofakham-ed-Dovleh.

قوانین دولتین بتصدیق جناب رئیس جمهوری شرق اروگه و اعلیحضرت شاهنشاه ایران رسیده تصدیقنامجات حتی‌الامکان زود تر مبادله خواهد شد علیهذا وزراء مختار این عهد نامه‌را امضا کرده و بمهر خود مهور داشته

درمن توی دُاونوزدهم‌مه‌سال ۱۹۰۳ میلادی مطابق ۲۳ صفر ۱۳۲۱ هجری

(امضی) ژُزُرُمه

(امضی) اسحیق خان مفخم الدوله

TRAITÉ
D'AMITIÉ ET DE
Commerce entre la Perse et l'Italie

Signé à Téhéran le 24-29 Septembre 1862
Ratifications échangées le 15 Décembre 1862.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.
Art. II. Agents Diplomatiques; réception et privilèges.
Art. III. Condition des sujets respectifs; Commerce auquel ils peuvent se livrer; lois qui leur sont applicables en cas de commerce intérieur.
Art. IV. Marchandises des deux Pays et droits exigibles dans l'un et l'autre Etat.
Art. V. Juridiction — Procès entre Italiens en Perse; Procès entre Persans et sujets Italiens en Perse; procès entre Italiens et Etrangers en Perse — Procès entre Persans et autres en Italie — Juridictions criminelles dans les deux Pays.
Art. VI. Disposition des biens en cas des décès du sujet de l'un des Pays les Etats de l'autre.
Art. VII. Consuls; privilèges et lieux de résidence; actes qui leur sont défendus; lois appli ables à ceux qui se livrent au commerce.
Art. VIII. Durée du traité — Ratifications.

ARTICLES ADDITIONNELS

Art. I. Engagement concernant la vente et l'exportation des graines de soie et des cocons.
Art. II. Cas de dissentiment entre l'exportateur et les autorités douanières; manière de juger le différend — Stipulations concernant les sujets Persans qui sont au service des commerçants Italiens.
Art. III. Consuls.
Art. IV. Ratifications.

عهد نامه
مودت و تجارت
مابین ایران و ایطالیا
بتاریخ ۲۴ — ۲۹ سپتامبر ۱۸۶۲ در طهران امضی شده وتصدیقنامجات در ۱۵ دسامبر ۱۸۶۳ مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت
فصل دوم — مأمورین سیاسی و پذیرائی و امتیازات مشار الیهم
فصل سوم — اتباع دولتین ازخاك ممالك یکدیگر و رفتاری که باید نسبت به آنها معمول شود — تجارتی که مومی الیهم مجاز به آن هستند — قوانینی که اتباع دولتین در صورت تجارت داخله مطیع به آن هستند
فصل چهارم — امتعهٔ مملکتین و حقوق گمرکی آن
فصل پنجم — در باب محاکمهٔ منازعات — مرافعه مابین اتباع ایطالیا در ایران — مرافعه مابین اتباع دولت علیه وتبعهٔ ایطالیا درایران — مرافعه مابین رعایای ایطالیا وتبعهٔ خارجه در ایران — مرافعه مابین اتباع ایران وغیره در ایطالیا — محاکمات امور جرم وجنایی درمملکتین
فصل ششم — ترتیبات راجعه به ترکهٔ اتباع طرفین
فصل هفتم — قونسولهای طرفین — امتیازات و محل اقامت مشار الیهم — اعمالی که برایشان قدغن است — قوانینی که قونسولهای طرفین درصورت تجارت مطیع به آن هستند
فصل هشتم — مدت عهدنامه وتصدیق آن

فصول منضمه

فصل اول — تعهد دولت علیه در باب بیع و شری و اخراج تخم ابریشم و پیله
فصل دوم — درباب اختلاف حاصله مابین مباشرین گمرك و تجار ایطالیا — تسویهٔ این قبیل اختلافات — شروط راجعه باتباع ایران که مستخدم تجار ایطالیا هستند
فصل سوم — قونسول
فصل چهارم — تصدیق فصول منضمه

Au Nom de Dieu Clément et Miséricordieux

Sa Majesté le Roi d'Italie et **Sa Majesté** dont létentard est le soleil, le sacré l'Auguste, le grand Monarque, le roi des rois, le souverain absolu de tous les Etats de Perse;

L'un et l'autre, également et sincèrement désireux d'établir des rapports d'amitié entre les deux Etats, ont voulu les consolider par un traité d'amitié et de commerce réciproquement avantageux et utile aux sujets des deux hautes puissances contractantes, et a cet effet ont désigné pour plénipotentiaires:

Sa Majesté le Roi d'Italie, le Sieur Marcel Cerruti, son Ministre en mission Extraordinaire, commandeur de son ordre royal des S. S. Maurice et Lazar, décoré du Medjidié de Turquie de 2me classe, commandeur du Sauveur de Grèce, officier de la Légion d'Honneur de France et de Léopold de Belgique etc. etc. etc.

Et Sa Majesté l'Empereur de toute la Perse, Son Excellence Mirza Saïd Khan, Ministre des Affaires Etrangères, secrétaire d'Etat, Motemyn-el-Molk, décoré du portrait Impériale en brillants, de la ceinture en pierrerie, du Baton en pierrerie, du cordon de Général de 1er classe, Grand-croix de la couronne de fer, de Léopold de Belgique, de Danebrog de Danemark, de l'Etoile poloire de Suède, de Madjidié de Turquie et de Sainte Anne de Russie de 1er classe, grand officier de la Légion d'Honneur etc. etc. etc.

Et les deux plénipotentiaires s'étant réunis à Téhéran, ayant

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت پادشاه ایطالیا واعلیحضرت خورشید رایت اقدس همایون سلطان معظم شاهنشاه بالاستقلال کل ممالك ایران بالسویه و از صمیم قلب مایل باستقرار روابط دوستی مابین دولتین هستند چنین صلاح دیدند که بوسیلهٔ عقد عهدنامهٔ مودت و تجارتی که برای اتباع دولتین معاهدتین مفید وسودمند بوده باشد این رشتهٔ دوستی را پیوسته مستحکم نمایند لهذا وزرای مختار خود را از اینقرار معین داشتند

از طرف اعلیحضرت پادشاه ایطالیا مسیو مارسل سروتی ایلچی مخصوص دارای نشان سن مریس و سن لازار از درجهٔ سوم و مجیدیهٔ عثمانی ازدرجهٔ دوم وسن سور یونان ازدرجهٔ سوم

و از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب میرزا سعید خان مؤتمن الملك وزیر امور خارجه دارای تمثال همایونی وکمر و عصای مرصع وحمایل سرتیپی اول و نشان کورن دوفر ولئوپلد بلجیك ودن برك دانمارك واتوال پلرسود و مجیدیهٔ عثمانی و سنت آن روسی و نشان درجهٔ دوم لزیون دونور

و بعداز آنکه این دو وزیر مختار در طهران اجلاس کرده واختیار نامهای خودرا ارائه

échangé leurs pleins pouvoirs, et les ayant trouvés en bonne et due forme, ont arrêté les articles suivants:

Art. I. Il y aura amitié sincère et une constante bonne intelligence entre le Royaume d'Italie et tous les sujets italiens, et l'Empire de Perse et tous les sujets persans.

Art. II. Les Ambassadeurs ou Ministres plénipotentiaires qu'il plairait à chacune des deux Hautes Puissances contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre, seront reçus et traités dans les deux pays respectifs, eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités les Ambassadeurs ou Ministres plénipotentiaires des nations les plus favorisées, et ils y jouiront de tout point des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties contractantes, voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent, soit qu'ils résident sur le territoire de l'un ou de l'autre État, seront respectés et efficacement protégés par les autorités du pays et leurs propres agents, et traités à tous égards comme le sont les sujets de la nation la plus favorisée.

Ils pourront réciproquement apporter par terre et par mer dans l'un et l'autre État, et en exporter toute espèce de marchandises et de produits, les vendre, les échanger, les acheter, les transporter, en tous lieux sur le territoire de l'un et de l'autre État.

Mais il est bien entendu que les sujets de l'un et l'autre État,

نمود آنرا مرتب بترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل را برقرار داشتند

فصل اول —— از این ببعد مابین مملکت و اتباع ایطالیا ودولت ایران واتباع آن مودت صادقانه و اتحاد دائمی برقرار خواهد بود

فصل دوم —— وزرای مختار یاسفرای کبار که هریك از دولتین بخواهند بدربار یکدیگر فرستاده و مقیم نمایند خود و تمام اجزاء مأموریتی آنها در مملکت طرفین مانند وزرای مختار و سفرای کبار دول کاملة الوداد پذیرفته شده و مورد همان رفتار و کاملا دارای همان امتیازات و معافیات خواهند بود

فصل سوم —— اتباع دولتین معاهدتین از قبیل مسافر و ارباب صنعت وتجارت وغیرهم خواه در موقع مسافرت وخواه در موقع اقامت در مملکتین مورد احترام واقع شده وکاملا در حفظ و حمایت مباشرین آن مملکت و مأمورین خود بوده و بطوریکه با تبعهٔ دول کاملة الوداد رفتار میشود از هرحیث با آنها نیز رفتار خواهد شد مومی الیهم میتوانند جه ازخشکی و چه از دریا هرنوع مال التجاره و امتعه به مملکتین داخل و خارج نمایند و نیز میتوانند هرقبیل امتعه درهر نقطه از خاك طرفین بیع و شری کرده و بهر محلی در مملکتین حمل کنند و مقرر است که اتباع دولتین که بتجارت

qui se livreraient au commerce intérieur seront soumis aux lois du pays où ils font le commerce.

Art. IV. Les marchandises importées ou exportées par les sujets respectifs des deux hautes parties contractantes, ne payeront dans l'un et dans l'autre État, soit à l'entrée, soit à la sortie, que les mêmes droits que payent à l'entrée ou à la sortie dans l'un et dans l'autre État, les marchandises et produits importés et exportés par les marchands et sujets de la nation la plus favorisée; et nulle taxe exceptionelle ne pourra, sous aucun nom et sous aucun prétexte, être réclamée dans l'un comme dans l'autre Etat.

Art. V. Les procès, contestations, et disputes, qui dans l'Empire de Perse viendraient à s'élever entre sujets italiens, seront référés en totalité à l'arrêt et à la decision de l'agent ou consul italian qui résidera dans la Province où ces procès, contestations, et disputes auraient été soulevés, ou dans la Province la plus voisine. Il en décidera d'après les lois italiennes.

Les procès, contestations, et disputes soulevés en Perse entre des sujets Italiens et des sujets persans, seront portés devant le tribunal persan, juge ordinaire de ces matières, au lieu où résidera un agent ou un consul italien, et discutés et jugés selon équité, en présence d'un employé de l'agent ou consul italien.

Les procès, contestations et disputes soulevés en Perse entre des sujets italiens et des sujets appartenant à d'autres Puissances égale-

داخله اشتغال ورزند مطیع قوانین همان مملکتی خواهند بود که در آنجا تجارت مینمایند

فصل چهارم —— مال التجارهٔ که تبعهٔ دولتین معاهدتین به مملکت یکدیگر وارد و از آنجا خارج میکنند در حین ورود و خروج همان حقوق را ادا خواهد کرد که مال التجارهٔ وارده وصادرهٔ اتباع دول کاملة الوداد در موقع ورود وخروج تأدیه مینمایند و هیچگونه حقوق فوق‌العاده بهیچ اسم و عنوان در مملکتین مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— مرافعه و منازعه و مشاجره که در مملکت ایران فیمابین تبعهٔ ایطالیا بوقوع میرسد بالتمام به قرار داد و حکم مأمور یا قونسول ایطالیا که در ایالت محل نزاع یا نزدیکترین ایالت رجوع شده و مشار الیه موافق قوانین ایطالیا حکم خواهد داد

مرافعه و منازعه و مشاجره که در ایران مابین اتباع دولت ایطالیا و رعایای دولت علیه بظهور میرسد بمحکمهٔ ایرانی که معمولا مرجع اینگونه امور است در محلی که مأمور یا قونسول دولت ایطالیا اقامت دارد رجوع شده وباحضور یکی از اجزاء مأمور یا قونسول ایطالیا وازروی حقانیت رسیدگی وحکم در مورد آن خواهد شد

مرافعه و منازعه ومشاجرهٔ واقعه درایران فیمابین تبعهٔ ایطالیا و اتباع ممالک خارجه بتوسط

ment étrangères, seront jugés et terminés par l'intermédiaire de leurs agents ou consuls respectifs.

Dans le Royaume d'Italie, les sujets persans seront également dans toutes leurs contestations, soit entre eux, soit avec des sujets Italiens ou Etrangers, jugés suivant le mode adopté dans ce royaume envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Quant aux affaires de la juridiction criminelle, dans lesquelles seraient compromis des sujets italiens en Perse et des sujets persans en Italie, elles seront jugées en Italie et en Perse suivant le mode adopté dans les deux pays envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Art. VI. En cas de décès de l'un de leurs sujets respectifs sur le trritoire de l'un et de l'autre État, sa succession sera remise intégralement à sa famille ou à ses héritiers et ayant droits avec l'intervention du consul de sa nation.

Si le défunt n'avait sur les lieux ni héritier légitime, ni éxécuteur testamentaire la succession serait dans l'un comme dans l'autre pays, remise à la garde de l'agent ou du consul de la nation du sujet décédé, pour que le dit agent ou consul, après avoir acquitté les dettes ocales du défunt, en fasse l'usage convenable, conformément aux lois et coutumes de son pays.

Art. VII. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs, et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre les sujets des deux États, les deux Hautes Parties contractantes se réservent de nommer chacun trois consuls.

مامورین یا قونسولهای دول متبوعهٔ مومی الیهم محاکمه وقطع وفصل خواهد شد

درمملکت ایطالیا منازعات فیمابین رعایای ایران ونیز منازعات ایرانی با تبعهٔ ایطالیا یا با اتباع دول خارجه بطوریکه با اتباع دول کاملة الوداد معمول است محاکمه وقطع خواهد شد

اما درباب محاکمهٔ جرم وجنایت (کریم) که رعایای ایطالیا در ایران و رعایای ایران درایطالیا بان متهم شده باشند این گونه مسائل درمملکتین همانطور که با دول کاملة الوداد معمول است قضاوت وقطع خواهد شد

فصل ششم —— در موقع فوت تبعهٔ یکی از دولتین در خاك مملکت دیگری متروکات متوفی با دخالت قونسول متبوعهٔ او تماماً بخانوادهٔ یا وراث یا کسانیکه درترکهٔ مذکوره ذیحق هستند تسلیم خواهد شد

چنانچه شخص متوفی در محل وفات نه وراث مشروعه و نه شخص وصی داشته باشد متروکات او درحفاظت وکیل یا قونسول دولت متبوعه گذارده میشود بجهة اینکه مشارالیه بعد از ادای قروض محلی متوفی ترکه را موافق قوانین وعادات مملکتی خود بمصرف مقتضی برساند

فصل هفتم —— دولتین معاهدتین محض حمایت تجارت واتباع خود وبرای تسهیل روابط حسنه وعادلانه فیمابین آنها حق خواهند داشت که هریك سه نفر قونسول مأمور نمایند

محل اقامت قونسولهای ایطالیا درطهران و بندر ابوشهر و تبریز و اقامتگاه قونسولهای ایران درتورن وژن وکاگلیاری خواهد بود

Les consuls d'Italie résideront à Téhéran; à Bender Bouschir, à Tauris: Les consuls de Perse résideront à Turin, à Gênes et à Cagliari.

Les consuls des deux Hautes parties Contractantes jouiront réciproquement sur le territoire de l'un et de l'autre État où sera établie leur résidence, du respect, des privilèges et des immunités accordés dans l'un et l'autre État aux consuls de la nation la plus favorisée.

Les agents diplomatiques et les consuls italiens ne protégeront ni publiquement ni secrètement les sujets persans.

Les agents diplomatiques et consuls persans ne protègeront ni publiquement ni secrètement les sujets italiens.

Les consuls des deux gouvernements respectifs qui dans l'un ou l'autre pays, se livreraient au commerce seront soumis aux mêmes lois et aux mêmes usages auxquels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce.

Art. VIII. Le présent traité de commerce et d'amitié cimenté par la sincère amitié et la confiance qui règnent entre les États bien conservés d'Italie et de Perse, sera, Dieu aidant, fidèlement observé et maintenu, de part et d'autre, pendant douze ans à dater du jour où les ratifications seront échangées.

Mais si une année avant l'expiration du terme fixé, aucune des deux Hautes parties Contractantes n'a annoncé officiellement à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets, il continuera à rester en vigueur pour les deux parties pendant

قونسولهای دولتین معاهدتین درخاك ممالك یکدیگر که محل اقامت آنها است از احترامات و امتیازات ومعافیاتی که نسبت به قونسولهای دول کاملة الوداد معمول است بالمقابله بهرمند خواهند شد

مأمورین سیاسی و قونسولهای ایطالیا چه برخفا و چه برملا ازتبعهٔ ایران حمایت نخواهند کرد

و همچنین مأموریں سیاسی و قونسولهای ایران هم مخفیانه وآشکارا ازتبعهٔ ایطالیا حمایت نخواهند نمود

قونسولهای دولتین که درممالك یکدیگر به تجارت اشتغال میورزند مطیع همان قوانین ورسومی خواهند بود که هموطنان همکار آنها میباشند

فصل هشتم —— این عهدنامهٔ تجارت و مودت که بواسطهٔ دوستی صادقانه و اعتماد حاصلهٔ بین دولتین محروسین ایطالیا و ایران منعقد شده است بیاری خداوند متعال ازروز مبادلهٔ آن الی مدت دوازده سال بدون کم وکسر برقرار ومجری خواهد بود

ولی هرگاه یکسال قبل از انقضای مدت معینه هیچیك ازدولتین معاهدتین درباب فسخ این عهدنامه بطرف مقابل رسماً اعلامی ننمود

un an à dater du jour où il aura été dénoncé, quelle que soit l'époque à laquelle cette déclaration aura lieu.

Les Plénipotentiaires des deux Hautes Parties contractantes s'engagent à échanger les ratifications de leurs Augustes Souverains à Paris dans l'espace de six mois, ou plus tôt, si faire se peut.

En foi de quoi les deux plénipotentiaires respectifs, des deux Hautes Parties contractantes ont signé le présent traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en Double en Persan et en français le 24 septembre 1862. à Téhéran

(L. S.) M. Cerruti

(L. S.) Mirza Saïd Khan, Ministre des Affairs Etrangéres

Articles additionnels

Art. I. Le gouvernement persan s'engage pendant l'espace de quatre ans à autoriser pleinement les sujets persans à vendre la graine des vers-à-soie et les cocons, et à autoriser aussi l'exportation de ces deux produits par les sujets italiens sauf, bien entendu, en faveur du trésor persan, la perception du droit ordinaire de 5 % à la sortie.

Art. II. En cas de dissentiment au sujet des droits de douane entre les agents de la douane et les négociants italiens ou leurs agents, il ne sera jamais permis de séquestrer, retenir ou apporter des retards quelconques à la sortie des graines des vers à soie, parce qu'e-

مدلول آن الی یك سال ازتاریخ اعلام فسخ درهرزمانی که این اعلام بوقوع رسد معتبر و مجری میباشد

وزرای مختار دولتین معاهدتین متقبل میشوند که تصدیق سلاطین معظم خودرا درظرف شش ماه و درصورت امکان زودتر در پاریس مبادله کنند

علیهذا وزرای مختار دولتین معاهدتین این عهدنامه را امضی وبخاتم خود مختوم نمودند

نسختین بفارسی و فرانسه ۲۴ سپتامبر سنهٔ ۱۸۶۲ در طهران نگاشته شد

(امضی) سِر رُوتی

(امضی) میرزا سعید خان

فصول منضمه

فصل اول —— دولت علیه متعهد میشود که مدت چهار سال رعایای ایران را بفروش تخم ابریشم و پیله مأذون واتباع ایطالیا را بخروج این دو محصول مجاز دارد و بدیهی است که حقوق صد پنج معموله عایدی خزانه در موقع خروج تأدیه خواهد شد

فصل دوم —— در صورت اختلاف مابین مباشرین گمرك و تجار ایطالیا یا وکلای آنها درباب حقوق گمرکی ضبط و توقیف تخم ابریشم و پیله وهیچ گونه تاخیر درخروج آن جایز نیست زیراکه این فقره اسباب

elles pourraient être perdues par ces causes et leurs conséquences. On se contentera d'exiger de l'exportateur une caution solide, égale au montant de la somme réclamée par les autorités persanes, et la difficulté pendante sera jugée suivant l'usage à Téhéran par le Gouvernement Persan et la Légation de Sa **Majesté** Italienne.

Il est évident que les sujets persans employés par les négociants italiens seront soumis à la loi persane.

Art. III. Le Gouvernement persan autorise l'établissement de consuls ou agents consulaires dans trois places commerçantes de la Perse: à Tabriz, Buschire et Rescht. Ces agents seront traités sur le même pied que ceux de la puissance la plus favorisée.

Le Gouvernement italien s'engage en outre des stipulations contenues dans le traité à autoriser l'établissement d'un consul persan dans une des villes du Royaume d'Italie au choix du Gouvernement persan et suivant qu'il le jugera convenable pour les intérêts des négociants persans.

Art. IV. Ces articles additionnels du traité signé aujourd'hui, seront considérés comme faisant partie du même traité et seront inclus dans les mêmes ratifications pendant l'espace de quatre années.

Fait en double à Téhéran aujourd'hui 29 Septembre 1862, le quatre Rabi-us-Sani 1279 de l'Hégire

(L. S.) M. Cerruti

(L. S.) Mirza Saïd khan, Ministre des Affaires Etrangères

خرابی و تضییع آن میشود فقط ضمانتی محکم معادل مبلغی که مأمورین ایران مطالبه مینمایند از خارج نماینده محصول خواسته شده و شکلات حاصله در طهران بتوسط دولت علیه و سفارت ایطالیا موافق معمول رسیدگی و قطع خواهد شد

بدیهی است که اتباع ایران که در خدمت تجار ایطالیا میباشند تابع قوانین ایران خواهند بود

فصل سوم —— دولت ایران اذن میدهد که در سه محل تجار تکاه ایران که تبریز و بوشهر و رشت باشد قونسول و وکای قونسولگری منصوب شوند و رفتار با مشار الیهم بالمساوات از همان قرار خواهدبود که با مأمورین دول کاملة الوداد معمول است

علاوه بر شرایطی که در عهدنامه مندرج است دولت ایطالیا متعهد شده و اجازه میدهد که قونسولی از طرف دولت ایران در یکی از شهرهای ایطالیا که دولت علیه نظر بصلاح تجار خود منتخب میکند منصوب شود

فصل چهارم —— این فصول منضمهٔ بعهدنامه که امروز امضی شده است جزئی ازآن محسوب شده و درضمن همان عهدنامه برای مدت چهارسال تصدیق خواهد شد

نسختین در طهران بتاریخ ۲۹ سپتامبر سنهٔ ۱۸۶۲ مطابق ۴ ربیع الثانیه سنهٔ ۱۲۷۹ هجری

(امضی) سِرروُتی

(امضی) میرزا سعید خان

TRAITÉ

D'AMITIÉ ET DE

Commerce entre la Perse

et le Brésil Signé à Rio-de-Janeiro le 16 juin 1903 et le 20 Rabiol-Awal 1321

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Paix et amitié.

Art. II. Agents Diplomatiques; réception et privilèges — Agents consulaires; privilèges et lieux de résidence; exéquatur.

Art. III. Condition des sujets respectifs.

Art. IV. Commerce des deux Pays; Stipulations concernant les droits exigibles et les marchandises prohibées.

Art. V. Cas de différend entre les deux Pays; manière de le résoudre.

Art. VI. Durée du traité.

Art. VII. Texte obligatoire en cas de doute.

Art. VIII. Ratifications.

Son Excellence le Dr Francisco de Paula Rodriguez Alves, Président de la République des Etats-Unis du Brésil, et **Sa Majesté Impériale Mozaffer-ed-Dine, Schahenschah** de Perse, désireux de conclure un Traité d'amitié et de commerce entre leurs pays respectifs, à cet effet ont nommé leurs Plénipotentiaires, à savoir: —

Son Excellence le Président de la République des Etats-Unis du Brésil, Mr Julio Henrique de Mello-e-Alvin, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire. —

عهدنامه

مودت وتجارت

مابین ایران و برزیل

در ریودجانیرو بتاریخ ۱۶ ماه مه ۱۹۰۳

مطابق ۲۰ ربیع‌الاوّل ۱۳۲۱

امضی شده است

فهرست مندرجات

فصل اوّل — صلح و مودت

فصل دوم — در باب مأمورین سیاسی و پذیرائی مشار الیهم وامتیازات آنها — در باب مأمورین قونسو لگری و امتیازات و محل اقامت و تصدیق مأموریت آنها

فصل سوم — تبعهٔ دولتین

فصل چهارم — تجارت مملکتین — شرایطی که در باب حقوق متعلّق بامتعهٔ طرفین و مال التجارهٔ ممنوعه قید شده است

فصل پنجم — درباب وقوع اختلاف مابین مملکتین و ترتیب حل آن

فصل ششم — مدت عهدنامه

فصل هفتم — نسخهٔ که در صورت تردید و تشکیك معتبر شمرده میشود

فصل هشتم — تصدیق عهدنامه

چون اعلیحضرت مظفر الدین شاهنشاه ایران وجناب دکتر فرانسیسکو دیپولا رُود ریگز آلوز رئیس جمهوری ممالك مجتمعهٔ برزیل مایل باستقرار و استحکام روابط مودت و تجارت مابین دولتین هستند چنین صلاح دیدند که برای حصول این مقصود عهدنامهٔ منعقد شود ووزراً مختار خودرا بتفصیل ذیل معین داشتند

از طرف جناب رئیس جمهوری دول مجتمعه برزیل مسیو ژولیو هنریك دِملوا آلوین وزیر مختار و ایلچی مخصوص

Sa Majesté Impériale le Schahenschah, Son Excellence le Général Isaac Khan, Mofakhem-ed-Dowleh, Son Aide de Camp Cénéral et Son Ambassadeur Extraordinaire.

Lesquels, après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants.

Art. I. Il y aura paix perpétuelle et amitié invariable entre la République des Etats-Unis du Brésil et **Sa Majesté Impériale le Schahenschah** de Perse, ses héritiers et successeurs et entre leurs citoyens et sujets respectifs.

Art. II. Le gouvernement de la République des Etats-Unis du Brésil et **Sa Majesté Impériale le Schahenschah** auront le droit de nommer des Agents Diplomatiques, Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et agents Consulaires ou Commerciaux, qui résideront dans la capitale et les villes principales des deux pays où des pareils agents étrangers sont admis à résider et jouiront des mêmes droits, privilèges, faveurs, immunités et exemptions, qui sont ou seront accordés aux Agents Diplomatiques et Consulaires des autres nations.

Les Consuls Généraux, Consuls et Agents Consulaires ou Commerciaux sont tenus, avant d'entrer en exercice de leurs fonctions, d'obtenir dans la manière usuelle, l'exéquatur du gouvernement du pays où ils auront à les remplir.

Art. III. Les sujets et citoyens de chacune des deux Hautes Parties Contractantes jouiront pour leurs personnes et leurs biens dans

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب اسحیق خان مفخم الدوله جنرال آجودان و سفیر کبیر فوق العاده

پس از اینکه وزراء مختار مزبور اختیار نامهای خودرا ارائه داشته وشرایط صحت را درآن یافتند فصول ذیل را برقرار داشتند

فصل اول —— بعد الایام فیمابین اعلیحضرت شاهنشاه ایران وورات واخلاف آن اعلیحضرت وجمهوری ممالك مجتمعهٔ برزیل ونیز مابین اتباع طرفین دوام صلح وثبات دوستی برقرار خواهد بود

فصل دوم —— اعلیحضرت شاهنشاه ممالك ایران و دولت جمهوری ممالك مجتمعهٔ برزیل حق خواهند داشت که مأمورین سیاسی و جنرال قونسول و قونسول و ویس قونسول و وکلای قونسولگری و وکلای تجارتی برای اقامت در پای تخت مملکتین و شهرهای معتبری که چنین مأمورین خارجه مجاز باقامت هستند منصوب نمایند

مشارالیهم ازتمام حقوق وامتیازات ومعافیات ومساعدت ومهربانیهائیکه دربارهٔ مأمورین سیاسی و قونسولگری سایر دول منظور شده و میشود بهریاب خواهند بود

جنرال قونسولها و قونسولها و وکلای قونسولگری و وکلای تجارتی قبل از شروع باجرای مأموریت خود باید بطریق معمول از دولتی که در آنجا منصوب هستند تصدیق نامهٔ ماموریت خود را تحصیل نمایند

فصل سوم —— اتباع طرفین معظمتین معاهدتین چه از حیث شخص و چه از حیث

toute l'extension du territoire de l'autre, du même traitement dont jouissent ou jouiront les sujets et les citoyens des autres pays.

Art. IV Il y aura liberté réciproque de commerce entre la République des Etats-Unis du Brésil et l'Empire de Perse. Les marchandises de chacun des deux pays pourront entrer librement dans le territoire de l'autre, conformément aux lois de celui-ci, et, ni l'une ni l'autre des deux Hautes Parties contractantes, n'imposera sur les produits provenant du sol et de l'industrie de l'autre partie, ni d'autres ni de plus hauts droits d'importation, consommation, entreposage ou de réexportation que ceux qui sont ou seront imposés sur les produits similaires des autres pays.

Pareillement, aucune prohibition d'importation ou d'exportation, de quelque article que ce soit, ne sera imposée au commerce réciproque des Parties contractantes, à moins qu'elle no soit également appliquée à toutes les nations, sauf pour des motifs spéciaux sanitaires, ou pour empêcher, soit la propagation d'épizooties, soit la destruction des récoltes, ou biens en vue d'évènements de guerre.

Art. V. S'il surgissait entre les deux Parties contractantes un différend qui ne pût être réglé par la voie diplomatique, les Hautes Parties contractantes, conviennent d'en soumettre la solution à l'arbitrage d'une puissance amie proposée et acceptée de commun accord.

Art. VI. Ce Traité entrera en vigueur deux mois après l'échange

اموال خود در تمام نقاط خاك یکدیگر از همان رفتار بهرمند خواهند بود که نسبت باتباع سایر دول منظور است

فصل چهارم —— مابین دولت ایران وجمهوری دول مجتمعه آزادی تجارت بالمقابله برقرار خواهد بود

مال التجارهٔ هریك ازطرفین را میتوان به آزادی وموافق قوانین طرف مقابل بخاك او وارد نمود وطرفین معظمتین از هرنوع محصولات و امتعهٔ ارضی وصنعتی یکدیگر همان حقوق واردی ومصرفی (۱) و انبارداری وعودی (۲) و عبوری (۳) را دریافت خواهند کرد که ازهمان قسم امتعه سایر دول مطالبه مینمایند و علاوه برآن حقوقی درمملکتین مطالبه نخواهدشد

وهیچ‌نوع مانعی برورود وصدورمال‌التجارهٔ یکدیگر ازهرقسمی که بوده باشد گذارده نخواهد شد مگر اینکه همین ممانعت درمورد تمام دول منظور شود و یا اینکه محض حفظ صحت وبرای منع امراض حیوانات و وقایهٔ محصول ازخرابی و یا درموقع اتفاقات جنگی بوده باشد

فصل پنجم —— طرفین معظمتین معاهدتین متفق براین شدند که اگر اختلافی مابین آنها وقوع یابد که تسویهٔ آن بتوسط مأمورین سیاسی ممکن نشود حل آنرا به حکمیت یکی ازدول متحابه که بتوسط دولتین معین شده ومرضی الطرفین باشد رجوع نمایند

فصل ششم —— این عهدنامه دوماه پس از مبادلهٔ تصدیق نامجات بموقع اجری

(۱) (۲) (۳) رجوع شود به توضیحات صفحهٔ ۸۹

des ratifications. Dans le cas ou aucune des deux Hautes Parties contractantes n'aurait dénoncé ce traité, il demeurera en vigueur et ne cessera de produire ses effets qu'à la fin d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes aurait annoncé son intention d'en faire cesser les effets.

Art. VII. Le présent traité sera rédigé en double exemplaire dans chacune des trois langues, portugaise, persane et française. S'il surgissait une différence dans l'interprétation du traité, elle sera décidée de conformité avec le texte français, lequel sera obligatoire pour les deux Gouvernements.

Art. VIII. Le présent traité après l'accomplissement des formalités légales, sera ratifié par S. E. le Président de la République des Etats-Unis du Brésil et **S. M. I. le Schahenschah**, et les ratifications seront échangées à Wachington aussitôt que possible.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent traité en double et y ont apposé leurs cachets respectifs.

Fait à Rio de Janeiro, le seize du mois de Juin mil neuf cent trois (1903) et le vingt du mois de Rabi-ol-Awal mil trois cent vingt et un de l'Hégire.

(L. S.) Julio Henrique de Mello-e-Alvin
(L. S.) Gl Isaac Khan
Mofakham-ed-Dovleh.

گذارده شده ودائم الاجری خواهد بود مگر اینکه یکی از طرفین فسخ آنرا رسماً بدیگری اعلان نماید و دراینصورت هم بطلان این عهدنامه فقط یکسال بعد ازاعلان رسمی بوقوع میرسد

فصل هفتم —— این عهدنامه درهریکی اززبان پرتوغال وفارسی وفرانسه بدونسخه نوشته خواهد شد واگر درتعبیر آن اختلافی بظهور رسید موافق نسخهٔ فرانسوی که واجب‌الاجری است قطع خواهد شد

فصل هشتم —— این عهدنامه پس از اجرای مراسم قانونی به تصدیق اعلیحضرت **شاهنشاه** ایران وجناب رئیس جمهوری دول مجتمعهٔ برزیل رسیده تصدیق نامجات حتی‌الامکان زودتر درواشینگتن مبادله خواهد شد

علیهذا وزراً مختار این عهدنامه را امضا کرده وبمهر خود ممهور داشتند

درشهر ریودِجانیرو بتاریخ ۱۶ ماه ژوئن ۱۹۰۳ مطابق ۲۰ ربیع الاول ۱۳۲۱ هجری

(امضی) ژولیو هنریك دِ ملوا آلوین

(امضی) اسحیق خان مفخم الدوله

TRAITÉ
DE
Commerce entre la Perse et la Belgique;
Signé à Bruxelles le 31 Juillet 1857.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.
Art. II. Agents Diplomatiques; réception et privilèges.
Art. III. Sujets de l'un des Pays dans les Etats de l'autre; commerce qu'ils peuvent exercer; droits dont ils jouissent; lois qui leur sont applicables en cas de commerce intérieur — Passeports.
Art. IV. Navires et marchandises des deux Pays et droits exigibles.
Art. V. Juridiction civile — Procès entre sujets Belges en Perse — Procès entre sujets Persans et Belges en Perse — Procès entre Belges et sujets Etrangers en Perse — Procès entre Persans et autres en Belgique — Juridiction criminelle dans les deux Pays.
Art. VI. Disposition des biens en cas de décès du sujet de l'un des Pays dans les Etats de l'autre.
Art. VII. Nomination des Consuls; privilèges et lieux de résidénce — Actes qui leur sont défendus-Lois applicables en cas de commerce.
Art. VIII. Non interruption des relations en cas de guerre avec une autre Puissance.
Art. IX. Durée du traité — Ratifications.

عهدنامه
تجارتی مابین ایران و بلژیك
در بروکسل بتاریخ ۳۱ ژولیه
امضی شده است

فهرست مندرجات

فصل اول — مؤدت
فصل دوم — مأمورین سیاسی و پذیرائی و امتیازات مشارالیهم
فصل سوم — اتباع طرفین در ممالك یکدیگر و تجارتی که مجاز بان هستند — حقوقی را که مومی الیهم دارا و قوانینی که در صورت تجارت مطیع بان هستند — تذکره
فصل چهارم — سفاین و مال‌التجارهٔ طرفین و حقوق متعلق بان
فصل پنجم — محاکمات — مرافعه مابین اتباع بلژیك در ایران — مرافعه مابین تبعهٔ ایران و بلژیك در ایران — مرافعه مابین اتباع بلژیك و خارجه درایران — مرافعه مابین تبعهٔ ایران و غیره در بلژیك — محاکمه مسائل جرم و جنایتی در مملکتین
فصل ششم — در باب متروکات تبعهٔ دولتین
فصل هفتم — قونسولها وامتیازات ومحل اقامت آنها — اعمالی که بر مشار الیهم ممنوع است — قوانینی که در صورت تجارت مطیع بان هستند
فصل هشتم — عدم قطع روابط درصورت جنك با دولت ثالث
فصل نهم — مدت عهدنامه و تصدیق آن

Au nom de Dieu

Clément et miséricordieux Sa Haute **Majesté** Léopold 1er, roi des Belges, le Monarque Illustre et Libéral:

Et Sa **Majesté** dont l'étendard est le soleil, le sacré, l'auguste, le grand Monarque, le roi des rois, le souverain absolu de tous les Etats de Perse; désirant se donner un nouveau et solennel témoignage de l'amitié qui les unit et imprimer un plus vif essor au commerce entre leurs Etats respectifs, ont résolu de conclure un traité à cet effet, et ont nommé pour leurs plénipotentiaires:

Sa **Majesté** le roi des Belges, le Vicomte Charles Vilain XIIII, Son Ministre des Affaires Etrangères, membre de la Chambre des Représentants, Officier de son ordre, décoré de la croix de fer, chevalier grand croix de l'ordre de St-Janvier, grand croix de l'ordre de notre-dame de la Conception de Villa Vicisosa, de l'ordre des Saints Maurice et Lazare, décoré de l'ordre **Impérial** du Méjidié de 1ère Classe, grand croix de l'ordre **Impérial** de l'Aigle Blanc, de l'ordre de l'étoile Polaire et de l'ordre de St. Joseph, de l'ordre du Sauveur; etc. etc. etc.

Et Sa **Majesté** l'Empereur de toute la Perse, Son Excellence Ferrokh Khan Emin-el-Molk, asile de grandeur, le favori du roi, grand ambassadeur du sublime empire de Perse, porteur du portrait royal et du cordon bleu, et de la ceinture de diamants; etc. etc. etc. et les deux Plénipotentiaires s'étant réunis à Bruxelles, ayant échangé

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت خورشید رایت اقدس همیون پادشاه معظم سلطان بالاستقلال کل ممالك ایران و اعلیحضرت لئوپلد اول سلطان باذل نامدار پادشاه بلژیك مایل هستند که مراتب مودت و اتحاد خود را مجدداً ثابت و واضح نموده و مناسبات تجارتی بین مملکتین را ترقی و پیشرفت دهند تصمیم عزم نمودند که برای حصول این مقصود عهد نامه منعقد نمایند و وزراء مختار خود را از این قرار معین داشتند

از طرف اعلیحضرت پادشاه بلژیك ویکنت شارل ویلن چهاردهم وزیر امور خارجه دارای گرواد وفر و درجهٔ چهارم نشان لئوپلد و درجهٔ اول سن ژانویه و نتر دام دولا کونسپ سیون دویلا ویسیوزا و نشان سن موریس و سن لازار و نشان عقاب سفید و نشان اتوال پلر و نشان سن ژوزف و نشان سوور و غیره

و اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب جلالتمآب مقرب الخاقان فرخ خان امین الملك سفیر کبیر دولت علیهٔ ایران دارای تمثال همیونی و حمایل آبی و کمر مرصع و غیره و غیره

پس از آنکه این دو وزیر مختار در بروکسل اجلاس کرده و اختیار نامهای

eurs pleins-pouvoirs et les ayant trouvés en bonne et due forme, ont arrêté les articles suivants.

Article I. Il continuera d'exister une amitié sincère et une constante bonne intelligence entre le Royaume de Belgique et tous les sujets Belges et l'Empire de Perse et tous les sujets Persans.

Art. II. Les ambassadeurs ou agents diplomatiques qui plairait à chacune des deux Hautes Puissances contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre, seront reçus et traités dans les deux pays respectifs, eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités les embassadeurs ou agents diplomatiques des nations les plus favorisées et ils y jouiront des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties contractantes, voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent, soit qu'ils résident sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, seront respectés et efficacement protégés par les autorités du pays et leurs propres agents et traités à tous égards comme le sont les sujets de la nation la plus favorisée.

Ils pourront réciproquement apporter par terre et par mer dans l'un et l'autre Etat, et en exporter toute espèce de marchandises et de produits, les vendre, les acheter, les échanger, les transporter en tous lieux sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat.

Ils pourront louer des maisons, des magasins pour leurs demeures et affaires de commerce, sans qu'il

خود را مبادله نموده و آنرا مرتب به ترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل را مقرر داشتند

فصل اول ـــــ دوستی صادقانه و اتحاد دائمی فیمابین دولتین ایران و بلژیك و اتباع طرفین کمافی السابق برقرار خواهد بود

فصل دوم ـــــ سفرای کبار و وکلای سیاسی که هر یك از دولتین بخواهند بدربار یکدیگر فرستاده مقیم نمایند و نیز تمام اجزای سفارتی آنها در مملکتین مانند سفرای کبار و وکلای سیاسی دول کاملة الوداد پذیرفته شده و مورد همان رفتار و کاملا دارای همان امتیازات و معافیات خواهند بود

فصل سوم ـــــ اتباع دولتین معظمتین معاهدتین از قبیل مسافر و ارباب صنعت و تجارت و غیرهم خواه در موقع مسافرت و خواه در موقع اقامت در مملکتین مورد احترام واقع شده و کاملا در حفظ و حمایت کارگذاران آن مملکت و مأمورین خود خواهند بود و بطوریکه با تبعهٔ دول کاملة الوداد رفتار میشود از هر حیث نیز با آنها رفتار خواهد شد

مومی الیهم میتوانند چه ازخشکی وچه از راه دریا از هر نوع مال التجاره و امتعه بمملکت یکدیگر داخل و از آنجا خارج نموده و در هر قطعه از خاك طرفین آنرا بیع و شری کرده و بهر محلی که بخواهند حمل نمایند

و نیز میتوانند منزل و دکان و مغازهٔ برای مأوا و امور تجارتی خود اجاره کنند بدون

soit apporté aucun empêchement de la part des employés du Gouvernement.

Les Belges qui dans le but de voyager, ou d'exercer le commerce voudront visiter les Etats de la Haute Cour d'Iran, obtiendront pour leur sécurité des Commandements impériaux et des passeports, au moyen desquels ils ne rencontreront aucun obstacle et trouveront protection et assistance.

Mais il est bien entendu que les sujets de l'un et de l'autre Etat, qui se livreraient au Commerce intérieur seront soumis aux lois du pays où ils font le Commerce.

Art. IV. Les navires respectifs et les marchandises importées ou exportées par les sujets respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ne paieront dans l'un et l'autre Etat, soit à l'entrée, soit à la sortie par terre ou par mer, que les mêmes droits que paient à l'entrée et à la sortie, dans l'un et l'autre Etat, les navires ainsi que les marchandises et produits importés ou exportés par les marchands et sujets de la nation la plus favorisée, et nulle taxe exceptionnelle ne pourra, sous aucun pretexte, être reclamé dans l'un comme dans l'autre Etat.

Art. V. Les procès, contestations et disputes, qui, dans l'Empire de Perse, viendraient à s'élever entre Belges, seront référés en totalité à l'arrêt et à la décision de l'agent ou consul Belge qui résidera dans la province où ces procès, contestations et disputes auraient été soulévés, ou dans la province la plus voisine.

اینکه هیچ گونه ممانعتی از طرف مأمورین دولت بظهور رسد

باتباع دولت بلژیك که بعزم سیاحت یابرای امور تجارتی مایل به آمدن ایران هستند محض حفظ امنیت تذکره و احکامات دولتی داده خواهد شد تذکره و احکامات مزبوره موجب رفع موانع و مایهٔ تقویت برای مومی الیهم خواهد بود

مقرر است که اتباع دولتین که در مملکت یکدیگر به تجارت داخله اشتغال دارند مطیع قوانین همان مملکتی میباشند که در آنجا تجارت دارند

فصل چهارم —— سفاین طرفین و مال‌التجارهٔ که اتباع دولتین معاهدتین وارد بمملکت یکدیگر و خارج از آن مینمایند اعم از اینکه از راه خشکی یا از راه دریا بوده باشد همان حقوق را درموقع ورود و خروج ادا خواهند کرد که سفاین و مال‌التجاره و امتعهٔ وارده و صادره تجار و اتباع دول کاملة‌الوداد در مملکتین در موقع ورود و خروج تأدیه مینمایند و هیچ نوع حقوق فوق‌العاده بهیچ اسم و رسم در مملکتین مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— مرافعات و منازعات و مشاجراتی که در مملکت ایران فیمابین بلژیکی ها واقع میشود بالتمام بقرارداد و حکم مأمور یا قونسول بلژیك که در ایالت محل نزاع یا نزدیکترین ایالت اقامت دارد رجوع شده و مشار الیه موافق قوانین بلژیك حکم خواهد داد

Il en décidera d'après les lois Belges. Les procès, constestations et disputes soulévés en Perse, entre Belges et Persans, seront portés devant le tribunal Persan, jugé ordinaire de ces matières, au lieu ou résidera un agent ou un consul Belge, et discutés et jugés selon l'équité, en présence d'un employé de l'agent ou du consul Belge.

Les procès, contestations et disputes soulévés en Perse, entre des Belges et des sujets appartenant à d'autres Puissances également étrangères, seront jugés et terminés par l'intermédiaire de leurs agents ou consuls respectifs.

Dans le royaume de Belgique, les sujets Persans seront également, dans toutes leurs contestation, soit entre eux, soit avec des Belges ou des étrangèrs, jugés suivant le mode adopté dans ce royaume envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Quant aux affaires de la juridiction criminelle dans lesquelles seront compromis des Belges en Perse, ou des Persans en Belgique, elles seront jugées en Belgique et en Perse, suivant le mode adopté dans les deux pays envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Art. VI En cas de décès de l'un de leurs sujets respectifs sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, il sera procédé de la même manière qu'à l'égard des successions appartenant aux sujets de la nation la plus favorisée.

Art. VII. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs, et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre

مرافعات و منازعات و مشاجراتیکه در ایران مابین بلژیکی و ایرانی بوقوع میرسد بمحکمهٔ ایرانی که معمولا مرجع این قبیل مسائل است و در محلی که قونسول یا مأمور دولت بلژیك اقامت دارد رجوع شده در حضور یکی از اجزاء مأمور یا قونسول و از روی حقانیت رسیدگی و قطع خواهد شد

مرافعات و منازعات و مشاجرات واقعه در ایران فیمابین بلژیکی و اتباع ممالك خارجه بتوسط مأمورین یا قونسولهای آنها محاکمه و قطع و فصل میشود

در مملکت بلژیك منازعات واقعه فیمابین خود رعایای ایران و منازعات تبعهٔ ایرانی با تبعهٔ بلژیك یا با تبعهٔ دول خارجه موافق رسم معمول آن مملکت نسبت به تبعهٔ دول کاملة‌الوداد محاکمه میشود

اما در باب محاکمهٔ امور متعلقهٔ بجرم و جنایت (کریم) که بلژیکی ها در ایران و ایرانی ها در بلژیك متهم بان شده باشند این قبیل مسائل بطوری رسیدگی و قطع خواهد شد که با دول کاملة‌الوداد معمول است

فصل ششم —— در موقع فوت تبعهٔ یکی از دولتین در خاك مملکت دیگری همانطور که نسبت به متروکات اتباع دول کاملة الواد معمول است با متروکات متوفی نیز معامله خواهد شد

فصل هفتم —— دولتین معاهدتین محض حمایت تجارت و اتباع خود و برای تسهیل

les sujets des deux Etats, les deux Hautes Parties Contractantes se reservent la faculté de nommer chacune trois consuls. Les consuls de Belgique résideront à Téhéran, à Bender-Bouchir, à Tauris; les consuls de Perse résideront à Bruxelles, à Anvers et à Liège.

Les consuls de deux Hautes Parties Contractantes jouiront réciproquement sur le territoire de l'un et de l'autre Etat où sera établie leur résidence, du respect, des privilèges et des immunités accordés dans l'un et l'autre Etat aux consuls de la nation la plus favorisée.

Les agents diplomatiques et les consuls Belges ne protègeront ni publiquement ni sécrètement les sujets Persans.

Les agents diplomatiques et les consuls Persans ne protègeront ni publiquement ni sécrètement les sujets Belges.

Les consuls des deux gouvernements qui dans l'un et l'autre Etat se livreraient au commerce, seront soumis aux mêmes lois et mêmes usages auxquels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce.

Art. VIII. En cas de guerre de l'une des Hautes Puissances avec une autre, il ne sera porté atteinte en aucune manière à l'amitié et bonne intelligence qui existera perpetuellement entre les deux Cours

Art. IX. Le présent traité de commerce et d'amitié, cimenté par la sincère amitié et la confiance qui règnent entre les deux Etats bien conservés de Belgique et de Perse sera Dieu aidant, fidèlement obse-

روابط حسنه و عادلانهٔ فیمابین آنها حق خواهند داشت که هریك سه نفر قونسول مأمور نمایند

محل اقامت قونسولهای بلژیك در طهران و در بندر ابوشهر و در تبریز و اقامتگاه قونسولهای ایران در بروکسل در آنورس و در لی‌یژ خواهد بود

قونسولهای هریك از دولتین معاهدتین در خاك مملکت دیگری که محل اقامت آنها است از احترامات و امتیازات و معافیاتی که قونسولهای دول کاملة الوداد دارا هستند بهره مند خواهند بود

مأمورین سیاسی و قونسولهای بلژیك چه برخفا و چه برملا از اتباع ایران حمایت کرده و مأمورین سیاسی و قونسولهای ایران هم مخفیانه و آشکارا از تبعهٔ بلژیك حمایت نخواهند نمود

قونسولهای دولتین که در ممالك یکدیگر بتجارت اشتغال میورزند مطیع همان قانونی خواهند بود که هموطنان همکار آنها میباشند

فصل هشتم — درصورت جنك یکی‌از دولتین معظمتین بایك دولت دیگری بهیچوجه بر دوستی و اتحاد که باید دائماً مابین دولتین برقرار باشد خلل و زیانی وارد نخواهد آمد

فصل نهم — این عهد نامهٔ مودت و تجارت که بواسطهٔ دوستی صادقانه واعتماد حاصله بین دولتین محروستین بلژیك وایران منعقد شده است

rvé et maintenu de part et d'autre pendant dix ans, à dater du jour où les ratifications seront échangées; mais, si une année avant l'expiration du terme fixé aucune des deux Hautes Parties Contractantes n'a annoncé officiellement à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets, il continuera à rester en vigueur pour un an à dater du jour où il aura été denoncé, quelle que soit l'époque à laquelle cette déclaration aura lieu.

Les plénipotentiaires des deux Hautes Parties Contractantes s'engagent à échanger les ratifications de leurs Augustes Souverains, soit à Bruxelles, à Téhéran ou à Constantinople, dans l'espace de 12 mois ou plus tôt, si faire se peut.

En foi de quoi les deux plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ont signé le présent traité, et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double en français et en persan, le 31 Juillet de l'an 1857, à Bruxelles.

(L. S.) Vicomte Vilain XIIII

(L. S.) Farrok-Khan Emine-el-Molk.

TRAITÉ

D'AMITIÉ ET DE

Commerce entre la Perse

et le Danemark Signé at Paris le 3 Novembre 1857

Ratifications échangées à Paris le 18 Août 1858

از روز مبادلهٔ آن الی مدت ده‌سال بیاری خداوند متعال بدون کم وکسر مجری خواهد بود ولی هرگاه یکسال قبل از انقضای مدت معینه هیچیك از دولتین معاهدتین رسماً درباب فسخ آن بطرف مقابل اعلامی نکرد مدلول این عهد نامه یکسالهم بعداز تاریخ اعلام در هر زمانی که این اعلام بوقوع برسد مجری ومعتبر خواهد ماند

وزرای مختار دولتین معظمتین معاهدتین متقبل میشوند که تصدیق نامجات سلاطین معظم خود را در ظرف دوازده ماه و در صورت امکان زودتر در طهران یادر اسلامبول مبادله نمایند

علیهذا وزرای مختار دولتین متعاهدتین این عهد نامه را امضی و بخاتم خود مختوم نمودند

نسختین بزبان فرانسه و فارسی ۳۱ ژوییه سنه ۱۸۵۷ در بروکسل

(امضی) دیکنت ویلن ۱۴

(امضی) فرخ خان امین الملك

عهدنامه

مودت وتجارت

مابین ایران و دانمارك

در پاریس بتاریخ سوم نوامبر ۱۸۵۷

امضی شده و در هیجدهم اوت

تصدیق نامجات درپاریس

مبادله گردید

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.

Art. II. Agents Diplomatiques; réception et privilèges.

Art. III. sujets de l'un des Pays dans les Etats de l'autre; Commerce qu'ils peuvent exercer; droits dont ils jouissent; lois qui leur sont applicables en cas de commerce intérieur.

Art. IV. Navires et marchandises des deux Pays et droits exigibles.

Art. V. Nomination des Consuls; privilèges et lieux de résidence — Actes qui leur sont défendus — Lois applicables en cas de commerce.

Art. VI. Durée du traité — Ratifications.

فهرست مندرجات

فصل اوّل — مؤدت

فصل دوّم — مأمورین سیاسی و پذیرائی و امتیازات مشار الیهم

فصل سوّم — اتباع طرفین در ممالك یکدیگر و تجارتی که مجاز بان هستند — حقوقی را که مومی الیهم دارا و قوانینی که در صورت تجارت مطیع بان هستند

فصل چهارم — سفاین و مال التجارهٔ طرفین و حقوق متعلّق بان

فصل پنجم — قونسولها و امتیازات ومحل اقامت مشار الیهم — اعمالی که بر آنها ممنوع است — قوانینی که در صورت تجارت مطیع بان هستند

فصل ششم — مدت عهد نامه و تصدیق آن

Au nom de Dieu clément et miséricordieux

Sa Majesté Frédérik VII, par la grâce de Dieu, Roi de Danemark, des Vandales des Goths, Duc de Slesvick, Holstein, Stormarn, des Dithmarses, de Lauenbourg et d'Oldenbourg;

Et **Se Majesté** dont l'étendard est le soleil, le Sacré, l'Auguste,

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت خورشید رایت اقدس همایون سلطان معظم شاهنشاه بالاستقلال کلّ ممالك ایران و اعلیحضرت فردریك هفتم بلطف خداوند متعال پادشاه دانمارك و واندال وگت و دوك اسلش ویك و هلشتین و استر مارن و دیت مارس و لوئن بورك و اولدن بورك

هردو بالسویه و از صمیم قلب مایل هستند که روابط مؤدت و دوستی را مابین دولتین

برقرار دارند خواستند که بوسیلهٔ عقد عهد نامه مؤدت و تجارتی که برای اتباع طرفین معظمین معاهدین مفید و سودمند بوده باشد این رشتهٔ دوستی را پیوسته مستحکم نمایند لهذا وزرای مختار خودرا از اینقرار معین نمودند

از طرف اعلیحضرت پادشاه دانمارك بارن ژان شارل دانیل اولیس دیرکینك دو هم‌فلد پیشخدمت حضور میر شکار و وزیر مختار و الچی مخصوص مقیم دربار اعلیحضرت امپراطور فرانسه‌ها وغیره

وازطرف اعلیحضرت شاهنشاه کلّ ممالك ایران جناب فرخ خان امین‌الملك سفیر کبیر دولت علیهٔ ایران و غیره

پس ازاینکه وزرای مختار مزبور در پاریس حاضر شده وکالت نامهای خود را مبادله نموده و شرایط صحت را درآن یافتند فصول ذیل را برقرار نمودند

فصل اول — از امروز ببعد مابین مملکت و اتباع دانمارك و ممالك ایران و تبعهٔ ایرانی دوستی صادقانه و اتحاد دائمی برقرار خواهد بود

فصل دوم — وزرای مختار وسفرای کبار و سایر مأمورین سیاسی که هریك از دولتین بخواهند بدربار یکدیگر فرستاده و مقیم نمایند خود و تمام اجزاء سفارتی آنها مانند وزرای

le grand Monarque, le Roi des Rois, et le Souverain de tous les Etats de Perse;

L'un et l'autre également et sincèrement désireux d'établir des rapports d'amitié entre Leurs Etats respectifs, ont voulu les consolider par un Traité d'Amitié et de Commerce réciproquement avantageux et utile aux sujets des deux Hautes Parties Contractantes, et à cet effet ont désigné pour Leurs Plénipotentiaires:

Sa Majesté le Roi de Danemark: Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près **Sa Majesté** l'Empéreur des Français, le Baron Jean Charles Daniel Ulysse Dirckinck de Holmfeld, Son Chambellan et Grand Veneur, etc.

Et **Sa Majesté** l'Empereur de toute la Perse: Son Excellence Ferrokh-Khan Eminol-Molk, Ambassadeur du Sublime Empire de Perse, etc.

Et ces deux plénipotentiaires s'étant réunis à Paris, ayant échangé leurs pleins pouvoirs et les ayant trouvés en bonne et due forme ont arrêté les Articles suivants:

Art. I. A dater de ce jour il y aura amitié sincère et une constante bonne intelligence entre le royaume de Danemark et tous les Danois, et l'Empire de Perse et tous les sujets Persans.

Art. II Les Ambassadeurs, ministres plénipotentiaires ou autres agents diplomatiques qu'il plairait à chacune des Hautes Parties Contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre seront reçus et traités dans les deux pays res-

pectifs eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités les Ambassadeurs ou Ministre Plénipotentiaires ou les autres agents diplomatiques des nations les plus favorisées et ils y jouiront de tout point des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties Contractantes voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent soit, qu'ils resident sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, seront respectés et éfficacement protégés par les autorités du pays et leurs propres agents, et traités à tous égards comme le sont les sujets de la nations la plus favorisée.

Ils pourront réciproquement apporter par terre et par mer dans l'un et l'autre Etat et en exporter toute espèce de marchandises et de produits, les vendre, les échanger, les acheter, les transporter en tous lieux sur le territoire de l'un et de l'autre Etat.

Mais il est bien entendu que les sujets de l'un et de l'autre Etat qui se livreraient au commerce, intérieur, seront soumis aux lois du pays où ils font le commerce.

Art. IV. Les navires respectifs et les marchandises importées ou exportées par les sujets respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ne paieront dans l'un ou dans l'autre Etat, soit à l'entrée soit à la sortie, que les mêmes droits que paient à l'entrée ou à la sortie, dans l'un et l'autre Etat, les navires, les marchandises et produits importés et exportés par

مختار و سفرای کبار و سایر مأمورین سیاسی دول کاملة الوداد پذیرفته شده و مورد همان رفتار و کاملا دارای همان امتیازات و معافیات خواهند بود

فصل سوم —— اتباع دولتین معظمتین معاهدتین ازقبیل مسافر و ارباب صنعت و تجارت و غیرهم خواه در موقع مسافرت خواه درموقع اقامت در مملکتین مورد احترام واقع شده و کاملا در حفظو حمایت کارگذاران آن مملکت و مأمورین خود خواهند بود و بطوریکه باتبعهٔ دول کاملة الوداد رفتار میشود ازهر حیث باآنها نیز رفتار خواهد شد

مومی‌الیهم میتوانند چه‌از خشکی وچه ازراه دریا هر نوع مال‌التجاره و امتعه بمملکتین وارد و ازآنجا خارج نمایند و نیز هرقسم امتعه در هر نقطه از خاك طرفین بیع و شری و معاوضه کرده و بهر محلّی که بخواهند حمل نمایند

ولی مقرر است که اتباع دولتین که در مملکت یکدیگر بتجارت داخله اشتغال دارند مطیع قوانین همان مملکت خواهند بود که در آنجا تجارت مینمایند

فصل چهارم —— سفاین طرفین و مال‌التجارهٔ که تبعهٔ دولتین معاهدتین وارد مملکت یکدیگر و خارج از آن میکنند در موقع ورود و خروج همان حقوق را ادا خواهند کرد که سفاین و مال‌التجاره و امتعهٔ وارده و صادره اتباع دول کاملة الوداد در موقع ورود

les marchands et sujets de la nation la plus favorisée, et nulle taxe exceptionnelle ne pourra sous aucun nom et sous aucun prétexte être reclamée dans l'un comme dans l'autre Etat.

Art. V. Pour la protection de leur sujets et de leur commerce respectifs et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre les sujets des Hautes Parties Contractantes, elles se reservent la faculté de nommer chacune trois consuls. Les consuls de Danemark résideront à Téhéran à Bender-Bouchir et à Tauris; ceux de la Perse à Copenhaque, à Flensbourg et Altona.

Les consuls des deux Hautes Parties contractantes jouiront réciproquement sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, où sera établie leur résidence, du respect, des priviléges et des immunités accordés dans l'un et dans l'autre Etat aux consuls de la nation la plus favorisée.

Les Agents Diplomatiques et les cosuls du Danemark en Perse ne protègeront ni publiquement ni sécrètement les sujets Persans.

Les Agents Diplomatiques et les consuls Persans en Danemark ni protègeront ni publiquement ni sécrètement les sujets Danois.

Les consuls des gouvernements contractants, qui dans l'un et l'autre Etat se livreraient au commerce, seront soumis aux mêmes lois et aux mêmes usages auxquels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce.

Art. VI. Le présent traité d'amitié et de commerce cimenté par

و خروج تأدیه مینمایند و هیچگونه حقوق فوق‌العاده بهیچ اسم و عنوان در مملکتین مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— محض حمایت تجارت و اتباع طرفین و برای تسهیل روابط حسنه وعادلانه مابین مومی الیهم دولتین معظمتین معاهدتین حق خواهند داشت که هر یك سه نفر قونسول مامور نمایند قونسولهای دانمارك در طهران و بندر ابوشهر و تبریز مقیم بوده و قونسولهای ایران در کپنهاك فلنس‌بورك و آلتونا اقامت خواهند داشت

قونسولهای هر یك از دولتین معظمتین معاهدتین در خاك مملکت‌دیگری که محل اقامت آنها است بالمقابله دارای همان احترامات و امتیازات و معافیاتی خواهند بود که قونسولهای دول کاملة‌الوداد دارا میباشند

مأمورین سیاسی و قونسولهای دانمارك در ایران چه برخفا و چه بر ملا از تبعهٔ ایرانی حمایت نخواهند کرد

مأمورین سیاسی و قونسولهای ایران در دانمارك مخفیانه و آشکارا از تبعهٔ آندولت حمایت نخواهند نمود

قونسولهای دولتین معاهدتین که در ممالك یکدیگر بتجارت اشتغال دارند مطیع همان قوانینی خواهند بود که هموطنان همکنان ایشان میباشند

فصل ششم —— این عهدنامه مؤدت و تجارت که بواسطهٔ دوستی صادقانه و اعتماد

la sincère amitié et la confiance qui régnent entre les monarchies du Danemark et de la Perse, sera, Dieu aidant, fidèlement obsérvé et maintenu de part et d'autre pendant douze ans, à dater du jour où les ratifications seront échangées. Mais si une année avant l'expiration du terme fixé, aucune des deux Hautes Parties Contractantes n'a annoncé officiellement à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets, il continuera à rester en vigueur pour les deux Parties pendant un an, à dater du jour ou il aura été dénoncé, quelle que soit l'époque à laquelle cette déclaration aura lieu.

Les Plénipotentiaires des deux Hautes Parties Contractantes s'engagent à échanger les ratifications de Leurs Augustes Souverains à Paris ou à Constantinople dans l'espace d'un an, ou plus tôt, si faire se peut.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait double en Français et en Persan le 30me jour du mois de Novembre, de l'an du Christ 1857.

(L. S.) V. Dirckinck de Holmfeld.

(L. S.) Ferrokh Khan.

حاصله مابین سلطنت دانمارك و ایران منعقد شده است بیاری خداوند متعال از روز مبادلهٔ تصدیقنامجات الی مدت دوازده سال بدون کم و کسر مرعی و بر قرار خواهد بود ولی‌هر گاه یکسال قبل از انقضای مدت معینه هیچ یك از دولتین معاهدتین رسماً فسخ آنرا بطرف مقابل اظهار نکرد مدلول آن الی یکسال پس از تاریخ اعلام فسخ در هر زمانی که این اعلام بوقوع رسد مقرر و مجری خواهد ماند

وزرای مختار طرفین معظمتین معاهدتین متقبل میشوند که تصدیقنامجات سلاطین معظم خود را در ظرف یکسال و در صورت امکان زود تر در پاریس یا در اسلامبول مبادله نمایند

علیهذا وزرای مختار طرفین معظمین معاهدین این عهد نامه را امضی نموده و بمهر خود ممهور داشتند

نسختین بزبان فرانسه و فارسی ۳۰ ماه نوامبر سنهٔ ۱۸۵۷ میلادی

(امضی) دیرکینك دوُهم فلد

(امضی) فرخ خان

TRAITÉ
DE
Paix entre la Perse et la Russie

Signé à Turkman-tchai
le $\frac{10}{22}$ Février 1828.
et le 5 Chaban 1243 de l'Hegire

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Paix et Amitié.

Art. II. Annulation par suite de la guerre, du traité de Gulistan.

Art. III. Cessions faites à la Russie

Art. IV. Description de la nouvelle frontière.

Art. V. Nouveaux territoires appartenant à la Russie.

Art. VI. Indemnité de guerre; mode garantie et termes du paiement.

Art. VII. Stipulations Concernant le Prince Abbas-Mirza, successeur au Trône

Art. VIII. Navires marchands des deux Pays dans la mer Caspienne; cabotage; naufrage.

Art. IX. Dispositions relatives aux batiments de guerre.

Art. X. Dispositions relatives à la protection du Commerce et des sujets respectifs—Consuls et agents Commerciaux—Cas de plainte contre un agent ou consul russe.

Art. XI. Règlement des réclamations suspendues par l'évènement de la guerre—liquidation des créances.

Art. XII. Délai accordé pour le réglement des questions immobilières; Personnes exceptées du bénéfice de cette disposition.

Art. XIII. Prisonniers de guerre.

Art. XIV. Dispositions relatives aux transfuges et déserteurs.

Art. XV. Amnistie accordée aux pérsonnes compromises; délai stipulé en leur faveur pour le réglement des questions mobilières et immobilières; personnes exceptées du bénéfice de l'amnistie.

Art. XVI. Cessation des hostilités —Ratifications.

عهدنامه
صلح مابین ایران و روسیه
در ترکمان چی بتاریخ ۱۰ / ۲۲ فوریه ۱۸۲۸
مطابق پنجم شهر شعبان ۱۲۴۳
امضی شده

فهرست مندرجات

فصل اول — صلح ومودت

فصل دوم — فسخ عهدنامهٔ گلستان بواسطهٔ وقوع جنك

فصل سوم — ایالاتی که بروسیه داده شده است

فصل چهارم — خط جدید سرحدی

فصل پنجم — اراضی ونواحی جدیدی که بروسیه تعلّق یافته است

فصل ششم — وجه خسارت جنك — تضمین واقساط وترتیب تأدیهٔ آن

فصل هفتم — در باب عباس میرزا نایب السلطنه

فصل هشتم — سیر سفاین تجارتی مملکتین دربحر خزر — شکست وغرق کشتی

فصل نهم — شرایطیکه راجع به سفاین جنگی‌است

فصل دهم — حفظ مناسبات تجارتی و حمایت اتباع طرفین — قونسول و وکلای تجارتی — درباب شکایت دولت علیه از قونسول یا مأمور روسیه

فصل یازدهم — تسویه دعاوی معوّقه — وصول وایصال مطالبات

فصل دوازدهم — اشخاصی که‌در دوطرف رود ارس دارای اموال غیر منقوله هستند ومهلتی که بجهت انتقال آن بمومی الیهم داده شده است — کسانیکه استثناء از انتفاع این مهلت محروم هستند

فصل سیزدهم — اسراء جنگی

فصل چهاردهم — شرایطی که راجع به فراریان است

فصل پانزدهم — عفو و بخشش دربارهٔ اشخاصی که درمدت جنك وبعدازآن مرتکب بعضی اعمال شده اند — اموال منقوله و غیر منقوله معفوین و مهلتی که از این بابت به مومی الیهم داده شده است — کسانیکه از عفو و اغماض محروم هستند

فصل شانزدهم — ترك مخاصمات — تصدیق عهد نامه

Au nom de Dieu
Tout puissant

Sa Majesté le très-haut, très-illustre très-puissant Empereur et Autocrate de toutes les Russies et et **Sa Majesté** le Padichah de Perse également, animés d'un sincère désir de mettre un terme aux maux d'une guerre entièrement contraire à leurs mutuelles dispositions et de rétablir sur une base solide les anciens rapports de bon voisinage et d'amitié entre les deux Etats, au moyen d'une paix, qui porte en elle-même la garantie de sa durée, en éloignant tout sujet de différend et mésintelligence futures, ont designé pour leurs plénipotentiaires, chargés de travailler à cette œuvre salutaire, savoir: **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies, le sieur Jean Paskévitch, son aide de camp général et général d'infanterie, commandant le corps d'armée détaché du Caucase, dirigeant la partie civile de la Géorgie et des gouvernements d'Astrakhan et du Caucase, commandant la flottille de la mer Caspienne et chevalier des ordres de Saint Alexandre Nevsky en diamants; de Sainte Anne de la première classe en diamants; de Saint Wladimir de la première classe; de Saint Georges de la 2ème classe; décoré de deux épées d'honneur, dont une en or avec l'inscription: «pour la valeur» et l'autre enrichie de diamants; et chevalier des ordres étrangers de l'Aigle rouge de Russie de la 1ère classe; du croissant de la sublime porte Ottomane, et de plusieurs autres;

بنام خداوند متعال

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت قویشوکت معظم نامدار امپراطور و صاحب اختیار کل ممالك روسیه بالسویه و از صمیم قلب مایل هستند که برصدمات محاربه که مخالف میل طرفین است نهایتی داده و مجدداً روابط قدیمهٔ حسن همجواری و مودت را مابین مملکتین بوسیلهٔ صلحی که فی حد ذاته متضمن اساس امتداد و دافع مبانی اختلافات و برودت آتیه بوده باشد برپایه و بنائی محکم استوار دارند لهذا وزرای مختار خودرا که برای این امر سودمند مأمور هستند ازاینقرار معین داشتند

ازطرف اعلیحضرت امپراطور کل روسیه ژان یاسکیه ویچ اجودان جنرال و سرتیپ پیاده نظام فرماندهٔ اردوی قفقازیه کفیل امورغیرنظامی گرجستان و حاجی ترخان و قفقازیه رئیس قوهٔ بحریهٔ دریای خزر دارای نشان آلکساندر نوسکی مکلل بالماس و نشان سنت آن ازدرجهٔ اوّل مکلل بالماس و سن ولادیمیر از درجهٔ اوّل و سن ژرژ از درجهٔ دوم و دو شمشیر افتخاری که یکی مرصع و دیگری طلا که روی آن اینطور نوشته‌شده (برای شجاعت) و دارای نشان عقاب قرمز از درجهٔ اوّل و نشان هلال عثمانی و غیره

et le sieur Alexandre Obrescoff, son conseiller d'Etat actuel et chambellan, chevalier de l'ordre de Saint Wladimir de la 3ème classe, de Saint Stanislas de Pologne de la 2me classe et de Saint Jean de Jérusalem;

Et **Sa Majesté** le Shah de Perse, Son Altesse royale le prince Abbas-Mirza.

Lesquels après s'être réunis à Tourkmantchai et avoir échangé leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme ont arrêté et conclu les articles suivants:

Art. I. Il y aura à compter de ce jour, paix, amitié et parfaite intelligence entre **Sa Majesé** l'Empereur de toutes les Russies d'une part et **Sa Majesté le Shah** de Perse de l'autre part, leurs héritiers et successeurs, leurs Etats et leurs sujets respectifs, à perpétuité.

Art. II. Considérant que les hostilités survenues entre les Hautes Parties Contractantes, et heureusement terminées aujourd'hui, ont fait cesser les obligations que leur imposait le traité de Gulistan, **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies et **Sa Majesté** le Padichah de Perse, ont jugé convenable de remplacer le dit traité de Gulistan par les présentes clauses et stipulations, lesquelles sont destinées à régler et à consolider de plus en plus les relations futures de paix et d'amitié entre la Russie et la Perse.

Art. III. **Sa Majesté le Shah** de Perse, tant en son nom qu'en celui de ses héritiers et successeurs, cède en toute propriété à l'Empire de

و آلکساندر ابروسکوف کنسیه دِتا و پیشخدمت اعلیحضرت امپراطور دارای نشان سن‌ولادیمیر ازدرجهٔ سوم و سن استانیسلاس لهستان ازدرجهٔ دوم وسن‌ژان بیت‌المقدس

و از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران حضرت اشرف شاهزاده عباس میرزا

وزرای مختار طرفین پس از آنکه در ترکمان چای اجلاس کرده و اختیار نامهای خودرا مبادله و آنرا موافق قاعده و مرتب به ترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل‌را منعقد و برقرار داشتند

فصل اول —— از امروز ببعد مابین اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت امپراطور روسیه و نیز مابین ممالك و وراث و اخلاف و اتباع اعلیحضرتین صلح و وداد و مودت کامله علی‌الدوام برقرار خواهد بود

فصل دوم —— چون مخاصمهٔ طرفین معظمین که بسعادت امروز باختتام رسید تعهدات عهد نامه گلستان را باطل میدارد لهذا اعلیحضرت شاهنشاه ایران واعلیحضرت امپراطور کل روسیه چنین صلاح دیدند که بجای عهد نامهٔ مزبور مواد و شرایط ذیل را که مبنی بر ازدیاد و استحکام روابط آتیهٔ مودت وصلح مابین روسیه وایران است برقرار نمایند

فصل سوم —— اعلیحضرت شاهنشاه ایران از طرف خود و اخلاف و وراث خود

Russie le Khanat d'Erivan, tant en deça qu'au delà de l'Arax, et le Khanat de Nakhitchvan. En conséquence de cette cession **Sa Majesté le Shah** s'engage a faire remettre aux autorités russes, dans l'espace de six mois au plus, à partir de la signature du présent traité, toutes les archives et tous les documents publics concernant l'administration des deux Khanats susmentionnés.

Art. IV. Les deux Hautes Parties Contractantes conviennent d'établir pour frontière entre les deux Etats la ligne de démarcation suivante:

En partant du point de la frontière des Etats Ottomans le plus rapproché en ligne droite de la sommité du petit Ararat, cette ligne se dirigera jusqu'à la sommité de cette montagne, d'où elle descendra jusqu'à la source de la rivière dite Karas-Sou inférieure, qui découle du Versant méridional du petit Ararat et elle suivra son cours jusqu'à son embouchure dans l'Arax vis-à-vis de Chérour. Parvenue à ce point, cette ligne suivra le lit de l'Arax jusqu'à la forteresse d'Abbasabad, autour des ouvrages extérieurs de cette place qui sont situés sur la rive droite de l'Arax, il sera tracé un rayon d'un demi Aghatch, ou trois Verstes et demi de Russie, lequel s'etendra dans toutes les directions; tout le terrain qui sera renfermé dans ce rayon, appartiendra exclusivement à la Russie et sera démarqué avec la plus grand exactitude dans l'espace de deux mois à dater de ce jour. Depuis l'endroit où l'extrémité orientale de ce rayon

خانات ایروان را که در دو طرف رود ارس واقع است و نیز خانات نخجوان را بملکیت مطلقه بدولت روس واگذار میکند بناء علیهذا اعلیحضرت شاهنشاه ایران متعهد میشوند که دفاتر و اسنادیکه راجع بحکومت و ادارهٔ خانات فوق الذکر است منتها در ظرف شش ماه از امضای این عهد نامه بمأمورین روس تسلیم نمایند

فصل چهارم — دولتین معظمتین معاهدتین قبول نمودند که خط سرحدی مابین دولتین از اینقرار ترسیم شود

این خط از نقطهٔ سرحد دولت عثمانی که بخط مستقیم نزدیکترین راه بقلهٔ کوه آغری کوچك است شروع شده بقلهٔ مزبوره رسیده و از آنجا بسرچشمهٔ رود قراسوی سفلی که از دامنهٔ جنوبی آغری کوچك جاری است فرود میاید پس از آن خط سرحدی طول مجرای این رود را الی محل التقای آن با رود ارس که محاذی شرور است طی نموده و از اینجا مجری رود ارس را متابعت کرده و بقلعهٔ عباس آباد میرسد از استحکامات خارجی این قلعه که در ساحل راست ارس است خطی که طول آن نیم آقاج یعنی سه ورست و نیم روسی بوده باشد به تمام جهات کشیده خواهد شد و تمام اراضی که در حدود این خط واقع میشود منحصر بدولت روس بوده و در ظرف دو ماه از تاریخ امروز بطور دقت تخیط خواهد شد از محلی که طرف شرقی این خط متصل برود ارس میشود خط سرحدی

aura rejoint l'Arax la ligne-frontière continuera à suivre le lit de ce fleuve jusqu'au gué de Iédiboulouk, d'où le territoire persan s'étendra le long du lit de l'Arax sur un espace de trois Aghatchs, ou vingt-et-un verstes de Russie; parvenue à ce point, la ligne frontière traversera en droiture la plaine du Moghan jusqu'au lit de la rivière dite Bolgarou à l'endroit qui se trouve situé à trois Aghatchs, ou vingt-et un Verstes au-dessous du confluent des deux petites rivières appelées Odina-Bazar et Sarakamiche. Delà cette ligne remontera de la rive gauche de Bolgarou jusqu'aux confluents des dites rivières Odinabazar et Sarakamiche et s'étendra le long de la rive droite de la rivière orientale d'Odinabazar jusqu'à sa source et de là jusqu'à la cime des hauteurs de Djikoïr, de manière que toutes les eaux qui coulent vers la mer Caspienne appartiendront à la Russie et toutes celles dont le versant est du côté de la Perse appartiendront à la Perse. La limite des deux Etats étant marquée ici par la crête des montagnes, il est convenu que leur déclinaison du côté de la mer Caspienne appartiendra à la Russie et que leur pente opposée appartiendra à la Perse. De la crête des hauteurs de Djikoïr la frontière suivra, jusqu'à la sommité de Kamarkouia, les montagnes qui séparent le Talèche du district d'Archat.

Les crêtes des montagnes séparant de part et d'autre les versants des eaux détermineront ici la ligne frontière de la même ma-

مجری رود مزبور را الی کدار یدی بلوك متابعت میکند و خاك ایران از این نقطهٔ اخیر الی سه آقاج یعنی بیست و یك ورست روس در طول مجری ارس امتداد مییابد بعد از وصول باین محل خط سرحدی جاکهٔ مفان را بطور مستقیم گذشته بمحلی از مجری بالها رود خواهد آمد که در سه‌آقاجی یعنی بیست و یك ورست پائین تر از ملتقای دو رود آدینه بازار و ساری قمیش واقع است پس از آن خط سرحدی از ساحل چپ بالها رود الی ملتقای دو رود مزبور آدینه بازار و ساری‌قمیش صعود کرده و از آنجا در ساحل راست رودخانهٔ آدینه بازارشرقی الی سرچشمهٔ آن ممتد و از سر چشمهٔ مزبور الی قلهٔ تپه های جگیر میرسد بطوریکه تمام آبهائیکه بطرف دریای خزر جاری است متعلق بروسیه بوده و تمام آبهائی که جریانشان بطرف ایران است تعلق بدولت علیه خواهد گرفت

چون در اینجا (۱) حدود دولتین بواسطهٔ تیزهٔ کوه ها محدود میشود لهذا مقرر است که دامنهٔ این کوه ها که بسمت دریای خزر تمایل دارد متعلق بدولت روس بوده و دامنهٔ آنطرف کوهها اختصاص بایران خواهد داشت

ازتیزهٔ تپهای جگیر خط سرحد کوه هائی‌راکه

(۱) یعنی از سرچشمهٔ رود آدینه بازار الی قلهٔ تپهای جگیر

nière qu'il est dit ci-dessus au sujet de la distance comprise entre la source d'Odinabazar et les sommités de Djikoïr. La ligne frontière suivra ensuite, depuis la sommité de Kamarkouia, les crêtes des montagnes qui séparent le district de Zouvante et celui d'Archat jusqu'à la limité de celui de Velkidji, toujours conformément au principe énoncé par rapport au versant des eaux. Le district de Zouvante à l'exception de la partie située du côté opposé de la cime des dites montagnes, tombera de la sorte en partage à le Russie. A partir de la limite du district de Velkidji, la ligne frontière entre les deux Etats suivra les sommités de Klopouti et de la chaine principale des montagnes qui traversent le district de Velkidji, jusqu'à la source septentrionale de la rivière dite Astara, toujours en observant le principe relatif au versant des eaux. De là la frontière suivra le lit de ce fleuve jusqu'à son embouchure dans la mer Caspienne et complètera la ligne de demarcation qui séparera dorénavant les passessions respectives de la Russie et de la Perse.

Art. V. **Sa Majesté le Schah** de Perse, en témoignage de son amitié sincère pour **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies reconnait solennellement par le présent article, tant en son nom qu'au nom de ses heritiers et successeurs au trône de Perse, comme appartenant à jamais à l'Empire de Russie tous les pays et toutes les îles situées entre la ligne de démarca-

فاصل بین طالش و ارشق است متابعت نموده و بقلهٔ کمر قوئی میرسد و قلـلی که فاصل دامنه دو طرف کوه های مزبور است در اینجا تحدید حدود مینماید بهمان قسم که در باب مسافت مابین سرچشمهٔ آدینه بازار و قلهای جکیر ذکر شد

پس از آن خط سرحد از قلهٔ کمر قوئی تیزهٔ کوه ها تیکه بلوك زوَند را از ارشق جدا مینماید متابعت نموده و بمحلّی که حدود بلوك ولکیج است میرسد و ترتیبی که در باب جریان آب ذکر شده است مراعات خواهد شد و از اینقرار بلوك زوَند باستثنای قسمتی که در آن طرف قلهٔ کوه های مزبور است متعلق بروسیه خواهد بود

از محلّی که حـدود بلوك ولکیج است خط سرحد بین الدولتین قلـل کوه کلوبوتی و قلل سلسلهٔ عمده کوه هائی که از بلوك ولکیجی میگذرد متابعت نموده و بسرچشمهٔ شمالی رودخانهٔ موسوم باستـارا میرسـد و اینجـا هـم مسئلـه جریان آب چنانچه در فوق ذکر شده است مرعی میباشد

از آنجا خط سرحدی مجری آستـارا را الی مصب آن در دریای خزر طی نمـوده و حدود خاك دولتین را با تمام میرساند

فصل پنجم ـــــ اعلیحضرت شاهنشاه ایران محض اثبات دوستی خالصانه که نسبت به اعلیحضرت امپراطور کلّ روسیه دارند بموجب همین فصل از طرف خود و از طرف وراث و اخلاف خود و اضحاً و علناً تصدیق مینمـایند

tion désignée par l'article précédent d'un côté et la crête des montagnes du Caucase et la mer Caspienne de l'autre, de même que les peuples nomades et autres qui habitent ces contrées.

Art. VI. Dans le but de compenser les sacrifices considérables que la guerre, qui a éclaté entre les deux Etats a occasionné à l'Empire de Russie, ainsi que les pertes et dommages qui en sont résultés, pour les sujets russes, **Sa Majesté le Shah** de Perse s'engage à les bonifier moyennant le paiement d'une indemnité pécuniaire. Il est convenu entre les deux Hautes Parties Contractantes, que le montant de cette indemnité est fixé à dix Kourours de tomans rayedj, ou vignt millions de roubles d'argent, et que le mode, les termes et les garanties du paiement de cette somme seront réglés par un arrangement particulier qui aura la même force et valeur que s'il était inséré mot à mot au présent traité.

Art. VII. **Sa Majesté le Shah** de Perse ayant jugé à propos de désigner pour son succésseur et héritier présomptif son Auguste fils le prince Abas Mirza, **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies, afin de donner à **Sa Maejesté le Shah** de Perse un témoignage public de ses dispositions amicales et de son désir de contribuer à la consolidation de cet ordre de succession, s'engage à reconnaître, des aujourd'hui dans l'Auguste personne de Son Altesse royale le prince Abbas Mirza le successeur et héritier prèsomptif de la couronne de Perse

که ممالك و جزایریکه مابین خـط تحدیدی فصل اخیر و تیزهٔ جبال قفقاز و دریای خزر است و همچنین اهالی بدوی و غیره این نواحی متعلّق بدولت روسیه میباشند

فصل ششم ـــــ محض تلافی مصارف کثیره که ازاین جنك بین الدولتین برای مملکت روسیه حاصل شـده و درعوض خسارات و ضررهائیکه بدین جهة باتباع روس رسیده است اعلیحضرت شاهنشاه ایران متعهـد میشوند که وجه خسارتی تأدیه کرده مصارف وضررهای مزبور را جبران نمایند

طرفین معظمین معاهدین این وجه خسارترا بده کرور تومان رایج یا بیست ملیون مناط قره معین کرده ومقرر میدارند که ترتیب اقساط و تضمین تأدیهٔ آن درقرار داد مخصوصی مرتب شود اعتبـار و استحکام قرار داد مزبور بحـدی خواهد بود که کانه لفظ بلفظ درهمین عهد نامه درج شده باشد

فصل هفتم ـــــ چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران چنین صلاح دیدند که حضرت اشرف عباس میرزا همایون فرزند خودرا وارث وولیعهـد فرمـایند لهـذا اعلیحضرت امپراطور کلّ روسیه محض اینکه نیـات دوستانهٔ خود را مکشوف ومیلی‌را که‌در مساعدت باستحکام این نوع وراثت دارد مشهود خاطر اعلیحضرت شاهنشاه ایران نماینـد متعهد میشوند که از امروز شخص حضرت عباس میرزا را وارث و ولیعهـد دولت

et à le considérer comme légitime souverain de ce royaume dès son avénement au trône.

Art. VIII. Les bâtiments-marchands russes jouiront comme par le passé, du droit de naviguer librement sur la mer Caspinne et le long de ses côtes et d'y aborder.

Ils trouvront en Perse secours et assistance en cas de naufrage. Le même droit est accordé aux batiments marchands persans de naviguer sur l'ancien pied dans la mer Caspienne et d'aborder aux rivages russes, où en cas de naufrage, les persans recevront réciproquement secours et assistance.

Quant aux bâtiments de guerre, ceux qui portent le pavillon militaire russe étant ab antiquo les seuls qui aient eu le droit de naviguer sur la mer Caspienne ce même privilège exclusif leur est par cette raison également réservé et assuré aujourd'hui, de sorte qu'à l'exception de la Russie, aucune autre Puissance ne pourra avoir des batiments de guerre sur la mer Caspienne.

Art. IX. **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies et **Sa Majesté le Schah** de Perse ayant à cœur de resserrer par tous les moyens les liens si heureusement rétablis entre eux, sont convenus que les ambassadeurs, ministre et chargés d'affaires, qui pourraient être réciproquement délégués auprès des Hautes Cours respectives, soit pour s'acquitter d'une mission temporaire, soit pour y résider en permanence, seront reçus avec les honneurs et distinctions analogues à

ایران شناخته و ایشان را از حین جلوس بتخت سلطنت سلطان حقهٔ این مملکت بدانند

فصل هشتم —— سفاین تجارتی روس مثل سابق حق خواهند داشت که بطور آزادی دردریای خزر ودرامتداد سواحل آن سیر کرده وبکنارهای آن فرود آیند ودرموقع شکست وغرق درایران معاونت وامداد خواهند یافت

وسفاین تجارتی ایران هم حق خواهند داشت که بقرار سابق دربحر خزر سیر نموده وبسواحل روس بروند ودرصورت غرق وشکست هم بانها کمك وامداد خواهد شد

اما در باب کشتی های جنگی چون آنهائکه بیدق نظامی روس دارند ازقدیم الایام بالانفراد حق سیر در بحر خزررا داشته اند حال هم بدین سبب این امتیاز منحصر بهمان کشتی‌ها خواهد بود بطوریکه بغیر از دولت روسیه دولت دیگری حق نخواهد داشت که سفاین جنگی در دریای خزر داشته باشد

فصل نهم —— چون مکنون خاطر اعلیحضرت شاهنشاه ایران واعلیحضرت امپراطور کل روسیه این است که در استحکام روابطی که بسعادت و میمنت مجدداً مابین دولتین استقرار یافته است سعی وکوشش نمایند مقرر میدارند که سفراء کبار و وزراء مختار و شارژدافرهائیکه خواه برای انجام مأموریت موقتی و خواه بجهة اقامت دائمی بدربار یکدیگر فرستاده میشوند بفراخور مقام خود وموافق شأن

leur rang et conformes à la dignité des Hautes Puissances Contractantes, comme à l'amitié sincère qui les unit et aux usages du pays. On conviendra à cet effet, moyenant un protocole spécial, du cérémonial à observer de part et d'autre.

Art. X. **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies et **Sa Majesté le Schah** de Perse considérant le rétablissement et l'extension des relations commerciales entre les deux Etats, comme un des premiers bienfaits que doit produire le retour de la paix, sont convenus de régler, dans un parfait accord, toutes les dispositions relatives à la protection du cmmerce et à la sûreté des sujets respectifs, et de les consigner dans un acte séparé et cl-annexé, arrêté entre les plénipotentiaires respectifs et qui est, et sera considéré comme faisant partie intégrante du présent traité de paix. **Sa Majesté le Schah** de Perse réserve à la Russie, comme par le passé, le droit de nommer des consuls, ou agents commerciaux, partout où le bien du commerce l'exigera et il s'engage à faire jouir ces consuls et agents, chacun desquels n'aura pas une suite de plus de dix individus, de la protection, des honneurs et des privilèges affectés à leur caractère public. **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies promet, de son côté, d'observer une parfaite réciprocité à l'égard des consuls, ou agents commerciaux de **Sa Majesté le Schah** de Perse. En cas de plaintes fondées de la part du Gouvernement persan contre un des agents, ou consuls russes, le

و حیثیت طرفین ومطابق مؤدت واتحاد بین الدولتین و نیز برحسب عادات مملکتی مورد اعزاز و احترام شوند علیهذا در باب تشریفاتی که باید از طرفین ملحوظ ومنظور شود دستورالعملی مخصوص مقرر خواهد شد

فصل دهم —— چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت امپراطور کل روسیه استقرار و توسعهٔ روابط تجارتی مابین دو دولت را از نخستین فواید اعاده صلح میدانند چنین صلاح دیدند که ترتیباتی که راجع بحفظ تجارت و امنیت اتباع دولتین است در یك مقاوله نامهٔ علیحده بطور مرضی الطرفین نگارش یابد و این مقاوله نامه که مابین وزرای مختار طرفین انعقاد و باین عهد نامه انضمام خواهد یافت مثل این است که جزو متمم همین عهد نامه صلح بوده باشد

اعلیحضرت پادشاه ایران بدولت روس حق میدهد که کما فی السابق هرجا که بجهت منافع تجارتی لازم باشد بانجا قونسول ووکیل تجارتی بفرستد و متعهد میشوند که این قونسول ووکلای تجارتی را که من تبع هر یك زیاده از ده نفر نخواهد بود از حمایت و احترامات و امتیازاتیکه لازمهٔ سمت رسمیت آنها است بهره مند سازد اعلیحضرت امپراطور روسیه هم وعده میدهد که رفتار بمثل را درمادهٔ قونسول ووکلای تجارتی اعلیحضرت شاهنشاهی منظور دارد

درصورت شکایت حقهٔ دولت ایران ازیکی ازمأمورین یا قونسولهای روس وزیر مختار یا شارژدافری که در دربار دولت علیهٔ ایران

ministre ou chargé d'affaire de Russie résidant à la cour de **Sa Majesté le Schah,** et sous les ordres immediats duquel ils seront placés le suspendra de ses fonctions et en conférera provisoirement la gestion à qui il jugera convenable.

Art. XI. Toutes les affaires et réclamations des sujets respectifs, suspendues par l'évènement de la guerre, seront reprises et terminées suivant la justice, après la conclusion de la paix. Les créances que les sujets respectifs peuvent avoir les uns envers les autres, ainsi que celles sur le fisc, seront promptement et entièrement liquidées.

Art. XII. Les Hautes Parties Contractantes conviennent, d'un commun accord, dans l'intérêt de leurs sujets respectifs, de fixer un terme de trois ans pour que ceux d'entre eux qui ont simultanément des proprietés immobilières en deça et en delà de l'Araxe, aient la faculté de les vendre, ou de les échanger librement.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies excepte néanmoins du bénéfice de cette disposition, en autant qu'elle La concerne, le ci-devant Sardar d'Erivan, Hossein Khan, son frère Hassan Khan et Kerim Khan, ci-devant gouverneur de Nakhitchévan.

Art. XIII. Tous les prisonniers de guerre faits de part et d'autre, soit dans le cours de la dernière guerre, soit auparavant, de même que les sujets des deux gouvernements réciproquement tombés en captivité à quelque epoque que ce soit, seront tous librement rendus

اقامت و باین اشخاص ریاست بلا فاصله دارد مشار الیه را ازمأموریت خود خلع کرده و موقتاً کمالت کاراورا بهرکس صلاح داند واگذارخواهدکرد

فصل یازدهم —— پس از حصول صلح بامور ودعاوی اتباع طرفین که بواسطهٔ وقوع جنك درعهدهٔ تعویق مانده بود مراجعه شده وازروی عدالت قطع و فصل خواهد شد ومطالباتیکه اتباع طرفین ازیکدیگر یا از خزانهٔ جانبین دارند بالتمام عاجلا تأدیه خواهد شد

فصل دوازدهم —— طرفین معظمین معاهدین نظر بمنافع اتباع خود متفق الرأی شدند که برای اشخاصی که در دوطرف رود ارس دارای اموال غیر منقوله هستند مهلتی سه ساله قرار دهند که مومی الیهم بتوانند آنرا بطور دلخواه بمبایعه و معاوضه برسانند ولی اعلیحضرت امپراطور کل روسیه تاحدی که این شرط راجع بخود اوست حسین خان سردار سابق ایروان و برادرش حسن خان و کریم خان حاکم سابق نخجوان را از انتفاع مدلول شرط مزبوره مستثنی میدارد

فصل سیزدهم —— تمام اسراء جنگی‌را که طرفین در هنگام محاربهٔ اخیره و یا قبل ازآن دست‌گیر کرده‌اند و همچنین اتباع دولتین که در اوقات سایره اسیرآگرفتارشده باشند درظرف چهارماه مسترد خواهند شد

dans le terme de quatre mois et, après avoir été pourvus de vivres et autres objets nécessaires, ils seront dirigés sur Abbas-Abade pour y être remis entre les mains des commissaires respectivement chargés de les recevoir et d'aviser à leur renvoi ultérieur dans leurs foyers. Les Hautes Parties Contractantes en useront de même à l'egard de tous les prisonniers de guerre et tous les sujets russes et persans réciproquement tombés en captivité, qui n'auraient pas été restitués dans le terme susmentionné, soit en raison de l'éloignement où ils se seraient trouvés, soit pour toute autre cause ou circonstance.

Les deux gouvernements se réservent expressément le droit illimité de les réclamer en tout temps et ils s'obligent à les restituer mutuellement à mesure qu'il s'en présentera, ou à mesure qu'ils les réclameront.

Art. XIV. Les Hautes Parties Contractantes n'exigeront pas l'extradition des transfuges et déserteurs, qui auraient passé sous leurs dominations respectives avant ou pendant la guerre. Toutefois, pour prévenir les conséquences mutuellement préjudiciables qui pourraient résulter des intelligences, que quelques uns de ces transfuges chercheraient à entretenir avec leurs anciens compatriotes ou vassaux, le Gouvernement persan s'engage à ne pas tolérer dans ses possessions, situées entre l'Araxe et la ligne formée par la rivière dite Tchara, par le lac d'Ourmi, par la rivière dite Djakotou et par la rivière dite Kizil Ozone jusqu'à son confluent dans

بعد از آنکه باین اشخاص ارزاق و اشیاء لازمه داده شد مومی الیهم را بطرف عباس‌آباد حرکت داده ودر آنجا به‌کمیسر هائیکه ازطرفین برای استرداد و تهیه اعزام باوطان ایشان مامور شده‌اند تسلیم خواهند کرد

دربارهٔ اسراء جنگی و اتباع دولتین که باسیری گرفتار شده و بسبب بعد مکان‌آنها و یا بعلت دیگری درظرف مدت فوق مسترد نشده اند طرفین معاهدین همین ترتیبات را مرعی ومجری خواهند داشت

دولتین ایران و روس مخصوصاً این حق‌را برای خود قرار میدهند که ای وقت کان این‌قبیل اشخاص‌را مطالبه نمایند و ملتزم میشوند که هروقت خود اسراء اظهار کرده یااز طرفین مطالبه شدند مومی الیهم را مسترد سازند

فصل چهاردهم —— دولتین معظمتین معاهدتین اخراج فراری‌ها وترانس‌فوژهائی‌را (۱) که قبل‌از جنك یا درمدت آن بتحت اطاعت و حکومت طرفین آمده باشند مطالبه نخواهندکرد

ولی چون مناسبات خفیهٔ بعضی ازترانس‌فوژها باتابعین و هموطنان سابق موجب حصول نتایج مضره میشود لهذا محض دفع و جلوگیری این نتایج دولت علیهٔ ایران متعهد میشود که در متصرفات خود که مابین حدود ذیل واقع است حضور و توقف اشخاصیکه الحال یا بعدها باسمه مشخص خواهد شد روا ندارد و مقصود ازحدود از یکطرف رود ارس و از طرف دیگر خطی‌است که بواسطهٔ رود جهریق و دریاچهٔ ارومی

(۱) کسیکه از اردوی خود باردوی خصم رفته باشد

la mer Caspienne, la présence des individus qui lui seraient nominalement désignés maintenant ou qui lui seraient signalés à l'avenir. **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies promet également de son côté de ne pas permettre que les transfuges persans s'établissent, ou restent à demeure dans les Khanates de Karabaget de Nakhtchévan, ainsi que dans la partie du Khanate d'Erivan située sur la rive droite de l'Araxe. Il est entendu toutefois que cette clause n'est et ne sera obligatoire qu'à l'egard d'individus revêtus d'un caractère public, ou de certaine dignité, tels que les Khans, les begs et les chefs spirituels ou Mollahs, dont l'exemple personnel, les instigations et les intelligences clandestines pourraient exercer une influence pernicieuse sur les anciens compatriotes, administrés ou vassaux. Pour ceux qui concerne la masse de la population dans les deux pays, il est convenu entre les Hautes Parties Contractantes, que les sujets respectifs, qui auraient passé ou qui passeraient à l'avenir d'un Etat dans l'autre, seront libre de s'établir, ou de séjourner partout où le trouvera bon le gouvernement sous la domination duquel ils se seront placés.

Art. XV. Dans le but bienfaisant et salutaire de ramener le calme dans ses Etats et d'écarter de ses sujets tout ce qui pourrait aggraver les maux qu'a déjà attiré sur eux la guerre, à laquelle le présent traité a mis si heureusement fin, **Sa Majesté le Schah** accorde

و رود جقتور و رود غزل‌اوزن الی مصب آن در دریای خزر ترسیم میشود

اعلیحضرت امپراطور کل روسیه نیز وعده میدهد که درخانات قراباغ و نخجوان و در قسمت خانات ایروان که در سمت راست ارس واقع است ترانس قوزهای ایرانی‌را نگذارد توطن وسکنا نماید

وایکن مقرراست که این ماده صورت لزوم نخواهد یافت مگر دربارهٔ اشخاصیکه طرف رجوع عامه یا دارای بعضی مقامات دیگر هستند از قبیل خوانین ویکها ورؤسای روحانی یعنی ملاها که اعمال شخصی وتحریك ومناسبات خفیهٔ ایشان باعث سوء اثر دربارهٔ هموطنان و تابعین قدیم آنها میشود

و اما در خصوص نفوس عامهٔ مملکتین مقرر است که اتباع دولتین که بممالك یکدیگر رفته یادر آتیه بروند آزاد هستند که در هر جائی که آن‌دولت یعنی دولتی که این اشخاص در حیطهٔ حکومت و اقتدار آن درآمده اند صلاح داند توطن و سکنا نمایند

فصل پانزدهم —— چون قصد سلیم ونیت خیریت عمیم اعلیحضرت شاهنشاه ایران این‌است که ممالك خودرا مرفه‌الحال و اتباع دولت علیه‌را از تشیید مصائب و صدمات حاصلهٔ این جنك که

une amnistie pleine et entière à tous les habitants et fonctionnaires de la province dite l'Azerbaïdjan. Aucun d'eux sans exception de catégorie ne pourra être ni poursuivi ni molesté pour ses opinions, pour ses actes ou pour la conduite qu'il aurait tenue, soit pendant la guerre, soit pendant l'occupation temporaire de la dite province par les troupes russes. Il leur sera accordé en outre le terme d'un an à dater de ce jour, pour se transporter librement avec leurs familles des Etats persans dans les Etats russes, pour exporter et pour vendre leurs biens meubles sans que le gouvernement ou les autorités locales puissent y mettre le moindre obstacle, ni prélever aucun droit, ou aucune rétribution sur les biens et sur les objets vendus, ou exportés par eux. Quant à leurs biens immeubles il leur sera accordé un terme de cinq ans pour les vendre ou pour en disposer à leur gré. Sont exceptés de cette amnistie ceux qui se rendraient coupables, dans l'espace de temps susmentionné d'un an, de quelque crime ou délit passible des peines punies par les tribunaux.

Art. XVI. Aussitôt après la signature du présent traité de paix, les plénipotentiaires respectifs s'empresseront d'envoyer en tous lieux les avis et injonctions nécessaires pour la cessation immédiate des hostilités.

Le présent traité de Paix, dressé en deux instruments de la même teneur, signés par les plénipotentiaires respectifs, munis du cachet

بسلم و سعادت ختم شده است مصون و محفوظ دارد لهذا دربارهٔ تمام اهالی و کارکذا ران آذر بایجان عفوی کامل و رحمتی شامل مبذول میدارند بطوریکه هیچیك ازاین اشخاص چه‌بجهت عقاید ونیات و چه از حیث رفتار و کرداری که در موقع جنك یادر مدت تصرف ایالت مزبوره از ایشان بظهور رسیده مورد تعرض واذیت واقع نخواهد شد و علاوه براین از امروز مهلتی یکساله بانها داده میشود تااینکه بطور آزادی از ممالك ایران با کسان خود بممالك روسیه بروند و اموال منقولهٔ خود را بخارج حمل نموده وبفروش برسانند بدون اینکه دولت علیهٔ ایران یا کارگذاران محلی اندك ممانعتی نموده و از اموال و اشیا ئیکه فروخته یابخارج حمل میشود حقوق و مرسومی دریافت یاتکالیفی درمورد آن بگذارند اما در باب اموال غیر منقوله بمومی الیهم پنج ساله مهلت داده میشود که اموال مزبوره را بفروش برسانند یابطور دلخواه انتقال و انتزاع نمایند

کسانیکه دراین‌مدت یکساله مجرم به‌جنحه وجنایت (کریم) ومستوجب سیاست معموله دیوانخانهٔ شوند از این عفو مستثنی خواهند بود

فصل شانزدهم —— وزرای مختار طرفین بمجرد و امضای این عهدنامهٔ صلح عاجلا بتمام نقاط اعلام و احکام لازمه خواهند فرستاد که مخاصمه را بلاتأخیر ترك نمایند

این عهد نامه که به نسختین وبه یك مدلول نوشته شده و بامضا و مهر وزرای مختار طرفین رسیده است بتصویب و تصدیق اعلیحضرت

de leurs armes et échangé entre eux, sera confirmé et ratifié par **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies et **Sa Majesté le Schah** de Perse et les ratifications solennelles revêtues de leurs propres signatures en seront échangées entre leurs plénipotentiaires dans le terme de quatre mois ou plutôt si faire se peut.

Fait au village de Tourkomantchai le $^{10}/_{22}$ *Février de l'an de grâce 1828 et le 5 Schaban de l'an de 1243 de l'Hegire.*

TRAITÉ
DE
Commerce entre la Perse et la RUSSIE
Conclu à Turkman-tchai
le $\frac{10}{22}$ Février 1828.
et le 5 Chaban 1243 de l'Hegire

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Passeports—Commerce des sujets respectifs—Cas de décès d'un sujet russe en Perse et mesures relatives aux biens du défunt.

Art. II. Contrats et autres actes passés par écrit entre les sujets respectifs; formalités à remplir—Dispositions relatives aux engagements intervenus entre sujets persans et russes—Faillite,

Art. III. Marchandises des deux Pays et droits exigibles.

Art. IV. Liberté de Commeree en cas de guerre de l'un des deux Etats avec une autre Puissance.

شاهنشاه ایران واعلیحضرت امپراطور کل روسیه خواهد رسید و تصدیقنامجات معتبره که دارای امضای ایشان بوده باشد در ظرف چهار ماه و در صورت امکان زودتر بتوسط وزرای مختار طرفین مبادله خواهد شد

بتاریخ دهم ماه فوریه سال [illegible] سنهٔ ۱۸۳۸ مطابق پنجم شعبان سنهٔ ۱۲۴۳ هجری در ترکمان چای تحریر شد

عهد نامه
تجارتی مابین ایران و روس
درتر کمان چای بتاریخ ۱۰/۲۲ فوریه ۱۸۲۸
مطابق ۵ شعبان ۱۲۴۳
منعقد شده

فهرست مندرجات

فصل اول — تذکره — تجارت اتباع دولتین — ترتیبات راجعه بمتروکات تبعه روس

فصل دوم — کنترات و سایر قرار دادهای کتبی تبعهٔ دولتین و ترتیباتی که بان راجع است — در باب تعهداتی که مابین اتباع طرفین بوقوع میرسد — افلاس و ورشکستی

فصل سوم — مال‌التجارهٔ دولتین و حقوقی که بان تعلق میگرد

فصل چهارم — آزادی تجارت درصورت جنك یکی از دولتین بادولت ثالثی

Art. V. Droit d'acquisition de certaines propriétés par les sujets russes en Perse—Inviolabilité de domicile; mesures à prendre en cas de perquisitions

Art. VI. Admission en franchise de certains objets destinés aux agents diplomatiques et autres—Protection dont jouissent les sujets persans aux services des agents diplomatiques et consulaires; dispositions relatives au cas où l'un d'eux se rend coupable de délit.

Art. VII. Juridiction; procès entre Russes en Perse; procès entre Russes et Etrangers en Perse; procès entre Persans et Russes en Perse—dispositions relatives à la reprise des procès juridiquement terminés.

Art. VIII. Juridiction criminelle des sujets Russes en Perse.

Art. IX. Responsabilité des autorités respectives en cas de violation du traité.

فصل پنجم — حقی که در تملیك بعضی مستقلات باتباع روس داده شده است — مصونیت خانه ومأوای تبعهٔ روس و ترتیباتی که در صورت تفحص باید معمول شود

فصل ششم — بعضی اشیاء مأمورین روس که از حقوق گمرکی معاف است — درباب اتباع ایران که در خدمت مأمورین روس هستند

فصل هفتم — محاکمات — مرافعه مابین اتباع روس در ایران — مرافعه مابین اتباع روس و اتباع خارجه — مرافعه اتباع ایران و روس — ترتیباتی که در صورت تجدید رسیدگی بمرافعه باید منظور شود

فصل هشتم — محاکمهٔ امور جنایتی اتباع روس در ایران

فصل نهم — مسئولیت کارگذاران دولتی درصورت تخلف از مدلول عهدنامه

TRAITÉ DE COMMERCE
DE
Turkemantchai

Au nom de Dieu Tout puissant

Art. I. Les deux hautes parties contractantes désirant faire jouir leurs sujets respectifs de tous les avantages qui résultent d'une liberté réciproque de commerce sont convenues de ce qui suit:

Les sujets russes, munis de passeports en bonne forme pourront commercer dans toute l'étendue du Royaume de Perse et se rendre également dans les Etats voisins du dit Royaume. En réciprocité de quoi les sujets

بنام خداوند متعال

فصل اول — چون طرفین معظمین ماهدین مایل هستند که اتباع خودرا ازکلیهٔ فواید و منافعی که از آزادی تجارت حاصل میشود بهرمند سازند لهذا تفصیل ذیلرا مقرر داشتند اتباع روس که دارای تذکره صحیح بوده باشند میتوانند درتمام نقاط خاك ایران به تجارت اشتغال ورزیده و نیز بدول همجوار آنمملکت بروند

persans pourront importer leurs marchandises en Russie soit par la mer Caspienne, soit par la frontière de terre, qui sépare la Russie de la Perse, les échanger ou faire des achats pour l'exportation, et ils jouiront de tous les droits et prérogatives accordés dans les Etats de **S. M. I.** aux sujets des Puissances amies les plus favorisées. En cas de décès d'un sujet Russe en Perse ses biens, meubles et immeubles, comme appartenant à un sujet d'une Puissance amie, seront remis intégralement à ses parents, ou associés, lesquels auront le droit d'aliéner les dits biens selon qu'ils le jugeront convenable. A défaut de parents ou d'associés, la disposition de ces mêmes biens sera confiée à la mission, ou au Consul de Russie, sans aucune entrave de la part des autorités locales.

Art. II. Les contrats, lettres de change, cautionnements et autres actes passés par écrit entre les sujets respectifs pour leurs affaires de commerce, seront enrégistrés chez le Consul de Russie et chez le Hakim (juge civil) et là où il ne se trouve pas de consul, chez le Hakim seul, afin qu'en cas de contestation entre les deux parties on puisse faire les recherches nécessaires pour décider le différend conformément à la justice. Si l'une des deux parties, sans être pourvue des documents dressés et légalisés, comme il est dit plus haut, lesquels seront valables par devant chaque cour de justice, voulait intenter un procès à l'autre, en ne produisant que des preuves testimoniales, de

در ازای آن رعایای ایران هم میتوانند که از دریای خزر و یاار سرحد خشکی که فاصل بین دولتین است مال‌التجارهٔ خودرا بروسیه وارد کرده و بمعاوضه رسانند و نیز در روسیه متاع دیگر خرید کرده و بخارج حمل کنند

مومی الیهم در ممالک اعلیحضرت امپراطور روس ازتمام حقوق و امتیازاتی که برعایای دول کاملة‌الوداد داده شده است بهرمند خواهد بود

در صورت وفات یکی از اتباع روس در ایران اموال منقوله و غیر منقولهٔ او نظر بتعلق برعیت دولت دوست باالتمام باقوام یا شرکاء او داده میشود و مشار الیهم درصورتیکه صلاح دانند حق‌خواهند داشت که اموال مزبوره را انتقال و انتزاع دهند

درصورت فقدان اقوام یا شرکاء اختیار اموال مذکوره بسفارت یا قونسول روس مقیم ایران واگذار خواهد شد بدون اینکه از طرف کارگذاران محل ممانعتی بظهور رسد

فصل دوم —— کنترات و بروات و ضمانت نامه وسایر قراردادهای کتبی که راجع بامور تجارتی است ومابین رعایای طرفین منعقد میشود درنزد حاکم (قاضی عرف) وقونسول روس و درجائی که قونسول نباشد فقط درنزد حاکم ثبت خواهد شد تا اینکه درصورت وقوع منازعه مابین طرفین بتوان تحقیقات لازمه را بعمل آورده وعدلا رفع اختلافات نمود

اسنادی که بطور فوق الذکر تصدیق و نگاشته شده باشد درهرمحکمهٔ عدلیه معتبر خواهد بود واگر شخصی بدون اسناد مزبوره بخواهد با طرف مقابل ترافع نماید وبغیر ازشهود دلیل

telles prétentions ne seront pas admises, à moins que le défendeur lui-même n'en reconnaisse la légalité. Tout engagement contracté entre les sujets respectifs, dans les formes ci-dessus prescrites, sera religieusement observé et tout refus d'y satisfaire qui occasionnerait des pertes à l'une des parties, donnera lieu à une indemnité proportionnelle de la part de d'autre. En cas de faillite d'un négociant russe en Perse, ses créanciers seront payés des biens et effets du failli; mais le Ministre, le chargé d'affaires ou le Consul de Russie, ne refuseront pas, s'ils en étaient requis, leurs bons offices pour s'assurer si le failli n'a point laissé en Russie des propriétés disponibles, qui puissent servir à satisfaire les mêmes créanciers;. Les dispositions arrêtées dans le présent article seront réciproquement observées à l'égard des sujets persans qui commercent en Russie sous la protection des lois.

Art. III. Afin d'assurer au commerce des sujets respectifs les avantages, qui font l'objet des stipulations antérieures, il est convenu que les marchandises inportées en Perse ou exportées de ce Royaume par les sujets Russes et pareillement les productions de la Perse importées en Russie par les sujets persans soit par la mer Caspienne, soit par la frontière de terre entre les deux Etats, de même que les marchandises russes que des sujets persans exporteraient de l'Empire par les mêmes voies, seront soumises comme par le passé à un droit de cinq pour cent, perçu une fois pour tou-

دیگری اقامه کند مسموع نخواهد شد مگر اینکه مدعی علیه اقامهٔ شهود اورا قبول کند

تعهداتی که بترتیب فوق الذکر مابین رعایای دولتین وقوع مییابد بدون کم وکسر مرعی و معمول خواهد گردید و اگر یکی از طرفین ازاجرای مدلول آن امتناع کرده و باعث ضرر طرف مقابل شود باید خسارت وارده را عهده نماید

درصورت ورشکستی یکی ازتجار روس در ایران حقوق ارباب طلب از اموال و اشیأ شخص ورشکست داده میشود ولی اگر ازوزیر مختار وشارژدافر یا قونسول روس خواهش شود که تحقیق کرده ومعلوم نمایند آیا شخص ورشکست در روسیه بعضی اموال دارد که طلبکاران بتوانند ازآن استیفای حق نمایند مشارالیهم نباید درتحقیق این مسئله مساعی جمیلهٔ خودرا مضایقه دارند

ترتیبات مقررهٔ دراین فصل بالمقابله درمورد رعایای ایران که درروسیه درتحت حمایت قوانین آن مملکت تجارت مینمایند مرعی و معمول خواهد بود

فصل سوم —— محض اینکه تجارت اتباع مملکتین ازمنافعی که موضوع شروط سابقة الذکر است بطور محکم بهرمند شوند مقرر میشود که ازمال التجارهٔ که اتباع روس بایران وارد و ازآن مملکت خارج میکنند و نیز ازامتعهٔ ایران که اتباع دولت علیه ازراه بحر خزر و یا از سرحد خشکی بین الدولتین بمملکت روسیه حمل مینمایند وهکذا ازمال التجارهٔ روس که اتباع ایران ازمملکت روسیه وازطرق فوق الذکر خارج میکنند کما فی‌السابق حقوق صدی پنج فقط یکدفعه درموقع ورود یا

tes à leur entrée ou à leur sortie et ne seront assujetties ensuite au payement d'aucun droit de douane. Si la Russie jugeait nécessaire d'arrêter de nouveaux règlements de douanes et de nouveaux tarifs, elle s'engage néanmoins à ne pas hausser, même dans ce cas, le droit ci-dessus mentionné de 5 % (cinq pour cent).

Art. IV. Si la Russie ou la Perse se trouvait en guerre avec une autre Puissance, il ne sera pas défendu aux sujets respectifs de traverser avec leurs marchandises le territoire des Hautes Parties Contractantes pour se rendre dans les Etats de la dite Puissance.

Art. V. Attendu que d'après les usages existants en Perse, il est difficile pour les sujets étrangers de trouver à louer des maisons, magasins ou emplacements propres au dépôt de leurs marchandises, il est permis aux sujets russes en Perse, non seulement de louer mais aussi d'acquérir en toute propriété des maisons pour les habiter, et des magasins, ainsi que des emplacements, pour y déposer leurs marchandises. Les employés du Gouvernement Persan ne pourront entrer de force dans les dites maisons magasins ou emplacements à moins de recourir, en cas de nécessité, à l'autorisation du Ministre ou du chargé d'affaires ou du Consul de Russie, lesquels délégueront un employé ou Drogman pour assister à la visite de la maison ou des marchandises.

Art. VI. De même, le Ministre, ou le chargé d'affaire de **S. M. I.**,

خروج دریافت شده و علاوه برآن هیچگونه حقوق گمرکی مطالبه نشود

دولت روس تعهد مینماید که درصورتی هم که لازم دانست دستور العمل گمرکی و تعرفهٔ جدیده برقرار نماید معهذا برحقوق صد پنج فوق الذکر چیزی نیفزاید

فصل چهارم —— اگر دولت ایران یا روس با دولت دیگری در مقام جنك بوده باشد رعایای مملکتین ممنوع نخواهند بود از اینکه با مال‌التجاره خود از خاك یکدیگر عبور کرده و بمملکت محارب روند

فصل پنجم —— چون موافق رسوم جاریه مملکت ایران اتباع خارجه باشکال خانه و مغازه و امکنهٔ وضع مال‌التجاره برای اجاره پیدا مینمایند لهذا اتباع روس علاوه بر حق اجاره مجاز میباشند که خانهٔ برای سکونت و مغازه و امکنه برای وضع مال‌التجاره بحیطهٔ ملکیت درآورند گارگذاران دولت علیهٔ ایران ماذون نیستند که عنفاً داخل خانه و مغازه و امکنهٔ مزبوره شوند در صورت لزوم باید باستیذان وزیر مختار یا شارژدافر یاقونسول روس مراجعه کنند ومشارالیهم در گمان یا یکی از اجزاء خود را مأمور خواهند کرد که در موقع معاینه خانه یا مال‌التجاره حضور بهمرسانند

فصل ششم —— چون وزیر مختار

les employés de la Mission de Russie, les consuls et les Drogmans, ne trouvant pas à acheter en Perse, ni les effets qui servent à leurs habillement, ni beaucoups d'objets de consomation, qui leur sont nécessaires, pourront faire venir, francs de droits et de rétributions, pour leur propre compte, tous les objets et effets qui seront destinés uniquement à leur usage. Les agents publics de **S. M. le Schah**, résidant dans les Etats de l'Empire Russe jouiront d'une parfaite réciprocité à cet égard. Les sujets persans faisant partie de la suite de Ministre, ou du chargé d'affaires ou des Consuls, et nécessaires pour leur service, jouiront tant qu'ils se trouveront auprès d'eux de leurs protection à l'égal des sujets russes, mais s'il arrivait qu'un d'entre eux se rendit coupable de quelques délits et qu'il encourut par là le chatiment des lois existantes, dans ce cas le Ministre persan ou le Hakim, et, à son défaut, l'autorité locale compétente, s'adressera immédiatement au Ministre, chargé d'affaires ou Consul de Russie, au service duquel se trouvera le prévenu afin qu'il soit livré à la justice. Et si cette demande est fondée sur des preuves établissant la culpabilité de l'accusé, le Ministre, Chargé d'affaires ou Consul ne fera aucune difficulté d'y satisfaire.

Art. VII. Tous les procés et toutes les affaires litigieuses entre sujets russes seront soumis exclusivement à l'éxamen et à la décision de la mission ou des consuls de **S. M. I.** conformèment aux lois

و شارژدافر اعلیحضرت امپراطور روس و نیز اجزاء سفارت و قونسولها و درگمانها اشیائی که متعلق بملبوس است و همچنین غالب ضروریاتی که بجهة معیشت آنها لازم است در ایران پیدا نمیکنند علیهذا مأذون هستند که بدون ادای حقوق و سایر تکالیف اشیائی که فقط مخصوص مصارف خودشان است وارد نمایند

در بارهٔ مأمورین رسمی اعلیحضرت شاهنشاه ایران مقیمین ممالك روسیه رفتار بمثل از این حیث کاملا منظور خواهد بود

اتباع ایران که جزومن‌تبع وزیر مختار و شارژدافر یا قونسول بوده و بجهة خدمت مشارالیهم لازمند مادامیکه در نزد ایشان هستند مانند اتباع روس و بالسویه از حمایت آنها بهره مند خواهند بود

ولی اگر یکی از این اشخاص مرتکب حجة و بدین سبب مورد سیاست قوانین جاریه شود وزیر ایران یا حاکم و در صورت فقدان او کارگذاران محلی که حق این اقدام را داشته باشند فوراً از وزیر مختار یاشارژدافر یا قونسولی که شخص مظنون در خدمت او است تسلیم مومی الیه را خواهند خواست و اگر این عنوان مبنی بر دلایلی است که تقصیر شخص متهم را ثابت مینماید وزیر مختار یا شارژدافر یا قونسول در قبولی این خواهش نباید هیچگونه اشکالی نمایند

فصل هفتم —— تمام امور متنازع‌فیها و مرافعاتی که مابین اتباع روس بوقوع میرسد موافق قوانین و رسوم دولت روسیه فقط برسیدگی

et coutumes de l'Empire de Russie, de même que le diférends et procès survenus entre les sujets russes et ceux d'une autre Puissance dans le cas ou les deux parties y consentiront. Lorsqu'il s'élèvra des differends ou procès entre les sujets russes et sujets persans, les dits procès ou différends seront portés devant le Hakim ou le Gouverneur et ne seront examinés ou jugés qu'en présence du drogman de la mission ou du consulat. Une fois juridiquement términés, de tels procès ne pourront être informés une seconde fois. Si, toutefois, les circonstances étaient de nature à exiger un second examen, il ne pourra avoir lieu, sans que le Ministre, ou le chargé d'affaires ou le Consul de Russie en soit prévenu, et dans ce cas l'affaire ne sera instruite et jugée qu'au Daftar-Khaneh, c'est-à-dire à la chancellerie suprême du Schah à Tabriz ou à Téhéran, en présence d'un drogman de la mission ou du Consulat de Russie.

Art. VIII. En cas de meutre ou d'autre crime commis entre les sujets russes, l'examen et la décision du cas seront du ressort exclusif du Ministre ou du chargé d'affaires ou du Consul de Russie, en vertu de la juridiction qui leur est déférée sur leurs nationaux. Si un sujet russe se trouve impliqué avec des individus d'une autre nation dans un procès criminel, il ne pourra être poursuivi, ni inquiété d'aucune manière à moins de preuve de sa participation au crime et, dans ce cas même, comme

و حکم سفارت یا قونسولهای اعلیحضرت امپراطور روس رجوع خواهد شد (۱)

و همچنین است اختلافات و دعاوی واقعه مابین اتباع روس و اتباع مملکت دیگری درصورتیکه طرفین بحکومت مشار الیهم تراضی نمایند

اختلافات و مرافعاتی که مابین اتباع ایران و روس بظهور میرسد مراجعه بحاکم شده رسیدگی و حکم آن باید در حضور درگمان سفارت یا قونسولگری بعمل آید

باین قبیل دعاوی که بر وفق قانون عدات ختم شده است مجدداً رسیدگی نمیشود و اگر تجدید رسیدگی لزوماً اقتضا نمود باید باستحضار وزیر مختار یا شارژدافر یاقونسول روس و در حضور درگمان سفارت یا قونسولگری در یکی از دفترخانهای اعلیحضرت شاهنشاه ایران که در تبریز و در طهران منعقد است تجدید رسیدگی بعمل آمده و حکم داده شود

فصل هشتم — چون وزیر مختار و شارژدافر و قونسول حق قضاوت در مادهٔ هموطنان خود دارند لهذا در صورتیکه مابین اتباع روس قتل و جنایتی بوقوع رسد رسیدگی و محاکمهٔ آن راجع بمشار الیهم خواهد بود

اگر شخصی از اتباع روس با اتباع مملکت دیگری متهم بجنایتی گردید مورد هیچگونه تعرض و مزاحمت نخواهد بود مگر

(۱) مقصود این است که مرافعات مابین تبعه روسیه باید رجوع به سفارت یا قونسول شود و مشار الیهم موافق قوانین روسیه رسیدگی کرده و حکم دهند

dans celui ou un sujet russe serait prévenu de culpabilité directe, les tribunaux du pays ne pourront procéder à la connaissance et au jugement du crime qu'en présence d'un délégué de la Mission ou du Consulat de Russie, et s'il ne s'en trouve pas sur les lieux ou le délit a été commis, les autorités locales feront transporter le délinquant là ou il y a un consul ou un agent russe constitué. Les témoinages à charge et à décharge du prévenu seront fidèlement recueillis par le Hakim et par le juge de l'endroit et revêtus de leurs signatures. Transmis dans cette forme là où le délit devra être jugé, ces témoignages deviendront des documents ou pièces authentiques du procès, à moins que l'accusé n'en démontre évidemment la fausseté. Lorsque le prévenu aura été dûment convaincu et que la sentence aura été prononcée le délinquant sera remis au Ministre, chargé d'affaires ou Consul de **S. M. I.** qui le renverra en Russie pour y recevoir le chatiment porté par les lois.

Art. IX. Les hautes Partis contractantes veilleront à ce que les stipulations du présent Acte soient strictement observées et remplies, et les gouverneurs de leurs provinces, commandants et autres autorités respectives ne se permettront dans aucun cas d'y contrevenir, sous peine d'une grave responsabilité et même de destitution en cas de récidive dûment averée.

A cette fin, nous soussignés, plénipotentiaires de **Sa Majesté** l'Empereur de toutes les Russies et de

در صورتیکه شراکت او در جنایت مدلل و ثابت شود

و در اینصورت و نیز در صورتی که تبعهٔ روس بشخصه منسوب بمحرمیت شده باشد محاکمات مملکتی بدون حضور مأموری از طرف سفارت یا قونسول روس نباید بمسئلهٔ حیات رسیدگی کرده و حکم دهند و اگر در محل وقوع جنحه سفارت یا قونسولگری وجود ندارد کارگذاران آنجا مجرم را بمحلی اعزام خواهند داد که در آنجا قونسول یا مأموری از طرف روسیه بر قرار شده باشد حاکم و قاضی محل استشهاداتی را که بر علیه وله شخص مظنون است تحصیل کرده و امضی مینماید واین‌دو قسم استشهاد که بدین ترتیب نوشته شده و بمحل محاکمه فرستاده میشود سند و نوشتهٔ معتبر دعوی محسوب خواهد شد مگر اینکه شخص مقصر خلاف وعدم صحت آنرا بطور واضح ثابت نماید

پس از آنکه کما هو حقه تقصیر شخص مجرم بثبوت رسیده وحکم صادر شد مومی الیه به وزیر مختار یا شارژدافر یا قونسول روس تسلیم خواهد شد که بروسیه فرستاده شده و درآنجا موافق قوانین سیاست شود

فصل نهم — طرفین معظمین معاهدین اهتمام خواهند داشت که شرایط این عهدنامه طابق النعل بالنعل معمول و مجری گردد حکام ولایات ورؤسا و سایر مأمورین دولتین درهیچ موقع ازمفاد آن تمرد نخواهند نمود والا جداً مسئول ودرصورتیکه مجدداً ازمفاد آن تخلف کرده وکما هو حقه خلاف ایشان محقق گردید مستلزم عزل خواهند بود

علیهذا ما امضی کنندگان ذیل وزرای مختار

Sa Majesté le Schah de Perse, avons réglé et arrêté les stipulations contenues dans le présent Acte, lesquelles sont la concéquence de l'Article X du traité principal conclu ce même jour à Tourkemantchai, et auront la même force et valeur que si elles y étaient insérées mot-à-mot.

En concéquence de quoi, le présent acte séparé, fait double, a été signé par nous, muni du cachet de nos armes et échangé.

Fait au village de Tourkemantchai le dix de Février de l'an de grâce 1828 et le cinq de Schuban' 1243 de l'Hegire.

PROCÈS-VERBAL

Concernant le Cérémonial à observer pour la réception des Ambasadeurs et Agents Diplomatiques. Signé à Tourkemantchai le $\frac{10}{22}$ Février 1828.

Les plénipotentiaires de Russie et de Perse s'étant réunis à l'effet de règler conformément à l'Article IX du traité principal de ce jour, un cérémonial convenable pour la réception des Ambassadeurs, Ministres et Chargés-d'affaires qui pourraient être réciproquement délégués auprés de leurs cours respectives, il a été arrêté d'un commun accord ce qui suit:

Dès que le Ministre Persan aura reçu l'avis officiel de l'arrivée

اعلیحضرت شاهنشاه ایران واعلیحضرت

امپراطور روس شرایط مندرجهٔ این عهد نامه را منعقد ومقرر داشتیم و این شرایط که متمم فصل دهم عهد نامهٔ عمده است که امروز درترکمان چای منعقد شده است همان اعتبار و استحکام را خواهد داشت گانه لفظ بلفظ درهمانجا درج شده باشد

بناً علیهذا این قرارداد جداگانه به نسختین نوشته شده بامضی ومهر ما رسیده ومبادله گردید

درترکمان چای بتاریخ دهم فوریه سال نیکو فال ۱۸۲۸ مطابق پنجم شهر شعبان سنهٔ ۱۲۴۳ هجری

صورت مجلس

درباب تشریفات پذیرائی سفرا کبار ومأمورین سیاسی درترکمان چای بتاریخ ۱۰ / ۲۴ فوریه امضی شده است

وزرای مختار ایران وروس برطبق فصل نهم عهدنامهٔ عمدهٔ امروز اجلاس کردند که برای پذیرائی سفرای کبار ووزرای مختار و شارژدافرهائیکه ازطرفین بدربار یکدیگر فرستاده میشوند تشریفات مناسبی مرتب دارند و بالاتفاق تفصیل ذیل را مقرر داشتند

بمحض اینکه وزیر ایران ازورود سفیر کبیر روس به تفلیس رسماً مطلع گردید بدون

d'un Ambassadeur Russe à Tiflis il fera choix, sans perte de temps, d'un individu d'un rang correspondant à la dignité de l'Ambassadeur et il l'enverra à sa rencontre jusqu'à la frontière. Le Ministre Persan informera en même temps le commandant en chef de Géorgie du départ du *Mehmandar* ou de l'individu choisi pour accompagner l'ambassadeur, en lui indiquant le jour de son arrivée probable à la frontière. L'Ambassadeur aura soin de son côté de calculer son voyage de manière à pouvoir y arriver à peu près en même temps que lui.

Du moment que le *Mehmandar* a rencontré l'Ambassadeur, il devient responsable de la sûreté personnelle de Son Excellence et des honneurs et des égards qui lui sont dûs.

L'Ambassadeur sera reçu à chaque station par un *Istechbal* ou députation composée du chef ou du principal de l'endroit, des notables et d'une suite convenable.

Si l'Ambassadeur s'arrête dans le chef lieu d'une province, le gouverneur ou *Hakim*, se placera lui même à la tête de la députation pour complimenter Son Excellence et il l'accompagnera jusqu'au logement qui aura été préparé pour Elle.

Si l'Ambassadeur s'arrête dans une ville qui est gouvernée par un fils de **Sa Majesté le Schah**, le Prince gouverneur de la ville, enverra son Vizir à la rencontre de l'Ambassadeur pour le complimenter. Si Son Excellence fait une visite au Prince, l'Ambassadeur et tous les

اتلاف وقت شخصی که رتبه او مناسب شأن سفیر بوده باشد منتخب نموده تا سرحد باستقبال مشارالیه خواهد فرستاد و در این ضمن وزیر ایران سر کردهٔ کل گرجستان را از عزیمت مهمان دار یعنی شخصی که برای همراهی سفیر کبیر معین شده است مطلع داشته وروز ورود اورا بسرحد تخمیناً معین مینماید سفیر کبیر هم اهتمام کرده و مسافرت خود را بطوری ترتیب خواهد داد که مقارن ورود مهماندار بسرحد برسد از وقتیکه مهماندار سفیر کبیر را ملاقات مینماید مسئول حفظ امنیت و عزت و احترام مقتضیهٔ جناب معزی الیه خواهد بود

در هر منزل استقبالی یعنی هیئتی که مرکب از رئیس یا معتبرترین آن محل و چند نفر از معارف است بامن تبع شایسته برای پذیرائی سفیر کبیر خواهد آمد

اگر سفیر کبیر در حاکم نشین ایالتی مکث نماید هیئت مذکوره در تحت ریاست خود حاکم خواهد بود و مشار الیه بجناب سفیر کبیر تهنیت و تبریك گفته و معزی الیه را الی منزلی که برای او تهیه شده است مشایعت مینماید

در صورتیکه سفیر کبیر در یك شهری مکث نماید که حاکم آنجا فرزند اعلیحضرت همایونی است حضرت معظم الیه وزیر خودرابرای تبریك و خوش آمد باستقبال معزی الیه میفرستد

اگر سفیر کبیر بدیدن حضرت معظم الیه آید مشار الیه و تمام اشخاصیکه جزو سفارت

individus composant l'Ambassade, seront invités à s'asseoir et l'on présentera une chaise à Son Excellence.

Partout où il se trouvera des troupes sur le passage de Son Excellence, elles seront sous les armes et lui rendront tous les honneurs militaires qui sont d'usage.

Le *Mehmandar* aura soin d'informer à temps le Ministre persan de l'arrivée prochaine de l'Ambassadeur, afin qu'il puisse faire les préparatifs nécessaires à son entrée et à sa réception solennelles.

Parvenu à la dernière station de la capitale ou du camp où se trouverait **Sa Majesté** le Schah, l'Ambassadeur sera reçu par un personnage de marque au nom de Son Auguste Maître.

A mi-chemin de la capitale ou du camp, Son Excellence sera rencontrée par une grande députation du Schah laquelle sera conduite par un des grands dignitaires de la cour. La garnison de la ville ou du camp présentera les armes à Son Excellence et lui rendra les honneurs militaires qui lui sont dûs, et le chef de la députation du Roi, conduira aussitôt l'Ambassadeur à la demeure qui aura été préparée pour lui et où Son Excellence trouvera une garde d'honneur.

Le lendemain de son arrivée les Ministres du Roi et les grands dignitaires de la couronne rendront visite à Son Excellence. Le surlendemain elle aura son audience solennelle chez **Sa Majesté** le Schah et le grand maître des cérémonies viendra lui annoncer, à

هستند دعوت بجلوس شده و بجناب سفیر صندلی داده خواهد شد

در رهگذر جناب سفیر هرجائی که قشون موجود است باید تحت‌السلاح بوده احترامات نظامی معموله را در بارهٔ معزی الیه مرعی دارند

مهماندار اهتمام کرده و وزارت را بموقع از ورود سفیر کبیر مطلع خواهد ساخت تااینکه وزارت بتواند تدارکات لازمهٔ ورود و پذیرائی رسمی مشار الیه را بعمل آورد

وقتیکه سفیر کبیر به‌آخرین منزل پای‌تخت یا به‌آخرین منزل اردوی همایونی رسید شخص معتبری مشار الیه را از طرف اعلیحضرت همایونی خواهد پذیرفت

درنیمهٔ راه الی پای تخت یا نیمهٔ راه اردوی همایونی هیئت محترمی از طرف اعلیحضرت شاهنشاهی بریاست یکی از رجال دربار باستقبال جناب معزی الیه خواهد آمد

وعساکر ساخلوی شهر یا عساکر اردو بجناب معزی الیه پیش فنك زده و احترامات نظامی لازمه را معمول خواهند داشت و رئیس مستقبلین همایونی فی‌الفور سفیرکبیر را بمنزلی که برای مشار الیه مهیا شده و در آنجا گارد دونور (۱) گذارده شده است راهنمائی خواهد نمود فردای ورود سفیرکبیر وزرای اعلیحضرت همایونی و رجال سلطنتی بدیدن

(۱) قراول احترام

l'heure convenue, que tout est prêt pour sa réception. L'Ambassadeur se mettra alors en marche dans l'ordre suivant:

Les Farraches du Schah ouvriront le cortège; ils seront suivis d'une partie de la garde, ou des valets de pied de l'Ambassadeur, Son Excellence montant le cheval de parade envoyé par le Schah ou le sien propre, précédé d'un écuyer du Roi, ayant à sa droite le personnel de l'Ambassade et à sa gauche le maître des cérémonies, et ayant des deux côtés les coureurs du Roi; suivra immédiatement après un détachement de la garde de l'Ambassadeur ou ses valets de pied et des Ferraches du Roi fermeront le cortège.

Les troupes qui seront placées dans l'enceinte du Palais, ou du camp royal, jusqu'à l'entrée des cours intérieures ou *Serapardeh* (enceinte de la tente de Roi) présenteront les armes à l'Ambassadeur. Le Maître des cérémonies, qui précède Son Excellence, aura soin que tous ceux qui se trouveront sur son passage se tiennent debout.

L'Ambassadeur mettra pied à terre à l'entrée des cours intérieures ou *Seraperdeh* et sera conduit dans l'appartement du Premier Ministre ou dans la tente du *Sepeh-Sa'ar* (général en chef) où Son Excellence attendra quelques instants jusqu'à la sortie du Roi.

L'Ambassadeur, avec sa suite, précédé du Grand Maître des cérémonies entrera alors dans l'enceinte des cours intérieures ou *Serah perdé*. Les gardes ou valets de pied

جناب معزی الیه خواهند آمد و پس فردای آن جناب سفیر کبیر رسماً بحضور همایونی مشرف خواهد شد

ایشیك آقاسی باشی در ساعت مقرره آمده و بجناب معزی الیه اطلاع خواهد داد که برای پذیرائی او همه چیز مهیا است پس از آن جناب سفیر کبیر بترتیب ذیل حرکت خواهد کرد

فراشان شاهی در جلو و از عقب آنها یك قسمتی از گارد یا از پیشخد متان خود سفیر کبیر ملتزم بوده پس از آن جناب سفیر کبیر در حالتیکه اسبی که از طرف همایونی فرستاده شده یا اسب خودرا سوارمیباشد یکنفر از میرآخوران همایونی درجلو معزی الیه و هیئت سفارت درطرف دست راست وایشیك آقاسی باشی درطرف دست چپ و شاطران سرکاری درجبین حرکت مینمایند بلا فاصله قسمتی از گارد یا از پیشخد متان خود جناب معزی الیه و در عقب آنها فراشان همایونی میایند

عساکریکه دردرون قصر یا در اردوی همایونی الی محل دخول بحیاط های خلوت یا سراپرده گذارده میشوند بسفیر کبیر پیش فنك خواهند زد و ایشیك آقاسی باشی که درجلو سفیر کبیر میرود سعی خواهد کرد که تمام اشخاصی که درمحل گذر جناب معزی الیه هستند سرپا ایستند

سفیر کبیر درمحل دخول بحیاط های خلوت یا سراپرده پیاده شده بمنزل وزیر اول یا بچادر سپهسالار راهنمائی شده ودرآنجا مدت قلیلی تا بیرون آمدن اعلیحضرت همایونی منتظر میشود

پس از آن ایشیك آقاسی باشی جلو افتاده وجناب سفیر کبیر با من تبع خود بحیاط های خلوت یا سر سراپرده داخل میشود

گارد یا پیشخدمتان جناب سفیر کبیر

de Son Excellence resteront dans l'enceinte extérieure. Le grand Maître des Cérémrnies ayant annoncé Son Excellence à **Sa Majesté**, l'invitera, de la part du Roi à entrer dans l'appartement ou dans la tente et Son Excellence y sera admise avec toute sa suite; mais il ne sera exigé dans aucun cas ni de l'Ambassadeur ni des individus composant sa suite, qu'il soit apporté aucune modification aux costumes dont ils seront revêtus. Toutefois Son Excellence et sa suite auront soin de se pourvoir de galoches qu'elles déposeront avant d'entrer dans l'appartement ou dans la tente. Après avoir harangué le Schah, l'Ambassadeur sera prié par **Sa Majesté** de sasseoir et on présentera à Son Excellenc une chaise. La conférence finie, l'Ambassadeur retournera dans le même ordre, dans lequel il est venu, sans pourtant entrer dans l'appartement du Grand Vizir ou dans la tente du Sepeh Salar. Après cette première audience solennelle l'Ambassadeur rendra les visites qu'il a reçues.

Ce Cérémonial reste le même pour la reception d'un Ministre Russe ou d'un chargé d'affaires, excepté que les employés qu'on enverrait à leur rencontre seraient d'un rang inférieur, leur suite serait moins nombreuse, et que toute la garnison ne sortirait pas pour eux. Les troupes qui occuppent les corps de garde leur présentent seules les armes. Le Premier Ministre de **Sa Majesté le Schah** ne leur fera pas la première visite mais il la leur rendra sans faute le lendemain.

درمحوطهٔ خارجی مانده و ایشیك آقاسی باشی ورود سفیر کبیررا بعرض رسانیده وازطرف اعلیحضرت همایونی معزی الیه را تکلیف بجایگاه مخصوص یا چادر مینماید

جناب سفیر با تمام من تبع مجاز بدحول خواهد بود ودرهیچ مورد نه بسفیرکبیر و نه باتباع معزی الیه تکلیف نخواهد شد که لباسی را که دربردارند تغییر دهند لیکن جناب معزی الیه ومن تبع او سعی کرده وگالشی برای خود تحصیل خواهند نمود که درمحل دخول بجایگاه مخصوص یا چادر بیرون آورند

اعلیحضرت همایونی بعد از نطق سفیر کبیر ایشان را دعوت بجلوس فرموده و صندلی بجناب معزی الیه داده میشود بعد از ختم مجلس سفیر کبیر بهمان ترتیبی که آمده است مراجعت خواهد نمود بدون اینکه بمنزل وزیر اعظم یا سپهسالار داخل شود پس از این شرفیابی ازکسانیکه بدیدن او آمده اند بازدید خواهد کرد

برای وزیر مختار یا شارژدافر روس هم همین تشریفات برقرار خواهد بود الا اینکه صاحبمنصبانی که باستقبال ایشان فرستاده میشوند در رتبهٔ پست تر واجزاً آنها در عده کمتر خواهند بود و تمام ساخلو برای مشار الیهم بیرون نخواهد آمد فقط عساکر قراولخانها بمشار الیهم پیش فنك میزنند

وزیر اول اعلیحضرت همایونی درملاقات سبقت نمیکند ولی بدون تاخیر در روز بعد ببازدید ایشان خواهد رفت

اگر سفیر کبیر یا وزیر مختار و شارژدافر حامل نامهٔ از طرف سلطان خود

Si l'Ambassadeur, le Ministre ou le chargé d'Affaires Russe est porteur d'une lettre de son Souverain, **Sa Majesté le Schah** de Perse, la recevra de ses propres mains.

Le même cérémonial sera aussi observé par la Russie à l'égard des Ambassadeurs, Ministres ou Chargés d'affaires persans, qui viendraient en mission à la cour de Saint-Pétersbourg, eu égard néanmoins à la différence des usages existant dans les deux pays.

Le présent procès verbal, fait double, revêtu de la signature des Plénipotentiaires respectifs et muni du cachet de leurs armes, aura la même force et valeur que s'il était inséré mot à mot au traité principal de ce jour.

Fait au village de Tourkementchaï le 10 de Fevrier de l'an de grâce 1828 et le 5 de sheban de l'an 1243 de l'Hégire.

برده باشد اعلیحضرت همایونی آنرا بدست خودشان ازاو خواهند گرفت

همین تشریفات نیز درروسیه دربارهٔ سفرای کبار ووزرای مختار وشارژدافرهای ایران که بسمت مأموریت بدربار پطرسبورغ میروند مرعی ومجری میشود لیکن تفاوت رسومات جاریهٔ مملکتین هم منظور خواهد بود

اینصورت که به نسختین نوشته شده و بامضی و مهر وزرای مختار طرفین رسیده است همان حکم و اهمیت را خواهد داشت کانه لفظ بلفظ در عهدنامهٔ عمده امروز مندرج شده باشد

در ترکمان چای دهم فوریه سال یکهزار و سنهٔ ۱۸۲۸ مطابق پنجم شعبان سنهٔ ۱۲۴۳ هجری

CONVENTION

entre la Russie et la Perse,
pour l'interprétation de l'Article XIV du
Traité de Paix de Tourkmantchaï
(du 22 fevrier, 1828).
Conclu à Téhéran, le 3 Juillet, 1844.

Dans le but de faire cesser les désordres et les abus que les habitants des provinces limitrophes de la Russie et de la Perse font souvent de la transmigration, les fondés de pouvoirs des 2 Parties Contractantes, avec la permission et

قرارنامه

که بجهت تفسیر وتوضیح فصل چهاردهم عهدنامهٔ صلح ترکمان چای درطهران بتاریخ سوم ژولیه ۱۸۴۴ مابین ایران و روسیه منعقد گردیده است

محض اینکه برمهاجرت بی اندازه و بموقع اهالی ایالات همجوار دولتین ایران و روس نهایتی داده ورفع اغتشاش نمایند وکلای مختار

l'autorisation de leurs Gouvernements respectifs, ont signé l'arrangement suivant:

Art. I. Les sujets des deux Puissances ne pourront désormais passer d'un pays dans l'autre sans passeport et sans permis en règle de leur Gouvernement.

Art. II. Tout individu sujet des 2 Gouvernements qui se rendrait sur le territoire de l'autre, sans s'être pourvu d'un passeport, sera arrêté et livré aux autorités frontières les plu proches, ou bien au Ministre, Chargés d'Affaires ou Consul de sa nation, avec tous les objets d'habillements, d'armements, etc., dont il sera porteur.

Art. III. Toute demande que les sujets des 2 Etats adresseront à leur Gouvernement pour obtenir l'autorisation d'émigrer; devra se faire sans intervention etrangère.

Art. IV. Si les préposés des 2 Gouvernements, en considération de l'amitié qui les unit, demandent l'un à l'autre des passeports, on ne les refusera pas pour quelques familles à moins qu'il n'y ait des empêchements légaux.

Signé à Téhéran le 3 juillet 1844 (28 Djoumadi-el-sani 1260.

(L. S.) Hadji-Mirza-Aghassy.

(L. S.) A. Medem.

طرفین حسب الاذن واجازه دولتین متبوعتین خود قرارداد ذیل را امضی نمودند

فصل اول —— من بعد رعایای طرفین بدون تذکره و رخصتنامه صحیحهٔ دولت خود نمیتوانند بخاك یکدیگر بروند

فصل دوم —— هر شخصی از اتباع دولتین که بدون تذکره بمملکت دیگری برود دستگیر شده با ملبوسات و اسلحه وسایر اشیائی که داشته باشد به نزدیکترین کارگذاران سرحدی یا بوزیر مختار و شارژدافر وقونسول دولت متبوعهٔ خود تسلیم خواهد شد

فصل سوم —— استدعائی که اتباع طرفین ازدولت متبوعه درباب مهاجرت مینمایند باید بدون مدخلیت خارجه باشد

فصل چهارم —— اگرمباشرین دولتین نظر بدوستی واتحاد جانبین برای چندین خانوار مملکت خود تذکره بخواهند مضایقه نخواهد شد مگر درصورتیکه مانع قانونی موجود باشد

در طهران سوم ژولیه ۱۸۴۴ مطابق ۲۸ جمادی الثانیه ۱۲۶۰ امضی شد

(امضی) حاجی میرزا آقاسی

(امضی) مِدِم

قرارنامهٔ تلگرافی مابین ایران و روس درباب سیم تلگراف مابین چکشلر و استرآباد بتاریخ ۳۱/۱۹ ژانویه ۱۸۸۱ مطابق سلخ صفر ۱۲۹۸ منعقد شده است

فهرست مندرجات

فصل اوّل — حفظ و حراست قسمت سیم تلگراف چکشلر و استرآباد که در خاك ایران واقع است — اقداماتی که در موقع سرکشی باید بعمل آید
فصل دوّم — تعهد دولت روسیه درباب ترمیم و تعمیر سیم — تعهد دولت علیه در باب حقوق گمرکی اسباب و آلاتی که بجهت ترمیم سیم لازم میشود
فصل سیم — درباب اقامت صاحبمنصبان روس در تلگرافخانهای عرض راه چکشلر و استراباد و

حقوق و تکالیف مشار الیهم نسبت بهادارهٔ تلگرافی ایران
فصل چهارم — حق دولت علیه از تلگرافات ترانزیتی وسایر تلگرافاتی که مابین دواتین مخابره میشود — تفریغ حساب
فصل پنجم — تقدم مخابرهٔ تلگرافات دولتی بر تلگرافات شخصی
فصل ششم — درباب مرمت و سرکشی سیم مابین طهران و استراباد و مبلغی که هرساله دولت علیه باید برای این مقصود موضوع نماید
فصل هفتم — مدت قرار نامه
چون موعد قرارنامهٔ تلگرافی که بتاریخ ۱۲ شهرجمادی‌الاخری ۱۲۹۶ هجری مطابق ۱۲/۲۴ ماه مه ۱۸۷۹ مابین وزارت امورخارجه ایران وسفارت روسیه مقیم طهران انعقاد یافته‌بود منقضی شده است و چون دولت روسیه مایل است که بجهة مخابرهٔ با ادارهٔ نظامی ماوراء بحر خزر ازخطوط تلگرافی ایران استفاده کند لهذا امضی کنندگان ذیل این فصول را برقرار داشتند

فصل اول —— بجهة اینکه مخابرات تلگرافی فوق‌الذکر منظماً و بدون تعویق اعلام و ایصال گردد دولت ایران متعهد میشود که حفظ و حراست قسمتی از خط سیم تلگراف چکشلر و استراباد که در خاك ایران کشیده شده وبموجب فصل یازدهم قرارنامه $\frac{۱۲}{۲۴}$ مه ۱۸۷۹ مطابق دوم شهر جمادی الاول ۱۲۹۶ متعلق بدولت ایران گردیده است حتی‌الامکان اقدامات را بعمل آورد و هر وقت که اجزاء روسی تلگرافخانه برای سرکشی و مرمت این قسمت خط تلگراف عزیمت مینمایند سوارانی که از طرف دولت علیه برای حفاظت سیم مأمور شده اند بامشار الیهم همراه خواهند بود

فصل دوم —— دولت روسیه متقبل میشود که‌الی انقضای مدت این قرارداد تمام مخارج

Въ виду окончанія срока условія, заключеннаго между **Шахскимъ** Министрствомъ Иностранныхъ Дѣлъ и Россійскою **Императорскою** Миссіею въ Тегеранѣ $\frac{12}{24}$ Мая 1879 года (12 Джумаді-эль Ахира 1296 г.) и намѣренія Россійскаго **Императорскаго** Правительства продолжать пользоваться персидскими телеграфными линіями для сношенія съ Закаспійскимъ Военнымъ Отдѣломъ, нижеподписавшіеся согласились постановить по этому предмету нижеслѣдующія условія.

Статья I. Для обезпеченія правильной и безпрепятственной передачи означенной корреспонденціи Персидское правительство обязуется принимать всѣ зависящія отъ онаго мѣры къ охраненію участка Чикишляро-Астрабадской линіи—выстроеннаго на персидской территоріи, переданнаго согласно XI статьѣ подписаннаго $\frac{2}{24}$ Мая 1879 года (2 Джамаді-эль Ахира 1896 г.) условія, въ собственность Персіи. На обязанности содержимой Персидскимъ Правительствомъ для охраненія телеграфной линіи конной стражи будетъ лежать сопровожденіе русскихъ телеграфныхъ чиновъ отправляемыхъ для осмотра и исправленія названнаго учаска линіи.

Статья II. Россійское **Императорское** правительство принимаетъ на свой счетъ ремонтъ Чикишляро Астрабадской линіи на всемъ ея

протяженіи до истеченія срока настоящихъ условій.

Съ своей же стороны Персидское правительство обязуется допускать безпошлинный ввозъ всѣхъ матеріяловъ, потребныхъ для ремонта этой линіи.

Статья III. Для правильной и безпрепятственной передачи корреспонденціи между Джульфою и Чикишляромъ персидское Правительство обязуется допускать на тѣ изъ своихъ телеграфныхъ станцій, гдѣ это признано будетъ необходимымъ Россійскимъ **Императорскимъ** правительствомъ, русскихъ телеграфныхъ чиновъ. Во всемъ, что касается ихъ правъ и обязанностей и отношеній къ Персидскому Телеграфному вѣдомству, русскіе телеграфные чины будутъ руководствоваться правилами, существующими со времени заключенія условія $\frac{12}{24}$ Мая 1879 года.

Статья IV. За Транзитную корреспонденцію, передаваемую между Джульфою и Астрабадомъ, а равно и за корреспонденцію между русскими станціями восточнаго берега Каспійскаго моря и Тегераномъ, или же персидскими станціями сѣвернѣе Тегерана, будетъ причитаться въ пользу Персіи, согласно декларацiи, размѣняной между обоими правительствами 2 Апрѣля 1880 года, по тридцати сантимовъ съ каждаго слова.

За корреспонденцію же между русскими станціями Восточнаго берега Каспійскаго моря и персидскими станціями южнѣе Тегерана будетъ причитаться въ пользу Персіи по шестидесяти сантимовъ

مرمت و تعمیر سیم تلگراف مابین چکشلر و استراباد را برعهدهٔ خود گیرد و در ازای آن دولت ایران هم متعهد میشود که از هیچیك از اسباب و ادواتی که بجهة ترمیم سیم مزبور لازم میشود مطالبهٔ حقوق گمرکی ننماید

فصل سوم —— درتلگرافخانهای مابین جلفا و چکشلر هر جائی که دولت روس لازم دید که برای انتظام عمل تلگراف و عدم تعطیل مخابرات صاحبمنصبان روس درآنجا اقامت کنند دولت علیهٔ ایران متعهد میشود که توقف مشارالیهمرا مجاز داند صاحبمنصبان مزبور درخصوص مراودات و تکالیف و حقوق خود نسبت بادارهٔ تلگرافی ایران ازقراری رفتار خواهند کرد که از تاریخ انعقاد قرارنامه $\frac{۱۲}{۲۴}$ ماه مه ۱۸۷۹ معمول است

فصل چهارم —— از تلگرافاتی که بطور ترانزیت مابین جلفا و استراباد مخابره میشود و نیز از تلگرافاتی که مابین تلگرافخانهای روسیه واقعهٔ درساحل شرق بحر خزر و طهران رد و بدل میشود وکذلك از مخابراتی که مابین تلگرافخانهای مزبوره و تلگرافخانهای ایران واقع در شمال طهران ایصال و اعلام میشودبموجب اعلام نامهٔ که در ۲ آوریل ۱۸۸۰ مابین دولتین ایران و روس منعقد شده است هر کلمه سی‌ساتیم حق دولت علیه خواهد بود و از تلگرافاتی که مابین تلگرافخانهای روس واقعهٔ در ساحل شرقی بحرخزر و تلگرافخانهای واقعه درجنوب طهران مخابره

съ каждаго слова. Расчеты за корреспонденцію между обоими телеграфними вѣдомствами будутъ производиться на основаніи общихъ правилъ.

Статья V. Вся правительственная корреспонденція, слѣдующая по персидскимъ линіямъ между Джульфою и Астрабадомъ, будетъ отправляема на персидскихъ телеграфныхъ станціяхъ раньше всѣхъ частныхъ телеграммъ, но послѣ персидскихъ правительственныхъ.

Статья VI. Такъ какъ для безпрепятственной передачи корреспонденціи, проходящей между Джульфою и Астрабадомъ, является потребностьч аще производить ремонтъ персидской линіи между симъ послѣднимъ городомъ и Тегераномъ и усилить надзоръ за оною, то для покрытія потребныхъ на сей предметъ расходовъ персидское правительство обязуется отчислять, изъ причитающейся ему на означенную корреспонденцію платы 10%, каковые будутъ обращаемы персидскимъ телеграфнымъ управленіемъ по мѣрѣ потребности на содержаніе помянутой линіи въ полной исправности.

Статья VII. Настоящее соглашеніе будетъ оставаться въ силѣ до тѣхъ поръ, пока Россійское **Императорское** Правительство будетъ имѣть потребность въ пользованіи персидскими телеграфными линіями, для сношенія съ Закаспійскимъ Военнымъ Отдѣломъ.

О минованіи таковой потребности означенное правительство не преминетъ сообщить правительству Его Величества **Шаха**

Тегеранъ, Января 1881 года.

میشود هرکلمهٔ شصت ساتیم متعلق بدولت ایران‌است ادارات ایران و روس محاسبات را موافق قواعد کلیه تفریغ خواهند نمود

فصل پنجم —— در تلگرافخانهای ایران مخابرات دولتی که از سیمهای تلگرافی دولت علیه مابین جلفا و استراباد عبور مینماید بر جمیع تلگرافات شخصی مقدم خواهد بود مگر برتلگرافات خود دولت علیه

فصل ششم —— محض عدم تعویق مخابره تلگرافاتی که بتوسط سیم تلگراف جلفا واستراباد اعلام میشود لازم‌است که خطوط تلگراف مابین طهران و استراباد غالباً مرمت شده و بطور صحیح در تحت نظارت بوده باشد لهذا دولت علیه قبول مینماید که عشر قیمت مطالب تلگرافی مزبور را که حق دولت معظم الیهااست بجهت مخارج‌لازمهٔ این مرمت موضوع و جدا نماید ادارهٔ تلگرافی ایران در صورت لزوم تمامی این وجهرا برای ترمیم سیم مزبور بمصرف خواهدرسانید

فصل هفتم —— مادامیکه برای دولت روس لازم میشود که برای مخابرهٔ با ادارهٔ نظامی ماوراء بحر خزر از سیمهای تلگرافی ایران استفاده کند قرارداد حاضره مرعی و مجری خواهد بود بعداز زمان لزوم دولت روسیه دولت ایران را بلا درنك مستحضر خواهد داشت

در طهران شهر ژانویه ۱۸۸۱

(امضی) میرزا سعید خان

(امضی) ذی‌نوویف

قرارنامه مابین ایران و روس درباب تعیین حدود در طرف شرق بحرخزر درطهران بتاریخ $\frac{9}{21}$ دسامبر ۱۸۸۱ مطابق ۲۲ محرم ۱۲۹۹ منعقد و تصدیقنامجات در $\frac{11}{23}$ فوریه ۱۸۸۲ مبادله گردیده

فهرست مندرجات

فصل اوّل — خط سرحد بین‌الدولتین در طرف شرق بحر خزر
فصل دوّم — تعیین کمیسر بجهت ترسیم خط سرحد و نصب علامات
فصل سوّم — شرایطی که بقلعجات کرماب و قلقلاب راجع است
فصل چهارم — تعهدات دولت علیه راجع به رودفیروز و بعضی رودوانهاری که ایالات ماوراءبحرخزر رامشروب میکنند
فصل پنجم — در باب احداث راه عراده رو مابین خراسان و ایالت ماوراء بحر خزر
فصل ششم — تعهد دولتین ایران و روس در باب تراکمه و منع اسلحه
فصل هفتم — در باب مأمورین روس در سرحد ایران و امور راجعه بمشار الیهم
فصل هشتم — ابقای عهدنامجات و قرارنامهای سابقه
فصل نهم — تصدیق قرارنامه

Во имя Бога Всемогущаго

Его Величество **Императоръ** и Самодержецъ Всероссійскій и Его Величество **Шахъ** Персидскій, признавъ необходимымъ въ точности опредѣлить границы своихъ обоюдныхъ владѣній на востокѣ отъ Каспійскаго моря и обезпечить ихъ безопасность и спокойствіе, согласились заключить на сей конецъ конвенцію и назначили своими Уполномоченными: Его Величество **Императоръ** и Самодержецъ Всероссійскій, съ одной стороны, Ивана Зиновьева, Своего чрезвычайнаго посланника и полномочнаго министра при Его Величествѣ **Шахѣ**.

и Его Величество **Шахъ** Персидскій, съ другой, Мирза-Саидъ-Хана Мотеменуль-Мулька, своего Министра Иностранныхъ Дѣлъ, кои, послѣ обмѣна своихъ полномочій, найденныхъ въ надлежащей и установленной формѣ, согласились на нижеслѣдующія статьи.

Статья I. Границею между владѣніями Россійской Имперіи и Персіи къ востоку отъ Каспійскаго моря постановляется слѣдующая черта.

Начиная отъ залива Гасанъ Кули до Чата границею служитъ

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران واعلیحضرت امپراطور کل ممالك روسیه لازم دیدند که در طرف شرق بحر خزر سرحد ممالك خود را از روی دقت معین کرده موجبات آسودگی و امنیت آنجاهارا فراهم نمایند چنین صلاح دیدند که برای حصول این مقصود قرار دادی منعقد دارند لهذا وزرای مختار خود را از ایقرار معین داشتند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران میرزا سعید خان مؤتمن‌الملك وزیر امور خارجه

و از طرف اعلیحضرت امپراطور کل ممالك روسیه ایوان ذی‌نوویف وزیر مختار و ایلچی مخصوص در دربار دولتعلیه

ووزرای مختار مزبور پس ازاینکه اختیار نامهای خودرا مبادله نموده وآنرا موافق قاعده و مرتب به ترتیبات شایسته یافتند در فصول ذیل متفق‌الرأی شدند

فصل اول — در طرف شرق بحر خزر سرحد بین ممالك ایران و روس از قرار تفصیل ذیل خواهد بود

ازخلیج حسنقلی الی‌چات سرحد بین‌الدولتین

теченіе рѣки Атрека Отъ чата пограничная черта слѣдуетъ на сѣверо-востокъ по вершинамъ хребтовъ Сонгу-Дагъ и Сагирымъ и затѣмъ, направляясь на сѣверъ къ рѣкѣ Чандыру, достигаетъ русла этой рѣки у Чаканъ-Калэ. Отъ Чаканъ-Калэ пограничная черта переходитъ въ сѣверномъ направленіи на вершины горъ, отдѣляющихъ долину чандыра отъ долины Сумбара, по вершинамъ этихъ горъ слѣдуетъ въ восточномъ направленіи спускается къ руслу Сумбара, при владеніи въ него ручья Ахъ-Огаянъ Дальнѣйшимъ протяженіемъ границы на востокъ дужитъ русло Сумбара до развалинъ мечети Дайнэ Отсюда пограничную черту составляетъ дорога въ Дурунъ до вершинъ хребта Копетъ-Дага, по вершинамъ котораго граница продолжается на юго востокъ. но, не доходя верховьевъ ущелья Гярмаба, поворачиваетъ къ югу, по высотамъ, отдѣляющимъ долину Сумбара отъ верховьевъ Гярмаба, затѣмъ, въ югос восточномъ направленіи, черезъ вершины горъ Мисиновъ и Чуббестъ, достигаетъ дороги изъ Гярмаба въ Рабатъ, проходя въ разстояніи одной версты на сѣверъ отъ послѣдняго пункта. Отъ этого пункта пограничная черта по горнымъ высотамъ направляется къ вершинѣ горы Даланча, откуда сѣвернѣе селенія Хейрабадъ продолжается на сѣверо-востокъ, къ урочищу Гёкъ-Кейталь, Отъ урочища Гёкъ-Кейталь пограничная черта переходитъ къ ущелью рѣки Фирузе и пересѣкаетъ это ущелье

بجری رود اترك است از چات خط سرحدی در سمت شمال شرقی قلل سلسلهٔ کوه های سنکو داغ و ساکریم را متابعت کرده و بعد در سمت شمال بطرف رود چندر متوجه شده ودر چقان قلعه به بستر رود مزبور میرسد از اینجا در سمت شمال به قلل کوه‌هائی که فاصل دره چندر و درهٔ سومبار است متوجه شده و در سمت شرق قلل کوه های مزبور را متابعت کرده و بعد بطرف بستر رودخانهٔ سومبار حرکت ودرملتقای‌رود‌مزبور با نهر آج آقایان فرود میاید از این قطهٔ اخیر بطرف شرق بستر رود سومبار خط سرحد محسوب میشود الی خرابه‌های مسجد دادیانه و از مسجد دادیانه الی قلل کوه کویت داغ خط سرحدی راهی است که بدرون ممتد است پس از آن خط سرحدی درامتداد قلل مزبوره بسوی جنوب شرقی حرکت میکند ولی نرسیده بانتهای تنگهٔ گرماب بطرف جنوب برگشته واز سرکوه هائی که فاصل درهٔ سومبار و سرچشمهٔ گرماب است گذشته و بعد متوجه بسوی جنوب شرقی شده از قلل کوه های میزنو و چوب پست عبور وراهی راکه از گرماب برباط میرود در محلی ملاقات میکند که دریك ورستی شمال رباط است چون باین محل رسید خط سرحدی از قلل کوه ها الی قلل کوه دالانچه کشیده شده پس از آن از شمال قلعهٔ خیرآباد گذشته ودر سمت شمال شرقی الی حدود گك قیتال ممتد شده و از حدود گك قیتال به دربند رود فیروزه متوجه و دربند

сѣвернѣе селенія Фирузе. Отсюда пограничная черта направляется на юго-востокъ и поднимается на вершины горнаго хребта, ограничивающаго съ юга долину, по которой пролегаетъ дорога изъ Асхабада въ Фирузе. Затѣмъ, по гребню этого хребта, граница продолжается до крайней его восточной оконечности. Отсюда пограничная черта переходитъ на крайнюю сѣверную вершину хребта Асельма и тянется по вершинамъ этого хребта на юго-востокъ. Обойдя съ сѣвера селеніе Кельтечинаря, она направляется на узелъ хребтовъ Зири-Ку и Кызыль-Дага. Отъ этого горнаго узла пограничная черта слѣдуетъ на юго-востокъ по вершинамъ хребта Зири-Ку, до его выхода въ долину ручья Баба-Дурмаза, откуда принимаетъ сѣверное направленіе и выходитъ въ оазисъ, на дорогу изъ Гяурся въ Лютфабадъ, огибая Калэ Баба-Дурмазъ, каторый остается къ востоку отъ пограничной черты.

Статья II. Такъ какъ въ статьѣ I настоящей Конвенціи указаны главные пункты, чрезъ кои должна направляться граница между владѣніями Россіи и Персіи, то для точнаго опредѣленія пограничной черты на мѣстѣ и для постановки пограничныхъ знаковъ обѣ Высокія Договаривающіяся Стороны назначатъ спеціальныхъ коммиссаровъ.

Время и мѣсто съѣзда Коммиссаровъ будетъ опредѣлено по взаимному соглашенію обѣихъ договаривающихся сторонъ.

مزبور را در شمال ده فیروزه تقاطع میکند واز اینجا درسمت جنوب شرقی متوجه بقلل کوه هائی میشود که ازطرف جنوب وصل بدرهٔ است که راه عشق آباد و فیروزه از آن عبور میکند و پس از آنکه قلل کوه های مزبور را الی اقصی نقطهٔ شرقی متابعت نمود خط سرحدی به شمال ترین قلهٔ کوه اسلم گذشته ودر سمت جنوب شرقی قلل این کوه ها را طی کرده و بعد شمال قریهٔ کلته چناررا دورزده وبمحل اتصال کوه‌های زیرکوه و قزل داغ میرسد از اینجا خط سرحد درسمت جنوب شرقی از قلل سلسلهٔ زیرکوه کشیده میشود تا اینکه بدرهٔ رود بابا دورمز برسد بعد از وصول باین محل بطرف شمال حرکت و در راهی که از کاورس الی لطف آباد ممتد است بجلگه میرسد بطوریکه قلعهٔ بابا دورمز درشرق این خط واقع شود

فصل دوم —— چون درفصل اول این قرار داد نقاط عمدهٔ خط سرحد بین متصرفات ایران و روس معین شده است طرفین معاهدین معظمین کمیسر های مخصوص مأمور خواهند نمود که خط سرحدرا در محل و بطور صحیح ترسیم کرده و علامات را نصب نمایند زمان و محل ملاقات کمیسرهای مزبور را طرفین معاهدین بالاتفاق معین خواهند نمود

Статья III. Такъ какъ форты Гярмабъ и Кулкулабъ, расположенные въ Ущельѣ, чрезъ которое протекаетъ рѣчка, орошающая земли Закаспійской Области, находятся на сѣверѣ отъ черты, которая, согласно I статьѣ настоящей Конвенціи будетъ служить границею между владѣніями двухъ Высокихъ Договаривающихся сторонъ, то Правительсгво Его Величества **Шаха** обязуется очистить означенные форты въ теченіе одного года со дня размѣна ратификацій настоящей Конвенціи и будетъ имѣть право въ теченіе того же срока переселить жителей Гярмаба и Кулкулаба въ предѣлы Персіи. Съ своей стороны Правительство Его Величества **Императора** Россійскаго обязуется не строить въ означенныхъ мѣстностяхъ укрѣпленій и неселить тамъ-же текинцевъ.

Статья IV. Такъ какъ источники рѣчки Фирузе, а равно и нѣкоторыхъ другихъ ручьевъ и рѣчекъ, орошающихъ земли Закаспійской Области, прилегающія къ Персидской границѣ, находятся на Персидской территоріи, то Правительство Его Величества **Шаха** обязуется ни подъ какимъ видомъ не дозволять чтобы по теченію означенныхъ ручьевъ и рѣчекъ, отъ ихъ источниковъ до выхода ихъ изъ Персидской территоріи устраивались новыя поселенія, что бы расширялись предѣлы обрабатываемыхъ нынѣ земель, или же чтобы, подъ какимъ-бы то нибыло предлогомъ, отводилась вода въ количествѣ, превышающемъ то, ко-

فصل سوم —— چون قلعجات گرماب و قلاب واقعهٔ در درهٔ رودی که آبش اراضی ماوراء بحر خزر را مشروب میکند در شمال خطی واقع‌است که بموجب فصل اول سرحد بین متصرفات طرفین است دولت ایران متعهد میشود که قلاع مزبور را در ظرف یکسال از تاریخ مبادلهٔ این قرار نامه تخلیه کند ولی دولت علیه حق خواهد داشت که درظرف مدت مزبوره سکنهٔ گرماب و قلقلاب را بمملکت خود مهاجرت دهد از طرف دیگر دولت روس متقبل میشود که در نقاط مزبوره استحکامات بنا نکرده و خانوادهٔ ترکمن در آنجا سکنا ندهد

فصل چهارم —— چون منبع رود فیروزه ومنابع بعضی رود وانهاری که ایالت ماوراء بحر خزر متصلهٔ بسرحد ایران را مشروب میکند درخاك ایران واقع شده است دولت علیه متعهد میشود که بهیچوجه نگذارد که از منبع الی محل خروج از خاك ایران در امتداد رود و انهار مزبوره قراء جدیدی تاسیس شده و باراضی که بالفعل زراعت میشود توسعه‌داده شودونیز برای اراضی که‌فعلا درخاك‌ایران مزروع‌است بیش‌از آن مقداری که لازم است نگذاردآب استعمال کنند

торое необходимо для орошенія существующихъ нынѣ на персидской территоріи полей. Для непосредственнаго наблюденія за точнымъ выполненіемъ настоящаго постановленія, правительство Его Величества **Шаха** обязуется назначить въ достаточномъ числѣ благонадежныхъ агентовъ, и нарушители онаго будутъ подвергаемы суровымъ взысканіямъ.

Статья V. Въ видахъ развитія торговыхъ сношеній между населеніями Закаспійской Области и Хорасана обѣ Высокія Договаривающіяся стороны обязуются войти, въ скорѣйшемъ по возможности времени, въ обоюдовыгодное соглашеніе относительно устройства между помянутыми областями удобныхъ для товарнаго движенія колесныхъ дорогъ.

Статья VI. Правительство Его Величества **Шаха** Персидскаго обязуется строго воспретить вывозъ изъ своихъ предѣловъ, на всемъ протяженіи границъ Астрабадской и Хорасанской провинцій, всякаго оружія и военныхъ принадлежностей, и вмѣстѣ съ тѣмъ принять мѣры къ тому, чтобы оружіе не проникало также къ Туркменамъ; живущимъ на персидской территоріи. Со стороны пограничныхъ Персидскихъ властей будетъ оказываемо самое дѣятельное содѣйствіе Агентамъ Императорскаго Россійскаго Правителяства коимъ поручено брдетъ слѣдить за тѣмъ, чтобы оружіе не проникало за предѣлы Персіи.

Съ своей стороны правительство Его Величества **Императора** Все

محض اینکه این شرط بطور صحیح
اجری و بدون تعطیل و تعلل رعایت شود دولت
ایران متقبل میشود که بقدر لزوم مأمورین
صحیح برای این امر معین کند وبکسانی که
ازمدلول آن تخلف میورزند سیاست سختی دهد

فصل پنجم —— محض ترقی وپیشرفت
مناسبات تجارتی مابین ایالات ماوراء بحر خزر
وایالت خراسان طرفین معاهدین متقبل میشوند
که درباب ساختن راه های عرابه رو که
برای مراودات تجارتی بین ایالات مذکوره
مناسب بوده باشد حتی الامکان زودتر فیمابین
قراری دهند که مستلزم نفع جانبین بوده باشد

فصل ششم —— دولت ایران متعهد
میشود که در تمام امتداد سرحد استراباد و
خراسان اخراج هرنوع اسلحه وآلات جنگی را
ازمملکت ایران بطور سخت ممنوع دارد ونیز
تدبیرات لازمهرا بعمل آورده نگذارد که بتراکمه
که درخاك ایران ساکن هستند اسلحه برسد
کارگذاران سرحدی دولت علیه دربارهٔ اشخاصی
که ازطرف روسیه مأموریت منع خروج اسلحه
ازحدود ایران دارند کمال مساعدت وهمراهی را
منظور خواهند داشت

دولت روس هم متقبل میشود که نگذارد

россійскаго также обязуется не допускать чтобы оружіе и военныя принадлежности вывозились изъ предѣловъ Россіи къ Туркменамъ, живущимъ на Персидской территоріи.

Статья VII. Для наблюденія за выполненіемъ постановленій настоящей Конвенціи и за образомъ дѣйствій сосѣднихъ съ Персіею Туркменскихъ населеній, правительство Его Величества **Императора** Всероссійскаго будетъ имѣть право назначать агентовъ въ пограничные пункты Персіи. По всѣмъ вопросамъ, касающимся поддержанія порядка и тишины въ странахъ, сопредѣльныхъ съ владѣніями Высокихъ Договаривающихся сторонъ, означенные агенты будутъ служить посредниками въ сношеніяхъ между Россійскими и Персидскими властями.

Статья VIII. Всѣ обязательства и условія, заключіяся въ трактатахъ и конвенціяхъ, до сего времени заключенныхъ между двумя Высокими Договаривающимися сторонами, будутъ и за симъ оставаться въ силѣ.

Статья IX. Настоящая Конвенція, учиненная въ двухъ одинаковаго содержанія экземплярахъ, подписанная уполномоченными обѣихъ сторонъ и утвержденная ихъ печатями, имѣетъ быть утверждена и ратификована Его Величествомъ **Императоромъ** и Самодержцемъ Всероссійскимъ и Его Величествомъ **Шахомъ** Персидскимъ, и ратификаціи будутъ размѣнены Уполномоченными обѣихъ сторонъ въ Тегеранѣ въ теченіе четырехъ мѣсяч-

اسلحه وآلات جنگی ازروسیه بتراکمهٔ کهدرخاك
ایران متوقفند برسد

فصل هفتم —— محض مراقبت اجرای
شرایط این قرار داد و برای مواظبت حرکات و
رفتار تراکمهٔ که مجاور ایران هستند دولت
روس حق خواهد داشت که بنقاط سرحد ایران
مامور معین کند مأمورین مزبور در مسائلی که
راجع بحفظ انتظام و آسودگی صفحات مجاور
متصرفات دولتین است واسطهٔ بین کارگذاران
طرفین خواهند بود

فصل هشتم —— تمام تعهدات و شرایط
مندرجهٔ عهد نامجات و قرارنامهائی که مابین
طرفین معظمین منعقد شده است بقوّهٔ خود باقی
خواهد ماند

فصل نهم —— این قرار نامه که
بدو نسخه نوشته شده وبامضا ومهر وزرای مختار
طرفین رسیده است بتصویب وتصدیق اعلیحضرت
شاهنشاه ایران واعلیحضرت امپراطور روس خواهد
رسید و تصدیق نامجات درظرف چهار ماه و
حتی الامکان زودتر درطهران مابین وزرای مختار

наго срока, или скорѣе, буде возможно.

Въ Тегеранъ 9го Декабря 1881 года, Мусульманскаго-же лѣтоисчисленія 29го Мохаррема 1299 года
(подписано) Иванъ Зиновьевъ (М. П.)
„ Мирза Саидъ Ханъ (М. М.)

ДЕКЛАРАЦІЯ

касательно телеграфныхъ сношеній,
заключенная между Россіей и Персіей
9 іюня 1886 г.

Въ видахъ облегченія телеграфныхъ сношеній между Россіей и Персіей, нижеподписавшіеся уполномоченные заключили, подъ условіемъ утвержденія ихъ Правительствами настоящую декларацію, содержаніе коей отъ слова до слова слѣдующее:

1) За корреспонденцію, обмѣниваемую между Русскими станціями съ одной стороны, Тегераномъ и Персидскими станціями сѣвернѣе Тегерана съ другой стороны, установливается въ пользу Персіи плата 30 сант. за слово.

2) За транзитъ, по Персидскимъ линіямъ, между Астрабадомъ и Джульфою, корреспонденціи, обмѣниваемой между Русскими станціями, расположенными на восточномъ берегу Каспійскаго моря со всѣми прочими станціями Имперіи уплачивается Персіи по 20 сант. за слово.

طرفین مبادله خواهد شد

در طهران ۹ دسامبر ۱۸۸۱ مطابق
۲۳ محرم ۱۲۹۹

(امضی) ذی نووی یف
(امضی) میرزا سعید خان

قراردادی که درباب قیمت
مخابرات تلگرافی مابین ایران وروسیه
بتاریخ نهم ژولیه ۱۸۸٦ مطابق شهر شوال ۱۳۰۳
امضی شده وتصدیقنامجات آن درشهر ذیحجه ۱۳۰۳
مطابق سپتامبر ۱۸۸٦ مبادله گردید

محض تسهیل مخابرات تلگرافی مابین دولتین ایران و روسیه امضاکنندگان ذیل که برای این امر دارای اختیارنامه بودند قرار یراکه لفظ بلفظ در ذیل نگاشته میشود بشرط تصدیق دولتین متبوعتین مقرر داشتند

فصل اول —— از مخابراتی که مابین تلگرافخانهای روسیه و طهران و تلگرافخانهای شمال دارالخلافه رد و بدل میشود هر کلمه سی سانتیم بدولت علیه پرداخته خواهد شد

فصل دوم —— از مخابراتی که مابین تلگرافخانهای روسیه واقعه در ساحل شرق بحر خزر و سایر تلگرافخانهای آن دولت مخابره شده و از خطوط تلگرافی ایران واقعه مابین جلفا و استراباد بطور ترانزیت عبور میکند هر کلمهٔ بیست سانتیم بدولت علیه میرسد

3) За всю прочую корреспонденцію Персія получаетъ плату, установленную въ тарифныхъ таблицахъ, принятыхъ Берлинской международной телеграфной Конференціей.

Соглашеніе это вступаетъ въ силу съ перваго іюля 1886 г., взамѣнъ заключеннаго 2 (14) апрѣля 1880 г. и ст. VIII. и X. отдѣльнаго условія отъ 12 (24) мая 1879 г. причемъ настоящее соглашеніе остается въ силѣ въ продолженіе срока дѣйствія регламента, установленнаго Берлинской международной телеграфной конференціей Іюля 9 дня 1886 г.

(М. П.) Яхья Ханъ
(М. П.) Мельниковъ

КОНВЕНЦІЯ,

заключенная съ Персіей 22 апрѣля 1891 г.
о соединеніи телеграфною проволокою
Русскаго и Персидскаго Сѣрахсовъ.

Въ виду соединенія русскихъ и персидскихъ телеграфовъ линіею,

فصل سوم —— از برای سایر تلگرافات حق دولت علیه از قراری است که در تعرفهٔ کنفرانس بین‌المللی برلن مقرر گردیده است

این قرارنامه که در عوض قرارنامهٔ ۲/۱۴ آوریل ۱۸۸۰ و بجای فصل هشتم و دهم قرار نامه جداگانه ۱۲/۲۴ مه ۱۸۷۹ منعقد شده است از غرهٔ ژولیه ۱۸۸٦ مجری خواهد بود لیکن مدلول آن الی زمانی معتبر است که نظامنامهٔ کنفرانس بین‌المللی برلن درحالت اعتبار باقی میباشد

۹ ژولیه ۱۸۸٦

(امضی) یحی خان
(امضی) ملنیکف

قرارنامهٔ تلگرافی که درباب سیم سرخس مابین دولتین ایران و روسیه بتاریخ ۲۲ آوریل ۱۸۹۱ مطابق ۲۵ رمضان ۱۳۰۸ امضی شده وتصدیقنامجات آن در غرهٔ ربیع الثانی ۱۳۱۰ مطابق ۱۱ اکتبر ۱۸۹۲ مبادله گردیده

فهرست مندرجات

فصل اوّل — درباب مخابرهٔ باسیم سرخس
فصل دوم — حفظ و حراست سیم تلگراف
فصل سوم — قیمت تلگرافاتی که با سیم سرخس مخابره میشود و حق دولت علیه از مخابرات ترانزیتی این سیم
فصل چهارم — ترتیبات راجعه به مخابرات مابین دو سرخس - تفریق حساب
فصل پنجم — اقامت صاحبمنصب تلگرافی روس در تلگرافخانهای عرض راه سرخس الی چکشلر و سرخس الی جلفا
فصل ششم — تقدم تلگرافات دولتی بر تلگرافات شخصی
فصل هفتم — مدت قرارنامه

چون بواسطهٔ احداث خط تلگراف مابین

проведенною черезъ Русско-Персидскую границу между Старымъ и Новымъ Серахсами, нижеподписавшіеся, по порученію Правительствъ своихъ постановили нижеслѣдующія условія относительно телеграфныхъ сношеній по означенной линіи.

Статья I. Оффиціальныя и частныя телеграммы обѣихъ сторонъ будутъ передаваться по линіи между Серахсами на тѣхъ-же основаніяхъ, на какихъ таковыя передаются черезъ Джульфу и Чикишляръ.

Статья II. Охрана и ремонтъ телеграфной линіи между Серахсами будутъ лежать на обязанности той администраціи, по территоріи которой проходитъ линія.

Статья III. Плата за передаваемыя по означенной линіи телеграммы будетъ взиматься въ томъ же размѣрѣ, какъ и за телеграммы, проходящія черезъ Джульфу и Чикишляръ. За транзитную-же корреспонденцію, передаваемую между Серахсомъ съ одной стороны и Джульфою и Чикишляромъ съ другой, будетъ причитаться Персіи по 20 сантимовъ за каждое слово.

Статья IV. Телеграфная корреспонденція между обоими Серахсами будетъ производиться на основаніи принятыхъ обоими Правительствами телеграфныхъ правилъ. Разсчеты за эту корреспонденцію между обоими телеграфными вѣдомствами будутъ производиться на основаніи общихъ правилъ.

Статья V. Для правильной и безпрепятственной передачи корреспонденціи между Серахсомъ съ одной стороны, и Джульфою и Чикишляромъ съ другой, Персидское правительство обязуется допускать на тѣ изъ своихъ телеграфныхъ станцій, гдѣ это будетъ признано необходимымъ Россійскимъ **Императорскимъ** Правительствомъ, русскихъ телеграфныхъ чиновъ. Во всемъ, что касается ихъ правъ и обязанностей и отношеній къ Персидскому Телеграфному вѣдомству, русскіе телеграфные чины будутъ руководствоваться правилами, существующими со времени заключенія соглашенія, подписаннаго 12 (24) мая 1879 года.

Статья VI. Вся правительственная корреспонденція, слѣдующая по персидскимъ линіямъ между Серехсомъ, съ одной стороны, и Джульфою и Чикишляромъ съ другой, будетъ отправляема на персидскихъ телеграфныхъ станціяхъ раньше всѣхъ частныхъ телеграммъ, но послѣ персидскихъ правительственныхъ.

Статья VII. Настоящее соглашеніе останется въ силѣ до тѣхъ поръ, пока одна изъ договаривающихся сторонъ не пожелаетъ отказаться отъ него; заявленіе о таковомъ желаніи должно быть сдѣлано другой сторонѣ за годъ впередъ.

(М. П.) Евг. Бюцовъ

(. ПМ.) Мирза Аббасъ Ханъ
Кавамъ-уд-Доуле

سرخس قدیم و جدید واقعه درسرحد دولتین ایران وروس خطوط تلگرافی دولتین اتصال یافته است ما امضاکنندگان ذیل که از طرف دولتین متبوعتین خود مأمور بدین امر بودیم شروط مفصلهٔ ذیل را که دایر به مخابرات باسیم مزبور است مقرر داشتیم

فصل اول —— تلگرافات رسمی

وغیر رسمی طرفین که باسیم میانهٔ دو سرحس مخابره میشود بهمان ترتیب و شرایطی خواهد بود که برای مخابره باسیم جلفا و چکشلر معمول است

فصل دوم —— حفظ و حراست و

اصلاح و مرمت خط سیم تلگرافی میانهٔ دوسرخس بعهدهٔ ادارهٔ میباشد که خط سیم در خاك او واقع است

فصل سوم —— قیمت تلگرافاتی که

باسیم مزبور مخابره میشود موافق قیمت مخابرات باسم جلفا وچکشلر است و حق دولت علیه از مخابرات ترانزیتی مابین سرخس و جلفا ومابین سرخس و چکشلر از هرکلمه بیست سانتیم میباشد

فصل چهارم —— مخابرات تلگرافی

مابین دو سرخس بر وفق اصول و قواعدی است که در باب مخابرات تلگرافی مابین دولتین مقرر شده است اداره های تلگرافی ایران و روس حساب این مخابرات را موافق قواعد کلیه تفریغ خواهند نمود

فصل پنجم —— در تلگرافخانهای

مابین سرخس وجلفا و سرخس الی چکشلر هرجائی که دولت روس برای انتظام وعدم تعطیل مخابرات اقامت صاحب منصبان روس را لازم بیند دولت علیه متعهد میشود که توقف مشارالیهم را درآنجا مجاز داند صاحب منصبان مزبور درخصوص حقوق و تکالیف و مراودات خود با ادارهٔ تلگرافی ایران ازقراری رفتار خواهند کرد که ازتاریخ انعقاد قرارنامه ۱۲/۲۴ مه ۱۸۷۹ معمول است

فصل ششم —— در تلگرافخانهای

ایران تلگرافات دولتی که باسیمهای دولت علیه واقعهٔ مابین سرخس وچکشلر وسرخس الی جلفا مخابره میشود برتلگرافات شخصی مقدم خواهد بود مگر برتلگرافات خود دولت علیه (۱)

فصل هفتم —— مادامیکه یکی ازطرفین

فسخ این قرارنامه را بطرف دیگر اظهار ننماید مدلول آن مجری ومعمول خواهد بود ودرصورت فسخ هم اثرآن فقط یکسال پس ازتاریخ اظهار وقوع میابد

درطهران بتاریخ ۲۲ آوریل ۱۸۹۱

(امضی) بوتزف

(امضی) میرزا عباس خان قوام الدوله

(۱) رجوع شود بقرارداد ۲۵ ربیع الاول ۱۳۰۹ صفحهٔ ۱۵۸

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ
условіе, подписанное въ Тегеранѣ
14 мая 1891 г.

Въ декларацiи, подписанной 9го іюля 1886 г. уполномоченными Россіи и Персіи, по предмету обмѣна телеграфныхъ сношеній между обоими Государствами опредѣлено, что соглашеніе это остается въ силѣ въ продолженіе срока дѣйствія регламента, установленнаго Берлинской международной телеграфной Конференціей 1885 г. Въ виду того, что срокъ этотъ истекаетъ 19 іюня (1 іюля) текущаго 1891 г., одновременно со введеніемъ въ дѣйствіе регламента, пересмотрѣннаго на Парижской телеграфной Конференціи 1890 г., и что на сей Конференціи не послѣдовало никакихъ измѣненій въ телеграфныхъ тарифахъ для сношеній между Россіей и Персіей, нижеподписавшіеся, по порученію своихъ Правительствъ, условились въ томъ, что вышеупомянутое соглашеніе, заключенное 9 іюля 1886 г. остается въ силѣ впредь до истеченія срока дѣйствія регламента, пересмотрѣннаго на Парижской телеграфной Конференціи 1890 года.

Въ удостовѣреніе чего нижеподписавшіеся настоящую декларацію въ двухъ экземплярахъ подписали и приложили къ оной свои печати. Тегеранъ 14 мая 1891 года.

(М. П.) Бюцовъ
(М. П.) Мирза Аббасъ Ханъ
Кавамъ-уд-Доуле

قرارداد تلکرافی
که در باب امتداد قرارداد ۹ ژولیه ۱۸۸۶ مابین
ایران وروسیه بتاریخ ۱۴ مه ۱۸۹۱ شوال ۱۳۰۸

در اعلان نامه مورخه ۹ ژولیه ۱۸۸۶ دایر
به مخابرات تلکرافی مابین دولتین ایران و روس
که بامضای وکلای دولتین رسیده است مقرر است
که مادامیکه نظام نامه بین المللی برلن مورخه
۱۸۸۵ مرعی ومعمول است قرارداد مطالب تلکرافی
باعتبار خود باقی ماند چون قرار نامهٔ بین‌المللی
مزبوره در ۱۹ ژولیه ۱۸۹۱ منقضی میشود و قرار
نامهٔ بین‌المللی که در پاریس بتاریخ ۱۸۹۰ مقرر
شده است از ۱۹ ژولیه ۱۸۹۱ مجری خواهد بود
و چون قرارنامهٔ بین‌المللی پاریس در باب تعرفهٔ
مخابرات تلکرافی مابین ایران و روسیه تغییری
نداده است لهذا امضی کنندگان ذیل حسب‌الاشاره
دولتین متبوعتین خود مقرر میدارند که قرارداد
۹ ژولیه ۱۸۸۶ الی انقضای مدت قرارنامه بین‌المللی
پاریس باعتبار خود باقی ماند

علیهذا امضاکنندگان ذیل این قرارداد را
امضا و بمهر خود ممهور داشتند

۱۴ مه ۱۸۹۱

(امضی) بوتزف

(امضی) میرزا عباس خان قوام‌الدوله

Соглашеніе
объ измѣненіи 6-ой статьи
Конвенціи заключенной съ Персіей
22 апрѣля 1891 г.

Въ виду того, что постановленіе 6-ой статьи заключенной 22 апрѣля 1891 г. Конвенціи о соединеніи телеграфною линіей Русскаго и Персидскаго Серахсовъ не согласуется съ общепринятымъ въ международной телеграфной службѣ порядкомъ передачи правительственныхъ телеграммъ, опредѣленныхъ въ § 2 ст. 34-й регламента международной телеграфной службы, пересмотрѣннаго въ Парижѣ въ 1890 г., нижеподписавшіеся по порученію своихъ правительствъ постановили замѣнить условіе, изложенное въ 6-й статьѣ вышеупомянутой Конвенціи нижеслѣдующимъ соглашеніемъ.

Правительственныя телеграммы передаются станціями отправленія въ порядкѣ предъявленія оныхъ, промежуточными - же станціями въ порядкѣ полученія оныхъ. Г. Тегеранъ, октября 17-го дня 1891г.
(25 Рабіульаввала 1309 гиджры).

(М. П.) Евг. Бюцовъ.
(М. П.) Мирза Аббасъ Ханъ
Кавамъ-уд-Доуле

СОГЛАШЕНІЕ,
заключенное между Россіей и Персіей
27 Мая 1893 г. о разрѣшеніи нѣкоторыхъ
пограничныхъ вопросовъ

قرارداد تلکرافی
که در باب ترتیب مخابرهٔ تلکرافات مابین ایران
و روسیه بتاریخ ۱۷ اکتبر ۱۸۹۱ مطابق ۲۵
ربیع الاول ۱۳۰۹ امضی شده است

چون نظام‌نامهٔ مخابرات تلکرافی بین‌المللی
که درپاریس بتاریخ ۱۸۹۰ تغییر داده شده در باب
مخابرات بین‌المللی تلکرافات دولتی قراری
داده است که در فقرهٔ دوم فصل سی‌وچهارم
نظام نامهٔ مزبوره مندرج است و فقرهٔ مذکوره
با فصل ششم قرار نامهٔ مورخه ۲۲ آوریل ۱۸۹۱
دایر بامتداد سیم تلکراف مابین سرخس ایران
و روس منافات و مبانیت دارد لهذا ما امضی
کنندگان ذیل که از طرف دولتین متبوعتین خود
مجاز بدین امر بودیم فصل ششم قرارنامهٔ مزبوره را
تغییر داده و اینکونه مقرر میداریم که تلکرافات
دولتی که به تلکرافخانه واصل میشود هرکدام
پیشتر رسیده است در مخابره مقدم خواهد بود
و در تلکرافخانهای عرض راه که مطلب دریافت
میکنند همین ملاحظه نیز معمول خواهد شد
بتاریخ ۱۷ اکتوبر ۱۸۹۱ مطابق ۲۵ ربیع الاول
۱۳۰۹

(امضی) بوتزف
(امضی) میرزا عباس خان قوام‌الدوله

قرارنامهٔ که
درباب فیروزه وحصار وغیره مابین
دولتین ایران وروسیه بتاریخ ۲۷ مه ۱۸۹۳
مطابق ۲۳ ذی قعده ۱۳۱۰ امضی شده است

فهرست مندرجات

فصل اول — قاطی که بروسیه داده شده است
فصل دوم — نقاطی که روسیه بدولت علیه واگذار کرده است
فصل سوم — خط جدید سرحدی درمحلی که بایران واگذار شده است
فصل چهارم — تعیین کمسیر بجهت ترسیم خط سرحد ونصب علامات و تحویل دادن و تحویل گرفتن نقاط واراضی که مابین دولتین معاوضه شده است
فصل پنجم — خط جدید سرحدی درمحلی که بروسیه داده شده است
فصل ششم — تعهدات دولتین ایران وروسیه راجع بنقاطی که معاوضه شده است
فصل هفتم — مبادلهٔ تصدیقنامجات

بسم الله الرحمن الرحیم

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران

واعلیحضرت امپراطور و صاحب اختیار کلّ ممالك روسیه مایل هستند که بعضی مسائل راجعهٔ بسرحد بین دولتین را اصلاح نموده و بدینجهة اتحاد حاصلهٔ مابین را مستحکم نمایند لهذا برای حصول موافقتی درمسائل مذکوره وکلای مختار خودرا بتفصیل ذیل معین داشتند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران میرزا علی اصغر خان امین السلطان صدر اعظم وازطرف اعلیحضرت امپراطور و صاحب اختیارکل ممالك روسیه کنیسه پریوه اوژن‌بوت زف وزیر مختار دردربار اعلیحضرت شاهنشاه ایران

ووکلای مزبوره فصول ذیل را مقرر داشته وامضی نمودند

فصل اول —— اعلیحضرت شاهنشاه ایران از طرف خود و از طرف وراث خود قریهٔ سرحدی فیروزه و تمامی محلّی که واقع است مابین سرحد مقررهٔ ۱۸۸۱ وخطی که از کوه کناره

ВО ИМЯ БОГА ВСЕМОГУЩАГО.

Его Величество **Императоръ** и Самодержецъ Всероссійскій и Его Величество **Шахъ** Персидскій, желая для упроченія существующаго между Ними добраго согласія разрѣшить нѣкоторые вопросы о границахъ между обоими Государствами, назначили для установленія соглашенія по этимъ вопросамъ Своими уполномоченными:

Его Величествю **Императоръ** и Самодержецъ Всероссійскій Своего Чрезвычайнаго Посланника и Полномочнаго Министра при Его Величествѣ **Шахѣ** Тайнаго Совѣтника Евгенія Бюцова.

и Его Величество **Шахъ** Персидскій Своего Садразама мирза Али Асгаръ Хана, Аминъ-усъ-Султана.

Означенные уполномоченные постановили и подписали нижеслѣдующія статьи:

Статья I. Его Величество **Шахъ** Персидскій за Себя и Своихъ наслѣдниковъ уступаетъ Его Величеству **Императору** и Самодержцу Всероссійскому пограничное селеніе Фирузе и всю мѣстность, заключающуюся между границею, установленною въ 1881 году и чер-

тою, проведенною от горы Кенарэ къ перевалу Биръ.

Настоящею статьею отмѣняется относящееся къ этому участку описаніе граничной черты, помѣщенное въ 1-й статьѣ конвенціи 9 декабря 1881 года.

Всѣ прочія статьи конвенціи 1881 года остаются въ полной силѣ.

Статья II. Взамѣнъ уступки Россіи упомянутаго въ статьѣ 1 участка Его Величество **Императоръ** и Самодержецъ Всероссійскій за Себя и Своихъ Наслѣдниковъ уступаетъ Его Величеству **Шаху** Персидскому:

1) Участокъ земли на правомъ берегу рѣки Аракса, противъ бывшей крѣпости Аббасъ-Абадъ, отошедшій во владѣніе Россіи на основаніи 4-й статьи договора, заключеннаго въ Туркменчаѣ 10 февраля 1828 года.

и 2) Селеніе Хисаръ съ участкомъ земли, заключающимся между существующею нынѣ границею и чертою, которая отъ пересѣченія этой границы Хисаро Шильганскимъ каналомъ пойдетъ по правому берегу онаго, обогнетъ селеніе Хисаръ съ востока и, по пересѣченіи этого канала, направится къ югозападу къ оврагу въ двухъ верстахъ отъ Хисарской мельницы, затѣмъ, граничная черта пойдетъ на югъ до мѣста пересѣченія существующей границы рѣкою Рудбаръ (Зангенанлычай).

Статья III. Вслѣдствіе уступки Персіи Аббасъ-Аббадскаго участка, относящееся до этого участка описаніе границы въ 4-й статьѣ

بطرف درهٔ بیر ممتد است به اعلیحضرت امپراطور کلّ ممالك روسیه واگذار میکند

حدودی که راجع باین محل و در فصل اوّل قرارداد ۹ دسامبر ۱۸۸۱ ذکر شده است بموجب این فصل متروك و سایر فصول قرارداد ۱۸۸۱ بقوهٔ خود باقی خواهد ماند

فصل دوم —— در عوض قطعهٔ زمینی که درفصل اوّل مذکور منتقل بروسیه شده است اعلیحضرت امپراطور و صاحب اختیار کلّ ممالك روسیه از طرف خود و از طرف وراث خود نقاط ذیل را باعلیحضرت شاهنشاه ایران واگذار میکنند

اولا — قطعه زمینی که در ساحل راست رودخانهٔ ارس و محاذی قلعهٔ قدیم عباس‌آباد واقع و بموجب فصل چهارم عهدنامهٔ منعقدهٔ در ترکمان چای مورخه ۱۰ فوریه ۱۸۲۸ بدولت روسیه واگذار شده بود

ثانیاً — ده حصار با قطعهٔ زمینی که مابین سرحد حالیه و خط ذیل واقع است

این‌خط ازمحل تقاطع سرحد حالیه بانهرحصارو شیلقان (۱) شروع شده ساحل راست نهرمزبوررا متابعت نموده وشرق ده‌حصاررا دورزده وپس‌از تقاطع با نهر مزبور بطرف جنوب غربی ممتد و بگودی میرسد که در دو ورستی آسیاب حصار واقع است پس از آن خط سرحد بطرف جنوب حرکت کرده وبمحلّی خواهد آمد که رود بار (زنکاتلی‌چای) سرحد حالیه را تقاطع مینماید

فصل سوم —— چون بواسطهٔ واگذار نمودن اراضی عباس آباد بایران حدود سر حدی که راجع باین محل و در فصل چهارم عهد نامهٔ

(۱) شلیان
(۲) زنکاتلوچای

Туркменчайскаго договора отмѣняется и взамѣнъ онаго симъ постановляется, что граничная черта между обоими Государствами пойдетъ по руслу рѣки Аракса отъ Шерура до Едибулукскаго брода и далѣе, какъ постановлено въ упомянутой статьѣ.

Всѣ прочія статьи Туркменчайскаго договора остаются въ полной силѣ.

Статья IV. Точное опредѣленіе на мѣстѣ границъ Фирузинскаго и Хисарскаго участковъ и постановка на нихъ пограничныхъ знаковъ будутъ произведены коммисарами, назначенными обоими Правительствами какъ для сей цѣли, такъ и для передачи и пріема этихъ участковъ.

Оба Правительства равнымъ образомъ назначаютъ коммисаровъ для передачи и пріема Аббасъ-Абадскаго участка.

Тѣмъ не менѣе уступка упомянутыхъ трехъ участковъ съ правомъ немедленнаго вступленія во владѣніе будетъ считаться полною и безусловною со времени обмѣна ратификацій настоящей Конвенціи.

Статья V. Границею между Россійскими и Персидскими владѣніями къ востоку отъ точки, опредѣленной 9 декабря 1881 года, постановляется слѣдующая черта:

Отъ Баба-Дурмаза граница слѣдуетъ по вершинамъ хребта Зирпку на юго-востокъ къ селенію Хейрабадъ и, не доходя до послѣдняго направляется полѣвой сторонѣ долины Дурунгляра (Гюриза); перейдя на правый берегъ рѣки Дурунгляра къ сѣверу отъ селенія

ترکمان چای مقرر است متروك میشود لهذا در عوض آن بموجب این قرارداد مقرر است که خط سرحد بین الدولتین از شرور الی کدار یدی بلوك رود ارس را متابعت کند و از یدی بلوك هم با طرف خط سرحدی از قراری است که در فصل مزبور ذکر شده است سایر فصول عهدنامه ترکمان چای باعتبار خود باقی خواهد ماند

فصل چهارم —— از طرف دولتین کمیسر مامور خواهد شد که حدود واراضی فیروزه و حصار را در محل و از روی صحت معین کرده و اراضی مزبور را تحویل داده و تحویل گرفته و علامات سرحدی را نصب نمایند برای تحویل دادن و تحویل گرفتن اراضی عباس آباد از جانب طرفین نیز کمیسر معین خواهد شد معذالك از تاریخ مبادلهٔ تصدیقنامجات این قرارداد سه قطعه اراضی مزبوره منتقل وطرفین حق تصرف قوزی آنرا خواهند داشت

فصل پنجم —— از نقطهٔ معینه در ۹ دسامبر ۱۸۸۱ بطرف مشرق سرحد بین متصرفات روسیه و ایران از قرار تفصیل ذیل است

از بابادورمز خط سرحدی قلل جبال زیرکوه را متابعت نموده در سمت جنوب شرقی بطرف قریهٔ خیر آباد متوجه شده و رسیده باین قریه در کنار چپ دره درون کلیار (۱) (کوریز) ممتدو پس از آن در شمال قریهٔ که موسوم بقلعهٔ میر است بساحل راست رود درون کلیار میگذرد

(۱) درون گر

Кале-и-Мяръ и пройдя между селеніями Кокланъ (Колханъ) и Шоръ-Калэ, пограничная черта идетъ на сѣверъ, огибая съ запада и сѣвера Лютфабадъ и съ юга селеніе Куранъ; затѣмъ она поворачиваетъ на юго-востокъ къ селенію Шильганъ, оставляя селеніе Чукуръ-Агиль къ востоку, и огибаетъ Шильганъ съ сѣвера и востока; далѣе граница, направляясь къ югу между селеніями Шильганъ и Мегенли до кургана Хошатепэ, огибаетъ селеніе Хисаръ съ востока, слѣдуя сначала по правому берегу Хисаръ Шильганскаго канала и, перейдя затѣмъ на лѣвый берегъ онаго направляется къ юго западу до большого оврага, откуда она идетъ на югъ до рѣки Рудбаръ (Зангенлычай). Перейдя эту рѣку въ полуфарсахѣ выше селенія Козганъ, пограничная черта принимаетъ юго-восточное направленіе, проходя южнѣе всѣхъ селеній (Калэ) Атека, и продолжается до выхода горъ въ долину Теджена; затѣмъ, она направляется на востокъ къ руслу Теджена и примыкаетъ къ нему нѣсколько южнѣе развалинъ крѣпости Кушутъ Кала. Далѣе границею будетъ служить русло рѣки Теджена до начала Афганскихъ владѣній у Зульфагара.

Оба Правительства назначатъ коммисаровъ для точнаго опредѣленія пограничной черты на мѣстѣ и для постановки пограничныхъ знаковъ вслѣдъ за передачею и пріемомъ Фирузинскаго и Хисарскаго участковъ.

Статья VI. Россійское и Пер-

چون به اینجا رسید خط سرحد از وسط دهات کوکلان (۱) (گلخان) وشور قلعه عبور کرده بسمت شمال متوجه شده مغرب وشمال لطف آباد و نیز جنوب ده کوران را دور میزند و پس از آن در سمت جنوب شرقی بطرف ده شیلقان کشیده شده ده چقور عقیل (۲) را در مشرق گذارده وشمال و مشرق شیلقان را دور میزند از اینجا بسمت جنوب حرکت واز وسط قراء شیلقان ونگنلی (۳) تا بلندیهای خوشا تپه ممتد و مشرق قریهٔ حصار را بدین طور دور میزند که اول ساحل نهر حصار شیلقان را متابعت میکند و بعد به ساحل چپ نهر مذکوره رسیده و بسمت جنوب غربی الی کودالی بزرك امتداد میابد بعد از وصول باین محل در سمت جنوب الی رودبار (زنگانلی چای) رفته و نیم فرسخ بالاتر از قریهٔ کزکان از رود مزبور گذشته بسمت شرق جنوبی متوجه میشود و از محلی که جنوب تر از تمام قراء (قلاع) انك است عبور و تا مخرج کوه ها از درهٔ تجن متداد میابد پس از آن خط سرحدی در سمت مشرق به درهٔ تجن متوجه شده و قدری جنوب تر از خرابهای قلاع گشوت (۴) قلعه بمجری تجن متصل میشود و از آنجا بستر تجن را الی ذوالفقار که اول نقطهٔ متصرفات افغانستان است متابعت میکند

پس از تحویل دادن و تحویل گرفتن اراضی فیروزه و حصار دولتین کمیسر معین خواهند کرد که خط سرحد را در محل و از روی دقت معین نموده و نصب علایم نمایند

فصل ششم —— از روز مبادلهٔ این قرارنامه

(۱) قافلان (۴) کشاد قلعه
(۲) چقور آقل
(۳) مهنلی

сидское Правительства будутъ имѣть право въ теченіе одного года со дня размѣна ратификацій настоящей конвенціи переселить, каждое изъ нихъ въ предѣлы своихъ владѣній, жителей взаимно уступаемыхъ ими селеній Фирузе и Хисаръ.

Оба Правительства обязуются не строить укрѣпленій въ мѣстностяхъ, взаимно уступаемыхъ ими на основаніи настоящей конвенціи, и не поселять Туркменъ на участкахъ Фирузинскомъ и Хисарскомъ.

Статья VII. Соглашеніе, состоявшееся между уполномоченными обоихъ Правительствъ въ 1884 г. по предмету распредѣленія земель и воды между пограничными жителями обѣихъ сторонъ, симъ подтверждается за исключеніемъ тѣхъ постановленій означеннаго соглашенія, которыя касаясь взаимноуступаемыхъ участковъ Фирузе и Хисаръ, могутъ потребовать измѣненія.

Статья VIII. Настоящая конвенція будетъ ратифікована Его Величествомъ **Императоромъ** и Самодержцемъ Всероссискіймъ и Его Величествомъ **Шахомъ** Персидскимъ и ратификаціи оной будутъ обмѣнены въ Тегеранѣ въ теченіе четырехъ мѣсяцевъ со дня подписанія оной или ранѣе буде возможно.

Въ удостовѣреніе чего обоюдные уполномоченные подписали настоящую конвенцію и приложили къ оной печати своихъ гребовъ.

Учинено въ двухъ экземплярахъ въ Тегеранѣ двадцать седьмо-

الی مدت یکسال دولتین ایران وروس حق خواهند داشت که سکنهٔ دهات فیروزه وحصاررا که معاوضه گرده اند بخاك یکدیگر مهاجرت دهند ودولتین متعهد میشوندکه درقاطیکه بموجب این عهدنامه معاوضه شده است قلاع واستحکامات بنا کنند ودرفیروزه وحصار ترکمن ننشانند

فصل هفتم —— قراری که در ۱۸۸۴ درخصوص تقسیم خاك وآب مابین رعایای سرحدی مملکتین بتوسط مأمورین دولتین داده شده است بموجب این قرارداد تایید میشود مگر شرایط راجعهٔ بفیروزه وحصار که مابین دولتین معاوضه شده است زیرا ممکن است تغییر آن صورت لزوم پیداکند

فصل هشتم —— این قرارداد را اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت امپراطوروصاحب اختیارکل ممالك روسیه امضی خواهند نمود وتصدیق نامجات درطهران درظرف چهارماه ازتاریخ امضی آن وحتی الامکان زودتر مبادله خواهد شد

علیهذا وکلای طرفین این قرارداد را امضی کرده وبمهر خود ممهور داشتند

го мая тысяча восемьсотъ девяносто третьяго года, мусульманскаго-же-лѣтосчисленія 23 Зилькаде 1310 г.

(Подп.) Евгеній Бюцовъ
(М. П.)

Во исполненіе письменнаго повѣленія Его Величества Шаха настоящую конвенцію.

(Подп.) Садразамъ Мирза Али Асгаръ Ханъ Аминъ-ус-Султанъ.

СОГЛАШЕНІЕ

о соединеніи русскихъ и персидскихъ телеграфовъ въ Астарѣ, заключенное 16 октября 1893 г.

فهرست مندرجات

فصل اول — حفظ وحراست سیم تلگراف
فصل دوم — درباب مخابرات با سیم‌آستارا وقیمت آن — حق دولت علیه ازتلگرافات ترانزیتی این‌سیم
فصل سوم — ترتیبات راجعه بمخابرات‌مابین دوآستارا — تفریغ حساب
فصل چهارم — توقف تلگرافچیان روس درتلگرافخانهای‌عرض راه آستارا وچکشلر وجلفا وسرخس
فصل پنجم — مدت قرارنامه

Въ виду соединенія Русскихъ и Персидскихъ телеграфовъ линіею, проведенною черезъ русско-персидскую границу между селеніями русская Астара и персидская Астара, нижеподписавшіеся заключили, подъ условіемъ утвержденія ихъ Правительствами, слѣдующее заключеніе по предмету телеграфныхъ сношеній по означенной линіи.

I. Охрана и ремонтъ телеграфной линіи между русскою Астарою и персидскою Астарою будутъ

چون بواسطهٔ احداث خط تلگراف مابین قریتین آستارا واقعه در سرحد طرفین خطوط تلگرافی دولتین اتصال یافته است ما امضی کنندگان ذیل که ازطرف دولتین متبوعتین مامور بدین امر بودیم شروط مفصلهٔ ذیل را که دایر بمخابرات سیم مزبوراست بشرط تصدیق دولتین متبوعتین مقرر داشتیم

فصل اول —— حفظ و حراست و اصلاح و مرمت سیم تلگراف مابین آستارای

قراردادی

که درباب سیم آستارا بتاریخ ۱۱ ربیع الاول ۱۳۱۱ مطابق ۱۶ اکتبر ۱۸۹۳ مابین دولتین ایران وروس منعقد شده است

لسختین درطهران بتاریخ ۲۷ مه ۱۸۹۳

مطابق ۲۳ ذی قعده ۱۳۱۰

(امضی) بوتزف

برحسب دستخط اعیحضرت شاهنشاه ایران

میرزا علی اصغر خان امین السلطان صدراعظم

лежать на обязанности той администраціи, по территоріи которой проходитъ линія.

II. Оффиціальныя и частныя телеграммы обѣихъ сторонъ будутъ передаваться по упомянутой линіи на тѣхъ-же основаніяхъ, въ томъ же порядкѣ и за ту-же плату, какіе устоновлены для телеграммъ, передаваемыхъ черезъ Джульфу, Чикишляръ и Серахсъ за транзитную-же корреспонденцію, передаваемую между Астарою съ одной стороны и Джульфою, Чикишляромъ и Серахсомъ съ другой, будетъ причитаться Персіи по 20 сантимовъ за каждое слово.

III. Телеграфная корреспонденція между русскою Астарою и персидскою Астарою будетъ производиться на основаніи принятыхъ обоими правительствами телеграфныхъ правилъ. Разсчеты за эту корреспонденцію между обѣими телеграфными вѣдомствами будутъ производиться на основаніи общихъ правилъ.

IV. Для правильной и безпрепятственной передачи корреспонденціи между Астарою съ одной стороны и Джульфою, Чикишляромъ и Серахсами съ другой, Персидское Правительство будетъ допускать русскихъ телеграфныхъ чиновъ на персидскія телеграфныя станціи на основаніи правилъ, существующихъ со времени заключенія соглашенія, подписаннаго 12 (24) мая 1879 года.

V. Настоящее соглашеніе остается въ силѣ до тѣхъ поръ, пока одно изъ договаривающихся сторонъ не пожелаетъ отказаться отъ

ایران و روسیه برعهدهٔ ادارهٔ است که خط سیم در خاك او واقع است

فصل دوم —— تلگرافات رسمی و غیر رسمی طرفین که با سیم میانه دو آستارا مخابره میشود بهمان قاعده و ترتیب وقیمت خواهد بود که برای مخابره با سیم جلفا و چکشلر معمول است

و حق دولت علیه از تلگرافات ترانزیتی که مابین نقطهٔ آستارا و نقاط چکشلر وسرخس وجلفا مخابره میشود هرکلمه بیست سانتیم است

فصل سوم —— مخابرات تلگرافی میانهٔ دو آستارا بروفق وصول و قواعدی است که درباب مخابرات تلگرافی مابین دولتین مقرر است و ادارهای تلگرافی ایران و روس حساب این مخابرات را موافق قواعد کلیه تقریغ خواهند نمود

فصل چهارم —— برای انتظام عمل تلگراف و نیز محض عدم تعطیل مخابرات مابین نقطهٔ آستارا و نقاط جلفا وچکشلر ودوسرخس دولت ایران متعهد میشود که بروفق قواعدی که از تاریخ قرارداد $\frac{۱۳}{۲۴}$ مه ۱۸۷۹ معمول است توقف صاحبمنصبان روس را در تلگرافخانهای ایران مجاز داند

فصل پنجم —— مادامیکه یکی از طرفین فسخ این قرار نامه رابطرف دیکر اظهار ننماید مدلول آن مجری و معمول خواهد بود و در

onaro; заявленіе о такомъ желаніи должно быть сдѣлано другой сторонѣ за годъ впередъ.

Въ удостовѣреніе чего настоящее соглашеніе подписано въ двухъ экземплярахъ.

Учинено въ Тегеранѣ 1893 года Россійскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Тайный Совѣтникъ *Бюцовъ*.

(М. П.)

Подпись персидскаю уполномоченнаю. *(М. П.)*

DÉCLARATION DOUANIÈRE

conclue entre la Perse et la Russie,
Signée à Téhéran le 27 octobre 1901 et le 26 Radjab 1319
Ratifications échangées à Téhéran le 13 Décembre 1902 et le 23 Ramazan 1320.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Modifications des anciennes taxes douanières et leur remplacement par un nouveau système de tarifs.

Art. II. Tarifs applicables aux marchandises Persanes et Russes—Dispositions concernant les règlements relatifs aux porduits prohibés et aux droits de sorties en Russie.

Art. III. Abolition du droit de sortie en Perse—liberté de commerce entre les deux Pays; dispositions relatives aux produits prohibés.

Art. IV. Suppression des taxes de Rahdari. Exceptions en faveur de Certaines routes et conditions relatives à la taxe de rahdari sur ces sortes de route.

Art. V. Abolition du système de

صورت فسخ هم اثر آن فقط یکسال پس از تاریخ اظهار وقوع نیابد

در طهران بتاریخ ۱۸۹۳

(امضی) وزیرمختار وایلچی مخصوص روسیه بوترف

محل امضی وکیل ایران (۱)

قرار نامهٔ گمرکی
که مابین ایران وروسیه بتاریخ ۲۶ رجب ۱۳۱۹ مطابق ۲۷ اکتبر ۱۹۰۱ امضی شده و تصدیق نامجات آن در طهران بتاریخ ۲۳ رمضان المبارك ۱۳۲۰ مطابق ۱۳ دسامبر ۱۹۰۲ مبادله کردید

فهرست مندرجات

فصل اول — تغییر حقوق گمرکی وانعقاد تعرفهٔ جدید

فصل دوم — تعرفهٔ مال التجارهٔ روس — تعرفهٔ متاع ایران که بروسیه حمل میشود — قرارات نظامنامهٔ روسیه که راجع بمال التجارهٔ ممنوعه وحقوق صادری است

فصل سوم — حقوق صادری ایران و موقوفی آن — آزادی تجارت مابین مملکتین وشروط راجعه بمال التجارهٔ ممنوعه

فصل چهارم — حقوق راه داری و موقوفی آن — راه هائی که استثناءً حقوق راه داری در آن مجاز وشرایطی که بحقوق مزبوره راجع است

(۱) مخبرالدوله

fermage et son remplacement par la douane gouvernementale; dipositions relatives à la conservation des marchandises ainsi qu'à la construction des Bureaux et autres—Entrepôt—Règlement général et questions qu'il doit fixer—Procédure douanière applicable en Russie.

Art. VI. Monnaie admise en payement des droits d'entrée en Russie—Valeurs du poud russe et du batman persan—Valeur du Kran et cas de la hausse et de la baisse du Kran.

Art. VII. Engagement concernant l'application de la déclaration—Texte obligatoire en cas de doute—Ratifications et mise en vigueur.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russie et **Sa Majesté le Schah** de Perse, animés du même désir de faciliter le développement des relations commerciales entre les deux pays voisins et amis ont jugé opportun de modifier et de compléter les dispositions établis par l'Article III. de l'acte additionnel, conclu entre la Russie et la Perse à Tourkementchaï le $\frac{10}{22}$ février 1828, et ont nommé à cet effet pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près la cour de Perse, le Conseiller Privé Argyropoulo et le Conseiller Privé Valentin Goloubow, Membre du conseil du Ministère des Finances;

Et **Sa Majesté le Schah** de Perse, Son Premier Ministre, l'Attabek **Azam**, Mirza Ali Asghar Khan **Amin-es-Sultan**, et le sieur Joseph **Naus**, Administrateur général des **Douanes**.

فصل پنجم — امانی بودن گمرکات ایران — شرایطی که باحداث گمرکخانه وحفظ وصیات مال التجاره راجع است — انبار ووضع مال التجاره — نظامنامه گمرکی و مسائلی که باید درآن معین شود

فصل ششم — پولی که درروسیه برای ادای حقوق واردی قبول میشود — وزن پود روسیه و من ایران — قران ایران و ترقی و تنزل آن

فصل هفتم — تعهد دولت علیه درباب اجرای این اعلام نامه — نسخهٔ که درصورت تردید و تشکیك معتبر است — تصدیق این اعلام نامه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت امپراطور روس که مایل بتسهیل مناسبات تجارتی مابین دومملکت دوست همجوار هستند چنین صلاح دیدند که فصل سیم قرارنامه منضمه که در $\frac{10}{22}$ فوریه ۱۸۲۸ مابین دولتین روس و ایران منعقد شده است جرح و تعدیل نمایند برای حصول این مقصود وکلای مختار خود را از اینقرار معین داشتند

ازطرف اعلیحضرت امپراطور روسیه کنسیه پریوه آرگروپولو وزیر مختار وایلچی مخصوص در دربار ایران وکنسیه پریوه والانتین کولوبف از اجزای مجلس شورای وزارت مالیه آندولت

وازطرف اعلیحضرت پادشاه ایران میرزا علی‌اصغر خان امین‌السلطان اتابك اعظم و سیر ژزف نوز مدیر کل گمرکات ایران

Les quels dûment autorisés à cet effet sont convenus de ce qui suit:

Art. I. Les marchandises importées en Perse ou exportées de ce Royaume par les sujets russes et pareillement les productions de la Perse importées en Russie, soit par la mer Caspienne, soit par la frontière de terre entre les deux Etats, par les sujets persans, de même que les marchandises russes que les sujets persans exporteront de l'Empire par les mêmes voies, seront soumises non plus à la taxation prévue par l'article III. de l'acte additionnel du $\frac{10}{22}$ février 1828, mais à des tarifs détaillés (A.B.C.) qui se trouvent annexés à la présente Déclaration.

Art. II. Les marchandises exportées de Russie (Voir article I) seront soumises au payement des droits de douane, conformément au tarif A, une fois pour toutes à leur entrée en Perse et ne seront assujetties ensuite au payement d'aucun autre droit de douane ou d'autres charges, sauf celles prévues par l'article V de la présente Déclaration.

Les produits persans exportés en Russie (Voir article I.) payeront les droits de douane, à leur entrée en Russie, conformément au tarif **B.** et ne seront assujettis à aucun droit de sortie ou autre charge à leur exportation de Perse, sauf les exceptions prévues dans les articles III. et 1 de la présente Déclaration.

Toutes les marchandises et objets d'exportation persans non dénommés dans le tarif **B.** seront soumis en Russie au payement des

مشارالیهما که بطور صحیح مأمور بدین‌امر بودند فصول ذیل را مقرر داشتند

فصل اول — از مال التجاره که اتباع روس وارد بمملکت ایران یاازآنجا خارج میکنند ونیز از امتعهٔ ایران که اتباع ایران از راه دریای خزر یا از راه سرحد خشکی بین الدولتین وارد بروسیه مینمایند و همچنین از مال التجاره روسی که رعایای ایران از روسیه خارج واز طرق فوق الذکر حمل مینمایند حقوق گمرکی موافق تعرفهای مفصله (آ) و (ب) و (ث) که منضم باین قرار نامه است دریافت خواهد شد وحقوقی که درفصل سوم قرار داده منضمه $\frac{10}{22}$ فوریه ۱۸۲۸ منظور است من بعد در مورد این قبیل مال‌التجاره مجری نخواهد بود

فصل دوم — مال‌التجاره که از روسیه خارج میشود (رجوع شود بفصل اول) در موقع ورود فقط یکدفعه حقوق گمرکی را موافق تعرفه (آ) تادیه کرده و پس از آن مورد تحمیل هیچگونه حقوق گمرکی و سایر عوارض نخواهد بود مگر حقوقی که درفصل پنجم این قرار نامه ذکر شده است

امتعهٔ ایران که برای روسیه برده میشود در موقع ورود بروسیه حقوق گمرکی را موافق تعرفهٔ (ب) تادیه مینماید و درحین خروج از ایران هیچگونه حقوق صادره و عوارض دیگری بر آن تعلق نخواهد گرفت مگر حقوقی که استثناء در فصول (۳) و (۱) ذکر شده است.

مال‌التجاره واشیاء صادری ایران که درتعرفهٔ (ب) ذکر نشده اند در روسیه حقوق وارده را

droits d'entrée stipulés par les tarifs applicables aux provenances des nations les plus favorisées, sauf les tarifs établis ou à établir pour les produits d'exportation de la Chine et d'autres pays asiatiques voisins.

Les réglements édictés ou à édicter pour les produits prohibés à l'importation en Russie et aussi pour les droits de sortie de la Russie seront applicables au tarif persan en Russie

Art. III. Le droit de sortie de 5% existant jusqu'à présent en Perse sur les marchandises et produits exportés est totalement aboli, à l'exception des droits de sortie établis par le tarif C. sur les produits y dénommés.

Les marchandises russes et persanes pourront aux conditions du présent arrangement être librement exportées de l'un dans l'autre des deux Etats sous la reserve, bien entendu, des interdictions ou prohibitions déja établies ou à établir par chacun des deux Hautes Parties Contractantes, soit dans un intérêt de sécurité ou de préservation sociale, soit pour empêcher éventuellement l'exportation de produits du sol, qu'il serait momentanément nécessaire de réserver afin d'assurer l'alimentation publique.

Art. IV. Le Gouvernement Persan prend l'engagement de supprimer toutes les taxes de rahdari perçues actuellement pour l'entretien des routes, et de ne pas permettre l'établissemant d'autres taxes de routes ou de barrière ailleurs que

راموافق تعرفه هائیکه درمورد دول کاملة الوداد منظور است خواهند پرداخت بغیر ازتعرفه هائیکه برای امتعهٔ صادره دولت چین وسایر دول‌همجوار آسیا بالفعل معمول یامن بعد برقرار میشود

نظامنامه ئیکه در باب حقوق صادره روسیه و نیز در باب امتعهٔ ممنوع الورود بروسیه نگاشته شده یامیشود درمورد تعرفه که برای مال‌التجاره ایران درروسیه منظور است مجری خواهد بود

فصل سوم —— حقوق صادره صدپنج که تابحال در موقع خروج مال التجاره و امتعه درایران معمول بود بکلی موقوف ومتروك است باستثناء بعضی امتعه مذکوره در تعرفهٔ (ث) که در موقع خروج حقوق صادره را موافق تعرفه مزبوره خواهد پرداخت

مال‌التجاره روسیه وایران را موافق شروط این قرار داد میتوان بازادی ازهریك ازمملکتین خارج وبمملکت دیگری داخل نمود مگر در صورتیکه طرفین معظمین دراین باب منع وغدغی کرده یامن بعد نمایند اعم ازاینکه این منع‌و قدغن برای حفظ و امنیت عموم ناس بوده باشد و یا احتیاطاً به جهت عدم خروج محصول ارضی که نگاه داشتن آن برای امر معیشت عموم موقتاً لازم میشود

فصل چوارم —— دولت‌ایران تعهدمیکند که کلیه حقوق راهداری که محض حفظ نگهداری راه های کاروان بالفعل اخذ میشود موقوف نماید ودرهیچ محل نگذارد هیچ نوع حقوقی راجع‌براه دریافت شود مگر در راههای‌عرابه رو که در آن

sur les voies carrossables comportant des travaux d'art, dont la concession a déja été accordée ou serait accordée par firmans spéciaux. Les taux des taxes à percevoir, dans ce cas par les concessionnaires seraient fixé par le Gouvernement Persan, qui en donnera connaissance à la Légation Impériale de Russie; ces taxes ne devant pas dépasser par farskh celle de la route Resht-Téhéran; la perception ne pourrait commencer qu'après l'achèvement de la route ou du moins de ses principaux tronçons entre des lacalités importantes et ne dépasserait en aucun cas pour les marchandises russes les taux prélevés des marchandises d'une autre provenance.

Art. V. Le système de fermage pour la perception des droits de douane en Perse devant être aboli à jamais, sera remplacé à toutes les frontières du Royaume par l'institution de bureaux de douane gouvernementale, organisés et administrés de manière à assurer aux commerçants l'égalité des perceptions et un bon traitement de leurs marchandises.

Le Gouvernement Persan prendra toutes les mesures nécessaires pour assurer d'une manière générale la sécurité des marchandises durant leur séjour dans les bureaux de la Douane et il assume la responsabilité direct de l'intégrité et de la bonne conservation des marchandises qui seront déposées dans les magasins des bureaux de la Douanes. En concéquence, le Gouvernement Persan s'engage à

عملیات صناعیه بکار برده شده وامتیاز آن‌بر حسب فرامین مخصوصه داده شده و بعدها داده میشود ودراین صورت هم حقوق را که صاحب امتیاز باید دریافت کند دولت ایران معین کرده‌وباطلاع سفارت روس خواهد رسانید

این قبیل حقوق برای هر فرسنگی نباید بیش از آن باشد که در راه رشت الی طهران گرفته میشود وقبل ازاتمام راه یا اقلا قبل از اتمام قسمت های عمدهٔ که مابین محال معتبر واقع است اخذ حقوق جایز نیست و بهیچوجه مقدار آن در مورد مال التجارهٔ روس بیش از آنچه از سایرین گرفته میشود نخواهد بود

فصل پنجم —— چون رسم اجارهٔ گمرکات دولت ایران بالمره متروك و موقوف میشود در تمام سرحدات مملکت گمرکخانهٔ دولتی تأسیس و در تحت نظم و ترتیب خواهد آمد بطوریکه از تمام تجار بالسویه حقوق دریافت و در مورد مال التجارهٔ آنها سعی بلیغ و توجهی کامل منظور شود

دولت علیه ایران هرنوع تدبیرات واقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد که مال التجاره در مدت توقف در گمرکخانها کلیة مصون و محفوظ باشد و در صورت کم و کسر فساد مال التجارهٔ که دربانبارهای گمرکخانه وضع شده است مسئولیت آن بلا واسطه برعهدهٔ دولت علیه خواهد بود بنابراین دولت علیهٔ ایران متعهد میشود که در گمرکخانهائیکه اسامی آن در نظامنامهٔ مذکوره

faire construire, aussitôt que possible et en tout cas pas plus tard que cela et indiqué ci-dessous dans la clause A de cet article, dans les bureaux désignés à cet effet, par un règlement prévu ci-après, des magasins dûment cloturés et assez vastes pour y assurer l'emmagasinage des quantités de marchandises habituellement importées, dans tous les autres bureaux il devra être établi des installations convenables en rapport avec les besoins du trafic de passage. Les commerçants Russes jouiront,dans les conditions fixées par le même règlement, du droit d'entrepôt pendant douze mois à dater du jour de l'arrivée des marchandises, sans payer aucun droit ni taxe pour la mise en entrepôt.

Un règlement général, arrêté par l'Administration des Douanes, d'accord avec la légetion de Russie à Téhéran, fixera avant la mise en vigueur de la présent convention.

A) la classification des bureaux de douane et leurs attributions, les point des frontières de terre et de mer et les chemins ouverts pour l'importation et l'exportation des marchandises, ainsi que l'organisation des magasins des bureasx de la douane et la fication des termes indiquant l'inauguration des opérations de ces bureux et magasins;

B) les formalités à observer par le commerce pour l'importation et l'exportation des marchandises;

C) le régime de l'entrepôt applicable aux marchandises russes pendant douze mois à partir de leur arrivée dans un des bureaux

ذیل معین شده است مکازنهای (۱) محصور صحیح بنا کنند که وسعت آن کفایت مال التجاره واردهٔ معموله را بنماید مخازن مزبوره حتی الامکان زودتر ساخته خواهد شد و در هرحال دیرتر از مدتی که دربند نمرهٔ ۱ این فصل معین شده است نخواهد بود درسایر گمرکخانها هم نسبت به حاجت مال التجارهٔ وارده وصادره جای مناسب تهیه خواهد شد

تجار روس بشرایطیکه در این نظامنامه معین است حق خواهند داشت که مال التجارهٔ خودرا مدت یکسال از تاریخ ورود درمخازن گمرکی وضع نمایند بدون اینکه از این بابت حقوق و عوارضی تادیه کنند

ادارهٔ گمرك یك نظامنامهٔ عمومی با رضایت سفارت روس نگاشته و قبل از اجرای این قرار نامه مطالب ذیل را معین خواهد کرد

(۱) تعیین اقسام گمرکخانها و امور راجعه به آن وتعیین نقاط سرحدی چه از خشکی وچه از طرف دریا که از آنجاها مال التجاره میتوان داخل و خارج نمود و نیز تعیین راههائیکه برای تجارت وارده و صادره مفتوح است و کذالك ترتیب مخازن گمرکخانها و موعد دائر شدن مخازن و گمرکخانه ها

(۲) ترتیباتی که برای ورود و خروج مال التجاره باید مرعی ومنظور شود

(۳) قواعد راجعه بانبار که در مورد مال التجاره روس مدت دوازده ماه از تاریخ ورود آن بگمرکخانهائیکه دارای انبار است باید

(۱) مخزن

ouverts à ce trafic;

D) les payement à imposer au commerce pour le séjour des marchandises dans les magasins de la douane ou pour tous autres services rendus par la douane aux commerçants;

E) la procédure douanière concernant la vérification des marchandises frappées de droits spécifiques et l'évaluation de celles imposées ad valorem, ainsi que les amendes applicables au cas de fraude ou de violation des formalités et règles établies.

Pour ce qui concerne la procédure douanière applicable aux marchandises à l'entrée ou à la sortie du territoire Russe, les sujeets Persans seront soumis aux lois édictées ou à édicter par l,Empire sans que les dispositions de celles-ci puissent de quelque manière que ce soit consacrer à l'égard du commerce des sujets persans des dispositions moins favorables que celles qui sont applicables aux commerçants des pays jouissant du traitement de la nation la plus favorisée.

Art. VI. L'acquittement des droits d'entrée en Russie d'après le tarif B, annexé à la présente Déclaration, sera effectué en monnaies admises pour le payement des taxes douanières dans tout l'Empire, calculé sur la base du poud, équivalant à 40 livres russes, à 16,38 Kilogrammes français, à 5,5 batmans de Tauris de 640 miscals persan. Pour l'application des tarifs A et C, le batman persan dit de Tauris sera calculé à 640 miscals persans

مجری شود

(٤) وجوهی که از بابت توقف در انبار واز بابت همراهی و مساعدتی که ادارهٔ گمرك در باره تجار کرده است بر مال التجاره تعلق میگیرد

(٥) ترتیبات گمرکی راجع به تمیزی کردن مال التجاره که حقوق گمرکی آن ازروی وزن وتعداد ومقدار تأدیه میشود ونیز ترتیبات راجعه بتقویم مال التجاره که حقوقرا از روی قیمت تأدیه میکنند وکذالك ترتیبات راجعه به جریمه که در صورت تقلب یا عدم اجرای ترتیبات و قواعد گمرکی تعلق میگیرد

اما در باب ترتیباتی که در روسیه در موقع ورود وخروج مال التجاره باید مجری شود ازاین حیث رعایای ایران مطیع قوانین حالیه وآتیهٔ آن دولت میباشند بشرط اینکه مدلول آن در مادهٔ تجارت اتباع ایران سخت تر از آن نباشد که در مورد تجار دول کاملة الوداد مجری است

فصل ششم —— در روسیه حقوق واردی که موافق تعرفهٔ (ب) منضمه باین قرار نامه تادیه میشود پولی خواهد بود که برای ادای حقوق گمرکی در تمام مملکت معمول است

مأخذ حقوق مزبوره پود یعنی چهل لیور روس است که مطابق میشود با شانزده کیلو گرام وسی و هشت صدم کیلو گرام فرانسه وبا پنج من و نیم تبریزی ششصد و چهل مثقالی

و برای اجرای تعرفه های (آ) و (ث) من ایران که معروف بمن تبریز است از قرار ششصد و چهل مثقال ایران یعنی هفت لیور و بیست و هفت صدم لیور روس که دو کیلو گرام و نود و هفت صدم کیلو گرام فرانسه باشد محسوب

équivalant à 7,27 livres russes et à 2,97 Kilogrammes français; et les 100 Krans persans seront calculés à 18 roubles russes ou 48 francs français en monnaie d'or.

Dans le cas où le change du Kran par rapport au rouble russe viendrait à baisser de plus de 10% et se maintiendrait tel plus d'un mois, le Gouvernement Persan aurait la faculté, après la constatation du fait par les principales banques et notification préalable à la Légation Impériale de Russie, de hausser proportionnellement les taux des droits spécifiques inscrits dans les tarifs A et C. La notification relativement à l'élévation des droits devra être faite par le Gouvernement Persan à le Légation de Russie à Téhéran au moins deux semaines avant que cette élévation soit appliquée.

Pour le cas d'une hause dans le cours du Kran dépassant 10 % et se maintenant tel durant plus d'un mois l'initiative de l'abaissement proportionnel des tarif A et C. appartiendrait au Gouvernement Impérial de Russie et le Gonvernement Persan serait tenu d'accorder le dit abaissement.

Art. VII. Le Gouvernement Persan s'engage à appliquer à toutes les frontières du Royaume les dispositions de la présente Déclaration ainsi que les tarifs A et C avec les modifications prévues par l'article VI

La présente Dèclaration, dont en cas de contestation, le texte français prévaudra, sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Téhéran, après quoi elle sera

میشود و صد قران ایران معادل هیجده منات روس یا چهل و هشت فرانك طلای فرانسه است

هرگاه مظنهٔ قران بالنسبه بپول روس بیشتر از صدی ده تنزل کرده ومتجاوز از یکماه دراین حالت تخفیف باقی ماند دولت ایران در صورتیکه اینفقره تخفیف را بتصدیق بانکهای عمدهٔ طهران رسانیده وقبل از وقت بسفارت روس اعلام نمود حق خواهد داشت که در تعرفهای (آ) و (ث) حقوقی را که ازقرار وزن وتعداد ومقدارمال‌التجاره اخذ میکنند بهمان میزان زیاد نماید واین اعلام که راجع به ازدیاد حقوق گمرکی است باید بسفارت روس مقیم طهران اقلا دو هفته قبل از اجرای آن بوقوع رسد

درصورتیکه مظنه‌قران بالنسبه بفرانك متجاوز از صدی ده ترقی کرده و زیاده از یکماه در این حالت ماند سبقت با دولت روس خواهد بود که بهمان میزان تخفیفی در حقوق گمرکی تعرفهای (آ) و (ث) بخواهد ودولت ایران مجبوراست که این تخفیف را قبول نماید

فصل هفتم —— دولت ایران متعهد میشود که مفاد و شرایط این اعلام نامه را با تعرفهای (آ) و (ث) و تغییراتی که در فصل ششم منظور است در تمام نقاط سر حدی بموقع اجری گذارد

این اعلام نامه تصدیق شده و تصدیقنامجات در طهران مبادله خواهد شد

پس از آن دولتین مدلول آنرا اعلام واز تاریخی که بطور مرضی الطرفین معین میشود

promulguée par les deux Hauts Gouvernements et entrera en vigueur à la date qui sera fixée d'un commun accord le jour de l'échange des ratifications.

Fait double en français et en persan, le 27 Octobre de l'an 1901 et le 26 Redjeb 1319 de l'Hegire, à Téhéran.

(L. S.) Argyropoulo

(L. S.) Goloubow

(L. S.) Ali Asgar, Atabek-Azam

(L. S.) Naus

CONVENTION CONCLUE
entre la Perse et la Russie Concernant
l'envoi des Colis-postaux
Signée le 18 Février 1905.

l'Administration des Postes de Perse representée par sont Gérant intérimaire, le sieur Fernand Lavers Secrétaire Général du Ministère des Douanes et des Postes de l'Empire Persan.

مفاد آنرا بموقع اجرای خواهند گذارد و در اختلاف نسخهٔ فرانسوی معتبر شمرده خواهد شد

در طهران نسختین بزبان فرانسه و فارسی ۲۷ ماه اکتبر ۱۹۰۱ مطابق ۲٦ رجب ۱۳۱۹ هجری

(امضی) آرگیروپولو

(امضی) گلوبف

(امضی) علی اصغر اتابك اعظم

(امضی) نوز

قرارداد
امانات پستی که بتاریخ ۱۸ فوریه ۱۹۰۵ مابین ایران و روسیه منعقد شده است

چون فصل دهم قرار داد و اشنگتن دایر بامانات پستی این مسئله را تائید میکند که دول متعاهده محض تسهیل امر امانات پستی حق دارند که قرار دادهای مخصوص که دارند ابقا داشته و قرار دادهای جدیدی منعقد کنند و هم چنین اتحادات (۱) محدود تر سابقه را ابقا و اتحادات محدودتری منعقد کنند

(۱) چون اختلاف قوانین و قواعد و ترتیبات دول اغلب سبب اشکال مراودات فیمابین است بنا میشود که چندین دولت محض تسهیل بعضی روابط که در نظر دارند قواعد و ترتیبات راجعه به‌کار مخصوص را به شکل واحد قرار میدهند که مانعی برای مراودات منظوره در میان نباشد اینگونه قرار داد که موسوم به اتحاد است در واقع شرکتی است که مابین چند دولت برقرار میشود برای اینکه درمسئله معینی دول متحده تابع ترتیبات واحده باشند مثلا اگر مابین سه یا چند دولت اتحاد گمرکی برقرار شود مابین دول متحده حقوق گمرکی موقوف و ترتیبات گمرکی دول مزبوره نسبت به دولی که خارج هستند به شکل واحد خواهد بود و از این حیث دول متحده حالت دولت واحد را پیدامیکنند و هم چنین درباب پست و تلگراف و مسکوکات اتحادات پستی و تلگرافی و مسکوکات میتوان منعقد داشت و نیز قوانین راجعه بامری را بیك شکل مقرر و اتحادی میتوان منعقد نمود از قبیل اتحاد راجعه به‌وزن وکیل برای اینکه در دول متحده یك وزن و یك کیل باشد و از مملکتی بدیگری تغییر نکنند اتحادات بین المللی از حیث توسیع و تحدید اقسام مختلف دارند زیرا که از یکطرف اتحاد گمرکی را میتوان توسیع داده و مدلول آنرا شامل تمام کلیات قواعد و قوانین گمرکی کرده و از طرف دیگر اتحاد پستی را میتوان فقط به بعضی امور پستی محدود نمود

Et l'Administration des Postes de Russie représentée par le Conseiller privé Sevastianoff, Directeur Général des Postes et des Télégraphes de l'Empire de Russie.

Considérant que l'article 17 de la Convention de Washington relative aux colis postaux confirme le droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des conventions spéciales, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes en vue de l'amélioration du service des colis-postaux, sont convenues de l'arrangement ci—après.

Art. I. Sur les expéditeurs des Colis-postaux échangés entre la Russie et les bureaux persans admis à ce trafic et directement par les frontières Russo-Persanes, il sera perçu au total comme taxe au poids et comme surtaxe.

A) au profit de la Russie.

2°) Dans l'échange de la Russie d'Europe et du Caucase 1 franc par colis;

2°] Dans l'échange de la Transcaspie 0,75 franc par colis.

B] au profit de la Perse dans l'échange avec la Russie d'Europe, le Caucase et la Transcaspie 0,50 franc par colis.

Art. II. Aucune taxe ni aucun droit supplémentaire ne seront perçu sur les expéditeurs des Colis susmentionnés du chef du transport de ces colis par la mer Caspienne.

Art. III. Les taxes d'assurance et de remboursement de même que

لهذا فیمابین ادارهٔ پست ایران و ادارهٔ پست روس که مامورین آن مسیولاورس کنفیل امور پستخانه و رئیس وزارت گمرك و پست ایران و مسیوسواستیانف رئیس کل تلگراف و پست روس بودند قرار ذیل منعقد گردید

فصل اول —— از فرستندهٔ امانت پستی که مستقیماً از سرحد بین الدولتین مابین روسیه و پستخانهای ایران که این قبیل امانات قبول میکنند رد وبدل میشود کلیه حقوقی که از حیث وزن و از بابت فوق العاده مطالبه خواهد شد از قرار ذیل است

حق دولت روس

اولا — برای امانتی که مابین ایران و روسیه و یا مابین ایران وقفقازیه رد وبدل میشود هر امانتی یك فرانك

ثانیاً — برای امانتی که از ایالت ماوراء بحر خزر اوسال یا بایالات مزبوره فرستاده میشود هر امانتی هفتاد و پنج سانتیم

حق دولت ایران

برای امانتی که مابین ایران و روسیهٔ اوربا و یا مابین ایران و قفقازیه ویا مابین ایران وایالات ماوراء بحرخزر رد وبدل میشود هرامانتی پنجاه سانتیم

فصل دوم —— از بابت حمل از راه بحر خزر از فرستندهٔ امانت هیچ نوع حقوق فوق العاده دریافت نخواهد شد

فصل سوم —— در باب حقوق بیمه و حقوق رامبورسمان (۱) و نیز درباب سایرشرایط

(۱) بما میشود که قیمت امانت را ادارهٔ پست داده و وجه آنرا از صاحب امانت مسترد میکنند و از این بابت جزئی حقوق دریافت مینماید که آنرا حقوق رامبورسمان میگویند ولی تا حال دولتین در باب رامبورسما قراری نداده اند و ادارات پستی طرفین امانتیکه قیمت آن تادیه نشده باشد قبول نمی کنند

toutes les autres conditions de l'échange restent fixés conformément aux stipulations de la Convention Washington, relative aux Colis-postaux.

Art. IV. Le présent arrangement, qui sera mis à exécution le 1 Avril, / 13 Mars 1905, sera ratifié par un échange de déclarations Ministrielles aussitôt que faire se pourra.

Il restera en vigueur jusqu'à l'expiration d'un délai de trois mois après la date à laquelle l'une des parties contractantes aura notifié à l'autre son intention d'en faire cesser les effets.

Fait en double original et signé à Téhéran le 18 Février 1905 et à St-Pétersbourg, le 3 Janvier 1905 / 21 Décembre 1904

(L. S.) Lavers.
(L. S.) Sevastianoff.

راجعه بارسال امانات پستی از قرار مذلول قرارداد پستی واشنگتن رفتار میشود

فصل چهارم —— این قرارداد که در اول ماه آوریل یعنی ۱۳ مارس روس بموقع اجری گذارده میشود بموجب مبادله اظهار نامه وزارت پست دولتین تصدیق خواهد شد ودر هر زمانی که یکی از طرفین میل خود را در فسخ آن بدیگری اعلام نمود قرارداد مزبور سه ماه پس از تاریخ اعلام از درجه اعتبار ساقط است اصل این قرارداد بدونسخه نوشته شده ودر طهران بتاریخ ۱۸ فوریه ۱۹۰۵ ودر پطرزبورغ بتاریخ ۳ ژانویه ۱۹۰۵ یعنی ۲۱ دسامبر ۱۹۰۴ روس امضا شد

(امضی) لاورس

(امضی) سواستیانف

TRAITÉ D'AMITIÉ

ET DE

Commerce entre la Perse et la Suède et Norvège.

Signé à Paris le 17 Novembre 1857 et le 30 Rabiol-Aval 1274.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.
Art. II. Agents Diplomatiques; réception et privilèges.
Art. III. Conditions des sujets respectifs; Cmmerce qu'ils peuvent pratiquer et lois qui leur sont applicables en cas de Commerce intérieur.

عهدنامه

مودت وتجارت که بتاریخ سلخ ربیع‌الاول ۱۲۷۴ مطابق ۱۷ نوامبر ۱۸۵۷ مابین ایران وسوئد نروژ در پاریس امضا شده است

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت
فصل دوم — پذیرائی و امتیازات مامورین سیاسی
فصل سوم — اتباع دولتین — تجارتی که بعمومی الیهم اجازه داده شده وقوانینی که درصورت تجارت داخله مطیع بان هستند

Art. IV. Commerce des deux Pays et droits éxigibles.

Art. V. Consuls et leurs privilèges; actes qui leur sont défendus et lois qui leur sont applicables en cas de Commerce.

Art. VI. Durée du Traité Ratifications.

Au Nom de Dieu clément et miséricordieux

Sa Majesté Oscar I, Roi de Suède et de Norvège, des Goths et des Vandales et **Sa Majesté** dont l'étendard est le Soleil, le Sacré, l'Auguste, le grand Monarque, le Roi des Rois, le souverain absolu de tous les Etats de la Perse.

L'un et l'autre également et Sincèrement désireux d'établir des rapports d'amitié entre leurs États respectifs ont voulu les consolider par un Traité d'amitié et de commerce réciproquement avantageux et utile aux sujets des deux Hautes Parties Contractantes, et à cet effet ont désigné pour leurs Plénipotentiaires.

Sa Majesté le roi de Suède et de Norvège: le Sieur Louis Baron de Munderstrom, Son chambellan, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, grand Croix de Son ordre de l'Etoile Polaire, chevalier de l'Ordre de Charles XIII, commandeur de celui de Saint Olave de Norvège, grand croix de l'ordre du lion Néerlandais et de celui de Danebrog etc. etc.

Et **Sa Majesté** l'Empereur de toute la Perse: Son Excellence Ferrokh khan Eminol-Molk, grand Ambassadeur du sublime Empire

فصل چهارم — تجارت مملکتین وحقوق گمرکی

فصل پنجم — قونسولها و امتیازات مشار الیهم — اعمالی که از آن ممنوع و قوانینی که در صورت تجارت مطیع بدان هستند

فصل ششم—مدت عهدنامه و تصدیقنامجات آن

بسم الله الرحمن الرحیم

اعلیحضرت خورشید رایت اقدس همایون شاهنشاه وسلطان مقتدرکل ممالك ایران واعلیحضرت (اسکار) اول پادشاه سوئد ونروژ وگت و واندال که بالسویه وازصمیم قلب مایل باستقرار روابط دوستی و مودت فیمابین دولتین هستند خواستند که بوسیلهٔ عقد عهدنامهٔ مودت و تجارت که برای اتباع دولتین متعاهدتین مفید و نافع باشد این رشته دوستی را پیوسته مستحکم نمایند لهذا اشخاص ذیل را وکیل مختار نمودند

اعلیحضرت پادشاه سوئد ونروژ لسیور لوی بارون دمن درس ترم پیشخدمت ووزیر مختار وایلچی مخصوص خود دارای درجهٔ اول لشان اتوال پلر ونشان شارل ۱۳ ودرجهٔ سوم لشان سنت الاو نوروژ ودرجهٔ اول لشان نیرلانده و لشان دینبرك وغیره وغیره

واعلیحضرت پادشاه کل ممالك ایران جناب فرخ خان امین الملك سفیر دولت علیه

de Perse, Porteur du Portrait royal et du Cordon bleu et de la Ceinture de Diamant.

Et les deux Plénipotentiaires ayant échangé leurs pleins pouvoirs et les ayant trouvés en bonne et due forme ont arrêté les articles suivants.

Art. I. A dater de ce jour il y aura amitié sincère et une constante bonne intelligence entre les Royaumes de Suède et de Norvège et tous les sujets Suédois et Norvègiens et l'Empire de Perse et tous les sujets Persans.

Art. II. Les Ambassadeurs ou Ministres Plénipotentiaires qu'il plairait à chacun des deux Hautes Parties contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre seront reçus, et traités dans les pays respectifs eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités les Ambassadeurs ou Ministres Plénipotentiaires des Nations les plus favorisées et ils y jouiront en tout point des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties Contractantes, voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent, soit qu'ils résident sur le territoire de l'un ou de l'autre État, seront respectés et efficacement protégés par les autorités du Pays et leurs propres agents et traités à tous égards comme le sont les sujets de la nation la plus favorisée.

Ils pourront réciproquement apporter par terre ou par mer dans l'un ou l'autre Etat et en exporter toutes espèces de marchandises et de produits, les vendre, les échan-

ایران دارای تمثال همایونی و حمایل آبی وکمر مکلل بالماس

پس از آنکه وکلای مختار مزبور درپاریس اجلاس کفته اختیار نامهای خود را مبادله نموده و شرایط صحت را در آنها ملاحظه کردند فصول ذیل را مقرر داشتند

فصل اول —— از امروز ببعد دوستی صادقانه و اتحاد دائمی فیمابین مملکتین ایران و سوئد و نروژ و اتباع دولتین برقرار خواهدبود

فصل دوم —— وزرای مختار وسفرای کبار که هریك از دولتین متعاهدتین بخواهند بدربار یکدیگر مامور نمیند خود وتمام اجزاء سفارتی مشارالیهم در مملکتین مانند وزرای مختار و سفرای کبار دول کاملة الوداد پذیرفته شده مورد همان رفتار وکاملاً دارای همان امتیازات و معافیات خواهند بود

فصل سیم —— اتباع دولتین متعاهدتین ازقبیل مسافرین وارباب صنعت و تجارت وغیر هم خواه در موقع مسافرت وخواه در موقع اقامت در مملکتین مورد احترام واقع شده وکاملا در حفظ و حمایت حکام آن مملکت و مأمورین خودشان بوده و بطوریکه دولتین با تبعهٔ دول کاملة الوداد رفتار مینمایند از هرحیث با آنها نیز رفتار خواهند نمود

اتباع دولتین میتوانند چه از خشکی و چه از دریا هر قبیل مال التجاره و امتعه بمملکتین داخل و از آنجا خارج نموده و هرنوع مال التجاره

ger, les acheter, les transporter en tous lieux sur le territoire de l'un et de l'autre état.

Mais il est bien entendu que les sujets de l'un et de l'autre État qui se livreraient au commerce intérieur seront soumis aux lois du Pays où ils font le commerce.

Art. IV. Les navires respectifs et les marchandises importées ou exportées par les sujets respectifs des deux Hautes Parties contractantes ne payeront dans l'un et l'autre Etat, soit à l'entrée soit à la sortie, que les mêmes droits que payent à l'entrée ou à la sortie dans l'un et l'autre Etat les navires ainsi que les marchandises et produits importés ou éxportés par les marchands et les sujets de la nation la plus favorisée et nulle taxe exceptionnelle ne pourra sous aucun prétexte être réclamée dans l'un comme dans l'autre État.

Art. V. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs et pour facilitier de bonnes et équitables relations entre les sujets des Hautes Parties contractantes, elle se réserveront la faculté de nommer chacun trois Consuls. Les consuls de Suède et Norvège résideront à Téhéran, à Bender-Bouchir et à Tauris. Les consuls de Perse résideront à Stockholm, à Christiania Gothenbourg.

Les Consuls des deux Hautes Parties contractantes jouiront réciproquement sur le territoire de l'un et de l'autre Etat, où sera établie leur résidence, du respect, des privilèges et des immunités accordés dans l'un et l'autre Etat

در آنجا خرید و فروش و معاوضه کرده و بهر محلّی از خاك مملکتین که بخواهند حمل نمایند وبدیهی‌است که اتباع دولتین که درمملکت یکدیگر به تجارت داخله اشتغال دارند مطیع قوانین مملکتی خواهند بود که در آنجا تجارت میکنند

فصل چهارم —— از کشتیها و از مال‌التجارهٔ که تبعهٔ دولتین متعاهدتین وارد مملکتین و خارج از آن میکنند در حین ورود وخروج همان حقوق در یافت خواهد شد که ازکشتیها و از مال‌التجارهٔ وارده و صادره اتباع دول کاملةالوداد در موقع ورود و خروج اخذ میشود و بهیچ اسم و رسم حقوق فوق‌العاده درمملکتین مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— دولتین متعاهدتین محض حمایت تجارت و اتباع خود و برای تسهیل زوابط حسنه و منصفانه فیمابین مومی الیهم حق خواهند داشت که هریك سه نفر قونسول مامور نمایند قونسولهای سوَد و نروژ در طهران بندر ابوشهر وتبریز اقامت داشته وقونسولهای ایران‌در (استوکولم)(کریس‌سیانیا)و(گوتن‌برك)مقیم‌خواهندبود

قونسولهای دولتین متعاهدتین در هرنقطه ازخاك‌ممالك طرفین که محل اقامت آنهااست دارای همان احترامات و امتیازات و معافیاتی خواهندبود

aux Consuls de la nation la plus favorisée.

Les Agents diplomatiques et les Consuls de Suède et Norvège ne protégeront ni publiquement, ni secrétement les sujets Persans.

Les Agents diplomatiques et les Consuls de Perse ne protègeront ni publiquement, ni secrèterment les sujets Suèdois et Norvègiens.

Les Consuls des Gouvernements contractants qui se livreraient au commerce seront soumis aux mêmes lois et aux mêmes usages auxquels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce.

Art. VI. Le présent traité de commerce et d'amitié, cimenté, par la sincère amitié et la confiance qui régnent entre les Royaumes bien conservés de Suède et Norvège et de Perse, sera, Dieu aidant fidèlement observé et maintenu de part et d'autre pendant douze ans à dater du jour où les ratifications seront échangées. Mais, si une année avant l'expiration du terme fixé aucune des deux Hautes Parties Contractantes n'a annoncé officiellement à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets, il continuera à rester en vigueur pour les deux Hautes Partries Contractantes pendant un an à dater du jour où il aura été dénoncé, quelle que soit l'époque à laquelle cette déclaration aura eu lieu.

Les Plénipotentiaires des deux Hautes parties contractantes s'engagent à ce que l'échange des ratifications de leurs Augustes Souverains ait lieu, soit à Paris, soit à Constantinople dans l'espace d'un an

که قونسولهای دول کاملةالوداد دارا میباشند

مامورین سیاسی و قونسولهای سوَد و نروژ چه برخفا وچه برملا از تبعه ایران حمایت نخواهندکرد

مامورین سیاسی و قونسولهای ایران چه آشکارا و چه مخفیانه از تبعهٔ سوَد و نروژ حمایت نخواهند نمود

قونسولهای دولتین متعاهدتین که به تجارت اشتغال میورزند مطیع همان قوانین ورسومی خواهند بود که هموطنان همکار آنها هستند

فصل ششم —— این عهد نامه تجارت و مودت بواسطهٔ دوستی صادقانه و اعتماد حاصله فیمابین دولتین محروستین ایران وسوَد و نروژ منعقد شده است بیاری خداوند متعال از روز مبادله الی مدت دوازده سال طابق‌النعل بالنعل مجری خواهد شد ولی هرگاه یکسال قبل از انقضای مدت معینه هیچیك از دولتین متعاهدتین رسماً در باب فسخ آن بطرف مقابل اظهاری‌نکرد این‌عهد نامه ازروز اعلام فسخ یکی از طرفین در هر زمانی که بوقوع رسد الی‌مدت یکسال هم معمول و باعتبار خود باقی خواهد ماند

وزرای مختار دولتین معاهدتین تعهد مینمایند که تصدیقنامجات سلاطین خود را در پاریس یادر اسلامبول درظرف یکسال ودرصورت امکان زودتر

ou plus tôt si faire se peut.

En foi de quoi les deux Plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ont signé le présent traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait double en français et en persan le 17 du mois de Novembre de l'an du Christ 1857 et le trente du mois de Rabiol-aval de l'Hegir l'année 1274.

(L. S.) L. Munsderstrom.

(L. S.) Ferrokh-khan.

TRAITÉ D'AMITIÉ

ET DE

Commerce entre la Perse et la Suisse

Signé à Genève. le 23 Juillet 1873

Ratifications échangées à Paris, 27 Octobre 1874.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.

Art. II. Agents Diplomatiques: réception et privilèges.

Art. III. Conditions des sujets respectifs; commerce qu'ils peuvent pratiquer et lois qui leur sont applicables en cas de commerce intérieur.

Art. IV. Commerce des sujets des deux Pays et droits éxigibles.

Art. V. Juridiction—Procès entre citoyens Suisse en Perse—Procès entre Persans et Suisses en Perse—Procès entre citoyens Suisses et sujets étrangers—Juridiction des sujets Persans en Suisse—Juridiction criminelle.

Art. VI. Disposition des biens en cas de décès du sujet de l'un des Pays dans les Etats de l'autre.

مبادله نمایند

علیهذا وکلای مختار دولتین معاهدتین این

عهد نامه را امضی و بخاتم خود مختوم نمودند

اسختین بتاریخ هفدهم ماه نوامبر سنه ۱۸۵۷

میلادی مطابق سلخ ماه ربیع‌الاول سنه ۱۲۷۴

هجری قلمی گردید

(امضی) مندرس ترم

(امضی) فرخ خان

عهد نامه

مودت و تجارت مابین ایران و سویس

بتاریخ ۲۸ جمادی‌الاولی ۱۲۹۰ مطابق ۲۳ ژولیه

۱۸۷۳ امضی شده و تصدیق نامجات

در ۲۷ اکتبر ۱۸۷۴ مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اوّل — مودت

فصل دوم — مأمورین سیاسی و پذیرائی و امتیازات مشار الیهم

فصل سیم — در باب اتباع طرفین—تجارتی که مومی‌الیهم مجاز وقوانینی که در صورت تجارت داخلی مطیع بان هستند

فصل چهارم — تجارت مملکتین و حقوق گمرکی

فصل پنجم — محاکمات — مرافعه مابین اتباع سویس در ایران — مرافعه مابین اتباع ایران و تبعهٔ سویس در ایران — مرافعه مابین تبعهٔ سویس و خارجه در ایران — محاکمات تبعهٔ ایران در سویس — محاکمات امور متعلق بجنحه وجنایت

فصل ششم — در باب متروکات تبعهٔ دولتین

Art. VII. Nomination des Consuls; privilèges et lieux de résidence—Actes qui leur sont défendus; lois applicables en cas de commerce

Art. VIII. Durée du traité.

Art. IV. Ratifications.

Le Conseil Fédéral de la Confédération Suisse et **Sa Majesté** l'Empereur de tous les Etats de Perse, également et sincèrement désireux d'établir des rapports d'amitié entre la Suisse et la Perse, ont voulu les consolider par un Traité d'Amitié et de Commerce, également avantageux aux citoyens et sujets des deux Pays. A cet effet, il ont désigné pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Conseil Fedéral de la Confédération Suisse, Monsieur Jean Conrad Kern, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près la République Française; etc.

Sa Majesté l'Empereur de tous les Etats de Perse, Monsieur le Général Nazare-Aga, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près la République Française.

Lesquels, ayant échangé leurs pleins-pouvoirs et les ayant reconnus en bonne et due forme, ont arrêté les articles suivants:

Art. I. A dater de ce jour, il y aura amitié sincère et constante bonne intelligence entre la Confédération Suisse et tous les citoyens Suisses, d'une part, et l'Empire de Perse et tous les sujets persans, d'autre part.

Art. II. Les Ambassadeurs, Ministres Plénipotentiaires et autres

فصل هفتم — قونسولها و امتیازات و محل اقامت آنها — اعمالی که برمشار الیهم ممنوع است — قوانینی که در صورت تجارت مطیع‌بان هستند

فصل هشتم — مدت عهد نامه

فصل نهم — تصدیق عهد نامه

چون اعلیحضرت امپراطور کلّ ممالك ایران وکونسی قدرال سویس بالسویه و ازصمیم قلب مایل باستقرار روابط مودت ودوستی‌فیمابین ایران و سویس هستند خواستند که بوسیلهٔ عقد عهد نامهٔ مودت و تجارت که برای اتباع دولتین مفید ونافع بوده باشد این رشته دوستی‌را پیوسته مستحکم نمایند و برای حصول این مقصود وکلاء مختار خود را از این قرار معین داشتند

از طرف اعلیحضرت امپراطور کلّ ممالك ایران جنرال نظر آقا وزیر مختار و ایلچی مخصوص در مملکت فرانسه

وازطرف کونسی قدرال سویس مسیو ژان کن را دکرن وزیرمختار وایلچی‌مخصوص آندولت درمملکت فرانسه

ومشارالیهما پس ازاینکه وکالت نامهای خودرا مبادله کردند وشرایط صحت را درآن یافتند فصول ذیل را مقررداشتند

فصل اول — بعدالیوم فیمابین ایران واتباع آندولت وممالك متحدهٔ سویس واتباع آن دوستی صادقانه واتحاد دائمی برقرار خواهد بود

فصل دوم — سفرای کبار ووزراء

Agents Diplomatiques qu'il plairait à chacune des deux Hautes Parties Contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre, seront reçus et traités dans les deux Pays respectifs, eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités dans les deux Pays respectifs les Ambassadeurs, Ministres Plénipotentiaires et autres Agents Diplomatiques des nations les plus favorisées, et ils y jouiront de tout point des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les citoyens ou les sujets des Hautes Parties Contractantes, voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent, soit qu'ils résident sur le territoire de l'un et de l'autre Etat, seront respectés et efficacement protégés par les autorités du Pays et leurs propres agents, et traités à tous égards comme le sont les citoyens ou les sujets de la nation la plus favorisée.

Ils pourront réciproquement importer dans l'un et dans l'autre Etat, et en exporter toute espèce de marchandises et de produits, les vendre, les échanger, les acheter, les transporter en tous lieux sur le territoire de l'un et de l'autre Etat.

Mais il est bien entendu que les citoyens et sujets de l'un et de l'autre Etat qui se livreraient au commerce intérieur, seront soumis aux lois du pays où ils feront le commerce.

Art. IV. Les marchandises importées ou exportées par les citoyens et sujets respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ne

مختار که هریك ازدولتین معـاهدتین خواهـد بدربار دیگری فرستاده ومقیم نماید خود مشارالیهم و تمام اجراء سفارتی ایشان درمملکتین مانند سفراء کبار ووزراء مختار وسایرمأمورین دول کاملة الوداد پذیرفته شده مورد همان رفتار وکاملاً دارای همان امتیازات ومعافیات خواهند بود

فصل سوم —— اتباع دولتین متعاهدتین ازقبیل مسافر وارباب صنعت وتجـارت وغیرهم خواه درموقع مسافرت وخواه در موقع اقامت درمملکتین مورد احترام واقع شـده وکاملاً در حفظ وحمایت حکام آن مملکت ومأمورین خودشان بوده وبطوریکه دولتین باتبعهٔ دول کاملة الوداد رفتار مینمایند ازهرحیث نیز باآنها رفتار خواهنـد نمود مومی الیهم میتوانند چه ازراه خشکی وچه ازراه دریا هرقبیل مال التجاره وامتعه به مملکتین داخل وازآنجا خارج نموده وهرنوع مال التجاره درآنجا خرید وفروش ومعاوضه کرده وبهرمحلی ازخاك مملکتین که بخواهند حمل نمایند وبدیهی است اتباع دولتین که به تجارت داخله اشـتغال دارند مطیع قوانین همان مملکتی خواهندبود که درآنجا تجارت میکنند

فصل چهارم —— ازمال التجارهٔ که تبعهٔ دولتین متعاهدتین وارد وخارج میکنـند درحین

paieront, dans l'un et l'autre Etat, soit à l'entrée, soit à le sortie, que les mêmes droits que paient à l'entrée et à la sortie dans l'un et l'autre Etat les marchandises et produits importés et exportés par les marchands et sujets de la nation la plus favorisée, et nulle taxe exceptionnelle ne pourra, sous aucun nom et sous aucun prétexte, être réclamée dans l'un comme dans l'autre Etat.

Art. V. Les procès contestations et disputes qui, dans l'Empire de Perse, viendraient à s'élever entre des citoyens suisses, seront référés en totalité à l'arrêt et à la décision de l'Agent ou Consul Suisse qui résidera dans la Province où ces procès, contestations et disputes auraient été soulevés, ou dans la province la plus voisine.

Il en décidera d'après les lois suisses.

Les procès contestations et disputes soulevés en Perse entre des citoyens Suisses et des sujets Persans seront portés devant le tribunal Persan, juge ordinaire de ces matières, au lieu où résidera un Agent ou Consul suisse, et discutés et jugés selon l'équité en présence d'un employé de l'Agent ou du Consul suisse.

Les procès consestations et disputes soulevés en Perse entre des citoyens suisses et des sujets appartenant à d'autres Puissances également étrangères, seront jugés et terminés par l'intermédiaire de leurs Agents ou Consuls respectifs.

En Suisse, les sujets persans seront également dans toutes leurs contestations, soit entre eux, soit

ورود وخروج همان حقوق دریافت خواهد شد که از مال التجارهٔ و امتعه وارده و صادره اتبـاع دول کاملة الوداد درموقع ورود و خروج اخذ می شود وبهیچ اسم وبهانه حقوق فوق العاده در مملکتین مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— مرافعه و منـازعه و مشاجرهٔ که در مملکت ایران مابین تبعهٔ سویس بوقوع می رسد بالتمام به قرارداد و حکم مأمور یا قونسول سویس که در ایالت محل نزاع یانزدیك ترین ایالت اقامت دارد رجوع شده و مشـارالیه موافق قوانین سویس حکم خواهد داد

مرافعه ومنازعه ومشاجرهٔ که درایران مابین اتباع دولت علیه وتبعهٔ سویس بظهور می رسد بمحکمهٔ ایران که معمولا مرجع اینگونه امور است درمحلی که مأمور یاقونسول دولت سویس اقامت دارد رجوع شده در حضور یکنفر ازاجزاء مأمور یا قونسول سویس وازروی حقانیت رسیدگی وحکم درمورد آن خواهد شد

مرافعه ومنازعه و مشاجرهٔ واقعهٔ در ایران فیمابین تبعهٔ سویس واتباع ممالك خارجه بتوسط مأمورین یا قونسولهای دول متبوعهٔ مومی الیهم محاکمه وقطع وفصل خواهد شد درمملکت سویس هم منازعات مابین اتباع ایران ونیز منازعات اتباع

avec des Suisses ou des étrangers, jugés suivant le mode adopté en Suisse envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Quant aux affaires de la juridiction criminelle dans lesquelles seraient compromis des citoyens Suisses en Perse, des sujets Persans en Suisse elles seront jugées en Suisse et en Perse, suivant le mode adopté dans les deux pays envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Art. VI. En cas de décès de l'un de leurs citoyens ou sujets respectifs sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, sa succession sara remise intégralement à la famille ou aux associés du défunt, s'il en a. Si le défunt n'avait ni parents ni associés, sa succession, dans l'un comme dans l'autre pays, sera remise à la garde de l'Agent ou du Consul de la nation du citoyen ou du sujet décédé, pour que celui-ci en fasse l'usage convenable, conformément aux lois et coutumes de son pays.

Art. VII. Pour la protection de leurs citoyens ou sujets et de leur commerce respectifs, et pour faciliter de bonnes, et équitables relations entre les citoyens et sujets des deux Etats, les deux Hautes Parties Contractantes se réservent la faculté de nommer chacune trois Consuls.

Les Consuls de Suisse auront leur résidence à Téhéran à Bender-Bouchir et à Tauris. Le Gouvernement Persan pourra choisir les résidences de ses Consuls en Suisse.

Les Consuls des deux Hautes

ایران باتبعهٔ سویس یااتباع خارجه بطوریکه بااتباع دول کاملة الوداد معمول است محاکمه خواهدشد

اما در باب محاکمه جرم وجنایت (کریم) که رعایای ایران در سویس و رعایای سویس در ایران بان متهم شده باشند این گونه مسائل بطوریکه در مملکتین با دول کاملة الوداد معمول است رسیدگی وقطع خواهد شد

فصل ششم —— در صورت فوت تبعهٔ یکی از دولتین در خاك مملکت دیگری متروکات او تماماً به خانواده و در صورتیکه شریك داشته باشد بمشار الیه تسلیم خواهد شد

چنانچه متوفی نه اقوام ونه شریك داشته باشد متروکات او در مملکتین به حفاظت وکیل یا قونسول دولت متبوعه داده میشود تااینکه مشار الیه موافق قوانین وعادات مملکتی خود آنرا بمصرف مقتضیه برساند

فصل هفتم —— دولتین متعاهدتین محض حمایت تجارت واتباع خود و برای تسهیل روابط حسنه ومنصفانه فیمابین مومی الیهم حق خواهند داشت که هریك سه نفر قونسول مأمور نمایند

قونسولها سویس درطهران دربوشهر ودر تبریز مقیم خواهند بود ومحل اقامت قونسولهای ایران درسویس موقوف بانتخاب خود دولت علیه است

قونسولهای دولتین متعاهدتین در خاك ممالك

Parties Contractantes jouiront réciproquement, sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat où sera établie leur résidence, du respect, des privilèges et des immunités accordés dans l'un et l'autre Etat aux Consuls de la nation la plus favorisée.

Les Agents Diplomatiques et les Consuls suisses ne protégeront ni publiquement ni secrétement les sujets persans.

Les Agents Diplomatiques et les Consuls persans ne protègeront ni publiquement ni sécrètement les citoyens Suisses.

Les Consuls des deux Gouvernements Contractants, qui dans l'un et l'autre Etat se livreraient au commerce, seront soumis, en ce qui concerne leur négoce, aux mêmes lois et aux mêmes usages aux quels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce,

Art. VIII. Le présent traité d'amitié et de commerce, cimenté par la sincère amitié et la confiance qui règnent entre les deux Etats, sera Dieu aidant, fidèlement observé et maintenu de part et d'autre pendant douze ans, à dater du jour où les ratifications seront échangées. Mais si, une année avant l'expiration du terme fixé aucune des deux Hautes Parties Contractentes n'a annoncé officiellement à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets, il demeurera obligatoire jusqn'à l'expiration d'une année à partir du jour ou l'une ou l'autre des deux Hautes Parties Caontractantes l'aura dénoncé, quelleque soit l'époque à laquelle cette dénonciation aura lieu

طرفین که محل اقامت خواهد بود متقابلتاً ازهمان احترامات وامتیازات ومعافیات بهرمند خواهند بود که قونسولهای دول کاملة الوداد میباشند

مأمورین سیاسی و قونسولهای سویس چه برخفا وچه برملا از تبعهٔ ایران حمایت نخواهند کرد

وهمچنین مأمورین سیاسی و قونسولهای ایران مخفیانه و آشکارا ازتبعهٔ سویس حمایت نخواهند نمود

قونسولهای دولتین متعاهدتین که به تجارت اشتغال میورزند ازبابت تجارت مطیع همان قوانین ورسومی خواهند بود که هموطنان همکار آنهاهستند

فصل هشتم —— این عهدنامه مودت و تجارت که بواسطهٔ دوستی خالصانه واعتماد حاصله بین ایران وسویس مستحکم شده است بیاری خداوند متعال ازروز مبادله الی مدت دوازده سال طابق النعل بالنعل مجری ومرعی خواهد بود ولی هرگاه یکسال قبل از انقضای مدت معینه هیچیك ازدولتین متعاهدتین رسماً فسخ انرا بطرف مقابل اعلام نکرد مدلول آن از روز اعلام فسخ یکی ازدولتین درهر زمانی که این اعلام بوقوع رسد الی مدت یکسال هم معمول وباعتبار خود باقی خواهد ماند

Art. IX. Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Paris dans un an ou plutôt si faire se peut.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ont signé le présent Traité, et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait double à Genève le 23 Juillet, 1873 (28 Djemadi-oula 1290 de l'année de l'Hegire)

(L. S.) Kern.

(L. S.) Nazar-Aga.

TRAITÉ D'AMITIÉ

et de commerce entre la Perse et la République du Chili

Signé à Washington le 30 Mars, 1903 et le 30 Zilghada 1320 de l'Hégire.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.

Art. II. Agents Diplomatiques.; réception et privilèges. Consuls.

Art. III. Conditions des sujets respectifs dans les deux Pays.

Art. IV. Commerce des deux Pays; droits éxigibles, cas de prohibitions.

Art. V. Etendue des privilèges et faveurs accordés au commerce de la Perse.

Art. VI. Durée du Traité.

Art. VII. Texte obligatoire en cas de doute.

Art. VIII. Ratifications

فصل نهم —— این عهد نامه تصدیق‌شده وتصدیق نامجات آن درظرف یکسال و درصورت امکان زودتر درپاریس مبادله خواهد شد علیهذا وکلای مختار دولتین متعاهدتین این عهدنامه‌را امضی و بخاتم خود مختوم داشتند نسختین درشهر زنو بتاریخ ۲۸ شهر جمادی الاول ۱۲۹۰ مطابق ۲۳ شهر زولیه ۱۸۷۳

(امضی) کِرن

(امضی) نظر آقا

عهدنامه مودت و تجارت

مابین ایران وجمهوری شیلی

بتاریخ سی‌ام مارس ۱۹۰۳ مطابق سلخ ذی حجه ۱۳۲۰

در واشنگتن امضای شد

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت

فصل دوم — مامورین سیاسی و قونسولها وپذیرائی وامتیازات مشار الیهم

فصل سوم — حقوق اتباع دولتین درممالك یکدیگر

فصل چهارم — تجارت دولتین و حقوقیکه بان تعلق میگیرد — منع خروج ودخول مال التجاره

فصل پنجم — حدود وامتیازات ومساعداتی که درمورد تجارت ایران منظور میشود

فصل ششم — مدت عهدنامه

فصل هفتم — نسخهٔ که دو صورت تردید وتشکیل معتبر شمرده می شود

فصل هشتم — تصدیق عهد نامه

Son Excellence don German Riesco, Président de la République du Chili, et **Sa Majesté Impériale Mozaffar-Eddine Shahinshah** de Perse, également animés du désir d'établir et de développer des relations d'amitié et de commerce entre leurs Pays respectifs, ont décidé de conclure un traité à cet effet, et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Son Excellence le Président du Chili, Son Pxcellence Don Ivaquin Valker Martinez, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire aux Etat-Unis d'Amérique.

Et Sa Majesté Impérie le Shahinshah, Son Excellence le Général Iaaac Khan Mofakhamod-Dovlet, Son aide de Camp Général et Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plenipotentiaire aux Etats-Unis d'Amérique.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, sont convenus des articles suivants:

Art. I. Il y aura paix perpetuelle et amitié invariable entre la République du Chili et **Sa Majesté Impériale le Shahinshah** de Perse, ses heritiers et successeurs, et entre leurs citoyens et sujets respectifs.

Art. II. Le Gouvernements du Chili et **Sa Majesté Impériale le Shahinshah** auront le droit de nommer des Agents Diplomatiques, Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents Consulaires, qui résideront respectivement dans la capitale et les principales villes des deux pays où de pareils agents etrangers sont admis à résider, et jouiront

چون اعلیحضرت مظفر الدین شاهنشاه ایران وجناب دون ژرمان ریسکو رئیس جمهوری شیلی بالسویه مایل باستقرار و توسعهٔ روابط مودت و تجارت مابین دولتین هستند چنین صلاح دیدند که برای حصول این مقصود عهد نامهٔ منعقد شود و وکلاء مختار خود را از قرار تفصیل ذیل معین داشتند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب اسحق خان مفخم الدوله جنرال آجودان همایونی وزیر مختار و ایلچی مخصوص در مملکت اتازونی و از طرف جناب رئیس جمهوری شیلی جناب دن ایواکن والکر مارتی نز وزیر مختار و ایلچی مخصوص در مملکت اتازونی

و مشار الیها پس از اینکه اختیار نامهای خودرا ارائه داشته وشرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را بر قرار داشتند

فصل اول —— بعد الیوم فیما بین اعلیحضرت شاهنشاه ایران و ورّاث و اخلاف آن اعلیحضرت و جمهوری شیلی و نیز مابین اتباع طرفین دوام صلح و ثبات دوستی بر قرارخواهد بود

فصل دویم —— اعلیحضرت شاهنشاه ممالك ایران و دولت جمهوری شیلی حق خواهند داشت که مامورین سیاسی و جنرال قونسول و قونسول وویس قونسول و وکلای قونسولگری برای اقامت در پای تخت مملکتین و شهرهای معتبری که جنبین مأمورین خارجه مجاز باقامت هستند منصوب نمایند

des mêmes droits, privilèges faveurs, immunités et exemptions qui sont ou seront accordés aux agents diplomatiques et consulaires des puissances les plus favorisées.

Les Consuls Généraux, Consuls, Vice Consuls et Agents Consulaires sont tenus, avant d'entrer en exercice de leurs fonctions, d'obtenir dans la manière usuelle, l'exéquatur du Gouvernement du Pays où ils aurout à les remplir.

Art. III. Les citoyens ou sujets de chacune des deux Hautes Parties Contractantes jouiront pour leurs personnes et pour leurs biens dans toute l'étendue du territoire de l'autre, des mêmes droits, libertés faveurs et immunités dont jouissent ou jouiront les citoyens ou sujets des nations les plus favorisées.

Art. IV. Il y aura liberté réciproque de commerce entre la République du Chili et l'Empire de Perse.

Les marchandises et produits de chacun des deux pays pourront entrer librement dans le territoire de l'autre conformément aux lois de celui-ci, et ni l'une ni l'autre des deux Hautes Parties Contractantes n'imposera sur les produits provenant du sol et de l'industerie de l'autre partie, d'autres ni de plus hauts droits d'importation, consommation, entreposage, réexportation ou transit, que ceux qui sont ou seront imposés sur les mêmes produits de la nation la plus favorisée.

Pareillement, aucune prohibition d'importation ou d'exportation de quelque article que ce soit,

مشارالیهم ازتمام حقوق و امتیازات ومساعدات و معافیات و استثنائاتیکه در بارهٔ مأمورین سیاسی و قونسولگری دول کاملة الوداد منظور شده و میشود بهره یاب خواهند بود

جنرال قونسولها و قونسولها و ویس قونسولها و وکلای قونسولگری قبل از شروع باجرای مأموریت خود باید بطریق معمول از دولتی که در آنجا منصوب هستند تصدیق مأموریت خودرا تحصیل نمایند

فصل سوم —— اتباع طرفین معظمین

چه برای شخص و چه از حیث اموال خود در تمام نقاط خاك مملکتین از همان حقوق و آزادی و مساعدت و معافیات و امتیاز بهره مند خواهند بود که نسبت باتباع دول کاملة الوداد منظور است

فصل چهارم —— ما بین دولت ایران و جمهوری شیلی آزادی تجارت بالمقابله برقرار خواهد بود

مال التجارهٔ هریك از طرفین را میتوان بازادی و موافق قوانین طرف مقابل بخاك او وارد نمود و طرفین معظمین از هر نوع محصولات و امتعهٔ ارضی و صنعتی یکدیگر همان حقوق واردی و مصرفی (۱) و انبار داری وعودی (۲) و عبوری (۳) را در یافت خواهند کرد که از همان قسم امتعهٔ سائر دول مطالبه مینمایند وعلاوهٔ بر آن حقوقی در مملکتین مطالبه نخواهد شد و هیچ نوع مانعی بر ورود وصدود مال التجارهٔ یکدیگر از هر قسمی که بوده باشد گذارده نخواهد شد مگر اینکه در مورد دولت کاملة الوداد منظور و یا اینکه نظر به دلایل مخصوصه

(۱) (۲) (۳) رجوع شود به صفحهٔ ۸۹

ne sera imposée au commerce reciproque des parties contractantes, à moins qu'elle ne soit également appliquée à toutes les nations; saufs pour des motifs spèciaux sanitaires, ou pour empêcher, soit la propagation d'epizootie, soit la destruction des recoltés, ou bien en vue d'évènements de guerre.

Art. V. Les dispositions consignées dans l'article précédent ne comprennent pas le cas dans lequel le Chili accorde faveurs spéciales, exemptions ou privilèges aux produits des autres pays latins américains, en compensation des concessions plus ou moins équivalentes. Il est entendu que telles concessions ne pourront pas être reclamées par la Perse, à titre de nation la plus favorisée, seulement dans le cas qu'elles soient accordées à un Etat qui n'appartient pas à l'Amérique latine.

Art. VI. Ce Traité entrera en vigueur à partir du deuxième mois après l'échange des ratifications. Dans le cas où aucune des deux Hautes Parties Contractantes n'aurait denoncé ce Traité, il demeurera en vigueur et ne cessera de produire ses effets qu'à la fin d'une année à partir du jour où l'une des deux Hautes Parties Contractantes aurait annoncé son intention d'en faire cesser les effets.

Art. VII. Le présent traité sera rédigé en double exemplaire dans chacune des langues espagnole, persane et française. S'il se produisait une divergence dans l'interprétation du texte espagnol ou persan, elle sera décidée de

حفظ صحت و برای منع امراض حیوانات و وقایهٔ محصول از خرابی و یا در موقع اتفاقات جنگی بوده باشد

فصل پنجم —— مساعدت مخصوص و امتیازات و معافیاتی که جمهوری شیلی برای محصول ممالك لاتین امریکا میدهد و درعوض امتیازاتیکه تقریباً معادل آن است تحصیل میکنند از مدلول فصل فوق خارج است و مقرر است که دولت ایران باسم دولت کاملة الوداد نمیتواند از این قبیل امتیازات متمتع شود مگر در صورتیکه امتیازات مذکوره در مورد دولتی منظور شده باشد که جزو دول لاتین امریکا محسوب نباشد

فصل ششم —— این عهد نامه دوماه پس از تصدیق نامجات آن بموقع اجری گذارده شده و دائم الاجری خواهد بود مگر اینکه یکی از طرفین فسخ آنرا رسماً بدیگری اعلام نماید و دراین صورت هم بطلان این عهد نامه فقط یك سال بعد از اعلام رسمی بوقوع میرسد

فصل هفتم —— این عهد نامه در هر یك از السنه پرتوغال و فارسی و فرانسه بدو نسخه نوشته خواهد شد واگر در تعبیر آن اختلافی بظهور رسید موافق نسخهٔ فرانسوی که برای

conformité avec le texte français lequel sera obligatoire pour les deux Gouvernements.

Art. VIII. Le présent Traité sera ratifié par Son Excellence le Président de la République du Chili et **Sa Majesté Impériale le Shahenchah**, d'accord avec leurs législations respectives, et les ratification seront échangées aussitôt que posible.

En foi de quoi les Plenipotentiaires ont signé le présent Traité et y ont apposé leurs cachets respectifs, le trente du mois de Mars mil neuf cent trois et le trente du mois de Zilhadja mille troiz cent ving de l'Hedjrit.

(L. S.) J. Walker Martine.

(L. S.) Gl. Isaac Khan
Mofakhamod - Dewleh.

دولتین واجب الاجری است قطع خواهد شد

فصل هشتم — این عهد نامه بر وفق قوانین مملکتین به تصدیق اعلیحضرت شاهنشاه ایران و جناب رئیس جمهوری شیلی رسیده تصدیق ناصحات حتی الامکان زود تر مبادله خواهد شد علیهذا وکلاء مختار این عهد نامه را امضا کرده و به مهر خود ممهور داشتند

بتاریخ ۳۰ ماه مارس ۱۹۰۳ مطابق سلخ ذی حجه ۱۳۲۰

(امضی) والکر مارتین

(امضی) اسحق خان مفخم الدوله

عهد نامه

که بتاریخ شوال ۱۰۴۹ مابین
شاه صفی و سلطان مراد رابع
انعقاد یافته است (۱)

نامهٔ سلطان مراد

بسم الله الرحمن الرحیم

لاحول ولاقوة الابالله

وبعد عمدة الخواص والمقربین صاروخان زید رشده راکه نزد وزیراعظم جلیل المقدار دستور اکرم مشیر افخم نظام العالم ناظم مناظم الامم مصطفی پاشا ادام الله تعالی اجلاله که درجانب مشرق سردار وسپهسالار ما است وکیل فرستاده بودید درزهاب نام محل ملاقات کرده ودرخصوص انتظام امور صلح وعهود تنفیذ قضایای قطع حدود گفتگو ومذاکره کرد وقرار دادند که از حدود و سنوری که در سمت بغداد وآذربایجان واقع شده است محلهائی که موسوم به جسان وبادرائی است متعلق بماشده وقصبهٔ مندلیج الی درتنك (که محل موسوم به سرمیل سنور درتنك معین شده است) باصحراهائی که مابین است متعلق بماست وکوهی که درنزدیکی واقع است برای آن طرف مانده میل باشی که برای درتنك سنور معین شده است ودرنه بمامتعلق شود وارعشیرت جاف قبایل موسوم به ضیاالدین وهارون متعلق باعلیحضرت همایون ما است بیره ودردولی برای طرف مقابل مانده قلعهٔ زنجیرکه درروی کوه واقع است خراب شود ودهاتیکه درطرف غربی قلعهٔ مهدومهٔ مزبوره واقع است برای ما مانده دهاتیکه درطرف مشرق است برای آن طرف باشد ودرنزدیکی شهرزورکوهی که آنطرف قلعهٔ ظالم واقع شده هرنقطة ازآن که مشرف بقلعهٔ مزبوره است ازجانب همایون ماضبط شده وقلعهٔ اورمان بادهاتی که جزوتوابع آن میباشد برای طرف مقابل تعلق میگیرد گدوك چنان برای شهرزور سنور معین شده قزلجه وتوابع آن ازجانب همایون ماضبط شده مهربان باتوابعش

بسم الله الرحمن الرحیم

لاحول ولاقوة الابالله

وبعد بالفعل وزیر اعظم جلیل المقدار وجانب شرقده سردار وسپهسالارنز اولان دستور اکرم مشیر افخم نظام العالم ناظم مناظم الامم مصطفی پاشا ادام الله تعالی اجلاله یه کوندریلان وکیلکز عمدة الخواص والمقربین صارو خان زید رشده زهاب نام محلده ملاقی اولدوغنده انتظام امور صلح و عهود وتنفیذ قضایای قطع حدود خصوصی مطارحه ومکالمه اولنوب بغداد* و آذربایجان* سمتلرینده اولان سنورو حدوددن جسان وبادراتی نام محللر جانب همایونمزه متعلق اولوب میدلجین قصبه سی ودرتنکه وارنجه که درتنکه سرمیل نام محل سنور تعین اولونوب مابینده اولان صحرالری ایله جانب همایونمزه اولوب و یانده واقع اولان طاغ اوطه طرفه قالوب ودرنه و درتنکه میل باشی سنور تعین اولونوب جانب همایونمزه اوله وجاف عشیرتلرنیك ضیاالدین و هارونی تعبیر اولنور قبیله لری طرف شریفمزه اولوب بیره و دردولی اوته طرفه قالوب وطاغ اوزرنده واقع اولان زنجیر قلعه سی هدم و خراب اولوب قلعهٔ مهدومهٔ مزبوره نك غربی طرفنده اولان کویلکار جانب همایونمزه قالوب شرقی طرفنده اولان کویلکار اوته جانبه اوله و شهر زور قربنده ظالم قلعه سنك اوته سنده واقع اولان طاغك قلعهٔ مزبوریه ناظر اولان اطرافی جانب همایونمزدن ضبط اولنوب واورمان قلعه سن توابعی کویلری ایله اوته طرفه قاله و شهر زوره چنان کدوکی سنور اولوب قزلجه و توابعی ایله جانب همایونمزه ضبط اولنوب

(۱) این عهدنامه را عثمانیها ابراز کرده اند وچون نسخهٔ مصدقه از آن دردست نداریم از صحت وسقم آن نمی توانیم چیزی بگوئیم

ثابت وبرقراربماند ومادامیکه ازطرف شما بر خلاف عهد ومیثاق حرکت ناشایسته سرنزند شروط وقیودی که برمنوال مذکور تحریر وتسطیر شده است ازطرف کامل الشرف شاهانهٔ ما نیز مرعی و ملحوظ خواهدشد وبرای اینکه برعایا ومملکت شما تعرض نشود درمقابل عهدنامهٔ که فرستاده بودید این نامهٔ همایون صدق مشحون ما قلمی گردید که مابین ما خصومت برطرف وبیش از پیش رعایت مراسم الفت وموافقت بشود وسفیر مأمور بشرف تقبیل بساط عزت انبساط شاهانهٔ ما مفتخرگردید وپس ازانکه آداب رسالت را کماهوحقه ادانمودباجازهٔ شاهانهٔ ما بمعاودت بجانب شما مرخص شده وهمراه افتخارالاماجدوالاکارم محمد دام مجده که ازخدمت گذاران درگاه ومأموربه تبلیغ نامه همایون ماست روانه شدند همواره صلاح اندیشان دین و دولت مظهراحسان ملک منان بادبرب العباد بالنبی و آله الامجاد تحریراً فی اوایل شهر شوال المکرم سنه تسع واربعین والف

مادامیکه جنابگردن خلاق عهد ومیثاق و موجب اختلاف و شقاق بر وضع نا هموار ظاهر وآشکار اولمیه طرف کامل الشرف پادشاهانه مردن دخی پر منوال مذکور محرر و مسطور اولان شروط وقیود مرعی قلنوب ایل ومملکتگزه تعرض اولنمامق ایچون ارسال اولنان عهدنامه گز مقابله سنه اشبو نامه همایونه صدقمشحون مزکشیدهٔ سلك تحریر و بیان قلنمشدر که مابینده خصومت برطرف و رعایت مراسم الفت و موافقت فوق ما سلف اوله وسفیر مسفور شرف تقبیل بساط عزت انبساط پادشاهانه مزله مفتخر ومباهی اولوب آداب رسالتی کماهو حقه ادا ایتدکدن صکره اجازت علیه مزله جانبگزه عودت وانصرافه مرخص اولمغین نامهٔ همایونمز تبلیغی خدمتنه نعین اولنان درگاه سعادت دستگاهم متفرقه لرندن افتخار الاماجدوالاکارم متفرقه محمد دام مجده ایله همراه قلنوب روانه اولدیلر همواره صلاح اندیشان دین و دولت مظهر احسان ملك منان بادبرب العباد بالنبی وآله الامجاد تحریراً فی اوائل شهر شوال المکرم سنة تسع واربعین والف

عهد نامه

که مابین نادرشاه و سلطان محمودخان اول بتوسط وکیل ایران حسن علیخان ووالی بغداد احمدپاشا مأمور عثمانی بتاریخ شهر شعبان ۱۱۵۹ منعقد شده است

مقدمه — تعیین حدود مملکتین
فصل اول — درباب حجاج
فصل دوم — اقامت مأموردولتین دردربار یکدیگر
فصل سوم — اسراء دولتین
فصل منضمه — در باب حدود مملکتی وبعضی شروط راجعهٔ بمذهب — شرایط راجعه به زوار و رعایای ایران درعثمانی — رد فراری

اساس — مصالحهٔ که درزمان سلطان مرادخان رابع واقع شده فیمابین دولتین مرعی وحدود وسنوریکه درمصالحهٔ مزبوره معین شده بود بدون خلل و تغیر بهمان اعتبار باقی خواهد ماند

شرط — من بعد فتنهٔ نائم وتیغ خصام در نیام باشد وآنچه لایق شأن طرفین وسوانق صلاح

اساس — خاقان جنت مرابع سلطان مرادخان رابع حضرتلرنیك زمان سعادت اقترانلرنده واقع اولان مصالحه دولتین بینندہ مرعی طوتیلوب ومصالحهٔ مزبوره‌ده اولان حدود و سنورینه او منوال اوزرینه قالوب اعتبار اولنه و ارکانته تغییر وخلل اصابت ایلمیه

شرط — من بعد فتنهٔ نائمه و تیغ خصام در نیام اولوب اول نسنه که طرفینك شأنه لایق

متعلق بطرف مقابل است وطرفین مقرر داشتند که در سرحد وآن قلعهٔ قسطور وماکوو درطرف قارص قلعهٔ مغازبرد را منهدم سازند وچون درآن نامه تصریح شده بود که برقول وقراری که مشارالیهما برمنوال مشروح داده اند راضی شده ومتعهد میشوید که من بعد بمراسم معاهده ومصافات رعایت وبلوازم مواسات وموالات صیانت شده وبقرارمان وفاخواهید نمود وازکسروخلف آن اجتناب خواهیدکرد و چون استدعا کرده بودید که مراسلهٔ سر بمهر که از طرف جناب شمارسیده است مقبول اعلیحضرت همایون ماگردد لهذا بملاحظهٔ ایجاذ الوعد من دلائل المجد محض آسایش خلایق وعباد وآرامی ممالك وبلاد این صلح مقرره مقبول اعلیحضرت ماواقع شد بدین شرط که طایفهٔ قزلباش از محال ومواضع وصحاری واراضی که جزوممالك وبلادی محسوب میشود که داخل حدود وسنور معینه و متعلق به اعلیحضرت همایون ودرتحت سایهٔ عدالت پایهٔ ماميباشد دست کشند واراضی مذکوره خواه معموره وخواه غیرمعموره بملاحظة الشیء اذا ثبت ثبت بلوازمه باتوابع ولواحق آن درید تصرف موکلان بارگاه اعلی ومعتمدان درگاه معلای ماواقع شوند وعلاوه برموادی که ذکرشد به قلاع وبقاع ونواحی وصحاری وبراری وتلال وجبال که داخل سنور آخسخه وقارص ووان وشهرزور وبغداد وبصره واقع استاز آنطرف تعرض نشود وبرطبق یکی ازشرایط معتبرهٔ صریحهٔ عهدنامهٔ که درزمان سعادت اقتران اجداد عظام ما انارالله براهینهم باسلاف شما فرستاده شده است و به مدلول کلمة الدین النصیحه بعضی اسافل وادانی که درتحت حکومت شماواقع اند به شیخین ذوالنورین وزوجهٔ مطهرهٔ رسول الثقلین وسائراصحاب گزین وائمه و مجتهدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین رخصت زبان درازی نیافته ممنوع باشند ودیگر باره باینمعنی بهیچوجه مأذون نباشند تااینکه این صلح مقرره الی انتهاء القرون

مهربان توابعی ایله اوته طرفه قاله و آن سرحدنده قسطوروماکو و قارص جانبنده مغازبرد قلعه‌لری طرفیندن یقدیرلمق اوزره قرار ویرلمکین مشارالیهمانك بر منوال مشروح ایتدکاری قبول و قراره راضی اولدوگزی و فیما بعد معاهده و مصافات مراسمن رعایت و مواسات و موالات لوازمنك صیانت ایدوب ایمانمزه وفا ایلیه‌وز دیو تعهد ایتدوکگزی و آنك کسر و خلفندن ابا و اجتناب کوستردوگگزی اول نامه‌ده تصریح ایدوب جنابگردن کلان وثیقهٔ مخنومه مقبول همایونمز اولمسنی استدعا ایتدوکك اجلدن ایجاذالوعد من دلائل المجد محض آسایش خلایق و عباد و آرامش ممالك و بلاد ایچون بو صلح قرار داده و صلاح شمولی و اصل رتبهٔ قبول قیلوب شول شرطله مقرر طوتدیکه قطع و تعین اولنان سنور و حدود داخلنده واقع اولوب جانب همایونمزه متعلق و منسوب وسایهٔ عدالت مایه مزله محمی بلدان و ممالکدن محسوب اولان محل و مواضعدن و صحاری و اراضیدن قزلباش طایفه‌سنه ال چکدیرلسوب اگر اراضی معموره اگرحالیه در الشیء اذا ثبت ثبت بلوازمه مقتضاء سنجه توابع و لواحقیله موکلان بارگاه اعلامز و معتمدان درگاه معلامز ضبطلرنده اوله و ذکر اولنان موادن ماعدا اخسخه و قرص و وآن و شهر زور وبغداد و بصره‌نك وسائر سنور لرینه داخل اولان قلاغ وبقاع ونواحی واراضی و صحاری و براری و تلال وجباله اوته طرفدن دخل وتعرض اولنمیه و اجداد عظامز انارالله تعالی براهینهم زمان سعادت اقترانلرندن اسلافگزه کوندریلان عهدنامه‌لرك جمله شروط معتبرهٔ صریحه‌سی الدین النصیحة کلمهٔ فصیحه‌سی اوزره زیر حکومتلرنده بعض اسافل وادانی‌یه حاشا ثم حاشا شیخین وذوالنورین وزوجهٔ مطهرهٔ رسول الثقلین و سائر اصحاب گزین و ائمهٔ مجتهدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنده زباندرازلغه رخصت ویرلمیوب منع اولنلمریدور گیرو برحله رخصت ویرلمیه‌که بو صلح قرار داده الی انتهاء القرون ثبات ودوامه مقرون اوله

بیك یوز اللی طقور سنهٔ هجریه

سی شعبانك اول یدلجی کونی نادرشاه زمان سلطنتلرنده حسن علیخان وسلطان محمود خان اول عصرنده بغداد والسی احمدپاشا مأمور تیلریله عقد اولنوب

عهد نامه

که مابین خاقان مغفور وسلطان محمودخان ثانی
بتوسط میرزا اعلی وکیل ایران و محمد امین
رؤف پاشاسرعسکر ومامور عثمانی
بتاریخ ۱۹ ذی‌قعده ۱۲۳۸ در ارضروم
منعقد شده است

بیك ایکیوز اوتوز سکز سنه هجریه
سی ذی‌القعده سنك اول طقوز نجی کونده فتحعلی شاه
زمان سلطنتلرنده میرزا اعلی وسلطان محمودخان
ثانی عصرنده شرق جانبی سرعسکری
محمد امین رؤف پاشا مأمور تیلریله
ارضرومده عقد اولنمشدر

مقدمه — درباب حدود بین الدولتین وحجاج وتجار ورد فراری وسفراء طرفین
شرط — درباب اینکه دولت ایران تقاطیرا که درائنای جنك از عثمانی گرفته بود بدولت مشار الیها
واگذار میکند — رداسراء طرفین
فصل اول — عدم مداخلهٔ دولت علیه بطرف کردستان — عشایر وطوایف سرحدی ورسومی
که باید تادیه کنند ومنازعاتی که مابین آنهابوقوع میرسد
فصل دوم — درباب حجاج وزوار وسایر مسافرین ایران بمملکت عثمانی ورفتاریکه باید درحق مومی الیهم
منظور شود — معاملهٔ متقابلهٔ ایران درمورد اتباع عثمانی — مال التجاره ایران وحقوق گمرکی
فصل سوم — درباب عشایر حیدرانلووسبیکی
فصل چهارم — شروط راجعهٔ به فراری وعشایر دولتین
فصل پنجم — استرداد اموال توقیف شدهٔ رعایای ایران
فصل ششم — ترتیبات راجعهٔ به ترکهٔ متوفی دولتین
فصل هفتم — درباب سفراء وفراریهای دولتین

بسم الله الرحمن الرحیم

عهدنامه ومصالحهٔ که بتاریخ هزار ویکصد
وپنجاه ونه درباب حدود وسنور قدیمه ونیز شرایطی
که سابقاً درباب حجاج وتجار ورد فراری ورهائی
اسراء واقامت شخص معین دردربار طرفین انعقاد
یافته است تماماً وکاملا بین الدولتین مرعی وبرقرار
ومعابر بوده بارکان آن وجهاً من الوجوه خللی عارض
نشده ومابین دولتین علیتین شرایط دوستی ومقتضای
الفت ومحبت همیشه معمول باشد

شرط — من بعد صمصام آشوب وخصام
درمیام بوده ومابین دولتین علیتین معاملهٔ که مودی
کدورت وبرودت ومنافی سلم وصفوت باشد وقوع
نیابد وآنچه داخل حدود قدیمهٔ دولت عثمانی
بوده ودرائنای جنك یاقبل ازان بدست دولت ایران
درآمده بالجمله قلاع واراضی وقضاء وقصبه و
قراء به حالت حالیه درظرف مدت شصت روز از
تاریخ امضای این عهدنامه بدولت عثمانی تماماتسلیم
شود ومحض حرمت این مصالحهٔ خیریه گرفتاران

وخبریت دولتین باشد درجمیع موارد معمول گردد
واز اموری که مهیج کدورت ومنافی مصالحه
ومسالمت است ازطرفین اجتناب شود

فصل اول — حجاج ایران که ازراه
بغداد وشام عازم بیت الله الحرام می شوند ولاة
وحکام ومیرالحاج هائی که درسرراه ایشان هستند
مومی الیهم را ازمحل به محل بامنیت وسلامت بهمدیگر
رسانیده صیانت حال ورعایت احوال ایشان را لازم
دانند

فصل دوم — محض استحکام دوستی
وازدیاد اتحاد دولتین هرسه سال شخصی ازطرف
دولت ایران درعثمانی وشخصی ازطرف عثمانی
درایران خواهد بود ومخارجات مشارالیهما طرفین
متحمل میشوند

فصل سیم — اسرای طرفین مرخص
شده بیع وشری برایشان روانبوده وهریك بخواهد
که بوطن خود رود ممانعت نشود

فصل منضمه — حدود وسنوری که درعهد
سلطان مرادخان بوده تحقیق شود حکام
سرحد ازحرکاتیکه منافی دوستی طرفین است
احتراز نمایند وعلاوه براین چون اهالی ایران
احوال ناشایست راکه درزمان صفویه احداث شده
بود ترك کرده ودراصول عقاید بمذهب اهل
سنت سالك شده اند لهذا خلفای راشدین را به خیر
مرضی یاد نمایند ومن بعد بااهالی ایران که به کعبهٔ
مکرمه ومدینهٔ منوره وسایر بلاد اسلام آمد وشد
بکنند همان رفتارخواهد شد که باحجاج وزوارهای
روم وسایر بلاد اسلامیه میشود واز ایشان باسم دو
رمه یاناسم دیگری که خلاف شرع و قانون باشد
چیزی گرفته نشود وکذالك زوّاریکه به عتبات
عالیات میروند مادامیکه مال التجاره ندارند حکام و
مباشرین بغداد باج مطالبه نکنند وهریك مال التجاره داشته
باشند وجه گمرکی را موافق قاعده و برحسب عادت قدیمه
تادیه کرده وزیاده ازآن چیزی مطالبه نشود واز
آن طرف بانجار واهالی روم بهمین منوال رفتارشود
وبعد ازتاریخ این عهدنامه اگر ازاهل ایران بروم
وازروم بایران فرارکنند حمایت نشده درصورت
مطالبه به وکلای طرفین تسلیم شوند

بسم الله الرحمن الرحیم

(اساس) بیك اللی طقوز تاریخنده واقع مصالحه
عهدنامه سی موجبنجه حدود وسنور قدیمه وشرایط
سابقه که حجاج وتجار وقراری ردی واسرا سبیلی
تخلیه سی و طرفینه دن شخص معین اقامتی
ماهه لریدر تماماً وکاملا بین الدولتین العلیتین باقی
ومرعی ومتعبر طوتیلوب ارکانه وجهاً من الوجوه
خلل عارض اولمیه دولتلین علیتین بیننده شرایط
دوستی ومقتضای الفت ومحبت همیشه درکار اوله

(شرط) — فیمابعد صمصام آشوب و
خصام درمیام اولوب دولتین علیتین بیننده مؤدی
برودت وکدورت ومنافی سلم وصفوت معامله
وقوعی اثناسنده وکرك حربدن مقدم دولت
فخیمهٔ ایران یدینه کچمش اولان بالجمله قلاع و
اراضی وقضاوقصبات وقرا تاریخ مصالحه ده بولنان
هیئتیله مبادله قلنان تمسکار تاریخندن اعتباراً التمش
کون حتامنه قدرطرف دولت علیه یه تماماً تسلیم اولنه
وبرمصالحهٔ خیریه یه حرمة طرفینده اولان گرفتارانك

و دولتنیك حیریت وصلاحلرینه موافق اوله جمیع
مواده معمول اوله ومهیج غبار کدورت ومنافی
مصالحه ومسالمت اولان اموردان اجتناب اولنه

مادهٔ اولی — حجاج ایران بغداد و
یاشام طرفلرندن عازم بیت الله الحرام اولدلر یول
اوزرنده واقع اولان ولاة و حکام و میرالحاجلر
مزبورلری محل بمحل آمنین و سالمین بربر
لرینه ایصال ایدوب مراعات حال و صیانت
احوالدرین منظور طوتهلر .

مادهٔ ثانیه — اشبو ایکی دولتلك
دوستلغین تائید و اتحادلرین اشاعت ایچون هر
اوچ سنه ده بر شخص دولت علیه‌مدن ایرانده
و بر شخص دخی ایراندن آستانهٔ علیه‌ده اولوب
الدرك احراجاتلری طرفیندن ویریله .

مادهٔ ثالثه — طرفینك اسیرلری مرخص
اولوب آلنوب صاتلمیه و وطنلرینه کیتمکه
طالب اولنلره طرفیندن ممانعت اولنمیه .

تذییل — سلطان مراد خان رابع
حضرتلرنیك زمانلرنده اولان حدود و سنور
تحقیق اولونوب سرحد محافظلری دوستلغه منافی
حرکاتدن احتراز ایلیه‌لر و اوندان ماعدا اهالی ایران
صفویه زمانلرنده احداث اولنان احوال ناشایسته‌نی
کلیاً ترك واصؤل عقاییده اهل سنت مذهبینه
سالك اولملریله خلفاء راشدین رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین حضراتنی خیر و تراضی ایله یاد
ایده‌لر و اهالی ایراندن فیما بعد کعبهٔ مکرمه
و مدینه منوره و سائر بلاد اسلامیه‌یه کلوب کیدنلره
حجاج و زوّار روم و اهالی سائر بلاد اسلامیه
مثللو بر جانبدن معامله بالمجامله اولنوب کندولر
دن دورمه تاثیله و خلاف شرع وقانون سائروجهله
تسنه مطالبه اولنمیه وکذالك عتبات علیا زوّاریك
مادامکه یدلرینده تجارت مالی اولمیه بغداد حکامی
ومباشرلری انلردن باج طلب ایتمیه‌لر و یدنده
تجارت مالی اولنلریك حسابی اوزره اقتضا ایدن
گمرکلری بر معتاد قدیم اولنوب زیاده طلب اولنمیه
و اوطرفدن دخی دولت علیه م تجارینه واهالیسینه
بومنوال اوزره معامله اولنه و دخی تاریخ انعقاد
صلحدن صکره ایراندن ممالك محروسه‌یه و برطرفدن
دخی ایراندن فرار ایدر اولور ایسه حمایت
اولنمیوب طلب اولندقده‌ی حالده وکلای حانبینه تسلیم اولنه‌لر

طرفین را بلاکتم واخفا رها کرده وماکولاتیکه درائنای راه برای آنها لازم میشود داده مومی‌الیهم‌را بسرحد دولتین برسانند

فصل اول —— چون هیچ دولتی نباید درامور داخله دولت دیگری مداخله نماید من‌بعد خواه باطراف کردستان که جانب بغداد واقع است وخواه بکلیه محالی که داخل حدود میباشند ونیز به نواحی سنجاق های کردستان سبباً من الاسباب ووجهاً من الوجوه ازطرف دولت ایران مداخله وتجاوز و تعرض نشده وازمتصرفین سابق ولاحق سنجاقهای مزبوره حمایت نشود واگر ازحوالی مزبوره به ییلاق وقشلاق های طرفین بیایند درباب رسومات عادیه ییلاقی وقشلاقی وسایر دعاوی که بوقوع میپیوندمابین شاهزادهٔ عباس میرزا ولیعهد دولت ایران و والی بغداد مذاکره شده ورفع گردد که باعث کدورت بین الدولتین نشود

فصل دویم —— چون این مسئله ازشرایط سابقه است که با اهالی ایران که بکعبه مکرمه و مدینه منوره وسایر بلاد اسلامیه رفت و آمد مینمایند مانند حجاج وزوار وسایر اهالی بلاد اسلامیه رفتار شود وازایشان باسم دورمه وباسم دیگری که خلاف شرع وقانون باشد چیزی مطالبه نشود وهمچنین از زوار عتبات عالیات مادامیکه مال التجاره در دست ندارند مطالبهٔ باج نشود و اگر مال التجاره داشته باشند حقوق گمرکی موافق قاعده معموله گرفته شده و زیاده چیزی مطالبه نشود وازطرف ایران نیز باتجار عثمانی ازهمین قرار رفتار شود

لهذا من بعد از طرف وزراء عظام و میر الحاج ومیرمیران گرام وسائر ضابطان وحکام عثمانی برای اجرای این شرط قدیمی که درحق حجاج وتجار ایران قید شده است باید دقت ورعایت بعمل آید وازهام شریف الی حرمین محترمین وازانجا الی شام شریف از طرف امین صرهٔ بلاکتم واخفا سبیللری تخلیه واثنای راهده محتاج اولدقاری ماکولاتلری اعطا اولنه رق طرفین سرحد لرینه ایصال قلنه

مادهٔ اولی —— هیچ بردولتك امور داخلیه سنه اخر دولتك مداخله سی جائز اولمامغله فیما بعد کرك بغداد جابنده کردستان طرفلرینه وکرك بالجمله حدود داخلنده بولنان محللره وکردستان سنجاقلری توجیهاتنه سبباً من الاسباب ووجهاً من الوجوه دولت ایرانیه طرفندن مداخله وتجاوز وتعرض و سابق ولاحق سنجاق متصرفلری حقنده تصحب اولنمیه وحوالی مذکوره اهالیسندن طرفینك یایلاق وقشلاقلرینه کچن اولورایسه یایلاق وقشلاق رسوم عادیه سی نزاعی ودعاوی سائره لری وقوعنده ایران دولتی ولی عهد شهزادهٔ عباس میرزا ایله بغداد والسی بینلرنده مخابره اولنه رق تکون ایدن نزاعك دفعیله بین الدولتین مستلزم کدورت اوله جق حالات وقوعی تجویز اولنمیه

مادهٔ ثانی —— اهالی ایراندن کعبهٔ مکرمه ومدینهٔ منوره وسائر بلاد اسلامیه کلوب کیدنلره حجاج وزوار روم واهالی سائر بلاد اسلامیه مثللو معامله بالمجامله اولنوب کندولرندن دورمه نامیله وخلاف شرع وقانون وسائروجهله السنه مطالبه اولنمیوب وکذلك عتبات عالیه زوارنیك مادامکه یدلرینده تجارت مالی اولمیه انلردن باج طلب اولنمامق ویدنده تجارت مالی اولنلرك حسابی اوزره گمرکلری برمعتاد اولنوب زیاده مطالبه قلنمامق واول طرفدن دخی دولت علیه تجار و اهالیسنه بروجهله معامله اولنمق شرایط سابقه مقتضاسندن اولمغله فیمابعد دولت ایران حجاج وتجاری حقنده بوشرط قدیمك تنفیذ واجراسنه دولت علیه وزرای عظام و میرالحاج و میرمیران گرام وسائر ضابطان وحکامی طرفلرندن کمال دقت ورعایت وشام شریفدن حرمین محترمینه واروب

کلنجه صرهٔ همایون امین‌لری طرفندن دخی نظارت اولنه رق خلاف شرط برلسنه اولنمیوب حمایتلرینه همت اولنه وبونلرك تکون ایدن نزاعلری صره امینی نظارتی وایچلرندن معتمدی معرفتیله رؤیت قلسنه ودولت فخیمهٔ ایران شاهی مشارالیهك و شهزاده لرنیك حرملرندن واکابردولت ایرانیه دن حج شریفه وعتبات علیه زیارتنه کیدنلره حاللرینه کوره حرمت اولنه وکذلك دولت ایرانیه تجارینك رسومات گمرکلری خصوصندن تبعهٔ سلطنت سنیه دن اولان اهل اسلام تجارینه توجهله معامله اولنورایسه اول وجهله معامله اولنه وتجارت مالللرندن بردفعه یوزده درت غروش گمرك لری آلدقدن صکره یدلرینه اعطا اولنان ادا تذکره سنه مخالف آخر محلده دخی یدآخره دور اولنمدقجه تکرار گمرك طلب اولنمیه وایران تجاری لاجل التجاره درسعادتله کتوردکاری کراز چبوغنی دولت علیه ده ممنوع اولان انحصار بیع وشرا موجبنجه دیلدیکنه بیع ایلیه ودولت علیه تجار وتبعه واهالیسندن ایران‌دولتی ممالکنه وایران دولتی تجار وتبعه واهالیسندن دولت علیه ممالکنه آمدوشد ایدنلر حقنده برمقتضای‌جهت جامعهٔ اسلامیه دوستانه معامله اولنوب ایذا واضرار دن محفوظ اوله لر

ماده ثالثه —— بین الدولتین منازع فیها اولان حیدرانلو وسیبکلی عشیرتلرندن الیوم دولت علیه طویراغنده بولنانلر بوطرفده اولدقجه ایران حدودینه تجاوزایله خسارات ایدیلرایسه منع وتربیه سنه سرحدات دولت علیه مأمورلری طرفلرندن دقت اولنوب اکر تجاوزی حرکتدن بونلرفراغت ایتمز وسرحدان مأمورلری طرفندن تقید اولنه مزایسه بعد ازاین تصحب لرندن کف ید اولنه و اگر کندورضا واختیار لریله دولت ایران الکاسنه کچرلرایسه دولت علیه طویراغنه کچرلرایسه قطعاً تصحب وقبول اولنمیه واگر بونلر ایران طرفنه

(۱) معلوم نیست که چبق چوب گیلاس است یافقط چوب گیلاس زیرا که درزبان ترکی لفظ چبوغ دومعنی دارد یکی بمعنی چوب ودیگری بمعنی چبق است

آمده وبعد بحدود عثمانی تجاوزکرده وخسارت زنند مامورین سرحدی دولت ایران درمنع تجاوز دقت نمایند

فصل چهارم —— بموجب شرط قدیم فراریهای دولتین قبول نشده واز آنها نباید حمایت شود وکذالك عشایر وایلاتی که ازعثمانی به ایران واز ایران به عثمانی میگذرند قبول نشده وازآنها حمایت نشود

فصل پنجم —— آنچه در اسلامبول و سایرممالك دولت عثمانی اموال تجار ایران بواسطهٔ حکومت شرع به ثبت دفتر درآمده وحفظ وتوقیف شده است ازتاریخ این تمسك الی مدت شصت روز در هر محلی که باشد ازروی دفتر بتوسط شرع وایلچی ایران به صاحبان آنها تسلیم شود و سوای اموال محفوظهٔ مزبوره اگر دراثنای خصومت ازاموال تجار وزوّار واهالی ایران که درخاك عثمانی بودند ازطرف بعضی وزراء وسایر ضابطان چیزی جبراً گرفته شده باشد لدی الدفادهٔ فرمان عالی صادرمیشود که بتوسط وکلائی که مومی الیهم معین میکنند بعد ازثبوت شرعی درمحل اموال مذکوره گرفته شود

فصل ششم —— درصورتیکه درممالك عثمانی شخصی بلا ولد فوت شده ووصی شرعی نداشته باشد مأمورین بیت المال ترکهٔ متوفی را بتوسط حکومت شرع وپس ازثبت سجل عیناً در محل امنی یك سال حفظ نمایند ووقتیکه وارث ویا وکیل شرعی پیداشد بموجب ثبت دفتراشیاً مذکوره بتوسط حکومت شرعی بانهاتسلیم شود ورسوم عادیه وکرایهٔ محلّی که اشیاء درآن حفظ شده است دریافت شود ودرصورتیکه اشیاء محفوظه بواسطهٔ حریق یااین قبیل حوادث تلف گردد ادعائی نشود واگر درمدت یکسال وارث ووصی یا وکیل پیدا نشود ترکهٔ محفوظه از طرف بیت المال بفروش رسیده قیمت آن حفظ شود درصورت فوت تبعه عثمانی درایران ازهمین قرار رفتارشود

کچرلرایسهٔ دولت علیه حدودینه تجاوز وخسارات ایلدکلری حالده دولت ایرانیه سرحدانی ضابطانی دخی منع تجاوز وتسلطلرینه دقت ایلیه

مادهٔ رابعه —— برموجب شرط قدیم دولتین علیتین فراریلری تصحب وقبول اولنمیه و کذلك دولت علیه طرفندن دولت ایرانیه جانبنه و دولت ایرانیه جانبندن دولت علیه طرفنه عشایر و ایلاتدن کچنلر تصحب وقبول قلنمیه

ماده خامسه —— دارالسلطنة العلیه وسائر ممالك دولت علیه ده ایران تجارینك معرفت هرعله دفتراولنه رق حفظ وتوقیف اولنان اموال واشیأ لری تاریخ تمسکدن القمش کون ختامنده بولندقلری محللرده مقدم ترقیم اولنان دفترلری موجبنجه ینه معرفت شرعله وایران ایلچیسی معرفتیله اصحابنه تسلیم اولنه واموال محفوظه دن ماعدا خصومت وقوعی اثناسنده ممالك دولت علیه بولنان حجاج و تجار واهالی ایراندن بعض وزراء وسائرضابطان طرفلرندن جبراً التمش اولان اموال واریسه تعیین ایده جکلری وکیللری معرفتیله محللرنده بعدالثبوت الشرعی تحصیلنه همت اولنمق اوزره لدی الافاده فرمان عالی ویریلیه

مادهٔ سادسه —— دولت علیه ممالکنده ایرانلودن بلاولد فوت اولانلرك وصی شرعیسی اولمد یغی حالده بیت الماله مامور اولانلر ترکهٔ متوفائی معرفت شرعله سجلّه بعدالقید برمأمن محلده عینیله برسنه حفظ ایلیه وارثی ویاخود وکیل شرعیسی ظهورنده برموجب دفتراشیای مذکوره بی معرفت شرعله تسلیم ایلیوب رسوم عادیه سی و اشیأ حفظ اولنان محلك کراسی النه ومحفوظ اولان اشیأحریق وبومثللوقضاسببیله تلف اولورایسه ادعا اولنمیه برسنه مدت مرورنده وارث وصی ویاخود وکیلی ظهورایتمزایسه ترکهٔ محفوظهٔ بیت المالدن فروخت اولنوب ثمنی حفظ اولنه ودولت علیه ممالکی اهالیسندن دخی ایران دولتی مملکتینده وفات ایدن اولورایسه بووجهله معامله قلنه

فصل هفتم —— بموجب شرط سابق و محض تایید دوستی مابین دولتین درهرسه سال شخصی ازطرف دولت ایران درعثمانی وشخصی ازطرف دولت عثمانی درایران مقیم شود وازتبعه دولتین علیتین که در اثنای محاربه به طرفین گذشته وعمل بدی ازآنها بروزکرده باشد محض حرمت این عهد نامه درحق این قبیل اشخاص بواسطه این اسائت سیاست نشود

ماده سابعه —— شرط سابق اوزره ایکی دولتك دوستلغنی تائید ایچون هراوچ سنه ده برشخص دولت علیه طرفندن دولت ایرانیه ده ودولت ایرانیه طرفندن دولت علیه ده مقیم اولنه ودولتین علیتین تبعه سندن اولوب برحرب اثناسنده طرفینه کجوب سائت ایتمش اولنلرك حقنده شومصالحه خیریه یه حرمته بواسائتلری ضمننده معاملهٔ سیاست اولنمیه

اشبو عهدنامه بیك ایکیوز التمش
اوچ سنه سی جمادی‌الاخره سنك اون
آلتنجی کونی محمد شاه زمان سلطنتلرنده میرزا
تقی خان وسلطان عبدالمجید خان عصرنده
انور افندی مأموریتلریله ارضرومده
عقد اولنمشدر

عهدنامهٔ کهبتاریخ شانزدهم شهر
جمادی‌الثانیه ۱۲۶۳ مابین محمد شاه
وسلطان عبدالمجید بتوسط میرزا تقی خان مأمور
ایران وانور افندی مأمور عثمانی
در ارضروم منعقد شده است

فهرست مندرجات

فصل اول — ترك مطالبات نقدیهٔ طرفین
فصل دوم — واگذار کردن دولتین بعضی نقاط واراضی را بیکدیگر وتعهدات راجعه به سلیمانیه و محمره وغیره
فصل سوم — ترك بعضی ادعاهای سابقه وتعیین مامور برای تحدید حدود
فصل چهارم — درباب قطع وفصل بعضی خسارات ورسومات معوقه
فصل پنجم — شرایط راجعه به شاهزادگان فراری
فصل ششم — درباب حقوق گمرکی مال‌التجارهٔ طرفین
فصل هفتم — شرایط راجعه به زوار واتباع ایران در ممالك عثمانی وحقوق وامتیازات مومی الیهم — قونسولهای دولتین ومحل اقامت وامتیازات مشار الیهم
فصل هشتم — تعهدات دولتین درباب عشایر سرحدی ودفع ورفع غارت وسرقت وتجاوزات ونیز درباب تبعیت آنها
فصل نهم — تایید عهد نامجات سابقه — تصدیق عهد نامه

فصل اول —— دولتین اسلام قرار میدهند که مطالبات نقدی که تا بحال ازیکدیگر ادعا

برنجی ماده —— دولتین اسلام شمدیه قدر یکدیگرندن ادعا ایتمکده اولدقلری مطلوبات

میکردند کلیة متروك دارند لیکن این قرارداد بشرطی که درباب تسویهٔ مطالبات مخصوصه در فصل چهارم ذکر شده است خللی وارد نخواهد آورد

فصل دویم —— دولت ایران تعهد میکند که جمیع اراضی بسیطهٔ ولایت ذهاب یعنی اراضی جانب غربی آنرا بدولت عثمانی واگذار کند ودولت عثمانی هم متعهد میشود که جانب شرقی ذهاب یعنی تمام اراضی جبالیه آنرا باضافهٔ در (کرند) بدولت ایران واگذار کند ودولت ایران قویاً تعهد میکند که از هرگونه ادعا بشهر و سنجاق سلیمانیه صرف نظر کرده بحق تملکی که دولت عثمانی در سنجاق مذکوره دارد وقتا مزالاوقات بهیچوجه دخل و تعرض ننمایند و دولت عثمانی قویاً تعهد میکند که شهر و بندر محمره و جزیرةالخضر و لنگرگاه و نیز اراضی ساحل شرقی یعنی سمت یسار شط العرب را که در تصرف عشایری است که معروفاً متعلق بایران هستند به ملکیت در تصرف ایران باشد و علاوه بر این سفاین ایران حق خواهند داشت که به آزادی تمام ازمصب شط‌العرب الی التقای حدود دولتین در شط مزبورهٔ اسیر نمایند

فصل سوم —— طرفین متعهد میشوند که بموجب عهد نامهٔ حاضره سایر ادعاهائی که درباب اراضی داشتند متروك داشته و مهندس و مامور تعیین نمایند که موافق مادهٔ سابقه حدود بین الدولتین را معین نمایند

فصل چهارم —— طرفین قرار دادند که از جانب خود مأمورین معین شود که خساراتی که بعد از قبول اخطارات دوستانه که بتوسط دولتین معظمتین واسطه بتاریخ شهر جمادی‌الاولی ۱۲۶۱ تحریر و تبلیغ شده بطرفین وارد آمده است و نیز مسئله رسومات مرتع ازسالی که تاخیرافتاده است از روی عدالت قطع وفصل شود

فصل پنجم —— دولت عثمانی وعده

میدهد که شاهزادگان فراری ایران را در بروسا اقامت داده غیبت مشار الیهم را از محل مذکور و نیز مناسبات حفیه آنهارا با ایران رخصت ندهد و دولتین علیتین متعهد شدند که سایر فراریهارا موافق عهد نامهٔ سابق از ضروم تماما رد نمایند

فصل ششم —— تجار ایران حقوق گمرکی مال‌التجارهٔ خودرا از روی قیمت هر روزه و متداوله نقداً یا جنسا از قراریکه در عهدنامه ارض روم ۱۲۳۸ در مادهٔ راجعه به تجارت ذکر شده است بپردازند و از مبلغی که در عهدنامهٔ مزبوره ذکرشده‌است زیاده وجهی مطالبه نشود

فصل هفتم —— دولت عثمانی وعده میدهد که امتیازات لازمه را دربارهٔ زوار ایران معمول دارد تااز هرنوع تعدیات مصون بوده بتوانند باکمال امنیت محال مبارکه که در خاك عثمانی واقع شده است زیارت کنند و همچنین برای استحکام وتأکیدروابط دوستی واتحادی که لازمهٔ دولتین اسلام وتبعهٔ طرفین است دولت عثمانی تعهد میکند که مناسب ترین وسایل را بکار برد تا چنانکه زوار ایران در ممالك عثمانی از جمیع امتیازات متمتع میباشند سایر اتباع ایران نیز از امتیازات مذکوره بهره‌ور بوده خواه در تجارت وخواه در مواد سایره از هر نوع ظلم وتعدی وبیحرمتی محفوظ باشند وعلاوه بر این در تمام نقاط عثمانی بغیراز مکه مکرمه ومدینه منوره هر جائی که از طرف ایران برای منافع تجارت وحمایت تبعه وتجار قونسول لازم شده و معین میشود دولت عثمانی مشار الیهم را قبول نموده و وعده میدهد که امتیازاتی که لازمهٔ سمت رسمیت آنهاست و در بارهٔ قونسولهای سایر دول متحابه معمول است در

شاهزاده‌لرینك بروسه‌ده اقامت ایتدیرلمسنی ومحل مذکوردن غیوبتلرینه وایران‌ایله مراوده مخفیه‌لرینه رخصت‌ویرلمیه جکنی‌دولت عثمانیه وعد ایلر وسائر فراریلرك ارضروم معاهده سابقه‌سی موجبنجه عموماً رد اولنمسلری دولتین علیتین طرفارندن تعهد اولنور .

آلتنجی ماده —— ایران تجاری اموال تجارتلرینك رسم گمرکنی اموال مذکوره‌نك قیمت حالیه و جاریه‌لرینه کوره نقداً ویا جنساً بیك ایکیوز اوتوز سکز سنه‌سنده عقد اولنان ارضروم معاهده‌سنك تجارته دائر اولنان ماده‌سنده مسطور اولدیغی وجه ایله ادا ایلیه‌لر و مذکور عهدنامه‌ده تعین اولنان مبلغ‌دن زیاده برآقچه‌مطالبه اولنمیه .

یدنجی ماده —— ممالك دولت عثمانیه‌ده کائن اولان محال مبارکه‌یی زوار ایرانیه‌نك معاهدات سابقه موجبنجه کمال امنیت اوزره هر برگونه تعدیات‌دن بری اولارق زیارت ایده بیلمسلری ایچون لازم کلان امتیازاتك اجرا اولنمسنی دولت عثمانیه وعد ایلر و همدخی ایکی دولت اسلامیه و طرفین طبعه‌سی بینلرنده بر قرار اولنمسی لازم کلان روابط دوستی و اتحادك تاکید واستحکامی مرادیله زوار ایرانیه‌نك ممالك دولت عثمانیه ده جمیع امتیازاته نائل اولدقلری مثللو سائرتبعهٔ ایرانیه دخی امتیازات مذکوره‌دن بهره‌ور اولملری و کرك تجارتلرنده و کرك مواد سائره‌ده هر نوع ظلم و تعدی و حرمتسزلکدن محفوظ اولملری ایچون اك زیاده مناسب اولنان و سائلی استحصال ایلمسنی تعهد ایدر و بوندن بشقه مکهٔ مکرمه و مدینهٔ منوره‌دن ماعدا تبعهٔ وتجار ایرانیه‌نك منافع تجارت و حمایتلری ایچون ممالك عثمانیه‌نك لازمکلان جمیع محللرینه دولت ایرانیه طرفندن نصب تعین اولنه‌جق شهبندرلری دولت عثمانیه قبول ایدوب مذکور شهبندرلرك منصب ومأموریتنه شایسته و سائر دول متحابه قونسولوسلری حقنده جاری اولان کافه امتیازات بونلرك حقنده دخی جاری اولنه‌جغنی وعد ایدر و دخی دولت

تقدیه‌نك کلیا ترك اولنمسنه قرار ویریلر ولکن دوردنجی ماده‌ده مندرج مطلوبات مخصوصه تسویه‌سی مقاولاتنه اشبو قرار ایله بر خلل کلمیه

ایکنجی ماده —— ذهاب سنجاغنك جمیع اراضی بسیطه یعنی جانب غربیسی اراضی سنك دولت عثمانیه‌یه ترك‌اولنمسنی ایران دولتی تعهد ایلر و دولت عثمانیه دخی ذهاب سنجاغنك جانب شرقی جمیع اراضی جبالیه‌سنك کرنددره‌سیله برابر ایران دولتنه ترکنی تعهد ایدر وسلیمانیه شهری وسنجاغی حقنده ایران دولتی هر برکونا ادعادن صرف نظر ایدوب سنجاغ مذکوره‌ده اولان دولت عثمانیه‌نك حق‌تملکنه وقتاًمن‌الاوقات برکونه دخل و تعرض ایتمه‌جکنی قویاً تعهد ایلر و محمره شهر وبندری و جزیرةالخضر و لنگرگاه و همدخی ساحل شرقی یعنی جانب یسار شط‌العربك ایرانه تعلق‌لری معروف اولان عشایرك تصرفنده بولنان اراضییی ملکیت اوزره ایران دولتنك تصرفنده اولمسنی دولت عثمانیه قویاً تعهد ایدر بوندن بشقه شط‌العربك ذکره منصب اولدیغی محل‌دن تا طرفین حدودینك التحاقی موضعنه قدر نهر مذکوره ده ایران سفینه‌لرینك سریستی تمام اوزره آمدورفت ایتمکه حقلری اوله‌جقدر .

اوچنجی ماده —— اشبو معاهده حاضر ایله طرفین متعاهدین اراضی حقنده سائر ادعالرینی ترك ایتمش اولوب مادهٔ سابقه‌یه تتبیقاً دولتین بیننده قطع حدود ایتمك ایچون ایکی جانبدن‌در عقب مامورلر و مهندسلر تعیینی تعهد ایدرلر .

دوردنجی ماده —— ایکی دولت عظیمه متوسطه‌نك بیك‌ایکی‌یوزآلتمش‌بر سنه‌سی جمادی‌الاولی‌سنده تبلیغ‌وتحریر اولنان اخطارات دوستانه‌لری‌قبول‌اولنمسندنیری ایکی طرفه واقع اولان خسارات و همدخی تاخیر اولندقلری‌سنه دنبر و مراعی رسوماتی مسئله‌لری عدالت اوزره فصل و احقاق اولنمق ایچون‌ایکی جانبدن‌در عقب مأمورلر تعین اولنمسی طرفیندن قرارداد اولمشدر .

بشنجی ماده —— فراری ایران

مادهٔ مشار الیهم نیز معمول دارد و دولت ایران نیز تعهد میکند که در مادهٔ قونسولهای عثمانی در هر محل خاك ایران که لازم شده و معین میشود و نیز در ماده وتبعهٔ وتجار آن دولت که بایران رفت وآمد مینمایند معامله متقابله را کاملا معمول دارد

فصل هشتم —— دولتین اسلام تعهد میکنند که برای دفع ورفع و منع غارت و سرقت از طرف عشایر و قبایلی که در سرحد میباشند تدابیر لازمه را اتخاذ کرده و مجری دارند وبرای همین مقصود در نقاط مناسب عساکر اقامت خواهند داد و دولتین متعهد میشوند که از عهدهٔ هر نوع حرکات متجاوزیه از قبیل نهب و غارت و قتل که در اراضی یکدیگر وقوع میابد برآیند و قرار دادند که عشایر متنازع فیها که صاحبان آنها معلوم نیست فقط یکدفعه باراده واختیار خود واگذار شوند که محلی را که بعد از این اقامت خواهند کرد معین کنند و عشایریکه تبعیتشان معلوم است جبراً باراضی دولت متبوعه داخل شوند

فصل نهم —— تمام مواد و فصول معاهدات سابقه علی‌الخصوص مواد و فصول عهدنامه ارض روم ۱۲۳۸ که مخصوصا بواسطهٔ این عهدنامه الغا وتغییر داده نشده است بقوه خود باقی خواهدماند کانه لفظ بلفظ در این عهدنامه درج شده باشد و دولتین قرار دادند که این عهدنامه بعد از مبادله درظرف دوماه یا کمتر از طرف دولتین قبول و امضا شده و تصدیق نامهای آنهم مبادله شود

عثمانیه طرفندن ممالك ایرانیه‌نك لازمکلان جمیع محللرینه نصب و تعین اولنه‌جق شهبندرلر حقنده و ایران ممالکنه آمد و شد ایدن تبعه و تجار دولت عثمانیه حقلرنده ایران دولتی دخی معامله متقابله‌نك کاملا اجراسنی تعهد ایلر.

سکزنجی ماده —— دولتین علیتین اسلام سرحدده اولان عشایر وقبائلك غارت وسرقتلرینی رفع و دفع و منع ایتمك اوزره تدابیر لازمه‌نك اتخاذ و اجراسی تعهد ایدرلر وبخصوص ایچون مناسب محللرده عسکر اقامه ایدجکلردر و دولتین علیتین بربرینك اراضیسنده وقوعبولان غصب و غارت و قتل مثالو هر نوع حرکات تجاوزیه‌نك عهده‌سندن کلجکلرینی تعهد ایدیرلر. صاحبلری معلوم اولمیوب منازع فیه اولان عشایرك بوندن صکره دائمی اوله‌رق اقامت‌ایدجك محللرینی انتخاب وتعین ایتمك خصوصنی‌کندوراده اختیارینه بر دفعه حواله ایدجکلردر و تبعیتلری معلوم اولان عشایرك تابع اولدقلری دولتك اراضیسنه دخوله جبر اولنه‌جقنه قرار ویرمشلردر.

طقوزنجی ماده —— معاهدات‌سابقه وخصوصاً بیك‌ایکیوزاوتوزسکزسنه‌سنده ارضرومده عقد اولنان معاهده‌نك اشبو معاهدهٔ حاضره ایله مخصوصا تغییروالغا اولنمیان جمیع مواد وفصولی اشبو صحیفیه کلمه بکلمه درج اولنمش کیبی کافهٔ حکام و قوتی ابقا اولنمشدر و ایکی دولت بیننده قرار ویرلمشدر که اشبو معاهده مبادله اولندقدن صکره ایکی ماه یا کمتر بر مدت طرفنده دولتین جانبندن قبول امضا اولنوب تصدیقنامه‌لری مبادله قلنه‌جقدر

قرارداد تلگرافی که بتاریخ ۱۷
شهر جمادی‌الثانیه ۱۳۸۰ مابین سفیر
ایران میرزا حسین خان‌ووزیر خارجه‌عثمانی
عالی پاشا در اسلامبول
منعقد شده است

بیك ایکیوز سکسان سنه
هجریه‌سی شهر جمادی‌الاخره‌سنك
اون یدنجی کونده‌ایران‌سفیری‌میرزا حسین‌خان
وخارجیه ناظری عالی‌پاشا معرفتلریله‌در
سعادتده عقد اولنمشدر

فهرست مندرجات

فصل اول — خطوطی که باید در مملکتین احداث شود
فصل دوم — محل اتصال خطوط مزبوره
فصل سوم — درباب ارسال مخابرات تلگرافی مابین دولتین ویا مابین دولتی‌که با دولتین ارتباط‌تلگرافی‌دارند
فصل چهارم — چرخ و آلاتی که باید در مملکتین استعمال شود — قرارداد بروکسل
فصل پنجم — تقسیم تلگرافات بدوقسم
فصل ششم — اجرت تلگرافات قسم اولی
فصل هفتم — اجرت تلگرافات قسم ثانی و بعضی تلگرافات دیگر
فصل هشتم — ارسال تلگرافات مابین اروپا و ممالك ماوراء مملکت ایران
فصل نهم — السنه که تلگرافات مابین دولتین بان مخابره میشود
فصل دهم — تفریغ محاسبات
فصل یازدهم — مدت قرارداد
فصل دوازدهم — تصدیق قرارداد

فصل ول —— دولت ایران تعهد میکند که یکی از خطوط تلگرافی خود را الی یکنقطه سرحد عثمانی امتداد دهد و دولت عثمانی متعهد میشود که از یك نقطه خط تلگراف اسکوتاری و بغدادالی محلی که خط تگراف ایران ساخته میشود شعبهٔ احداث کند

فصل دوم —— مابین دولتین قرار شد که نقطهٔ اتصال خطوط تلگرافی طرفین محلی‌خواهد بود که در حدود دولت ایران واقع و موسوم بخانقین است ممالك در صورتیکه برای تسهیل و توسیع مراودات تلگرافی لازم آید ممکن است که خطوط تلگرافی دولتین در سایر نقاط سرحدی هم اتصال یابد

برنجی ماده —— ایران دولتی‌خطوط تلغرافیه‌سندن بریسنك دولت‌علیه‌عثمانیه‌رائس‌حدودلده واقع برمحلّه تمدیدنی‌ودولت‌علیه‌عثمانیه‌دخی‌اسکدار دن بغداده ممتد اولان خط تلغرافنك بر محالندن ممالك ایرانیه حدودنده ذکر اولنان ایران خطنك واصل اوله‌جغی محله قدر بر شعبه انشا سنی تعهد ایدیرلر.

ایکنجی ماده —— ایران حدودنده کائن خانقین نام محلّك دولتین معاهدتین ممالکی خطلرینك نقطهٔ ایصالی اولمسنه بالاتفاق قرار ویرلمشدر مع ما فیه طرفین مخابرات تلغرافیه‌سنك تسهیل و توسیعچون ایلروده لزومی کورلدیکنده دولتین خطوط تلغرافیه‌سنك حدودك‌سائر نقطه‌لرنده دخی برلشدیرلمسی‌ممکن اوله‌بیله‌جکدر.

فصل سیم —— دولت عثمانی تعهد میکند که تمام تلگرافاتی که از ممالك ایران یا از ممالك خارجه که با دولت ایران ارتباط تلگرافی دارند برای ممالك عثمانی یا ممالك خارجه که با دولت عثمانی ارتباط تلگرافی دارند مخابره میشود بدون اشکال قبول وعبور دهد ونیز مقرر است که دولت ایران تمام تلگرافاتی که از ممالك عثمانی و یا از ممالکی که با دولت عثمانی ارتباط تلگرافی دارند به مملکت ایران یا به مملکت خارجه که با دولت ایران ارتباط تلگرافی دارند مخابره میشود بدون اشکال قبول وعبور دهددر بارهٔ تلغرافات ایران در مملکت عثمانی و تلغرافات عثمانی در ایران همان امتیازات و تکالیفی که دربارهٔ تلغرافات داخلهٔ مملکتی یادر بارهٔ تلغرافات خارجه منظوراست معمول خواهد بود

فصل چهارم —— دولتین ایران و عثمانی متعهد میشوند که برای تلگرافاتی که مابین ممالك طرفین مخابره میشود چرخ و آلات مرسر که حال در تمام اروپا معمول است استعمال نمایند و همچنین قرار نامهٔ بروکسل را باین عهد نامه منضم کرده و اظهار میدارند که درباب ارسال مخابرات تلگرافی بر وفق شرایط آن رفتار خواهند نمود

فصل پنجم —— مخابراتی که مابین دولتین معاهدتین رد و بدل میشود منقسم بدو قسم است اولا تلگرافاتی که از ایران به ممالك عثمانی و از عثمانی بممالك ایران مخابره میشود ثانیاً تلگرافات دول خارجه که مقصد آنها خارج از ممالك دولتین است و باید از خاك طرفین عبور نماید

فصل ششم —— اجرت مخابرات قسم اولی از حدانقین الی مقصد تلگراف از قرار هر فرسنگی سی پاره یا هر ساعتی بیست پاره محسوب

اوچنچی ماده —— دولت علیهٔ تعهد بیورر که ممالك ایراندن و یا خود ایران دولتله مناسبات تلغرافیه‌سی اولان ممالك اجنبیه‌دن ممالك محروسه‌یه و یا خود دولت علیه ایله مناسبات تلغرافیه‌سی اولان ممالك اجنبیه‌یه امرار اولنه‌جق کافه محررات تلغرافیه صعوبتسزجه قبول و امرار قلنه‌جقدر و شوراسی دخی مقرردر که ایران دولتی ممالك محروسه‌دن یا خود دولت علیه ایله مناسبات تلغرافیه‌سی اولان ممالك اجنبیه‌دن ایران و یا خود ایران دولتیله مناسبات تلغرافیه‌سی اولان ممالك اجنبیه‌یه گوندریله‌جك کافه محررات تلغرافیه‌نی صعوبتسزجه قبول و امرار ایدجکدر ایرانك تلغرافنامه‌لری ممالك محروسه‌ده و ممالك محروسه تلغرافنامه‌لری ایرانده محررات تلغرافیه داخلیه‌یك ویاخود دول اجنبیه تلغرافنامه لرنك حائز وتکلف اولدقلری امتیاز و تکالیفدن حصه‌مند اولجقلردر .

دوردنجی ماده —— دولتین معاهدتین یکدیکری بیننده تعاطی اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك نقلنده الحالة هذه بالجمله اوروپا ممالکنده مستعمل اولان مورس اصولی آلات اتخاذ ایلمکی تعهد ایتدکاری مثللو بروکسل مقاوله نامه‌سی احبو عهد نامه‌یه علاوه اولنه‌رق تلغرافنامه‌لرك نقل و ارسالنه متعلق اولان بالجمله خصوصاندهمقاوله‌نامهٔ مذکور احکامنه توفیق حرکت ایدجکارینی بیان ایلرلر .

بشنجی ماده —— دولتین معاهدتین ممالکی بیننده تعاطی اولنه‌جق تلگرافنامه‌لر ایکی صنفه یعنی اولا مراسلات عثمانیه و ایرانیه که دولتین مشار الیهمادن برینك موفقلرندن دیکری ممالکنه ارسال اولنه‌جق تلغرافنامه‌لره و ثانیاً مراسلات دول خارجیه که دولتین ممالکی خارجنده واقع محللره نقل اولنمق اوزره طرفین ممالکندن امرار اولنه‌جق تلگرافنامه‌لره منقسمدر .

آلتنجی ماده —— صنف اول تحریرات تلگرافیه اجرتی خانقین‌دن بدأ ایله محللرینه‌وصولنه قدر بهر فرسخنده‌اوتوز پاره ویا خود بهرساعتده یکرمی پاره حسابیله اخذ اولنه‌جقدر بو وجهله

میشود درمملکتین این قیمت فقط راجع بتلگرافاتی است که دارای بیست کلمه یا کمتر از آن است ولی برای تلگرافاتی که متجاوز از بیست کلمه است از برای هر ده کلمه وکسور آن ده قروش اضافه گرفته میشود

فصل هفتم —— قیمت تلگرافات قسم دوم بروفق تعرفهٔ قرارنامه بروکسل که منضم باین عهد نامه است معین میشود ولی در صورتیکه تلگرافات مزبوره از قطعات آسیای عثمانی و از خطوط ایران عبور میکند قیمت آن از قرار فوق معین خواهد شد بطوریکه قیمت این قسم تلگرافات از تلگرافخانهٔ سرحدایران الی اسلامبول به پول صاحبقران و غروش دریافت شده واز اروپا قیمت همین تلگرافات الی مقصد به پول فرانك حساب خواهدشد وهمین وصول در بارهٔ تلگرافات ممالك عثمانی که بهندوستان مخابره میشود مجری ومعمول خواهد بود

فصل هشتم —— تلگرافات اروپا که از خطوط عثمانی بممالك آسیائی ماوراء ایران مخابره میشود وبیز تلگرافاتی که از ممالك مزبوره به اروپا مخابره میشود بدو قسمت منقسم میشوند قسمتی از راه خانقین و ایران و قسمت دیگر از راه بغداد و بصره عبور داده میشود

فصل نهم —— مخابرات تلگرافی مابین ایران و عثمانی بزبان فارسی و ترکی و فرانسه و انگلیسی خواهد بود

فصل دهم —— مامورین تلگراف دولتین حساب خودشانرا در آخر هر ماه بهمدیگر خواهند فرستاد و در هر شش ماه یکدفعه محاسباترا از قرار شرح ذیل مفروغ خواهندکرد

صاحبقران پنج غروش تومان پنجاه‌غروش فرانك چهار غروش وچهارده پاره عباسی یکقروش

فصل یازدهم —— این قرار نامه در طرف چهار ماه و درصورت امکان زود تر بموقع حساب اولنان اجرت تلغرافیه ممالك محروسه ایله ایران ممالکنده یکرمی و یا دها اکسك کلمه‌ئی حاوی اولان تلغرافنامه‌لر حقنده جاری اولوب یکرمی کلمه‌دن زیاده اولان تلغرافنامه‌لردن هر بر ون کلمه و یا اون کلمه کسوریچون اوتزقروش فضله اجرت آلنجقدر .

یدنجی ماده —— صنف ثانی تحریرات اجرتی اشبو مقاوله نامه‌یه مربوط اولان بروکسل مقاوله نامه‌سی موجنجه تعین اولنه‌جق و فقط ممالك محروسه‌نك آسیا قطعهٔ‌سیله ممالك ایرانیه خطلر ندن اثنای مرورندن ذکر اولنان تلغراف نامه‌لرون بر وجه بالاجرت آلنه‌جقدر شویله که بو صنفدن اولان تلغرافنامه‌لرك اجرتی ایران حدودنده واقع مواقفدن‌در سعادته قدر صاحبقران و غروش و بو تلغرافنامه‌لرك اوربا قطعه سنده ارسال اولنه‌جقی محله دکین فرانق حسابیله‌تسویه اولنه‌جق و بو اصول هندستانه ارسال اولنه‌جق ممالك محروسه تلگرافنامه‌لری حقنده دخی جاری اولنه‌جقدر .

سکزنجی ماده —— اوربادن ممالك عثمانیه خطوطیله ایران ممالکی ماوراسنده واقع آسیا ممالکنده و ممالك مذکوره دن اوروپایه نقل اولنه‌جق تحریرات ایکی قسم ساویه و منقسم اولوب بر قسمی خانقین و ایران و دیکری بغداد و بصره خطوطندن امرار قلنه‌جقدر .

طقوزنجی ماده —— ممالك محروسه ایله ایران ممالکی بیننده مخابرات ترکی وفارسی و فرانسزجه و انکلزجه اجرا اولنه‌جقدر .

اونبنجی ماده —— دولتین معاهدتین تلغراف مأمورلری حسابلرینی بهر ماه آخرنده یکدیکره تعاطی ایدجك و آلتی آیده برکره حسابلرینی نسبت و مقاوله آتیه اوزره روئیت و قطع ایلیه‌جکلردر (صاحبقران) بش غروش (تومن) الّی غروش (فرانق) درت غروش اون درت پاره (عباس) بر غروش .

اون برنجی ماده —— اشبو مقاوله نامه درت ماه مرورنده و ممکن اولدیقی حالده دها

احداث خط نشود موافقت براین گردید که مسافت از قصبهٔ حاجی قرهٔ مذکور الی قلعهٔ شامل مساحت شده نصف از این طرف و نصف دیگر از طرف دولت ایران ساخته شود

ثانیاً — بموجب قرار فوق چنانچه خط مذکور از حاجی قره الی قلعه شامل از طرف دولتین ساخته میشود از همین‌قرار نیز هرطرف در باب محافظت وتعمیر خطی را که ایجادکرده‌است مواظبت خواهد نمود

ثالثاً — چون خط مذکور از این قرار ساخته شده است وسط حاجی قره و قلعه شامل سرحد محسوب نخواهد شد والی قطع مسئلهٔ سرحدی مواقعی که در تصرف و ادارهٔ دولتین است بحالت استاتوکو که بین‌الدولتین مقرر است بر قرار خواهد بود در مزارع و محل هائیکه درکذرگاه ودر دو طرف خط دولتین واقع‌است طرفین مجاز نخواهند ودکه امتداد خط را وسیله قرار داده قراء و مزارع جدیدی‌احداث کنند

این مقاوله‌نامه‌بدونسخه‌نوشته‌شد باسفیر مشارالیه‌مبادله‌شد

قرار دادی که بتاریخ ششم
رجب ۱۲۸۱ مابین میرزا حسین‌خان سفیر
کبیر ایران ومحمد امین عالی پاشا وزیر امور
خارجه منعقد شده است

چون درباب نقطهٔ اتصال خط تلگرافی که بموجب معاهده مابین بغداد وکرمانشاهان کشیده خواهد شد بعضی اشکالات وتأخیرات بظهور رسید که دولتین هرچه زودتر رفع آنرا لازم میدانند لهذا مابین دولت‌ماب عالی پاشا وزیر امور خارجهٔ عثمانی و دولت‌ماب حاجی میرزا حسین خان سفیر ایران مقیم اسلامبول قراری داده شد که ذیلاً ذکر میشود

اولاً — از قلعهٔ شامل الی آن طرف قلعهٔ موسوم به سبزی تپر وسیمهائیکه تا بحال از جانب ایران نصب شده کماکان بر قرار باشد

ثانیاً — از خانقین الی مرداز‌مان تپر وسیمهائیکه قره قصبه‌سندن قلعهٔ شامله قدر مسافه مساحه ایدیله‌رك نصفنك بروطرفندن و دیکر نصفنکدخی دولت ایرانیهٔ جانبندن یا پدیرلمسنه موافقت حاصل اولمشدر .

خط مذکورك بر بالا حاجی قره‌دن قلعهٔ شامله قدر دولتین طرفندن یاپدیریله‌جقمی کبی ایکی هر طرف کند و انشاکرده‌سی اولان خطك امر محافظه و تعمیرینه باقه‌جقدر .

خط مذکورك بو صورتله انشاسندن طولایی طرفیندن اوراسی یعنی حاجی‌قره ایله قلعهٔ شامل ملك وسطی حدودی اعتبار اولنمیه‌جق و دولتیك‌ید ضبط وادار‌ه‌لرنده بولنان محللرقطع حدود مسئله سنه دکین دولتین بینسنده قرار کیر اولان‌استاتوقو حالنده قاله‌جقدر طرفین خطنك کذرکاه‌وخداسنده کائن‌مزارع و محللرده‌خطك تمدیدینی علت ایدرك هر ایکی طرفدن مجدداً قراء ومزارع احداثی‌جائزاولمیه‌جقدر

اشبو مقاوله‌نامه‌ایکشیر نسخه اوله‌رق تحریر اولنوب سفیر مشار الیه ایله تعاطی اولنمشدر .

بیك ایکیوز سکسان برسنه‌سی
رجب‌الفردینك آلتنجی‌کونده ایران‌سفیری‌میرزا حسین
خان‌و خارجیه ناظری محمد امین عالی‌پاشا
بینسنده تنظیم اولنمشدر .

بغداد ایله کرمانشاه میانه‌سنده بزموجب معاهده‌کشیده اولنه‌جق تلغراف خطك بربرینه نقطه اتصالی خصوصنده ظهور کلان بعض مشکلات و تاخیراتك برآن اول رفعی دولتینك‌مطلوب وملتزمی اولنمش اولمغله اولبابده دولت علیهٔ عثمانیه خارجیه ناظری ابهتلو دولتلوعالی پاشا حضرتلریله ایران‌دولت علیه‌سنك‌در سعادت سفیری دولتلو حاجی میرزا حسین‌خان حضرتلری‌بینسنده ویریلان قراردرکه بر وجه آتی ذکر اولنور .

اولا — الحاله هذا قلعهٔ شاملدن قلعهٔ سبزی نام موقعك بری طرفنه‌قدر ایران جانبندن ذکر اولنان دیرکلر ایله‌تللر کماکان باقی اوله‌جقدر .

ثانیا — خانقیندن مردازمان موقعنه‌قدر طرفی

اجری گذارده حواهد شد واز روز مبادله تصدیق نامجات الی مدت ده‌سال مجری خواهد بود

فصل دوازدهم — این قرار نامه از طرف دولتین تصدیق شده وتصدیق نامجات در ظرف سه ماه از تاریخ امروز و در صورت امکان زودتر در اسلامبول مبادله خواهد شد

قراردادی‌که بتاریخ ششم
ذی حجه ۱۲۸۰ در باب اتصال خطوط
تلگرافی دولتین مابین میرزا حسین خان
سفیر ایران و ناعق پاشا والی بغداد
منعقد شده است

برای اتصال خط تلگراف سمت خانقین باخط تلگرافی که از طرف دولت علیه ایران احداث‌میشود بین الدولتین قرار دادی منعقد شده بود ولی چون دولت عثمانی میخواست که از قائم مقامی خانقین یعنی بمسافت چهار ساعت از قصبهٔ حاجی قره که بالفعل اول سرحد ایران محسوب و مرکز قائم مقامی مذکور است الی قلعهٔ موسوم به شامل که در یکساعتی قصر شیرین است خط تلگراف احداث شده و در این محل بخط ایران وصل‌شود و از طرف دیگر مأمورین دولت ایران میخواستند که خط مذکور تا پاشاکیریسی که داخل خانقین‌است احداث شود از ین جهت اختلافی بظهور رسیده‌بود و از آنجائیکه دولتین لازم دانسته و مایل هستند که خط مذکور هرچه زودتر باتمام رسد لهذا محض تسهیل این امر با حضرت حاجی میرزا حسین خان سفیر دولت مشار الیها مقیم اسلامبول که مسافرةً در بغداد بودند بوجه‌ذیل قرارداد شد

اولاً — چون تحدید حدود دولت ایران با دولت عثمانی بسته باتمام خریطه های سر حدی است که از طرف دول اربعه ترسیم خواهد شد لهذا محض اینکه قیام بیهوده بمنازعهٔ سرحدی سبب تاخیر اولجه موقع اجرایه قونیله‌جق و تصدیقنامه‌لرینك مبادله‌سی گونندن‌اعتباراً اون‌سنه مدت‌مرعی‌الاجرا طوتیله‌جقدر .

اون‌ایکنجی‌ماده — اشبو مقاوله‌نامه دولتین طرفندن تصدیق اولنه‌جق و تصدیقنامه‌لری دخی بو کوندن اعتباراً اوچ ماهه قدر و ممکن ولدیغی حالده دها اولجه‌در سعادتده مبادله قلنه‌جقدر .

بیك ایکیوز سکسان سنه هجریه‌سی
ذی‌الحجه‌سنك آلتنجی کونده ایران دولتنك
سفیری مسافرتله بغدادده بولنان میرزا حسین‌خان
وبغداد والیسی محمد ناعق‌پاشا
بینده تنظیم او لنمشدر .

دولت فخیمه ایرانیه طرفندن انشاء اولنه‌جق تلغراف خطی خانقین قوڵی تلغراف خطیله برلشدیرلمك اوزره دولتین بینسنده عقد مقاوله اولنه‌رق خانقین قائممقاملغندن شمدیلك رأس‌حدود ایرانیه اعتبار اولنان و قائممقاملق مذکورك مرکزی اولان حاجی قره قصبه‌سندن درت ساعت مسافت ده و قصر شیرینیدن برساعت برووده کائن قلعه شامل نام محلّه قدر دولت علیه طرفندن انشاسیله اوراده ایران خطیله برلشدرلمسی مراد اولندیغی کبی دولت ایرانیه مأمورلری دخی خط مذکوری خانقین درونده کائن پاشاکیریسنه انشا ایتمك مرادنده اولدقلرندن بو جهتیله اختلاف ظهور ایتمش و خط مذکورك بر ساعت اول اتمامی‌دخی بین دولتین مطلوب و ملتزم بولنمش اولدیغندن خط مذکورك اکمالنه موجب یسر و سهولت اولمق اوزره دولت مشار الیهانك‌در سعادت سفیری اولوب مسافرتله بغدادده بولنان دولتلو حاجی میرزاحسین‌خان حضرتلریله بر وجه آتی قرار ویرلمشدر .

دولت علیه عثمانیه ایله دولت فخیمه ایرانیه حدود نیك قطعی دول مفخمه اربعه طرفلریندن یاپیله‌جق حدود خریطه‌لرینك اکمالیله میدانه قولنمسنه متوقف اولدیغی جهتله بیهوده حدود منازعه سنه قالقیشیلوبده خطك تاخیر انشا سنه سببیت‌ویریلمامك ایچون ذکر اولنان حاجی

مملکتشان است مرعی خواهند داشت

ثانیا — قاعده اسطاطوکو که عبارت است از اینکه متنازع مواقع فیهادر همان حالتی که در ایام رسیدگی گرمسیر های دول اربعه بور باقی و برقرار باشد همین قاعده از طرف دولتین و مامورین آنها که در آنجاها هستند کاملا رعایت شده و از حرکتی که خلاف آن باشد اجتناب و احتراز خواهد شد

ثالثاً — در زمانیکه قاعدهٔ اسطاطوکو از طرفین قبول و تصدیق شد هر محلی که متنازع فیه محسوب و در تحت اداره یکی از طرفین بود باز هم الی زمان تحدید حدود در تحت ادارهٔ آندولت خواهد ماند ولی این مسئله بهیچوجه برای دولتین حق تصرف محسوب نخواهد شد

رابعا — من بعد در چنین مواقع متنازع فیها بهیچوجه و بهیچ اسم طرفین بنا واحداثی نخواهند کرد و این قبیل محدثات و علامات در زمان تعیین حدود دلیل تصرف و تملك محسوب نخواهد شد

خامسا — اگرچه خانهائیکه درقازلی کل خراب شده است از مدلول شرط و ماده فوق مستثنا شده و طرفین براین متفق شدند که صاحبان آنها بتوانند آنجاهارا تعمیر نمایند ولی این تعمیرات در زمان تحدیدحدود و جهاً من الوجوه دلیلی بر حق تملك نخواهد شد

سادسا — هرگاه مابین مامورین سرحدات اختلافی در باب این مواد ظهور نمود در بدو امر موافق دوستی ومطابق شان وحقوق طرفین فیمابین مذاکره خواهد شد واگر قراری داده نشد مراتب را بمرکز دولتین اطلاع داده ومنتظر تعلیمات خواهند شد

سابعا — این قرار نامهٔ موقتی تاموقع تحدید حدود مرعی مانده و بر قوت مذاکرات و پروتستهائی که در باب اماکن متنازع فیها و محدثات بعمل آمده و نیز بر قوت سایر ادعا های طرفین خللی وارد نخواهدآورد

ودقت اولنه جقدر

ثانیا — استاتوقاعده سی که طرفینجه منازع فیه اولان محللرك دول اربعه قومیسرلرنیك اورالری کشف ومعاینه ایلدکلری وقتده بولندقلری حالده قالمه لرندن عبارتدر اشبو قاعده یه ایکی جانبدن واول حوالیده اولان مامورلری طرفندن کما لیله دعایت وخلافی حرکتدن اتقا ومجانبت اولنه جقدر

ثالثا — استاتوقو قاعده سی طرفیدن قبول اتخاذ اولندیغی حینده منازع فیه عداولنان محللر قنغی طرفك تحت اداره سنده بولنمش ایسه خط حدودك تعین اولدیغی زمانه قدرینه اولطرفك اداره سنده قالوب فقط بواداره حق تصرف عداولنمیه جقدر

رابعا — اشبو منازع فیه اولان محللرده بوندن بویله طرفیندن هیچ برنام وصورتله بنا احداث اولنه میه جقدر واو مقوله محدثات و علامات خط حدودك تعینی اسناسنده تملك وتصرفه دلیل وحجت اتخاذ اولنه میه جقدر

خامسا — قازلی کولده خراب خانه لرك مادهٔ سابقه ده بیان اولنان شرط وقاعده دن مستثنا اولوب اصحابی طرفندن تعمیرینه موافقت طرفین حاصل اولمش ایسه ده اشبو تعمیرات حین تحدید ده وجها من الوجوه سند تملك اولمه میه جقدر

سادسا — حدوددە بولنان طرفین مامورلری بینلرنده بومقوله مواده دائره اختلاف وقوعندە اول امرده دوستلغه وایکی طرفك شان وحقوقته موافق وجهله مخابره ومکالمه اولنوب قرار وبره مدکاری حالده مرکز دولتینه بیان حال ایله الا جقلری تعلیماته انتظار ایده جکلر در

سابعا — اشبو قرار نامهٔ موقته حدودك تعینی واقتنه قدر مرعی طرتیلوب ظر فنیك امکنه واراضی منازع فیها ومحدثات حقنده جریان اتمیش اولان مذاکرات وپرتستو وسائرا دعالرنیك قوتنه حال وبره میه جکدر

از طرف عثمانی نصب شده است باقی ماند

ثالثا — خط تلگرافی که از اراضی مابین این محل‌ها یعنی از وسط مردازمان و قلعه سبزی میگذرد مصارف آن بالمناصفه از طرف دولتین تأدیه شود و تیر هائی که برای سیمها نصب میشود باید یکی از آهن و دیگری از چوب باشد و در محل مو سوم به مردازمان سیم های طرفین بیکدیگر اتصال یابند

رابعاً — این سندی که از طرفین مبادله میشود به مواد و شرایط قرارنامجاتی که درباب خطوط تلگرافی مابین دولتین منعقد شده است خللی وارد نخواهد آورد

خامسا — این مسئله نیز مخصوصاً بین دولتین مقرراست که خطوط تلگراف و تیر های منصوبه و سایر علامات متعلقه اصلاً و قطعاً بر حق ملکیتی که دولتین براراضی واقعه بین خانقین وقلعهٔ شامل دارند اندك خللی وارد نخواهد آورد

و این قرار داد وقتاً من الاوقات و وجهاً من الوجوه در مسئلهٔ سرحدی برای هیچیك از طرفین سند نخواهد بود ادعا هائیکه طرفین درباب حدود دارند بعد از اتمام خریطهٔ معلومه بتوسط مأمورین دول اربعه تسویه شده و تاآنوقت اراضی متنازع فیهائیکه در ادارهٔ هریك از دولتین است باز هم در تصرف مأمورین همان دولت مانده و بحالت استاتو کوذره خلل وارد نخواهد آمد

قرار داد استاتوکو که در
باب سرحد دولتین بتاریخ ۲۴
ربیع الثانی مابین سفیر ایران حاجی میرزا حسین خان
ومحمد امین عالی پاشا وزیر
خارجه عثمانی منعقد و مبادله
شده است

اولا — دولتین کمال سعی ودقت را برای بقا وازدیاد امنیت حدودی که فاصل

دولت علیه عثمانیه‌دن رکز اولنمش اولان سنوبلر و تللر کذلك ابقا اولنه‌جقدر

ثالثاً — اشبو محللر میانه‌سنده بولنان اراضیدن یعنی مردارمان ایله قلعهٔ سبزی اراسندن کچه‌جك خط تلغرافینك مصرفی دولتین طرفندن مناصفه تسویه و تادیه ایدیلجك تللرایچون دیکیله‌جك دیرکلرك بری تیموردن و بری آغاجدن اوله‌جقدر و طرفینك تللری مردازمان موقعنده یکدیکره التحاق ایلیه‌جکدر .

رابعاً — طرفیندن تعاطی اولنان اشبوسند تلغراف خطوطنه دائر ایکی دولت بیننده موجود اولان مقاوله نامه احکامنه اصلا خلل ویرلمیه‌جکدر .

خامساً — دولتین میانه‌سنده شوراسی دخی خاصه مربوطه رشته قول و قرار اولمشدر که اشبو تلغراف خطوطی ورکز اولنان دیرکلر ایله سائر هرکونه تلکراف علامتی خانقین ایله قلعهٔ شامل بیننده اولان اراضی اوزرنده دولتینك ادعا ایتمکده اولدقلری حقوق تملکه اصلا و قطعا ضعف و خلل کتوره یوب و بو قرار وقتاً من الاوقات و وجهاً من الوجوه وسبباً من الاسباب طرفینك هیچ برینه مسئله حدودیه دەسند اولیه میوب طرفینك حدودجه اولان ادعالری خریطه معلومه‌نك اتمامندن صکره دول معظمهٔ اربعه مامورلری معرفیله تسویه اولنوب اولوقته‌قدر دولتین اداره‌سنده بولنان اراضی منازع فیهانیه دولتین مامورلری یدنده قالوب استاتوقو حالتنه ادنی مرتبه خلل کتورلمیه‌جکدر .

بیك ایکیوز
سکسان التی سنه سی ربیع الاخر نیك
یکرمی دردنجی کونی ایران دولتی
درسعادت سفیری حاجی میرزا حسین خان
و خارجیه ناظری محمد امین علی پاشا
بیننده موقت اوله‌رق تنظیم وتعاطی
اولنمشدر
(اولا) ممالك دولتینی فاصل اولان حدودك
بقا وترابد امنیت اسایشنه طرفیندن زیاده اعتنا

قرار دادی که
بتاریخ ۱۶ شوال
هزار و دویست و هشتاد و هفت
مابین سفیر ایران حاجی میرزاحسین
خان و والی بغداد درباب حمل
جنازه بعتبات عالیات
منعقد شده است

جنازه هائیکه بر حسب عادت ازممالك ایران به عتبات عالیات واقعه در ولایت بغداد حمل میشود چون آوردن آن ها در صورتیکه هنوز در حال میت است نظر به حفظ الصحة موجب بعضی مضرات است لهذا قرار داده شد که من بعد کسانیکه در ایران وفات میکنند تا سه سال از زمان دفن آن ها در قبرستان محل فوت نگذرد هیچ یك از جنازه های آنها از حدود ممالك دولت عثمانی عبور داده نخواهد شد

و مقرر است که در محل این قلیل نعش هاتاریخ دفن ثبت شده و آنهاراکه میخواهند حمل نمایند بعد از انقضای سه سال قبرشان نبش شده و برای حمل استخوانها استشهادنامه رسمی داده شود

بناء علیه تعهد میشود که درظرف سه ماه از تاریخ این مقاوله نامه هیچ جنازه ازممالك دولت علیه ایران عبور داده نشود و جنازه یا نعش هائیکه درحال استخوان آورده میشوند حاملین آن استشهاد نامه که مبین انقضای سه سال از تاریخ وفات آنان باشد در دست داشته باشند ونعش هائیکه چنین اشتشهادنامه ندارند از جانب مامورین طرفین عبور و دخول آنها از حدود ممانعت شود و هرگاه آمده وبخواهند عبور نمایند آنها را پس فرستاده واعاده دهند

بیك ایکیوز سکسان
یدی سنه سی شوالنك اول التی
وسنه رومیسی کانون اولیك یکرمی یدنجی
کوننده ایران سفیری حاجی میرزا
حسین خان ایله بغداد والیسی آره
سنده عتباته کیده جك جنازه لرحقنده
تنظیم وتعاطی اولنمشدر

دولت علیه ایرانیه ممالکدن بغداد ولایتی داخلنده کائن عتبات عالیه یه دفن اولنمق اوزره نقل اولنمسی معتاد اولان جنازه لرك هنوز میت حالنده کتور لمسی صحیه جه بعض مضرتلری داعی اولدیغندن بعداز این ممالك ایرانیه دموفات ایدنلرك بولندقلری محللر قبرستانته دفیله اوزرنده اوچ سنه کچمدکجه هیچ برجنازه نك حدوددن ممالك دولت علیه عثمانیه یه کچور لمامسنه بودفعه قرار ویرلمش وبومقوله نعشلرك محللرنده تاریخ دفنلری ضبط اولنه رق صکره دن ایستك ایدنلره اوچ سنه مرورنده مزار لری کشاد ایله کمکلر نیك تهلنه رخصت ویرلمك اوزره همی برشهادتنامه اعطاسی مقرر بولنمشدر بناً علیه اشبومقاوله نامه تاریخندن اعتباراً اوچ ای مرورنده دولت علیه ایرانیه ممالکدن هیچ برجنازه کچور لمامسی وجنازه دیاخود غطام حالنده کتوریله جك نعشلرك تاریخ وفاتلری اوچ سنه یی مرور ایتمه یکنی مبین ناقللری یدنده شهاه تنامه بولنمسی و بومقوله شهادت نامه اولمیان نعشلرن حدوددن مرور ودخوللرینه طرفین مامورلر جانیندن ممانعت اولنه رق شایدکلنلر ومرور اتمیك استیانلر اولور ایسه کیر دیه ارجاع واعاده قلنمسی تعهد اولنور

قرار نامه که بتاریخ
۲۱ ذی قعده ۱۲۹۲ مطابق
هشتم کانون اول ۱۲۹۱ مابین سفارت
دولت علیهٔ ایران و وزارت
خارجهٔ عثمانی منعقد
شده است

سفارت ایران ایله نظارت
جلیله خارجیه بینده فی ۲۱ ذی القعده
سنه ۲۹۲ و فی ۸ کانون اول سنه ۲۹۱ تاریخنده
تنظیم اولنان قرار نامه نك صورتیدر

فهرست مندرجات

ماده اولی — منع دخول نمك وتوتون به ممالك عثمانی — مدت این ممنوعیت — حق دولت ایران در منع دخول نمك وتوتون عثمانی بایران
ماده دوم — حقوق گمرکی که در ممالك عثمانی از تنباکو دریافت میشود
ماده سوم — درباب انعقاد تعرفه گمرکی تنباکو و اساس و مدت اجرای آن
ماده چهارم — شرایط راجعه به تادیه حقوق گمرکی تنباکو
ماده پنجم — ترانزیت تنباکو از ممالك عثمانی
ماده ششم — ترتیبات راجعه به تنباکو هائیکه ازعثمانی به صربستان و مصر و بلغارستان وملداوی حمل یا از آنجاها به عثمانی آورده میشود
ماده هفتم — شرایط راجعه به زوار وسایر مسافرین ایران
ماده هشتم — موقع اجرای این قرار داد وحقوق گمرکی موقتی در صورت عدم انعقاد تعرفه

ماده اول — ازمحصولات ایران نمك و توتون بهر قسم و شکلی که بوده باشد ادخال آن بممالك عثمانی ممنوع است وتاوقتیکه درباره این نوع محصولات یکی از سائر دول الفا یا تعدیلی نشده است این ممنوعیت هم بر قرار خواهد بود دولت ایران هم حق دارد که در صورتیکه صلاح داند دخول نمك وتوتون عثمانی را بایران منع نمایند

مادهٔ دویم — از قیمت خالص تنباکوی ایران که براً و بحراً داخل ممالك عثمانی میشود در صدی هفتاد و پنج حقوق گمرکی دریافت خواهد شد واز تنباکوئیکه یك مرتبه حقوق مذکوره گرفته شده باشد اگر هم بدست دیگری بگذرد در هیچیك از ممالك عثمانی این حقوق و یاهیچ گونه حقوق دیگری مجدداً گرفته نخواهد شد

مادهٔ سیم — حقوق صدی هفتادو

برنجی ماده — ممالك ایرانیه محصولاتندن اولان طوز و توتونك هرنه شکل و صورتده اولو رایسه اولسون ممالك عثمانیه یه ادخالی ممنوعدر اشبو ممنوعیت دول سائره دن برینك محصولات مماثله سی حقنده الغا ویاخود تعدیل اولنمدیکی مدتجه ممتداوله جقدر دولت علیه ایرانیه دخی ممالك عثمانیهٔ محصولی اولان طوز وتوتونك ممالك ایرانیه یه دخولنی منع ایده بیلمك صلاحیتنی محافظه ایدر

ایکنجی ماده — ممالك ایرانیه محصولاتندن اولوب برا وبحراء ممالك عثمانیه یه ادخال اولنه جق تنباکونك مقدار صافیسی قیمتی اوزرندن یوزده یتمش بش رسم گمرك النه جق وبورسمی برکره تادیه اتمش اولان تنباکوید اخره کجمش اولسه بیاه ممالك دولت علیه نك هیچ برطرفنده رسم مذکوری ونه ده سائربر گونه رسم تکراراً تادیه ایتمه یه جکدر

اوچنجی ماده — تنباکودن النه جق

پنج موافق تعرفه که بموافقت طرفین منعقد خواهد شد کرفته میشود و از ابتدای ماه نیسان رومی ۱۲۹۱ الی سه‌ماه قیمت اقسام تنباکوئیکه به کمرك خانهای ارضروم و بغداد و جده وارد و حقوق آن قطعاً دریافت می شود با مقدار اقسام تنباکوهائیکه در ظرف مدت مزبوره بهر یك از محال مذکوره وارد میشود حساب شده حد وسط حاصل آن اساس تعرفه اول قرار داده خواهد شد

اقسام تنباکوهائیکه در ظرف مدت مزبوره وارد نشود قیمت آن از قرار قیمت معتدل ونارلتری که همان جنس تنباکو در عرض مدت یکسال قبل از سه ماه مزبوره داشته‌است حساب میشود تعرفهٔ مقرره از تاریخ انعقاد الی مدت ده‌سال مرعی الاجری بوده و اگر یکی از دولتین تغییری در آن بخواهد در صورتیکه قبل از سه ماه به انقضای موعد مانده مراتب را بدولت دیگری اطلاع بدهد تجدید خواهد شد

چنانچه این تکلیف نشود ده‌سال دیگر هم حکم آن مجری خواهد بود و قاعده این است که اگر قبل از سه‌ماه به‌انقضای هرده‌سال مانده یکی از طرفین تغییر آن را بدیگری تکلیف نکنند حکم آن برای هفت سال دیگر معتبر و برقرار باشد

محض اینکه تعرفه بروفق اساس مزبوره مرتب شود و نیز برای اینکه در باب تخفیفات معموله و متداوله از قبیل وزن ظرف و حق رطوبت قراری داده شود بعد از انعقاد این قرارنامه کمسیونی از طرفین تشکیل یافته اجزاء آن سعی و همت خواهند نمود که قبل از اجرای مدلول قرارنامه مأموریت خودرا انجام دهند

ماده چهارم —— حقوق صدی هفتادو

یوزده یتمش بش رسم گمرك تنباکو ممالك عثمانیه‌دن ایلك گمرکه وصولنده استیفاقلنه جقدر شوقدرکه تجاره سهولت اولمق اوزره تنباکونك رسم گمرکلی محل استهلاکنده تادیه ایتمك استیانلر حقنده معامله ایتمك اجراسی مقرر در شویله که ایران تجاری اسکله ویاخود حدوده کتوردیکی تنباکونی طوغریجه رسومات اداره‌سنه تسلیم ایدوب اوراده وزن اولنه رق طاره‌سی چیقاریلدق مقدار صافیسی اکلاشلدقدن صکره اکر اول تنباکویی محل مذکوره صاتهحق ایسه یوزده یتمش بش رسمنی درحال تادیه‌ایدرك تذکره سنی الهجق واول محله صاتیمیوبده بشقه بریره نقل ایده جك اولور ایسه رسومات اداره سنه مراجعتله تقلیه تذکره سنی تنباکویی کتوره‌جکی محل رسومات اداره‌سندن اورالك بعد مسافه سنه کوره تعین اولنه جق برمناسب مدت ظرفنده وصولنی مبین ظهریه ایتدیروب اعاده ایده جکنی وایشمزایسه یوزده یتمش بش رسمنی تماماً نادیه ایده جکنی مشعر برسندو برده تجاردن معتبرکفیل ویردکدن صکره اصولی وجهله برجکی قائمه سی تنظیم اولنه رق تقلیه تذکره سیله برابر تنباکونك امرارینه مساعده اولنوب واصل اولدیغی محله دخی رسمنی درحال اعطایله تذکره سنی المغه ویاخود رسم مزبوری همان ویرمیوبده مشتری بولنجه یه قدر تاخیر ایتمك استدیکی حالده تنباکونی بریسی کندو سنده و دیکری رسومات اداره سنده بولنه جق ایکی مفتاحلی کندویه مخصوص بر مغازه یه قویمقه صاحبی مجبوراولهجقدر وبومعامله ایلك موردده صاتیلهجق تنباکولر حقنده دخی تجارك طلبی اوزرینه جاری اولهجقدر یا تذکره بر محالدن دیکر محله نقل اولنه

(۱) یعنی دراولین گمرکخانه

یوزده یتمش بش رسم گمرك طرفینك اتفاقیله تنظیم اولنه جق تعرفه موجبنجه استیفاقلنه جق و اشوبیك ایکیوز طقسان برسنه رومیه سی نیسانی ابتداسندن اعتباراً اوچ آی ظرفنده ارضروم و بغدادوجده کمر کلرینه وارداولان اجناس تنباکونك نقداً رسمی الناق قیمتی محال مذکوره‌نك هربرینه مدت مزبوره اثنا سنده ورود ایتمش اولان اجناس تنباکونك کمیتی حساب ایدیله رك بوو جهله حاصل اوله جق حد وسطه ایلك یایله حق تعرفه یه اساس اتخاد اولنه جقدروذکراولنان اوچ آی ظرفنده تنباکونك کلمامش بولنان اجناسنك ذکر اولنان مدتدن اول برسنهٔ ظرفنده معتدل واهون زمانلرنده قیمتلری نه ایسه اکا کوره حساب ومعامله اولنه جقدر تقریر ایده جك تعرفه یابلدیغی تاریخدن اعتبارا اون سنه مرعی الحکم اوله جق واقضای وعده‌دن اوچ ماه اول دولتین معاهدتیندن بری تبدیل ارزوایله کیفیتی دیکرنیه تبلیغ ایلدیکی حالده تجدید اولنه جق و اویله برتکلیف وقوعبو لمزایسه اون سنه دها جاری اولوب هراون سنه نك انقضا سندن اوچ آی اول طرفیندن بری تبدیلنی تکلیف ایتمد کچه یدی سنهٔ دها حکمی معتبر اولمق قاعده اتخاد اولنه جقدوذکراولنان اساس اوزرینه تعرفه نك تنظیمیله طاره و حق رطوبت کبی تنقیصات معموله ومرعیه سنی قرار لشدیرمق ایچون اشبو مقاوله نك عقدینی متعاقب طرفیندن برقومیسیون تشکیل اولنه جق و بوقومیسیون حکم مقاوله نك مبدأ اجراسی حلول ایتمدن اول اکمال ماموریته صرف مرعی ایده جکدر

دردنجی ماده —— بالاده ذکر اولنان

قرار نامه که
بتاریخ ۲۱ ذی قعده
۱۲۹۲ مطابق ۸ کانون
اول ۱۲۹۱ ما بین سفارت
دولت علیه ایران و وزارت
خارجه عثمانی منعقد
شده است

سفارت ایرانیه
و نظارت خارجیه بیننده
فی ۲۱ ذی القعده سنه ۱۲۹۲
و فی ۸ کانون اول سنه ۱۲۹۱
تاریخنده قرار لشدیر لان
مقاوله نامه یك
صورتیدر

فهرست مندرجات

ماده اولی — ترتیبات راجعه به محاکمه جنایتی اتباع ایران در عثمانی و حقوق کار پردازهای ایران از این بابت
— محاکمه دعاوی تجارتی ما بین اتباع ایران و عثمانی — اجرای این نوع احکام صادره
ماده دوم — شرایط اشتغال به صنف
ماده سوم — امتیازات کار پردازی و نائب کار پردازی
ماده چهارم — حقوق کار پردازهای ایران و حق حمایتی که در بارهٔ اتباع ایران دارند — در باب ترکه اتباع ایران
ماده پنجم — درباب تذکره اقامت و تذکره مرور وقراتین
ماده ششم — معاف بودن اتباع ایران از تکالیف عسکری و غیره
ماده هفتم — محاکمات دعاوی جنایتی و غیر جنایتی ما بین اتباع ایران
ماده هشتم — عدم مداخله دولت عثمانی در روابط اتباع ایران با کار پردازی و تکالیفی که مومی الیهم مجبور برعایت آن هستند
ماده نهم — ترتیبات راجعه بدخول به نابعیت عثمانی
ماده دهم — در باب معامله متقابله
ماده یازدهم — در باب تملیك املاك
ماده دوازدهم — محاکمه دعاوی ما بین اتباع ایران و اتباع خارجه
ماده سیزدهم — در باب ور شکستی و افلاس
ماده چهاردهم — حقوق دول کاملة الوداد

اولا — رعایای دولت علیه ایران در ممالك عثمانی در تمام امور متعلق به جنایت و جنحه و قباحت مستقیما به قوانین و نظامات وبلا واسطه به نظمیه و محاکم سلطنت سنیه عثمانی تابع خواهند بود ولی چون این مسئله به حق‌حمایتی که مامورین ایران موافق بند چهارم درباره اتباع دولت متبوعه خود دارند خللی نباید وارد آورد بشرط اینکه تحقیقات ومجازات افعال جنایتیکه علنا و بطور اشکار بظهور میرسد کماکان بلا واسطه بتوسط نظمیه و محاکم دولت عثمانی بموقع اجری گذارده شود بغیر از این قبیل جنایات

اولا — ممالك دولت علیه ده بولنان تبعهٔ ایرانیه جنایت و جنحه و قباحته‌متعلق کافه خصوصا نده طوغریدن طوغری یه قوانین‌ونظامات دولت علیه یه و بلاواسطه ضابطه و محاکم سلطنت سنیه یه تابع اوله جق و فقط بند را بعده ذکر اولنه یفی و جهله بوماده دولت ایرانیه مامور لرنیك‌ایران‌تبعه سی‌اوزرنده اولان‌حق‌حمایهٔ لرایچی احلال ایتمیه‌چکندن صورت صریحه وعلنیه ده وقوعه‌کالان جنایات فعلرینك تحقیقاتی ومجازاتی کماکان بلا واسطه ضابطه و محاکم دولت علیه جه اجرا اولنق اوزره بو مقوله جنایات علنیه و

حمل میشود از بابت رطوبتی که در اثنای راه‌حاصل و وزن آن‌را سنگین‌میکنند ازدوحقه در صد حقوق کمرکی گرفته نخواهد شد

مادهٔ پنجم — برای تنباکوهائیکه از ممالك عثمانی بطور ترانزیت به ممالک خارجه میگذرد همان قواعد ترانزیت بر قرار خواهد بودکه درماده‌امتعه‌تجارتی‌سائردول‌مرعی‌ومجری‌است

مادهٔ ششم — حقوق‌کمرکی‌تنباکوهائیکه ازسائرجاهای‌ممالک‌عثمانی‌برای‌ملداوی‌وصربستان‌ومصر وبلغارستان‌عبورداده‌میشود درحین ورود به اولین گمرکخانه های‌محال مذکوره تادیه خواهد شد و هم چنین تنباکوهائیکه از محال مزبوره برای سائر جاهای ممالك محروسه عثمانی عبور داده میشود حقوق کمرکی را در ورود به اولین کمرکخانه که مستقیماً ازطرف دولت عثمانی اراده میشود تادیه خواهد کرد تنباکوهائیکه حقوق گمرکی آن تادیه شده و بفروش نرسیده‌است‌اگر درظرف ششماه به‌محال مذکوره برده شود ازوجهٔ گمرکی صدی یك برداشته شده مابقی مسترد خواهد شد

ماده هفتم — در خصوص توتون و تنباکو ونمك امتیازاتی که بموجب عهد نامجات سابقه به حجاج وزوار حرمین شریفین وعتبات عالیات داده شده است برقرار خواهد بود ودر این‌باب‌باسایرمسافرین‌ایران همان رفتارخواهدشد که بامسافرین دول‌خارجه‌میشود

ماده هشتم — این قرار نامه از اول ماه مارت ۱۲۹۲ بموقع اجری گذارده خواهد شدومقرراست که اگر درظرف این مدت تعرفه که در ماده دوم اشاره بان شده است بر قرار نشود تاانعقاد آن ازقیمت متداوله نقدی تنباکو دراولین محل در صدی ده کسر کرده از مابقی صدی‌هفتادو پنج رسم‌گمرکی دریافت خواهدشد این قرار نامه بدونسخه نوشته شده‌بامضای‌طرفین رسیده ومبادله گردید

جق تنباکو لرك اثنای راهده حاصل اید جکی رطوبتدن‌طولایی یوزده ایکی قیه قدرظهورایدن فضله دن رسم گمرك النمیه جقدر

اشنجی ماده — ممالك دولت علیه عثمانیه دن ممالك اجنبیه یه ترانسیت صورتیله امراراولنه‌جق‌تنباکوحقنده‌سائردولنارك‌امتعه‌تجاریه سی‌حقنده‌جاری‌اولان‌ترانسیت‌اصولی‌مرعی‌طوتیله‌جقدر

التنجی ماده — افلاق و بغدان ایله صرپستان ومصره کشمك اوزره ممالك محروسهٔ عثمانیه نك سائر طرفلرندن مرور ایدن تنباکونك رسم گمرکی محال مزبوره نك ایلك گمرکلرنیه حین وصولنده وکذلك ممالك شاهانه نك سائر طرفلرینه کتمك اوزره محال مذکوره‌دن مرور ایدن تنباکونك رسم گمرکی دولت علیه عثمانیه طرفندن طوغریدن طوغری یه اداره اولنان‌ایلك گمرکه وصولنده تادیه اولنه حقدر تنباکونك رسم گمرکی ویرلمش بولنوده عدم استعمال کندن طولایی التی‌ای ظرفنده محال مذکوره یه‌کوتوریله جك اولور ایسه یوزده بری بالتنزیل رسم گمرکی رد اولنه جقدر

یدنجی ماده — توتون وتنباکو وطوز خصوصلرندن طولای جرمین شریفین وعتبات عالیانه‌کله جك حجاج‌وزوارایرانیه حقنده‌معاهدات سابقه نك ویرمش اولدیغی امتیازات با قیدر خصوصات‌مذکوره‌دن‌طولائی‌سائرمسافرین‌ایرانیه‌حقنده دخی‌مسافرین‌اجنبیه‌حقنده‌اولنان‌معامله‌اجرا قلنه‌جقدر

سکزنجی ماده — اشبو قرار نامه کله جك بیك ایکیوز طقسان ایکی سنه سی مارت ابتدا سندن اعتباراً موقع اجرایه قونیله جقدر شو راسی دخی مقرر در که اشبو مدت ظرفنده ایکنجی ماده ده محرر تعرفه تقرر ایتمامش‌بولنور ایسه او حالده تعرفه تقرر ایدنجه یه قدر تنباکونك ایلك وارد اوله جغی محل بیاسه سنده کلیت اوزره بیع و شرا سنده جاری اولان قیمت نقدیه سندل یوزده اون تنزیلیله قصور ندن یوزده یتمش بش رسم گمرك استیفا قلیه جقدر اشبو قرار نامه ایکی نسخه اولهرق بالتنظیم طرفیندن امضا وتعاطی اولندی

به تادیهٔ آن مکلف هستند و در امور و معاملات متعلقهٔ باصنافی هرکس مستقیما تابع محاکم و مامورین دولت عثمانی میباشد

ثالثا — کار پرداز و نائب و مترجمین کار پردازی دولت ایران در ممالک عثمانی‌که ماموریت ایشان بفرمان با اوامر عالیه تصدیق‌شده یامیشودازهمان امتیازات ومعافیات ومساعدات بهرمند خواهند بود که قونسول و وکیل و مترجمین قونسولهای سایر دول متحابه هستند

رابعا — چون ماموریت کارپرداز ووکلای کارپردازی مربوره این است که اسباب امنیت و منفعت و حمایت اتباع ایران را که از راه دریا یا خشکی به ممالک عثمانی آمد و رفت کرده یا در ممالک مزبوره اقامت دارند فراهم نمایند لهذا در اینخصوص شفاها یا تحریراً اظهارات لازمه‌را حکومت محلیه خواهدکرد ودرصورت شکایت تبعهٔ ایران از مامورین و ضاطان دولت عثمانی کارپرداز و نائب کارپردازی حق دارند که شفاها و تحریراً برای بیان مسئله اظهارات لازمه را بنمایند و اعادهٔ‌هرکس از اتباع ایران را که بممالک خود لازم دانند حق خواهند داشت که موضی الیه را خودشان و درصورتیکه بخواهند بتوسط و معاونت حکومت محلیهٔ مراجعت دهند

در باب ترکه ایران‌که در ممالک عثمانی فوت میکنند چون‌تصرف ترکه و معاملات تحریریه (۱) وغیره‌راجع‌بکاربرد زوال‌نائب کارپردازی‌است اگر از طرف‌تبعهٔ عثمانی درمادهٔ ترکهٔ‌مذکوره ادعائی باشد درمحاکم‌ومجالسیکه مرجع این قبیل امور است‌بروفق‌قواعد وقوانین‌رسیدگی‌خواهد شد

خامسا — ازرعایای ایران کسانیکه بدون ماموریت رسمی بممالک عثمانی آمد و رفت

(۱) یعنی صورت و ثبت اموال

متعلق خصوصات و معاملاتدطوعریدن طوعریه محاکم ومامورین دولت‌علیه‌یه تابع اوله جقدر

ثالثا — ممالك محروسه عثمانیه ده‌بولنوب صفت ماموریتلری‌روات و اوامر عالیه ایله‌تصدیق اولنمش اولنه جق ایران ایران دولتی شهبندرلر و شهبندر وکیللری و ترجمانلری سائر دول متحابه قونسلوسی وکیللری و ترجمانلرنیك نائل اولدقلری امتیازات و معافیات و مساعداتنه نائل اوله جقلردر

رابعا — ذکر اولنان ایران‌شهبندروشهبندروکیللری تبعهٔ‌ایرانیه‌دن‌برآوبحراً ممالك محروسه یه‌آندوشد ممالك‌مذکوره‌دهاقامت ایدنلرك استحصال اسباب امنیت و منفعتلرینه وحمایه‌لرینه‌مامور اولدقلرندن بوکا دائر شفاها وتحریرا تبلیغات لازمه یی حکومت محلیه‌یه اجرا ایده جکلر و تبعهٔ ایرانیه طرفندن دولت‌عثمانیه‌مامورین و ضابطانی علیهنه برگونه شکایت وقوعند دخی شهبندر وشهبندر وکیللری طرفندن ماده نك بیانیله شفاها وتحریراً تبلیغات لازمه‌نك اجراسنه‌وشهبندر وشهبندر وکیللرنیك ایران تبعه سندن مملکتلرینه اعاده سنی لزوم کورد کلری اشخاص کندی معرفتلریله واسطه‌کلری حالده حکومت محلیه نك واسطهٔ‌ومعاونتیله گوندرمکه صلاحیتلری اوله‌جقدر ممالك محروسهٔ ده وفات ایدن تبعه ایرانیه نك ترکه‌لرینه وضع‌ید ایله‌انلره متعلق معاملات‌تحریریه وسائرنك اجراسی ایران شهبندرلر و شهبندر وکیللرنیه عائد اوله جقدن تبعهٔ دولت علیه جانبندن ترکه علیهنه اقامه اولنه جق دعاوی عائد اولدقلری محاکم و مجالسده نظامی و جهله رؤیت اولنه جقدر

خامسا — ماموریت رسمیه ده بولنمیوب ممالك محروسه یه آمد و شد و یا خود ممالك

علنی ومشهوده در تحقیقات اولیه که بجهت معلوم نمودن احوال صحیحه تبعه ایرانی که باسنادیکی‌از افعال متعلق بجنایت وجنحه‌وقباحت گرفته و توقیف شده است چه در اسلامبول و چه در سائر ولایات تا زمان اثبات تقصیریابرائت ذمه شخص ایرانی حضور و وقوف و اطلاع خود کار پردار ونایب کارپرداز ایران یا مامور آنها جائرخواهدبودودرتمام‌موارد درباره‌کسانیکه جنحه‌و جنایت‌و قباحت آنهاثبوت رسیده و حکم برعلیه‌آنها صادر میشودصورت مصدقه از آن به‌مامورین ایران فرستاده خواهد شد

تمام دعاوی و اختلافاتی که در باب تجارت وحقوق عادیه ما بین تبعه ایران و اتباع عثمانی بظهور میرسد در محاکم دولت عثمانی رسیدگی و قطع خواهد شد و در اثنای رسیدگی باین قبیل دعاوی حضور ترجمان از طرف‌کارپردازی جائز است احکام راجعه به حقوق و تجارت که بر علیه اتباع ایران صادر میشود مامورین عثمانی آنرا بوسیله راجعه بسفارت یا کارپردازی اجری خواهند کرد ونظر بمدتیکه برای اجرای احکام مزبوره لازم‌است اگر معلوم و محقق شود که سفارت یاکارپردازی آنرا بموقع اجری نمیگذارند یا اینکه نمیتواند اجری نماید دراین صورت مامورین عثمانی آن احکام را بلا واسطه خودشان اجری خواهند کرد

ثانیا — اگر رعایای دولت ایران مقیم ممالك عثمانی بخواهند مانند تبعهٔ آندولت مشغول حرف و صنایع بوده یا داخل صنف اصناف شوند چون از تمام نظامات و قوانینی که دربارهٔ عموم اصناف مرعی‌الاجرا است مستفید خواهند شد لهذا تا مدتیکه به اصنافی وحرفت و صنعت مشغول هستند تابع نظامات و قوانین مذکوره بوده و از این جهت مجبور خواهندبودکه‌همان‌رسوم‌را بپردازند که‌تبعهٔ عثمانی

مشهوده دن ما عدا جنایات و جنحه‌وقباحته‌متعلق افعالدن برنیك اسنادیله اخذ و توقیف اولنان ایرانلونك احوال‌صحیحه سی اکلا شلمق ایچون حقنده اجرا قلنه جق تحقیقات اولیه ده تهمتی و یا برائت ذمتی ظاهر اولنجیهٔ‌قدر گرك درسعادتدن و گرك طشره لرده ایران شهبندر و شهبندر وکیللرنیك بالذات وبالواسطه حضوریله انضمام وقوف و معلوماتلری جائز اوله جقدرو بونلردن هر نه صورتله اولو ایسه السون جنحه و جنایات و قباحتلری ثابت اولنلر علیهلرنده لاحق اوله جق حکم اعلا ملرنیك بر صورت مصدقه سی مامورین ایرانیه یه اعطا قلنه‌جقدر تبعهٔ ایرانیه ایله تبعه دولت علیه بینده تجارت و حقوق عادیه یه متعلق تکون ایده جك بالجمله دعاوی و اختلافات محاکم دولت علیه ده فصل و رؤیت اولنه جق وبو مثللو دعا ونیك حین رؤیتنده شهبندر لر طرفندن ترجمان بولندیر لمق جائز اوله جقدر تبعهٔ ایرانیه ویریله جك حقوق وتجارت‌اعلاماتنك احکامی مامورین دولت علیه طرفندن سفارت شهبندر لر واسطه سنه مراجعتله اجرا اولنه جق ایسه ده اعلامات مذکوره نك‌اجرا سنه لازم‌که‌جك مدته نظراً شاید سفارت شهبندر لرطرفندن اجرا اولنمیه جغی و یا خود اولنه میه‌جغی‌تعیین‌ایلدیکی حالده بلا واسطهٔ مامورین دولت علیه طرفندن اجرا اولنه جقدر

ثانیا — ممالك محروسه ده اقامت ایدن تبعهٔ ایرانیه دولت‌علیه‌تبعه‌سی مثللو حرف وصنایع اجرا ایتمك و اصنافلق صنفیه گیرمك استرلرایسه علی العموم اصناف حقنده مرعی الاجرا اولان کافهٔ نظامات و قوانیندن مستفید اوله جقلرندن اصنافلق وحرفت و صناعت اجرایتد گجهٔ ذلر اولنان نظامات و قوانین و اصوله تابع و بوجهتله تبعهٔ دولت علیه دن بولنان اصنافك مکلف اولدقلری رسوماتی تادیه یه‌مجبور اوله جق و اصنافلغه

تاسعا — اگر یکی از اتباع ایران بخواهد به تبعیت عثمانی داخل شود بطوریکه در بارهٔ تبعهٔ خارجه معمول و مجری است باید موافق نظامنامه مخصوص تابعیت ومطابق توضیحاتی که بنظامنامهٔ مذکوره بتاریخ ۲۴ جمادی الاولی ۱۲۸۵ نوشته شده و بتمام سفرا ابلاغ شده است رفتار نماید بعبارة اخری تمام اصول وترتیباتی که در باب ترک تابعیت اصلی ودخول بتبعیت عثمانی در بارهٔ اتباع خارجه مرعی الاجری است در مورد چنین ایرانی که میخواهد از تبعیت ایران خارج و بتبعیت عثمانی داخل شود رعایت و معمول گردد و خارج از این اصول و قوانین از رعایای ایران کسی برخلاف قواعد به تبعیت عثمانی قبول نخواهد شد

عاشراً — چون رعایت معاملهٔ متقابله در بارهٔ تبعهٔ عثمانی که در ممالک ایران هستند از مسائل طبیعی است اگر یکی از این مساعداتی که در قرار نامه حاضره منظور شده است درمورد اتباع عثمانی درایران مجری نشود ازاجرای همان مساعده در بارهٔ ایرانی‌ها ئیکه درعثمانی متمکن هستند صرف نظر خواهد شد وازاین بابت از طرفین معامله متقابله مرعی خواهد شد

حادی عشر — اگر دولت ایران خواسته باشد که اتباع خود دارای حقوق تصرف املاك بوده باشند برای این مسئله موافقتی درباب ترتیب مقاوله نامه مخصوص خواهد شد وتا وقتیکه قراردادی منعقد نشده است مسئله تصرف املاك بنهج سابق بر قرار خواهد بود

ثانی عشر — در باب امور و دعاوی و منازعاتی که مابین تبعهٔ ایران وتبعهٔ سائردول متحابه بظهور میرسد تا وقتیکه مابین سفارت ایران وسائر سفارتخانها قراری داده نشده است بر وفق قواعدیکه تا حال مجری بود رفتار خواهد شد

تاسعا — تبعهٔ ایرانیه بری دن دولت علیه تابعیتنه گیرمك ایستر ایسه بالجمله تبعه اجنبیه حقنده جاری اولد یغی وجهله نظامنامهٔ مخصوصه تطبیق اولندقدن صکره نظامنامهٔ مذکورك فی ۲۴ جمادی الاولی ۱۲۸۵ تاریخلی بازیلوب عموم سفرایه تبلیغ اولنان ایضاحاتی احکامنك و حاصلی تابعیت اصلیه سنی ترك ایلمه تبعیت دولت علیه یه دخالت ارزو سنده بولنان تبعه اجنبیه حقلرنده مرعی الاجرا اولان اصول و معامله نك تبعه ایرانیه دن تابعیت عثمانیه نه دخول استدعا سنده بولنانلر حقلرنده دخی تمامیله اجرا سنه رعایت و اعتنا اولیه حق وبو اصولك خارجنده اوله رق تبعه مرقومه دن هیچ بری خلاف نظام دولت علیه تابعیتنه قبول اولمیه جقدر

عاشرا — ممالك ایرانیه دمولنان تبعه سلطنت سنیه حقنده معاملهٔ متقابله اجراسی امور طبیعیه دن اولمغله اشبو قرار نامه ده تبعهٔ ایرانیه حقلرنده کوستریلان مساعداتك هر قنفیسی ممالك ایرانیه ده بولنان تبعه دولت علیه حقنده دریغ اولنه حق اولور ایسه اول مساعده نك ممالك سلطنت سنیه ده متمکن ایرانلولرحقنده دخی اجرا سندن صرف نظر اولنه حق وبو بابده ایکی طرفه دخی معامله متقابله یه رعایت قلنه جقدر

حادی عشر — تبعه ایرانیه نك تصرف املاك حقوقنه مظهر اولمری دولت متبوعه طرفندن مرادا ولنورایسه بونك ایچون برمقاولهٔ مخصوصه تظمینه موافقت اولنه حق و مقاوله مذکوره نك تنظمینه قدر تصرف املاك خصوصی حل سابق اوزره دوام ایده جکدر

ثانی عشر — تبعهٔ ایرانیه ایله دول متحابه سائره تبعه سی بینده تکون ایده جك معاملات دعاوی و منازعاته دائر ایران سفارتیله سائر سفارتلر بینده برقرار وبریلنجیه قدر معاملات ودعاوی ومنازعات مذکوره جه کمافی السابق مرعی الاجرا اولان قاعده یه توفیقاً معامله اولنه جقدر

کرده یا در ممالك مزبوره سیاحت بکند باوجود اینکه بنظامنامات تذکره وتذکرهٔ مرور و قرائتینه که دربارهٔ سائر اتباع خارجه مرعی الاجری است تابع هستند ازاینجهة برصفت خارجه بودن مومی الیهم خللی وارد نخواهدآمد

سادسا — چون تبعهٔ دولت ایران مقیم ممالك عثمانی خارجه محسوب میشوند لهذا مانند تبعهٔ خارجه از خدمات و تکالیفی که مختص و منحصر به اتباع عثمانی است از قبیل خدمات وبدلات (۱) عسکری مستثنامیباشند

سابعا هرگونه دعاوی و منازعات مابین رعایای دولت ایران بتوسط کار پرداز ونایب کار پردازی قطع و تسویه میشود یعنی اگرچه دعاوی و منازعات مابین تبعهٔ ایران خواه متعلق بحقوق و خواه متعلق بجنحة و جنایت و قباحت راجع بکار پردازی است و از این جهت قطع و نصل و ترتیب مجازات و غیره بانجا واگذار میشود ولی اگر در موقع وقوع و صدور افعالی که مستوجب مجازات است مرتکبین توسط مامورین نظمیه گرفتار و توقیف میشوند بر طبق اظهاراتی که مرتکبین در باب تابعیت خود میکنند در اسلامبول با سفارت ودر ولایات با کار پردازی سؤال وجواب شده و در صورتیکه تبعه صحیحه بودن آنان معلوم و محقق شود بسفارت یاکار پردازی تسلیم خواهند شد و هرگاه در این قبیل مسائل کار پرداز یا نایب کار پردازی بحکومت رجوع نماید در حق ایشان مساعدت و معاونت خواهد شد

ثامنا — چنانکه ارتباط و بستگی که ایرانیان بکار پردازیهای خود دارند مداخله نخواهد شد همچنین درباب رسوم و تکلیفاتی که تبعه مزبوره از ادای آن بکار پردازی مجبورند از طرف حکومت محلیه مداخله نمیشود

(۱) یعنی وجهی که از بابت معاف بودن از خدمت عسکری میدهند

محروسه ده سیاحت ایلیان تبعهٔ ایرانیه نك تبعهٔ اجنبیه سائره حقنده مرعی الاجرا اولان پسا پورطه و مرور تذکره سنهٔ و قرائتنه نظامناماتنه تابع الملریله بوندن طولایی احنبیلك صفتلرینه بر گونه خلل کامیه جکدر

سادسا — ممالك محوسه ده اقامت ایدن تبعه ایرانیه اجنبی صفتنده بولنه جقلرندن تبعهٔ اجنبیه سائره مثللو خدمات و بدلات عسکریه کبی تبعه دولت علیه یه مخصوص و منحصر اولان خدمات و تکالیفدن مستثنا اوله جقلر در

سابعا — تبعهٔ ایرانیه بینده تکون ایده جك هر نوع دعاوی و منازعات ایران شهبندر و شهبندر وکیللری معرفتیله تسویه اولنه حق یعنی تبعهٔ ایرانیه بیننده کرك حقوقه و کرك قباحت و جنحه و جنایته متعلق تکون ایده جك هرنوع دعاوی و منازعات ایران شهبندر خانه لرینه عائد اولدیغندن فصلی وحسمی و ترتیب جزا لری و معاملات سائره لری اورایه براقیله حق ایسه ده افعال جزائیه نك حین صدورنده فاعللری ضابطه مملکت معرفینله اخذ و توقیف اولندقده بتعلری حقنده واقع اولهجق افادلری اوزرینه در سعادتده ایران سفارتی وطشره لرده شهبندر خانه لریله بالمخابره تبعه صحیحه ایرانیه دن اولدقلری تحقیق ایلدیکی حالده اللره تسلیم قلنه جقدر دبو مثللوخصوصاتده شهبندروکیللرنیك حکومات محلیه یه مراجعتلرنده مظهر معاونت اولنه جقلردر

ثامنا — ایرانلولرك کندی شهبندر لریرینه اولان منسوبیتینه مداخله اولنمیه جغی مثللو تبعهٔ مرقومه نك شهبندر لرینه تادیه سنه مجبور اولدقلری رسومات و تکالیفه حکومات محلیه طرفندن مداخله اولنمیه جقدر

قرار داد تلگرافی
ما بین دولتین علیتین ایران وعثمانی
بتاریخ ۱۹ محرم الحرام ۱۳۰۰ هجری
مطابق غره دسامبر ۱۸۸۲ میلادی

فهرست مندرجات

فصل اول — احداث خط جدید تلگرافی مابین دولتین و ابقای خط قدیم

فصل دوم — قیمت تلگرافاتیکه با خطوط فوق مخابره میشود

فصل سوم — ترتیب تقسیم اجرت تلگرافات مابین ادارات دولتین — صورتی که باید ما بین ادارات رد وبدل شود

فصل چهارم — احداث تلگرافخانهای مختلط

فصل پنجم — تعیین تلگرافاتیکه با خطوط فوق میتوان مخابره کرد

فصل ششم — السنه که تلگرافات را بان میتوان نوشت — سایر شرایط راجعه به این دو خط

فصل هفتم — ترتیب تادیه فاضل حساب

فصل هشتم — نسخه معتبر درصورت تردید و تشکیک

فصل نهم — مدت قرار نامه

فصل متضمه — تلگرافاتیکه ازمدلول این قرار نامه خارج است

قرارنامهٔ تلگرافی منعقده فیمابین دولتین ایران وعثمانی بتوسط جناب میرزا سعید خان مؤتمن الملك وزیر امور خارجه اعلیحضرت شاهنشاه ایران و جناب فخری بیك سفیر کبیر اعلیحضرت سلطان عثمانی مقیم طهران که پس از مبادله

CONVENTION TÉLÉGRAPHIQUE

entre la Perse et la Turquie

passée le 1er Décembre 1882 et le 19 Moharram 1300 de l'Hégire.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I.— Nouvelle voie de communication télégraphique entre les deux pays et maintien de l'ancienne voie.

Art. II.— Taxe à percevoir pour les télégrammes échangés par les deux voies précitées —

Art. III.— Manière d'attribuer les taxes perçues— liste des télégrammes à être échangés entre les deux Administrations.

Art. IV.— Etablissement des bureaux mixtes à Khanekine et Bachkalé.

Art. V.— Télégrammes qui peuvent être expédiés par chacune des deux voies— taxe de transit Persan.

Art. VI.— Langues dans lesquelles les télégrammes pourront être rédigés; autres conditions applicables au service télégraphique entre les deux pays.

Art. VII.— Manière d'acquitter le solde des comptes.

Art. VIII.— Texte obligatoire en cas de doute.

Art. IX.— Durée de la convention.

Art. Additionnel — Télégrammes non soumis aux conditions de la présente convention.

Convention télégraphique conclue entre la Perse et la Turquie par l'entremise de S. E. Mirza Saïd Khan Moutamen-ul-Molk, Ministre des affaires Etrangères de **Sa Majesté le Schah** et S. E. Fahri-Bey Ambassadeur de **Sa Majesté le Sultan**

ثالث عشر — مقرر است که هر صورت افلاس تبعهٔ ایران مسئلهٔ ورشکستی راجع به سفارت و کار پردازی است

و نیز مقرر است که اگر یکی ازطلبکاران تبعهٔ عثمانی باشد در صورتیکه خواسته شود سند یك دویم معین خواهد شد

رابع عشر — ازحیث مسائلی که درمواد فوق ذکر نشده است رعایای ایران درممالك عثمانی و رعایای عثمانی در ممالك ایران از همان امتیازات و مساعداتیکه اتباع دول کاملة الوداد بهرمند هستند نائل خواهند شد و مقرر است که هرکدام از مطالبی که درمواد مذکوره منظور شده است اگرازطرف دولت ایران بموقع اجری گذارده نشود از طرف دولت عثمانی هم مراعات نخواهد شد

این عهدنامه بدو نسخه نوشته شده بامضای طرفین رسیده و مبادله شد

(امضا) محسن

(امضا) محمد راشد

سند یك شخصی است که برای حفظ حقوق طلبکاران معین و نماینده آنها محسوب میشود از این جهت حفظ اموال شخص ورشکست ودر صورت لزوم فروش آن و نیز سایر اقدامات راجعه باموال باید بتوسط یا اطلاع سندیك بعمل آید

ثالث عشر — تبعه ایرانیه نك افلاس ماده سنك منحصراً سفارت وشهبندرخانه لره برافلسی وفقط بوندن تبعه دولت علیه‌دن بولنان‌دانیلردن برینك ایستندیکی حالده ایکنجی سندیق تعین اولنمسی مقرردر

رابع عشر — بالاده محرر ماده لرك شامل اولدیغی خصوصا تدن ماعدا معاملاتده ممالك محروسه ده بولنان تبعهٔ ایرانیه وکرك ممالك ایرانیه ده بولنان تبعه دولت علیه‌اك زیاده مظهر مساعده اولان دول سائره اجنبیه تبعه سنك نائل اولد قلری امتیازات ومساعداته نائل اوله جغی ومواد مذکوره کوستریلان خصوصاتك هر قنفیسی دولت ایرانیه طرفندن اجرا اولنمز سه دولت علیه طرفندن دخی موقع اجرایه ایصال اولنمیه جغی مقرر در

اشبو مقاوله‌نامه ایکی نسخه اوله رق بالتنظیم طرفیندن امضا وتعاطی اولندی

(امضا) محسن

(امضا) محمد راشد

à Téhéran, qui après avoir échangé les pleins pouvoirs accordés par leurs Gouvernements respectifs ont convenu de ce qui suit et ont apposé leurs signatures.

Art. I.— En vue d'augmenter les moyens de transmission télégraphique entre la Perse et la Turquie le Gouvernement de **Sa Majesté le Schah** de Perse et le Gouvernement Ottoman ont décidé de relier leurs réseaux respectifs par la voie de Bachkalé-Dilman tout en maintenant la voie déjà existante de Khanekine Kermanchah.

Art. II.— A l'exception des télégrammes échangés avec les îles de l'Archipel Ottoman la taxe à percevoir en Turquie ou en Perse pour les télégrammes échangés par les deux voies susmentionnées entre les bureaux de ces Pays est uniformément fixée à six francs pour un télégramme de dix mots; cette taxe s'accroît de six francs pour chaque série de dix mots.

Art. III.— Les taxes perçues pour les télégrammes soumis à la taxe uniforme de six francs resteront acquises aux administrations respectives.

Toutefois pour faciliter le contrôle intérieur, les administrations devront échanger la liste des susdits télégrammes une fois chaque six mois.

Art. IV.— Il y aura des Bureaux Mixtes à Khanékine et Bachkalé, dans lesquels l'Administration Impériale Ottomane mettra à la disposition des télégraphistes Persans une chambre pour leur logement.

اختیار نامه که از دولتین متبوعتین خود داشتند فصول ذیل را قبول و امضی نمودند

فصل اول —— دولتین علیتین محض ازدیاد وسائل مخابرات تلگرافی مابین ایران و عثمانی قرار دادند که خطوط خود را از راه باش قلعهٔ دیلمان بهم دیگر وصل کرده و خط موجوده خانقین و کرمانشاهان را هم ابقادارند

فصل دوم —— باستثنای مخابرات بامجمع الجزایر عثمانی اجرت تلگرافاتیکه از راههای فوق ما بین تلگرافخانه های ایران و عثمانی مخابره میشود کلیه برای هر ده کلمه شش فرانک است و برای هر ده کلمهٔ دیگر شش فرانک افزوده میشود

فصل سوم —— تلگرافاتیکه میزان قیمت آن شش فرانک است هر اجرتی که از این بابت وصول میشود تعلق بهمان اداره خواهد داشت که انرا دریافت کرده است

لیکن ادارات دولتین محض سهولت تنظیمات داخلی باید در رأس هرشش ماه صورت تلگرافات فوق الذکررا به یکدیگر بدهند

فصل چهارم —— در خانقین وباش قلعه تلگرافخانه های مختلط (۱) خواهد بود و در انجاها دولت عثمانی برای منزل تلگرافچیان ایرانی اطاقی بانها خواهد داد

(۱) یعنی تلگرافخانه که از طرف دولتین تلگرافچی در انجا باشد

Art. V.— Les voies de Bachkalé-Dilman et Khanékine seront ouvertes à toutes les correspondances internationales à destinations ou en provenance de la Perse; la voie de Bachkalé-Dilman sera seule ouverte aux correspondances destinées à transiter la Perse. Les taxes de transit Persan seront les mêmes que celles fixées par les tableaux de tarif revisés à Londres.

Art. VI.— En Perse et en Turquie les Bureaux ayant un service en langues étrangères accepteront des télégrammes rédigés en ces langues et les bureaux dépourvus de ce service ne pourront accepter que des télégrammes rédigés en Persan, en Turc et en Arabe.

Pour ce qui est des règles à suivre en dehors des conditions stipulées dans le présent arrangement il sera procédé conformément à la convention internationale et aux réglements de service international.

Art. VII.— Le payement de solde résultant de la liquidation des comptes pour les télégrammes de transit et pour ceux échangés avec les îles de l'Archipel Ottoman, aura lieu par l'Administration débitrice à l'Ambassade du Gouvernement dont relève l'Administration créancière.

Art. VIII.— En cas de différend sur un point quelconque de la présente Convention les deux parties auront recours au texte français.

Art. IX.— Le présent arrangement est conclu pour trois années et sera mis en vigueur à partir du jour de sa signature.

فصل پنجم —— تمام تلگرافات بین المللی که از ایران صادر یامقصدانها ایران است از راه باش قلعه دیلمان وخانقین قبول میشود و تلگرافاتیکه باید از ایران عبور داده شوند فقط از راه باش قلعه دیلمان قبول میشود

حق ترانزیتی ایران از قرار صورت تعرفه است که در لندن تصحیح شده

فصل ششم —— تلگرافاتیکه بالسنه خارجه نوشته شده است در تلگرافخانهای ایران وعثمانی که دارای لوازم مخابره آن بوده باشند قبول خواهد شد

در تلگرافخانهائیکه دارای این چنین لوازم نیستند فقط تلگرافاتیکه بالسنه فارسی و ترکی و عربی نوشته شده است قبول میشود

اما در باب قواعدیکه در این قرار داد ذکر نشده و باید رعایت شود دراین خصوص بر طبق قرار داد بین المللی و نظام نامات مخابرات بین المللی رفتار خواهد شد

فصل هفتم —— پس از تفریغ حساب تلگرافات ترانزیتی وتلگرافاتیکه بامجمع الجزایر عثمانی مخابره شده است فاضل حساب را اداره مقروض به سفارت مملکت اداره طلبکار تادیه خواهد کرد

فصل هشتم —— در این قرار داد اگر در جائی اختلافی حاصل شود طرفین رجوع به نسخهٔ فرانسوی خواهند کرد

فصل نهم —— این قرارداد برای مدت سه سال منعقد گردیده و از روز امضای آن مجری و مرعی خواهد بود

L'abrogation, le renouvellement, la revision du présent arrangement devra être notifié de partie ou d'autre un mois avant l'expiration des trois années, à défaut d'une telle notification le présent arrangement sera valable pour trois autres années encore et il sera procédé ainsi pour les années ultérieures.

La mise en application du présent arrangement entraînera l'annulation de l'arrangement Turco-Persan du 15 Safar 1297 et 16 Kanoune Sani 1295.

Fait le premier Décembre Mil huit cent quatre vingt deux, nouveau style.

Art. Additionnel. — Les dispositions de la présente Convention ne sont pas applicables.

1º Aux correspondances avec l'Egypte, la Bulgarie et la Bosnie-Herzegovine qui possèdent des administrations séparées.

2º A la correspodance avec le Hédjaz qui transite l'Egypte - Suez, avec Tripoli d'Afrique qui emprunte des lignes étrangères y compris le Cable de Malte à Tripoli lequel est posé et exploité par la Compagnie Castern - Télégraph, en vertu d'une concession du Gouvernement Impérial.

CONVENTION POSTALE

entre la Perse et la Turquie

conclue le 27 Août, 8 Septembre 1890.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I.— Etablissement du service postal entre les deux pays — pays dont

فسخ و تجدید و تغییر آن را باید یك ماه قبل از انقضای سه سال یکی از طرفین کتبا و رسما بطرف دیگری اعلام نماید و در صورت عدم اعلام مدلول آن برای مدت سه سال دیگر مجری و برای سال های بعد هم از همین قرار معمول خواهد شد

قرار نامه که در ۱۵ شهر صفر ۱۲۹۷ یعنی ۱۶ کانون ثانی ۱۲۹۵ مابین ایران و عثمانی منعقد شده است اجرای قرار نامه حاضرهٔ انرا باطل خواهد کرد

بتاریخ اول دسامبر ۱۸۹۳ طرز جدید

فصل منضمه —— مدلول این قرار نامه در باب مخابرات ذیل مجری نخواهد بود

اولا — مخابرات بامصر و بلغارستان و بسنی هرزکوین که ادارات جدا گانه دارند

ثانیا — مخابرات با حجاز که از سوئز و مصر عبور داده میشود و هم چنین تلگرافاتیکه با طرابلس غرب بتوسط سیم های خارجه مخابره میشود

سیم های تحت البحری که از مالت الی طرابلس غربی متداست و کمپانی کاسترن بموجب امتیازی که از دولت عثمانی دارد نصب و دایر داشته است جزو سیم‌های خارجه محسوب میشود

قرار نامه پستی
منعقده مابین دولتین علیتین ایران و عثمانی
بتاریخ ۲۷ اوت مطابق ۸ سپتامبر ۱۸۹۰

فهرست مندرجات

فصل اول — احدان پست مابین مملکتین —

les correspondances peuvent être échangées par ce service.

Art. II.— Voies par lesquelles l'échange sera effectué — droit réservé aux Administrations postales des deux pays relativement aux moyens d'échange et aux formalités de service.

Art. III.— Conditions concernant les courriers et les points d'échange.

Art. IV.— Marche des courriers sur les voies d'échange et minimum d'échange par semaine.

Art. V.— Correspondances et autres objets qui peuvent être échangés par ce service.

Art. VI.— Applications des Conventions internationales et autres aux articles de poste mentionnés à l'article V.

Art. VII.— Taxe applicable aux lettres à valeurs déclarées, groups, objets de valeur et envois de messageries. Manière d'affranchir ces objets.

Art. VIII.— Cas d'avis à donner à l'expéditeur de la remise de l'objet au destinataire.

Art. IX.— Cas de réexpédition des lettres et objets de rebut et perception d'une nouvelle taxe.

Art. X.— Limitation des droits à percevoir des lettres et autres articles de poste ; droit d'emballage.

Art. XI.— Adoption du système mètrique dans les rapports postaux.

Art. XII.— Interdiction concernant l'envoi de certains objets.

Art. XIII.— Cas de perte, de spoliation ou d'avarie des articles de poste et indemnité stipulée à ce sujet.

Art. XIV.— Exceptions au droit d'indemnité dans certains cas.

Art. XV.— Délais dans lesquels l'indemnité doit être réclamée et payée, Administration qui est obligée de payer l'indemnité et droit de recours éventuel.

Art. XVI.— Mode d'établir la responsabilité quant au payement de l'indemnité.

Art. XVII.— Interdiction concernant la déclaration de valeur — Sanction

دولی که نوشتجاتشان برای مبادله قبول میشود

فصل دوم — راه هائی که برای مبادلات پستی معین شده و حقی که دولتین درباب لوازمات و ترتیبات مبادلات پستی دارند

فصل سوم — شرایط راجعه به چاپارها و نقاطی که باید مبادله در آنجا بعمل آید

فصل چهارم — درباب حرکت چاپارها در راه های فوق و عده مبادله در ظرف یك هفته

فصل پنجم — تعیین نوشتجات و سایر اشیائیکه پست قبول میکند

فصل ششم — اجرای مدلول قرار نامجات بین‌المللی و سایر قرار نامجات در مورد اشیاء پستی مذکوره در فصل پنجم

فصل هفتم — اجرتی که از کاغذ جات معین القیمة و کیسه پول واشیاء قیمتی و مرسولات مسارّی دریافت میشود

فصل هشتم — درباب وصول شیئی به‌صاحب امانت و اخطار این مسئله به فرستنده آن

فصل نهم — اعاده اشیاء معطله و مطالبه حقوق مخصوص از این بابت

فصل دهم — تعیین حقوقیکه از کاغذ جات و سایر اشیاء پستی دریافت میشود — حقوق ظرفیه

فصل یازدهم — در باب ترتیبات موسوم به سیستم متریك

فصل دوازدهم — در باب ممنوعیت ارسال بعضی اشیاء

فصل سیزدهم — تلف و سرقت اشیاء پستی و وجه غرامت از این بابت

فصل چهاردهم — مواردیکه وجه غرامت داده نمیشود

فصل پانزدهم — مدتی که در ظرف آن وجه غرامت باید مطالبه و پرداخت شود — اداره که مجبور به تأدیه وجه غرامت است

فصل شانزدهم — تعیین مسئولیت در باب تادیه وجه غرامت

فصل هفدهم — ممنوعیتی که در باب تعیین

de cette interdiction.

Art. XVIII.— Objets considérés comme rebuts.

Art. XIX.— Règlement d'éxécution et questions qu'il doit régler.

Art. XX.— Adoption de la langue française dans les rapports postaux.

Art. XXI.— Application de la législation intérieure aux matières non prévues par la Convention.

Art. XXII.— Mise en vigueur de la Convention et sa durée.

Entre S. E. Hassan Ali effendi, directeur Général des Postes et Télégraphes Ottomans, et S. E. Gabriel effendi, conseiiler Légiste à la Sublime Porte, agissant au nom du Gouvernement Impérial Ottoman d'une part, et S. E. le Maréchal Mohsin Khan, Ambassadeur de Perse Ministre d'État, Membre du Conseil des Ministres, agissant au nom du Gouvernement de la Perse. d'autre part dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, il a été convenu ce qui suit:

Art. I.— Entre l'Administration Impérial des Postes et Télégraphes Ottomans et l'Aministration des Postes Persanes, il sera établi un échange direct, périodique et régulier de correspondances postales et autres objets originaires des deux pays représentés par ces deux administrations, ou provenant des Pays qui se servent ou qui seront disposés à se servir de l'intermédiaire des deux Pays contractants pour l'acheminement de leurs envois.

Art. II.— Cet échange sera effectué par les voies de Bayazid-Khoy et de Khanékine-Kirmanchah. Les

قیمت و بجازاتیکه درصورت تخلف شرط شده است

فصل هجدهم — اشیائیکه ربو یعنی معطله محسوب میشوند

فصل نوزدهم — در باب نظامنامه که باید منعقد و مسائلی که باید در آن معین شود

فصل بیستم — استعمال زبان فرانسه در روابط مابین ادارات دولتین

فصل بیست ویکم — اجرای قوانین داخلهٔ مملکتی در مواردیکه خارج از شرایط این قرار داد است

فصل بیست و دوم — موقع اجرای این قرار داد و مدت آن

جناب محسن خان سفیر کبیر و وزیر دارالشوراء ز طرف دولت علیه ایران و جناب حسنعلی افندی رئیس پست و تلگراف عثمانی و جناب کابریل افندی مشاور حقوق بابعالی از طرف دولت عثمانی که بطور صحیح از دولتین متبوعتین خود مجاز بودند قرار ذیل را منعقد داشتند

فصل اول — مابین اداره پست ایران و اداره پست و تلگراف عثمانی مستقیما و متناوبة و منظما نوشتجات پستی و سائر اشیاء مملکتین مبادله خواهد شد نوشتجات و سائر اشیاء ممالکی که مرسولات خود را بتوسط مملکتین معاهدتین میفرستند یا بعدها مایل میشوند که بتوسط مملکتین بفرستند برای مبادله نیز قبول خواهد شد

فصل دویم — مبادلات مزبوره ازراه (بایزید وحوی) و (خانقین و کرمانشاه) معمول

deux administrations pourront en tout temps, lorsqu'elles en reconnaîtront l'opportunité, augmenter les moyens d'échange et modifier les formalités de service.

Art. III.—L'échange des valises Postales et des autres objets aura lieu au bureau Ottoman de Bayazid et à celui de Khanékine, les courriers persans devront se rendre jusqu'à ces localités.

Les courriers seront escortés par des Zaptiés tant à l'aller qu'au retour jusqu'à la frontière.

En cas d'établissement d'autres voies, les deux administrations fixeront les points d'échange par une entente préalable.

Art. IV.—La marche des courriers sur les voies d'échange prévues à l'Art. II, sera réglé d'un commun accord entre les deux administrations; les échanges auront lieu au moins une fois par semaine.

Art. V.— Les correspondances postales et autres objets visés à l'Art. I ci-dessus sont:

I° Les articles de poste prévus par la convention postale Universelle, soit lettres, cartes postales, imprimés, papiers d'affaire, échantillons de marchandises, etc.

II° Les lettres avec valeurs déclarées.

III° Les envoies de numéraire en groups.

IV° Les objets de valeur tels que bijoux et autres objets précieux.

V° Les envoies de Messageries avec ou sans déclaration de valeur.

Art. VI.— Pour les objets de poste et autres mentionnés à l'Art. V ci-dessus sous le № I sont adap-

خواهد بود و این دو اداره درهرموقع که لازم دانند میتوانند وسائل مبادله را وسعت داده و ترتیبات آنرا تغییر دهند

فصل سیم — خورجین های پست در پستخانهای عثمانی که در بایزید و خانقین است رد و بدل شده و چاپار های ایران باید تا این دو محل بیایند

چاپارها در ایاب و ذهاب سوار ضبطیه تا سرحد همراه خواهند داشت

در صورتیکه راه دیگری برای این امر معین شود ادارات دولتین قبل از وقت محل مبادله را معین خواهند کرد

فصل چهارم — حرکت چاپار را از راه هائیکه درفصل دوم ذکر شده است دولتین بطور مرضی الطرفین ترتیب خواهند داد و مبادله باید اقلا هفته یکمرتبه بعمل آید

فصل پنجم — نوشتجات پستی و سایر اشیائیکه در فصل اول اشاره بدان شده است از قرار ذیل است

اولا — اشیاء پستی که در قرار داد پستی عمومی قید شده است یعنی کاغذ جات و کارت پستی و اوراق مطبوعه و کاغذ جات تجارتی و نمونه های مال التجاره

ثانیا — کاغذ جات معین القیمه (۱)

ثالثا — کیسه پول

رابعا — اشیاء قیمتی از قبیل جواهر و اشیاء نفیسه

(۱) کاغذ جات معین القیمه یعنی کاغذ جاتی که دارای بروات یا محتویات قیمتی هستند وقیمت آن در موقع تسلیم به پستخانه اظهار و معین شده است

tées les stipulations des conventions internationales relatives ainsi que des réglements de détail et des actes additionnels qui s'y rapportent.

Art. VII.— Les lettres avec valeurs déclarées, les groups, les objets de valeur et les envois de messageries (art. V, № II, III, IV et V) sont soumis aux taxes internes en vigueur dans le service de chaque pays. Ils ne seront affranchis que jusqu'aux frontières respectives. Cet affranchissement est obligatoire. La taxe afférente au pays destinataire sera perçue du destinataire.

Art. VIII. L'expéditeur d'une lettre avec valeurs déclarées, d'un groups, d'un objet de valeur ou d'un envoi de Messageries peut demander, soit au moment du dépot, soit dans un délai d'un an et moyennant l'acquittement préalable d'un droit de 40 paras, ou dix chaïs, qu'il lui soit donné avis de la remise au destinataire. Ce droit reste acquis à l'administration qui l'a perçu.

Art. IX. Les lettres avec valeurs déclarées, les groups, les objets de valeur et les envois des messageries tombés en rebut et renvoyés au bureau d'origine sont frappés par ce bureau d'une nouvelle taxe qui lui reste acquise en entier.

Toutefois si la réexpédition a lieu par suite de fausse direction provenant d'une erreur imputable au service, les dits objets ne seront pas frappés d'une nouvelle taxe.

Art. X. Les lettres avec valeurs déclarées, les groups les objets de valeurs et les envois de

خامسا — مرسولات مساژری (۱) که معین القیمه یاغیر معین القیمه باشد

فصل ششم —— درباب اشیاء پستی و سایر اشیائیکه در تحت نمره اول فصل پنجم ذکر شده است شرایط قرار دادهای بین المللی راجعه و نیز شرایط نظام نامات و قرار نامجات منضمه که مربوط بدان است درمورد این قبیل اشیاء قبول ومجری میباشد

فصل هفتم —— در مملکتین از کاغذ جات معین القیمه وکیسه های پول واشیاء قیمتی و مرسولات مساژری (۱) (فصل پنجم نمرهای ۲ و ۳ و ۴ و ۵) حقوق داخلی که در اداره هریك معمول است دریافت خواهد شد

اجرت حمل این اشیاء فقط تا سرحد بایدداده‌شود وفرستنده مجبوراست که‌این اجرت رابه پردازد حقوق معموله مملکتی که این‌اشیاء باتجا فرستاده میشود از صاحب مرسولات دریافت خواهد شد

فصل هشتم —— فرستنده کاغذ معین القیمه وکیسه پول واشیاء قیمتی و مرسولات مساژری (۱) در صورتیکه قبل ازوقت چهل پاره یاده شاهی تادیه کند حق خواهدداشت که درموقع تسلیم آن یاظرف یکسال بعد خواهش نماید که از وصول آن به صاحبش اورا مطلع دارند این حقوق متعلق باداره است که وجه را دریافت کرده است

فصل نهم —— از کاغذجات معین القیمه وکیسه های پول و اشیاء قیمتی و مرسولات مساژری (۱) که معطله (۲) محسوب و به پستخانه اولی اعاده داده میشود در پستخانه مزبوره مجددا حقوقی دریافت خواهد شد که تمام آن وجه تعلق بخود آن پستخانه خواهد داشت و لی اگر اعاده آن برای این است که ازطرف پستخانه سهوی بعمل آمده و اشیاء مزبوره به محل دیگری فرستاده شده است در این صورت حقوق مجددی دریافت نخواهد شد

(۱) یعنی هر نوع مرسولات باستثنای مرسولاتی که موسوم به کلی پستال یعنی امانات پستی است
(۲) رجوع شود به فصل هیجدهم.

Messageries ne peuvent être frappés d'aucun droit postal autres que ceux prévus par les Articles VII, VIII et IX.

Est reservé toutefois aux administrations postales des deux pays, le droit de percevoir des fraix d'emballage pour le confectionnement au bureau expéditeur des groups et des envois d'objets de valeur.

Art. XI.— Le système métrique est à l'exclusion de tout autre adopté dans les rapports postaux entre les deux pays. Les taxes à bonifier ou à percevoir seront énoncées dans tous les comptes en francs et en centimes.

Art. XII.— Il est interdit d'expédier des groups, des objets de valeur, et des objets de messageries contenant des lettres et des notes ayant le caractère de correspondance.

Sont également exclus du transport les envois contenant des objets dont l'admission est défendue par les lois et réglements des deux pays, ceux contenant des matières inflammables ou explosives, des liquides corrosifs, de même que les envois qui sont de nature à endommager les autres.

Les deux administrations se réservent le droit de refuser des envois contenant d'autres liquides, les objets fragiles, ou des animaux vivants.

Art. XIII.— En cas de perte, de spoliation ou d'avarie totale d'une lettre avec valeurs éclarées, d'un groups, d'un objet de messageries avec déclaration de valeur, l'expéditeur

فصل دهم —— از کاغذجات معین القیمة و اشیاء قیمتی و کیسه پول و مرسولات مساژری (۱) بغیراز حقوقی که‌درفصل هفتم‌وهشتم و نهم ذکر شده است حقوق دیگری دریافت نمی‌شود

ولی برای درست کردن کیسه های پول‌و مرسولات قیمتی در پست خانه اصلی ادارات دولتین حق خواهند داشت که ازان بابت‌مخارج ظرفیه (۱) دریافت نمایند

فصل یازدهم —— ترتیبات موسوم به سیستم متریك در روابط پستی دولتین معمول بوده و ترتیب دیگری مقبول نیست حقوقی که باید دریافت شود درتمام محاسبات به‌پول سانتیم وفرانك نوشته خواهد شد

فصل دوازدهم —— کیسه‌پول واشیاء قیمتی‌ومرسولات‌مساژری (۱) که‌حاوی نوشتجاتی باشد که حالت مکاتبه را دارد ارسال آن قدغن و ممنوع است و همچنین اگر حاوی اشیائی باشد که ورود آن بموجب قوانین و قواعد مملکتی‌قدغن است‌یا اینکه مواد احتراقیه وانفجاریه و موانع اکاله واشیائیکه موجب تضیع مرسولات است در جوف باشد حمل نخواهد شد

ادارات دولتین حق خواهند داشت که ارسالاتی که حاوی سایر موانع یا اشیاء شکستنی یا حیوان زنده است قبول نکنند

فصل سیزدهم —— در صورتی که کاغذجات معین‌القیمة و کیسه‌پول واشیاء مساژری (۱) معین القیمة تماماً تلف‌یاسرقت‌یاضایع‌شودفرستندهٔ آن معادل وجهی‌که اظهار کرده است حق غرامت

(۱) رجوع‌شود به‌راده (۱) صفحهٔ ۲۲۹
(۲) یعنی مخارج بند و بست

ou à défaut ou sur sa demande le destinataire a droit à une indemnité égale à la valeur déclarée.

Toutefois en cas de perte, de spoliation ou d'avarie partielle inférieure à la valeur déclarée, il n'est remboursé que le montant de la perte réelle.

En cas de perte, de spoliation ou d'avarie totale ou partielle d'un objet de messageries sans déclaration de valeur, léxpéditeur ou à défaut ou sur sa demande le destinataire a droit à une indemnité corespondant au montant réel de la perte ou de l'avarie; sans toutefois que cette indemnité puisse dépasser le montant de 20 piastre or ou $^1/_2$ toman or par Kilogramme de la partie perdue ou avariée.

Art. XIV.— Les Administrations ne sont pas responsables et ne soront tenues de pays aucune indemnité pour pertes ou dégats dans les cas suivants:

I° Lorsque la perte ou l'avarie résultera d'évènements de guerre ou d'insurrection à l'intérieur ou de tout autre mouvement dont la repression exige plus de force que l'autorité locale n'en disposerait.

II° Dans le cas de l'incendie de l'office postal.

III° La perte résultant d'accidents dûs à l'action des éléments et qu'il serait impossible de conjurer.

IV° Lorsque la perte ou l'avarie proviendrait de la nature même de l'envoi ou de son contenu, ou qu'elle serait causée par l'incurie ou la négligence de l'expéditeur même.

V° Lorsqu'au moment de la

خواهد داشت ودر صورت عدم مطالبه فرستنده امانت و یابرحسب خواهش او صاحب‌امانت‌همین حق را دارد

ولی در صورتیکه قسمتی از اشیاء مذکوره تلف یا سرقت یا ضایع شود که مقدار آن از قیمتی که اظهار شده کمتر بوده باشد فقط ضرری‌که حقیقتا وارد آمده است داده میشود

درصورتیکه تمامی یاقسمتی از اشیاءمسارّی (۱) غیر معین القیمة تلف یامرقت یا ضایع‌شود فرستندهٔ آن ودر صورت عدم اظهار یا برحسب خواهش او صاحب امانت بقدری که حقیقتا تلف یا ضایع شده است حق غرامت خواهد داشت ولی‌برای هرگیلو گرام قسمت تلف وضایع شده وجه غرامت بیش از بیست پاره طلایانصف تومان طلا نخواهد بود

فصل چهاردهم —— در موارد ذیل ادارات دولتین مسئول نیستند و هیچ نوع غرامتی از بابت خسارت و ضرر نخواهند داد

اولا — در صورتیکه تلف و ضایع شدن اشیاء از اتفاقات جنگی واغتشاشات داخلی یاازهر نوع اتفاقات دیگری حاصل شود که برای رفع آن بیش از آنچه در محل موجود است قشون لازم میشود

ثانیا — در صورت حریق پستخانه

ثالثا — تلفیکه از حوادث سماوی که رفع آن غیر ممکن است بوقوع میرسد

رابعا — در صورتیکه جنس مرسول یا جنس محتوی یا اهمال و غفلت فرستنده باعث تلف و ضایع شدن آن است

خامسا — درصورتیکه در موقع تحویل دادن

(۱) رجوع شود به راده (۱) صفحه ۲۲۹

livraison des envois, la fermeture et l'emballage sont extérieurement intacts et que le poids correspond à celui constaté au moment du depôt,

VI° Lorsque le destinataire ou son représentant aura sans observation ni réserves pris livraison de l'envoi régulièrement délivré.

VII° Lorsqu'il s'agit de l'avarie des envois contenant des liquides, des objets fragiles ou des animaux vivants.

Les administrations n'assument aucune responsabilité pour dommages indirects ou bénéfices non réalisés.

Art. XV.— Les réclamations pour indemnité ne sont admises que dans le délai d'un an à partir de la date du dépôt de l'objet à la poste; passé ce délai les réclamants n'ont droit à aucune indemnité.

Le paiement de l'indemnité ne peut être retardé au delà d'un an à partir du jour de la date de la réclamation.

L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'administration dont relève le bureau expéditeur.

Est reservé à cette administration le recours éventuel contre l'administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu.

Art. XVI.— Jusqu'à preuve du contraire est considérée comme seule responsable et par conséquant tenue de payer l'indemnité, l'administration qui ayant reçu l'objet sans faire d'observation conformément au réglement d'exécution pré-

ارسالات قفل و بست آن خارجاً بی عیب ودست نخورده‌است ووزن آن موافق وزنی‌است که درموقع ارسال معین شده است

سادساً — درصورتیکه صاحب امانت یاوکیل او امانتی را که بطور صحیح تحویل‌داده شده است انرا تحویل گرفته اعتراض و قیدی‌نکرده باشد

سابعاً — درصورت ضایع‌شدن ارسالاتی که حاوی مایعات و اشیاء شکستنی و حیوانات زنده بوده باشد

ازبابت منافع غیر محصوله (۱) یا خساراتی که غیر مستقیما حاصل میشود ادارات دولتین بهیچوجه مسئول نیستند

فصل پانزدهم —— وجه غرامت باید یك سال بعد از تسلیم شیئی به پستخانه مطالبه شود بعد از این مدت کسی حق غرامت نخواهد داشت

تأدیه وجه غرامت را پیش از یکسال از روز مطالبه نمیتوان تاخیر انداخت

اداره که مجبور به تادیه وجه غرامت است همان است که پستخانه اصلی متعلق به او است ولی اداره مزبوره حق خواهد داشت به اداره که اشیاء مرسوله در دوایر یا در خاك مملکت او تلف یا سرقت یا ضایع شده است مراجعه نماید

فصل شانزدهم —— اداره که شیئی مرسوله را دریافت کرده و موافق نظام نامه که درفصل ۱۹ اشاره به ان شده است اعتراضی نکرده‌باشد و بعد نتواند ثابت کند که انرا بصاحبش رسانیده یا پس از وصول و در صورت لزوم بجائی

(۱) یعنی منافعی که متصور بوده وحاصل نشده است

vu par l'Article XIX ne peut établir ni la remise au destinataire, ni s'il y a lieu sa transmission ultérieure.

Art. XVII.— Toute déclaration de valeur supérieure ou inférieure à la valeur réelle du contenu des objets de valeur et des articles de messageries avec déclaration de valeur est interdite.

En cas de déclaration frauduleuse l'expéditeur perd tout droit à une indemnité, sans préjudice des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du pays d'origine.

Art. XVIII.— Sont considérés comme rebuts et renvoyés au bureau d'origine toutes les lettres avec valeurs déclarées, les groups les objets de valeur les articles de messageries dont le destinataire est introuvable, où n'a pas pris livraison après avis préalable dans un délai de six mois.

Art. XIX.— Les points d'échange, l'ordre et le mode de transmission des lettres avec valeurs déclarées, groups, objets de valeur et artic les de messageries, leurs poids et leurs dimensions, leur maximum de valeur déclarée ainsi que les détails du service et de la comptabilité seront déterminés par un **Règlement d'Exécution,** élaboré d'un commun accord par les soins des Administrations des Postes des États contractants.

Art. XX.— Il est convenu que la langue française sera employée dans tous les rapports entre les Administrations Postales des deux Pays contractants.

Art. XXI.— La législation intérieure des deux pay demeure

ارسال داشته است در این صورت فقط همان اداره مسؤل و مجبور به تادیه غرامت خواهد بود مگر اینکه عدم مسؤلیت خود را ثابت نماید

فصل هفدهم —— تعیین قیمت برای محتوی اشیاء قیمتی و اشیاء مسازری معین القیمه بیشتر یا کمتر از قیمت حقیقی قدغن و ممنوع است

درصورتیکه در تعیین قیمت تقلبی شده باشد فرستنده آن حق مطالبه غرامت نخواهد داشت و اگر در قوانین مملکتی که امانت از انجا فرستاده شده است اقدامات عدلیه بر علیه او مقرر شده باشد سلب حق غرامت خللی بر آن وارد نخواهد آورد

فصل هیجدهم —— کاغذجات معین القیمه و اشیاء قیمتی و کیسه پول و اشیاء مسازری که صاحب آن پیدا نمیشود و یا اینکه درظرف شش ماه پس از اخطاری که با و شده امانت انرا تحویل نگرفته باشد معطله (۱) محسوب شده و به پستخانه اصلی عودت داده خواهد شد

فصل نوزدهم —— ادارات پستی دولتین معاهدتین بطور مرضی الطرفین نظام نامه ترتیب داده تاطیکه باید کاغذجات معین القیمه (۲) وکیسه های پول واشیاء قیمتی و اشیاء مسازری (۳) ردو بدل شوند و نیز ترتیب و طریق ارسال اشیاء مزبوره و وزن وعرض وطول وقطر آن وحد تعیین قیمت و هم چنین تفصیلات عمل مبادله و محاسبه را در نظام نامه مزبوره معین خواهند کرد

فصل بیستم —— مقرر است که زبان فرانسه در کلیه روابط بین ادارات دولتین معمول خواهد بود

فصل بیست و یکم —— قوانین

(۱) کاغذجات و اشیائیکه از پیدا کردن صاحبان آن صرف نظر شده است ربو نامیده میشوند وما این لفظ را به نوشتجات واشیا معطله ترجمه کردیم

(۲) رجوع شود به‌اداره (۱) صفحه ۲۲۸

(۳) رجوع شود به‌اداره (۱) صفحه ۲۲۹

applicable en tout ce qui n'est pas prévu par les stipulations contenues dans la présente convention.

Art. XXII.— La présente convention entrera en vigueur à partir du jour dont les Administrations Postales respectives conviendront et demeurera obligatoire aussi longtemps que l'une des Parties Contractantes n'aura dénoncé la résilation une année d'avance;

Constantinople,

le 27 Août, 8 Septembre 1890.

داخله مملکتین در مواردی که خارج ازشروط این قرارداد است مجری خواهد بود

فصل بیست و دوم —— این قرار داد ازروزیکه ادارات پستی دولتین معاهدتین معین مینمایند بموقع اجرا گذارده شده وهر وقت که یکی از دولتین بخواهد انرا فسخ نماید باید یکسال قبل از وقت به طرف دیگر اعلام کند

در اسلامبول

بتاریخ ۲۷ اوت مطابق ۸ سپتامبر ۱۸۹۰

TRAITÉ

d'Amitié et de Commerce

signé à Téhéran le 12 Juillet 1855
et le 27 Chaval 1271
Ratifications échangées le 14 Juillet 1855

عهد نامه مودت و تجارت
که بتاریخ ۲۷ شوال ۱۲۷۱ مطابق ۱۲ ژولیه ۱۸۵۵
مابین دولت علیه ایران ودولت فرانسه منعقد گردیده
تصدیق نامجات در ۲۷ شوال ۱۲۷۱
مطابق ۱۴ ژولیه ۱۸۵۵ مبادله شده

TABLE DES MATIÈRES

Art. I.— Amitié.
Art. II.— Réceptions des Agents diplomatiques.
Art. III.— Conditions des sujets des Puissances Contractantes dans l'un et l'autre pays; traitement de la nation la plus favorisée.
Liberté de Commerce des sujets respectifs.
Art. IV.— Droits sur les marchandises et produits.
Art. V.— Juridiction civile et criminelle dans les deux pays.
Art. VI.— Cas de décès des sujets de l'un des pays dans les Etats de l'autre, Condition relatives aux biens du défunt.
Art. VII.—Nominations des Consuls.
Art. VIII.— Ratifications; durée du traité.

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت
فصل دوم — درباب سفراء کبار و وزراء مختار دولتین
فصل سوم — اتباع دولتین در مملکت یکدیگر و حقوق دول کاملة الوداد — آزادی تجارت اتباع طرفین
فصل چهارم — حقوقیکه از مال التجاره و امتعه مملکتین دریافت میشود
فصل پنجم — محاکمات جنایتی و غیرجنایتی
فصل ششم — در باب ترکه تبعه دو لتین
فصل هفتم — قونسولهای دولتین
فصل هشتم — مبادله تصدیق نامجات — مدت عهد نامه

Sa Majesté l'Empereur Napoléon et **Sa Majesté l'Empereur** de toute la Perse.

L'un et l'autre, également et sincèrement désireux d'établir des rapports d'amité entre les deux États, ont voulu les consolider par un traité d'amitié et de commerce, réciproquement avantageux et utile aux sujets des deux Hautes Puissances Contractantes:

A cet effet, ont désigné pour leurs Plénipotentiaires: **Sa Majesté l'Empepeur** de France, le Sieur Nicolas-Prosper Bourée, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire etc.

Et Sa Majesté l'Empéreur de toute la Perse, son Excellence Mirza-Agha-Khan son premier Ministre, Etemad-el-Dowlet (confiance du Gouvernement) etc.

Et les deux plénipotentiaires s'étant réunis à Téhéran, ayant échangé leurs pleins pouvoirs et les ayant trouvés en bonne et due forme, ont arrêté les articles suivants.

Art. I. A dater de ce jour et à perpétuité, il y aura amitié sincère et une constante bonne intelligence entre l'Empire de France et tous les sujets français, et l'Empire de Perse et tous les sujets persans.

Art. II. Les ambassadeurs ou Ministres Plénipotentiaires qu'il plairait à chacune des deux Hautes Puissances Contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre, seront reçus et traités, eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités dans les deux pays respectifs, les Ambassa-

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران واعلیحضرت ناپلیون امپراطور فرانسه هر دو علی‌السویه و از صمیم قلب مایل باستقرار روابط دوستی بین الدولتین هستند خواستند که بوسیله عقد عهد نامه مودت و تجارت که متقابلة برای اتباع طرفین نافع و سودمند بوده باشد این رشته دوستی را مستحکم سازند و برای این مقصود وکلاء مختار خودرا ازاینقرارمعین داشتند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب میرزا آقا خان اعتماد الدوله صدر اعظم (دارای نشان مکال امیر تومانی با حمایل سبز و قرمز و نشان تمثال همایون از درجه اول و شمشیر مرصع و عصای مکلل بالماس و شرابه الماس و مروارید ونشان درجه اول امیر نویان اعظم و حمایل سبز درجه مخصوص‌شخص اول و صاحب لقب آلتس جناب اشرف امجد ارفع میرزا آقاخان صدر اعظم)

ازطرف اعلیحضرت امپراطور فرانسه نیکلا پروسپر بوره ایلچی فوق العاده و وزیر مختار پس زا تکه وکلاء مزبور در طهران اجلاس و وکالت نامهای خود را مبادله کرده و آنرا موافق قاعده و مرتب به ترتیبات شایسته یافتند فصول ذیل را منعقد داشتند

فصل اول —— بعدالیوم الی الابد مابین دولت علیه ایران و رعایای آندولت و دولت فرانسه و اتباع آن دوستی صادقانه و اتحاد دائمی بر قرار خواهد بود

فصل دوم —— سفراء کبار و وزراء مختاریکه دولتین بخواهند بدربار یکدیکر مامور و مقیم نمایند خود و تمام اجزاء سفارتی ایشان در مملکتین مانند سفراء کبار و وزراء مختار

deurs ou Ministres Plénipotentiaires des nations les plus favorisées, et il y jouiront, de tout point, des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties Contractantes, voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent, soit qu'ils résident sur le territoire de l'un ou de l'autre Empire, seront respectés et efficacement protégés par les autorités du pays et leurs propres agents, et traités, à tous égards comme le sont les sujets de la nation la plus favorisée.

Ils pourront réciproquement apporter, par terre et par mer, dans l'un et l'autre Empire et en exporter toute espèce de marchandises et de produits, les vendre, les échanger, les acheter, les transporter en tous lieux sur le territoire de l'un et de l'autre Etat.

Art. IV. Les marchandises importées ou exportées par les sujets respectifs des deux Hautes Parties Contractantes, ne payeront dans l'un et l'autre Etat, soit à l'entrée, soit à la sortie, que les mêmes droits que payent à l'entrée et à la sortie, dans l'un et l'autre Etat les marchandises et produits importés et exportés par les marchands et sujets de la nation la plus favorisée et nulle taxe exceptionnelle ne pourra sous aucun nom et sous aucun prétexte être réclamée dans l'un comme dans l'autre Etat.

Art. V. Les procès, contestations et disputes, qui dans l'Empire de Perse viendraient à s'élever entre sujets Français seront référés, en totalité, à l'arrêt et à la décision de

دول کاملة الوداد پذیرفته شده و با ایشان از هماقرار رفتار و بدون کسر و نقصان دارای همان امتیازات و معافیات خواهند بود

فصل سوم —— اتباع دولتین معظمتین معاهدتین از قبیل مسافر و ارباب صنعت و تجارت و غیر هم خواه در موقع مسافرت خواه در موقع اقامت در مملکتین مورد احترام‌واقع وکاملادرحمایت مباشرین آن مملکت و مامورین خود هان بوده بطوریکه با تبعه دول کاملة الوداد رفتار میشود از هر حیث با آنها نیز رفتار خواهد شد

مومی‌الیهم میتوانند چه ازراه خشکی و چه ازراه دریا هرنوع مال التجاره و امتعه به مملکتین وارد و از آنجا خارج کنند وخرید وفروش و معاوضه کرده و بهر نقطه از ممالك طرفین که بخواهند حمل نمایند

فصل چهارم —— در مملکتین از مال التجاره اتبعه دولتین وارد وخارج میکنند در ورود و خروج همان حقوق دریافت خواهد شد که از مال التجاره و امتعه که اتباع دولت کاملة الوداد به مملکتین وارد وخارج میکنند درموقع‌ورود و خروج دریافت میشود و هیچ نوع حقوق فوق العاده بهیچ اسم و رسم در مملکتین مطالبه نخواهد شد

فصل پنجم —— مرافعات و منازعات و مشاجراتیکه در ایران مابین اتباع فرانسه بوقوع میرسد بالتمام به حکم و قرار داد مامور یا قونسول

l'agent ou Consul français qui résidera dans la province où ces procès, contestations et disputes auraient été soulevés, ou dans la province la plus voisine. Il en décidera d'après les lois françaises.

Les procès, contestations et disputes soulevés, en Perse, entre des sujets persans et des sujets français seront portés devant le tribunal persan, juge ordinaire de ces matières, au lieu où résidera un agent ou un consul français et discutés et jugés selon l'équité en présence d'un employé de l'agent ou du consul français.

Les procès, contestations et disputes, soulevés en Perse, entre des sujets français et des sujets appartenant à d'autres puissances également étrangères seront jugés et terminés par l'intermédiaire de leurs agents ou consuls respectifs.

En France les sujets persans seront également dans toutes leurs contestations, soit entre eux, soit avec des sujets français ou étrangers jugés suivant le mode adopté dans cet Empire envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Quant aux affaires de la juridiction criminelle dans les quelles seraient compromis des sujets français en Perse, et des sujets persans en France, elles seront jugées en France et en Perse suivant le mode adopté dans les deux pays envers les sujets de la nation la plus favorisée.

Art. VI. En cas de décès de l'un de leurs sujets respectifs sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, sa succession sera remise intégrallement à la famille ou aux

فرانسه که در ایالت وقوع نزاع یا در نزدیك‌ترین ایالت اقامت دارد رجوع خواهد شد و مشارالیه بموافق قوانین فرانسه حکم خواهد داد

مرافعات و منازعات و مشاجراتیکه در ایران مابین اتباع ایران و تبعه فرانسه حاصل میشود به محکمه ایرانی که معمولا مرجع اینگونه اموراست در محلی‌که مامور یا قونسول فرانسه اقامت دارد رجوع شده باحضور یك نفر از اجزای مامور یا قونسول فرانسه از روی عدالت رسیدگی و حکم خواهد شد

مرافعات و منازعات و مشاجراتیکه در ایران مابین اتباع فرانسه و اتباع دول خارجه حادث میشود بتوسط مامورین یا قونسولهای آنها محاکمه و قطع خواهد شد

در مملکت فرانسه اتباع ایران در منازعاتیکه مابین خود یا با اتباع فرانسه یا با خارجه داشته باشند بطوریکه با تبعه دولت کاملة الوداد معمول است محاکمه خواهند شد

اما در باب مسائل راجعه به محاکمات جنایتی که اتباع فرانسه در ایران و اتباع ایران درفرانسه متهم بان شده باشند این قبیل مسائل در مملکتین همانطوریکه درمورد اتباع دولت کاملة‌الوداد معمول است رسیدگی و قطع خواهد شد

فصل ششم —— در صورت فوت یکی از تبعه دولتین در خاك مملکت دیگری متروکات

associés du défunt s'il en a. Si le défunt n'avait ni parents ni associés, sa succession, dans l'un comme dans l'autres pays, serait remise à la garde de l'agent ou du consul de la nation du sujet décédé, pour que celui ci en fasse l'usage convenable, conformément aux lois et coutumes de son pays.

Art. VII. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre les sujets des deux Etats, les deux Hautes Parties Contractantes se réservent la faculté de nommer chacune trois consuls.

Les consuls de France résideront à Téhéran, à Bendar-Bouchir, à Tauris. Les consuls de Perse résideront à Paris à Marseille et à l'Ile de la réunion (Bourbon).

Les consuls des deux Hautes Puissances Contractantes jouiront réciproquement sur le territoire de l'un et de l'autre Empire, où sera établie leur résidence, du respect des privilèges et des immunités accordés dans l'un et dans l'autre Empire aux consuls de la nation la plus favorisée.

Art. VIII Le présent traité de commerce et d'amitié, cimenté par la sincère amitié et la confiance qui règnent entre les deux Empires bien conservés de France et de Perse, sera, Dieu aidant, fidèlement observé et maintenu de part et d'autre à perpectuité et les plénipotantiaires des Hautes Parties Contractantes s'engagent à échanger les ratifications impériales de leur augustes souverains, soit à Téhéran,

او در صورتیکه خانواده یا شریك داشته باشد تماما بانها داده خواهد شد

اگر متوفی اقوام و شریك ندارد متروکات او در مملکتین به محافظت مامور یا قونسول دولت متبوعه او داده میشود که موافق قوانین وعادات مملکت خود هرطور مقتضی است معمول دارد

فصل هفتم —— دولتین محض حمایت تجارت واتباع خود و برای تسهیل روابط حسنه و عادلانه مابین آنها حق خواهند داشت که هر یك سه نفر قونسول مامور نمایند

قونسولهای فرانسه در طهران و بندر بوشهر و تبریز و قونسولهای ایران در پاریس و مارسیل و در جزیره رئونیون (بورن) مقیم خواهند بود

قونسولهای دولتین معظمتین متعاهدتین در خاك ممالك یکدیگر که محل اقامت خواهد بود دارای همان احترام و امتیاز و معافیاتی هستند که به قونسولهای دولت کاملة‌الوداد داده میشود

فصل هشتم —— این عهد نامه مودت و تجارت که بواسطه دوستی خالصانه و اعتماد حاصله بین‌الدولتین محروستین استحکام یافته است بیاری خداوند متعال علی‌الدوام بدون کسر ونقصان مرعی و برقرار خواهد ماند و وکلاء مختار دولتین معاهدتین متعهد میشوند که تصدیق نامجات

soit à Paris, dans l'espace de six mois ou plus tôt, si faire se peut.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ont signé le présent traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait double en Français et en Persan, le douze du mois du Juillet de l'an de Christ. 1855.

Et le 27 du mois de Chawal de l'Hedgire l'année 1271 à Téhéran.

(L. S.) Bourée.

(L. S.) Mirza Agha Khan.

CONVENTION

Concernant l'échange des mandats postaux entre la France et la Perse; Signée le 9 Avril 1884.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I.— Etablissement du service de mandats postaux entre les deux pays. Maximum de chaque mandat —Droit réservé concernant la transmission de la propriété des mandats.

Art. II.— Taxe perçue des mandats tirés—Interdiction concernant les droits à la charge du destinataire.

Art. III.—Droits stipulés au profit de l'Administration payant le mandat.

Art. IV.— Monnaie qui sera acceptée du déposant et payée au bénéficiaire.

Art. V. — Montant des mandats à être exprimé en monnaie française.

Art. VI.— Mode et époque du règlement des comptes,—Solde des comptes; manière de l'acquitter et intérêt dont il est productif en cas du retard de payement.

سلاطین معظم خودرا در پاریس یا در طهران درظرف ششماه و درصورت امکان زود تر مبادله نمایند

علیهذا وکلاء مختار دولتین این عهد نامه را امضاء کرده و به مهر خود ممهور داشتند

درطهران نسختین به زبان فارسی و فرانسه بتاریخ ۲۷ شوال ۱۲۷۱ مطابق ۱۲ ژولیه ۱۸۵۵ میلادی نوشته شد

(امضا) بوره

(امضا) میرزا آقا خان

قرار نامه

حوالجات پستی مابین ایران وفرانسه

بتاریخ ۹ آوریل ۱۸۸٤

فهرست مندرجات

فصل اول —— احدان حوالجات پستی مابین مملکتین — حد اکثر حواله — انتقال حوالجات پستی

فصل دوم —— حقوقیکه از حوالجات پستی دریافت میشود — ممنوعیت اخذ حقوقیکه برعهده دریافت کننده وجه حواله است

فصل سوم —— حقوقیکه در بارهٔ اداره که وجه حواله را تادیه میکند معین شده

فصل چهارم —— پولیکه در پستخانهای دولتی ازفرستندهٔ وجه قبول وبصاحب حواله داده میشود

فصل پنجم —— تعین وجه حواله بپول فرانسه

فصل ششم —— طرز و موقع تفریغ حساب— فاضل حساب وطریق تادیه آن ومرابحهٔ که درصورت تاخیر تادیه شرط شده

Art. VII. — Montant des mandats garanti en faveur des déposants—Cas de non reclamation du montant des mandats par les ayants-droit dans les délais déterminés.

Art. VIII.—Bureaux, à être désignés, participant au service des mandats postaux—Stipulations concernant le mode et la forme de transmission des mandats, ainsi que réglement des comptes et les détails du service.

Art. IX.— Cas de suspension temporaire du service.

Art. X.—Mise en exécution de la convention et sa durée.

Art. XI.— Ratifications.

Le Président de la République Française et **Sa Majesté le Schah** de Perse animés du désir de faciliter les envois d'argent entre la France et la Perse à l'aide de mandats postaux, ont résolu de signer une convention à cet effet et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires savoir:

Le Président de la République Française.

M. Jules Ferry Député, Président du Conseil des Ministres, Ministre des Affaires Etrangères etc. etc. etc.

Sa Majesté le Schah de Perse:

M. le Général Nazar Agha, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Gouvernement de la République Française etc. etc. etc.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés

فصل هفتم —— ضمانتی که درحق فرستنده وجه میشود — عدم مطالبه وجه حواله در طرف مدت معینه از طرف صاحبان آن

فصل هشتم —— درباب تعیین پستخانهائیکه ماذون به دادن حواله وتادیه وجه آن هستند — شرایط راجعه بترتیب وطرز ارسال حواله جات و ترتیب تفریغ حساب و سایر لوازمات حوالجات پستی

فصل نهم —— درباب تعطیل عمل حوالجات پستی

فصل دهم —— موقع اجرای این قرار نامه ومدت آن

فصل یازدهم —— تصدیق نامجات

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری فرانسه مایل هستند که بوسیلهٔ حوالجات پستی ارسالات وجهی بین مملکتین را سهل وآسان تر نمایند چنین صلاح دیدند که برای نیل باین مقصود قرار نامه منعقد دارند وکلاء مختار خودرا از این قرار مامور نمودند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جنرال نظرآقا ایلچی مخصوص ووزیر مختار در مملکت فرانسه

ازطرف رئیس جمهوری فرانسه مسیوژول فری رئیس الوزراء ووزیر امور خارجه وغیره ومشار الیهما پس از آنکه وکالت نامهای خود را مبادله کرده وآنرا موافق قاعده ومرتب به ترتیبات شایسته

en bonne et dûe forme, sont convenus de ce qui suit:

Art. I. Des envois de fonds pourront être faits par la voie de la poste tant de la France et de l'Algérie pour la Perse, que de la Perse pour la France et l'Algérie.

Ces envois s'effectueront au moyen de mandats tirés par des bureaux de poste de l'un des pays sur les bureaux de poste de l'autre.

Le maximum de chaque mandat est fixé à cinq cents francs.

Est réservée à chacun des 2 pays contractants la faculté de déclarer transmissible par voie d'endossement sur son territoire la propriété des mandats provenant de l'autre pays.

Art. II. Il sera perçu pour chaque envoi de fonds effectué en vertu de l'article précédent, une taxe qui sera déterminée par l'Administration du pays d'origine et qui sera à la charge de l'expéditeur des fonds.

Les mandats émis de part et d'autre et les acquis donnés sur ces mandats ne pourront, sous aucun prétexte et à quelque titre que ce soit, être soumis à une taxe ou à un droit quelconque à la charge des destinataires des fonds.

Art. III. L'Administration qui délivrera les mandats tiendra compte à l'Administration qui les payera d'un droit de un pour cent (1%) du montant total des mandats payés.

Art. IV. Le montant des mandats sera versé par les déposant et payé aux bénéficiaires en monnaie d'or ou en tout autre monnaie légale de même valeur courante.

یافتند قرار ذیل را منعقد داشتند

فصل اول —— وجوه نقدی را بوسیلهٔ پست از فرانسه والجزایر بایران واز ایران بفرانسه والجزایر میتوان ارسال داشت

ارسال وجوه بموجب حواله خواهد بود که از طرف پستخانهای هریك ز مملکتین بعهدهٔ پستخانهای مملکت دیگر داده میشود

حد اکثر هر حوالهٔ پانصد فرانك است

هریك ازدولتین حق دارد اعلام نماید که درخاك مملکت او حوالجات مملکت دیگر را بوسیلهٔ ظهریه (۱) میتوان انتقال داد

فصل دوم —— از هر مبلغی که بروفق فصل فوق ارسال میشود حقی گرفته میشود که مقدار آنرا ادارهٔ مملکتی که حواله از آنجا فرستاده شده است معین خواهد کرد وتادیه آن بر عهدهٔ فرستندهٔ وجه است

برای حوالجات پستی طرفین و از بابت رسیدی که در روی حوالجات مزبوره داده میشود بهیچ اسم وعنوان حقوق ورسومی نمی‌توان قرار داد که برعهدهٔ گیرنده وجه باشد

فصل سوم —— ادارهٔ حواله کننده صد یك از کلیهٔ وجوه حوالجاتیکه ادارهٔ دیگر تادیه میکند درحق ادارهٔ مزبوره محسوب خواهد داشت

فصل چهارم —— وجه حواله پستی را فرستنده آن باید به پول طلا یا پول دیگری که قانونی و به قیمت متداوله طلا بوده باشد تادیه کند و هم چنین وجه مزبوره به صاحب آن به پول طلا یا پول دیگری که قانونی و به قیمت متداوله طلا بوده باشد داده خواهد شد

(۱) یعنی حواله که در ظهر ورقه در حق شخصی داده میشود

Toutefois, au cas ou dans l'un des deux pays circulerait un papier monnaie, ayant cours légal, mais d'une valeur inférieure à celle de l'or, l'administration de ce pays aurait la faculté de le recevoir et de l'employer, elle même, dans ses rapports avec le public, sous réserve de tenir compte de la différence des cours.

Art. V. Le montant de chaque mandat sera exprimé en monnaie française (francs et centimes) et ne devra pas comporter de fraction de demi décime. (cinq centimes).

Art. VI. L'Administration des postes de France et l'Administration des postes de Perse, dresseront, aux époques qui seront fixées par elles, d'un commun accord, des comptes sur lesquels seront récapitulées les sommes payées par leurs bureaux respectifs, et ces comptes, après avoir été débattus et arrêtés contradictoirement, seront soldés en monnaie d'or française par l'Administration qui sera reconnue redevable envers l'autre, dans les délais dont les deux Administrations conviendront.

En cas de non paiement du solde d'un compte dans le délai convenu, le montant de ce solde sera productif d'intérêts, à dater du jour de l'expiration du dit délai jusqu'au jour de l'envoi de la somme due. Ces intérêts sont calculés à raison de cinq pour cent l'an et devront être portés au débit de l'Administration retardataire sur le compte suivant.

Art. VII. Les sommes couvertes en mandats de poste sont garan-

ولی اگر در یکی از مملکتین اسکناسی رایج باشد که قانونی لیکن قیمت آن از قیمت طلا کمتر است اداره آن مملکت میتواند آنرا قبول کرده و خود اداره مزبوره در معاملات با مردم بمصرف برساند بشرط اینکه تفاوت نرخ را محسوب نماید

فصل پنجم —— مبلغ هرحواله بایدبپول فرانسه (فرانك و سانتیم) قید شود ولی نباید کسور نصف عشر یعنی کسور پنج سانتیمی داشته باشد

فصل ششم —— اداره پست فرانسه و اداره پست ایران درموافقیکه بعدبطورمرضی الطرفین خودشان معین خواهند کرد حساب ها را ترتیب و وجوهی که از طرفین پرداخت شده است بطور اختصار قید مینمایند پس از انکه حسابهای مزبوره مابین طرفین کفتکو و قطع شد اداره که مدیون میشود در ظرف مدتیکه ادارات دولتین قرارخواهند داد وجه آنرا بپول طلای فرانسه به اداره دیکر خواهد پرداخت در صورتیکه فاضل حساب در ظرف مدت معینه تادیه نشود وجه مزبوره از روز انقضای وعده الی زمان ارسال آن تنزیل خواهد برداشت وجه تنزیل ازقرار صدی پنج درسال محسوب و در حساب بند جزو قروض اداره مدیون خواهد آمد

فصل هفتم —— وجوهی که به حواله

ties aux déposants jusqu'au moment où elles ont été régulièrement payées aux destinataires ou aux mandataires de ceux-ci.

Les sommes encaissées par chacune des administrations, en échange des mandats dont le montant n'aura pas été reclamé par les ayants droit, dans les délais fixés par les lois et reglements du pays d'origine, seront définitivement acquises à l'administration qui aura délivré ces mandats.

Art. VIII Les deux administrations désigneront chacune, pour ce qui la concerne, les bureax autorisées à délivrer et à payer les mandats. Elles régleront, d'un commun accord, la torme et le mode de transmission des mandats, la forme et les époques du réglement des comptes et toutes autres mesures de détail et d'ordre nécessaires pour assurer l'éxécution de la présente convention.

Il est entendu que les dispositions prises en vertu du présent article pourront être modifiées d'un commun accord par les deux administration, lorsqu'elles le jugeront nécessaire.

Art. IX. Chacune des deux Administrations pourra, dans des circonstances extraordinaires qui seraient de nature à justifier la mesure, suspendro temporairement le service des mandats internationaux, à condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'autre Administration.

Art. X. La présente convention sera mise à exécution à partir du jour dont conviendront les Administra-

پستی تبدیل شده‌است در حق فرستنده آن ضمانت میشود الی زمانیکه بطور صحیح به صاحبان آن یا وکیل آنها برسد

چنانچه در ظرف مدتیکه در قوانین و قواعد مملکت اداره حواله دهنده معین شده است وجه حوالجات از طرف ذوی الحقوق مطالبه نشود وجوهیکه از این بابت در یافت شده است بدون برگشت به اداره تعلق خواهد داشت که حواله پستی را داده است

فصل هشتم —— هر یك از ادارات دولتین در انچه راجع باو است پستخانهائیرا که ماذون به دادن حواله پستی و پرداخت وجه آن هستند معین خواهد کرد و بطور مرضی الطرفین ترتیب و طرز ارسال حواله و نیز ترتیب و موقع تفریغ حساب و هم چنین هر نوع ترتیبات راجعه به نظم و جزئیات این عمل که برای اجرای این قرار داد لازم باشد معین خواهند کرد

مقرراست که شرایط قراری که بر وفق این فصل داده میشود در صورتیکه ادارات دولتین لازم دانند میتوانند بطور مرضی الطرفین تغییر دهند

فصل نهم —— هر یك از ادارات دولتین در مواقع فوق العاده که حاکی صحت این امر باشد عمل حوالجات پستی را میتواند تعطیل نماید بشرط اینکه این مسئله را فورا و در صورت لزوم بتوسط تلگرافی باداره دیگر اطلاع دهد

فصل دهم —— این قرار داد از روزیکه دولتین معین خواهند کرد و پس از اینکه موافق

tions des postes des deux pays, après que la promulgation en aura été faite d'après les lois particulières à chacun des deux Etats.

Elle demeurera obligatoire d'année en année, jusqu'à ce que l'une des Parties Contractante sait annoncé à l'autre, mais un an d'avance, son intention d'en faire cesser les effets.

Pendant cette dernière année, la convention continuera d'avoir sa pleine et entière exécution, sans préjudice de la liquidation et du solde des comptes après l'expiration du dit terme.

Art. XI. La présente convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention qu'ils ont revêtue de leurs cachets.

Fait à Paris le 9 Avril 1884.

(L. S.) Jules Ferry.
(L. S.) Nazare Agha.

TRAITÉ
d'Amitié et de Commerce entre la Perse et les États-Unis de Mexique.

signé le 14 Mai 1902 et le 5 du mois de Safar 1320 de l'égire.

Ratifications échangées le 12 Mai 1903 équivalent au 12 Zihadja 1320.

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. — Paix et amitié.
Art. II. — Agents diplomatiques; reception et privilèges — Agents consulaires; privilèges et lieux de rèsidence; exéquatur.

قوانین دولتین رسما اعلان شد بموقع اجرا گذاشته خواهد شد مدلول آن از سال به سال مجری خواهد بود الی زمانیکه یکی از طرفین یك سال قبل از وقت فسخ آنرا بطرف مقابل اعلام نماید ودرسال آخر مدلول قرار داد همان مرعی و مجری خواهد بود بدون اینکه انقضای مدت مزبوره بر تفریق و و فاضل حساب خللی وارد آورد

فصل یازدهم —— این قرار داد تصدیق شده و تصدیقنامجات حتی الامکان زودتر مبادله خواهد شد

علیهذا وکلاء مختار طرفین این قرار داد را امضا کرده و به مهر خود ممهور داشتند

در پاریس بتاریخ نهم اوریل ۱۸۸٤

(امضا) ژول فری
(امضا) نظر آقا

عهد نامه مودت و تجارت
مابین ایران ودولت مکسیك بتاریخ پنجم شهرصفر ۱۳۲۰ مطابق ۱٤ ماه مه ۱۹۰۲ منعقد
ودر ۱۲ ذیحجة ۱۳۲۰ مطابق ۱۲ مارس ۱۹۰۳ تصدیق نامجات مبادله گردیده

فهرست مندرجات

فصل اول — صلح ومودت
فصل دوم — درباب مامورین سیاسی و پذیرائی مشارالیهم و امتیازات آنها — درباب مامورین قونسولگری و امتیازات و محل اقامت وتصدیق ماموریت ایشان

Art. III.— Condition des sujets respectifs.

Art. IV.— Commerce des deux Pays - Stipulations Concernant les droits exigibles et les marchandises prohibées.

Art. V.— Cas de différend entre les deux Pays; manière de le resoudre.

Art. VI.— Durée du traité.

Art. VII.— Texte obligatoire en cas de doute.

Art. VIII.— Ratifications.

Sa Majesté Impériale Mozaffared-Dine Schahinschah de Perse et le général de Division Don Porfirio Diaz, Président des Etats - Unis de Mexique, également animés du désir d'établir et de développer des relations d'amitié et de commerce entre leurs Pays respectifs, ont décidé de conclure un traité à cet effet et ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté Impériale le Schahinschah son Excellence le général Isaac Khan, Mofakhamod Dovleh, son aide de Camp général et son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire aux Etats - Unis d'Amérique.

Et son Excellence **le Président du Mexique**, Son Excellence Manuel des Azpiroz, Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire aux Etats-Unis d'Amérique

Les quels après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs, trouvés en boune et due forme, sont convenus des articles suivants.

Art. I. Il y aura paix perpétuelle et amitié invariable entre **Sa Majesté Impériale le Schahinschah** de Perse, ses héritiers et successeurs et les

فصل سوم — شروط راجعه باتباع دولتین
فصل چهارم — تجارت مملکتین — شرایطیکه در باب حقوق متعلق بامتعه طرفین و مال التجاره ممنوعه قید شده است
فصل پنجم — در باب وقوع اختلاف مابین مملکتین و ترتیب تسویه آن
فصل ششم — مدت عهد نامه
فصل هفتم — نسخه که در صورت تردید و تشکیك معتبر شمرده میشود
فصل هشتم — تصدیق عهد نامه

اعلیحضرت مظفرالدین شاهنشاه ایران وجنرال دون پورفیر بودیاز رئیس جمهوری مکسیك که علی السویه میل باستقرار و استحکام روابط مودت و تجارت بین الدولتین دارند چنین صلاح دیدند که برای این مقصود عهدنامه منعقد نمایند و وکلاء مختار ذیل را معین نمودند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب اسحق خان مفخم الدوله جنرال آجودان و وزیر مختار و ایلچی مخصوص همایونی در دربار اتازونی

از طرف جناب رئیس جمهوری مکسیك جناب مانوئل دِز آز پیروز سفیر مختار و فوق العاده آندولت در دربار اتازونی

پس از انکه مشارالیهما وکالت نامه‌های خود را به یکدیگر ارائه داده و شرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را منعقد داشتند

فصل اول — مابین اعلیحضرت شاهنشاه ایران و وراث و اخلاف آن اعلیحضرت و دول

Etats-Unis du Mexique et entre leurs sujets et citoyens respectifs.

Art II. **Sa majesté Impériale le Schahinschah** et le Gouvernement des Etats-Unis de Mexique aurontle droit de nommer des agents diplomatiques Consuls Généraux, Consuls, vice-consuls et Agents Consulaires qui resideront respectivement dans la capitale et les principales villes des deux pays ou de pareils agents étrangers sont admis à résider et jouiront des mêmes droits, privilèges faveurs, immunités et exemptions qui sont ou seront accordés aux agents diplomatiques et consulaires des puissances les plus favorisées.

Les consuls Généraux, Consuls, vice-Consuls et Agents consulaires sont teuus avant d'entrer en exercice de leurs fonctions, d'obtenir dans la manière usuelle l'exéquatur du gouvernement du pays où ils auront à les remplir.

Art. III. Les sujets et citoyens de chacune des Hautes-Parties Contractantes, jouiront pour leurs personnes et pour leurs biens dans toute l'etendue du territoire de l'autre des mêmes droits, libertés, faveurs et communités dont puissent ou jouiront les sujets ou citoyens des nations les plus favorisées.

Art. IV. Il y aura liberté réciproque de commerce entre l'Empire de Perse et les Etats-Unis du Mexique.

Les marchandises de chacun des deux pays pourront entrer librement dans le territoire de l'autre conformément aux lois de celui-ci et ni l'une ni l'autre des deux Hautes-Parties Contractantes n'im-

متحده مکسیك و نیز مابین رعایای طرفین صلح دائمی و مودت تغییر ناپذیر برقرار خواهد بود

فصل دوم — اعلیحضرت شاهنشاه ایران و دولت مکسیك حق خواهند داشت که مامورین سیاسی و جنرال قونسول و قونسول و ویس قونسول و وکلای قونسولگری مامور نمایند که در پای تخت و شهرهای عمده مملکتین که چنین مامورین دول خارجه مجاز باقامت هستند مقیم شوند

مشارالیهم ازهمان حقوق وامتیازات واحترامات و معافیات و استثنائات بهره ور خواهند بود که بمامورین سیاسی و قونسولی دول کاملة الوداد داده شده و میشود جنرال قونسولها و قونسولها و ویس قونسولها و وکلای قونسولگری درمملکتیکه ماموریت دارند باید قبل از شروع بانجام وظائف آن موافق معمول تصدیق نامه ماموریت را ازدولت تحصیل نمایند

فصل سوم — اتباع دولتین معظمتین از حیث شخص خود ونیز ازحیث اموال درتمام خاك مملکتین از همان حقوق و آزادی و مساعدت و معافیات بهره‌مند خواهند شد که رعایای دول کاملة الوداد بوده و میشوند

فصل چهارم — مابین مملکت ایران و مملکت مکسیك متقابلة آزادی تجارت برقرار خواهدبود مال التجاره هر یك از دولتین را میتوان بدون ممانعت موافق قوانین طرف مقابل بخاك مملکت آن وارد نمود وطرفین معظمتین ازهرنوع محصولات

posera sur les produits provenant du sol et de l'industrie de l'autre partie, d'autres ni de plus hauts droits d'importation, de consommation, d'entreposage, de réexportation ou de transit que ceux qui sont ou seront imposés sur les mêmes produits de la nation la plus favorisée.

Pareillement, aucune prohibition d'importation ou d'exportation de quelque article que ce soit, ne sera imposée au commerce réciproque des parties contractantes à moins qu'elle ne soit également appliquée à toutes les nations, sauf pour des motifs spéciaux sanitaires ou pour empêcher soit la propagation d'épizootie, soit la destruction de récoltes ou bien en vue d'evènement de guerre.

Art. V S'il surgissait entre les deux Hautes-Parties Contractantes un différend non suxeptible d'être reglé à l'amiable par la voie diplomatique, les Hautes Parties Contractantes conviennent d'en soumettre la solution à l'arbitrage d'une Puissance amie proposée et accepté de commun accord.

Art. VI. Ce traité entrera en vigueur à partir du deuxième mois après l'échange des ratifications.

Dans le cas où aucune des deux Hautes-Parties Contractantes n'aurait dénoncé ce traité il demeurera en vigeur et ne cessera de produire ses effets qu'a la fin d'une année à partir du jour ou l'une ou l'autre des Hautes-Parties Contractantes aurait annoncé sous intention d'en faire cesser les effets.

Art. VII. Le présent traité sera

ارضی وصنعتی یکدیگرهمان حقوق واردی و مصرفی (۱) و انبار داری و عودی (۲) و عبوری (۳) را دریافت خواهندکرد که ازهمان قسم امتعه دول کاملة الوداد مطالبه مینمایند علاوه برآن حقوق مطالبه نخواهدشد

و هم چنین هیچ نوع ممنوعیت ورود و خروج در باره تجارت دولتین مقرر نخواهد شد مگر اینکه در باره تمام دول منظور شود و یا اینکه بمحض حفظ صحت و برای منع اشاعه امراض حیوانات و وقایه محصول از خرابی و یا در موقع اتفاقات جنگی بوده باشد

فصل پنجم —— طرفین معظمین معاهدین متفق براین شدند که اگر اختلافی مابین آنها وقوع یابد که تسویه آن بطور دوستانه و از مجرای سیاسی غیر ممکن باشد حل آنرا به حکمت یکی ازدول متحابه که ازطرفین تکلیف وقبول شده باشد رجوع نمایند

فصل ششم —— این عهد نامه از تاریخ ماه دوم پس از مبادله تصدیق نامجات بموقع اجرا گذارده شده و دائم‌الاجرا خواهد بود مگراینکه یکی از طرفین فسخ آنرا رسما بدیگری اعلام نماید و در این صورت هم بطلان آن فقط یکسال بعداز اعلام رسمی بوقوع میرسد

فصل هفتم —— این عهد نامه درهریك

(۱) (۲) (۳) رجوع شود به توضیحات صفحه ۸۹

rédigé en double exemplaire dans chacune des langues persane, espagnole et française.

S'il se produisait une divergence dans l'interprètation du texte persan ou espagnole, elle sera décidée de conformité avec le texte français, lequel sera obligatoire pour les 2 Gouvernements.

Art. VIII. Le présent traité sera ratifié par **Sa Majesté Impériale le Schahinschah** et Son Excellence **le Président de la République du Mexique**, d'accord avec leurs législations respectives et les ratifications seront échangées à Washington aussitôt que possible.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent traité et y ont apposé leurs cachets respectifs, le cinq du mois de Safar, Mil trois cent vingt de l'Hegire et le quatorze du mois de Mai 1902.

(L. S.) Général Isaac Khan Mofakhamod-Dovleh.

(L. S.) Manuel des Azpiroz.

TRAITÉ
d'Amitié et de Commerce
entre la Perse et les Pays-Bas - signé
à Paris le 3 Juillet 1857
Ratifications échangées le 30 Janvier 1858

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. — Amitié.
Art. II. — Agents diplomatiques; reception et priviléges.
Art. III. — Condition des sujets respectifs. — Commerce des deux Pays
Art. IV. — Droits exigibles des marchandises respectives; Stipulations concernant certaines exceptions.

از السنه فارسی واسپانیول وفرانسه بدو نسخه نوشته خواهد شد اگر اختلافی در تعبیر عبارت فارسی واسپانیولی روی دهد مطابق نسخه فرانسوی که برای طرفین واجب الاجرای است قطع خواهد شد

فصل هشتم —— این عهد نامه موافق قوانین مملکتین بتصدیق اعلیحضرت شاهنشاه ایران وجناب رئیس جمهوری مکسیك رسیده وهر چه زود تر در واشنگتن مبادله خواهد شد علیهذا وکلاء مختار این عهد نامه را امضا نموده وبمهر خود ممهور داشتند

بتاریخ پنجم صفر ۱۳۲۰ هجری مطابق ۱٤ مه ۱۹۰۲

(امضا) اسحق خان مفخم الدوله

(امضا) مانوئیل دز آز پیروز

عهد نامه مودت و تجارت
مابین ایران و هولاند بتاریخ سوم ژولیه ۱۸۵۷
منعقد و در سی‌ام ژانویه ۱۸۵۸
تصدیق نامجات مبادله گردیده

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت
فصل دوم — در باب مامورین سیاسی و پذیرائی و امتیازات مشارالیهم
فصل سوم — شروط راجعه باتباع وتجارت طرفین
فصل چهارم — حقوق مال التجاره دولتین و بعضی استثنائات راجعه بان

Art. V.— Nominations des consuls; reception et privilèges

Art. VI.— Durée du traité et ratifications.

Sa Majesté Impériale, le sacré, l'Auguste, le grand Monarque, le Roi des Rois, le souverin absolu de tous les Etats de Perse;

Et **Sa Majesté Guillaume** II, Roi des Pays-Bas, Prince d'Orange-Nassau, Grand Duc de Luxembourg etc L'un et l'autre également et sincèrement désireux d'établir des rapports d'amitié entre les deux Etats, ont voulu les consolider par un traité d'amitié et de commerce, réciproquement avantageux et utile aux sujets des deux Hautes-Parties Contractantes.

A cet effet ont désigné pour leurs Plénipotentiaires.

Sa Majesté l'Empereur de toute la Perse, Son exellence Farrokh-khan, Eminol-Molk, Son Ambassadeur Extraordinaire prés **Sa Majesté** l'Empereur des Français etc.

Et **Sa Majesté** le Roi des Pays-Bas, le sieur Léonard Antoine Lightenvelt, Son envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire prés **Sa Majesté** l'Empereur des Français etc.

Et les deux Plénipotentiaires s'étant réunis à Paris, ayant échangé leurs pleins pouvoirs, et les ayant trouvés en bonne et due forme ont arreté les articles suivants.

Art. I. A dater de ce jour il y aura amitié sincère et une constante bonne intelligence entre le Royaume des Pays-Bas, ses colonies et possessions d'outre-mer, et tous

فصل پنجم — قونسول دولتین و پذیرائی و امتیازات مشارالیهم

فصل ششم — مدت عهدنامه ومبادله تصدیقنامجات

چون اعلیحضرت اقدس همایون اعظم شاهنشاه با لاستقلال کل ممالك ایران و اعلیحضرت گیلیوم ثانی پادشاه هلاند پرنس اورانژ ناسوو گران دوك لوکسامبور هردو علی السویه واز صمیم قلب مایل باستقرار روابط دوستی بین دولتین هستند خواستند که بوسیلهٔ عهد نامهٔ مودت وتجارت که بالمقابله برای اتباع طرفین معظمین معاهدین مفید وسود مند بوده باشد این رشته دوستی را پیوسته مستحکم نمایند و برای نیل باین مقصود و کلاء مختار خود را از این قرار معین نمودند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه کل ممالك ایران جناب فرخ خان امین الملك سفیر فوق العاده در دربار اعلیحضرت امپراطور فرانسه وغیره و از طرف اعلی حضرت پادشاه هلاند لئونار آنتوان لای تن ولت وزیر مختار وایلچی مخصوص دردربار اعلیحضرت امپراطور فرانسه وغیره

پس از انکه وکلاء مختار مزبور در پاریس اجلاس کرده اختیار نامهای خود را مبادله وشرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را منعقد داشتند

فصل اول — بعد الیوم مابین مملکت هلاند و مستعمرات و مستملکات ماوراء بحری و اتباع آن دولت و ممالك ایران و اتباع آن دوستی

les sujets Néerlandais et l'Empire de Perse et tous les sujets Persans.

Art. II. Les Ambassadeurs ou Ministres Plénipotentiaires, qu'il plairait à chacune des deux Hautes Puissances Contractantes d'envoyer et d'entretenir auprès de l'autre, seront reçus et traités, eux et tout le personnel de leur mission, comme sont reçus et traités dans les Pays respectifs, les ambassadeurs ou Ministres Plénipotentiaires des nations les plus favorisées, et ils y jouiront, de tout point, des mêmes prérogatives et immunités.

Art. III. Les sujets des deux Hautes-Parties Contractantes, voyageurs, négociants, industriels et autres, soit qu'ils se déplacent, soit qu'ils résident sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, seront respectés et efficacement protégés par les autorités du pays et leurs propres agents, et traités à tous égards comme le sont les sujets de la nation la plus favorisée

Ils pourront réciproquement apporter, par terre et par mer, dans l'un et dans l'autre Etat, et en exporter toute éspèce de marchandises et de produits, les vendre, les échanger, les acheter, les transporter en tous lieux sur le territoire de l'un et de l'autre Etat.

Mais il est bien entendu que les sujets de l'un et de l'autre Etat qui se livreraient au commerce intérieur, seront soumis aux lois du pays ou ils ont le commerce.

Art. IV. Les navires respectifs et les marchandises importées ou exportées par les sujets respectifs des deux Hautes-Parties Contrac-

صادقانه و مناسبات حسنه ودائمی برقرار خواهدبود

فصل دوم — وزرای مختار یا سفرای کبار که هر یك از دولتین بخواهد به نزد دیگری فرستاده و مقیم نماید خود و تمام اجزای سفارتی ایشان مانند وزرای مختار و سفرای کبار دول کاملة الوداد پذیرفته شده و با ایشان از همانقرار رفتار و بدون کسر و نقصان از همان امتیازات و معافیات منتفع خواهند بود

فصل سوم — اتباع دولتین معاهدتین از قبیل مسافر و ارباب صنعت و تجارت و غیر هم خواه در موقع مسافرت خواه در موقع اقامت در مملکتین مورد احترام واقع شده و کاملا در حفظ و حمایت مباشرین مملکتین و مامورین خودشان بوده بطوریکه با تبعه دول کاملة الوداد رفتار میشود از هر حیث با آنها نیز رفتار خواهد شد

مومی الیهم میتوانند چه از راه خشکی چه از راه دریا هرنوع مال‌التجاره و امتعه به مملکتین وارد و از انجا خارج کنند خرید و فروش و معاوضه کرده بهر نقطه ممالك طرفین که بخواهند حمل نمایند بدیهی است که اتباع دولتین که در مملکت یکدیگر به تجارت داخله اشتغال دارند مطیع قوانین همان مملکتی خواهند بود که در آنجا تجارت مینمایند

فصل چهارم — از سفاین طرفین واز مال التجاره که تبعهٔ دولتین معاهدتین وارد وخارج می

tantes, ne payeront dans l'un et l'autre Etat, soit à l'entrée, soit à la sortie, que les mêmes droits que payent à l'antrée et à la sortie dans l'un et dans l'autre Etat, les navires ainsi que les marchandises et produits importés ou exportés par les marchands et sujets de la nation la plus favorisée, et nulle taxe exceptionnelle ne pourra, sous aucun nom et sous aucun prétexte, être reclamée dans l'un comme dans l'autre Etat.

Il est fait exception à cette règle du présent traité, en ce qui concerne les faveurs spéciales accordées ou à accorder par la suite dans les colonies Néerlandaises des Indes-Orientales aux nations Asiatiques de l'Archipel oriental, pour l'importation. des produits de leur sol et de leur industrie ou pour leur exportation.

Il est bien entendu que, sous ce rapport même, les sujets persans seront traités de la même manière que ceux de la nation la plus favorisée de l'Europe, de l'Amérique ou de l'Asie, pas comprise sous la dénomination de la nation Asiatique de l'Archipel Oriental, et qu'ils auront nommément les mêmes droits que les sujets de leurs Majestés Britannique, Française et Ottomane.

Art. V. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs, et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre les sujets des deux Etats, les deux Hautes-Parties Contractantes se reservent la faculté de nommer chacune trois Consuls.

Les Consuls des Pays-Bas réside-

کنند در حین ورود وخروج در مملکتین همان حقوق
در یافت خواهد شد که ازسفاین دولت کاملة الوداد واز
مال التجاره وامتعه که اتباع آندولت وارد و خارج می
کنند درموقع ورود وخروج در مملکتین دریافت میشود
وهیچ گونه حقوق فوق العاده بهیچ اسم وعنوان مطالبه
نخواهد شد

ولی آنچه راجع بامتیازا تیست که در مستعمرات
هندوستان شرقی هولاند به ملل آسیائی جزایر مجتمعه
شرقی درباب دخول وخروج محصولات ارضی وصنعتی
آنها داده شده یا بعد ها داده میشود از این قاعده عهد
نامه حاضره مستثنی خواهد بود و مقرر است که از
همین بابت با اتباع ایرانی همانطور رفتار خواهد شد
که با اتباع دول کاملة الوداد اروپا وامریکا و دول کاملة
الوداد آسیا بغیر از آنها ئیکه به ملت آسیائی جزایر مجتمعه
شرقی موسوم هستندرفتار میشود یعنی همان حقوق را
خواهند داشت که اتباع اعلیحضرت پادشاه انگلیستان
واعلیحضرت امپراطور فرانسه و اعلیحضرت سلطان
عثمانی دارا هستند

فصل پنجم —— دولتین محض حمایت
تجارت و اتباع خود و برای تسهیل روابط حسنه
و عادلانه مابین آنها حق خواهند داشت که هریك
سه قونسول مامور نماید

قونسولهای هلاند در طهران در بندربوشهر

ront à Téhéran, à Bender-Bouchir, à Tauris.

Les Consuls de Perse, résideront à Amsterdam, à Rotterdam et à Batavia.

Les consuls des deux Hautes-Parties Contractantes jouiront réciproquement sur le territoire de l'un et de l'autre Etat, où sera établie leur résidence, du respect, des privilèges et immunités accordés dans l'un et dans l'autre pays aux consuls de la nation la plus favorisée.

Les Agents diplomatiques et les consuls de Pays-Bas ne protègeront ni publiquement ni sècretement les sujets Persans.

Les Agents diplomatiques et les Consuls Persans ne protègeront ni publiquement ni secrètement les sujets des Pays-Bas.

Les consuls des deux Gouvernements Contractants, qui dans l'un et lautre Etats, se livreraient au commerce, seront soumis aux mêmes lois et aux mêmes usages auxquels sont soumis leurs nationaux faisant le même commerce.

Art. VI. Le présent traité de Commerce et d'Amitié cimenté par la sincère amitié et la confiance qui règnent entre le Royaume des Pays-Bas et l'Empire de Perse, sera Dieu aidant, fidèlement observé et maintenu de part et d'autre, pendant douze ans à dater du jour où les ratifications seront échangées.

Mais si une année avant l'expiration du terme fixé aucune des deux Hautes-Parties Contractantes n'a annoncé officiellement à l'autre l'intention d'en faire cesser les effets, il continuera à rester en vigueur

و در تبریز و قونسولهای ایران در آمستردام در
روتردام و در باتا وبا مقیم خواهند بود

قونسولهای هریك از طرفین معظمین معاهدین
در خاك مملکت دیگری که محل اقامت خواهد بود
دارای همان احترام وامتیازات ومعافیاتی خواهند بود
که قونسولهای دول کاملة الوداد دارا میباشند

مامورین سیاسی و قونسولهای هلاند نه بر خفا
نه برملا ازتبعهٔ ایران حمایت نخواهند کرد

ومامورین سیاسی و قونسولهای ایران هم بر
خفا وبرملا از تبعهٔ هلاند حمایت نخواهند نمود

قونسولهای دولتین معاهدتین که در ممالك
یکدیگر بتجارت اشتغال میورزند مطیع همان قوانینی
خواهند بود که همو طنا نیکه بهمان تجارت اشتغال
دارند مطیع میباشند

فصل ششم —— این عهد نامه مودت
و تجارت که بواسطه دوستی صادقانه و اعتمادحاصله
بین دولتین هلاند و ایران مستحکم شده است بیاری
خداوند متعال از روز مبادله تصدیق نامجات الی
مدت دوازده سال بدون کسر و نقصان مرعی وبرقرار
خواهد بود

ولی هرگاه یك سال قبل از انقضای مدت
معینه هیچیك از دولتین معاهدتین فسخ آنرابطرف
مقابل اظهار نکرد مدلول آن یك سال هم بعداز

pour les deux parties pendant un an à dater du jour où il aura été dénoncé, quelle que soit l'époque à laquelle cette déclaration aura lieu.

Les Plénipotentiaires des deux Hautes-Parties Contractantes s'engagent à échanger les ratifications de leurs Augustes Souverains à Paris ou à Constantinople, dans l'espace de six mois, ou plus tôt si faire se peut.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs des deux Hautes-Parties Contractantes ont signé le présant traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait double à Paris en Français et en Persan, le du 3 mois de juillet l'an du Christ 1857

(L. S.) Lightenvelt
(L. S.) Farrokh-Khan

اعلام فسخ در هر زمانیکه این اعلام بوقوع رسید مجری خواهد بود

وزرای مختار طرفین معظمین معاهدین تعهد می کنند که تصدیق نامجات سلاطین معظم خود را در ظرف ششماه و در صورت امکان زود تر در پاریس یا در اسلامبول مبادله نمایند علیهذا وکلاء مختار دولتین معاهدتین این عهد نامه را امضا نموده و بمهر خود ممهور داشتند

نسختین در پاریس بزبان فرانسه وفارسی بتاریخ سوم ژولیه ۱۸۵۷

(امضا) لای تن ولت

(امضا) فرخ خان

TRAITÉ

d'Amitié de Commerce et de Navigation entre la Perse et la Grèce - Conclu

à ConstantinoPle, le 16/28 octobre 1861
et le 24 Rabiol - Akher 1278

Ratifications échangées à Constantinople le 11 Mars, 1862

TABLE DES MATIÈRES

Art. — I. Amitié

Art. II. — Agents diplomatiques; reception et privilèges.

Art. III. — Condition des sujets respectifs et leur protection dans les deux Pays.

Art. IV. — Stipulations concernant les droits et le commerce des sujets respectifs; commerce intérieur - inviolabilité du domicile.

Art. V. — Importation et exportation des marchandises; droits exigibles.

Art. VI. — Stipulations relatives aux batiments de commerce et aux marchandises importées et exportées par les navires respectifs.

Art. VII. — Cas de nauffrage.

Art. VIII. — Nomination des Consuls; lieux du résidence; reception et privilèges; sauvegarde en cas de desordres; condition en cas de commerce. — Actes défendus aux Agents diplo.— matiques et aux consuls. Condition concernant les employés et drogmans des Agents diplomatiques et Consuls.

Art. IX. — Juridiction civile et criminelle. - Stipulations relatives aux biens des sujets décédés.

Art. X. — Cas de guerre avec une Puissance tierce.

Art. XI. — Durée du Traité - Ratifications.

عهد نامه مودت و تجارت

و سیر سفاین مابین ایران و یونان بتاریخ ۲٤ ربیع‌الاخر ۱۲۷۸ مطابق ۲۸/۱٦ اکتبر ۱۸٦۱

تصدیق نامجات در ۱۱ مارس ۱۸٦۲ مبادله گردیده

فهرست مندرجات

فصل اوّل — مودت

فصل دوّم — مامورین سیاسی پذیرائی و امتیازات مشار الیهم

فصل سوّم — اتباع طرفین و حمایت آنها

فصل چهارم — شروط راجعه به حقوق وتجارت اتباع طرفین — تجارت داخله — مصونیت منزل اتباع یونان

Sa Majesté Othon I, Roi de Grèce le Monarque illustre et libéral et **Sa Majesté** dont l'etendard est le Soleil, l'Auguste, le grand Monarque, l'Empereur de toute la Perse. l'un et l'autre également et sincérement désireux d'établir des rapports d'amitié entre les deux Etats, ont voulu les consolider par un Traité d'amitié, de Commerce et de Navigations, réciproquement avantageux et utile aux sujets des deux Hautes Parties Contractantes.

A cet effet ont désigné pour leurs Plénipotentiaires.

Sa Majesté le Roi de Grèce Son Exellence le sieur Marc Renieri, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près la sublime porte ottomane etc.;

Et **Sa Majesté l'Empereur** de toute

چون اعلیحضرت خورشید رایت اقدس همایون اعظم شاهنشاه کل ممالك ایران واعلی حضرت آتن اوّل پادشاه یونان و سلطان باذل نامدار هردو علی السویه واز صمیم قلب مایل باستقرار روابط دوستی بین الدولتین هستند خواستند که بوسیلهٔ عهد نامه مودت وتجارت که بالمقابله برای اتباع طرفین معظمین معاهدین مفید و سود مند بوده باشد این رشتهٔ دوستی را پیوسته مستحکم نمایند وبرای نیل باین مقصود وکلاء مختار خود را از این قرار معین نمودند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب

la Perse, Son Exellence Hadji Mirza Houssein Khan, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près la Sublime Porte ottomane etc.

Et les deux Plénipotentiaires, réunis à Constantinople ayant échangé leurs pleins pouvoirs et les ayant trouvés en bonne et due forme, ont arrêté les articles suivants.

Art. I. Il y aura, désormais, amitié sincère et une Constante bonne intelligence entre l'Auguste Royaume de Grèce et les sujets de ce Royaume et l'Auguste Empire de Perse et les sujets de cet Empire.

Art. II. Les Envoyés ou Agents diplomatiques qu'il plairait à chacune des deux Hautes Parties Contractantes d'envoyer ou d'entretenir près de l'autre, y seront reçus et traités, eux et tout le personnel de la Mission, comme sont reçus et traités, par cet Etat les Envoyés ou Agents Diplomatiques des autres Puissances amies les plus favorisées et ils y jouiront, de tout point, des mêmes honneurs, immunités et privilèges.

Art. III. Les sujets des deux Hautes Parties contractantes pourront désormais parcourir, en pleine liberté; les territoires respectifs, et les traverser pour se rendre dans le pays voisins, sans qu'ils en soient empêchés par les autorités locales qui, de leur côtè, mettront la plus vive sollicitude à les préserver de tout désagrément, en veillant Continuellement à leur sûreté personnelle, en les traitant avec tous les égards possibles, afin qu'ils n'éprouvent ni dommage, ni entrave ou

میرزا حسین خان وزیر مختار و ایلچی مخصوص در باب عالی وغیره

واز طرف اعلی حضرت پادشاه یونان مارك رنیری وزیر مختار و ایلچی مخصوص درباب عالی و غیره

ووکلاء مختار مزبوره پس از آنکه دراصلا بول اجلاس کرده اختیار نامهای خودرا مبادله نموده وشرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیل را منعقد داشتند

فصل اول —— من بعد مابین دولت ایران و تبعه آندولت و دولت یونان و اتباع آن دوستی صادقانه و مناسبات حسنه برقرار خواهد بود

فصل دوم —— ایلچیان ومامورین سیاسی که هریك از دولتین بخواهد به نزد دیگری فرستاده یا مقیم نماید خود و تمام اجزاء سفارتی ایشان در مملکتین مانند ایلچیان و مامورین سیاسی دول متحابه کاملة الوداد پذیرفته شده و با ایشان از همان قرار رفتار و بدون کسر و نقصان از همان احترامات و امتیازات و معافیات منتفع خواهند بود

فصل سوم —— اتباع طرفین معظمین معاهدین من بعد میتوانند در کمال آزادی در خاك مملکتین سیر نموده و برای عبرت به ممالك همجوار از آنجاها عبور نمایند بدون اینکه ازطرف کارگذاران محلی ممانعتی شود بلکه کارگذاران مزبور سعی و اهتمام کامل خواهند نمود که مومی الیهم از هرگونه زحمات محفوظ باشند و از این جهة همیشه مواظب امنیت شخص آنها بوده و نسبت بانها با کمال احترام رفتار خواهند نمود برای اینکه هیچگونه ضرر و مانع

vexation quelconque dans leur voyage, et en les munissant, à cet effet de sauf conduit, firmans, ou autres documents.

Art. IV Les sujets des deux Hautes Cours qui, en leur qualité de commerçants, industriels ou voyageurs, se rendraient sur les territoires respectifs pour leurs affaires, y seront accueillis et traités, dès leur entrée jusqu'à leur sortie, avec les mêmes égards et sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

En conséquence, les sujets des deux Hautes Parties Contractantes pourront, soit par terre soit par mer, librement importer dans les pays respectifs, en exporter ou y transporter des marchandises, et exercer le commerce dans toute l'étendue des deux Empires, conformément aux règlements et aux lois en vigueur dans les pays respectifs; y louer des maisons, des magasin et des boutiques pour leurs affaires, et ils ne seront soumis, sous aucun nom ou prétexte, à un impôt quelconque auquel ne seraient point soumis les sujets des nations les plus favorisées.

Il est bien entendu que tout avantage, droit ou privilège que les deux Hautes Parties Contractantes accorderont à une Nation tierce, le même avantage, droit ou privilège sera aussi accordé aux sujets des deux Etats respectifs, sauf les avantage que l'une des Partis Contractantes accorderait sur les assurances d'avantages particuliers.

Il est entendu pourtant que chacune des deux Hautes Parties Contractantes est en droit de demander

و تعدی در مسافرت روی ندهد و برای حصول این مقصود تائین نامه (سف کندوی) و فرامین وسایر احکامات بانها خواهند داد

فصل چهارم —— اتباع طرفین معظمین معاهدین ازقبیل ارباب صنعت وتجارت یامسافر که برای کارهای خود به خاك ممالك یکدیگر میروند ازحین ورود الی خروج با همان احتراماتیکه در مورد اتباع دول کاملة الوداد معمول است پذیرفته شده و نسبت بانها از همان قرار رفتار خواهد شد

بناء علیهذا اتباع طرفین معظمین معاهدین میتوانند چه ازراه خشکی چه ازراه دریا بطور آزادی مال التجاره به مملکتین وارد کرده و از آنجاخارج نموده یا درآنجا حمل ونقل نمایند وهمچنین میتوانند در تمام نقاط ممالك یکدیگر موافق قواعدوقوانین جاریه مملکتی به تجارت اشتغال ورزیده و خانه و مغازه و دکان برای کارهای خودشان اجاره نمایند و هرگونه مالیاتی که از اتباع دول کاملة الوداد دریافت نمیشود بهیچ اسم و عنوان بر آنها تعلق نخواهد گرفت

مقرراست که هرگونه فوائد و حق و امتیازاتیکه طرفین معظمین معاهدین بدولت ثالثی میدهند همین فوائد حق و امتیاز هم باتباع دولتین داده خواهدشد مگر فوائد یکه باطمینان داشتن فوائد مخصوصه داده شده باشد ولی این هم مقرر است که هر یك از دولتین حق دارد که همین فوائد را بخواهد ومعادل آن در عوض بعضی فوائدی بدهد مشروط براینکه چیزی که در عوض داده میشود مقبول و مطبوع طرف مقابل گردد

اتباع طرفین معظمین معاهدین که بخواهند در

les mêmes avantages sur la concession d'un équivalent, à condition que cet équivalent soit de nature à être agrée et accepté par l'autre partie.

Les sujets des deux Hautes Parties Contractantes qui voudraient faire le commerce intérieur dans les deux pays, seront soumis, quant à ce commerce, aux lois du Pays ou ce commerce se fait.

Les officiers, employés ou sujets de la Haute Cour d'Iran ne pourront entrer de force dans le domicile d'un sujet grec, ni dans ses magasins ou boutiques, et en cas de nécéssité, il faudra en prévenir l'Agent diplomatique ou le Consul de Grèce, là où il y en a, qui, de leur coté, s'empresseront de se comformer à la demande de l'autorité locale, et toute perquisition domicilaire ne pourra se faire qu'en présence des commissaires délégués par le dit Agent ou Consul.

Dans les localités ou il n'y aura pas d'Agent ou Consul de Grèce, les sujets de cette Puissance seront traités, à cet égard, sur le même pied que le sont les sujets des nations les plus favorisées, dans les endroits ou il n'y a pas d'Agent ou Consul de leur gouvernement.

Art. V. Les sujets Grècs qui importeraient des marchandises en Perse ou en exporteraient seront traités, à l'égard des droits des douanes, sur le même pied que les sujets des nations chrétiennes les plus favorisées.

Pareillement le sujets Persans qui importeraient des marchandises

مملکتین به تجارت داخله اشتغال ورزند مطیع قوانین همان مملکتی خواهند بود که در آنجاتجارت میکنند صاحبمنصبان و مستخدمین و اتباع دولت علیه ایران نباید به عنف داخل منزل یا مغازه یا دکاکین تبعه یونانی شوند درصورت لزوم باید در هرجائیکه مامور سیاسی یا قونسول یونان باشد مشار الیهم را ازاین امر قبل از وقت مطلع سازند وآیشان هم با کمال عجله با خواهش کار گذاران محلی موافقت خواهند نمود وهیچ گونه تفحصات درمنزل تبعه یونانی جایز نخواهد بود مگر باحضور اشخاصی که از طرف مامور سیاسی یاقونسول مزبور معین میشوند

درمحلی که مامور یاقنسل یونان نبوده باشد یااتباع دولت مزبوره ازاین حیث همانطور رفتار خواهد شد که نسبت باتباع دول کاملة الوداد درجائیکه مامور یاقونسول ندارند رفتار میشود

فصل پنجم —— با اتباع یونان که مال التجاره به مملکت ایران وارد یا از آنجا خارج میکنند از بابت حقوق گمرکی همانطور رفتارخواهد شد که با تبعهٔ دول کاملة الوداد عیسوی منظوراست

و هم چنین با اتباع ایرانی که مال التجاره به ممالك یونان وارد و از آنجا خارج میکنند از

dans les Etats du royaume de Gréce ou en exporteraient, seront traités, à l'égard des droits de douanes et impôts sur le même pied que les sujets des nations les plus favorisées.

Art. VI. Les batiments de commerce qui entreront et séjourneront dans les ports de l'un ou de l'autre Etat, qu'ils soient sur leste ou chargés de marchandises, jouiront, dès leur arrivée jusqu'à leur départ, de tous les égards et privilèges, et ne seront assujetis à d'autres ni à de plus forts droits que ceux acquittés par les navires des nations les plus favorisées.

Les marchandises et produits de toute espèce, sans distinction de leur provenance ni de leur destination, qui seraient importées ou exportées par les navires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes, paieront, dans l'un et l'autre Etat, les mêmes droits de douane que paient les navires de commerce des Puissances Chretiennes les plus favorisées, soit à l'entrée des marchandises et produits dans les Etats respectifs, soit à leur sortie.

Art. VII. S'il arrive que quelque navire Hellène ou Persan fasse naufrage dans les ports ou sur les côtes des territoires respectifs, tout secours possible lui sera donné de la même manière qu'aux navires des Puissances les plus favorisées.

Art. VIII. Pour la protection de leurs sujets et de leur commerce respectifs, et pour faciliter de bonnes et équitables relations entre les sujets des ceux Etats, les deux Hautes-Parties Contractantes se réservent la faculté de nommer chacune

حیث حقوق گمرکی همانطور رفتار خواهد شد که با تبعه دول کاملة الوداد میشود

فصل ششم —— سفاین تجارتی که بمبنادر مملکتین ورود و در آنجا اقامت میکنند اعم ازاینکه خالی یا حامل مال التجاره باشد از حین ورود الی زمان حرکت ازجمیع احترامات و امتیازات بهرهمند خواهند بودوبغیر از حقوقیکه سفاین دول کاملة الوداد میپردازند و بیشتر ازآن چیزی به سفاین مزبوره تعلق نخواهد گرفت

هر قبیل مال التجاره و امتعه بدون ملاحظه محل صدور و محل ورود که باسفاین طرفین معظمین معاهدین وارد وخارج میشود در مملکتین همان حقوق گمرکی را تادیه خواهد کرد که سفاین تجارتی دول کاملة الوداد عیسوی در موقع ورود و خروج تادیه میکنند

فصل هفتم —— هرگاه اتفاقا کشتی ایرانی یایونانی در بنادر یا در سواحل ممالك طرفین شکست نماید یا غرق شود هرنوع کمك و معاونتیکه ممکن باشد داده خواهد شد بهمان قسم که در مورد سفاین دول کاملة الوداد منظور است

فصل هشتم —— طرفین معظمین معاهدین محض حمایت تجارت واتباع خود وبرای تسهیل روابط حسنه و عادلانه مابین آنها حق دارند که هریك سه نفر قونسول معین نمایند

trois Consuls.

Les consuls de Perse résideront à Athènes, Syra et un autre port de la Grèce, à désigner plus tard. Les consuls de Grèce résideront à Téhéran, Tabris et dans un autre port situé sur la côté du Golfe Persique, à désigner plus tard.

Les consuls des deux Pays jouiront tant pour leur personne et l'exercice de leurs fonctions que pour leurs maisons, les employés de leurs consulats et les personnes attachées à leur service, des mêmes honneurs et des mêmes privilèges dont jouissent les consuls du même rang et les Agents commerciaux des nations les plus favorisées.

En cas de désordres publics, il devra être accordé aux consuls, sur leur domande, une sauvegarde, chargée d'assurer l'inviolabilité du domicile Consulaire.

Les Agents Diplomatiques et Consuls de Grèce ne devront pas protéger, ni en secret ni publiquement, aucun sujet Persan qui ne serait pas employé par la Mission Royale, ou par les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents Consulaires de la Grèce.

Il est bien entendu que, si un Consul, Vice-Consul ou Agent Consulaire de la Grèce en Perse s'engageait dans les affaires commerciales, il serait soumis en ce qui concerne son commerce aux mêmes lois et usages que les particuliers de sa nation.

Les Ministres et les Consuls des deux Hautes Parties Contractantes se serviront de tels drogmans et employeront pour le service de

قونسولهای ایران در آتن در سیرا ودر یك بندر دیگر یونان که بعد معین میشود مقیم بوده وقونسولهای یونان در طهران در تبریز ودر یك بندر ساحل خلیج فارس که بعد معین میشود اقامت خواهند داشت

قونسولهای طرفین معظمین معاهدین چه برای شخص خودشان وچه بجهة اجرای وظایف ماموریت ونیز ازحیث منازل ومستخدمین قونسولگری وکسانیکه جزء ماموریت ایشان هستند از همان احترامات وامتیازات منتفع خواهند بود که قونسولهائی هم رتبه دول کاملة الوداد میباشند

در صورت ظهور اغتشاشات عمومی باید بموجب اظهار قونسول مستحفظ برای استقرار مصونیت ماوای مشار الیه داده شود

مامورین سیاسی و قونسولهای یونان نه بر خفا و نه بر ملا هیچیك از رعایای ایران را که مستخدم سفارت یا جنرال قونسول یا قونسول یاویس قونسول یا وکلاء قونسولگری یونان نبوده باشد حمایت نخواهد کرد

مقرر است که اگر قونسول یاویس قونسول یا وکیل قونسولگری یونان در ایران بامور تجارتی مشغول شود از حیث همین تجارت مطیع همان قوانین ورسومی خواهد بود که افراد رعایای دولت متبوعهٔ او هستند

وزراء مختار و قونسولهای طرفین معظمین معاهدین بدون ملاحظه تبعیت هر مترجمی را که صلاح دانند معین و نیز برای خدمت خانه‌خودشان

leurs maisons tel huissier et gens qu'ils voudraient sans distinction de nationalité; mais s'il arrive qu'un ou plusieurs employés ou gens de service soient d'une conduite déreglée, le Ministre ou Consul, auprès du quel ils, se trouvent doit les congédier à la demande de l'autorité locale compétente, si cet employé ou gens de service relévent de cette autorité.

Art. IX. Les procès contestations et disputes qui s'élèveraient dans l'Enpire de Perse, entre sujets Hellénes ou Hellénes et étrangers, ou dans le Royaume de Grèce, entre sujets Persans ou Persans et étrangers, seront jugés selon le mode adopté dans chacune de ces Etats à l'égard des sujets des Puissances les plus favorisées.

Les procès, contestations et disputes qui seraient soulevés, en Perse, entre des sujets Grècs et des sujets Persans, seront portés devant les tribunaux Persans; mais ces differents et procès ne pourront être discutés et jugés qu'en présence de l'Agent Diplomatique ou Consulaire Hellénique, ou au nom de celuici, en présence du Drogman Hellénique, le tout conformément à ce qui se pratique à l'égard des nations les plus favorisées.

Quant aux affaires de la juridiction criminelle, dans les quelles seraient compromis des sujets Grècs en Perse, ou des sujets Persans en Grèce, elles seront instruites et jugées, en Grèce et en Perse, suivant la loi adoptée dans les deux Pays envers les étrangers les plus favorisés.

هر پیشخدمت و اشخاصرا که بخواهند مستخدم خواهند نمود ولی اگر اتفاقاً یك یا چند نفر از مستخدمین یا خدمه دارای رفتار قبیح و شنیعه بوده باشد وزیر مختار یا قونسولیکه این اشخاص در خدمت او هستند باید به برحسب خواهش کار گذاران محلی که این گونه امور راجع بایشانست مومی الیهمرا اخراج نمایند درصورتیکه مستخدم و خدمه مزبوره درتحت حکومت کار گذاران مذکور بوده باشند

فصل نهم —— مرافعات و مشاجرات و منازعاتیکه در ایران مابین خود تبعه یونان یا مابین یونانی وخارجه بوقوع میرسد وهم چنین منازعات و مشاجرات ومرافعاتیکه دریونان مابین خود تبعهٔایران یامابین تبعه ایرانی و تبعه خارجه واقع‌میشود بطوریکه در مملکتین در مورد اتباع دول کاملة الوداد معمول است محاکمه خواهد شد

مرافعات ومنازعات‌ومشاجراتیکه درایران مابین تبعه ایرانی وتبعه یونان واقع‌میشود به‌محاکمات ایرانی رجوع خواهد شد ولی کفتکو وقطع وفصل مرافعات واختلافات مزبوره جایز نخواهد بود مگردر حضور مامورسیاسی یاقونسل یونان یا درحضور دروکمانیکه از طرف‌ایشان‌معین‌میشود وتمام‌این مراتب بطوری خواهد بود که نسبت بدول کاملةالرداد معمول‌است امدرباب امور جنایتی که اتباع یونان درایران‌واتباع ایران در یونان متهم بان شده باشند

En Cas de décès d'un de leurs sujets respectifs sur le territoire de l'un ou de l'autre Etat, sa succession sera remise integralement à la garde de l'Agent ou du Consul de la nation du sujet décédé, pour que celui-ci en fasse l'usage convenable, conformément aux lois et coutumes de son pays.

Art. X. En cas de guerre de l'une des deux Parties Contractantes avec une autre Puissance, il ne sera porté, pour cette seule cause, atteinte, préjudice ou altération à la bonne intelligence et à l'amitié sincére qui doivent exister à jamais entre les Hautes Cours de Grèce et d'Iran.

Art. XI. Ce traité d'amitié et de commerce qui à été, conclu en considération de la sincére amitié et la confiance qui règnent entre les deux Etats de Grèce et de Perse, sera avec l'aide de Dieu, fidèlement observé et maintenu de part et d'autre pendant douze ans, à dater du jour de l'échange des ratifications; et si douze mois avant l'expiration de ce terme, l'une ou l'autre des deux Hautes Parties Contractantes n'avait annoncé à l'autre, par une notification officielle, son intention d'en faire cesser les effets, ce traité demeurera en vigueur une année au delà, et ainsi de suite jusqu'à l'expiration des 12 mois qui suivront une pareille notification, à quelque époque qu'elle ait lieu.-

Les Plénipotentiaires des Hautes Parties Contractantes s'engagent à échange les ratifications de leurs Souverains à Constantinople, dans l'espace de trois mois, ou plus tôt si faire se pout.

در مملکتین این گونه امور بر وفق قانونیکه در ایران و در یونان نسبت به اتباع کاملة الوداد معین شده‌است رسیدگی ومحاکمه خواهد شد در صورت فوت تبعهٔ یکی از دولتین در خاك‌مملکت دیگری ترکهٔ او بالتمام به مامور یا قونسول دولت متبوعه متوفی داده‌خواهدشد برای اینکه مشارالیه موافق قوانین مملکت خود بطوریکه مقتضی است اقدام نماید

فصل دهم —— در صورت وقوع جنك

مابین یکی از طرفین معظمین معاهدین با یك دولت دیگر فقط بدین جهت بر مناسبات حسنه و مودت صادقانه که همیشه باید ما بین دربار معظم ایران و دربار معظم یونان برقرار باشد خلل و زیان و تغییری وارد نخواهد آمد

فصل یازدهم —— این عهد نامه مودت و تجارت که نظر به مودت صادقانه و اعتماد حاصله بین دولتین ایران ویونان مستحکم شده است بدون کم و کسر بیاری خداوند متعال مدت دوازده سال از روز مبادله تصدیق نامجات مرعی و برقرار خواهد بود و اگر دوازده‌ماه قبل از انقضای مدت مزبوره یکی از طرفین معظمین معاهدین میل فسخ آنرا رسما به طرف دیگر اعلام نماید مدلول آن‌یکسال دیگر هم پس از این مدت مجری خواهد بود

و به همین نهج این عهد نامه مرعی و برقرار خواهد بود الی انقضای دوازده ماه پس ازاعلام رسمی درهرزمانیکه اعلام مزبوره بوقوع رسیده‌باشد

وکلاء مختار طرفین معظمین معاهدین متعهد میشوند که تصدیق نامجات سلاطین خود را درظرف سه ماه و در صورت امکان زود تر در اسلامبول مبادله نمایند

En foi de quoi; les Plénipotentiaires respectifs des deux Hautes Parties Contractantes ont signé le présent traité et y ont apposé leurs sceaux.

Fait en double, en Persan et en Français, le 16/28 octobre 1861 (le 24 du mois Rébi-oul-Akhir de l'Hégire. l'année 1278) à Constantinople

(L. S.) M. Reniéri
(L. S.) Mirza Houssein Khan

Les soussignés, munis de pleins pouvoirs de leurs gouvernements respectifs à l'effet de négocier et signer un Traite d'amitié, de commerce et de navigation entre les Etats de Grèce et de Perse entendent d'un commun accord sur la portée, de l'alinéa 6 de l'article VII du traité signé en ce jour, que cet alinéa ne peut, en aucune manière, acorder aux Ministres, aux Consuls Généraux, aux Vice-Consuls ou Agents-Consulaires de l'une des deux Hautes-Parties Contractantes le droit de protéger comme étant leurs employés des sujets de l'autre partie en nombre supérieur à celui que les Traités antérieurs ont accordé à la nation le plus favorisée.

La présente enterprétation est signée en double; les Plenipotentiaires la transmettront à leurs gouvernements respectifs, afin que par l'échange des ratifications, cette interprétation acquière et possède la même valeur que si elle était insérée dans le texte même du Traité signé en ce jour.

Fait double à Constantinople le 16/28 Octobre, 1861 [24 Rébioul Akher, 1278]

(L. S.) M. Reniéri
(L. S.) Mirza Houssein Khan

علیهذا وکلاء مختار طرفین معظمین معاهدین این عهد نامه را امضا کرده و بمهر خود مهور داشتند

نسختین بزبان فارسی و فرانسه ۲۴ ربیع‌الآخر ۱۲۷۸ مطابق ۲۸/۱۶ اکتبر ۱۸۶۱ در اسلامبول نگاشته شد

(امضا) رنیری

(امضا) میرزا حسین خان

امضا کنندگان ذیل که برای مذاکره وامضای عهدنامه‌مودت‌وتجارت وسیر سفاین بین‌دولتین ایران‌و یونان اختیار نامه ازطرف دولتین متبوعتین‌داشتند درباب معنی بند ششم فصل‌هفتم عهد نامه که امروز امضی شده‌است بطور مرضی‌الطرفین مقرر میدارند که بندمزبور بهیچوجه بوزراء مختار وجنرال‌قونسول وقونسل وویس قونسل و وکلاء قونسل‌گری حق‌نمیدهد که‌باسم مستخدم اتباع یکدیگر را پیش ازآن عده که بموجب عهدنامه های سابقه بدول کاملة الوداد داده شده حمایت نمایند

این تعبیروتفسیر که بدونسخه نوشته شده‌است وکلاء مختار بدولتین متبوعتین خود ارسال خواهند داشت برای اینکه بموجب مبادله تصدیق نامجات دارای همان قوت و استحکام باشد که درضمن‌عهد نامه کامروز امضی شده است درج شده باشد

نسختین در اسلامبول بتاریخ ۲۴ ربیع الاخر ۱۲۷۸ مطابق ۱۶/۲۸ اکتبر ۱۸۶۱

(امضا) رینری

(امضا) میرزا حسین خان

ضميمة

SUPPLÉMENT

عهد نامه

مودت وتجارت ما بین ایران

وجمهوری آرژانتین بتاریخ ۲۱ ربیع الثانی

۱۳۲۰ مطابق ۲۷ ژولیه ۱۹۰۲ در استانه منعقد

و در ۱۴ اوت ۱۹۰۵ تصدیق نامجات مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول — مودت

فصل دوم — مأمورین سیاسی وقونسولی وامتیازات مشار الیهم

فصل سوم — حقوق اتباع دولتین در ممالک یکدیگر

فصل چهارم — تجارت دولتین وحقوقی که بر آن تعلق می گیرد — درباب منع ورود و خروج مال التجاره

فصل پنجم — حکمیت درصورت ظهور اختلاف

فصل ششم — مدت عهد نامه

فصل هفتم — نسخه معتبر در صورت تردید وتشکیك

فصل هشتم — تصدیق عهد نامه

چون اعلیحضرت مظفر الدین شاهنشاه ایران ولیوتنان جنرال جولیو روکا رئیس جمهوری آرژانتین بالسویه مایل باستقرار روابط مودت و تجارت بین دولتین هستند چنین صلاح دیدند که برای حصول این مقصود عهد نامه منعقد شود وکلاء مختار خود را از قرار تفصیل ذیل معین داشتند

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب اسحق خان مفخم الدوله جنرال اجودان همایونی وزیر مختار وایلچی مخصوص در مملکت اتازونی امریکا

واز طرف جناب رئیس جمهوری آرژانتین جناب دکتر (ادو آردو وایلد) وزیر مختار وایلچی مخصوص در بلژیك و هولاند

TRAITÉ

d'Amitié et de Commerce entre la Perse et la Réqublique Argentine

Signé à Ostende le 21 Rabios-Sani 1320 de l'Hégire et le 27 Juillet 1902.

Ratification échangées le 14 Août 1905

TABLE DES MATIÈRES

Art. I. Amitié.

Art. II. Agents diplomatiques et Consulaires et leurs privilèges.

Art. III. Condition des sujets respectifs dans les deux pays.

Art. IV.— Commerce des deux Pays, droits exigibles. Cas de prohibition.

Art. V.— Arbitrage en cas de différend.

Art. VI.— Durée du Traité.

Art. VII.— Texte obligatoire en cas de doute.

Art. VIII.— Ratifications.

Sa Majesté Impériale Mozaffer-Eddine Schahinshah de Perse et le lieutenant général **Julio A. Roca,** Président de la République Argentine également animés du désir d'établir et de développer des relations d'amitié et de commerce entre leurs pays respectifs, ont décidé de conclure un traité a cet effet et ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir: **Sa Majesté Impériale le Schahinshah,** Son Excellence le Général Isaac Khan Mofakhamod-Dowlet, Son aide de Camp général et son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire aux Etats-Unis d'Amérique.

Son Excellence le Président de la République Argentine, Son Excellence le Docteur Eduardo Wilde, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire en Belgique et Hollande.

Lesquels, après s'être Communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants.

Art. I. Il y aura paix perpétuelle et amitié invariable entre **Sa Majesté Impériale le Schahinshah** de Perse, ses heritiers et successeurs et la République Argentine, et entre leurs citoyens et sujets respectifs.

Art. II. **Sa Majesté Impériale le Schahinshah** et le Gouvernement de la République Argentine auront le droit de nommer des agents diplomatiques Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents Consulaires, qui résideront respectivement dans la Capitale et les principales villes des deux Pays où de pareils agents étrangers sont admis à résider, et jouiront des mêmes droits, privilèges, faveurs, immunités et exemptions qui sont ou seront accordés aux agents diplomatiques et consulaires des puissances les plus favorisées.

Les Consuls généraux, Consuls, vice-Consuls et Agents Consulaires sont tenus avant d'entrer en exercice de leurs fonctions d'obtenir dans la manière usuelle l'éxéquatur du Gouvernement du Pays où ils auront à les remplir.

Art. III. Les citoyens ou sujets de chacune de deux Hautes Parties Contractantes jouiront pour leurs personnes et pour leurs biens dans toute l'etendue du territoire de l'autre, des mêmes droits, libertés, faveurs et immunités dont jouissent ou juiront les citoyens ou sujets des nations les plus favorisées.

پس از آنکه مشار الیهما اختیار نامهای خود را مبادله وشرایط صحت را در آن یافتند در فصول ذیل متفق الرأی شدند

فصل اول —— بعدالیوم مابین اعلیحضرت شاهنشاه ووارث‌واخلاف آن اعلیحضرت وجمهوری آرژانتین و نیز ما بین اتباع طرفین دوام صلح وثبات دوستی بر قرار خواهد بود

فصل دوم —— اعلیحضرت شاهنشاه ایران و دولت جمهوری آرژانتین حق خواهند داشت که مأمورین سیاسی و جنرال قونسول وقونسول ووایس قونسول ووکلای قونسولگری مأمور نمایند که در پای تخت مملکتین و شهرهای معتبری که چنین مأمورین خارجه مجاز هستند اقامت نمایند

مشار الیهم از تمام حقوق و امتیازات و مساعدات و معافیات و استثنائاتیکه به مأمورین سیاسی و قونسولی دول کاملة الوداد داده شده و میشود بهریاب خواهند بود

جنرال‌قونسولها وقونسولها وویس‌قونسولهاووکلای قونسولگری باید قبل ازشروع باجرای مأموریت بطریق معمول از دولتیکه در آنجا منصوب هستند تصدیق مأموریت خودرا تحصیل کنند

فصل سوم —— اتباع طرفین معظمین معاهدین چه برای شخص وچه از حیث اموال خود در تمام نقاط خاك مملکتین از همان حقوق و آزادی ومساعدات ومعافیات بهره مند خواهند بود که اتباع دول کاملة الوداد دارا بوده و میشوند

Art. IV. Il y aura liberté réciproque de commerce entre l'Empire de Perse et la République Argentine.

Les marchandises de chacun des deux pays pourront entrer librement dans le territoire de l'autre conformément aux lois de celui-ci et ni l'une ni l'autre des deux Hautes Parties Contractantes n'imposera sur les produits provenant du sol et de l'industrie de l'autre partie, d'autres ni de plus hauts droits d'importation, consommation entreposage, réexportation ou transit que ceux qui sont ou seront imposés sur les mêmes produits de la nation la plus favorisée.

Pareillement, aucune prohibition d'importation ou d'exportation de quelque article que ce soit, ne sera imposée au commerce réciproque des Parties Contractantes, à moins qu'elle ne soit également appliquée à toutes les nations, sauf pour des motifs spéciaux sanitaires ou pour empêcher soit la propagation d'épizooties, soit la destruction de recoltes, ou bien en vue d'evénements de guerre.

Art. V. S'il surgissait entre les deux Hautes Parties Contractantes un differend qui ne pût être reglé par la voie diplomatique, les Hautes Parties Contractantes conviennent d'en soumettre la solution à l'arbitrage d'une puissance amie proposée et acceptée de commun accord.

Art. VI. Ce traité entrera en vigueur à partir du deuxième mois après l'échange des ratifications.

فصل چهارم —— ما بین دولت ایران و جمهوری آرژانتین تجارت با لمقابله آزاد خواهد بود

مال التجاره هر یك از طرفین را میتوان بازادی و موافق قوانین طرف مقابل بخاك او وارد نمود و طرفین معظمین از هر نوع محصول وامتعه ارضی وصنعتی یکدیگر همان حقوق‌واردی ومصر فی (۱) وانبار داری وعودی (۲) وعبوری (۳) را دریافت خواهند کرد که از همان قسم امتعه دولت کاملة الوداد مطالبه مینمایند و هیچ نوع مانعی بر ورود و صدور مال التجار از هر قسمی که بوده باشد گذارده نخواهد شد مگر اینکه در مورد دولت کاملة‌الوداد هم‌منظور شده باشد و یا اینکه نظر بدلایل مخصوصه حفظ صحت یا برای منع اشاعه امراض حیواناتووقایه محصول از خرابی ویا در موقع اتفاقات جنگی بوده باشد

فصل پنجم —— طرفین معظمین معاهدین متفق بر این شدند که اگر اختلافی ما بین آنها بوقوع رسد که تسویه آن از مجرای سیاسی ممکن نشود حل آن را به حکمیت یکی از دول متحابه رجوع نمایند که تعیین و قبول آن مرضی‌الطرفین باشد

فصل ششم —— این عهد نامه دو ماه پس ازمبادلهٔ تصدیق نامجات بموقع اجرا گذارده شده

(۱) (۲) (۳) رجوع شود بصفحه ۸۹

Dans le cas où aucun des deux Hautes Parties contractantes n'aurait dénoncé ce traité, il demeurera en vigueur et ne cessera de produire ses effets qu'à la fin d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des deux Hautes Parties Contractantes aurait annoncé son intention d'en faire cesser les effets.

Art. VII. Le présent traité sera rédigé en double exemplaire dans chacune des langues, persane, Espagnole et Française. S'il se produisait une divergence dans l'interprétation du texte persan ou Espagnol elle sera décidée de conformité avec le texte français, le quel sera obligatoire pour les deux Gouvernements.

Art. VIII. Le présent traité sera ratifié par **Sa Majesté Impériale le Schahinshah** et Son Excellence le Président de la République Argentine, d'accord avec leurs législations respectives, et les ratifications seront échangées aussitôt que possible.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent traité et ont apposé leurs cachets respectifs.

A Ostende le vingt et un du mois de Rabiol Sani mille trois cent vingt de l'Hgire et le 27 du mois de Juillet 1902.

(L. S.) Général Isaac Khan Mofakhamed-Dowlet.

(L. S.) Eduardo Wilde.

فسخ انرا بدیگری رسماً اعلام نماید و در این صورت هم بطلان عهد نامه فقط یکسال پس از اعلام رسمی بوقوع میرسد

فصل هفتم —— این عهدنامه درهر یك از السنهٔ فارسی و اسپانیولی و فرانسه بدو نسخه نوشته شده اگر اختلافی در تعبیر نسخهٔ فارسی واسپانیولی بظهور رسد موافق نسخهٔ فرانسوی که برای طرفین واجب‌الاجری‌است قطع خواهدشد

فصل هشتم —— این عهد نامه بر وفق وانین مملکتین به تصدیق اعلیحضرت شاهنشاه ایران وجناب رئیس جمهوری ارژانتین رسیده وتصدیق تاحدات حتی‌الامکان زودتر مبادله خواهد شد

علیهذا وکلاء مختار این عهدنامه را امضا کرده وبمهر خود مهور داشتند دراوستاند بتاریخ ۲۱ شهر ربیع الثانی ۱۳۲۰ هجری مطابق ۲۷ شهر ژوئیه ۱۹۰۲ میلادی

(امضا) جنرال اسحق خان مفخم‌الدوله

(امضا) ادوآردو وایلد

Engagement intered into by the Persian Government towards the British Government for the construction of a line of telegraph from Khanekeen to Bushire via Teheran, 17th December, 1862

TABLE OF CONTENTS

Art. I. — Construction of line of telegraph from Khanekeen to Bushire, via Tehran — Right of English Government to use the line.

Art. II. — Sum to be assigned by Persian Government for Construction of the line.

Art. III. — Materials to be purchased from English Government.

Art. IV. — Line to be placed under an English engineer officer, to be paid by the English Government.

Art. V. — Persian authorities to supply materials required by English officer — Persian officer to accompany English officer every where Accounts to be audited by Persian Minister.

Article I. The Persian Government considers it neccessary to construct, a line of telegraph, without delay, from Khanekeen to the capital, Teheran, and from Teheran to the port of Bushire. And they agree that, whenever the English Government may require to communicate by the said telegraph, they are to be at liberty to do so through the Persian Telegraph officers, in the way they may desire, paying for the same at rates to be specified hereafter.

Art. II. The Persian Government will assign a sum sufficient for the construction of this telegraph, and for the purchase of such materials as are not procurable in Persia or can be better obtained in Europe.

قرار داد تلگرافی مابین
ایران و انگلیس درباب احداث خط تلگراف
از خانقین الی طهران و از طهران الی بوشهر
بتاریخ ۱۷ دسامبر ۱۸۶۲

فهرست مندرجات

فصل اول — احداث خط تلگراف از خانقین بطهران وازطهران الی بوشهر — حق‌مخابره دولت انگلیس با سیم مزبور

فصل دوم — تعیین وجهی ازطرف دولت علیه برای احداث این خط

فصل سوم — درباب ابتیاع ملزومات این خط

فصل چهارم — نظارت صاحب منصب انگلیس درخط تلگراف

فصل پنجم — تکالیف کارگذاران دولت علیه راجع باظهارات صاحب منصب انگلیس در باب ملزومات خط تلگراف — حق دولت علیه درباب استحضار ازگذارشات وقیمت اشیاء ابتیاعی

فصل اول —— دولت ایران لازم میداند که ازخانقین بدار الخلافهٔ طهران و از انجا به بندر بوشهر یك خط تلگرافی بلا تأخیر ممتد نماید وقبول مینماید که هروقت دولت انگلیس لازم داشته باشد مجاز باشد که بتوسط صاحبمنصبان تلگرافخانهٔ ایرانی وبهر نحو که صلاح داند باسیم مزبور مخابره نماید وقیمت انرا بمیزانی که بعد ها معین میشود ادا کنند

فصل دوم —— دولت ایران برای ساختن این خط تلگراف و ابتیاع ملزوماتی که درایران یافت نمیشود و نیز بجهة ابتیاع لوازمیکه در اروپا بهتر تحصیل میشود مبلغی مکفی معین خواهد نمود

Art. III The Persian Government engages to purchase from the English government all the materials which are better procurable in Europe, and the English Government agrees to supply such materials at moderate prices.

Art. IV. In order that the said line of telegraph may be well constructed and efficiently worked, the Persian Government agrees to place it under the superintendance of an English engineer officer, who is to be paid by the English Government, and they further agree to fix a period during which instruction may be given and the line may be brought into good working order; and His Royal Highness the Itizad-os- Sultaneh, the minister of Public Instruction, and His Excellency the Amin-ed- Dowleh will have cognizance of the aforesaid officer's proceedings.

Art. V. The said officer will be fully empowered to call upon the Persian authorities to supply any materials he may consider requisite for this work, and the Persian authorities will make no alteration in his requisitions unless it should be impossible to obtain the thing required.

But a Persian officer will accompany him everywhere, so that he may be informed of what is done, and of the prices of the materials; and the accounts will be audited by the abovementioned Prince and by the Amin-ed-Dowleh every three months, when a report will be drawn up and printed in the,. Teheran gazette."

فصل سوم —— دولت ایران تعهدمینماید که تمام ملزوماتیکه در اروپ بهتر تهیه میشود از دولت انگلیس ابتیاع کند و دولت انگلیس هم قبول میکند که این ملزومات را بقیمة معتدله تهیه نماید

فصل چهارم —— محض اینکه خط مزبور خوب ساخته شده بطور صحیح کار کند دولت ایران قبول میکند که این خط را در تحت نظارت یکنفر صاحبمنصب مهندس انگلیسی بگذارد که حقوق اورا دولت انگلیس ادا خواهد نمود و نیز دولت ایران قبول مینماید که مدتی معین نماید برای اینکه درظرف آن تعلیمات داده شده و خط تلگراف بطور صحیح دایر شود نواب اشرف والا اعتضادالسلطنه وزیر علوم و جناب امین الدوله از اقدامات صاحبمنصب مزبور مستحضر خواهند بود

فصل پنجم —— صاحبمنصب انگلیسی اختیارات نامه خواهد داشت که هر نوع آلات و ادوات برای اینکار لازم داند ازکارگذاران دولت علیه مطالبه کند و مشار الیهم آنچه را صاحبمنصب مزبور میخواهد نباید تغییر دهند مگر درصورتیکه تحصیل آن غیر ممکن باشد لیکن یکنفر صاحبمنصب ایرانی همه جا با مشار الیه همراه خواهد بود محض اینکه از گذارشات واز قیمة ملزومات مزبوره مطلع شود و در رأس هرسه ماه شاهزاده معظم الیه و امین الدوله بصورتهای حساب رسیدگی نموده وپس از آن شرحی در روزنامهٔ رسمی طهران بطبع خواهد رسید

Art. VI In order to increase the friendship between the two governments, and to promote the above undertaking, the English government engages to purchase in England at reasonable rates, with the approval of the Persian Minister Plenipotentiary the materials required for this work, and to convey them to the Persian frontier, and to receive from the Persian government the price paid for the above articles by five instalments in five years after they are delivered on the frontier of Persia.

The Persian government accepts this engagement. If the English government desires it, the construction of the line of telegraph will be commenced in conformity with the above stipulations.

Approved and accepted by Her Majesty's government on 6th February, 1863.

CONVENTION BETWEEN

Persia and Great Britain relative to telegraphic communication between Europe and India

Signe dat Tehran, 23rd November, 1865 and the 4th Radjab 1272

Ratifications echanged at Tehran, 1st May, 1866.

TABLE OF CONTENTS

Art. 1— Second wire to be attached to poles between Bushire and Khanikin.

Art. II.— Wire to be erected by english engineers.

فصل ششم محض ازدیاد روابط دوستی بین‌الدولتین وبرای پیشرفت این امر دولت انگلیس متعهد میشود که ملزومات این کار را با تصدیق وزیر مختار ایران و بقیمت عادله در انگلستان خریداری وبسرحد ایران حمل نماید وقیمة آن راپس ازتحویل در سرحد درپنجسال به پنج قسط از دولت ایران دریافت کند

دولت علیه این معاهده را قبول مینماید واگر دولت انگلیس مایل باشد بروفق شرایط مذکورهٔ فوق شروع بساختن خط تلگراف خواهد شد

بتاریخ ٦ فوریه سنه ١٨٦٣ دولت اعلیحضرت ملکهٔ انگلیس تصدیق وقبول نمود

قرار داد تلگرافی

مابین ایران وانگلیس در باب مخابرات ما بین اروپا و هندوستان بتاریخ چهارم رجب ١٢٧٢ مطابق ٢٣ نوامبر ١٨٦٥ منعقد و در غره مه ١٨٦٦ تصدیق نامجات آن مبادله گردید

فهرست مندرجات

فصل اول —— نصب سیم ثانی به ستونهائیکه ما بین بوشهر و خانقین موجود است

فصل دوم —— رجوع این کار به مهندسین انگلیس

Art. III.— Wire, instruments etc. to be procured by British Government, but to be paid for by Persia.

Art. IV.— Engagement of English telegraph officer and staff for five years

Art. V.— Condition under which English officer shall exercise control— Protection of line between Hamadan and Bushire—case of insubordination or mis conduct on the part of Persian signallers- How money is to be received.

Art. VI.— Supply of vacancies.

Art. VII.— Separate telegraph offices for each wire.

Art. VIII.— Assistance to by given in case of injury by first wire to second wire and vice-versa.

Art. IX.— Tariff of messages sent through the wire.

Art. X.— How the yearly receipts are to by disposed of.

Art. XI.— Indian messages.

Art. XII.—Use of first wire in case of increase of traffic.

Art. XIII.— Cost of other than Indian or submarine cable messages.

Art. XIV.— Relative value of coin.

Art, XV.— Keeping of accounts.

Art. XVI.— Telegraph regulations of Paris 1865 to be carried out under certain conditions.

Art. XVII.— Adjustment of disagreements.

Art. XVIII.— Duration of convention.

Art. XIX.— Ratifications.

As **Her Majesty the Queen** of the United Kingdom of great Britain and Ireland and **His Majesty the King** of all the Kingdoms of Persia, are desirous of regulating the telegraphic communication between Europe and India, and of placing this work on a sure and friendly basis, they have resolved that a convention for that purpose shall be concluded; wherefore their

فصل سوم — تهیه لوازم احداث سیم‌ثانوی بتوسط دولت انکلیس وترتیب تادیه وجه آن

فصل چهارم — استخدام صاحب منصب انکلیسی تلکراف و اجزاء برای مدت پنج سال

فصل پنجم — شرایطیکه بموجب ان صاحب منصب انکلیس نظارت خواهد داشت- حفظ و -مراست سیم مابین همدان و بوشهر - در باب عدم اطاعت و بد رفتاری تلکرافچیان ایرانی ترتیب اخذ قیمت تلکرافات

فصل ششم — در باب تعین تلکرافچیان جدید

فصل هفتم — در باب تفکیك تلکراف خانهای سیم اول و دوم

فصل هشتم — معاونت سیم اول و دوم بیك دیکر در صورت لزوم

فصل نهم — تعرفه قیمت مخابرات

فصل دهم — ترتیبات راجعه به‌عایدات سالیانه سیم دوم

فصل یازدهم — مخابرات هندوستان

فصل دوازدهم — درباب ازدیاد مخابرات واستعمال سیم اولی

فصل سیزدهم — قیمت تلکرافات غیر از تلکرافات هند ومخابرات تحت البحری

فصل چهاردهم — نرخ مسکوکات

فصل پانزدهم — محاسبات

فصل شانزدهم — تسویه اختلافات.

فصل هفدهم — مدت قرارداد

فصل هجدهم — تصدیق این قرارداد

چون اعلیحضرت شاهنشاه کل ممالك ایران و اعلیحضرت ملکه ممالك مجتمعه بریطانیای کبیر و ایرلاند مایل هستند که مخابرات تلکرافی بین اروپ و هند را نظمی داده و این کار را بر اساسی متین و مبنی بر مودت و دوستی باشد

Majasties have named as their Plenipotentiaries.

Her **Majesty** the Queen of the United Kingdoms of Great Britain and Ireland, his excellency Charles Alison, Esquire, Her Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at the Court of Persia.

And His Majesty the King of all the Kingdoms of Persia, His Excellency Mirza Saeed-Khan, His Minister for foreign Affaires.

And the aforesaid distinguished Representatives, after meeting in the capital of Tehran, and perusing and exchanging their letters of full power, and finding them in due order, have concluded the following Articles.

Art. I. In order to improve the telegraphic communication between Europe and India, the Persian government agrees to attach another wire to the poles now standing from Bushire to Khani-kin, and to bring it into working order as soon as possible.

The wire is to be used solely for international messages sent in European languages.

Art. II. In order that the second wire may be attached in a complete and effective manner, the Persian government also agrees that it shall be done under the direction and supervision of an English engineer officer and staff. And the Persian government will use its best endeavours to collect the necessary materials, and lay down the wire with all expedition.

Art. III. The British Government agrees to procure for the

استوار نمایند تصمیم عزم نمودند که برای این حصول مقصود قرار نامهٔ منعقد شود

بنا بر این اعلیحضرتین معظمتین وکلاءمختار خودرا از قرار ذیل معین داشتند

اعلیحضرت ملکهٔ ممالك مجتمعه بریطانیای کبیر وایرلاند جناب چارلس آلیسن وزیر مختار و ایلچی مخصوص در دربار ایران واز طرف اعلی حضرت پادشاه کل ممالك ایران جناب میرزا سعید خان وزیر امور خارجه

پس از آنکه نمایندکان مزبور در طهران اجلاس کرده و اختیار نامهای یکدیکر را مبادله وبدقت ملاحظه نموده وشرایط صحت را در آن یافتند فصول ذیلرا منعقد داشتند

فصل اول —— محض توسعه و تکمیل مخابرات تلکرافی بین اروپا وهندوستان دولت ایران قبول مینماید که یك سیم دیکر بستونهائیکه فعلا مابین بوشهر و خانقین نصب است وصل کرده و آنرا را حتی الامکان زود تر برای کار کردن حاضر نماید این سیم مختص تلکرافات بین المللی خواهد بود که بالسنهٔ اروپائی مخابره میشود

فصل دوم —— برای اینکه این رشتهٔ ثانوی بطور کامل و صحیح نصب شود دولت ایران نیز قبول مینماید که اینکار بسر کاری ودر تحت نظارت یکنفر صاحبمنصب مهندس انکلیسی واجزاء موقع اجرا پذیرد ودولت ایران حتی المقدور اهتمام خواهد نمود که اسباب لازمهٔ اینکار بزودی فراهم و نصب این سیم سریعاً قرین انجام شود

فصل سوم —— دولت انکلیس قبول مینماید که هرقدر سیم ومقره وادوات مرس وغیره

Persian Government, at a reasonable price, and with the cognizance of a Persian Commissioner, all the wire, insulators, Morse instruments, etc., that may be requisite for this work, inclusive of 200 iron posts for the marshy tract of Bushire and to deliver them over to the Government Commissioners at any seaport or frontier town of Persia that may be suitable, receiving payment in 5 years in 5 instalments.

Art. IV The Persian Government, moreover, agrees that an English telegraph officer, with the necessary staff, not exceeding 50 in number, exclusive of families, shall be engaged from the opening of telegraphic communication through the new wire, for 5 years, in organizing the Persian line of telegraph, and giving instruction in telegraphy. And the British Government agrees that the English officer and his staff shall, at the expiration of the prescribed period make over the said line to the Persian Government and cease connection with the Persian telegraph.

Art. V. The conditions under which the English officer shall exercise control over the second wire, during the prescribed period, are stated in the following rules:

1. His Royal Highness the Itizad-es-Sultaneh, Minister of Science, or any other person who by the Shah's order may be appointed in his place, is to be considered the head and absolute chief of all the Persian Government telegraphs.

که از برای این امر لازم است بانضمام دویست عدد ستون آهنی برای مسیله های بو شهربقیمت عادله و باطلاع یکنفر مأمور ایران برای دولت علیه تحصیل نموده در هر بندر یا شهر سر حدی که مناسب باشد بمأمورین دولتی تحویل داده و قیمت انرا در مدت پنجسال به پنج قسط در یافت دارد

فصل چهارم —— علاوه براین دولت ایران قبول مینماید که برای تنظیم و ترتیب خط تلگراف ایران ومحض تعلیمات علم تلگراف یکنفر صاحبمنصب انگلیسی با اتباع لازمه که عده آنها بغیر از کسانشان متجاوز از پنجاه نفر نبوده باشد از تاریخ افتتاح مخابراتی این سیم الی پنجسال اجیر شود

و دولت انگلیس قبول مینماید که پس از انقضاء مدت معینه صاحبمنصب مزبور واتباع او سیم مذکور را بدولت ایران تسلیم کرده وارتباطی با تلگراف ایران نداشته باشند

فصل پنجم —— شرایطی که بموجب آن صاحبمنصب انگلیس در ظرف مدت معینه این سیم ثانی را نظارت خواهد کرد ذیلا نگارش میشود

(اولاً) نواب اشرف والا اعتضاد السلطنه وزیر علوم یا هر کسیکه حسب الامر اعلیحضرت شاه بجای معزی الیه معین شود رئیس کل ومطلق تلگراف ایران شناخته خواهد شد

2. Any order which His Royal Highness, or such other person in his place, may issue, concerning the protection of the line, its working, and the Persians employed on it, shall be given through and with the approval of the English telegraph officer.

3. For the protection of the line, the whole distance from the Turkish frontier to Bushire shall be divided from station to station into 6 sections as follows:

From the Turkish frontier to Hamadan.
From Hamadan to Tehran.
From Tehran to Kashan.
From Kashan to Ispahan.
From Ispahan to Shiraz.
From Shiraz to Bushire.

To each of these divisions the Itizad-es-Sultaneh shall appoint a Persian officer, who will be responsible to His Royal Highness for the protection of the line situated within his limits.

To enable the said Persian officer or Yaver of each division to carry out his duties efficiently, a certain number of horsemen shall be stationed under his orders along the line. The laver will of cause accept any suggestions which the English telegraph officer may give with reference to his charge, due regard being had to the customs of Persia and her power of carrying out such suggestions.

4. The organization of offices and instruction of employés shall be exclusively in the charge of the English superintending officers,

(ثانیاً) هر حکمی را که نواب معزی الیه یا هر کسیکه بجای ایشان باشد درباب حفظ وکار کردن سیم و یا در مورد اجزاء ایرانی ان صادر مینماید باید به توسط وصواب دید صاحب منصب انگلیسی بوده باشد

(ثالثاً) برای حفظ این خط تمام مسافت از سرحد عثمانی الی بو شهر از تلگراف خانه به تلگرافخانه از قرار ترتیب ذیل به شش قسمت منقسم خواهد شد

از سرحد عثمانی بهمدان
از همدان بطهران
از طهران بکاشان
از کاشان باصفهان
از اصفهان بشیراز
از شیراز ببو شهر

ونواب والا اعتضاد السلطنه برای هریك از این قسمتها یك نفر صاحبمنصب ایرانی مأمور نموده و مشار الیه در نزد نواب مستطاب والا مسئول حفظ وحراست سیمی که در حدود او واقع است خواهد بود

برای اینکه صاحبمنصب ایرانی یعنی یاوریکه بجهة هر قسمت معین شده است بتواند بطورکافی از عهدهٔ خدمات خود برآید عدهٔ معینی از سوار در تحت حکم او ودر عرض راه متوقف خواهند بود

وبدیهی است که یاور مزبور اظهارات صاحب منصب انگلیسی را که راجع بامر مأموریت خویش است قبول خواهد کرد

ولی اینمسئله هم منظوور نظر خواهد بود که انجام این اظهارات در حیز امکان دولت علیه بوده ومنافی رسومات مملکتی نبوده باشد

(رابعاً) ترتیب و نظم تلگرافخانها وتعلیم اجزاء فقط به صاحبمنصبان انگلیسی که نظارت

who will be responsible for the working of the line in these respects; and the Persian signallers shall be ordered to obey implicitly the instructions which the English officers may give in the performance of their duties.

5. In case of insubordination or misconduct on the part of the Persian signallers, His Royal Highnes the Itizad-es-Sultaneh engages to use his best endeavours in lawfully supporting the authority of the English superintending officer, exercised under the last rule. On the other hand the English officer engages that the bounds of that authority shall in no way be exceeded.

6. The English officer shall have nothing whatever to do with receipts of money. A Mirza will be appointed at each station, who will be directly responsible for the accounts to the Itizad-es-Sultaneh.

But the English superintending officer shall render to His Royal Highness, or any person who may as appointed by the Persian Government, such account of the telegrams dispatched under his authority as may be sufficient for full information.

These rules, however general in some sense, are understood to have special application to the second wire

Art. VI. In filling up vacancies which may occur among the signallers employed under Article IV, the English telegraph officer shall give the preference to natives of Persia, provided they be qualified

دارند راجع است ومشار الیهم از این بابت مسئول کارکردن سیم میباشند و به تلگرافچیان ایرانی قدغن خواهد شد که دستور العملهائی را که صاحبمنصبان انگلیسی میدهند وراجع بانجام وظایف خدمت آنها است بدون عذر قبول و اطاعت نمایند

(خامساً) نواب مستطاب والا اعتضاد السلطنه متقبل میشود که درصورت بی اطاعتی وبد رفتاری تلگرافچیان ایرانی نهایت اهتمام و سعی را بکار برده و درپیشرفت اقتدار و حکم صاحب منصب انگلیس که موافق شرط اخیر رفتار خواهد نمود قانوناً همراهی و مساعدت نماید و صاحب منصب انگلیس هم متعهد میشود که از حدود خود بهیچوجه تجاوز نکند

(سادساً) صاحبمنصب انگلیسی بهیچوجه دراخذ پول مداخله نخواهدکرد درهرتلگرافخانهٔ یکنفر میرزا مأمور شده و بلا واسطه درنزد نواب اعتضادالسلطنه مسئول محاسباب میباشد ولی صاحبمنصب انگلیسی که نظارت دارد صورت حسابیکه برای اطلاعات کامله مکفی باشد از تلگرافاتی که درتحت ریاست او مخابره شده است به نواب اعتضاد السلطنه یابهرکس که ازطرف دولت معین شود خواهد داد

قواعد فوق اگر چه دربعضی مفهوماتش علی الاطلاق است ولی مقرر است که در مورد سیم ثانوی اجرای آن اختصاص دارد

فصل ششم —— در صورتیکه جای تلگرافچیانیکه بموجب فصل چهارم مستخدم هستند خالی شود صاحبمنصب انگلیسی در تعیین تلگرافچیان جدید اهالی ایران را ترجیح

in his estimation by Knowledge of the English language, and other attainments necessary for this service, to perform the duties required.

Art. VII As the telegraph offices of these two wires ought to be distinct, the Persian Government shall build a new office adjoing the existing one wherever there are not separate rooms.

Art. VIII. If any injury befall the second wire, or delay occur through press of traffic, the first wire which is specially used for internal communication in Persia, shall give assistance to the second wire, and vice-versa.

Art. IX. For every measure of 20 words or less from Khanikin to Bushire, or vice versa, 1 toman 5 kirans and 8 shahis. in Persian money, or 14 s. in English money, shall be charged, with proportionate rates for the intervening towns,

The Persian Government accepts the tariff laid down in the last convention between Turkey & England so far as regards the rates of messages sent by the two governments from Bushire to India, and from Khanikin to Constantinople or Europe.

Art. X. The yearly receipts will be credited to the Persian Treasury: but should theyreach a higher sum than 30,000 tomans, the surplus will be made over to the officers of the English government for the cost of their establishment.

Art. XI. All Indian mesages, at whatever part of the line or from whatever place received, shall be

خواهد داد بشرط اینکه بواسطهٔ دانستن زبان انگلیسی و داشتن استحقاقات لازمهٔ اینکار در نظر صاحب منصب انگلیس لایق انجام تکالیف مقرره بوده باشند

فصل هفتم —— چون باید تلگراف خانهای این دو سیم ازیکدیگر مجزی باشند درهر محلی که اطاقهای جداگانه موجود نیست دولت علیه تلگرافخانهای جدید در جنب تلگرافخانهای حالیه بنا خواهد نمود

فصل هشتم —— اگر آسیبی به سیم ثانوی رسیده یا تعطیلی بواسطهٔ کثرت مخابرات واقع شود سیم اولی که مخصوص مخابرات داخلی است بسیم ثانوی کمك خواهد نمود و نیز سیم ثانوی درچنین مورد بسیم اولی معاونت مینماید

فصل نهم —— برای تحریر هر پست کله یا کمتر که از خانقین الی ابو شهر یا از ابوشهر الی خانقین مخابره میشود پانزده هزاروهشت شاهی پول ایران یا چهارده شلینك پول انگلیسی مطالبه خواهد شد و برای شهرهای عرض راه قیمت آن از روی تناسب دریافت میشود

برای قیمهٔ تلگرافاتیکه دولتین از بوشهر بهندوستان و از خانقین باسلامبول یا اروپا مخابره مینمایند دولت ایران همان تعرفهٔ که درقرار داد اخیر مابین انگلیس وعثمانی مقید شده است قبول مینماید

فصل دهم —— حاصل عمل سالیانه به طلب خزانهٔ دولت علیه برده میشود ولی اگر عایدات مزبوره متجاوز از سی هزار تومان شد فاضل آن از بابت مخارج تمکن بصاحبمنصبان دولت انگلیس داده خواهد شد

فصل یازدهم —— تمام مخابرات هندوستان در هرنقطهٔ از نقاط این خط و ازهر محلی که

given over to the second wire, and the accounts regularly Kept.

Art. XII. Should the traffic so continuously increase as to demand more than in one day the fair day's work on the second wire, the excess of telegrams shall be handed over for dispatch to the first wire, the money received on them being separately credited to the Persian government. The adjustment of this matter shall rest with the Itizad es- Saltaneh and the English superintending officer. This article is quite irrespective of the provision for mutual assistance in the event of a slight and temporary delay.

Art. XIII. The cost of all other than Indian or submarine cable messages shall be separately credited to the Persian Treasury, although conveyed by the second wire.

Art. XIV The relative values of coin shall be calculated for purposes of account at the following rates:

1 l. sterling=25 francs=22 Kirans

1 s.=1 francs 25 centimes = 1 Kran 2 shahis

1 d.=10 centimes=2 shahis

As a rule accounts shall be kept in English, and payments made in Tehran in Persian currency.

Art. XV. The telegraph accounts shall be made up by the Englich superintending officer monthly and sent to Constantinople, where, by comparison with the cable and Turkish accounts they will be checked by the British Commissioner appointed for that purpose. On the return to Tehran

پرسد برای مخابره بسیم ثانی داده شده و حساب آن مرتباً نگاهداشته میشود

فصل دوازدهم —— در صورتیکه مخابرات تلگرافی اتصالا روی بازدیاد گذارده و طوری شود که کاریکه باید در یك روز تام باسیم ثانوی شود بیش از یك روز وقت لازم داشته باشد بقیهٔ تلگرافات برای مخابره بسیم اولی داده خواهد شد (۱) ووجهی که از بابت قیمهٔ مخابره تأدیه شده است جداگانه در حساب طلب دولت ایران نوشته میشود

ترتیب این مسئله برعهدهٔ نواب مستطاب‌والا اعتضادالسلطنه و صاحبمنصب انکلیسی که نظارت دارد خواهد بود

این فصل از قرار داد راجع بمعاونتی که این دو سیم در صورت تعطیل جزئی و موقتی باید بهمدیگر نمایند بکلی مجزی است و ربطی به آن ندارد

فصل سیزدهم —— بغیر از تلگرافات هندو ستان وسیم تحت‌البحری قیمت سایر تلگرافات ولو اینکه با سیم ثانوی مخابره شده باشد معهذا جداگانه بطلب خزانه دولت علیه برده میشود

فصل چهاردهم —— نرخ مسکوکات برای محاسبه از قرار ذیل محسوب میشود

لیرهٔ استرلینك معادل با بیست و پنج فرانك یعنی بیست و دو قران است

شلینك معادل است با یك فرانك و بیست و پنج سانتیم یعنی یکقران‌و دوشاهی

پنس معادل ده سانتیم یعنی دو شاهی است

قاعدتاً حساب بزبان انکلیسی نگاه داشته شده و تأدیه با پول رایج ایران خواهد بود

فصل پانزدهم —— صورت حساب تلگرافی راصاحبمنصب انکلیسی که نظارت دارد هر ماهه‌نوشته و باسلامبول ارسال خواهد داشت

(۱) این جمله بانکلیسی خیلی مبهم‌نوشته شده است‌وغیر ازاینطور که معنی شده‌است مفهوم‌دیگری بنظر نمی آید

of the audited accounts from Constantinipole, the amount due to the Persian Government will be certified by the English officer, and speedily paid every 6 months, as stated in the last Article. The above account shall always be open to the inspection of the telegraph agent of the Persian Government at Constantinople, or any person recognised by the Persian Minister at the Ottoman Court, for the settlement of accounts of international traffic on the Persian—Turkish lines.

Art. XVI. The telegraphic regulations drawn up at Paris on the 13th of April, A. D. 1865, shall be carried out under the superintendence of the Persian government, so for as they are not opposed to the terms of the present Convention or the institutions of Persia.

Art. XVII. Any disagreement arising between the telegraphic employés of the two Governements shall be referred to their Excellencies the Persian Minister for Foreing Affairs and the British Minister at Tehran, in order that, after necessary investigation, a just decision may be pronounced.

Art. XVIII. This Convention shall take effect from the opening of correspondence on the second wire, and remain in force for five years from the day that a telegram is first dispatched thereby. At the expiration of the five years it shall by null and void. If at any time within the term appointed the capabilities of Persian telegra-

و در انجا مأمور انکلیس که برای این امر معین شده است صورت مزبوره را به جهة رسیدکی با صورت حساب عثمانی و صورت حساب سیم تحت‌البحری مقایسه میکنند پس از اینکه صورت حساب رسیدکی و تسویه شده و از اسلامبول بطهران ارسال گردید وجوهی که باید بدولت علیه ایران پرداخته شود بتصدیق صاحب منصب انکلیسی که نظارت دارد رسیدو در رأس هر شش ماه بطوریکه درفصل قبل ذکر شده است سریعاً تأدیه خواهد شد

محاسبات فوق‌الذکر همیشه برای رسیدکی وکیل تلگرافی دولت ایران در اسلامبول حاضر خواهد بود و نیز هرکس که از طرف وزیر مختار ایران مقیم دربار عثمانی برای‌تفریغ حساب‌تلگرافات بین‌المللی که باخطوط تلگرافی ایران وعثمانی مخابره میشود قبول شده باشد همه‌وقت میتواند بمحاسبات مزبوره‌درسیدکی کند

فصل شانزدهم —— قواعد تلگرافی که در سیزدهم ماه آوریل سنه ۱۸۶۵ مسیحی در پاریس نگارش یافته است تا حدیکه با مضامین این قرار داد و استقرارات مملکت منافات نداشته‌باشد درتحت نظارت دولت ایران بموقع اجری گذارده خواهد شد

فصل هفدهم —— اختلافاتی که مابین اجزای تلگرافی بروز مینماید بجناب وزیر امور خارجه دولت علیه و جناب وزیر مختار انکلیس مقیم طهران رجوع خواهد شد که تحقیقات لازمه عمل آمده وحکم عادلانه در مورد آن داده شود

فصل هجدهم —— این قرار داد از روز افتتاح مخابرهٔ سیم ثانوی بموقع اجری گذارده شده و از روزیکه اولین تلگراف باسیم مزبور مخابره میشود الی پنج سال مرعی و برقرار خواهد بود و بعد از انقضای مدت مزبوره منسوخ و از درجهٔ اعتبار ساقط است

اگر قبل از انقضای مدت مقرره مهارت

phers for their work shall be proved to the satisfaction of the chief of the Persian telegraphs and the English telegraph officer, the full period shall be curtailed and the line made over altogether to the Persian Governement.

Art. XIX. The present Convention shall be ratified, and the ratifications exchanged at Tehran within five months, or sooner if practicable.

Done at Tehran, on the 23 rd day of November A. D. 1865

(L. S.) C. Alison

(L. S.) Meerza Saeed

CONVENTION

pour l'Echange des mandats de poste entre la Perse et la Tunisie signée le 10 janvier 1890

Sa Majesté le Chah de Perse et **S. A. le Bey de Tunis**, animés du désir de faciliter les envois d'argent entre la Perse et la Tunisie à l'aide de mandats postaux, ont résolu de signer une convention à cet effet et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires respectifs savoir:

S. M. I. le chah de Perse

S. E. Emin-ed-Dovleh, Mirza Ali khan, Président du Conseil des Ministres, Ministre des postes et des fondations pieuses.

Et **S. A. le Bey de Tunis:**

M. Paulze d'Ivoy de la Poype Secrétaire d'Ambassade, Chargé d'Affaires de la République Française à Téhéran, agissant sur l'ordre de S. E. M. Spuller, Ministre des Affaires Etrangères.

Lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme sont convenus de ce qui suit:

Art. I. Le Gouvernement de **S. M. I. le Chah** de Perse et le Gouvernement de **S. A. le Bey** de Tunis déclarent adopter réciproquement pour l'échange des mandats de poste entre les deux pays, la convention passée à ce même effet à Paris, le 9 Avril 1884, entre S. E. M. Jules Ferry et M. le Général Nazar Agha.

Art. II. Toutes des dispositions de la dite convention seront applicables aux échanges postaux entre la Perse et la Régence, à partir du jour dont conviendront leurs administrations des postes respectives.

Art. III. Pour ce qui concerne les Royaumes de **S. M. I. le Chah** la signature, par son délégué, de l'acte passé ce jour, emportera, ipso facto, promulgation.

Quant à ce qui concerne la Régence, cette promulgation, aura lieu par les soins et à la diligence de son Gouvernement d'aprés les lois particulières à cet Etat.

Art. IV La présente convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention qu'ils ont revêtue de leur cachet.

Fait à Téhéran, le dix Janvier mil huit cent quatre vingt dix.

(L. S.) Amined-Dovleh

(L. S.) Panlze Ivoy la Poype

تلگرافچیان ایرانی درکار خود مقبول نظررئیس تلگراف ایران و صاحبمنصب انگلیسی گردید مدت مزبوره تخفیف داده شده وسیم کلیتاًبدولت علیه واگذار میشود

فصل نوزدهم —— این قرار دادتصدیق شده و تصدیق ناجات درظرف پنج ماه وحتی الامکان زود تر مبادله خواهد گردید

درطهران ۲۳ نوامبر سنه ۱۸۶۵ میلادی (۱)

(امضی) آلیزن

(امضی) میرزا سعید خان

قرارداد حوالجات پستی مابین ایران و تونیز

بتاریخ دهم ژانویه ۱۸۹۰ منعقد شده

چون اعلیحضرت شاهنشاه ایران و حضرت اشرف بیك تونیز مایل هستند که بوسیله حوالجات پستی ارسالات نخواه ما بین ایران و تونیز سهل وآسان شود

تصمیم عزم نمودند که در این باب قرار نامه منعقد نمایند و وکلای مختار خود را از اینقرار معین کردند از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب میرزا علیخان امین‌الدوله رئیس مجلس شورای وزراء ووزیر پست و اوقاف

ازطرف حضرت اشرف بیك تونیز مسیو پلز دیوالا پیب نایب سفارت و شارژدافر جمهوری فرانسه که بامر جناب مسیو اسپولر وزیرخارجه

(۱) ٤ رجب ۱۲۷۲

اقدام مینماید و مشارالیهما پس از ارائه اختیار نامهای یکدیگر که مرتب به ترتیبات شایسته بود در قرار داد ذیل متفق الرأی شدند

فصل اول —— دولتین ایران و تونیز اظهار میدارند که قرار نامه که بتاریخ نهم آوریل ۱۸۸٤ درباب حوالجات پستی مابین جناب ژول فری و جنرال نظر اقا منعقد شده است همان قرارنامه را درباره حوالجات پستی بین مملکتین قبول نمایند

فصل دوم —— تمام مواد قرار نامه مزبوره از روزیکه ادارات پست مملکتین قرار خواهند داد در مورد مبادلات پستی بین ایران و تونیز مجری خواهد بود

فصل سوم —— آنچه راجع به ممالك اعلیحضرت شاهنشاه ایران است امضای مأمور دولت علیه اعلام رسمی همین قرارنامه محسوب خواهد شد که امروز منعقد شده است

اما آنچه راجع به تونیز است اعلام رسمی باهتمامات رسمی دولت و موافق قوانین مخصوصه آن مملکت بعمل خواهد آمد

فصل چهارم —— این قرارنامه تصدیق شده وتصدیق ناجات هرچه زودتر مبادله خواهد شد

علیهذا وکلای مختار طرفین این قرارنامه را امضی کرده وبه مهر خود ممهور داشتند در طهران بتاریخ دهم ژانویه ۱۸۹۰

(امضی) امین الدوله (امضی) پلزدیوالایپ

AGREEMENT

between Persia and Great Britain respecting the boundary between Persia and Kelat

1st 4th September, 1871

Note addressed on the 1st September 1871 by the British Minister **(Mr. Alisen)** to the Persian Minister for Foreign Affairs.

The undersigned, **Her Britannic Majesty's** Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of the court of Persia, acting on the part of his government, has the honour to submit, for the approval of **His Majesty the Shah**, a map in which the boundary line between the territories possessed in Balutchistan by Persia, and the territories forming the exclusive property of the independant State of Kelat, is delineated.

This line, may be described: commencing from the nothern point, or that which is furthest from the sea, the territory of Kelat is bounded to the west by the large Persian district of dizzuk, which is composed of manay dehs or minors districts, those on the frontier being Jalk and Kallegan. Below these two last named is the small district of Kohuk, which together with Punjghur, comprising Parum and other dependencies, is on the Kelat side of the frontier, which on the Persian side is Bampasht.

Below Punjghur, the frontier possessions of Kelat to the sea are Boleida, including Zamiran and

قرارداد مابین (۱)

ایران وانگلیس درباب تحدید حدود مابین ایران و کلات بتاریخ غره سپتامبر ۱۸۷۱ مطابق ۱۵ رجب ۱۲۸۸

دستخط گذارنده(۲) وزیر مختار وایلچی مخصوص اعلیحضرت پادشاه انگلستان مقیم دربار دولت ایران ازجانب اولیای دولت متبوعه خودم مامور شده بشرف ملاحظه وپسند اعلیحضرت اقدس همیون شهریاری نقشه را ایفاد میدارد که در آن خط سر حدیه مابین اراضی متصرفی بلوچستان دولت ایران و اراضی ملك مخصوص دولت مستقله کلات کشیده شده است

این خطوط میتوان از این قرار توضیح نمود ازنقطه اخیره بطرف شمال یا آنکه از دریا دورتر میباشد که بنا شود حد غربی خاك کلات ولایت وسیع دیزك است متصرفی دولت ایران ومشتمل بربلوك کوچك متعدده که دوپارچه آنها جالق و کالیکان درخط سرحدیه واقع است زیر دست این دوبلوك بلوك کوچك کوهك است که پانجکور بانضمام پاروم وملحقات دیکر درخط سرحدی کلات است خط متصدی دولت ایران بندپشت است پائین پنجکورنقاط متصرفی که متصدکلات است الی کنار دریا بلیده است بانضمام زامران وملحقات دیکر مند ودشت

خط سر حدیه دولت ایران بلوکات

(۱) نسخهٔ فارسی ازروی اصل قرارداد نوشته شده است ترجمه درصفحهٔ بعد نکاشته خواهد شد

(۲) امضا کنندهٔ ذیل

other dependencies, Mund and Dusht. Within the Persian line of frontier are the villages or tracts belonging to Sirbaz and Bahu Dastiari. The boundary of Dusht is marked by a long line drawn through the Drabol hill, situated between the Rivers Bahu and Dusht, to the sea in the Bay of Gwetter.

To summarize, Punjghur and Parum, and other dependencies, with Kohuk, Boleida, including Zamiran and other dependencies; Mund, including Tump, Nasserabad, Kedj, and all districts, dehs, and dependencies to the eastward; Dusht, with its dependencies as far as the sea. These names exhibit the line of actual possession of Kelat, that is to say, all tracts to the east of the frontier of actual Persian possession, which frontier comprises Dizzuk and Bumpusht, Sirbaz and Peshur, Bah and Dustiary:

The undersigned proposes with

واراضی میباشد که جزو سرباز و باهو دشتیاری هستند حد دشت ازاول خط مستولی مشخص است که درروی نقشه ازوسط کوه درابل که واقع است مابین رودهای باهود دشت الی دریادرخلیج کوتر کشیده شده

بطور اختصار پنجکور و پاروم و ملحقات دیکر با کوهك بلیده بانضمام زامران وملحقات دیکر آن مند بانضمام تومپت وناصر آباد وکیج وهمه بلوك وقراه وملحقات انهابطرف شرقی دشت باملحقات خود الی دریا

این اسامی خط متصرفات حالیه کلات را نشان میدهد یعنی انچه ملك است بطرف شرقی خط سرحدی تصرفات حالیه ایران وان خط سرحدی مشتمل است

بردیزك وبندپشت وسرباز وپیشین وباهو ودستیاری (۱)

دستخط گذارنده باقبولی دولت ایران تکلیف

(۱) این چند سطر بملاحظهٔ اشکال فهم نسخهٔ فارسی ذیلا ترجمه میشود

خط سرحد ازنقطهٔ شمالی یعنی ازنقطهٔ که بدریا دورتر است شروع شده خاك کلات در طرف غرب محدود است به بلوك وسیع دیزك که متعلق بایران و مرکب از دهات متعدد است که دو پارچه از آنها که جالق و کالیکان باشد دو خط سرحد واقع است پائین این دو محل اخیر بلوك کوچك کوهك است که با پنجکور (که شامل پارم و سایر متعلقات میشود) نسبت بخط سرحدی بطرف کلات است پائین پنجکور نقاط متصرفی سرحدی کلات الی کنار دریا بلیده (که شامل زمران و متعلقات دیکر میشود) و مند و دشت است داخل خط سرحد ایران بلوکات و اراضی میباشند که متعلق به سرباز و باهو ودستیاری است

حددشت بواسطهٔ خط طویلی معین شده است که ازوسط تپهٔ دراپل که مابین رود های باهو و دشت واقع است الی دریا بخلیج کواتر کشیده شده است

بروجه اختصار پنجکور و پارم و سایر متعلقات آن و کوهك و همچنین بلیده (که شامل زمران و سایر متعلقات میشود) و مند (که شامل تم و ناصرآباد و کیج و تمام بلوکات و دهات و متعلقات طرف شرقی میشود) و دشت با تمام متعلقاتش الی دریا

این اسامی خط متصرفات حالیه کلات را نشان میدهد یعنی انچه ملك است درطرف شرقی خط سرحدی متصرفات حالیه ایران و این خط سرحدی متصرفات حالیه ایران مشتمل است بر دیزك وبندپشت و سرباز و پشین و باهو و دستیاری

the Concurence of the Persian Governement that for the purposes of future reference and identification he shall obtain the services of an experienced English officer of Engineers, who may meet an officer duly appointed by the Government of Persia and an officer from the Kelat state, so as to lay down the more prominent land marks and features of the actual line agreably to the above description and make a careful survey thereof for record. This subordinate Commission should meet as early as practicabl in Gwetter Bay and proceed upward from the boundary terminus betueen the rivers Bahu and Dusht to jalk or the neighbourhood, submiting the result of their work in the form of a map to the representative of **Her majesty's** Govecnment and the Persian Government at Tehran.

The intersigned begs to a offer his sincere Congratulations to the Government of the Shah on the happy termination of this troublesome question and on the consequent removal of those serious causes of trouble and anxiety which disturbed the harmonious relations which it is so desirable to cultivate between the authorities of great Britain and Persia and be has the honor to renew to his Excellency the Minister for Foreign Affairs the assurences of his high consideration.

L. S. Alison.

مینمایدکه بجهة رجوع در آینده وبرای تشخیص مکان یکنفر صاحب منصب مهندس انکلیس با تجربه باتفاق یك نفر صاحب منصب که از جانب دولت ایران مامور شده باشد و یك نفرصاحب منصب که از دولت کلات حاضرشوند و نقاط و وضع اراضی سر حدی حالیه را که برسایر محال مقدم هستند از قرار تفصیل که فوق اظهار شده معین کنند و برای ضبط دفتر ملاحظه و سر کشی دقیق نمایند اجزای این ماموریت جز و بهر زودی که ممکن باشد درخلیج کوتر حاضر شوند و از اخر خط سر حدی مابین رودهای باهو و دشت سربالا بطرف جالق یاان حوالی بروند وحاصل اقدامات خودرا جزو نقشه نموده آنرا بولیای دولت ایران و نماینده اعلیحضرت پادشاه انکلستان درطهران تقدیم کنند دستخط کذاونده بمقام تصدیع بر آمده مراسم تهنیت وتبریك صادقانه خودرا باولیای دولت اعلیحضرت اقدس شهریاری سان میسازد از ختم این مسئله پرزحمت که بدان واسطه رفع جهات اهم مراوت و حالت اضطرار که مایهٔ اغتشاش درروابط دوستی و اتحادی بود که این قدر مطلوب است فیما بین دولتین بریتین اعظم و ایران در ترقی و از دیاد باشد دستخط کذاونده مفتخر شده تجدید اظهارات حرمت و احترام اعلی درجه خود رانسبت بجناب جلالتمآب وزیر امور خارجه تجدید مینماید تحریرا فی جمعه پانزدهم شهر جمادی الثانیه سنه ۱۲۸۸

(امضی) آلیزن

مراسلهٔ وزارت جلیلهٔ امور خارجه درجواب مراسلهٔ سفارت انکلیس

مراسلهٔ آن جناب مورخهٔ ۱۵ شهر جمادی الاخری بضمیمهٔ نقشهٔ جناب جنرال کلداسمیت مأمور مخصوص دولت انکلیس در باب خط سرحد مابین بلوچستان متصرفی و متعلق دولت علیهٔ ایران و اراضی و املاك متعلقه و محوله بدولت مستقلهٔ کلات از خاك بلوچستان واصل شد و هردو از عرض پیشکاه اقدس همایون اعلیحضرت قویشوکت شاهنشاهی دام سلطانه گذشت

برحسب امر و اشارهٔ ملوکانه در جواب آن جناب جلالتمآب باحترام تمام زحمت افزا میشود که دولت ایران با حقوق صحیحه که در قطعهٔ بلوچستان برای خودش میدانست محض ملاحظهٔ میل دولت اعلیحضرت پادشاه انکلستان در اتمام و حسن ختام این مسئله و تشخیص یك حد فاصله در این میانه مراسله و نقشهٔ آن جناب را قبول کرد و منتظر نتایج مطلوبه و عظیم الفائدهٔ این موافقت بزرك و همراهی خود ازجانب دولت انکلیس است تا بحسن تأویل و تغییر و مساعی جمیله مثل آن جناب سفیر کافی و خیر خواه که همهٔ این تفصیلات را حساً وشهوداً کما ینبغی معلوم کرده‌اند چه ظهور نماید فی شهر (۱) جمادی الاخری سنه ۱۲۸۸

(امضی) میرزا سعیدخان

قرار داد تعیین حدود ایران وکلات از حول وحوش کوهك

الی ملك سیاه کوه بتاریخ ۹ شهر رجب ۱۳۱۲ ۲٤ دسامبرمطابق ۱۸۹۵ (۱)

اول — دولتین علیتین کریت برتین و ایران متفق الرأی شدند که تعیین سرحدی فیمابین خاك ایران وکلات از حول وحوش کوهك الی کوه ملك سیاه مقرر گردد

دوم — کامیسرهائیکه برای این مطلب از جانب دولتین متبوعه خود منصوب شده‌اند در تاریخ دهم فیروری ۱۸۹٦ میلادی یا قریب بان تاریخ در کوهك تلاقی خواهند نمود

سوم — کامیسرها بلا دونك بنای نشان کردن خط سرحدرا خواهند نمود وبهر قدری که ممکن است نزدیك خطی که در نقشه با این تعلیمات ملفوف است خواهند رفت یادداشتی که ضمیمه این نقشه میباشد تفصیل مقام خاك سرحدی را عیان مینماید علامتهای حدود به شکل برج یا ستون یا چنان علامتهائیکه ازوضع طبیعی خود آن زمین ممکن باشد خواهد بود

چهارم — این مسئله مفهوم خواهد بود که برای حفظ حقوق موجوده دهات محلیه سرحدیه یا بسبب دیگری کامیسرهای طرفین متفق الرأی شوند بلزوم اینکه در مسائل جزئی متفرقه انحراف از خط مذکور فوق نمایند مختارند ولی در اینصورت مشار الیهما باید تعویض بطوری مقرر نمایند که نه بایران نه بکلات ضرر فاحش از این انحراف وارد آید اگر چنانچه کامیسرهای طرفین متفق الرأی در انحراف اظهاریه نشوند باید عقب خطی که درنقشه نشان داده شده و یادداشت لفی بروند

پنجم — در همان وقتیکه کار تعیین سرحد جاری است مساحتی با کمال توجه از آن مرز و بوم متصل بسرحد بنا خواهد شد ونقشه مشروحی کشیده در دو نسخه حاضر خواهد شد که خط واقعی سرحد و ستونها و یا علامتهای دیگر را بنماید این نقشه ها را کامیسرهای طرفین در همان محل تصحیح وامضا خواهند نمود و این نقشه ها را همراه یادداشتی که کامیسرها متفقاً باید بنویسند مبنی بر توضیح نسبت حقیق مقام

(۱) نسخه اصل است که بزبان فارسی نوشته شده

تعیین حدود سرحد بلوچستان وکلات (۱)

بموجب دستورالعملی که در خصوص تعیین سرحد بلوچستان ایران و کلات ازجانب حضرت مستطاب اجل اشرف صدر اعظم دولت علیهٔ ایران و جناب جلالتمآب وزیر مختار دولت بهیهٔ انکلیس مقیم طهران داده شده است که ازکوهك الی کوه ملك سیاه تعیین سرحد شده و علامت گذاشته شود در تاریخ ۲۷ دسامبر سنهٔ ۱۸۹۵ و این علامت ازقرار تفصیل ذیل معین شده است

ابتدا از رود خانهٔ ماشکید شروع شده از نمرهٔ یك الی نمرهٔ ۲ امتداد رود ماشکید است علامت نمره یك دو سرتیهٔ برجسته مخروطی شکل طرف چپ یا شمال رود ماشکید است که قریب یکمیل و نیم پائین تراز محل تلاقی رودخانه کزبستن برود ماشکید و تقریباً جنوب قلعهٔ کوهك

علامت نمرهٔ ۲ در روی تپهٔ نموداری سمت راست و جنوب رود ماشکید که تقریباً شش میل با لاتراز محلی که رود خانهٔ رخشان برود ماشکید ملحق میشود گذارده شده است

از علامت نمرهٔ ۲ سرحد کشیده میشود بطرف شمال مغرب تا بقله سلسلهٔ کوچکی که کشیده میشود از تنك کراواك تا سیاهان کوه که آن قله از برای نمرهٔ ۳ معین شده است

از علامت نمرهٔ ۳ کشیده شده میرسد بسیاهان کوه از آنجا در امتداد قله بطرف مغرب کشیده میشود تا اینکه بنقطه میرسد که قریب چهار میل مانده بگردنهٔ که مشهور بگردنهٔ بونسار یا شیرندر است که خط راه اسفندك و جالق است

و از این نقطه که علامت چهارم است از از سر دماغهٔ کوچکی کشیده میشود بطرف شمال

(۱) این نسخه اصل است ترجمه درذیل آن نوشته شده است

Inaccordance with the agreement for the delimitation of Perso Kelat frontier from Kohuk to koh-i-malik siah, drawn up between **Her Britanic Majesty's** Minister at Tehran and His Highness the Sadr-i-Azam of Persia, dated the 27th December 1895, this frontier has been demarcated as follows.

Commencing from the Mashkel river it is defined by the bed of that river from pillar 1 to pillar 2. Pillar 1 is placed on a conspicuons hill on the left or north bank of the river, about a mile and a half below the junction of the Gazbastan stream with the Mashkel, and almost immediately south of kohuk fort. Pillar 2 is built on a well marked hill on the right or south bank of the Mashkel river obout 6 miles above the junction of the Mashkel and Rakshan rivers. From pillar 2, the boundary runs in a north westerley direction to a conspicuous peak on the subsidiary range which runs from the Tank-i-grawag to the Siahan. The peak is marked by pillar 3. From pillar 3, it follows the watershed of this subsidiary range to its junction with that of the Siahan koh and thence it is defined westward by the main watershed of the Siahan range to a point about 4 miles east of the pass called Bonsar or Sharindor, on the main road connecting Isfandak with Jalk.

At this point, which is marked by pillar 4, a subsidiary watershed or spur runs northward along which the boundary extends, leaving all drainage into the cultivated tracts

علامتهای سرحدیه به یکدیگر و بالاخره این نقشه ها تسلیم نماینده های دولتین علیتین انکلیس و ایران در طهران خواهد شد که صحه و امضا نمایند

ششم — اگر این نقشه ها را نمایند های دولتین تصدیق و امضا نمودند یك نقشه را در وزارت امور خارجه ایران و یکی در سفارت انکلیس در طهران نگاهداشته خواهد شد چونکه این نقشه هاوباد داشت ها سند استواریه قرار داد انجام سرحد میباشد کامیسرها بانهایت توجه باید انهارا بکشند

این قرار مطابق صورتی است که بدستخط مبارك بندگان اعلیحضرت اقدس همایون شاهنشاهی موشح است ودر دفتر وزارت امور خارجه ضبط است بتاریخ ۹ شهر رجب المرجب ۱۳۱۳ هجری در طهران امضی شد و در دونسخه مبادله شد

(امضی) صدر اعظم امین السلطان

(امضی) دو ران

۲۶ دسامبر ۱۸۹۵

یاد داشت منضمه به نقشهٔ که به کامسیرها داده شده است برای تعیین حدود خط سرحدیه ایران وکلات از حول وحوش کوهك الی ملك سیاه کوه بتاریخ ۹ رجب ۱۳۱۲ مطابق ۲۶ دسامبر ۱۸۹۵

از نقطهٔ که خط سرحد شروع خواهد شد نقطه ایست در رود ماشکید قریب یك میل و ربع در شمال محلی که رود ماشکید ملحق به نهر کوچکی که سرچشمهٔ آن از کوه سفار کند است میشود از آن نقطه خط سرحد روی رود ماشکید بطرف شمال میرود تانقطهٔ که قریب شش میل مانده بسمت مغرب یا مغرب جنوبی محلی که رود ماشکید و رخشان ملحق میشوند و از آنجا تقریباً بطرف مغرب بجنوب دامنه سیاه کوه میرود تا متصل بخط تعیین شده سرحدی سر فردریك کلداسمید میرسد که کنار بسته و کوهك و اسفندك بایران داده میشود پس از آن خط سرحدی بطرف شمال میرود بسمت مغرب کوه نموداری که بالای کتل بن سار است پس از گذشتن از سیاه کوه خط سرحدی از قراریکه در روی نقشه نشان داده کشیده خواهد شد یعنی بسمت مشرق بلوکات صغیر کالکان و جالق که بادهاتیکه متعلق بانها است بایران خواهند ماند از جالق خط سرحدی بکوه ملك سیاه کشیده خواهد شد بعضی نخلستانها را که از جمله لدکاشت و کلاك باشند بسمت شرق میگذارد

از قرار اطلاعاتیکه باستحضار رسیده چنین مینماید که اراضی در شمال جالق عموماً دشت و کویر است کامیسر ها قرار و مدار محلی در این قطعه خواهند داد مبنی براینکه بقدریکه زمین بسمت مغرب بسبب این خطی که راست از جالق بکوه ملك سیاه کشیده می شود می افتد تقریباً بهمان قدر زمین بایران برسد

این یادداشت مطابق صورتی است که بدستخط مبارك اعلیحضرت اقدس همایون شاهنشاهی موشح است و در دفتر وزارت امور خارجه ضبط است بتاریخ ۹ شهر رجب المرجب ۱۳۱۲ هجری در طهران امضی شد و در دونسخه مبادله شد

(امضی) امین السلطان صدر اعظم

(امضی) دو ران

۲۶ دسامبر ۱۸۹۰

of Kalagan on the Persian side.

The boundary is here marked by a conspicuous peak destinguished by a natural bluff resembling a tower on its summit. From this peak 5, it is carried to pillar 6 which is placed on the main road leading a little south of east fron the vilage of Kaladen towards the mashkel river. Pillar 6 is 4 miles from the village of Kaladen. From Pillar 6, the boundary runs direct to pillar 7 on the main road connecting Jalk with Ladgasht and Mashkel at 12 miles from Ziarat-i-Pir Omar at Jalk.

From pillar 7, the boundary is carried in a notherly direction by a straight line to pillar 8.

Pillar 8 is placed on the road connecting the date groves of Ladgasht with those of Muksotag or Muksoukhta and it is erected at a distance of 3 miles from the southern edge of the Muksotag grove so as to divide the southern group of date groves, including Ladgasht and Kalag, from the northern group which includes Muksotag, Gorani and others.

Ladgasht, with its date groves, be comes the property of Kalat, and Gorani with its date groves, has been alloted to Persia, on the understanding that the frontier governors of the Persian Government, in future, become responsible for the conduct of the Damani cultivators of these groves.

From pillar 8, the boundary runs 14 miles nearly north to pillar 9, at the south-eastern edge of the Kindi date grove and thence in the same direction for $3^1/_2$ miles

که تمام سیلابها بزراعت کلکان که خاك ایران است داده میشود در اینجا در سرقله نموداری علامت پنجم کناره شده است و این علامت طبیعی است که سنگی است بطور برج که درروی آن واقع است از سر این قله میرود تابعلامت نمرهٔ شش میرسد که در شاه راه نصب شده که قدری مایل ازجنوب شرقی قریهٔ کلادین بطرف رود ماشکید است

علامت ششم ازکلادین چهار میل دور است و از علامت ششم سرحد بخط مستقیم میرودتا ستون هفتم که درشاه راه جالق و لدکشت وماشکید گذاشته شده است

و این علامت تاریزت پیر عمر که در جالق است دوازده میل است

از علامت نمرهٔ هفت خط سرحد کشیده میشود تقریباً بشمال بخط مستقیم میرود تابنمرهٔ هشت میرسد

علامت نمرهٔ هشت در جاده گذارده شده است که بواسطهٔ آن جاده نخیلات لدکشت بانخیلات مك سوتك یا مك سوخته متصل میشود و این علامت درسه میل جنوب نخیلات مك سوخته گذاشته شده است که جدا مینماید نخیلات جنوبی متعلقه لدکشت وکلك را از نخیلات شمالی متعلقه مك سوخته و کورانی و غیره را

لد کشت با نخیلاتش بخاك کلات داده شده است کورانی با نخیلا تش بخاك ایران وا گذار شده است بشرطی که مأمورین و سر حد داران دولت علیهٔ ایران در آتیه مسئول حرکات دامنیها که زارعین این نخیلات هستند باشند

از علامت نمرهٔ هشت سر حد کشیده شده بقدر چهارده میل تقریباً بشمال تا بنمرهٔ نه میرسد که این علامت درجنوب مشرق کنار نخیلات کندی واقع شده است

to the north-eastern edge of the same grove of Kindi, where pillar 10 is erected. From pillar 10 the boundary runs 11 miles, a little south of west, so as to clear the northern edge of the Kindi date grove, to pillar 11.

Pillar 11 is on the edge of the right bank of the Talab water course, and about 1 miles east of the northern end of the Gorani date groves.

From pillar 11 northwards the Talab river be comes the boundary to its junction with the Mirjawa river. From the point of junction it is carried by a straight line to the nearest point on the watershed of the Mirjawa range, which limits the drainage into the Mirjawa river on the north.

Thence it follows the main watershed north ward to the highest point of the Kacha koh.

From the highest point of the Kacha koh, the line is carried straight to the highest point of Malik Siah koh.

و از آنجا بهمین خط بقدر سه میل و نیم میرود تا بشمال مشرق همین نخیلات کندی که علامت دهم است میرسد

علامت نمره ده یازده میل ممتد شده که بقدر قلیلی بطرف جنوب مغرب کشیده شده که بطور دقت شمال نخلستان کندی را رد وواضح نماید تابنمرهٔ یازده برسد

علامت یازدهم در کنار سمت راست رود تالاب که تقریباً یکمیل بمشرق آخر نخیلات کورانی که بطرف شمال واقع است بنا شده است

از علامت نمرهٔ یازده بطرف شمال رود تالاب تا تلاقی رود میر جاوه از برای سرحد معین شده است وازانجا بخط مستقیم تانزدیکترین قله سلسله کوه میر جاوه که حد تمام سیلابها است از طرف شمال برود میر جاوه و از انجا از سر قله کاچاه کوه از طرف شمال کشیده شده تا منتهای بلندی نقطه کاچاه کوه برسد واز انجا بخط مستقیم کشیده شده تابلند ترین نقطهٔ کوه ملك سیاه برسد

میرزا علی اشرفخان احتشام الوزاره رئیس
کمیون دولت علیه ایران برای تعین سر حد
باوجستان ایران و کلات

T. H. Holdich col. R. E.
H. M. commissioner Perso-Kelat Boundary

دراردوی جالق بتاریخ نهم شوال المکرم ۱۳۱۳
مطابق ۲۶ ماه مارچ فرنگی ۱۸۹۶

Teheran 14 december 1896

(L. S.) H. M. Durand *(L. S.) Mohsin*

قرارداد امانات پستی مابین ایران و عثمانی

نظر به اینکه اداره پست دولت ایران قرار داد عمومی را که راجع به مبادله کلی پستال است (امانت پستی) قبول کرده است و بملاحظه ازدیاد روابط تجارتی مابین ایران وعثمانی ادارات پست که دوذیل امضا کرده اند راضی شدند که ازطرفین عمل مبادله کلی پستال از تاریخ ۱۴/۱ مه ۱۹۰۶ دایر شود

امانات پستی معروف به (آن کومبران) که درفصل سوم نظامنامه قرار داد عمومی پستی تعیین وتصریح شده است برای حمل قبول نخواهد شد

حد اکثر تعین قیمت (۱) پانصد فرانك است وحد اکثر وزن به پنج کیلو گرام معین شده است عرض و طول وقطر امانت پستی نباید بیش از شصت سانتیمتر باشد ولی امانات که طول آن بیش از یك متر وعرض وقطر بیش از بیست سانتیمتر نبوده حاوی چطر وتعلیمی ونقشه ویلان واین قبیل اشیاء باشد انکومبران محسوب نشده وقبول میشود

اداره پست عثمانی از امانتیکه به پستخانهای اروپای عثمانی یاازآنجاها فرستاده میشود بالاضافه ۲۵ سانتیم حقوق دریافت خواهد کرد ونیز از امانات پستی که به پستخانهای آسیای عثمانی یااز آنجاها فرستاده میشود بالا ضافه ۷۵ سانتیم حقوق دریافت خواهد نمود

(۱) رجوع شود به صفحهٔ ۲۲۸ رادهٔ ۱

PROCES-VERBAL
CONCERNANT L'ETABLISSEMENT DU SERVICE DES COLIS POSTAUX ENTRE LA PERSE ET LA TURQUIE

Vu que l'Administration Postale de la Perse a adhéré à la Convention postale Universelle concernant l'échange international des colis-postaux, vu la nécessité d'améliorer les relations commerciales, entre la Turquie et la Perse, les Administration postales soussignées tombent d'accord pour commencer le service réciproque des colis-postaux à partir du 1/14 Mai 1906.

Les colis-postaux dits „Encombrants" définis par l'Article 3 du Règlement d'éxécution de la Convention postale universelle ne sont pas admis au transport.

La limite supérieure de la déclaration de valeur est fixée à 500 francs et le poids maximum des colis-postaux à 5 kilogrammes. Les dimensions des colis-postaux ne doivent pas dépasser 60 centimetres dans un sens quelqonque.

Sont admis toutefois comme non encombrants lorsqu'ils ne dépassent pas 1 metre en longueur et 20 centimetres en largeur et et épaisseur les colis-postaux qui renferment des parapluies, cannes, cartes, plans ou objets similaires.

L'Office Ottoman appliquera une surtaxe de 25 centimes pour les colis-postaux provenant ou à destination des bureaux de poste situés en Turquie d'Europe et une surtaxe de 75 centimes pour ceux

ابتدا از رودخانه ماشکید شروع شده خط سرحد از ستون نمره ۱ الی ستون نمره ۲ همان مجرای ماشکید است ستون نمره ۱ در روی تپه نمو داری گذاشته شده است که در طرف چپ یا شمال رودخانه ماشکید واقع است قریب یك میل و نیم پائین تر از محل تلاقی رود گز بستن با رود خانه ماشکید وتقریباً در نزدیکترین نقطه جنوبی قلعه کوهك

ستون نمره ۲ در روی تپه بر جسته در طرف راست یا طرف جنوب رودخانه ماشکید تقریباً شش میل بالاتر از محل تلاقی رودخانه مزبور با رودخانه رخشان است

ازستون نمرهٔ ۲ خط سرحد میرود بطرف شمال مغربی تا قله نموداری که واقع است درسلسلهٔ کوچکی که از تنك کراواك الی سیاهان ممتد است در این قله ستون نمرهٔ ۳ معین شده است از ستون نمرهٔ ۳ خط سرحدی قلل این سلسلهٔ کوچك را متابعت مینماید تا محل تلاقی آن با سیاهان کوه و از آنجا بطرف غرب خط سرحدی بواسطهٔ قلل سلسلهٔ سیاهان معین شده است تا بیاید بنقطهٔ که در چهار میلی شرقی کردنهٔ معروف به بونسار یا شرندر در شاه راهی که از اسفندك به جالق میرود واقع شده است در این نقطه که ستون نمرهٔ ٤ است شاخ یا دماغه بسمت شمال ممتداست خط سرحد آنرا متابعت نموده وتمام سیلابهائی را که بزراعت های کالکان می آید بطرف ایران میگذارد در اینجا خط سرحدی بواسطهٔ قله نموداری معین شده است که همان قله بواسطهٔ یك دماغه طبیعی که بالای آن به برج شباهت دارد شناخته میشود از این قله که نمرهٔ ٥ است خط سرحد میرود تا ستون نمرهٔ ٦ که در شاه راهی که قدری بطرف جنوب شرقی ازقریهٔ کلادن بسمت رود ماشکید ممتد است نصب شده ستون نمرهٔ ٦ در چهارمیلی قریهٔ کلادن است ازستون نمرهٔ ٦ خط سرحدی مستقیماً میرود تا ستون نمرهٔ ۷ که در شاه راهی که از جالق به لدکشت میرود در دوازده میلی زیارت پیر عمر که در جالق است نصب شده از ستون نمرهٔ ۷ خط سرحد خط مستقیمی است که در سمت شمال تا ستون نمرهٔ ۸ کشیده شده است ستون نمره ۸ در جاده گذاشته شده است که متصل میکند نخلات لدکشت را با نخلات مك سوتك یا مك سوختهٔ وبمسافت سه میل ازکنار جنوبی نخلات مك سوخته بنا شده است بطوریکه قسمت جنوبی نخلات را (که شامل لدکشت وکلاك میشود) از قسمت شمالی (که مك سوخته و کورانی داخل آن است) جدا نماید لدکشت با نخلاتش متعلق میشود بکلات و کورانی با نخلات آن بایران داده شده بشرط اینکه درآتیه حکام سرحدی دولت ایران مسئول دامنیهائیکه زارعین این نخلات هستند بوده باشند

از ستون ۸ خط سرحدی تقریباً بسمت شمال بقدر چهارده میل کشیده شده به ستون ۹ میرسد که در طرف جنوب مشرق نخلات کندی است و از اینجا در همان سمت (۱) بقدر سه میل و نیم ممتد شده میرسد به کنار شمال شرقی نخلات کندی که در آنجا ستون نمرهٔ ۱۰ گذاشته شده است ازستون نمرهٔ ۱۰ خط سرحد بقدر قلیلی درسمت جنوب مغربی بطوریکه کنار شمالی نخلستان کندی را رد کرده تلاقی نماید یازده میل ممتد شده وبستون نمرهٔ ۱۱ میرسد ستون نمرهٔ ۱۱ درکنار سمت راست رود تالاب که تقریباً یك میل در سمت شرقی کنار شمالی نخلات کورانی است واقع شده است

از ستون نمرهٔ ۱۱ بسمت شمال رود تالاب خط سرحد است تامحل تلاقی بارود میرجاوه وازمحل تلاقی خط سرحد خط مستقیم است تابیاید در سلسلهٔ میرجاوه به نزدیکترین نقطه قللی که از طرف شمال حد تمام سیلابهائی است که برود میرجاوه داخل میشود ازآنجا خط سرحدی درسمت شمال قلل اصلی را متابعت مینماید تابلند ترین نقطهٔ کاجه کوه از بلند ترین نقطهٔ کاجه کوه خط سرحد مستقیما کشیده میشود تا بلند ترین نقطهٔ کوه ملك سیاه

(۱) یعنی تقریباً درجهت شمال

provenant ou à destination des bureaux de la Turpuie d'Asie.

L'Office Persan percevra une surtaxe de 25 centimes par colis.

La Turquie n'admettera pas les modes ci-après:

Le remboursement.

La distribution par exprès.

La prise en charge des droits non postaux.

L'annulation des droits de douane etc. . en cas de réexpédition ou de renvoi des colis..

Le transport des capsules, cartouches etc. .

La responsabilité en cas de force majeure.

Les bureaux de poste Persans ouverts au service international des colis-postaux sont les suivants:
Astara, Badjghuiran, Bender-Abbas, Bender-Guez, Bouchir Chabéhar, Djoulfa (frontière russe) Enzéli, Gwetter, Yask, Kasr-Chirine, Khoy, Kuh-Malek-Siah-Ziareth (divan Tchay) Lenguah, Méched-Isser et Mohammerah.

La liste des bureaux de poste Ottomans participant au service des colis-postaux dans les relations avec l'Etranger, le tarif pour les colis-postaux avec et sens valeur déclarée provenant de la Turquie à destination des pays Etrangers, ainsi qu'un exemplaire du tableau A. Ottoman concernant l'échange des colis-postaux sont ci-annexés.

La Perse a fixé ses équivalents de taxe à 26 chais pour 50 centimes et à 13 chais pour 25 centime.

Tout colis postal à destination soit de la Turquie soit de la Perse devra être accompagné de 3 exem-

اداره پست ایران ازهر امانت پستی بالاضافه ۲۵ سانتیم دریافت خواهد کرد

دولت عثمانی ترتیبات ذیل را قبول ندارد

(۱) رابورسمان (۱)

(۲) توزیع بتوسط قاصد

(۳) عهده گرفتن حقوقیکه راجع به پست نیست

(٤) استرداد حقوق گمرکی در صورتیکه امانت پستی عودت داده شود یا مجددا بجای دیگر ارسال شود

(٥) حمل وفشنك وغیره

(٦) مسئولیت درصورت قوای جبری

پستخانهای ایران که برای عمل امانت پستی مفتوح است از قرار ذیل است

آستارا باجکیران بندر عباس بندر گز بوشهر چابهار جلفا (سرحد روس) انزلی کوادار جاشك قصر شیرین خوی کوه ملك سیاه زیارت (دیوان چای) لنکه مشهد سر محمره

صورت پستخانه عثمانی که در روابط با خارجه برای حمل ونقل امانات پستی معین شده اند وهم چنین تعرفه امانات پستی معین القیمه (۲) و غیر معین القیمه که از عثمانی به ممالك خارجه فرستاده میشود و نیز نسخه از جدول (آ) عثمانی راجع به مبادله امانات پستی منضم به این قرار داد است

دولت ایران حقوقیرا که باید دریافت کند معادل آنرا به پول ایران اینطور قرار داده ۲٦ شاهی در عوض ۵۰ سانتیم ۱۳ شاهی در عوض ۲۵ سانتیم هر امانتی که به مملکت ایران یا عثمانی فرستاده میشود باید سه نسخه ازاظهارنامه گمرکی

(۱) رجوع شود بصفحه ۱۷۵ رادهٔ ۱
(۲) رجوع شود به صفحه ۲۲۸ رادهٔ ۱

plaires de la déclaration en douane.

Il est convenu que les colis à échanger postalement entre les deux pays et dont le poids ou les dimensions dépassent ce qui est indiqué plus haut seront traités comme articles de messagerie conformément au procés-verbal modificatif signé entre la Turquie et la Perse le 1/14 Février 1906.

Les objets qui ne peuvent pas être introduits en Turquie sont les armes de guerre les munitions de guerre, les revolvers, le salpetre, le sel, le tabac en feuille, les cigarettes les caractéres d'imprimerie, le hachich, les livres et tableaux immoraux et choquants, les monnaies d'argent étrangères, les plantes, les peaux qui ne sont pas accompagnées de certificats des autorités sanitaires, les cartes postales émanant de l'industrie privés qui portent les mots „Poste Impériale Ottomane" le chlorate de potasse, le chlorate de soude et les articles similaires.

Les objets interdits à l'importation en Perse, par colis posteaux sont les liquides de toute espèce, les armes et munitions de toute espèce, les couleurs d'aniline et enfin les publications contraires aux bonnes mœurs ou à la religion Musulmane.

Fait en double expédition à Constantinople le,18 Février 1321/3 mars 1906.

LE DIRECTEUR GÉNÉRAL DES POSTES ET DES TELEGRAPHES OTTOMANS
(S) HUSSEIN HASSIB

LE MINISTRE DES POSTES PERSANES
(S) NAUS

منضم به آن باشد

مقرر است که امانا تیکه باید به طریق پست مابین دولتین مبادله شود اگر وزن و عرض و طول وقطر آن بیش از ان باشد که در فوق ذکر شد موافق قراریکه در $\frac{۱}{۱۲}$ فوریه ۱۹۰٦ مابین ایران و عثمانی گذاشته شده و مغیر قرار داد سابق است این قبیل مرسولات جزو مرسولات مسافری (۱) محسوب خواهد شد

اشیائیکه دخول آن به ممالك عثمانی ممنوع است از اینقرار است اسلحه ومهمات جنگی دولو رشوره نمك تنباکو در حالت برك سیگارت حروف چاپی حشیش نقشه و پرده و کتبی که مغایر اخلاق صحیحه یا ناپسند است وسکه نقره خارجه ونباتات وبوستهائیکه تصدیق نامه مأمورین حفظ الصحه را نداشته باشند وکارت پستالیکه دولت درست نکرده و این عبارت روی آن نوشته شده (پست دولت عثمانی) وکلورات دوپوتاس وکلورات دو سود و اشیاء متشابه

اشیائیکه دخول آن بایران بطور امانت پستی ممنوع است از اینقرار است هرنوع مایعات اسلحه و مهمات از هرقبیل رنك جوهر و مطبوعاتیکه با اخلاق صحیحه ودین اسلام منافات دارد

نسختین در اسلامبول ۱۸

فوریه ۱۳۲۱ مطابق ۳ مارس ۱۹۰٦

(امضاء) نوز وزیر پست ایران

(امضاء) حسین حسیب رئیس پست وتلگرافی عثمانی

(۲) رجوع شود به صفحه ۲۲۹ رادهٔ ۱

۳۳

۷
۷
۷

اداره مجلس شورای ملی
۳ شهر محرم ۱۳۲۹

۲/۷۶۱

۳۳

٢١
٣٣/١

جمهوری اسلامی ایران
شماره قیت کتاب
۲۳
کتابخانهٔ مجلس شورای اسلامی
کتاب مجموعه مصاحبات دولت علیه ایران ۲
مؤلف
مترجم
شمارهٔ قفسه ۲/۷۰۲۱

scan
Safari